

106
ΑΙΣΧΙΝΟΥ
Ο ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ
ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Ο ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΛΟΓΟΣ.

INTERPRETATIONEM LATINAM
Et Vocum Difficiliorum EXPLICATIONEM adjecerunt

P. FOULKES } *Ædis Christi Alumni.*
J. FREIND }

EDITIO QUARTA.

M. d. et sculp.

OXONIÆ,
ET TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO,
An. Dom. MDCCXXVI.

Impensis Stephani Fletcher Bibliopolæ.

Imprimatur,

FITZHERB. ADAMS,

Vice-Can. Oxon.

Dec. 24. 1695.

REVERENDO IN CHRISTO PATRI
A C D O M I N O,
D. T H O M Æ,
E P I S C O P O
ROFFENSI,
ECCLESIAE COLLEGIATÆ
Westmonasteriensis Decano.

U*T satis auspicato in lucem pro-*
dirent Æschines Demosthe-
nesque, parum duximus Cice-
ronem tanquam hujusce operis susci-
piendi vindicem ostentare, nisi eidem
peracto jam & in publicum venienti
etiam Tuum Reverende Pater No-
men præluceret. Verebamus enim ne
mutilum aliqui libellum nostratibus in

*manus traderemus; ne, ubi Græcæ
Romanæque Eloquentiæ Principes
conspicerent, ibi suum adhuc Angli
desiderarent Oratorem. Neque Te pu-
debit in eorum consortio palam compa-
rere, quos domi perpetuos Tibi comites
adjungis: neque nobis succensere potes
quasi novos ad Te Hospites deducen-
tibus, quos familiari usu jampridem fe-
cisti Tuos. Tibi enim illos gratulari
debet, quod in hac ætate denuo revivi-
scent: Tibi acceptum refert Æschi-
nes, quod non prorsus a literato orbe
jam iterum exulet; Demosthenes,
quod honores, quantos unquam Athe-
nis ambiebat, hic absque invidia con-
sequatur. Immo id Tibi uterque debet,
quod qui tantis inter se olim dissidiis
certarint, in Te tandem uno amicissi-
me consentiant. Quid enim illi in di-
versa dicendi ratione præstiterunt, quod
in Tuorum scriptorum laudem non con-
spirat?*

spirat? quis ille Æschini erat sonitus, quem Tu non dicendo exæquas? aut quæ Demostheni vis, quam Tua non simul exprimit Oratio? Neque enim ita sequeris illud, quo plurimum potles, temperatum atque æquabile dicendi genus, ut non, quando libuerit, ad incitatum eorum vehementiam, ad eorum tonitru atque fulgur assurgas. Tuum igitur Patrocinium merito sibi vendicat hoc Oratorum par, ad Tuum confugiunt Interpretes: jure enim singulari ad Te spectat, quicquid nos sumus in iis excolendis conati. Tua enim in cohortando authoritas effecit, ut provinciam hanc aggredere mur; Tua eximia in erudiendo humanitas, ut aggredi possemus. Neque enim non gratum est repetere, quam feliciter omnia nobis cesserint, dum sub Tuis signis Tyrones militavimus; quantum studia nostra primis fere ab annis promoverit Tua, qua

qua ad nos aliquando descendisti, consuetudo; quanta in nos beneficia, priusquam ea aestimare aut discernere nostra posset ætas, collocaveris. Non modo enim communi nos, qua omnes, sed præcipua, qua paucos, benevolentia excepisti: non modo è longinquo nobis affulgere dignatus es, sed ædes Tuas, præsentiam, colloquium propius indulxisti. In iis ædibus Æschinem Demosthenemque gustare cœpimus, ibi Atticam Eloquentiam primis labris attingere; Ciceronis aliquantum æmuli, nec inferius sortiti Tusculanum. Quin & id Tibi curæ fuit, ne ardor ille, quem in teneris animis excitasti, paulatim languesceret; nosque Tutelari huiusce Ædis Genio commendasti, qui igniculos à Te accensos foveret, atque in lucem aliquando diemque evocaret. Utinam esset in hoc nostro opere, unde nos facile quis agnoscat vel huiusce loci auspiciis
usos,

*usos, vel Tuis: immo utinam familia-
rissimos Tibi Oratores, nostris demum
manibus exeuntes, Tu ipse agnoscas.
At quicumque fuerit nostri laboris exi-
tus, Tuum Reverende Præful Pa-
trocinium audentius prædicamus, quod
Tuæ dignitati nulla inde accrescere
possit maculæ suspicio: siquid bene ce-
dat, id Tuis omnes institutis tribuent;
siquid male, id in nostrum opprobrium,
quod sub tali studiorum Hortatore pa-
rum profecerimus, vehementius redun-
dabit.*

Paternitatis Tuæ

Cultores Devotissimi

**PETRUS FOULKES,
JOHAN. FREIND.**

P R Æ F A T I O.

ORATORUM *genera* esse dicuntur, tanquam Poëtarum. Id fecus est: nam alterum est multiplex. Poëmatis enim Tragicum, Comicum, Epicum, Melicum etiam, ac Dithyrambicum, quod magis est tractatum à Latinis, suum quodvis est diversum à reliquis. Itaque & in Tragoediâ Comicum vitiosum est, & in Comœdia turpe Tragicum: & in cæteris suus est cuiusque certus sonus, & quædam intelligentibus nota vox.

Oratorum autem si quis ita numerat plura *genera*, ut alios grandes, aut graves, aut copiosos; alios tennes, aut subtiles, aut breves; alios eis interjectos, & tanquam medios, putet: de hominibus dicet aliquid, de re parum. In re enim, quod optimum sit, quæritur; in homine dicitur, quod est. Itaque licet dicere & *Ennium*, summum Epicum poëtam, sicui ita videtur; & *Pacuvium*, Tragicum; & *Cæcilium* fortasse, Comicum.

Oratorem *genere* non divido: perfectum enim quæro. Unum autem est *genus* perfecti, à quo qui absunt, non *genere* differunt, ut ab *Accio Terentius*; sed in eodem non sunt pares. Optimus est enim Orator, qui dicendo animos audientium & docet, & delectat, & promovet. Docere, debitum est; delectare, honorarium; permovere, necessarium.

Hæc ut alius melius, quàm alius, concedendum est: verùm id fit non *genere* sed *gradu*. Optimum quidem unum est; & proximum, quod ei simillimum: ex quo perspicuum est, quod optimo dissimillimum sit, id esse deterrimum. Nam quoniam

b

Eloquen-

P R Æ F A T I O.

Eloquentia constat ex *Verbis* & *Sententiis*, perficiendum est, ut purè & emendatè loquentes, quod est *Latine*, *verborum* præterea & propriorum & translatorum elegantiam persequamur: in propriis, ut aptissima eligamus; in translatis, ut similitudinem secuti, verecundè utamur alienis.

Sententiarum autem totidem genera sunt, quot diximus esse laudum. Sunt enim docendi acutæ; delectandi, quasi argutæ; commovendi, graves. Sed & *verborum* est structura quædam, duas res efficiens, numerum & lenitatem; & sententiæ suam compositionem habent, & ad probandam rem accomodatum ordinem. Sed earum omnium rerum, ut *adificiorum*, Memoria est quasi *fundamentum*, *lumen* Actio.

Ea igitur omnia in quo summa, erit Orator peritissimus: in quo media, mediocris: in quo minima, deterrimus. Et appellabuntur omnes Oratores, ut *Pictores* appellantur etiam mali: nec *generibus* inter sese, sed *facultatibus* different. Itaque nemo est Orator, qui se *Demosthenis* similem esse nolit: at *Menander Homeri* noluit. *Genus* enim erat aliud. Id non est in Oratoribus: aut si est, ut alius gravitatem sequens, subtilitatem fugiat; contra, alius acutorem se quàm ornatorem velit: etiam si est in genere tolerabili, non est in optimo. Siquidem, quod omnes laudes habet, id est optimum.

Hæc dixi brevius equidem, quàm res petebat; sed ad id, quod agimus, non fuit dicendum pluribus. Unum enim cum sit *genus*, id quale sit, quaerimus. Est autem tale, quale floruit *Athenis*, ex quo *Atticorum* Oratorum ipsa vis ignota est, nota gloria. Nam alterum multi viderunt, vitiosi nihil apud eos; alterum pauci, laudabilia esse multa. Est enim vitiosum in *sententiâ*, siquid absurdum, aut alienum,
aut

P R Æ F A T I O.

aut non acutum, aut subinsulsum est : in *verbis*, si inquinatum, si abjectum, si non aptum, si durum, si longè petatum.

Hæc vitaverunt ferè omnes, qui aut *Attici* numerantur, aut dicunt *Atticè*. Sed quatenus valuerunt, fani & sicci duntaxat habeantur; sed ita, ut palæstricè spatari in xysto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant. Qui, cum careant omni vitio, non sunt contenti quasi bonâ valetudine, sed vires, lacertos, sanguinem quærunt, quandam etiam suavitatem coloris; eos imitemur, si possumus: sin minùs, illos potiùs, qui incorruptâ sanitate sunt, quod est proprium *Atticorum*, quàm eos, quorum vitiosa abundantia est, quales *Asia* multos tulit.

Quod cùm faciemus (si modò id ipsum assequemur; est enim permagnum) imitemur, si poterimus, *Lyfiam*, & ejus quidem tenuitatem potissimùm. Est enim multis in locis grandior: sed quia & privatas ille plerasque, & eas ipsas aliis, & parvarum rerum causulas scripsit, videtur esse jejunior, quoniam se ipse consultò ad minutarum genera causarum limaverit. Quod qui ita faciet, ut, si cupiat uberior esse, non possit, habeatur sanè Orator, sed de minoribus: magno autem Oratori etiam illo modo sæpe dicendum est in tali genere causarum.

Ita fit, ut *Demosthenes* certè possit summisè dicere; elatè *Lyfias* fortasse non possit. Sed si eodem modo putant, exercitu in foro, & in omnibus templis, quæ circum forum sunt, collocato, dici *pro Milone* decuisse, ut si de re privatâ ad unum judicem diceremus, vim eloquentiæ suâ facultate, non rei naturâ, metiuntur.

Quare quoniam nonnullorum sermo jam increbuit, partim seipsos *Atticè* dicere, partim neminem
b 2   nostrum

P R Æ F A T I O.

nostrum dicere; alteros negligamus: satis enim his res ipsa respondet, cum aut non adhibeantur ad causas, aut adhibiti derideantur. Nam si arrideantur, esset idipsum *Atticorum*. Sed qui dici à nobis *Attico more* nolunt, ipsi autem se non Oratores esse profitentur, si teretes aures habent, intelligentque iudicium, tanquam ad picturam probandam, adhibentur etiam inscii faciendi, cum aliqua solertiâ judicandi.

Sin autem intelligentiam ponunt in audiendi fastidio, neque eos quicquam excelsum magnificumque delectat; dicant se subtile quiddam & politum velle, grave ornatumque contemnere: id verò definant dicere, qui subtiliter dicunt, eos solos *Atticè* dicere, id est, quasi siccè. At integrè, & amplè, & ornatè, & copiosè, cum eadem integritate, *Atticorum* est. Quid? dubium est, utrum orationem nostram tolerabilem tantum, an etiam admirabilem esse cupiamus? Non enim jam quærimus, quid sit *Atticè*, sed quid sit *optimè* dicere.

Ex quo intelligitur, quoniam *Græcorum* Oratorum præstantissimi sunt ii, qui fuerunt *Athenis*, eorum autem princeps facilè *Demosthenes*; hunc si quis imitetur, eum & *Atticè* dicturum, & *optimè*: ut, quoniam *Attici* nobis propositi sunt ad imitandum, *bene* dicere, id sit *Atticè* dicere. Sed cum in eo magnus error esset, quale esset id dicendi genus; putavi mihi fuscipiendum laborem, utilem quidem studiosis, mihi quidem ipsi non necessarium.

Converti enim ex *Atticis*, duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, *Æschinis Domosthenisque*: nec converti, ut interpretes, sed ut Orator, sententiis iisdem, & earum formis, tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis: in quibus non verbum pro verbo necesse habui

P R Æ F A T I O.

bui reddere, sed *genus* omnium verborum *vimque* servavi. Non enim ea me *annumerare* Lectori putavi oportere, sed tanquam *appendere*.

Hic labor meus hoc assequetur, ut nostri homines, quid ab illis exigant, qui se *Atticos* volunt, & ad quam eos quasi formulam dicendi revocent, intelligant. Sed exorietur *Thucydides*, ejus enim quidam eloquentiam admirantur; id quidem rectè: sed nihil ad eum Oratorem, quem quærimus. Aliud est enim explicare res gestas narrando, aliud argumentando criminari, crimenve dissolvere; aliud narratione tenere Auditorem, aliud concitare.

At loquitur pulchrè. Num meliùs, quàm *Plato*? necesse tamen est Oratori, quem quærimus, controversias explicare forenses dicendi genere apto ad docendum, ad delectandum, ad permovendum. Quare si quis erit, qui *Thucydidio* genere causas in foro dicturum se esse profiteatur, is abhorreat etiam à suspitione ejus, quæ versatur in re civili & forense: qui *Thucydidem* laudavit, ascribat suæ nostram sententiam.

Quin ipsum *Isocratem*, quem divinus autor *Plato* suum ferè æqualem admirabiliter in *Phædro* laudari fecit à *Socrate*, quemque omnes docti summum Oratorem esse dixerunt: tamen hunc in numero non repono. Non enim in *acie* versatur & *ferro*: quasi *rudibus* ejus eludit Oratio. A me autem (ut cum maximis minima conferam) gladiatorum par nobilissimum inducitur. *Æschines*, tanquam *Æsernius* (ut ait *Lucilius*)

—— Non *spurcus homo*, sed doctus & acer,
Cum *Pacidiano* hîc componitur, *optimu'* longè
Post homines natos.— (1)

(1) Versus hic ex *Lucilio* ita suppleri debet --- gladiator qui fuit unus. Alio-
qui enim vox [*optimu'*] ad *Æschinem* referenda esset, non ad *Demosthenem*, de
quo nunc loquitur *Cicero*. Nihil

P R Æ F A T I O.

Nihil enim illo Oratore arbitror cogitari posse divinius.

Huic labori nostro duo genera reprehensorum opponuntur. Unum hoc, *Verum melius Græci*: à quo quæratur, ecquid possint ipsi melius Latinè. Alterum, *Quid istas potius legam, quàm Græcas?* Idem *Andriam* & *Synophebos*; nec minùs *Terentium* & *Cæcilium*, quàm *Menandrum* legunt. Nec *Andromacham*, aut *Antiopam*, aut *Epigonas* Latinos recipiant: sed tamen *Ennium*, & *Pacuvium*, & *Accium* potius, quàm *Euripidem* & *Sophoclem*, legunt. Quod igitur est eorum in *Orationibus* è Græco conversis fastidium, nulum cum sit in *Versibus*?

Sed aggrediamur jam quod suscepimus, si priùs exposuerimus, quæ causa in iudicium deducta sit. Cum esset Lex *Athenis*, NEQUIS populi scitum faceret, ut quisquam coronâ donaretur in Magistratu, priusquam rationes retulisset: & altera Lex, EOS, QUI à populo donarentur, in concione donari debere: quia in Senatu *Demosthenes* curator muris reficiendis fuit, eosque refecit pecuniâ suâ; de hoc igitur *Ctesiphon* scitum fecit, nullis ab ipso rationibus relatis, ut coronâ aureâ donaretur: eaque donatio fieret in Theatro, populo convocato; qui locus non est concionis legitimæ: atque ita prædicaretur, EUM DONARI VIRTUTIS ERGO BENEVOLENTIÆQUE, QUAM ERGA POPULUM ATHENIENSEM HABERET.

Hunc igitur *Ctesiphontem* in iudicium adduxit *Æschines*, quòd contra Leges scripsisset; ut & rationibus non relatis coronâ donaretur, & ut in Theatro: & quòd de virtute ejus & benevolentia falsè scripsisset; quoniam *Demosthenes* nec vir bonus esset, nec bene meritus de civitate. Causa ipsa abhorret

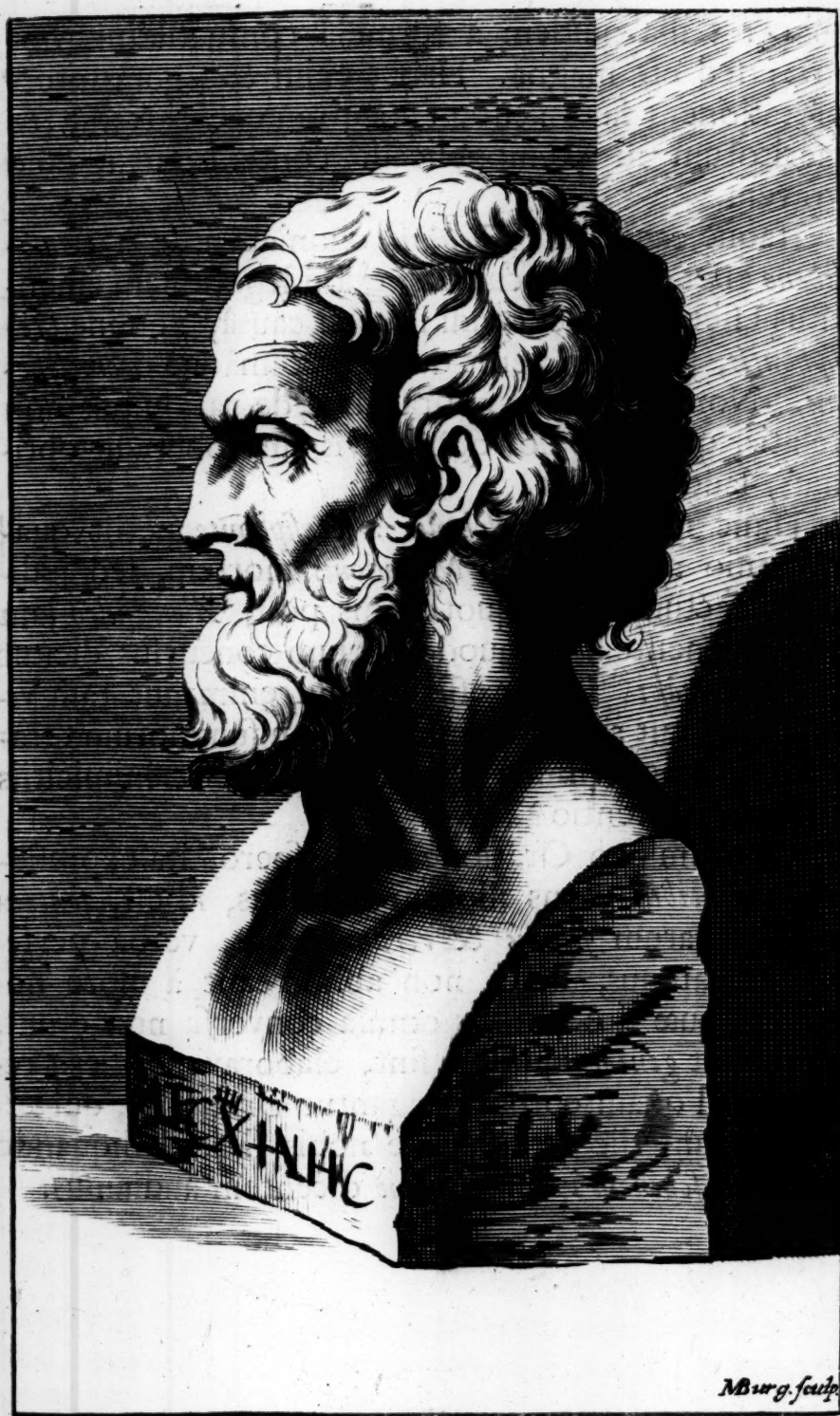
P R Æ F A T I O.

abhorret illa quidem à formulâ consuetudinis nostræ: sed est magna. Habet enim & legum interpretationem satis acutam in utramque partem, & meritorum in Rempublicam contentionem sanè gravem.

Itaque causa fuit *Æschini*, quoniam ipse à *Demosthene* esset capitis accusatus, quòd legationem ementitus esset, ut, ulciscendi inimici causâ, nomine *Ctesiphontis*, iudicium fieret de factis famâque *Demosthenis*. Non enim tam multa dixit de rationibus non relatis, quàm de eo, quòd civis improbus, ut optimus, laudatus esset.

Hanc mulctam *Æschines* à *Ctesiphonte* petiit quadriennio ante *Philippi Macedonis* mortem, sed iudicium factum est aliquot annis pòst, *Alexandro* jam *Asiam* tenente: ad quod iudicium concursus dicitur è totâ *Graciâ* factus esse. Quid enim aut tam visendum, aut audiendum fuit, quàm summorum Oratorum, in gravissimâ causâ, accurata & inimicitiis incensa contentio?

Quorum ego Oratione si, ut spero, ita expresse-
ro, *virtutibus* utens illorum omnibus, id est, *sententiis*, & earum *figuris* & *rerum ordine*, verba persequens eatenus, ut ea non abhorreant à more nostro: (quæ si è Græcis omnia conversa non erunt, tamen ut *generis* ejusdem sint, elaboravimus) erit regula, ad quam eorum dirigantur Orationes, qui *Atticè* volunt dicere. Sed de nobis satis. Aliquando enim *Æschinem* ipsum *Latine* dicentem audiamus.

ΑΙΣΧΙΝΟΥ

Ο ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ

ΛΟΓΟΣ.

ÆSCHINIS

IN CTESIPHONTEM

ORATIO.

Α

ΠΟ-

Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ
ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ
Λ Ο Γ Ο Υ.

ΚΤΗΣΙΦΩΝ ἔγραψε ψήφισμα, στεφανῶσαι Δημο-
δένλῳ Δημοδένους Παιανίᾳ χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀνα-
γορεύσαι τὸ στεφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τραγῳ-
δῶν, ὅτι Δραπέδοι τὰ ἄριστα λόγων ἐπὶ πρᾶξι τῷ δήμῳ τῶ
Ἀθιναίων. Τὸ πρὸ ψήφισμα ἐγράψατο Αἰσχίνης ὠρνέ-
μων, καὶ εἰσάγει κεφάλαια ἑκὶνὰ τέσσαρα· ἐν μὲν ὅτι ὑπεύ-
θυνον ὄντα τὸ Δημοδένλῳ ἐστεφάνωσε, ὅτι νόμος κελεύοντος μὴ
ἔχειναι ὑπεύθυνον ἄρχοντα στεφανοῦν. Περὶ ἐξίας. Δεύτερον
δὲ, ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ ἀνεκήρυξε τὸ στεφανον, ἀπαγορεύοντος
ὅτι νόμος μηδένα στεφανοῦν ἐν τῷ θεάτρῳ. Περὶ ποιότητος. Τρί-
τον

ARGUMENTUM
ORATIONIS

IN CTESIPHONTEM.

DECRETUM tulit Ctesi-
phon, ut Demosthenes,
filius Demosthenis ex pa-
go Pæaniâ, aureâ coronâ
donaretur; eaque donatio diebus
Bacchanalium, cùm histriones tra-
gœdias jam acturi essent, fieret, quia
tum dicti tum factis optimè de po-
pulo Atheniensi mereri semper
sisteret. Decretum hoc, quia à legi-
bus abhorreret, in iudicium vocavit
Æschines. Inducit verò tria accu-

sationis quasi capita summa & fir-
mamenta; unum, quod Demosthe-
nem priusquam rationes retulisset
coronâ donandum decreverit, cùm
tamen Lex Magistratum, rationibus
non relatis, coronâ donari apertè
vetuerit: Et hoc caput ad *substan-
tiam* quæstionis spectat. Alterum,
quod coronæ præconium in Thea-
tro fieri iusserit, quod lex itidem di-
fertè vetat. Et hoc ad *qualitatem*
quæstionis attinet. Tertium verò &
ultimum,

τον καὶ τελευτῶν, ὅτι καὶ τὰ ψαυδῆ ἔγραψεν ἐν τῷ ψη-
 φίσματι· ὅς ἐστιν γὰρ καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸ Δημοσθένει, ἐδὲ
 ἄξιον τῆς σεφάνης. Καὶ τὸ εἰς τὸ ὠρῶμενον ἀνακτῶν· ἐπὶ-
 δὴ ὁ νόμος ἐστὶν ὁ κωλύων τὰ ψαυδῆ γράφειν ἐν τοῖς ψη-
 φίσμασιν. Ἐστὶ δὲ πρὸς ποιότητι. Υποφορὰς δὲ λαμβάνει γ·
 πρὸς μὲν τὸ πρῶτον διὰ τῶς, ἐρῶντι Δημοσθένει ὅτι ὅς ἐστι
 ἀρχων, ἐδὲ ἐστὶν ἀρχὴ ἢ τὴν οἰκδομήν, ἀλλὰ ἀγαθὴ
 τις καὶ ὁπτιμέλεια· εἰ δὲ καὶ ἀρχή, τῷ γε ὁπτιδεδωκεναι ἐκ
 τῆς ἰδίας, καὶ μηδὲν εἰληφέναι ἐκ τῆς πόλεως, ὅς ἐστι
 ἴσως. Περὶ ποιότητος ἀμφοτέρω. Πρὸς δὲ τὸ Αἰσχίνης
 εἰσάγει σοφιστικὸν κεφάλαιον, καὶ μὲν τοὺς κατὰ σοφιστὰς. Εἰδὲ μὴ
 παρ' ἑαυτῶν ἐπιδόκειν, ἀλλ' εἶχε ὠρῶν τῆς βελῆς εἰς τὸ
 δεκά τάλαντα. Περὶ ἐξίας. Πρὸς δὲ τὸ δεύτερον κεφάλαιον,
 παρεχόμενον Δημοσθένει νόμον ἕτερον κελεύοντα ἀνακηρύττειν
 ἐν τῷ θεάτρῳ, ἂν ψηφίσσῃται ὁ δῆμος, Αἰσχίνης καὶ πρὸς τῶν
 πολιτικῶν αὐτῶν εἶναι φησιν, ἀλλὰ πρὸς τῶν ξενικῶν σεφάνων.
 Περὶ ἐξίας. Πρὸς δὲ τὸ τρίτον πολλὰ κατὰ μέρος. Οἶμαι δὲ
 τὸ Δημοσθένει εἰς δ' ἑκατὶς διηρημέναι τὴν ἀπολογία, καὶ
 πρῶτα

ultimum, quod in decreto falsa per-
 scripserit; quoniam Demosthenes ne-
 que vir bonus esset, neque dignus co-
 ronâ. Et id quoque ad actionem de
 violatis legibus referendum est; si-
 quidem lata est lex quæ, nequis in
 decretis falsa perscribat, interdicat.
 Hoc denique ad *qualitatem* questio-
 nis spectat. Adversarii verò tres ob-
 jectiones anticipat: Duas quidem ad
 illud primum quod adducturus est
 Demosthenes, se scilicet non gessisse
 magistratum, nec murorum refe-
 ctionem esse magistratum, sed tan-
 tummodò negotium quoddam & cu-
 rationem: Sed si magistratum eam
 esse concedatur, se, quod de proprio
 sumptu, nullis à populo acceptis
 pecuniis, muros reficeret, rationibus
 reddendis non esse obnoxium. Hoc

utrumque ad *qualitatem* questionis
 refertur. Contra hoc autem ulti-
 mum adducit conjuncturale firma-
 mentum, nec tamen probat: De-
 mosthenem nempe nihil de suâ pe-
 cunia erogasse, sed decem talenta
 ad operis sumptum à Senatu acce-
 pisse. Hoc ad *substantiam* questio-
 nis pertinet. Contra secundum ve-
 rò caput, cum Demosthenes Legem
 proferret, quæ potestatem dat ut in
 Theatro, si populus id decreto com-
 probaverit, fiat prædicatio, respon-
 det Æschines Legem hanc non de
 civicis sed de exteris tantum coronis
 latam fuisse. Hoc quoque ad *sub-
 stantiam* questionis spectat. Ad ter-
 tium verò multa singulatim regerit.
 Aitque se audisse Demosthenem in
 quatuor tempora defensionem suam
 partitum

πραγμάτῃ καθέκαται εἰς τέτρες μερίσωντα. Πρῶτον μὲν ἐν Φησὶν εἶναι καιρὸν ὃ πολέμῳ τῷ πρώτῳ ὃ πρὸς Φίλιππον πρὸς Ἀμφιπόλεως ἡρώδην. Δεύτερον δὲ τὸ τὴν εἰρήνης. Τρίτον δὲ τὸ ὃ πολέμῳ ὃ δεύτερῳ, καὶ τὸ πρὸς Χαλκιδεὺς ἡγήτης. Τέταρτον δὲ τὸ παρόντα καιρὸν, τὸ πρὸς τὸ πρὸς Ἀλέξανδρον πολιτῶν. Ἐν μὲν ὃν τῷ πρώτῳ αἶτιον αὐτὸν Φησὶ γινώσκειναι τὴν εἰρήνης ἀρχαῖς ἔσης καὶ ἀδόξῃ, καὶ ὃ μὴ μετὰ κρινεῖ τὴν Ἑλλήνων Συνεδρίῃ πρὸς πόλιν αὐτῶν πεποιθῶτα. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ὅτι τὸν πόλεμον τὸ πρὸς Φίλιππον αὐτὸς παρέσκεύασεν. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, ὅτι τῷ ἱερῷ πολέμῳ καὶ τὸ πρὸς Φωκίας συμβάντων αἰτίῃ ἐχρήσατο, καὶ τὴν ἡγήτης τὴν ἐν Χαλκιδεὺς, πέσας μετὰ Ἀθηναίων ἀρχαῖς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον ὡς καταΐξασα. Ἐν δὲ τῷ τελευτῶν, ὅτι μὲν τὸν πρὸς Ἀλέξανδρον οὐκ ἐπολιτεύετο. Μετὰ πάντας καὶ ὃ βίῃ πάντας τῷ Δημοσθένει κατηγόρη, καὶ δὴ καὶ Κτησιφῶντα ἐν ὀλίγοις ἐν οἷς ἀξιοῖ αὐτὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸν Κτησιφῶντα ἀπολογεῖσθαι. Τὰ μὲν ὃν κεφάλαια, ταῦτ' ἐστίν. Ἐνίκα δὲ τὸ ἀγῶνα Δημοσθένει. Μέμφονται μὲν τοὶ πῖνες τὸν Αἰσχίνην, ὅτι οὐκ ἐνδιέτριψεν

partitum esse, singulasque suas actiones & officia, quibus aliquando functus esset his temporibus distinxisse. Primum itaque tempus constituit, quo cum Philippo de Amphipoli bellum primum gereretur. Secundum, quo pace uteretur civitas. Tertium, quo secundum bellum gereretur, usque ad infelicissimum illum in Choroñea conflictum. Quartum denique dicit esse de iis rebus, quæ Atheniensibus cum Alexandro intercesserunt, & in quibus jam tum versabantur. Ac in primo quidem tempore Demosthenem dicit authorem extitisse, ut sordidam & infamem pacem, distracto etiam ab hac societate atque excluso communi Græcorum Consensu, sanciret civitas. In secundo autem, quod belli contra

Philippum gesti ipse suasor esset & impulsor. In tertio itidem dicit eum perfecisse ut bellum sacrum exarderet, ut ea quæ Phœcenses passi sunt evenirent, ut Athenienses apud Chæroneam acerbissimâ clade mulcerentur; siquidem in persuadere nunquam destiterit, donec cives Atticos & omnes eorum socios fœderatos ad pugnam cum Philippo committendam impulsisset. In quarto denique, quod adversus Alexandrum pro civitate nihil postea aut consuluit aut gessit. Deinde totam Demosthenis vitam inculpât & criminatur; in paucis etiam Ctesiphontem coarguit, & ut pro se ipse respondeat, postulat & requirit. Hæc quidem sunt capita summa & firmamenta. Iudicio tamen vicit Demosthenes. Aeschinem culpant nonnulli,

ἐνδιέτριψεν ἐν τῷ ᾠδανόμῳ, ἀλλὰ καὶ τῇ πολιτείᾳ κατηγορεῖ τὴν Δημοσθένεα, καλῶς πεπολιτωμένον τὸν ἄνθρωπον· αὐτὸς δὲ τὸναντίον τῷ μάλιστ' ἀντιτίθεται, λέγων ὅτι· ἐστὶ δὲ ὑπερλοπόν μέρους τῇ κατηγορίᾳ ἐφ' ᾧ μάλιστ' ἀποδίδωται τὸ δὲ εἶναι ἢ ἀποφασίς δὲ ἢ αὐτὸν ἀξιοῖ στεφανῶσαι. Μὴ ποτε δὲ ἄριστα τὸ ἐπράξεν; ἐπεὶ δὲ γὰρ εἶχε δόξαν μερῶν καὶ ὅτι πᾶσι καὶ ὑπολήφειν ὁ Δημοσθένης, ὡς λαμπρῶς πεπολιτωμένον, εὐκότως ᾤκηται ψυχρὰ καὶ οὐδὲν ἀξίως φανῆσεσθαι οὐδὲν καὶ τῷ ᾠδανόμῳ λόγους, εἰ μὴ δόξαν αὐτοῖς ἐμπούσῃ πρὸς ὀλιγάν, ὡς ἄρα ὁ Δημοσθένης κακῶν ἐστὶ τῷ δήμῳ, καὶ ἀσχερῶς καὶ ὀπλιμένῳ πεπολιτωμένῳ. Διὰ τὸ ἐσπράξατο καὶ τὸ μάλιστ', καὶ ἐν τῷ τῷ μέρει τῇ κατηγορίᾳ τὸ ἀπείσων ἐνδιέτριψε. Μένειντο δὲ ἅπαντες τὸ περὶ οὐκ ὡς τραγικόν, καὶ ἀπειρόν, καὶ ὀπλιόγῳ μάλλον ἐστὶς.

Π Ε Ρ Ι

li, quòd in legum violatarum actione non diutius moraretur, sed Demosthenem illico ipsum, qui in civili administratione se optimè gesserat, infectaretur, & reipublicæ malè tractatæ accusaret. In hoc enim impensius laborat & contendit Æschines, Jam verò, ait, pars accusationis mihi superest prolixior, in quâ acerrimum studium posuiurus sum: Quæ quidem ea continet commenta, quàm obrem Demosthenem coronâ dignum arbitratur Ctesiphon. Sed videant ii qui hoc Æschini vitio vertunt, an non rectissime sit factum. Cum enim omnes in hac opinione confederint, Demosthenem præstantissime & amplissime rempublicam tractasse, & ma-

gnum quiddam & mirificum de illius virtute existimarent, jure optimo suspicabatur Æschines verba, quæ de actione legis violatæ fierent, frigida futura & infirma, nisi etiam contrariam opinionem auditoribus incuteret, quòd nempe Demosthenes malevolo in populum esset animo, & in rebus publicis sordidè & nequiter versatus. Quocirca plurimum operæ & studii in hac accusationis parte impendit, in hac intensius hæret & moratur. In culpâ ponet fortasse aliquis exordium ut tragicum quiddam sonans, ut nimium & redundans, & ad perorationem denique proprius accedens.

Π Ε Ρ Ι Σ Τ Α Σ Ε Ω Σ

Λ Ο Γ Ο Υ.

Η Στάσις τῶ λόγου ἐστὶ πραγματικὴ ἐγγραφοῦ, ὥσπερ ἔ
 ἢ ἔ' ὑπὲρ τῶ Σπεφάνου. Τὰ δὲ κεφάλαια, δηλονότι
 τῆ πραγματικῆς, παρέχει ἅπερ καὶ ἐκεῖ· οἷον τὸ νόμι-
 μον, τεμνόμηνον εἰς τρεῖς νόμους· τὸ ᾧ δίκαιον, εἰς τίσασθαι και-
 ρός. Οὐρα ᾧ πῶς ὀπλοποιῶς ἤρξατο ἀπὸ σωτηρίων εἰσβολῆς,
 ὥσπερ καὶ Δημοσθένους. Τινὲς εἶπον ὅτι οὐκ ἔχει κατασκευὴν τὸ
 παροίμιον, οὐκ ἔνδ' συμπέρασμα δεῖ ζητεῖν. Ἀλλ' οὐκ ἔστιν
 ἀκατάσκευον· ἐστὶ γὰρ αὐτὸ κατασκευὴ, ὑπὲρ ἔ' τὰ μέτρια ἔ
 τὰ σωήθη μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει. Εἰ γὰρ ἡ αἰτία τῆ παροίμιως
 ἐστὶν ἡ κατασκευὴ, διὰ δὲ τὸ τὰ μέτρια μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει
 αἱ δεισιφύς, κατασκευὴ ἂν εἴη. Ἐχει δὲ καὶ συμπέρασμα, ἐγὼ δὲ
 πεπιστευκῶς ἤκω, ἕως ἔ', μείζον τῶ νόμων καὶ τῶ δικαίων.

ΑΙΣΧΙ-

D E O R A T I O N I S

S T A T U.

Orationis hujusce status est negotialis scripto testatus, uti etiam & iste orationis pro Coronâ. Capita autem & firmamenta quæstionis eadem continet atque illa: legitimum scilicet, in tres leges distinctum; & justum, in quatuor tempora dispersitum. Adverte autem ut exordium, quod est perorationi similis, ab inimicorum advocatorum coitione, sicut & Demosthenes, capessat. Dicant nonnulli in exordio non

esse probationem, itaque nec conclusionem in eo quærendam. At non caret probatione; ibi enim est, *ne in civitate justa & usitata judiciorum ratio teneatur*. Si enim propositio- nis causa sit probatio [certorum hominum in prehensando sedulitas, *ne in civitate justa & usitata judiciorum ratio teneatur*] hæc, inquam, sententia certè erit probatio. Conclusionem etiam habet, viz. *Ego autem Diis primitum confisus, deinde legibus &c. usque ad illa, plus apud vos quam leges &c.*

ÆSCHII-

ΑΙΣΧΙΝΟΥ

Ο ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ

ΛΟΓΟΣ.

α'. **Τ**ΗΝ μὲν πρᾶσκειν ὁρᾷτε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἡ
 παρτάξιν, ὅση γένηται, καὶ ταῖς κατὰ πλὴν
 ἀγροῦν δέησις, αἷς κέχρηται πινεῖς ὑπὲρ τῶν τὰ μέ-
 τρια καὶ τὰ συνήθη μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει· ἐγὼ δὲ
 πεπεισμένος ἤκω, ὡρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς, δεύτερον δὲ τοῖς
 νόμοις καὶ ὑμῖν, ἡ γὰρ ἐμὴ ἐδεμία παρὰ σκευὴ ἰσχύει πρὸς
 ὑμῖν μείζον τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων.

β'. Εὐχλόμην μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν Βυλλίαν, τὰς
 Πεντακοσίους, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ὑπὸ τῶν ἐφετηκῶν ὁρῶντες
 διοκείσθαι.

ÆSCHINIS

IN CTESIPHONTEM

ORATIO.

1. **Q**UANTA apparatus,
 Athenienses, quan-
 tisque copiis instrua-
 tur forum, quanta sit
 certorum hominum in prehen-
 sando sedulitas, ne in civitate ju-
 sta & usitata judiciorum ratio te-
 neatur, nemo non videt: Ego
 tamen Diis primum confusus de-

inde legibus vestræque prudentiâ,
 huc prodeo, siquidem nullas *ad-
 versariorum* coitiones plus pon-
 deris apud vos quàm leges & jura
 habituras arbitror.

2. Vellem quidem, Athenien-
 ses, & Quingentorum Senatus, &
 conciones publicæ à præfectis
 suis justâ moderatione regerentur.
 Vel-

ἀρεῖσθαι καὶ τοὺς νόμους, οὓς ἐνομοθέτησεν ὁ Σόλων
 περὶ τῆς τῆς ῥητόρων εὐκοσμίας, ἰσχύειν ἵνα ἕξῃ, ὡς
 τον μὲν τῷ ἀρεσβυλάτῃ τῶν πολιτῶν, ὥσπερ ὁ νόμοι κε-
 λεύσει, σωφρονῶς ὅτι τὸ βῆμα παρελθόντι, ἄνευ θορύ-
 βου καὶ παραχῆς, ἕξ ἐμπειρίας τὰ βέλπιστα τῇ πόλει συμ-
 βελεύειν. Δευτέρῃ δ' ἤδη, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὧς
 βυλόμενοι, καθ' ἡλικίαν, χρεῖς, καὶ ἐν μέρει, περὶ ἐκά-
 στου γνώμῃ ἀποφάνεσθαι. Οὕτω γὰρ ἂν μοι δοκῇ ἢ τε
 πόλις ἀρεῖα διοικεῖσθαι, αἵτε κρίσις ἐλάττωται γίνεσθαι.
 Επειδὴ δὲ πάντα τὰ πρῶτον ὡμολογημένα καλῶς
 ἔχουν νυνὶ καταλέλυται, καὶ γράφοσι πινες ῥαδίως παρα-
 νόμους γνώμας, καὶ ταῦτα ἕτεροι πινες τὰ ψήφισμα
 ὅτι ψηφίζουσιν, ὅτι ἐκ τοῦ διχοματάτε τρέψα λαχόν-
 τες πρῶτον, ἀλλ' ἐκ παρασκευῆς κατεζόμενοι. ἂν δὲ
 τις τῶν ἄλλων βουλευτῶν ὄντως λάχῃ κληρούμενος πρῶ-
 τον, καὶ τὰς ὑμετέρας χειροτονίας ὀρθῶς ἀναγρεύῃ, τῷ-
 τον

Vellem etiam verecunda illa in a-
 periendis sententiis oratorum con-
 suetudo, à Solone primùm insti-
 tuta, auctoritate pristinâ valeret:
 nempe ut ea primùm, qui ex civi-
 bus esset ætate provectior, in sug-
 gestum citra motum omnem &
 perturbationem pudenter ascen-
 denti, consilium, quod longinqui
 temporis usu civitati optimum
 percepit, exponere liceret; dein-
 cept verò ut & alii, quicunque vo-
 luerint, sigillatim & per vices, æ-
 tatis etiam ratione habitâ, de sin-
 gulis rebus sententiam suam liberè
 possent proferre. Sic enim mihi

videretur & civitatis administra-
 tioni optimè consultum iri, & con-
 troversijs multò paucioribus lo-
 cum fore relictum. Cum vero hæc
 instituta, quæ cōmuni omnium
 consensu olim erant præclarissima,
 hæc ætate violentur: Cum non-
 nulli decreta legibus antiquis con-
 trariâ pro libitu ferant, quæ alii
 etiam, curiæ præsides non hone-
 stis studiis delecti, sed per coitio-
 nem ad id ipsum allegati adorna-
 tique, suffragiis suis confirmant:
 Cum eos qui summum curiæ lo-
 cum rite sunt sortiti, vestraque suf-
 fragia legitimè renunciant, iidem
 isti,

τον, (Α) τιὺ πολιτείαν οὐκ ἐπὶ κοινῷ, ἀλλ' ἰδίαν αὐτῶν
ἡγεμόνοι (εἰ), ἀπειλῶσιν εἰσαγγέλλειν, καταδουλέμμοι
τοὺς ἰδιώταις, καὶ δυνατείας ἐαυτοῖς πεποιθότες. καὶ τὰς
κρίσεις τὰς μὲν ἐκ τῶν νόμων καταλείψουσιν, τὰς δὲ
ἐκ τῶν ψιφισμάτων μετ' ὀργῆς κρίνουσι. σείνηται
τὸ κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα τῶν ἐν τῇ πό-
λει, πῶς ἀγορεύειν βούλεται τῷ ἑωτέρῳ πεντήκοντα ἔτη
γεγονότων, καὶ πάλιν ἐν μέρει τῶν ἄλλων Ἀθηναίων;
Τῆς δὲ τῶν ῥητόρων ἀκοσμίας οὐκ ἐπὶ κρατεῖν διώαν-
ται ὅθ' (Α) νόμοι, οὐθ' οἱ Πρυτάνεις, οὐθ' (Α) Πρόε-
δροι, οὐθ' ἡ πρυτανεύουσα Φυλὴ, τὸ δέχεται μέρθ' ἢ
πόλεως.

γ'. Τῶν δ' ἐχόντων οὕτως, καὶ τῶν καμρῶν ὄντων τῇ
πόλει ποίεσθαι ὁποῖος αὐτοὺς ὑμεῖς ἐπιλαμβάνετε
(εἰ), ἐν ἐπιλείπεται μέρθ' τῆς πολιτείας (εἰ πὲρ κα-
τὰ τυγχάνω γνώσκων) αἱ τῶν πονηρῶν γεγραμ-

Εἰ

isti, qui Rempublicam non jam
amplius ad omnes communi, sed
ad se solos privato quodam jure
pertinere censent, in judicium
adducere minitantur: cum deni-
que, redacta in potestatem plebe,
dominationem sibi arripiant; &
judicia, quæ à legibus oriuntur, ir-
rita faciant, ea verò, quæ ex ple-
biscentiis fiunt, iracundi pronun-
tiant: *Ex quo hæc inquam facta
sunt*, flet pulcherrimum illud præ-
conium omniumque quæ in urbe
sunt maximè modestum, *in quo ii
primùm qui annos supra quinquaginta
erant nati, deinde Athe-*

*nienses cæteri ad verba in confesso
facienda citabantur.* Audaciam ve-
rò & insolentiam Oratorum jam
neque leges, neque Reipublicæ
Rectores, neque clarissimi illi Cu-
riæ Præfides, neque Tribus quam
penes prima sunt subfellia, de-
cima civitatis pars, coercere pos-
sunt.

2. Cum igitur hæc ita se ha-
beant; cum talis sit (uti vos ipsi
facile sentitis) civitatis vestræ sta-
tus; hoc unum (si quid est in me
prudentiæ) quo Respublica con-
firmetur, restat remedium, judicio-
rum de violatis legibus vindictio,

B

Quod

Εἰ δὲ καὶ ταῦτα καταλύετε, ἢ τοῖς καταλύουσιν ὅτι-
 πρέψετε, πρὸς λέγω ὑμῖν, ὅτι λήσετε καὶ μικρὸν τὸ πο-
 λιτείας ποτὶ ἀναχωρήσαντες. Εὖ γὰρ ἴτε, ὦ Ἀθηναῖοι,
 ὅτι πρῶς εἰσι πολιτείας ὧς πᾶσιν ἀνθρώποις. Τυραν-
 νίς, καὶ Ολιγαρχία, καὶ Δημοκρατία. Διοικουῦται δ' αἱ
 μὲν Τυραννίδες καὶ Ολιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν ἐφεσηκό-
 των, αἱ δὲ πόλεις αἱ Δημοκρατεύμεναι τοῖς νόμοις τοῖς
 κειμένοις. Μηδεὶς οὖν ὑμῶν τῆς ἀγνοεῖτω, ἀλλὰ σα-
 φῶς ἔκαστος ὁπίσθαι, ὅτι ὅταν εἰσὶν εἰς διχαστήριον
 γραφῶν ἀντιθέτων διχάσων, ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μέλ-
 λει πρὶν ψῆφον φέρειν δεῖ τῆς ἐαυτοῦ παρρησίας. Διότι καὶ ὁ
 Νομοθέτης τῆς τοῦ αὐτοῦ ἔταξεν ἐν τῷ τῷ διχαστῶν ὅρκῳ,
 Ψηφισμαὶ καὶ τοὺς νόμους. ὁκνεῖν γὰρ εὖ εἰδὼς, ὅτι ὅταν
 ἀφαιρηθῶσιν αἱ νόμοι τῇ πόλει, σώζεται καὶ ἡ δημοκρα-
 τία. Ἀλλὰ καὶ ἀμνημονεύοντες ὑμᾶς, μισθὸν τῆς τοῦ ἀντι-
 νομα γράφοντες, καὶ μηδὲν μικρὸν ἡγεῖσθαι εἰς τὸ τοιούτων
 ἀδικημάτων,

Quodd si hæc quoque vel vos ipsi,
 vel alii vestro permisso refixerint,
 augurari non est arduum, vos to-
 tam propemodum Rempubicam
ambitiosis quibusdam hominibus
 inscienter prodituros. Probè enim
 nostis, Athenienses, tria esse apud
 omnes gentes dominationis gene-
 ra; Unius, Paucorum, & totius
 Populi principatum. Ex quibus
 duo illa priora eorum arbitrio, qui
 præsunt, administrantur: civitates
 verò, in quibus dominatur popu-
 lus, statis legibus *reguntur*. Unus-
 quisque igitur vestrum probè in-
 telligat se eo ipso die, quo in ju-

dicium venerit legum violatarum
 litem decreturus, de suâ etiam
 ipsius dicendi licentiâ & securita-
 te pronunciaturum. Quamobrem
 in ipso sacramenti initio Iudices
 obstrinxit legislator, ut juxta le-
 ges suffragia ferrent: illud ni-
 mirum pro comperto habuit, si
 civitatis leges servarentur, unâ
 etiam servari imperium popula-
 re. Oportet igitur vos, dum hæc
 omnia memoriæ vestræ penitus
 sunt infixæ, eos, qui decreta à le-
 gibus abhorrentia conscribunt, a-
 critèr odisse: nec ullum hujus-
 modi crimen leve aut minutum,
 sed

ἀδικημάτων, ἀλλ' ἕκαστον ὑπερμέγεθες. Καὶ τῷδ' ὑμῶν
τὸ δίκαιον μηδένα ἀνθρώπων ἔξαρεῖσθαι, μήτε τὰς τῶν
τρατηγῶν σωτηρείας (οἱ ὅτι πολὺ ἤδη χερόνιον, σωερ-
γυῶντες ποὶ τῷ ῥητόρων, λυμαίνονται πλὴν πολιτείας) μήτε
τὰς τῶν ξένων δεήσεις (ὅς ἀναβιβαζόμενοι πινες ἐκφεύ-
γουσιν ἐκ τῷ δικαστείῳ, πῶς ὅμοιοι πολιτείας πολιτευό-
μενοι.) ΑΛΛ' ὥσπερ ἂν ὑμεῖς ἕκαστος ἀρχωρεῖν τὴν τάξιν
λιπὴν, ἢ ἂν ταχθῇ ἐν τῷ πολέμῳ, ἔγω καὶ νῦν ἀ-
ρχώσθε ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν, ἢ τέταχθε ὑπὸ τῷ νόμῳ,
φύλακες τῆς δημοκρατίας τούδε τῆς ἡμέραν.

δ'. Καὶ κεῖνο δὲ χρὴ ἀμνημονεύειν, ὅτι νῦν ἅπαντες
οἱ πολῖται παρὰ χαλὰ μέμνηται τὴν πόλιν ὑμῖν, καὶ τὴν πολιτείαν
διαπτεύσαντες, οἱ μὲν πάρεσι καὶ ἐπακέουσι τῆςδε τῆς κείσεως,
οἱ δὲ ἀπεισιν ὅτι τῶν ἰδίων ἔργων. Οὐς ἀρχωόμενοι, καὶ τῷ
ὅρκῳ ὅς ὠμόσατε μεμνημένοι, καὶ τῷ νόμῳ, εἰ ἐλέγξω-
μεν Κτησιφῶντα καὶ πῶς ὅμοιοι γράψαντα καὶ ὑβρίδῃ καὶ
ἀσύμφορᾳ

fed grande atque acerbum arbitra-
ri. Hoc porro æquissimum jus
neminem vobis eripere patiamini:
neq; imperatorum patrociniis (qui
jamdiu, oratoribus quibusdam ad-
jutores adsciti, Reipublicæ statum
evertunt) neque hospitum solici-
tationibus (quos quidem nonnulli
subornant &c, quamvis legum in
gerendis magistratibus violatarum
sint rei, iudicio tamen liberantur)
*nemini, inquam, de hac vestra po-
testate quicquam concedite.* Sed
quemadmodum in prælio pueret
vos ordinem & stationem, à duce
assignatam, deferere; ita etiam &

nunc pudeat ab eo loco migrare,
in quo à legibus constituti estis
hoc ipso die, publicæ libertatis
propugnatores.

4. Illud etiam (Judices) memo-
riâ quàm tenacissimè custodite,
omnes reliquos cives vestræ fidei
& tutelæ Rempublicam credidif-
se; quorum alii quidem hodiernæ
intersunt causæ; alii verò absunt
rebus privatis occupati. Quos vos
summâ reverentiâ prosecuti &
sacramenti legumque memores,
si Ctesiphontem & à legibus & à
veritate civitatisque commodo
maximè alienum decretum tulif-

ἀσύμφορα τῇ πόλει, λύετε, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς παρανό-
μοις γνώμας, βεβαιῶτε τῇ πόλει τὴν δημοκρατίαν, κολά-
ζετε τοὺς ὑπεναντίως τῷ νόμῳ καὶ τῇ πόλει καὶ τῷ συμ-
φέρειντι τῷ ὑμετέρῳ πολιτοδουλώσας. Καὶ τὸν τῷ τῷ ἔχον-
τες τὴν ἀγνοίαν, ἀκούσιτε τῶν μελλόντων ῥηθῆσεσθαι λό-
γων, εὖ οἶδ' ὅτι δίκαια καὶ εὐόρκα καὶ συμφέροντα ὑμῖν
αὐτοῖς ψηφισάτε, καὶ πάσῃ τῇ πόλει.

εἰ. Περὶ μὲν οὖν τῆς ὅλης κατηγορίας, μετεῖως μοι
ἐλπίζω περὶ ῥῆσθαι. Περὶ δὲ αὐτῶν τῶν νόμων, οἱ κενὸν
περὶ τῶν ὑπερῶν, πρὸς ὅς τὸ ψήφισμα τὸ τοῦ τυχεράν-
τητος Κτησιφῶν, ἀπὸ βεβαίως ἐπεὶ βέλομαι. Ἐν
τῷ τοῖς ἐμπεσῶσι χεῖνοις ἀρχόντες πινε τὰς μεγάλας ἀρ-
χάς, καὶ τὰς περὶ τοὺς δίκαιους ἀρχόντες, καὶ δωροδοκῶντες περὶ
ἐκαστα πούτων, περὶ λαμβάνοντες τοὺς τε ἐκ τῶν βουλευ-
τικῶν ῥήτορας καὶ τοὺς ἐκ τῶν δήμων, πρὸς ῥῆσθαι περὶ
λαμβάνον τὰς εὐθυίας ἐπαίνοισι καὶ κηρύγμασιν. Ὡστε οὕτως
ταῦτα

se aperte evicerim, abrogate A-
thenienses plebiscita legibus re-
pugnantia, dominationem popu-
larem civitati confirmate, eos, qui
in gerendâ Republicâ nec legum
sanctitati, nec vestro, nec commu-
ni commodo consulunt, gravi sup-
plicio coercete. Tum denique si
eo animo affecti orationem meam
audieritis, certò novi vos justitiæ
sacramentoque, quo obstricti estis,
congruentem, Reique publicæ ve-
hementer utilem, sententiam pro-
nuntiatiuros.

5. Jam verò de universâ accu-
satione satis multa me præfatum

esse confido. De legibus autem,
quæ contra eos qui reddendis ra-
tionibus sunt obnoxii statuuntur,
& contra quas hoc decretum tu-
lit Ctesiphon, pauca subjungam.
Superioribus enim temporibus
nonnulli summi officiis functi, &
vestigalibus curandis præfecti,
quamvis (oratorum quorundam
ope, quos tum à plebe tum à Se-
nato *administratores* sibi adsciverant)
turpissimum lucrum fecissent, ta-
men laudibus suis & præconiis *per*
urbem prius decantatis ne magi-
stratus gesti rationem redderent,
multò antè præcavebant. Cum ii
igitur

ταῖς εὐθυαῖς τῶν ἀρχόντων εἰς τὴν μέγιστην μὲν ἀπορίαν ἀφικνεῖσθαι τοὺς κατηγοροῦντας, πολὺ δὲ ἐπὶ μάλλον τοὺς δικαστάς. Πολλοὶ γὰρ πάντες τῶν ὑποδουμένων, ἐκ' αὐτοφώρῳ κλέπτειαν τῶν δημοσίων χρημάτων ὄντες ἐξελεγχόμενοι, διεφύλακτον ἐκ τῶν δικαστηρίων· εὐκότως. Ἡρώωντο γὰρ (οἷμα) οἱ δικασταὶ, εἰ φανήσῃ ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει (τυχὸν δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἐνιαυτῷ) ὁρώμενος μὴ ποτε ἀναγροδύμενος ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ὅτι τεφανῆται ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης ὑπὸ τῶν δήμων χερσὶν τεφάνῃ· ὁ δὲ αὐτὸς ἀνὴρ μικρὸν ὀπίσθων ἔξεισιν ἐκ τῶν δικαστηρίων, κλοπῆς ἕνεκα ταῖς εὐθυαῖς ὠφληκῶς. Ὡστε ἡναγχαζόντο τὴν ψῆφον φέρειν οἱ δικασταί, καὶ οὐδὲ τὸ παρὲντος ἀδικήματος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αἰσχύνης τῶν δήμων.

τ'. Καπδὼν δὲ πῶς ταῦτα νομοθέτης, τίθησι νόμον, καὶ μάλα καλῶς ἔχοντα, ὅτι διαρρήδην ἀπαγορεύοντα τοὺς ὑποδουμένους μὴ τεφανοῦν. Καὶ ταῦτα οὕτως εὖ τετρακαταληφότες τοῦ νομοθέτου, εὐρίσκονται

igitur in disquisitionem vocarentur, accusatores quidem, sed multò magis iudices, in maximam dubitationem & angustias redacti erant. Multi enim eorum, qui administrationis suæ rationem reddere tenebantur, cum manifestò repetundarum & sordidissimi peculatus arguerentur, è iudiciis tamen evaserunt. Quod mihi sanè non mirum videtur. Opprobrio enim, opinor, iudicibus esset, si idem ille, de quo nuper in ludis publicis præconium fieret, quòd virtutis ergò & iustitiæ aureâ à populo coronâ donaretur, in eadem urbe,

forfan etiam & eodem anno, certè non ita multò post, furti causâ repetundarum damnatus è foro exire videretur. Quocirca iudices hanc necessitate pressi, non prout criminis turpitudine postulare, sed quo civium pudori consuleretur, sententiam ferre cogeantur.

6. Hæc cum legillator aliquis animadvertisset *incommoda*, legem sanè optimam rogavit, quæ, ne reddendis rationibus obnoxii coronâ donentur, diserte vetat. Sed quamquam ea fuerit legillatoris cautio & prudentia, excogitantur tamen *callida* quædam & *veteratoria* verbo-

ταί κρείττονες λόγοι τῶν νόμων· ὅς ἐι μὴ τις ὑμῖν ἐρεῖ, λήσετε ἔξαπατηθέντες. Τούτων γάρ πινες τῶν τῆς ὑπεθυίας φεφανουύτων ὡς τοὺς νόμους, οἱ μὲν φύσιν μέτεροί εἰσιν (εἰ δὲ τις ὅτι μέτερος τῆς τῶν ὡς νόμου γραφόντων) ἀλλ' οὕτω πρὸςβάλλονταί γε πρὸς τῆς αἰσχύνης. Πρὸςεγγράφοι γάρ πρὸς τὰ ψήφισματα, φεφανουῦ τὸν ὑπεθυιον, ἐπειδὴν λόγον καὶ εὐθυίας τῆς ἀρχῆς δῶ. Καὶ ἡ μὲν πόλις τὸ ἴσον ἀδίκημα ἀδικεῖται. πρὸςεγγαλαμβάνον) ὅς ἐπαίνοις καὶ φεφάνοις αἱ εὐθυίαι. Ο δὲ τὸ ψήφισμα γράφον ἀδείκνυται τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι ἐγγράφει μὲν παρὰ νόμον, αἰσχύεται δὲ ἐφ' οἷς ἡμάρτηκε. Κτησιφῶν δὲ, ὡς Ἀθηνῶσι, ὑπερπιδήσας τὸν νόμον ὡς πρὸς τῶν ὑπεθυίων κείμενον καὶ πρὸς πρὸς φασιν (ὡς ἐγὼ ἀρτίως πρὸςῆπον ὑμῖν) ἀνελών, πρὸς λόγον, πρὸς εὐθυίας δουῖαι, γὰρ φεφε μετὰ ξὺ Δημοσθένει ἀρχοῖα φεφάνον.

ζ'. Λέξεις

verborum *auspicio*, quæ vim legis & auctoritatem eludunt: quorum nisi quis certiores vos faciat, imprudenter eritis decepti. Eorum enim nonnulli, qui rationis reddendæ iudicio obstrictos coronâ donant, naturâ quidem sunt moderati (siquis tamen eorum moderatus dici potest, qui scita legibus aduersa conscribunt;) sed rei *sua-pte naturâ* turpi *honestum* quoddam *integumentum* prætendunt. Decretis enim *simile huic* aliquid infarciunt, se velle eum, qui administrationis suæ quæstionem debet subire, coronâ donatum iri,

postquam rationes retulerit: & tamen civitas æquam utrobique patitur injuriam; præcîduntur enim præconiis & coronis *illæ, quæ exigendæ erant*, rationes. Qui verò istiusmodi decretum facit, concilio innuit, se quidem contra leges id scripsisse, delicti verò ipsum pudere. Ctesiphon verò & legem illam de rationibus reddendis latam transgressus, & excusationem (cujus jam nunc memini) omit- tens, scito iussit Demosthenem, priusquam officio defunctus fuerit, priusquam rationes retulerit, coronâ donari.

7. Aliam

ζ'. Λέξουσι δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἑτέρον πῶς λόγον
 ὑπειπαντίον τῷ ἀρτίως εἰρημνύειν ὥς ἄρα ὅσα πῶς αἰρετὸς
 ὢν περὶ κατὰ ψήφισμα, οὐκ ἐπὶ ταῦτα ἀρχή, ἀλλ'
 ἐπιμέλειά πῶς καὶ διακονία. Ἀρχὰς δὲ φήσουσιν ἐκείνας (εἰ)
 αὖς (Θ) Θεσμοθέται ἀποκληρῶσιν ἐν τῷ Θεσείῳ, καὶ ἐκείνας
 αὖς ὁ δῆμος (Θ) εἴωθε χειροτονεῖν ἐν ἀρχαρεσίᾳ, Στρατη-
 γοὺς καὶ Ἰππάρχους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀρχάς. τὰ δ' ἄλ-
 λα πάντα, περὶ ματείαις περὶ ταγμαμέναις κατὰ ψήφισμα.
 Εἰ δὲ περὶ τοὺς λόγους τῶς τούτων νόμον ὑμέτερον παρέ-
 ξομαι, ὃν ὑμεῖς ἐνομοθετήσατε, λύσειν ἡγέμενοι τὰς τοι-
 αύταις περὶ φάσεις. Ἐν ᾧ διαρρήδην γέγραπται, τὰς χειρο-
 τονητάς (φῶσιν) ἀρχὰς ἀπάσας (ἐνὶ περὶ λαβῶν νόματι ὁ
 νομοθέτης, καὶ περὶ πῶν ἀρχὰς ἀπάσας (εἰ), αὖς ὁ δῆμος
 χειροτονῇ) καὶ τῶς ἐπιτάγαις (φῶσι) τῶ δημοσίων ἔργων (ἐπὶ
 δὲ ὁ Δημοθένης τειχοποιοὺς, ἐπιτάγης ὅ μεγίστη τῶ ἔργων)
 καὶ πάντες ὅσοι διαχειρίζονται τῶ τῶ πόλεως πλέον ἢ περὶ αὐτῶν
 ἡμέρας,

7. Aliam porro, Athenienses, excusationem & quæ aliquantùm cum superiore pugnat, afferent: dicentque quoddam cuicumque ex plebiscito demandatum fuerit negotium, is non magistratum sed tantummodò curationem quandam & administrationem obierit. Magistratus verò appellant eos, quos Thefmothetæ in templo Thesei fortitione factâ constituunt; eos præterea (nempe exercitus Præfectos, equitum magistros cæterosq; id genus Magistratus) quos populus in comitiis per suffragia declarat: reliqua verò omnia munera,

negotia esse & occupationes per decretum mandata. Contra vero has quæsitæ excusationes legem vestram ob oculos dabo, quam vos ipsi, ne speciosis hisce commentis ulla præberetur occasio, sanxistis. In eâ enim disertis verbis scribit legislator, omnia illa munera quæ populi suffragiis sciscuntur (advertite quæso ut sub uno nomine cuncta, quæ populi suffragiis sciscuntur, comprehendat) magistratus esse: quibus addit eos etiam qui aliquam in civitate administrationem ultra triginta dies obeunt, eos præterea qui publicis operibus præ-
 sunt,

ἡμέρας, καὶ ὅσοι λαμβάνουσιν ἡγεμονίας δικαστηρίων (Θ) δι-
τῶν ἔργων ὅπισταται πάντες ἡγεμονία ληθόντα δικα-
στηρίου.) Τί τούτοις κελεύει ποιεῖν; ἢ διακονεῖν, ἀλλ' ἄρ-
χειν, δοκιμασθέντας ἐν τῷ δικαστηρίῳ (ἐπεὶ δὴ καὶ αἱ
κληρωταὶ ἀρχαὶ οὐκ ἀδοκίμαστοι, ἀλλὰ δοκιμασθεῖσαι
ἀρχῆσαι) καὶ λόγον καὶ εὐθυίας ἐκφέρειν πρὸς τὸν Γραμ-
ματεῖα καὶ τοὺς Λογισαίς, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας ἀρχάς,
κελεύει. Οἱ δὲ ἀληθῆ λέγω, τοὺς νόμους αὐτοὺς ὑμῖν
ἀναγνώσε.

ΝΟΜΟΙ.

ἦ. Οταν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀς ὁ νομοθέτης ἀρ-
χὰς ὀνομάζει, οὗτοι πρῶτα γινώσκουσιν πρᾶγματῆρας καὶ
ἐπιμελείας, ὑμέτερον ἔργον ὅτιν σπομνημονεύειν καὶ ἀνι-
πάττειν ἔν νόμον πρὸς τὴν τούτων ἀνάδειξιν καὶ ὑπο-
βάλλειν αὐτοῖς, ὅτι οὐ πρῶτον δεχόμενοι κακοῦργον σοφί-
τῳ, οἰόμενον ῥήμασι τοὺς νόμους ἀναρῆσθαι ἀλλ' ὅσα
ἀν

*sunt, & eos denique qui juris di-
cendi potestatem accipiunt: De-
mosthenes autem muris reficien-
dis est curator, unus ex summo-
rum operum magistratibus; ope-
ribus item Præfecti omnes juris
dicendi auctoritatem habent. Et
hos quidem omnes non rem ad-
ministrari, sed magistratum gere-
re jubet lex, postquam in judica-
li foro fuerint probati: siquidem
nec magistratus qui sorte sunt de-
lecti, nisi bene cogniti prius &
spectati, ad officii munus exequen-
dum admittuntur. Jubet etiam eos,
uti & omnes alios magistratus,*

*apud tabularum custodes & ratio-
ciniorum præfectos in codices re-
ferre rationes. Ut igitur me vera
dixisse cognoscatis, recitentur le-
ges.*

L E G E S.

8. Cum igitur, Athenienses, of-
ficia illa publica, quæ Magistratus
appellat legis scriptor, isti curatio-
num nomine signent & nuncu-
pent, vestrum est eorum impuden-
tiæ leges opponere. Facite etiam
ut sciant vobis non gratum esse
callidum sententiarum artificem,
qui *subdolis* verborum *auscipiis*
leges labefactare confidit. Immo
sentiant

ἂν τις ἀμεινον λέγη, ὡς νόμα γεγραφώς, τοσούτω μεί-
ζον ὅρῃς πύξεται. Χρὴ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸ αὐτὸ
φθιγγέσθαι τὸν ῥήτορα, καὶ τὸν νόμον· ὅταν δὲ ἑτέραν μὲν
φωνῶν ἀφίησιν ὁ νόμος, ἑτέραν δὲ ὁ ῥήτωρ, πῶς τῷ νόμῳ
δικαίῳ χρὴ δίδοναι τιτὸν ψῆφον, καὶ τῇ τῷ λέγοντι ἀνα-
σχυσία.

θ'. Πρὸς δὲ δὴ τὸν ἀφουκτον λόγον, ὃν φησι Δημο-
σθένης, βραχέα βέλομαι περιπεῖν. Λέξει γὰρ ἔτι, ὅτι
τειχοποιός εἰμι· ὁμολογῶ· ἀλλ' ὅπως δέδωκα τῇ πόλει μὲν
ἐχάτον, καὶ τὸ ἔργον μείζον ἐξείργασαι. Τίνος οὖν εἰ-
μι ὑπεύθυνος, εἰ μή τις ὅτι ἐν εὐνοίας εὐθυῶν; Πρὸς
δὴ ταύτῃ τιτὸν περιφρασιν ἀκούσατέ με λέγοντι καὶ δι-
κμα καὶ συμφέροντα. Ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ πόλει οὕτως
ἀρχαία οὐση, καὶ τηλικαύτῃ τὸ μέγεθος, ὅσους ὅτι
ἀνυπεύθυνος τῆς καὶ ὁπωσοῦν πρὸς τὰ κοινὰ περισε-
ληλυθότων. Διδάξω δ' ὑμᾶς ὡς ὥτον ὅτι τῶν παρὰ
δοξῶν.

sentiant quantò in dicendo sit
præstantior, qui legibus contraria
decreta perscribit, vos tantò acrius
in eum concitari & incendi. De-
bet enim oratoris vox cum legi-
bus latis consentire: ubi verò aliud
dicit lex, aliud orator, vestrum est
secundum legis æquitatem senten-
tiam ferre, non ut perdita istius
suadet impudentia.

9. De illâ verò inexpugnabili
ratione, quâ mirè adeò se effert
Demosthenes, pauca præmittam.
Sic enim ille disceptabit, muris re-
ficiendis me esse curatorem fateor:
sed in civitatem de meo centum

minarum impensam feci, & ædi-
ficium amplius multò atque orna-
tius extruxi. Quid igitur est cau-
sæ cur rationes à me exigantur, ni-
si quis benevolentix suæ rationem
reddere sit obstrictus. Sed excogi-
tatas hæc argumentationes diluet
mea responsio, quam quidem val-
dè æquam & utilem *omnes uno ore
libenter agnosceris*. In hac enim
civitate tam magnâ & perantiquâ
nemo ex iis, qui in qualicunque
publico munere versantur, ratio-
nibus reddendis est solutus. Quod
vobis primùm explicabo in iis quæ
maximè miranda & supra fidem
videantur

δόξων· οἷον τῶς Ἱερεῖς καὶ τὰς Ἱερείας καὶ ὑπόθυους ^{ἐῖ}) κελεύει
 ὁ νόμος, καὶ συλλήδην ἀπανταί, καὶ χρεῖς ἐκάστους καὶ σῶ-
 μα, τοὺς τὰ γέγρα μόνον λαμβάνονταί, καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ
 ὑμῶν πρὸς τῶς Θεοῦς εὐχόμενους. Καὶ ὁ μόνον ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ
 κοινῇ τὰ γένη, Εὐμόλπιδας, καὶ Κήρυκας, καὶ τῶς ἄλλας ἀπαν-
 ταί. Πάλιν τῶς Τριεράρχης ὑπευθύνους ^{ἐῖ}) κελεύει ὁ νόμος,
 καὶ τὰ κοινὰ διαχειρίσασθαι, ὅδ' ἀπὸ τῶ ὑμετέρων προσδοκῶν
 πολλὰ μὲν ὑφαρμενίους, βραχέα δὲ καταπένταί, ἐπιδιδόναι
 δὲ φάσκοις, ἀποδιδόντας δὲ ὑμῖν τὰ ὑμέτερα· ἀλλ' ὁμο-
 λογημένως τοὺς πατρώας ἑσίας εἰς τὸ πρὸς ὑμᾶς ἀνηλωκότας
 φιλοπμίαν. Οὐ ποίνυν μόνοι οἱ Τριήραρχοι, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγ-
 ιστα τῶ ἐν τῇ πόλει Σινοεδρίων ὑπὸ τῶ δικαστηρίῳ ἔρχε-
 ῖσθαι. Πρῶτον μὲν καὶ τῶ Βασιλῆϊ τῶ ἐν Αρείῳ Πάγῳ ἐχέσθαι
 πρὸς τῶς Λογισταῖς ὁ νόμος κελεύει λόγον, καὶ εὐθύνας δίδοναι, καὶ
 τῶ ἐκεῖ σκυθρωπῶν καὶ τῶ μεγίστων κύριον ἄγειν ὑπὸ τῶ ὑμετέρων
 ψήφον· Οὐκ ἄρα φερανθήσεῖ ἡ Βασιλὴ ἢ ἡ Αρείῳ Πάγῳ;

ὅδ' ἐ

videantur. Sacerdotes enim sive
 males sive foeminas, & omnes eos
 etiam qui ad Deos pro vobis, ho-
 norario tantum aliquo accepto,
 supplices accedunt, rationes refer-
 re jubet lex. Quibus insuper ad-
 jungit familias etiam, quales sunt
 Eumolpides, Ceryces, alique
 omnes ejusdem generis. Prae-
 fectos item triremium hoc judicio
 teneri jubet, immo eos qui non
 publicam pecuniam tractant, non
 multum a censu vestro furantur,
 nihil interim de suo impendunt,
 vestrosque tantum nummos aera-
 rio reddunt, cum suos erogasse im-

pudenter jactitaverint; eos, in-
 quam, quos patrimonia sua ad ve-
 stram gratiam conciliandam ex-
 pendisse, nemini non est comper-
 tum. Neque tantum triremium
 Praefecti, sed maxima quoque, quae
 in civitate sunt, concilia sub hanc
 judiciorum censuram veniunt. Ju-
 bet enim lex ipsum Areopagita-
 rum confessum rationes suas apud
 aerarii custodes in tabulas referre,
 eosque maximarum & gravissima-
 rum causarum arbitros vestris cal-
 culis subjici. Ipsius igitur Areo-
 pagi Senatores ante relatas ratio-
 nes coronam donari non solent. Nec

enim

ὅδε δὲ ᾧ πάτριον αὐτοῖς ὅστιν. οὐκ ἄρα φιλοπμουῦται;
πάνυ γε· ἀλλ' οὐκ ἀγαπῶσιν, εἴαν τις παρ' αὐτοῖς μὴ
ἀδικῇ, ἀλλ' εἴαν τις ἱξάμαρτάνῃ, κολάζουσιν. Οἱ δὲ ὑμέ-
τερι ρήτορες τρυφῶσι. Πάλιν τὴν Βασιλῆν, τοὺς Πεντα-
κοσίους, ὑπεύθυνον πεποίηκεν ὁ νομοθέτης· καὶ οὕτως
ἰσχυρῶς ἀπιγῆναι τοῖς ὑποδύνοις, ὥτ' εὐθέως ἀρχό-
μεθα τῶν νόμων λέγει, ἀρχὴν ὑπεύθυνόν (φῃσι) μὴ
ἀποδιδμεῖν. Ὡς Ἡράκλειος (ὑπολάβοι ἂν τις) ὅτι ἥρξα
μὴ ἀποδιδμήσω; ἵνα γε μὴ παραλαβὼν χρήματα τῆς
πόλεως, ἢ παρὰ ξείνους, δρασμῶν χρῆσθαι. Πάλιν ὑπεύθυνον
ὅτι εἴ τι οὐσίαν κατῆρουῶ, ὅδε ἀνάστημα ἀναστῆ-
ναι, ὅδε ἐκποίητον γενέσθαι, οὐδὲ ἀφαιρέσθαι τὰ ἐαυ-
τοῦ, ὅδε ἄλλα πολλά. Ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἐπεχρεάζει τοῖς
οὐσίαις ὁ νομοθέτης τὰς τῶν ὑπευθυμίων, ἕως ἂν λό-
γον ἀποδῶσι τῇ πόλει. Ναί· ἀλλ' ἐπὶ τις ἀνθρω-
πῶς, ὅς οὕτε ἐλήφεν ὅθεν τῶν δημοσίων, οὕτ' ἀνή-
λωκε,

enim *donationem hanc*, quamquam
in honorem illum consequendum
vehementer admodum annitantur,
ambiunt: siquidem iis non satis
est si quis peccatum non admiserit,
sed si peccaverit, acriter castigant.
Vestri autem oratores luxui indul-
gent, licentiâque impunè exultant.
Postremò concilium Quingento-
rum reddendis rationibus obno-
xium fecit legislator. Et adeò ve-
hementer iis, qui rationes nondum
retulerunt, diffidit, ut in initio le-
gum disertè vetuerit Magistratum,
rationibus non relatis, peregrè
proficisci. Cavendum nempe du-

xit, ne fortè, publicis rebus et pecu-
niis malè administratis & proditi-
tis, in fugam se conjiceret *Magi-
stratus*. Rursum vetat etiam ne-
quid de patrimonio suo consecret,
nequod in Deorum templis do-
num suspendat, vetat ne adopte-
tur, ne quem bonis suis hæredem
instituat, aliaque permulta, ante-
quam rationes ab eo sint relatæ.
Uno *ut dicam* verbo, facultates eo-
rum, qui officii suscepti rationem
nondum reddiderunt, pro pignore
detinentur, donec de administra-
tione suâ retulerint. Sed sit quis-
piam qui nihil ex pecuniâ publicâ

λωκε, προσῆλθε δὲ πρὸς πᾶν κοινόν, καὶ τῶν ἀπο-
φέρειν κελεύει λόγον πρὸς τοὺς Λογιστάς. Καὶ πῶς ὅγε
μηδὲν λαβὼν μηδ' ἀναλώσας, ἀποίσι λόγον τῇ πόλει;
αὐτὸς ὑποβάλλει καὶ διδάσκει ὁ νόμος, ἃ χρὴ γράφειν
κελεύει ᾧ αὐτὸ τῷτο ἐγγραφειν, ὅτι ἔτ' ἔλαβον ὅδ' ἐν τῇ
τῆς πόλεως ἔτ' ἀνήλωσα. Ανεύθυνον δὲ, καὶ ἀζήτητον,
καὶ ἀνεξέτατον ὅδ' ἐν ὅσι τ' εἰ τῇ πόλει. Οτι δὲ ἀληθῆ λέγω,
αὐτῶν ἀκέσατε τῶ νόμων.

ΝΟΜΟΙ.

Ι. Οταν τοίνυν μάλιστα θρασυήται Δημοθένης, λέ-
γων, ὡς ἀφ' ἧς ἔπιδοσιν οὐκ ἔστιν ὑπεύθυνος, ἐκείνο αὐ-
τῷ ὑποβάλλετε. ἔκοιμ' ἐχρῆμ' σε, ὦ Δυμόθευες, ἑἴσαυτ' ἡ
τῶ Λογιστῶν κήρυκα κηρύξαι τὸ πάτριον καὶ ἔννομον κήρυγμα τῷ-
πο, τίς βέλε' ἡ κατήγορεῖν; Εἰσὶν ἀμφισβητήσά σοι τ' βυ-
λόμηνον τῶ πολιτῶν, ὡς ἔκ' ἐπιδέδωκας, ἀλλ' ἀπὸ πολλῶν
ὧν ἔχεις εἰς τῶ τειχῶν οἰκοδομίαι μικρὰ κατέδηκας, δέχα
τάλαντα

aut accepit aut insumpsit, magi-
stratu tamen aliquo interim fun-
ctus: etiam hunc jubet lex ratio-
nes apud thesauri custodes referre.
Quomodo autem ille, qui nihil ex
aerario aut sumpsit aut impendit,
civitati rationem referre debeat,
paulò infra lex ipsa ostendit. Ju-
bet enim hoc ipsum tabulis in-
scribi, quòd neque quicquam à ci-
vitate recipisset neque erogasset.
In hac enim civitate nihil est quòd
sub examen non veniat, nihil quòd
à disquisitione sit immune, nihil
denique de quo non *exquisitissima*
fiat perscrutatio. Ut tamen hæc

vera esse pernoscat, legis ipsas
audite.

LEGES.

10. Cum igitur in hoc magni-
ficè se jactabit Demosthenes, dic-
cetque se propter largitionem,
quam in civitatem de suo fecit, ra-
tionibus referendis non esse ob-
noxium, *huic defensionì* sic occur-
rite: oportebat te tamen, ὦ De-
mosthenes, ratiocinatorum præco-
ni permisisse, ut pro more, si quis
vellet, ad accusandum citaret. Per-
mitte quæso ut civium aliquis te-
cum arguat, te *non tantum* nihil
de tuo contulisse, sed ex decem il-
lis

τάλαντα εἰς ταῦτα ἐκ τῆ πόλεως εἰληφώς. Μὴ ἄρπαζε
 τὴν φιλοτιμίαν, μηδὲ ἔξαρχε τῶν δικαστῶν τὰς ψήφους ἐκ
 τῶν χειρῶν. μηδ' ἐμπαροθεν τῶν νόμων, ἀλλ' ὑπερθε
 πολιτεύς. Ταῦτα γὰρ ὀρθοὶ τὴν δημοκρατίαν. Πρὸς μὲ οὖν
 τὰς κενὰς παροφάσεις, ἃς ἔτοι παροφασίζῃ, μέχει δεῦρο
 εἰρήσθω μοι. Οἱ δὲ ὄντως ὡς ὑπεύθυνος ὁ Δημοσθένης, ὅθ'
 ἔτ' εἰσιώεγκε τὸ ψήφισμα, ἄρχον μὲ τ' ὅπ' τῆ θεωρι-
 κῶν ἀρχῇ, ἄρχον δὲ τ' τῶν τειχοποιῶν, ὅδετέρας δὲ πρὸ
 τῶν ἀρχῶν τέτων λόγον ὑμῖν ἔδ' εὐθυίας δεδοκώς, ταῦτ'
 ἡδὴ περὶ σοφίαν ὑμᾶς διδάσκειν ἐκ τῆ δημοσίων γραμμά-
 των. Καί μοι ἀνάγνωθι ὅπ' τίν' Ἀρχοντος, καὶ ποίᾳ μνησ, καὶ
 ἐν τίνι ἡμέρᾳ, καὶ ἐν ποίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐχειροτονήθη Δη-
 μοσθένης τ' ἀρχῇ τὴν ὅπ' τῆ θεωρικῶν, ὅτι μεσόντα τ'
 ἀρχῇ ἐγεραφεν αὐτὸν στεφανοῦ. Αναγίνωσκε.

ΔΙΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ.

Οὐκοῦν εἰ μηδὲν ἔτι περὶ τέρω τέτ' εἰδῶμι, δικαίως ἂν
 ἀλίσκοιτο

lis talentis, quæ ad muros reficien-
 dos à civitate accepisti, satis pauca
 impendisse. Ne *quasò* gratiam
 hanc & laudem liberalitatis tibi
ita insolenter arroga; ne iudicibus
 liberam sententiam per vim eripe,
 nec in gerendâ republicâ leges an-
 tecedere sed sequere. Hæc enim sunt
 quæ populi jura & potestatem fir-
 mant & tutantur. De his igitur
 futilibus eorum causis & commen-
 tis satis multa me dixisse censeo.
 Quòd autem, ubi Ctesiphon hoc
 scitum scripsit, Demosthenes re-
 vera nondum rationes retulerat,
 cùm jam tum & ærario theatri

& muris reficiendis præfectus ef-
 fer, ex tabellis publicis evincere
 conabor. Recita igitur quo Ar-
 chonte, quo mense, quo die, quo
 denique in conventu theatrialis
 pecuniæ administratio Demosthe-
 ni mandaretur, ut *perspicue vi-*
deatis eum in medio magistratu
 versatum fuisse, cùm coronam Cte-
 siphontis decreto consecutus ef-
 fer.

SUPPUTATIO
 DIERUM.

Quamquam igitur nihil ampliùs
 probavero, æquissimo jure causâ
 caderet

ἀλίσκοιτο Κτησιφῶν· αἰρεῖ γὰρ αὐτὸν ἔχῃ ἡ κατηγορία ἢ ἐμὴ, ἀλλὰ τὰ δημόσια γράμματα.

ια'. Πρότερον μὲν τοίνυν, ὦ Αἰτωῖοι, Ἀντιγραφῶς ὑπὸ χειροτονητῶς τῇ πόλει, ὅς καθ' ἐκάστην Πρυτανείαν ἀπελογίζετο τοὺς προσόδους τῷ δήμῳ. Διὰ δὲ τ' ὡρὸς Εὐβυλον γενομένου πίπιν ὑμῖν, οἱ ὅτι τὸ πωρικὸν κεχειροτονημένοι ἦρχον μὲν, πρὶν ἢ τ' Ἡγήμων ὁ νόμον γενέσθαι, τ' ἔπειτα Ἀντιγραφῶς ἀρχῶν, ἦρχον δὲ πῶς πᾶν σποδεκλίων καὶ νεωρείων ἀρχῶν, καὶ σκευοθήκῃ ἀποδόμεν· ἦσαν δὲ καὶ ὁδοποιοί, καὶ σχεδὸν πῶς ὅλῃ διαίκῃσι εἶχον τῆς πόλεως. Καὶ ἔτι κατηγορῶν αὐτῶν ἔδ' ὅτι πρὸς λέγω, ἀλλ' ἐκείνο ὑμῖν ἐδείξατο βέλομαι, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης, εἴαν τις μᾶς ἀρχῆς τῆς ἐλαχίστης ὑπεύθυνος ἦ, τῶτον οὐκ ἔα, πρὶν ἂν λόγος καὶ εὐθύνας δῶ, φερανοῦν· ὁ δὲ Κτησιφῶν Δημοσθένει, τ' συλλήβδην ἀπάσας τοὺς Αἰτωλῶσι ἀρχὰς ἀρχοῦσα, ἐκ ὥκνησε γράψαι φερανοῦσα.

ιβ'. Ως

caderet Ctesiphon: neque enim mea accusatio, sed publici libelli eum arguunt & condemnant.

II. Superioribus sanè diebus Custos à civitate erat delectus, qui in singulis tribuum imperiis reditus & vectigalia in publicas tabulas ratione inità, referebat. Sed cum tantam in Eubulo fidem reponeretis, omnes deinceps, ante legem illam Hegemonis, theatrally pecuniæ populi suffragiis præpositi, commissam sibi habuerunt publicarum rationum eura & pecuniarum custodiam: quin &

armarii fabricatio, navalium insuper & viarum curatio iis erat commendata: ii denique totam quasi civitatis administrationem *apud se* fermè depositam obierunt. Et hoc equidem dico non ut eos quoquo modo redarguam aut incusẽm, sed id duntaxat velim evincere, quod legislator neminem, infimo licet magistratu esset functus, ante rationes redditas coronâ donari permittat. Ctesiphon verò Demosthenem, qui tum omnes unà magistratus gerebat, sine omni hæsitazione coronâ donandum esse decrevit.

12. Ut

ιβ'. Ως ποίνω καὶ τὸ τειχοποιῶν ἀρχὴν ἦρχεν, ὅθ' ἔτ' ὅτ' ἡ πόλις ψήφισμα ἔγραψε, καὶ τὰ δημόσια χρήματα διεχειρίζε, καὶ ὅτι βολὰς ἐπέβαλε (καθὰ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες) καὶ δικαστηρίων ἡγεμονίας ἐλάμβανε, τούτων ὑμῖν αὐτὸν Δημοθένην καὶ Κτησιφῶντα μάρτυρας πρῆξομαι. Ἐπὶ γὰρ Χαϊρώνιδος Ἀρχόντος, Θαρμυλίωντος μὲν δούτερά φθίνοντος, ἑκκλησίας ἕως, ἔγραψε ψήφισμα Δημοθένης, ἀρετὰν ποιῆσαι τῶν φυλῶν, Σκυρόφορειῶνος δούτερά ἰσαμύου καὶ τρίτη, καὶ ἐπιτάξεν, ὅτι τὰ ψήφισματι, ἐκείνης τῆ φυλῶν ἐλεῖσθαι τοὺς ὀφειλόμενους τῷ ἔργῳ ὅτι τὰ τείχη, καὶ ταμίαις. Καὶ μάλα ὀρθῶς· ἵν' ἡ πόλις ἔχη ὑπεύθυνα σώματα, πρὶν ὧν ἔμελλε τῷ ἀνιηλωμένων λόγον ἀπολήψασθαι. Καί μοι λέγε τὰ ψήφισματα.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

ιγ'. Ναί· ἀλλ' ἀντιδιαπλέκει πρὸς τῆτο, εὐθέως λέγων, ὡς ἔτ' ἔλαχε τειχοποιός, ἔτ' ἐχειροτονήθη ὑπὸ τῷ δήμῳ. Καὶ πρὸς τῆτος Δημοθένης μὲν καὶ Κτησιφῶν πόλυν ποιήσονται λόγον.

12. Ut autem *liquidò constat* eum muris reficiendis, cum hoc decretum sanxit Ctesiphon, præfectum fuisse, etiam & pecuniæ publicæ custodem & coactorem, (quales sunt cæteri magistratus) judiciorum denique quæsitorem, ipsum Demosthenem & Ctesiphontem hujusce rei testes producere. Chæronidæ enim Archonte, Thargelionis vigesimo nono die in concione scitum fecit Demosthenes, ut secundo itemque tertio die Scirrophorionis Tribus omnes in concilium coirent: edixit præterea, ut singulæ Tribus viros,

qui muris reficiendis & pecuniæ ministrandæ præfecti essent, eligi curarent. Et in hoc sanè optimè se gessit *Demosthenes*; ut certi homines Civitati præstò essent, à quibus pecuniæ impensæ rationem posset repetere. Lege itaque decreta.

DECRETA.

13. Quin verò ille statim ex contrario respondebit, sibi neque forte neque populi suffragiis murorum curationem obtigisse. Et in hoc Ctesiphon & Demosthenes permultum sanè morabuntur.

At

λόγον· ὁ δὲ γενόμενος, βραχύς, καὶ σαφής, καὶ ταχὺ λύων
 τοὺς τούτων τέχνας. Μικρὰ δὲ ὑμῖν ὑπὲρ αὐτῶν περὶ
 περὶ πέν βέλομαι. Ἐπὶ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ τοὺς ἀρχαῖς
 εἶδη τρία· ὧν ἐν μὲν καὶ πᾶσι φανερώτατον, οἱ κληρωτοί, καὶ ὁ
 χειροτονητοὶ ἄρχοντες. Δεύτερον δὲ, ὅσοι περὶ διαχειρίζουσι
 τῶν τῆ πόλεως ὑπὲρ τριάκοντα ἡμέρας, καὶ οἱ τῶν δημοσίων ἐρ-
 γῶν ἐπιστάται. Τρίτον δ' ἐπὶ τῷ νόμῳ γέγραπται, καὶ εἰ πινεῖς
 ἄλλοι αἵρετοὶ ἡγεμονίας δικαστηρίων λαμβάνουσι, καὶ τέτοις
 ἄρχαι δοκιμασθέντας. Ἐπειδὴν δὲ ἀφελή τις τοὺς ὑπὸ τῶν
 δήμου κεχειροτονημένων, καὶ τοὺς κληρωτὰς ἄρχοντας, καὶ α-
 λείπει, ὅς αἱ φυλαὶ καὶ αἱ τετλίτες καὶ ὁ δῆμος ἐξ αὐτῶν
 αἰρουῦνται τὰ δημόσια χρήματα διαχειρίζειν, τέτοις αἵ-
 ρετοὺς ἄρχοντας εἶναι. Τὸ δὲ γίνεται, ὅταν, ὡς περ νυνὶ,
 ἐπιταχθῇ πταῖς φυλαῖς, ἢ τάρφους ἐξεργάζεσθαι, ἢ τετλί-
 ρεις ναυπηγεῖσθαι. Ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων
 μαθήσεσθε.

ΝΟΜΟΙ.

Αναμνήσθη.

At mea oratio brevis admodum
 erit & perspicua, & quæ artificia
 istorum ac fallacias statim refeller.
 Sed priusquam illuc perrexero, mi-
 hi pauca quædam præfandi ve-
 niam date. Tria sunt apud nos,
 Athenienses, Magistratuum gene-
 ra: ex quibus quidem illud quod
 sorte aut populi suffragiis confir-
 matur, nemini non satis innotescit.
 Alterum genus Magistratuum est,
 qui civile aliquod munus ultra tri-
 ginta dies tractant, & quibus ali-
 quod ex operibus publicis est com-
 missum. Tertium verò disertè
 constituit lex, & cæteri, inquit,

omnes qui, electione creati, juris di-
 cendi potestatem habent, Magi-
 stratu, postquam spectati fuerint,
 fungantur. Si igitur excipiuntur
 illi qui vel sorte vel suffragiis sunt
 creati, superest ut ii, quos Tribus
 tribuumque trientes, & pagi Atti-
 ci ex suis ad pecuniam admini-
 strandam assignant, magistratus
 sint delecti. Et huiusmodi fit ele-
 ctio, cum, uti nunc, aliquid per de-
 creta tribubus sit mandatum, nem-
 pe vel fossas extruere vel triremes
 fabricari. Et ut omnia hæc sciat
 esse vera, recitentur vobis leges.

LEGES.

Memini.

Αναμνήσθητε δὴ τοὺς παρηρημένους λόγους, ὅτι ὁ μὲν νομο-
 γέτης τοὺς ἐκ τῶν φυλῶν ἄρχειν κελεύει δοκιμασέντας ἐν
 τῷ δικαστηρίῳ. Ἡ δὲ Παιδιονίς φυλὴ, ἄρχοντα καὶ τειχοποιὸν
 ἀπέδειξε Δημοσθέην, ὃς ἐκ τῆς διοικήσεως εἰς ταῦτα ἔχει
 μικρὸν δεῖν δέχα τάλαντα. Ἐπεὶ δὲ ἀπαγορεύει νόμος
 ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν. Ὑμεῖς δὲ ὁμωμόχατε καὶ
 τοὺς νόμους ψηφισάσθαι· ὁ δὲ ῥήτωρ γέγραφε τὴν ὑπεύθυνον
 στεφανοῦν, μὴ παθεῖς, ἐπειδὴν δῶ λόγον καὶ εὐθύνας.

ιδ'. Εγὼ δὲ ἐξελέγχω τὸ παράνομον, μάρτυρας ἅμα
τῶν νόμων καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς ἀντιδίκους παρεχό-
μενον. Πῶς οὖν ἂν τις φειφανεστέρον ὁπιδείξειεν ἄνθρω-
πον ὀδυνώματα γεγραφότα; Ὡς τοίνυν καὶ τὸν ἀνάρ-
ρητον ὁ σφαίνε φανόμως ἐν τῷ ψηφίσματι κελεύει γί-
νεσθαι, καὶ τοῦτ' ὑμᾶς διδάξω. Ὁ γὰρ νόμος διαρρή-
δην κελεύει, ἔαν μὲν τινα σφανοῖ ἢ βεβλή, ἐν τῷ βε-
λευτηρίῳ ἀνακηρύττεσθαι, ἔαν δὲ ὁ δῆμος, ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ.

Meministis, Iudices, præceptum esse iis, qui ex tribubus fuerint delecti, magistratûs, postquam in Judiciali foro probarentur, officio fungi. Tribus verò Pandionia Demosthenem muris reficiendis præfecit, cui curationis nomine ad operis *sumptum* decem propemodum talenta donavit civitas. Alia verò lex disertè vetat magistratum, rationibus nondum relatis, coronâ donari. Orator verò iste, nullâ istiusmodi excusatione præmissâ, scito iussit Demosthenem, priusquam rationes retulerit, coronari: *In quem certè acerrimè*

animadvertetis, siquidem juxta leges sententiam ferre sacramento estis obstricti.

14. Jam demum & legibus & decretis ipsisque adversariis in testimonium adductis, crimen comprobavi. Nec fieri potest ut quispiam violatarum legum reus manifestius convinci queat. Nunc verò vobis insuper ostendam, etiam & ipsam coronæ prædicationem, *Ctesiphontis* jussu, contra leges habitam fuisse. Disertis enim verbis jubet lex, coronam, quam donat Senatus, in Curiâ, quam verò populus, in Concione promul-

κλησία· ἄλλοθι δὲ μηδαμῷ. Καὶ μοι λέγε νόμος.
ΝΟΜΟΣ.

Οὗτ' ὁ νόμος, ὦ Ἀθιναῖοι, καὶ μάλα χαλὰς ἔχει. Οὐ γὰρ οἶμαι, ὥστε δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα σεμνυνέσθαι πρὸς τοὺς ἔξωθεν, ἀλλ' ἀγαπᾶν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τιμωμένον ὑπὸ τοῦ δήμου, καὶ μὴ ἐργολαβεῖν ἐν τοῖς κηρύγμασιν. Οὐ μὲν νομοθέτης οὕτως· ὁ δὲ Κτησιφῶν πῶς; Αναγίνωσκε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἀκούετε, ὦ Ἀθιναῖοι, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης κελεύει ἐν τῷ δήμῳ ἐν Πνυκί τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνακηρύττειν ἢ ὑπὸ ἑὸς δήμου φανερύμενον, ἄλλοθι δὲ μηδαμῷ. Κτησιφῶν δὲ ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τὰς νόμους μόνον ὑπερβᾶς, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον μετενεγκών, θεοδὲ ἐκκλησιαζόντων Ἀθιναίων, ἀλλὰ τραγωδῶν ἀγωνιζομένων χηρῶν, καὶ ἐναντίον ἑὸς δήμου, ἀλλ' ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ἵν' ἡμῖν σιωπῶσιν οἷς ἄνδρα τιμῶμεν.

ἰε'. Οὕτω

gari : omnem verò alium planè excludit locum. Recita legem.

L E X.

Audiistis legem, Athenienses, æquam sanè & præclaram. Oratoris enim (ut opinor) officium esse duxit legislator, ut gratiâ & honore, quo à civitate suâ affectus esset, contentus frueretur, non ut apud exteros se magnificè jactans laudes & præconia turpiter capteret. Atque ea quidem erat legislatoris sententia; à quâ quantum discesserit Ctesiphon, scito recitato faciliè sentietis.

D E C R E T U M.

Vidistis Athenienses, legislatorem coronæ, quæ à populo donaretur, prædicationem in Pnyce loco concionis legitimo, nusquam verò alibi fieri, jussisse. Ctesiphon autem in theatro eam fieri edixit, non tantum lege violatâ, sed loco etiam commutato; neque Atheniensibus in concionem congregatis, sed novis tragœdis fabulas agentibus; neque porro coram populo, sed Græcis; ut ii nobiscum æquè sciant qualem virum tam amplo honore, tam ingenti reverentia profecuti sumus.

15. Cum

ιε'. Οὕτω ποίνω παρὰ τὸν νόμον γεγραπὸς, ὡς καταχθείς μὲν Δημοσθένης, ἐπίσης τέχνας τοῖς νόμοις ἅς ἐγὼ δηλώσω, καὶ παρὰ ὑμῖν, ἵνα μὴ λάβητε ἕξαπατηθέντες. Οὗτοι δ', ὥς μὴ οὐκ ἀπαγορεύουσιν ὁ νόμοι τὸν ὑπὸ τῷ δήμῳ τεφανόμενον μὴ κηρύττειν ἔξω τῆς ἐκκλησίας, οὐχ ἔξουσι λέγειν· οἴσουσι δὲ εἰς τὴν ἀπολογίαν ὅτι Διονυσιακὸν νόμον, καὶ χρῆσονται τοῦ νόμου μέρος τινὶ, κλέποντες τὴν ἀκρίβειαν ὑμῶν. Καὶ παρέξονται νόμον ὅθεν παρήκοντα τῇδε τῇ γραφῇ, καὶ λέξουσιν, ὥς εἰσι τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι παρὰ τῶν κηρυγμάτων, εἰς μὲν, ὃν νῦν ἐγὼ παρέχομαι ἀντίρρηδον ἀπαγορεύοντα ὅτι ὑπὸ τοῦ δήμου τεφανόμενον μὴ κηρύττεσθαι ἔξω τῆς ἐκκλησίας· ἑτέρον δὲ ἕτερον νόμον φήσουσιν εἰς τὸν τούτῳ, τὸν δεδοκῶτα ἔξουσίαν ποιεῖσθαι τὴν ἀνάρρησιν τοῦ τεφάνου τραγωδῶνς ἐπὶ θεάτρῳ, ἐὰν ψηφίσῃται ὁ δῆμος. Κατὰ δὲ τοῦτον

15. Cum igitur manifestè adeò decretum contra leges tulit *Ctesiphon*, Demosthenem *consilii socium* sibi mox adsciscet, quomodo fallaciâ & callido quodam artificio leges eludat: ego autem istorum astutias palam jam explicabo, ne vobis fortè imponant. Inficiari enim non possunt, quin lex diserte prohibeat eum, qui à populo coronâ donatur, extra concionem prædicari: adducent verò, quâ se *satis* defendi *arbitrantur*, legem Dionysiacam; atque hujus fanè certam quandam partem *callidè* excerpent, quò aures

vestras *faciliùs* decipiant judici-umque pervertant. Legem denique proferent, quæ ab hac *hodiernâ* causâ quam maximè aliena est: dicentque, duas esse leges de coronæ promulgatione constitutas; quarum una quidem, illa nimirum jam antè à me laudata, apertè verat de eò, qui à populo coronâ donatur, extra concionem prædicari; sed tamen altera est (uti aiunt) huic prorsus contraria, quæ in theatro, tragœdis ibi tum agentibus, præconium fieri, si populus ita scitum fecerit, permittit. Et juxta hanc le-

Ⓢ νόμον φήσουσι γεγραφέαυ τὸν Κτησιφῶντα.

ἰϛ'. Εγὼ δὲ πρὸς τοὺς τέτων τέχνας παρέξομαι συνηγῶς τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ὥσπερ διατελῶ πωυδάζων πρὸς πάντας ἢ κατηγορεῖαν. Εἰ γὰρ τοῦτο ὅστιν ἀληθές, καὶ τοῖσιν ἔπος πρὸς δέδουκεν ὑμῶν εἰς ἢ πολιτεῖαν, ὥστε ἀκύρους νόμους εἶναι τοῖς κυρίοις ἀναγεγράφθαι, καὶ δύο πρὸς μᾶς πρὸς ξέως ὑπεναντίους ἀλλήλοισι, τί ἂν ἐπὶ ταύτῃ εἴποι τις εἰς ἢ πολιτεῖαν, εἰ ἢ ταῦτα πρὸς ἀτήκον Ⓢ νόμοι ποιεῖν, καὶ μὴ ποιεῖν; Ἀλλ' ἔκ' ἐχει ταῦτα ἔπος, μήτ' ὑμεῖς ποτὲ εἰς ὅσῳτῃ ἀταξία τῶν νόμων πρὸς ἀήκτε· ἔτε ἡμέλῃ πρὸς τῶν τοῖσιν πρὸς νομοθέτῃ, πρὸς ἢ δημοκρατία καταστήσαντι. Ἀλλὰ διαρρήδην πρὸς ταῦτα τοῖς Θεσμοθέταις, κατ' ἔκαστον ἐνιαυτὸν διορθῶν ἐν πρὸς δημοσίῳ τοὺς νόμους, ἀκριβῶς ἔξετάσαντας, καὶ σκεψαμένους εἰ τις ἀναγέγραπται νόμος εἰς ἀντίⓈ νόμῳ, ἢ ἀκύρⓈ ἐν τοῖς κυρίοις, ἢ εἴπῃ εἰς νόμοι πλείους εἰς ἀναγεγραμμένοι πρὸς ἑκάστης πρὸς ξέως. Καὶν τι τοῖσιν εἰσέκωσιν,

gem iniquiunt decretum tulisse Ctesiphontem.

16. Ego verò, ut *diluam* istorum fallacias, legem vestram in patrocinium meum advocabo: ad quam quidem tota hæc mea accusatio *quasi vindicem quandam* se sedulo convertit. Si enim revera talis in civitatem vestram consuetudo irrepsit, ut leges irritæ inter ratas referrentur, duæque inter se repugnantes de eadem re conscriberentur, quid de vestra republicâ sentire possit quispiam, cum eandem rem & jubeant simul leges & prohibeant? Sed

hæc ita se non habent, neque unquam erit apud vos tanta legum confusio & diversitas, ut *confligant & collidantur*: quin nec legislatori, qui populare imperium constituit, res illa non erat curæ. Disertè enim Thesmothetis edixit, ut unoquoque anno leges in concione recenserent, diligenti perquisitione habitâ si qua lex alteri contraria esset scripta, si qua etiam olim abrogata inter ratas *haberet locum*, si denique alicubi esset plusquam una de eadem re sancita. Jubet eos præterea, siquid hujusmodi invenerint,

εὐείσκωσιν, ἀναγεγραφότα ἐν σανίσιν, ἐκπηγνάμ κελεύει
 πρῶθεν τῷ Ἐπωνύμων· τῆς δὲ Πρυτάνεις ποιεῖν ἐκκλησίαν,
 ὅππῃ γράψαντα νομοθέτας· τὸν δ' Ἐπιτάτιον τῷ Πρεσβέρων
 ἀφ' αὐτοῦ διδόναι πρὸ δῆμῳ, καὶ τῆς μὲν ἀναιρεῖν τῷ νό-
 μων, τῆς δὲ καταλείπειν· ὅπως ἀν εἰς ἡ νόμος, καὶ μὴ
 πλείους περὶ ἐκείνης πράξεως. Καὶ μοι λέγε τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

Εἰ ποῖναι, ὦ Ἀθηνᾶοι, ἀληθῆς ἡ ὁ πρῶτος λόγος,
 καὶ ἡ δὲ δύο κείμενοι νόμοι περὶ τῶν κηρυγμάτων, καὶ ἀνάγκης, οἰο-
 μαι, τῶν Θεσμοθετῶν ἐξευρόντων, τῷ δὲ Πρυτάνεων ἀποδιδόν-
 των τοῖς νομοθέταις, ἀνήρητ' ἀν ὁ ἕτερος τῶν νόμων, ἥτοι ὁ τῷ
 ἐκείνῳ δεδοκὼς ἀναιρεῖν, ἢ ὁ ἀπαγορεύων. Οπότε δὲ μηδὲν
 τῶν γένηται, φανερώς δὴ πᾶς ἐξελέγχοντα ἢ μόνον ψευ-
 δῆ λέγοντες, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἀδιώματα γενέσθαι.

Ἰς'. Οθεν δὲ δὴ τὸ ψευδὲς τῷτο ὅππῃ φέρουσιν, ἐγὼ διδάξω
 ὑμᾶς, ὡροειπὼν ὧν ἕνεκα αὐτοὶ νόμοι ἐτέθησαν οἱ περὶ τῶν
 θεάτρων

rint, ad decem Heroum statuas
 in tabulis deferre; jubet civitatis
 principes concionem advocare, &
 nomina eorum, qui leges illas san-
 xerint, ascribere; jubet denique
 Præsidum Præfectum populo per-
 mittere, ut unam legem aut al-
 teram suffragio præferrent: ita
 aliæ hoc modo refixæ, aliæ erant
 confirmatæ, ut una tantum de eâ-
 dem re constituta esset lex. Reci-
 ta leges.

LEGES.

Si igitur vera esset, quam illi affe-
 runt, oratio, duæquæ de prædica-
 tione statuerentur leges, putarem

certè, cum diligenti aded perqui-
 sitione à Thelmothetis depren-
 sæ essent, iisque qui eas tulerint
 per civitatis Principes redditæ, ne-
 cessarium fuisse, ut altera ex legi-
 bus tolleretur. Sed cum nihil tale
 quicquam factum videmus, aper-
 tè satis constat eos non tantum
 falsa sed etiam ista, quæ nullo
 modo fieri poterant, impudenter
 asserere.

17. Unde verò artificiosam hanc
 fallaciam eruerint, vobis osten-
 dam, ubi quam ob causam leges il-
 læ, quæ ad theatralem prædica-
 tionem spectant, rogabantur, pau-
 ca

θεάτρῳ κηρυγμάτων. Γινόμενων δὲ τῶν ἐν ἅπτει τραγωδῶν, ἀνεκλήρυττον πινες, οὐ πείσαντες τὸν δῆμον, ὁ μὲν, ὅτι φανοῦται ὑπὸ τῶν φυλετῶν, ἑτέροι δὲ ὑπὸ τῶν δημοτῶν. Ἄλλοι δὲ πινες ὑποκηρυζάμενοι, τοὺς αὐτῶν οἰκέτας ἀφίεσαν ἀπελευθέρους, μάρτυρας τῆς ἀπελευθερίας τοὺς Ἑλλήνας ποίεμενοι. Ὁ δὲ ἡὺ ὑπερφρονώτατον, περξενίας πινες εὐρημέτοι ἐν ταῖς ἑξω πόλεσι, διεπράττοντο ἀναγκρεύεσθαι ὅτι φανοῖ αὐτοὺς ὁ δῆμος (εἰ ἔγωγε τύχοι) ὁ τῶν Ροδίων ἢ Χίων ἢ καὶ ἄλλης πινὸς πόλεως, ἔνεκα ἀρετῆς καὶ ἀνδραγαθίας. Καὶ ταῦτα ἔπραττον, ὥς ὡς ὡς ὁ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς ὑμετέρας φανόμενοι ἢ ὑπὸ τοῦ δήμου, πείσαντες ὑμᾶς, καὶ μετὰ ψηφίσματος πολλοῦ χάριν κατέχόμενοι· ἀλλ' αὐτοὶ περὶ λόγμοι ἀνὸ δόγματ' ὑμετέρου. Ἐκ δὲ τούτου τῷ τρόπου συνέβαινε τοὺς μὲν θεαταῖς καὶ τοὺς χορηγούς καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς εὖ οὐχλείεσθαι τοὺς δὲ ἀνακληρυττομένους

ἐν

ca fuero præfatus. Cum enim ludi Tragici in urbe celebrarentur, quidam coronæ præconium, veniā à populo non impetratā, fieri jufferunt: quorum quidam alii in excusationem suam nuntiabant quòd à contribulibus suis, alii quòd à municipibus coronam acceperissent. Alii rursus, audientiā per præconem factā, servos suos domesticos libertate donabant, & in hujusce manumissionis testimonium Græcos adhibebant. Ad hæc porro (quod maximè erat invidiosum) quidam pro gratiā & hospitio, quo ab exteris civitatibus

essent accepti, perfecerunt ut præconium fieret se à populo, putā fortasse Rhodio vel Chio vel alio quocunque, virtutis ergò & magnanimitatis coronā donari. Et in his quidam patrandis aliam prorsus insistebant viam, quā ii, qui à Senatu vestro vel populo coronantur, solent; neque enim aut vestrum omnino consensum & decretum conciliare aut de vobis bene mereri studebant; sed ipsi sine vestrā veniā ingratis sibi præripiebant coronam. Hinc processit, ut spectatores, ludorum præfecti & histriones inturbarentur; ii autem, qui

in

ἐν τῷ θεάτρῳ μείζονσι πᾶσαι τῶν ὑπὸ τῷ δήμῳ φερα-
μένων. Τοῖς μὲν γὰρ ἀπεδέδεικτο τόπος ἡ ἐκκλησία, ἐν ᾗ
ἡ δὲ φερανῆσθαι, καὶ ἀπείρητο ἄλλοθι μηδαμῶς κηρύττειν.
Ὁ δὲ ἀνηγορεύοντο ἐνώπιον πάντων τῶν Ἑλλήνων· καὶ οἱ
μὲν μὲν ψήφισματος πείσαντες ὑμᾶς, ὅτι δ' ἄνευ ψήφι-
σματός. Σωιδῶν δὲ τις ταῦτα νομοθέτης τίησι νόμον
ᾧδὲν ὁπικονωνῆντα τῷ δὲ τῷ ὑπὸ τῷ δήμῳ φεραμένων
νόμῳ, ὅτε λύσας ἐκείνον (ᾧδὲ γὰρ ἡ ἐκκλησία ἠνωχλεῖτο,
ἀλλὰ τὸ θεάτρον) ὅτε ἐναντίον τοῖς πρῶτον κειμένοις νό-
μοις πῆεις (ὅ γὰρ ἔξεστι) ἀλλὰ δὲ τῷ ἄνευ ψήφισματος
ὑμετέρῳ φεραμένων ὑπὸ τῶν φυλετῶν καὶ δημοτῶν, καὶ
δὲ τῷ τῶν οἰκέται ἀπελευθερωτῶν, καὶ δὲ τῶν ξενι-
κῶν φεράων. Καὶ ἀφ' ὧν δὲ ἀπαγορεύει μήτε οἰκέτῳ
ἀπελευθερῶν ἐν τῷ θεάτρῳ, μήτε ὑπὸ τῶν φυλετῶν ἢ
δημοτῶν ἀναγορεύεσθαι φερανόμενον, μήθ' ὑπὸ ἄλλῳ
(φῃσι) μεδενός· ἢ ἀπὸ μὲν εἰ) τῷ κήρυκα.

ἡ. Οταν

in theatro prædicabantur, laudem multò majorem consequerentur, quàm ii quibus coronam donavit populus. Hi quidem sibi præscriptam habuerunt, in quâ, & nusquam alibi, præconium fieri deberet, concionem; de iis verò coram omnibus Græcis, qui *ad ludos confluerunt*, prædicatum erat: & illi quidem vestrum consensum vestrumque scitum *ad præconium faciendum* obtinebat, hi verò sine utrovis *de se nuntiandum esse* perfecerunt. Cùm hæc quidem advertisset legislator, legem scripsit, quæ neq; cum eâ lege (de iis nempe qui à populo coronam accipi-

unt latâ) commune quicquam habet, neque eam rescindit (in theatro enim, non concione, erat tumultus) neq; legibus antiquis (quod nequaquam licet) adversatur: sed ad eos tantum qui sine vestro populi scito à contribulibus seu municipibus suis coronâ donabantur, ad eos qui servos suos manumittebant, ad coronas denique hospitales *lex illa pertinebat*. Quæ diserte vetat, nequis servum in theatro manumittat, nequis seu à contribulibus suis seu à municipibus seu alio quocunque coronatus *in theatro* prædicetur: alioqui *jubet* ignominiâ affici præconem.

ιη'. Όταν οὖν ἀποδείξῃ τοῖς μὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τεφανυ-
 μένοις, εἰς τὸ βουλευτήριον ἀναρρήθῃ, τοῖς δὲ ὑπὸ τῆς δῆμῃς
 τεφανυμένοις, εἰς τὴν ἐκκλησίαν· τοῖς δ' ἑκ τῆς δημοτῶν τε-
 φανυμένοις καὶ φυλετῶν ἀπέπη μὴ κηρύττειν τοῖς τραγω-
 δοῖς, ἵνα μηδεὶς, ἐρανίζων τεφάνης καὶ κηρύγματα ψευδῆ, φι-
 λοπρίαν κτλ. Ὡσαυτὴν δὲ ἐν τῷ νόμῳ μηδὲ ὑπὸ ἄλ-
 λου μηδενὸς ἀνακηρύττειν, ἀπέσης Βουλῆς καὶ δῆμῃς, καὶ φυλε-
 τῶν, καὶ δημοτῶν· ὅταν δὲ περὶ ταῦτα ἀφέλῃ, τί τὸ καταλει-
 πόμενόν ἐστι, πλὴν οἱ Ξενικοὶ τέφανοι; Οἱ δὲ ἀληθῆς λέγω,
 μέγα σημεῖον ὑμῖν τέτε ἔξ αὐτῶν τῶν νόμων ἀποδείξω. Αὐ-
 τὸν γὰρ τὸ χρυσὸν τέφανον, ὅς ἐστι ἐν τῷ θεάτρῳ ἐν ἅτῃ ἀναρ-
 ρηθῇ, ἰερὸν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς κελεύει ὁ νόμος, ἀφελόμενος τὸ τε-
 φανόμενον. Καὶ τοὶ τίς ἂν ὑμῶν τολμήσειε ὅσαῦτην ἀνελευ-
 θερίαν καταγνῶναι τῆς δῆμῃς τῆς Ἀθηναίων; μὴ γὰρ ὅτι πόλις
 ἀλλ' ὅτι ἐν ἰδιώτῃς ὁδοῖς ἔτις ἀγνήης γένοιτο, ὥστε, ὅν αὐ-
 τὸς ἔδωκε τέφανον, ἅμα ἀνακηρύττειν καὶ ἀφαιρῆναι καὶ καθιε-
 ροῦν.

18. Cum igitur lator legis aper-
 tē jubeat coronam, quæ à Senatu
 datur, in curiā, quæ à populo, in
 concione promulgari; prohibeat-
 que eam, quam contribules & mu-
 nicipes donant, in ludis Tragicis
 prædicari, nequis nimirum, coro-
 nis falsisquæ præconiis quasi emen-
 dicatis, munificentiae & merito-
 rum in Rempublicam famā per-
 fruatur: cum eam prohibeat insu-
 per in hac ipsâ lege à contribuli-
 bus aut municipibus aut alio quo-
 cunque, absente populo & Senatu,
 nuntuari: his inquam omnibus re-
 motis, quid restat nisi hospitales

Coronæ? Atqui jam quæ me ve-
 ra dixisse abunde satis evincat,
 magna argumenta ex ipsis legibus
 depromam. Juber enim lex illam
 ipsam auream coronam, quæ in
 theatro urbano promulgatur, ei,
 cui donabatur, ademptam, Miner-
 væ dedicari. At verò quis è vobis
 populum Atheniensem tantæ illi-
 beralitatis damnare audeat? Non
 enim modò à communi omnium
 civium conventu, sed & à priva-
 to quocunque absit indoles tam
 parum generosa, ut coronam,
 quam ipse donavit, eodem tem-
 pore promulget, auferat & devo-
 yeat.

ρῶν. Αλλ' οἶμαι, διὰ τὸ Ξενικὸν εἶ) τ' ἔφερον, καὶ καθιέρω-
σις γένηται· ἵνα μηδεὶς ἀλλοτρίαν εὐνοίαν περὶ πλείονος
ποιέμεναι τ' πατείδω, χείρων γένηται τ' ψυχίῳ. Αλλ'
ὅτι ἐκείνων τ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναρρήνεται σέφανον ὁδοὺς
καθιεροῖ· ἀλλ' ἔξεσι κεκτῆσθαι, ἵνα μὴ μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ
καὶ οἱ ἕξ ἐκείνων ἔχοντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸ ὑπόμνημα, μηδέ-
ποτε κακοὶ τ' ψυχίῳ εἰς τ' δῆμον γίνωνται. Καὶ ἂν τῷ
προσέθηκεν ὁ νομοθέτης μὴ κηρύττειν τ' ἀλλότριον σέ-
φανον ἐν τῷ θεάτρῳ, Ἐὰν μὴ ψηφίσται ὁ δῆμος, ἢ ἡ πό-
λις ἢ βυλομένη πινὰ τ' ἡμετέρων σεφανοῦ, πρέσβεις πέμ-
ψασα, δεητῇ τ' δῆμος· ἵνα κηρυττόμενος μείζω χάριν εἰδῇ
τ' σεφάνων ὑμῶν, ἢ τοῖς σεφανῶσιν, ὅτι κηρύξαι ὀπίσσεσθε.
Οἱ δὲ ἀληθεῖ λέγω, τῶν νόμων αὐτῶν ἀκέραια.

Ν Ο Μ Ο Ι.

Επειδὴν τοίνυν ἔξαπαῖντες ὑμᾶς λέγωσι, ὡς προσέ-
γραπται ἐν τῷ νόμῳ, ἔξῃναι σεφανοῦ, Ἐὰν ψηφίσται ὁ
δῆμος·

veat. At opinor sanè consecratio-
nem, eò quòd corona esset hospi-
talis, fieri; nequis exteræ cufus-
piam civitatis benevolentiam au-
cupatus, animo à patriâ suâ alieno
evadat. Illam enim, quæ in con-
cione præconis voce pronuntia-
tur, nemo consecrat: sed liberè li-
cet ei, cui donatio fit, possidere;
ut non modò ipse, sed omnes etiam
illius posterì hoc quasi monimen-
tum in domo conservantes, in
republicam nunquam sint dege-
neres & ingrati. Et hanc ob cau-
sam ascriptit legislator, ne exterà
corona in theatro prædicaretur,

Nisi ita populus scitum fecerit; ut
ea civitas, quæ ex nostratibus ali-
quem coronâ vellet donare, missis
ad populum nuntiis, veniam ora-
ret: hoc enim pacto illum, cui fit
donatio, majorem vobis, quòd co-
ronam promulgari permiseritis,
habere gratiam voluit, quàm iis à
quibus accepit. Et hæc vera esse
ex ipsis legibus pernosceritis.

Λ Ε Γ Ε Σ.

Cum igitur, Athenienses, isti ho-
mines vos fallere conati dicant, in
lege scriptum esse quòd, *Si populus*
ita sciverit, liceat iis in theatro co-
ronari:

δῆμοι. ἀπομνημονεύετε αὐτοῖς ὑποβαλεῖν, ναί, εἰ γε σὺ
 πῖς ἄλλη πόλις σεφανοῖ. εἰ δὲ ὁ δῆμος ὁ Αἰγυαίων, ἀπο-
 δεεικταὶ σοι τόποι ὅπῃ δεῖ τῷτο γενέσθαι, ἀπείρηται σοι
 ἔξω τῇ ἐκκλησίᾳ μὴ κηρύττειν. Τὸ γὰρ [Ἀλλοθι δὲ μηδα-
 μῶ] ὅ, π᾽ ὅστιν, ὅλην τὴν ἡμέραν λέγε, ὃ γὰρ ἀποδείξεις ὡς
 ἔννομα γέγραπας.

ἰθ'. Ἐστὶ δὲ ὑπόλοιπόν μοι μέρους τῆς κατηγορίας,
 ἐφ' ᾧ μάλιστα σπουδαίω. τῷτο δὲ ὅστιν ἡ πρῶτος, δι-
 κὴ αὐτὸν ἀξιοῖ σεφανῆσθαι. Λέγει γὰρ ὅπως ἐν τῇ ψηφί-
 σματι, Καὶ τὴν κήρυκα ἀναγρῦν ἐν τῇ θεάτρῳ πρὸς τὰς
 Ἑλλήνας, ὅτι σεφανοῖ αὐτὸν ὁ δῆμος ὁ τῆς Αἰγυαίων
 ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδραγαθίας, καὶ (τὸ μέγιστον) ὅτι ἀγα-
 λῆ λέγων καὶ πρῶτον τὰ ἄλλα τῷ δήμῳ. Ἀπλοῦς
 δὴ παντάπασι ὁ μετὰ ταῦτα ἡμῖν λόγος γίνεται, καὶ
 ὑμῖν ἀκούσας κεῖναι εὐμαθῆς. Δεῖ γάρ τῃ που
 μὲν κατηγορεῖσθαι ἐμὲ τῷτο ὑμῖν ὀπιδεικνύω, ὡς εἰσιν

οἱ

ronari: mementote illis ita obji-
 cere, immo quidem fatemur, si alia
 quævis civitas coronam donet; sin
 autem populus Atheniensis, con-
 stituitur locus in quo præconium
 fieri debet, nam extra concionem
 prædicari apertè prohibent leges.
 Et si enim, Ctesiphon, quo spectant
 hæc verba [Nusquam verò ali-
 bi] universam diem disceptaveris,
 nunquam hercle legitimum de-
 cretum à te latum fuisse evinces.

19. Jam verò pars accusationis
 mihi superest *prolixior*, in quâ a-
 cerrimum studium positurus sum:
 quæ quidem ea continet com-

menta, quamobrem Demosthe-
 nem coronâ dignum arbitratur
Ctesiphon. Ita enim in plebiscito
 scribit, *Et jubeo præconem in thea-
 tro coram Græcis nunciare, quòd
 Demosthenes à populo Atheniensi
 coronâ donatur virtutis ergò &
 fortitudinis, & (quod est omnium
 maximum) quia tum dictis tum
 factis bene de republicâ mereri
 semper persistit*. Jam verò sim-
 plex omnino & perspicua in po-
 sterum mihi erit oratio, & vobis,
 Auditores, judicatu facillima. Mi-
 hi enim accusatori incumbit, ut
 hoc vobis compettum faciam, laudes

οἱ κτ' Δημοσθένους ἔπαυνοι ψευδεῖς, καὶ ὡς ἔτ' ἤρξατο λέγειν τὰ βέλπιστα, ἔτε νῦν ἀγατελὲς πρᾶξιαν τὰ συμφέροντα πρὸ δῆμου. Καὶν τῷτο ὁπιδείξω, διχαίως δὴ πρὸ τ' γεγραφὼν ἀλώσειαι Κτησιφῶν ἅπαντες ὅτι ἀπαγορεύουσιν ὁ νόμοι μηδένα ψευδῆ γράφειν ἐν τοῖς Δημοσίοις ψηφίσμασι. Τῷ δ' ἀπολογισμῷ τούναντίον τέττε δεικλέον ὅτιν. Ὑμεῖς δ' ἡμῖν ἔσεσθε τ' λόγων κειτὰ ἔχει δ' ἔπως.

κ'. Εγὼ ὦ μὲν βίον τὸν Δημοσθένους ἐξετάζειν μακροτέρως λόγος ἔργον ἡγεῖμαι εἶναι. Τί γὰρ δεῖ νῦν ταῦτα λέγειν, ἢ τὰ πρὸ τ' ἔτ' πρᾶγματ' γεγραφὼν ἀπὸ συμβεβηκότα, ὅτ' ἐγέγραφο εἰς Ἀρειον Πάγον Δημομέλη Παμανιέα, ἀνεψιὸν ὄντα ἑαυτῷ, καὶ πλὴν τῆς κεφαλῆς ἐπιτομήν; ἢ τὰ πρὸ πλὴν Κηφισοδότου στρατηγίαν, καὶ τὸν τῷ νεῶν ἐκπλοῦν εἰς Ἑλλάσποντον; ὅτε εἰς ὧν πᾶν τεληράρχων Δημοσθένης, καὶ πειράγων τ' στρατηγὸν ὅτι τῆς νεῶς, καὶ συσιτᾶν, καὶ σιωθῶν, καὶ συσπένδων

des eas, quæ Demostheni tribuuntur, falsas esse; cùm neque optima civitati dicere unquam cœperit, neq; jam facere perseverat. Quòd si hæc evicero, æquissimo jure causâ cadet Ctesiphon; cùm omnes leges disertè prohibeant, nequis in publicis decretis falsa perscribat. Reo autem probandum incumbit, quod *nostræ sententiæ* contrarium est. Vos igitur nobis eorum, quæ utrinque afferentur, eritis Judices; *causamque nostram*, quæ ita se habet, *ex æquo dirimetis*.

20. Ego verò ad *totam* Demosthenis vitam penitus enarrandam

longiore multò oratione, *quàm nunc instituo*, opus esse arbitror. Quid enim ista nunc commemorem, quæ propter vulneris actionem, nempe contusum caput, illi acciderunt, cùm in judicium apud Areopagum Demomelem Pæaniensem, consobrinum suum, adduxit? Quid ista quæ in præfecturâ Cephilodoti, cum classis in Hellespontum proveheretur, *machinatus est*? quâ tempestate Demosthenes, cum unus esset ex triumvirum principibus, præfectum in navi suâ circumduceret, simul cum eo victitaret, sacrificaret, libaret

δων (καὶ τούτων ἀξιώσεις ἄλλ' τὸ πατερικὸς αὐτῷ φί-
 λῳ εἶναι) οὐκ ὤκνησεν ἀπ' εἰσαγγελίας αὐτῷ κρινόμενος
 περὶ θανάτου κατήγορον γενέσθαι. Καὶ ταῦτα ἤδη τὰ
 περὶ Μειδίαν, καὶ τοὺς κονδύλους, οὓς ἔλαβεν ἐν τῇ
 ὀρχήστρᾳ χορηγὸς ὢν; καὶ ὡς ἀπέδοτο τεράκοντα μνῶν
 ἅμα τε τὴν εἰς αὐτὸν ὕβριν, καὶ τὴν τοῦ δήμου κατα-
 χειροποιίαν, ἧς ἐν Διονύσου κατεχειροποίησε Μειδίου.
 Ταῦτα μὲν οὖν μοι δοκῶ, καὶ πᾶλλα τὰ τούτοις ὅμοια
 ὑποβλήσεσθαι, ἢ προδιδούς ὑμᾶς, ὅσδε δὲ ὦ ἀγῶνα κατα-
 χειρίζομενος, ἄλλ' ἐκείνο φοβούμενον, μὴ μοι παρ'
 ὑμῶν ἀπαντήσῃ τὸ δοκεῖν μὲν ἀληθῆ λέγειν, ἀρχαῖα
 δὲ καὶ λίαν ὁμολογούμενα. Καὶ τοι, ὦ Κτησιφῶν, ὅτῳ
 τὰ μέγιστα τῶν ἀγῶν οὕτως ὅτι πιστὰ καὶ γνώριμα
 τοῖς ἀκούουσιν, ὡς ὦ κατήγορον μὴ δοκεῖν ψευδῶ λέ-
 γειν, ἀλλὰ παλαιὰ καὶ λίαν προσημολογούμενα, πό-
 τερα αὐτὸν δεῖ χρυσῷ περαιοθῆναι, ἢ ψέγεσθαι;
 καὶ

baret (hâc scilicet illum benevo-
 lentiâ, pro necessitudine quæ pa-
 tri cum eo esset, dignatus) *postea*
tamen non dubitavit, cum lis ei de
 iudicio capitis intenderetur, *eun-*
dem Cephisodotum accusare. Quid
 ista *refricem*, quæ ei cum Midia inter-
 cesserunt? quid tubera, quid
 colaphos, quos in orchestrâ, cum
 ludi esset præfectus, accepit? quid
 porro *exagitem* quo modo & in-
 juriâ, quâ ipse erat affectus, &
 populi iudicium in *templo Liberi*
 contra Midiam pronuntiâtrum tri-
 ginta minis vendiderit? Hæc qui-
 dem & alia huiusmodi complura

libens prætereo, non quo vobis fal-
 laciam intendere aut adversarii
 gratiam aucupari velim; sed ve-
 reor profectò ne à vobis hoc re-
 sponsum feram, me quidem vera
 dicere videri, sed valdè perantiqua,
 in ore vulgi & communibus pro-
 verbiis versata. Jam verò, Ctesi-
 phon, cujus famosissima facinora
 ab auditoribus ita cognita sunt &
 comperta, ut accusatori potius ti-
 mendum sit, ne vetera & pervulga-
 ta recensere quàm nequa in istum
 fingere existimeretur: utrùm opor-
 tuit, inquam, eum aureâ coronâ
 donari, an turpissimâ ignominia
 notari?

καὶ σε τὸν ψευδῆ καὶ πωδάνομα πολμάντα γράφειν, πότρεα
 καὶ κατὰ φρονεῖν τῶ δικαστηρίων, ἢ δίκην τῇ πόλει διδόναι;
 κα'. Περὶ δὲ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων πειράσομαι
 σαφέτερον εἰπεῖν. Καὶ γὰρ πωδάνομα μέλλειν Δημοσθένην,
 ἐπειδὴ αὐτοῖς ὁ λόγος ἀποδοθῇ, κατὰριθμεῖσθαι πρὸς
 ὑμᾶς, ὡς ἄρα τῇ πόλει τέτταρες ἤδη γέγονεν καὶ, οἷς
 αὐτὸς πεπολίτευ). Ὡς ἓνα μὲν καὶ πρῶτον (ὡς ἐγὼ γε
 ἀκούω) κατὰλογίζεται ἐκείνον τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φί-
 λιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμῆμεν. Τῆτον δ' ἀφορί-
 ζεται τὸν χρόνον τῇ γενομένῃ εἰρήνῃ καὶ συμμαχίᾳ, ὑπὸ Φι-
 λοκράτης ὁ Ἀγνύσιος ἐγράψα, καὶ αὐτὸς ἔτ' ἐκεῖνος,
 ὡς ἐγὼ δείξω. Δεύτερον δὲ καὶ φησι γενέσθαι, ὃν ἤγομεν
 χρόνον τὴν εἰρήνην. Δηλοῖότι μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἐν
 ᾗ κατὰλύσας τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην τῇ πόλει, ὁ αὐτὸς ῥή-
 τωρ ἐγράψα τὸν πόλεμον. Τρίτον δὲ, ὃν ἐπολεμῆμεν χρό-
 νον, μέχρι τῆς ἀτυχίας τῆς τοῦ Χαιρωνείας. Τέταρτον δὲ,
 τὸν

notari? utrūm oportuit te, qui
 & falsum & legibus adversum
 decretum ferre ausus sis, iudicio-
 rum auctoritatem *impune* con-
 temnere, an civitati poenas da-
 re?

21. De publicis verò crimi-
 nibus planius paulò & apertiùs
 eloqui conabor. Siquidem audio
 Demosthenem, cū de iis di-
 cendi *vices* fuerint concessæ, qua-
 tuor vobis tempora jam transacta,
 quibus ipse civitatem administra-
 bat, dinumeraturum esse. Quo-
 rum utique primum illud consti-
 tuit, quo tempore contra Phi-

lippum de Amphipoli bello con-
 tendimus: hoc verò tempus con-
 cludit pace illâ & societatis bel-
 licæ foedere, quod ipse unâ cum
 Philocrate Agnufio (ut ego in-
 fra vobis ostendam) decreto con-
 firmavit. Secundum autem tem-
 pus dicit esse illud, quo tutam
 tranquillamq; pacem habebamus,
 nimirum ad eum usque diem, quo
 pace, quâ utebatur civitas, solutâ
 & diremptâ, idem iste orator bel-
 lum denunciavit. Tertium verò,
 cū bellum gessimus, usque ad in-
 felicissimum illum in Chæroneâ
 conflictum. Quartum denique,
 in

τὸν νῦν πρῶτοντα κατέν. Ταῦτα δὲ καταρρίθμισαί μιν
 (ὡς ἀκούω). μέλλει με καλεῖν, καὶ ἐπερωτᾶν, ὅποις τῶν
 τῶν πεπάρων αὐτῷ κατεργασθῶ, καὶ πότε αὐτὸν
 οὐ τὰ βέλπυα φημι τῷ δήμῳ πεπολιτευθῆναι· καὶ μὴ
 γέλω ὑποκρίνασθαι, ἀλλ' ἐγκαλύπτωμαι, καὶ ὑποδιδρά-
 σκω, ἐγκαλύψαι μὲ φησι παροτρυνόντων, καὶ ἄξιον ὅτι
 τὸ βῆμα, καὶ ἀναγκάσειν ὑποκρίνασθαι. Ἰν' οὖν μήτ' ὅπως
 ἰσχυρίζηται, ὑμεῖς τε παροτρύνετε, ἐγὼ τε ὑποκρίνωμαι
 εἰς αὐτὸν σοι τῶν δικαστῶν Δημόσθενες, καὶ τῶν ἄλλων
 πολιτῶν, ὅσοι δὴ ἔξωθεν παροτρύνουσιν, καὶ τῶν ἑλλήνων,
 ὅσοις ὅππῃ μελὲς γέρονται ἀπακούειν τῆς δὲ τῆς κρίσεως
 (ὅρα δὲ ὅτι οὐκ ὀλίγοι παροτρύνουσι, ἀλλ' ὅσοις ὁδοὶς πᾶ-
 ποτε μέμνηται πρὸς ἀγῶνα δημόσιον παροτρυνόμενους)
 ὑποκρίνομαι, ὅτι ἀπάντων τῶν πεπάρων κατεργασθῶ
 σου, οὓς σὺ ἀφαιρῇ. Καὶ οἱ τε Θεοὶ γέλωσι,
 καὶ ④ δικαστὴν ἑξίσου ἡμῶν ἀκούσῃ, καὶ γὰρ δυνά-

μνη

in quo jam versamur. His dinumeratis, statuit (ut mihi indicatur) provocare me & interrogare, utrius horum temporum illum accusem, quando eum non optimè administrasse rempublicam contendam & asseverem: quòd si respondere noluerò, si detrectaverò, si faciem meam *præ facti turpitudine* obduxero, integumentum meum (ait) revelleret, ad suggestum abripiet, responsum denique meum vi exorquet. Ne igitur iste viribus ita insolenter se efferat & contendat, ut vos Iudices ad cavendum præmoniti sitis, deinde ut tibi, Demosthenes, co-

ram Iudicibus cæterisque, qui extra circumstant, civibus, coram Græcis denique, quibus studium fuit hodiernæ causæ interesse, respondeam (video verò tantam undique hominum *multitudinem*, quanta ex omni ætatum memoriâ ad iudicium publicum nunquam confluit) tibi *inquam*, *Demosthenes*, in os tuum coram respondeo, quòd omnium eorum quatuor temporum, in quæ tute ipse actiones tuas distinguis, arguo te & incuso. Et si modò Dii immortales ita voluerint, si Iudices causam nostram pariter æqualiterq; audierint & cognoverint, si demum ipse

ea,

μη ἀπομνημονεύσαι, ἃ σοι οὐκ οἶδα, πάνυ προσδοκῶ ἀπο-
δείξαι τοῖς δικασταῖς, ὅτι μὲν σωτηρίας τῇ πόλει τοὺς θεοὺς
ἀπίκτας γεγεννημένους, καὶ τοὺς φιλανθρώπως καὶ μετρίως τοῖς
τῆς πόλεως πράγμασι χρησαμένους· τῶν δὲ ἀτυχημάτων
ἀπάντων Δημοσθένει ἀπὸν γεγεννημένον. Καὶ χρησόμε-
ται τῇ τῷ λόγῳ τάξει ταύτῃ, ὡς τῷ πωθάνομαι ποιῆ-
σθαι μέλλειν. Λέξω δὲ πρῶτον περὶ τῶ πρώτου καὶ δευτέρου,
καὶ δευτέρου περὶ τῶ δούτερου, καὶ τρίτου περὶ τοῦ ἐφεξῆς,
καὶ τέταρτον περὶ τοῦ νῦν κατεστηκότων πραγμάτων.

κβ'. Καὶ δὴ ἐπανάγω ἑμαυτὸν ὅτι τὴν εἰρήνην, ὡς Σὺ καὶ
Φιλοκράτης ἐγράφατε. Ὑμῖν γὰρ ἐξέγενετο ἂν, ὦ Ἀθηναῖοι,
πῶς πλεονέκτησαν ἐκείνῃ εἰρήνῃ ποιήσασθαι μὴ κοινῇ συνε-
δρίᾳ τῶν Ἑλλήνων, εἰ πῶς ὑμᾶς εἶασαν δεξιμῶς τοῖς
προσβείαις, ὥς ἦτε ἐκπεπομφοῦτες καὶ ἐκείνον τὸν κατὰ
εἰς τὴν Ἑλλάδα, πᾶσα καλῶντες ὅτι Φίλιππον μεταχεῖν
Ἑλληνικῇ συνεδρίᾳ· καὶ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ χρόνον, πρὸς ἐκόντων τῶ
Ἑλλήνων

ea, quæ te *perpetrâsse* probè per-
novi, memoriâ complecti potue-
ro, prorsus confido me Judicibus
ostensurum esse, quod Dii pri-
mum deinde ii homines, qui ju-
stâ charitate & indulgentiâ rem-
publicam tractabant, civitati no-
stræ salutem contulerint; quod ve-
rò calamitatum & ærumnarum
omniû author fuerit unus De-
mosthenes. Et hunc quidem ora-
tionis ordinem persequi instituo,
quo eum usurum esse accepi. Pri-
mum enim loquar de primo tem-
pore, deinde de secundo, de-
inde de tertio, postremo autem

de iis rebus, in quibus jam ver-
samur.

22. Ad illam igitur pacem, cu-
jus tu unâ cum Philocrate author
extitisti, *orationem* meam refero.
Vobis enim licuisset, Athenien-
ses, priorem illam pacem cum
communi omnium Græcorum
concilio sancire, si certi homines
vobis permiserant, ut legatorum
reditum, qui nunc temporis à vo-
bis missi ad communis illius con-
cilii societatem contra Philippum
Græcos cohortabantur & excita-
bant, expectaretis: *licuisset* exi-
guo temporis processu imperium
Græciæ

Ελλείων ἀπολαβεῖν ἢ ἡγεμονίαν. Καὶ τέτων ἀπετερήθητε
 ἀφ' Δημοσθένει καὶ Φιλοκράτει, καὶ ταῖς τέτων δωρεδοκίαις,
 αἷς ἐδωρεδόκησαν συσάντες ὅτι τὸ δημόσιον τὸ ὑμέτερον.
 Εἰ δὲ πῶς ὑμεῖς ἑξαίφνης ἀκούσασι ἀπιστότερος παρὰ
 πῶκεν ὁ ποιούτης λόγος, ἐκείνως τιμὴν ὑπόλοιπον ποιή-
 σατε ἀκρόασι, ὥσπερ ὅταν περὶ χερματίων ἀνηλω-
 μέων ἀφ' πολλῶν χροῖας καθεζόμεθα ὅτι τῆς λογιμότη-
 τος ἐρχόμεθα δὴ πῶς ψευδὲς οἴκοιεν εἴοιτε δόξαι ἔχοντες
 καὶ τῆς λογιμότητος, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ ὁ λογισμὸς συλ-
 κεφαλαιωθῇ, ὁδοὺς ὑμεῖς ὅτι οὕτω δύσκολος τιμὴ φύ-
 σι, ὅς τις οὐκ ἀπέρχεται τῆς ὁμολογήσεως καὶ ὅτι
 νέουσαι ἀληθεῖς εἴη, ὁ πῶς αὐτὸς ὁ λογισμὸς αἴρη.
 Οὕτω καὶ νῦν τιμὴν ἀκρόασι ποιήσατε· εἰ πῶς ὑμεῖς
 ἐκ τῶν ἐμπαροῦν χροῖων ἤκουσι οἴκοιεν τοιαύτως
 ἔχοντες τιμὴν δόξαν, ὡς ἄρα ὁ Δημοσθένης ὁδοὺν πῶπο-
 τε εἶρηκεν ὑπὲρ Φιλίππου συστὰς μετὰ Φιλοκράτοις· ὅς

πῶς

Græciæ communi omnium con-
 sensu obtinuisse. Sed ea omnia e
 manibus vestris exciderunt pro-
 pter Demosthenem & Philocra-
 tem, propter turpissimas istorum
 fordes & quæstus, quos dum ne-
 fariè facerent, foedus inter se inie-
 runt, vestræque reipublicæ pestem
 machinabantur. Sin autem ve-
 strum nonnullis raptim & dere-
 pente hæc audientibus paulò in-
 credibilior hæc videatur oratio,
 cætera sic attendite, quemadmo-
 dum, cum in concessu de pecuniis
 jamdudum antè impensis ratio-
 nem reposcimus, consuevistis: non

raro enim falsam rationum opi-
 nionem habentes de domo prodi-
 mus; postquam verò eæ initæ fue-
 rint & confectæ, nemo est indo-
 lis adeò duræ & pervicacis quin
 eâ sententiâ discedat, ut, quodcun-
 que ipsa rationum subductio con-
 vicerit, verissimum esse fateatur.
 Ita etiam & nunc eadem equitate
 hanc causam attendite. Et si quis
 è vobis hîc nunc congressis jam-
 dudum in dâc opinione confidat,
 Demosthenem, consiliorum om-
 nium nefariorum, satellitem atque
 administro Philocrate, nihil un-
 quam pro Philippo dictitasse: si-

quis

πισ ἔγω ἀφίκεται, μήτε ἀπογνώτω μηδέν, μήτε χαλ-
 γνώτω, πρὶν ἀκούσῃ· οὐ γὰρ δίχαμον. Αλλ' ἐὰν ἐμοὶ ἀφ' ἑ-
 βραχέων ἀκούσῃτε ὑπομνήσκοντες τοὺς χειρὸς, καὶ τὸ ψή-
 φισμα παρεχόμενοι, ὃ μὲν Φιλοκράτους ἔγραψε Δημοσθέ-
 νης· ἐὰν αὐτὸς ὁ δ' ἀληθείας λογιζόμενος ἐλθῃταλαμβάνῃ τὴν
 Δημοσθένειν, πλείω μὲν γεγραφότα ψήφισματα μετὰ Φι-
 λοκράτους περὶ τῆς ἑξαρχῆς εἰρήνης καὶ συμμαχίας, καὶ
 ὑπερβολὴν δὲ αἰχμῆς κεκολακδικότα Φίλιππον, καὶ τοὺς
 παρ' ἐκείνου πρέσβεις ἐκ ἀναμείναντα, ἄπινον δὲ γεγρότα
 τῷ δήμῳ ἢ μὴ μετὰ κοινῷ συνεδείξῃ τῇ Ἑλλήων ποιήσαντος
 τὴν εἰρήνην, ἔκδοτον δὲ Φιλίππῳ πεποιηκότα Κερσοβλέ-
 πην τὸν Θράκης βασιλέα, ἄνδρα φίλον, καὶ σύμμαχον τῇ
 πόλει· ἐὰν ταῦθ' ὑμῖν σαφῶς ἐπιδείξω, δέησόμεν ὑμῶν
 μετεῖναι δέσπον, ὅππινεύσατέ μοι πρὸς Θεῶν, τὸν πρῶτον
 πῶν τετάρων καμρῶν μὴ χαλῶς αὐτὸν πεπολιτεύσθαι. Λέξω
 δὲ, ὅθεν μάλιστα πρὸς ἀκολυθήσετο.

κγ'. Ἐγραψε

quis (inquam) ita persuasum habet,
 nec liberet me nec condemnet,
 priusquam ea quæ dicenda restant
 audierit: id enim injustum esset
 & periniquum. At si bonâ cum
 vestrâ veniâ tempora breviter per-
 stringam & exponam, scitumque,
 quod unâ cum Philocrate fecit
 Demosthenes, producam: si ipsa
 veritatis autoritas & ratiocinatio
 Demosthenem coarguat & revin-
 cat, quodd complura cum Philo-
 crate de primâ illa pace & socie-
 tate decreta tulerit; quodd blandi-
 tiis supra fidem sordidis & inau-
 ditis Philippum palpaverit; quodd
 legatos ab eo jam tum reversuros

non expectârit; quodd solus, quo
 minùs pax ea, quam cum Philip-
 po sanxistis, cum communi Græ-
 corum concessu comunicaretur,
 perfecerit; quodd author deniq; vo-
 bis extiterit, ut Cersobleptes Thra-
 ciæ rex, amicus populi Athenien-
 sis & socius fœderatus, Philippo
 in mancipium traderetur: si hæc
 omnia, *inquam*, luculenter evice-
 rim, sinite me per Deos immorta-
 les rem hanc æquissimam à vobis
 impetrare, ut Demosthenem hoc
 tempore, quod è quatuor primùm
 est Rempubl. non bene tractâsse
 fateamini. Inde verò ordiar, unde
 facillimè sequi possitis.

F

23. Decrevit

κγ'. Εγραψε Φιλοκράτης ἔξῃναί Φιλίππῳ δεῦρο
 κήρυκας καὶ πρέσβεις πέμπειν περὶ εἰρήνης καὶ συμμαχίας.
 Τὸ τοῦ ψήφισμα ἐγράφη παρὰ νόμων. Ἦκον οἱ δὲ κείσεως
 ῥέονοι κατηγέρει μὲν Λυκῖνος ὁ γραψάμενος, ἀπελογεῖτο
 Φιλοκράτης, συναπελογεῖτο δὲ καὶ Δημοθένης, ἀπέφυγε
 Φιλοκράτης. Μετὰ ταῦτα ἐπῆει ὁ ῥέονος, Θεμιστοκλῆς
 ἄρχων· οἱ ταῦτα εἰσέρχεται βασιλεὺς εἰς τὸ βασιλεῖον
 Δημοθένης, ἔτε λαχὼν, οὔτε ἐπιλαχὼν, ἀλλ' ὅς παρὰ
 σκευῆς πελάμενος, ἵν' εἰς ὑποδοχὴν ἅπαντα καὶ λέγη καὶ
 πρὸς τὴν Φιλοκράτει, ὡς αὐτὸ ἔδειξε τὸ ἔργον. Νικᾷ δὲ
 ἕτερον ψήφισμα Φιλοκράτης, ὅτι ὅς κελεύει ἐλθεῖν δέκα
 πρέσβεις, οἳ πινες ἀφικόμενοι πρὸς Φιλίππον, ἀξιόσους
 αὐτὸν δεῦρο πρέσβεις αὐτοκράτορας πέμπειν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης.
 Τῶν εἰς μὲν Δημοθένης καὶ κέρει ἐπανάκων, ἐπαμνέτης
 ἦν τῆς εἰρήνης, καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις πρέσβεσιν ἀπήγγειλε· καὶ
 μόνος δὲ βασιλεῶν ἐγραψε ἀπεῖσθαι τῷ κήρυκι τῷ ὑπὸ δὲ
 Φιλίππῳ

23. Decrevit Philocrates, ut
 nuntios & legatos de pace & so-
 cietate mittendi copia daretur
 Philippo. Scitum hoc, quasi legi-
 bus contrarium, in jus vocatur:
 dies iudicii appropinquat; accusat
 Lycinus qui dicam scripserat, cau-
 sam dicit Philocrates, patrociniū
 suscipit Demosthenes, *iudicio e-*
mergit Philocrates. Post hæc subiit
 tempus illud, quo Themistocles
erat Archon: curiam intrat sena-
 tor Demosthenes, cū neque ef-
 set delectus sorte neque suffectus;
 sed callidis quibusdam conatibus
 & sordidis largitionibus *locum enim*

nundinatus est, ut (quomodo res
 ipsa ostendit) Philocrati tum di-
 cendo tum comprobando operam
 suam navaret. Expugnat enim al-
 terum plebiscitum Philocrates, in
 quo jubet decem legatos decerni,
 qui à Philippo peterent, ut cadu-
 ceatores, qui pro suo arbitratu de
 pace agerent audirentque, vellet
 mittere. Ex his unus erat Demo-
 sthenes; qui cū illinc esset re-
 versus, pacem maximè commen-
 davit & suavit, eademque ac cæte-
 ri legati referebat; & solus tamen
 ex omni senatorum numero foe-
 dus cum caduceatore & legatis à
 Philippo

Φιλίππου καὶ τοῖς ᾠρέσβεισιν, ἀκόλουθα γράφων Φιλοκράτει· ὁ μὲν γὰρ τὴν ἔξουσίαν δέδωκε τοῖς δέσφρ κήρυκας καὶ ᾠρέσβεις ᾠέμπεισθαι· ὁ δὲ τῇ ᾠρεσβείᾳ ἀπένδεταί. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἦδη μοι σφόδρα πρῶστέχετε Ὡ νοῦ. Εἰπράττετο γὰρ οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους ᾠρέσβεις τὰ πολλὰ, συκοφαντηθέντα ὕπερσιν ἔκ μεταβολῆς ὑπὸ Δημοσθένους, ἀλλὰ πρὸς Φιλοκράτῃ καὶ Δημοσθένει· εἰκότως· τοὺς ἅμα μὲν ᾠρεσβεύοντα, ἅμα δὲ τὰ ψηφίσματα γράφοντα. Πρῶτον μὲν, ὅπως μὴ ᾠειμείνητε τοὺς ᾠρέσβεις, οὓς ἦτε ἔκπεπομφότες, πρᾠχαλουῦντες ὅπῃ Φίλιππον, ἵνα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ελλήων, ἀλλ' ἰδίᾳ ποιήσῃσθε τὴν εἰρήνην. Δεύτερον δ' ὅπως μὴ μόνον τὴν εἰρήνην ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν εἶ) ψηφιεῖσθε πρὸς Φίλιππον· ἵν' εἴπινες πρῶστέχοιεν πρὸ πλήθους πρὸ ὕμετέρῳ, εἰς τὴν ἐσχάτῃ ἐμπέσοιεν ἀθυμίᾳ, ὁρῶντες ὕμᾱς αὐτοὺς μὲν παρᾠχαλοῦσθαι

Philippo missis ferendum esse edixit, similia planè, ac quondam socius suus Philocrates, decernens: ille enim potestatem dedit, ut caduceatores & legati huc à Philippo mitterentur; hic autem cum iis foedus confirmat. Jam verò de iis, quæ mox dicturus sum, attentò animo summâque cum vigilantia quæso advertite. Multa enim cum Demosthene solo & Philocrate (nihil enim ei intercessit cum cæteris legatis, qui quidem haud ita multò pòst, facta rerum vicissitudine, à Demosthene invidiosè delati calumniisque circumventi erant) osecultè jam agebat Philip-

pus: nec mirum profectò, siquidem ii legationem simul obibant, plebiscita simul scribebant. Primum itaque *perfecit (inquam)* ut legatos, qui à vobis missi Græcos in Philippum concitabant, non expectaretis; ut privatam cum Philippo pacem, distracto ab hac societate atque excluso reliquorum Græcorum concessu, faceretis. Deinde ut non solum pacem sed etiam & belli societatem cum Philippo coiretis; ut, siquid à vestræ plebis causa steterint, animo caderent salutique quàm maximè desperarent, cum vos sibi quidem classicum canere & ad arma ipsos instigare

ὅτι τὸν πόλεμον, οἴκοι δὲ μὴ μόνον εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ
 συμμαχίαν ἐψηφισμένους ποιεῖσθαι. Τεῖτον δὲ, ὅπως Κερ-
 σοβλέπης ὁ Θρακῆς βασιλεὺς μὴ ἔσται ἔνορκος, μήτε με-
 τέσται τῆς συμμαχίας καὶ τῇ εἰρήνῃ αὐτῷ· παρηγγέλλετο δὲ ἐπὶ
 αὐτὸν ἡδὴ γραπτά.

καδ'. Καὶ ταῦτ' ὁ μὲν Ἰξωνοῦμενος οὕτως ἠδίκηι·
 (ὡς γὰρ τῶν ὀρκῶν καὶ τῶν συνθηκῶν ἀνεμέσσητον ἡ
 αὐτῷ πρῶτον τὰ συμφέροντα) αὐτὸν δὲ ἀποδύμενοι
 καὶ κατακοινωνήσαντες τὰ τῆς πόλεως ἰσχυρά, μεγά-
 λης ὀργῆς ἦσαν ἄξιοι. Ο γὰρ μισαλέξανδρος νυνὶ
 φέρεται εἶναι, καὶ τότε μισοφίλιππος Δημοσθένους,
 ὁ πρὸς ξενίαν ἐμοὶ πρῶτον Αλεξάνδρου, γράφει
 ψήφισμα, τοὺς χειροῦς τῆς πόλεως ὑφαυρούμενος, ἐκ-
 κλησίαν ποιεῖν τοὺς Πρυτάνεις τῇ ὀγδόῃ ἡμέρῃ τοῦ
 Ελαφεβολίωνος μὲν, ὅτε ἡ πόλις Ἀσκληπιῶ ἢ Ἰου-
 σία· καὶ ὁ πρῶτος ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμέρᾃ, ἢ πρῶτον
 ὁδὸς

infigare atque incendere, domi
 verò non modò pacem sed & belli
 societatem etiam decernere viderent.
 Postremò autem, ut Cerseobleptes
 Thraciæ rex neque in pacis neque in
 societatis conditionem acceptus esset;
nec verò satis habuit fœderibus illum excludere,
 nisi etiam & aciem contra eum
 instrui & duc̃tari curaret.

24. Et quidem qui hæc pecuniis
 datis emebat & conduxit, non iniquè
 fecit neque cuiquam injurius erat
 Philippus (nihil enim vetuit quin,
 priusquam sacramenta & fœdera
 confirmarentur, commodis suis
 serviret) isti verò qui

ea, quæ præsidio essent civitati,
 abalienabant hostique nefariè prode-
 debant, isti (inquam) irâ omnium
 & capitali odio erant digni. Is enim
 qui nunc Alexandro, tunc Philippo
 infensum se esse jactavit, quique
 hospitium Alexandri mihi exprobat
Demosthenes, civitatis opportunitatibus
 amissis & interceptis, decreto jussit
 ut civitatis Principes octavo *Elaphebo-*
lionis, quo die *Æsculapio* solenne
 fieret sacrificium, concionem haberent.
Jussit ut in senatu de legatis
audiendis, antequam populus id
 scisceretur, consultaretur festo die,
 in quo nemo unquam aut patrum
 memoriâ

ὥδεῖς μέμνηται γεινόμενον. Τίνα θέρασι ποιησάμενθ' ἵνα, φησὶν, ἐὰν ἤδη παρῶσιν (Α) Φιλίῳ που πρέσβεις, βυλεύσῃται ὁ δῆμ' ὡς τάχιστα πρὸς τῶν πρὸς Φίλιππον πρέσβεων· τοῖς ἔγω παρῶσι πρέσβεσι παρακαταλαμβάνων τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰς χεῖρας ὑμῶν ὑποτενόμεν' ὡς, καὶ τὸ πρᾶγμα καταπεύδων, ἵνα μὴ μὲν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἐπανελθόντων τῶν ὑμετέρων πρέσβεων, ἀλλὰ μόνοι ποιήσῃτε τὴν εἰρήνην. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὧς Ἀθηναῖοι, ἦγον οἱ τοῦ Φιλίῳ που πρέσβεις, (Α) δὲ ὑμέτεροι ἀπεδήμην παρακαλουῦντες τοὺς Ἑλλήνας ὅτι Φίλιππον. Ενταῦθα ἔπερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένους, ἐν ᾧ γράφει μὴ μόνον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀλλὰ καὶ συμμαχίας ὑμᾶς βυλεύσασθαι, μὴ περιμένειν τοὺς πρέσβεις τοὺς ὑμετέρους, ἀλλ' εὐχὴς μετὰ τῶν ἄλλων Διονύσια τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐνάτῃ ὅτι δέχῃ. Οἱ δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀκέραια τῶν ψηφισμάτων.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

κε'. Επει-

memoriâ aut nostrâ quicquam tale fieri cognôrat. Tum causam quandam excogitat, nempe ut statim ac legati à Philippo huc accesserint, res illæ, de quibus cum eo tum agebat populus in consultationem quàm ocysimè venirent. *Eo facto* & concioni multò ante persuasit, ut de legatis, qui nondum aderant, *benignè sentiret*, & vestras opportunitates præcidit & interceptit: rem ipsam verò *interim quàm* maximè poterat, maturabat & urgebat, ut vos soli privatam pacem faceretur, ne fortè, legatis domum reversis, cæteros omnes Græcos in illius societatem

adscriberetis. *Brevi* post tempore aderant à Philippo legati, vestri autem, Athenienses, sunt profecti ut Græcos contra Philippum hortarentur & incenderent. Deinde alterum etiam expugnat plebiscitum Demosthenes, in quo decernit, ut vos non tantum de pace sed & de societate etiam belli quàm citissimè post Bacchanalia peracta (nempe decimo octavo & nono die) legatorum reditu non expectato, statuatis & consultiis. Me autem vera dixisse, decreta ipsa vos docebunt.

DECRETA.

25. Quam-

κέ. Επειδὴ τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, παρεληλύθει τὰ Διονύσια, ἐγίνοντο δὲ αἱ ὀκκλησίαι· οἱ δὲ τῇ περὶ τῆς ἐκκλησιῶν ἀνεγνώσθη δόγμα τῇ ὀγδοῇ ὅτι δέχα κοινὸν τῶν συμμάχων, ὃ τὰ κεφάλαια ἀπὸ βραχέων ἐγὼ περὶ. Πρῶτον μὲν ὃ ἔγραψαν ὑπὲρ εἰρήνης ὑμᾶς μόνον βυλεύσασθαι· τὸ δὲ τῆς συμμαχίας ὄνομα ὑπερέβη, ὅτι ἐπιλελησμένοι, ἀλλὰ καὶ τῇ εἰρήνῃ ἀναγκαστοὶ ἢ καλλίῳ ὑπολαμβάνοντες (εἶ). Ἐπειτα ἀπήντησεν ὁρθῶς ἰασόμενοι τὸ Δημοσθένους δωροδόκημα, καὶ περὶ τῆς δόγματι ἔξῃ τῶν βυλομένων τῶν Ἑλλήνων οἱ τεσπὶ μισθὸν εἰς τὴν αὐτὴν στήλῃ ἀναγεγράφθαι μετ' Ἀθηναίων, καὶ μετέχειν τῶν ὀρκῶν καὶ τῶν συνθηκῶν· δύο μέγιστα περὶ καταλαμβάνοντες· πρῶτον μὲν οὗτο τὸ χερόν (ἦ) τῆς τεμῆνός τῆς τῶν Ἑλλήνων πρεσβείας ἱκανὸν γενέσθαι παρασκευάζοντες· ἔπειτα τὴν τῶν Ἑλλήνων εὐνοίαν τῇ πόλει μετὰ κοινοῦ συνεδρίῳ κλίόμενοι, ἵν' εἰ παραβάνοιτο αἱ συνθήκαι, μὴ μόνοι μὴδ' ἀπαρξέσθουσι

25. Quamprimùm igitur præterierant Bacchanalia, habitæ sunt conciones duæ: quarum in primâ, decimo octavo die advocatâ, recitabatur decretum sociorum commune: cujus præcipua capita ego breviter summatimque describam. Primùm itaque decernebant, ut de pace tantùm à vobis consultum esset: societatis verò nomen præteribant, non quòd obliti essent, sed quòd pacem illam necessariam magis quàm honestam arbitrarentur. Deinde Demosthenis conatibus rectâ ibant obviam, & ad eum modum consilia sua dirigebant, quo sordes il-

lius & turpissimos quæstus præciderent: decreto enim ascripserunt, ut Græcis, qui vellent, intra tres menses in eandem columnam unâ cum Atheniensibus referri, & in sacramenti foederisque societatem adscisci liceret. *Ed quidem ratione* res duas maximas multò antè occupabant & prævertebant: primùm enim *perfecerunt*, ut trimestre spatium, quòd Græcis ad legatos Athenas mittendos satis esset, daretur; deinde eo pacto communem omnium Græcorum conventum gratiâ & benevolentia vobis devinxerunt, ut si fortè violarentur foedera, neque soli neque imparati

ἀποδράσκουσι πολεμήσαντων· ἀ νυν ὑμῖν παθεῖν συνέβη
 ἀγ' Δημοσθένει. Οπ δὲ ἀληθῆ λέγω, ἔξ αὐτῶ τοῦ
 δόγματ' ἀκύναντες μαθήσεσθε.

ΔΟΓΜΑ ΣΥΜΑΧΩΝ.

κτ'. Τότ' οὖν τὸ δόγμα πυνειπεῖν ὁμολογῶ· καὶ πάντες ὅ
 οἱ τῇ περὶ τὴν ἐκκλησίαν δημηγορήσαντες, καὶ ὁ δὲ μὲν
 ἀπῆλθε τοιαύτῳ πινὰ δόξαν εἰληφώς, ὥς ἔστι μὲν εἰρήνη,
 αὖτε δὲ συμμαχίας οὐκ ἄμεινον εἶναι ἀγ' ἢ τῇ Ἑλλήνων
 ἀποδράσκῃ βυλεύσασθαι· ἔστι δὲ κοινῇ μετὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων ἀπάντων. Νυνὲς οὖν μέσῳ καὶ παρῆμεν τῇ ὑπεραίᾳ εἰς
 τὴν ἐκκλησίαν. Εἰσαὶ δὲ περὶ καταλαμβάνων Δημοσθέ-
 νους τὸ βῆμα, ὅθεν ἢ ἄλλων παραλιπὼν λόγον, ὅθεν
 ὄφελ' ἔφη τῶν χυβὲς εἰρημύων (ἢ) λόγων, εἰ τῶν οἱ Φι-
 λίππ' μὴ συμπεσόντων) πρέσβεις· ὅθεν γινώσκειν ἔφη
 ἢ εἰρήνην, ἀπέσης συμμαχίας. Οὐ γὰρ ἔφη δεῖν (καὶ γὰρ τὸ
 ῥῆμα μέμνημαι ὡς εἶπε, ἀγ' οὖν τὴν ἀνδρίαν τῶν λέγοντ'
 ἄμα

imparati ad pugnandum aggredere-
 mini: qui nunc, Demosthenis
 culpâ, miserimus est civitatis ve-
 stræ status. Me autem vera dice-
 re, ex ipso decreto facile sentietis.

DECRETUM SOCIORUM.

26. Decretum hoc assensu meo
 comprobâsse libens confiteor
 comprobabant & ii omnes, qui in
 priore illo conventu concionem
 habebant: populus verò, cum dis-
 cessit, in eâ fuit sententiâ, fore
 quidem pacem; de belli autem so-
 cietate ut consultum esset, cum
 jam tum Græcos ad arma conci-
 taret, suis commodis non ita con-

ducere: pacem autem cum Græ-
 cis omnibus communicatam iri
 conjectabant. Nox interfuit: po-
 stridie in concionem convenimus.
 Tum verò suggestum præoccu-
 pans Demosthenes, nemini alio-
 rum dicendi copiâ permissâ ait,
 ea quæ heri dicerentur nihil quic-
 quam profectura, nisi iis assenti-
 rentur, quos Philippus misit, le-
 gati: neque se satis scire professus
 est, quomodo pax, societate ex-
 clusâ atque diremptâ, confirmari
 possit. Non enim oportet, inquit,
 societatem à pace dirumpere (quod
 quidem vocabulum, propter invi-
 diam & acerbitem tum dicentis
 tum

ἄμα καὶ ἔξ ὀνόματ' αὐτοῦ) ἀπορρήξαι τῆς εἰρήνης τὴν συμμαχίαν, οὐδὲ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀναμθεῖν μελλήματα· ἀλλ' ἢ πολεμεῖν αὐτοὺς, ἢ τὴν εἰρήνην ἰδίᾳ ποιῆσαι. Καὶ τελευτῶν, ὅτι τὸ βῆμα παραχάλασας Ἀντίπατρον, ἐρώτημά τι ἡρώτα, ὡροειπὼν μὲν ἃ ἐρήσεται, ὡροειδάζας δὲ ἃ ληρὴ κατὰ τὴν πόλεως ἀποκείναι. Καὶ τέλ' αὐτὰ εἶπε, πρὸς μὲν λόγῳ ὡροειδασαμένης ἔτι Δημοθένης, τὸ δὲ ψήφισμα γράψαντ' Ἀφροκράτους.

κζ. Ο δὲ ἰὼν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, Κερσοβλέπῳ καὶ ὅττι Θράκης τόπον ἔκδοτον ποιῆσαι, καὶ τοῦτ' ἐπιδείξαι ἔκτῃ φθίνοντ' αὐτὸν Ἐλαφροβόλιον μνηστῆρα, πρὶν ὅτι τὴν ὑπεραν ἀπαίρειν ὡροειδῆσαι τὴν ὅτι τοὺς ὅρκους Δημοθένης. Ο γὰρ μισαλέξανδρ' καὶ μισοφίλιπ' ὑμῖν ἔτ' ῥήτωρ δις ἐπρέσβευεν εἰς Μακεδονίαν, ἔχον μὴδὲ ἅπαξ, ὁ νυνὶ κελεύων τῶν Μακεδόνων καταπίευσιν. Εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν τὴν τῇ ἐκλῆ λέγω

tum ipsius nominis, mihi in memoriâ hæret) neque Græcorum moram & cunctationem præstolari; sed vel eos confestim bellum intendere, vel nos pacem privatam confirmare. Et tandem Antipatrum, quem in suggestum advocasset, de quibusdam rebus interrogabat; cum ei antea ipse *Demosthenes* indicasset, quæ esset percunctaturus, quæque contra civitatem responderet, instruxisset. Postremò autem hæc valebant; siquidem dicendo extorserit ea *Demosthenes*, decreto comprobavit *Philocrates*.

27. Deinde etiam vigesimo

quinto die *Elaphebolionis*, priusquam ultimam illam de sacramentis & foederibus cum *Philippo firmandis* legationem obiret *Demosthenes*, fecerunt (id quod restabat) ut *Cersobleptes* unâ cum *Thraciæ* regno in deditionem *Philippi* esset redactus. Orator enim iste, qui se *Philippo* atque *Alexandro* vehementer infensum esse jactitat, qui nunc vos, ut *Macedonas* fastuosè aspernemini conspiterisque, acriter incendit, in *Macedoniam* bis (cum ne semel id legitimè fecerit) legatus est profectus. Sed ut ad rem redeam; in concione (inquam) quæ vigesimo quinto

λέγω καθεζόμενῳ, βυλβυτῆς ὣν ἐκ παρσπευῆς, ἔκδοτον Κερσοβλέπιον μετὰ Φιλοκράτους ἐποίησε. Λαγάνῃ δ' ὁ μὲν Φιλοκράτης ἐν ψηφίσματι μετὰ τῶν ἄλλων γραμματέων πρηνεστάς (ὁ δ' ὅτι ψηφίσας Δημοσθένης) ἐν ᾧ γέγραπται, ἀποδοῦναι τοὺς ὅρκους τοῖς πρέσβεσι τοῖς παρὰ Φιλίωπιν ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τοὺς συνεδρούς τῶν συμμάχων· παρὰ δὲ τοῦ Κερσοβλέπιου συνέδρῳ οὐκ ἐκάρητο. Γεστάς δὲ τοὺς συνεδρεύοντάς οἱ μινύσαι, τὸ Κερσοβλέπιον οὐ συνεδρεύοντα ἐξέκλεισε τῶν ὄρκων. Οἱ δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθι μοι πῶς ἡμεῖς ὁ ταῦτα γεστάς, καὶ πῶς ὁ ταῦτα ὅτι ψηφίσας Πρέσβρῳ.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

κη'. Καλὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, καλὸν, ἡ τῆς δημοσίων παραγμάτων φυλακή· ἀκίνητον γὰρ ὅστις, καὶ οὐ μεταπίπτει τοῖς αὐτομολοῦσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἀλλ' ἐπέδωκε τῷ δήμῳ, ὅποτε βούληται, συνιδεῖν τοὺς πά-

λα

quinto die erat habita, inter senatores sedens Demosthenes (quem quidem in ordinem per fraudem & coitionem irrepsit) Cersobleptem, socio & adjutore Philocrate, in servitutem tradebat. Clam enim & astutè præter alia permulta hoc etiam adjecit decreto Philocrates (quod quidem calculo suo comprobabat Demosthenes) ut, qui ex foederatis huic concioni interessent confessores, Philippi legatis hoc ipso die jusjurandum deferrent: à Cersoblepte verò nullus tum adfuit confessor. Cum igitur decerneret foederatos, qui adessent, jusjurandum dare, Cerfo-

bleptem, à quo nullus aderat confessor, planè exclusit. Ut autem me vera dixisse sciatis, recitetur vobis, quis esset qui decretum hoc conscripsit, quis item Curiae Præses qui comprobavit.

DECRETUM.

CURIAE PRÆSES.

28. Præclarum mehercule, Athenienses, civitati est præsidium codicum & literarum publicarum custodia: hæc enim æterna manet & immutabilis, neque unà cum iis, qui à Republica perfugiunt, unquam intercidit; sed enim populo, quandocunque postulaverit, videndi copiam facit, qui-

G

nam

λαι μὲν ποιεῖς, ἐκ μεταβολῆς δ' ἀξιουῦσαι εἶ) χρη-
 σούς. Υπόλοιπον δὲ μοι ὅτι τ' κολακείαν αὐτῷ διεξελθεῖν.
 Δημοθένης γὰρ εἰαυτὸν βουλευσας, ὁδεμίαν πώποτε
 φανῆται προσβῆαι εἰς προεδρίαν χαλέσας. Ἀλλὰ τότε
 μόνον καὶ πρῶτον πρέσβεις εἰς προεδρίαν ἔθηκε, καὶ προσ-
 κεράλαμα ἔθηκε, καὶ φοινικίδας παρέπετασε. καὶ ἅμα τῇ
 ἡμέρᾳ ἡγείτο τοῖς πρέσβεσιν εἰς τὸ θέατρον, ὥστε καὶ συ-
 εῖσθαι ἀπὸ τῆς ἀχνημοσύνης καὶ κολακείας· καὶ ὅτε
 ἀπήεσαν εἰς Θήβας, ἐμαθῶσατο αὐτοῖς τρία ζεύγη ὀρεκῶν,
 καὶ τὰς πρέσβεις ἀρῶν πεμψεν εἰς Θήβας, ἐγκαταγέλατον τ'
 πόλιν ποιῶν. Ἰνα δ' ὅτι τ' ὑποθέσεως μείνω, λάβε μοι τὸ
 ψήφισμα τὸ πρὸς τὴν προεδρίαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

καθ'. Οὐτὸς ποίνω, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ τηλικῶτος τὸ
 μέγεθος κόλαξ, πρῶτος ἀπὸ τῶν κατασκόπων τ' ὡς
 Χαριδήμου πυρόμενος τὴν Φιλίππου τελευτήν, τῶν
 μ

nam ii sint qui, cūm olim malè se
 gerent, nunc vice versâ virtutis
 speciem præ se ferunt. Superest
 verò, ut Demosthenis adulationem
 paucis perstringam. Appa-
 ret enim Demosthenem, cūm in-
 tegrum jam annum senator esset,
 nullos unquam legatos sedibus pri-
 mis dignatum esse; sed eo tantūm
 tempore *Philippi* nuncios hoc ho-
 nore affecit, quibus quidem pul-
 vinos substravit, puniceis stragu-
 lis *sedes* instruxit, peripetasmatis
 ornavit: primo denique diluculo
 iis in theatrum prævit, adeò ut
 propter insignem suam in blan-
 diendo turpitudinem & nequissi-

mam adulationem omnium fibilis
 explosus esset. Tum demum cūm
 Thebas concefferint, tria mulo-
 rum juga mercede pactâ iis ven-
 didit, nuntiosque Thebas deduxit;
ita denique abjectè se gessit, ut ci-
 vitem *exteri omnes* magno cum
 risu exciperent & illuderent. Ut
 verò ad propositum, *unde diverti*,
 redeam, recita mihi decretum de
 primis sedibus *impertiendis* con-
 scriptum.

DECRETUM.

29. Hic igitur iste assentator
 tam inauditus & permagnus, cūm
 prius à Charidemi emissariis Phi-
 lippi mortem sciscitatus esset, rem
 eam

μὴ θεῶν συμπλάσας ἑαυτῷ οἰύπνιον, κατεφύσατο ὡς οὐ
 ὤξυ· Χαριδῆμα τὸ πρῶγμα πεπυσμένον, ἀλλὰ ὤξυ
 τῷ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς· ὅς μιν ἡμέραν ὀπιρκῶν, νύκτωρ
 φησὶν ἑαυτῷ ἀφ' ἑλθέσθαι, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι περ-
 λέγειν. Εὐδοκίῳ δ' ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτῷ τετελεύτη-
 κίας, πρὶν πενθῆσαι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, φεραν-
 σάμενον καὶ λευκίῳ ἐσθῆτα λαβὼν, ἐβύβηκε, καὶ παρηνό-
 με· τὸ μόνον ὃ δέλειος καὶ πρῶτῳ αὐτὸν πατέρα πρὸς-
 πῦσαν ἀπολέσας. Καὶ ἔτι τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω, ἀλλὰ τὸ
 πρὸς τὸν ἔξετάζω. Οὐ γὰρ μυσότεκνον, καὶ πατὴρ πονηρὸς,
 ἔκ' ἂν ποτε γήνοιτο δημαγωγὸς χρητὸς· ὅθεν ὁ τὰ φίλτατα
 καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ φέρων, ὅθεν ποτε ὑμᾶς πρὶ
 πλείονος ποιήσῃ τοὺς ἀλλοτρίους· οὐδὲ γὰρ ὁ ἰδίᾳ πονηρὸς,
 ὅς' ἂν ποτε γήνοιτο δημοσίᾳ χρητὸς· ὅθεν ὅστις ὅσιν οἴκοι
 φαῦλος, ὅθεν πρὶν ὡς Μακεδονίᾳ καὶ τὸ πρὸς βίαι καλὸς
 καὶ γὰρ ὅς' ἔτι πρὸς τὸν, ἀλλὰ τὸ τὸν μόνον μετήλλαξε.

λ'. Πόθεν

eam in somnis sibi indicatam esse
 confingit: Jovem scilicet & Mi-
 nervam, quos toto die perjuriis
 lædit, sermones noctu secum con-
 tulisse, interitum Philippi nun-
 ciâsse, aliaque rerum eventa præ-
 cinuisse comminiscitur. Die ve-
 rò, ex quo filia sua defuncta esset,
 septimo, priusquam *interitum ejus*
 deflevisset, priusquam exequias ce-
 lebrâisset, coronâ redimitus & albo
 vestitu indutus taurum mactabat,
 leges *patriæ* & instituta violabat:
hæc, inquam, perpetrare sustinuit
 homo miserrimus, etiam unicâ fi-
 liâ, à quâ primùm salutaretur pa-
 ter, amisâ & perditâ. Nec tamen

infortunium ei exprobrandum ve-
 lim; sed id tantum ago, ut mores
 hominis perscruter & expendam.
 Qui enim pater est malus & alie-
 no à liberis suis animo, bonus
 Reipubl. administrator nunquam
 erit; nunquam, qui animas ami-
 cissimas & summâ conjunctione
 sibi devinctas charissimè non di-
 lexit, vos præ cæteris æstimabit;
 nunquam, qui in privatis rebus ma-
 lè se gerit, in publicis non iniquè
 versabitur; nunquam denique, qui
 domi est improbus & nequam, in
 Macedonia erat legatus integer aut
 frugi; non enim animum, sed cœ-
 lum tantummodo mutavit.

λ'. Πόθεν οὖν ὅτι τ' μεταβολὴν ἤλθε τ' πραγμάτων
 (ἔτι γὰρ ὅτι ὁ δεύτερος χειρὶς) καὶ τί ποτ' ὅτι τὸ αἶπον,
 ὅτι φιλοκράτης μὲν ἀπὸ τ' αὐτῶν πολιτοδυσμάτων Δημοθένης
 φυγὰς ἀπ' εἰσαγγελίας γενέσθαι, Δημοθένης δὲ ἐπέστη τῶν
 ἄλλων κατήγορος καὶ πόθεν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὰς ἀτυχίας
 ὁ μαρὸς ἄνθρωπος ἐμβέβληκε, ταῦτ' ἤδη ἀναφερόντως
 ἀξιὸν ὅτι ἀκούσθαι. Ὡς γὰρ τάχιστα εἶσω Πυλῶν Φίλιππος
 πρῆλθε, καὶ τὰς τε ἐν Φωκεῦσι πόλεις παραδόξως ἀνα-
 στάτους ἐποίησε, Θηβαίους δὲ, ὡς τὸ ὑμῖν ἐδόκει, περαι-
 τέρω χειρὶ καὶ ὅτι ὑμετέρῃ συμφέροντι ἰσχυρὸς κατεσκεύα-
 σεν, ὑμεῖς δὲ ἐκ τῆς ἀρχῆς φοβηθέντες ἐσκυδαλώθηκατε
 ἐν ταῖς μεγάλαις δ' ἡγεῖσθαι αἰτίας οἱ πρέσβεις οἱ δὲ τ' ἐν-
 ρήνης πρεσβεύσαντες, πολὺ δὲ τ' ἄλλων ἀναφερόντως φι-
 λοκράτης καὶ Δημοθένης, ἀλλὰ τὸ μὴ μόνον πρεσβεύειν,
 ἀλλὰ καὶ ψήφισματ' ἀναγραφέναι. Σωβέει δ' ἐν τοῖς αὐτοῖς
 χρόνοις διαφέρεισθαι π' τ' Δημοθένην καὶ Φιλοκράτην, γε-
 δὲν

30. Unde igitur in tam diver-
 sas rerum facies sese converterit
 (ad secundum enim tempus jam
 perveni) unde factum sit ut Phi-
 locrates, consiliorum omnium &
 studiorum in Republicâ Demo-
 stheni socius & adiutor, læsæ ma-
 jestatis postulatus fuerit & in exi-
 lium projectus, Demosthenes ve-
 rò interim alios complures in ju-
 dicium citaverit; unde *acciderit*
denique, ut perditissimus ille ne-
 bulo in ærumnas hæc omnes nos
 conjecerit, hæc præ cæteris operæ
 pretium erit diligenter attendere.
 Cum primùm Philippus in Ther-
 mopylas penetravit, & Phocidis

urbes præter opinionem omnium
 diripuit & vastavit, Thebanos ve-
 rò præfidiis amplioribus, quàm (ut
 vobis tum visum erat) res vestræ
 & utilitates ferebant, instruxit &
 munivit; vos agris exterriti castra
 movistis, & vasa sarcinasque do-
 mum retulistis: ad hæc maximâ
 invidiâ & calumniis vexabantur,
 qui de pace cum Philippo age-
 bant, legati; præsertim verò præ
 cæteris Demosthenes & Philocra-
 tes, quippe qui non modò legatio-
 nem obirent, sed & plebiscita con-
 scriberent. Hoc ipso tempore ac-
 cidebat ut diffidium inter Demo-
 sthenem & Philocratem, easdem
 ferè

δὲν ἔπαρ τούτων, ἔπαρ ὧν καὶ ὑμεῖς αὐτοὺς ἔπα-
 πλεύσατε διενεχθῆναι. Τοιαύτης δὲ ὅτι πιπλούςης ταρα-
 χῆς μετὰ τῆς συμφύτων νοσημάτων αὐτῶν, ἥδη τὰ μετὰ
 ταῦτα ἐβυλεύετο μὲν Δειλίας, καὶ τῆς πρὸς Φιλοκράτῳ
 ἔπαρ τῆς δωροδοκίας ζηλοτυπίας· καὶ ἡγήσατο εἰ τῆς
 συμπαρεσβούτων καὶ ἔφιλίωπε κατήγορον ἀναφανείη,
 ὅ μὲν Φιλοκράτῳ πρὸς δόλως ἀπολεῖσθαι, τοὺς δὲ ἄλ-
 λους συμπρέσβεις κινδυνεύειν, αὐτὸς δ' εὐδοκιμήσῃ, καὶ
 πρὸς δότης ὧν τῆς φίλων καὶ πονηρὸς, πρὸς τῶν δῆμων
 φανήσεσθαι. Καπδόντες δ' αὐτὸν ὁ τῆς πόλεως πρὸς
 πολέμου ἡσυχῇ, ἄσμενοι παρεχάλουσιν ὅτι τὸ βῆ-
 μα, τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομάζοντες τῇ πόλει. Οὗ-
 τὸς ὅτιν, ὧν Ἀθηναῖοι, ὁ πρῶτος ἔξευρων Σέρριον τε-
 χος, καὶ Δορίσκον, καὶ Εργίσκιον, καὶ Μουργίσκιον,
 καὶ Γάνον, καὶ Γανίδα, χρεία, ὧν ὅσδε τὰ ὀνό-

ματα

ferē ob res, de quibus eos dissen-
 tire vos ipsi suspicabamini, esset
 conflatum. Tantis enim motibus,
 tanto tumultu exorto, quibus ac-
 cesserunt etiam vitia ei insita &
 innata, consilia sua cautē jam &
 formidolosē agitabat Demosthe-
 nes; & Philocrati, quodd largitio-
 nibus & pecuniis quas accepit es-
 set conscius, gravissimē invidebat.
 Putabat porro, si Philippi eorum-
 que, quos legationis habuit colle-
 gas, accusatorem se praeſtiterit,
 Philocratem sine omni dubio peri-
 turum, cæteros omnes legatos in
 summam dimicationem adductos
 iri, se verò existimationem omni-

um sibi paraturum, &, quanquam
 esset amicorum proditor malus &
 infamis, animi in populum fidelis-
 simi speciem habiturum. Cū ii
 igitur, qui tranquillitatem urbis
 vestræ impugnabant, hæc adver-
 tissent, in suggestum perquam avi-
 dē accersebant Demosthenem,
 eum ex civibus solum integrum,
 solum quæstu immunem appella-
 bant. Ille verò in concionem pro-
 diens malorum initium excitavit,
 belli & tumultus *faces incendit*.
 Ille iste est, Athenienses, qui Ser-
 rium murum, Doriscum, Ergi-
 scam, Murgiscam, Ganos & Gani-
 dem pervestigabat; loca quorum
 vel

ματα ἡδεῖμην ὡς πρὸν. Καὶ εἰς τὸ φέρων ὤξισεν τὰ
 ὡς γὰρ, ὅτ', εἰ μὴ μὴ πέμποι Φίλιππον πρέσβεις,
 καταφρονῶν αὐτὸν ἔφη τῆς πόλεως· εἰ δὲ πέμποι, χαλκός-
 πος πέμπειν, ἀλλ' ὃ πρέσβεις· εἰ δὲ ὅτι τρέπειν ἐθέλει πό-
 λει πνί' ἴση καὶ ὁμοία πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὅς ἐστι) κριτὴν ἴσον
 ἡμῖν ἔφη, καὶ Φιλίππῳ. Αλόνησον ἐδίδω, ὃ δ' ἀπηγύρῃ
 μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσι· πρὸς συλλα-
 βῶν ἀναφερόμενος· καὶ τὸ τελευτῶν περὶ αὐτῶν τὸς μὲν
 Αεισομένης εἰς Θεσσαλίαν καὶ Μαγνησίαν ὡς τὰς πρὸς τὴν
 εἰρήνης σωθήσας ὅτι στρατεύσανται, τὴν μὲν εἰρήνην διέλυσε,
 τὴν δὲ συμφρονῶν καὶ τὴν πόλεμον πρὸς κεῖνασε.

λα'. Ναὶ ἀλλὰ χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίνοις τείχεσιν,
 ὡς αὐτὸς φησι, πῶς χώραν ὑμῶν ἐτείχεσε, τῇ πᾶν Εὐ-
 βοέων καὶ Θεσσιῶν συμμαχία. Αλλ', ὦ Ἀθηναῖοι, πρὸς
 ταῦτα τρία μέγιστα ἡδίκησατε, καὶ μάλιστα ἡγορήκατε.
 Σπεύδων δ' εἰπεῖν πρὸς τῆς μεγίστης συμμαχίας τῆς πᾶν

Θεσσιῶν,

vel nomina quidem post homines
 natos nemo cognorat. Eò tandem
 res nostras redegit, ut, si legatos
 non mitteret Philippus, civitatem
 nostram illudi & contemni; sin
 mitteret, emissarios & infidato-
 res non legatos mitti prædicaret:
 sin autem ex aliis quibusdam civi-
 tatibus æquos & communes arbi-
 tros controversiis nostris *compo-*
nendis adhibuerit, nullum dice-
 bat æquum arbitrum inter nos &
 Philippum dari posse. Halonesum
 dedit *Philippus*, interdixit ille ne
 acciperetis, si *modò dederit*, nisi
 etiam & *dederit*: de syllabis sci-
 licet litigans & cavillatus. Postre-

mò autem, cùm Aristodemum so-
 ciosque ejus, qui per Thessaliam
 & Magnesium, contra pactiones
 pacis & conventa, copias in expe-
 ditionem eduxerant, coronâ do-
 nasset, pacem diremit, bellum
 conflavit, Reipublicæ gravissi-
 mam plagam indixit.

31. At verò æneis & adaman-
 tinis, ut ipse jactat, muris, cùm
 Eubœos & Theganos societate
 vobis conjunxit, regiones vestras
 obsepsit. At ait, Athenienses, in
 hac re tres insignissimas injurias
 vobis intulit, quarum estis omnes
 vehementer ignari. Quamquam
 verò ad maximam illam cum The-
 banis

Θηβαίων, ἵνα ἐφεξῆς εἶπω, ὅτε τῇ Εὐβοείῳ ὡρῶτον μνη-
σθητομῃ. Ὑμεῖς γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, πολλὰ καὶ μεγάλα ἡδίκη-
μένοι ὑπὸ Μνησάρχου καὶ Χαλκιδέως καὶ Καλλίε καὶ Ταυρο-
σθένους πατρὸς (ὅς ἐστ' οὗτος υἱὸς, μισθὸν λαβὼν, Ἀθηναίους
εἰ) πολὺ γράφειν) καὶ πάλιν ὑπὸ Θεμιστόκτους καὶ Ερε-
τρίεως, ὅς ὑμῶν εἰρήνης ἕσης Ὠρωπὸν ἀφείλετο. Τούτων
ἐκόντες ὀπιλανθανόμενοι, ἐπειδὴ διέβησαν εἰς Εὐβοίαν Θη-
βαῖοι καταδολώσασθαι τὰς πόλεις πειρώμενοι, οἱ πέντε
ἡμέρας ἐβουλήθησαν αὐτοῖς, καὶ ναυσὶ καὶ πεζικῇ δυνάμει
καὶ πρὶν τριάκοντα ἡμέρας διελθεῖν, ὑπαπανδρεῖς Θηβαίους
ἀφῆκατε. Κύριοι τῆς Εὐβοίας γινόμενοι, καὶ τὰς πόλεις αὐ-
τὰς καὶ τὰς πολιτείας ἀπέδοτε, ὁρθῶς καὶ δικαίως αὐτοῖς
καταδικασθέντες οὐχ ἡγούμενοι δίκαιον εἶναι τιτὸ ὀργλῇ
ἀπομνημονεύειν οἱ περὶ πτευθιῶσαι. Καὶ τηλικαῦθ' ὑφ' ὑμῶν
εὖ πεπονηότες αὖ Χαλκιδεῖς, οὐ τὰς ὁμοίας ὑμῖν ἀπέ-
δοσαν χρεῖαι.

λβ. ΑΛ'

banis societatem impenſius feſti-
no, de Euboeis primū, ut rectum
in dicendo ordinem conſervem,
pauca praeſabor. Vobis enim, A-
thenienſes, graviffimas ſæpe intu-
lerunt injurias tum Mneſarchus
Chalcidenſis, pater Calliae & Tau-
roſthenis (quos hic noſter Demo-
ſthenes pretio corruptus, *cives*
Atticos audet decernere) tum
Themifon Eretrienſis, qui pacis
tempore abripuit vobis Oropum.
Horum verò omnium memoriâ
ſponte depoſita, ſtatim ac in Eu-
boeam Thebani, ut oppida ejus ur-
beſque in ſervitutem adducerent,
tranſiſſent, intra quinque dies claſ-

ſem Euboeis & pedestrium copia-
rum auxilia attuliſtis. Priuſquam
verò triginta dies effluerant,
Thebanos foedere obſtriſtos im-
punes demiſiſtis; Euboeâque jam
in ditionem veſtram redaſſâ, ur-
bes omnes & dominationem in-
ſulæ iis, qui eam veſtræ tutelæ
commendârunt, ſummâ cum æ-
quitate & fide reſtituiſtis: ini-
quum ſcilicet eſſe rati, cū apud
vos depoſita eſſet & collocata
Reſpublica, veteres ſimilitates re-
cordari. At verò tantis veſtris be-
neficiis affecti Chalcidenſes, pa-
rem vobis gratiam haudquaquam
reddebant.

32. Cū

λβ'. Αλλ' ἐπειδὴ τάχις διέβητε εἰς Εὐβοίαν Πλευτάρ-
χω βοηθήσονται, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ἀλλ' οὖν προσε-
ποιῶνθ' ὑμῖν εἶ) φίλοι. Επειδὴ δὲ τάχις εἰς Ταμύνας
παρήλθομεν, καὶ τὸ Κοτύλαον ὀνομαζόμενον ὄρεα ὑπεβά-
λομεν, εἰς αὐτὰ Καλλίας ὁ Χαλκιδεὺς (ὃν Δημοσθένης,
μοῦνοι λαβὼν, εἰσχειράζει) ὁρῶν τὸ στρατόπεδον τὸ τὴ πό-
λεως εἰς πῖνας δυσχερείας κατακεκλεισμένον, ὅθεν μὴ νικί-
σαι μάχῃ, ἔκ ἢν ἀναχώρησις ἔτε βοηθείας ἐλπίς, ἔτ' ἐκ
γῆς ἔτε ἐκ θαλάσσης συναγείρας ἐξ ἀπάσης τῆς Εὐβοίας
στρατόπεδον, καὶ ὧς Φιλίωπε δύναμιν προσμεταπέμψα-
μεν, ὃ τ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Ταυροσθένης (ὁ νυνὶ πάντας δε-
ξιόμενος καὶ προσγελαῶν) τοὺς Φωκικοὺς ξένους ἀμβιβάζας,
ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς ὡς ἀναγρήσοντες. Καὶ εἰ μὴ πρῶτον μὲν Θεῶν
πιστὸς ἔσωσε τὸ στρατόπεδον, ἔπειθ' ὁ στρατὸς οἱ ὑμέτεροι,
καὶ πεζοὶ καὶ ἵπποι, ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένοντο, καὶ παρὰ τὴν ἵππο-
δρομον τὴν ἐν Ταμύνας ἐκ πρῶταξέως μάχῃ κρατήσαντες
ἀφίεσαν

32. Cum igitur in Euboeam
opem Plutarcho laturi transire-
tis, sub primò sanè tempore fi-
ctam erga vos amicitiam ostenta-
bant. Sed statim ac in Tamynas
permeavimus, & montem, cui no-
men inditum est Cotylæo, præter-
gressi fuimus, tum illico Callias il-
le Chalcidensis (quem Demosthe-
nes, mercede correptâ, in pignus
accepit) cum videret exercitus no-
stri aciem in angustias quasdam
ita adduci & compingi, ut, nisi
victoriam reportaremus, nullus es-
set nobis receptui locus, nulla aut
mari aut terrâ auxilii spes, copias
à Philippo accersivit, exercitum

ex omni Euboeâ conflavit; cum
hæc, inquam, videret, cum fratre
Taurosthenes (qui nunc nobis om-
nibus manum benignè tendit &
adblanditur) conjunctus & socia-
tus, militibus, quos è Phocide
idem frater conduxit & transmisit,
instructus, *vehementi impetu* in
nos ruebat, quasi qui *ad internecio-
nem omnes* mactaret. Et profectò
nisi Deorum aliquis singulari bene-
volentia exercitum vestrum con-
servâset, nisi equestres pedestres-
que copiarum acerrimè dimicassent,
nisi hostilem aciem in Equestri il-
lo apud Tamynas circo conferta
manu conjunctisque copiis fudis-
sent,

ἀφίεσαν ὑποσπόνδους τοὺς πολεμίους, ἐκινδύνευσεν ἂν ὑμῶν ἡ πόλις ἀγρία παθεῖν. Οὐ γὰρ τὸ δυστυχῆσαι καὶ πόλεμον μέγιστον ὄντι κακόν, ἀλλ' ὅταν πῖς πρὸς ἀνταγωνιστὰς ἀναξίως ἑαυτῷ ἀγκινδυνεύων ἀποτύχη, διπλασίαν εἰκὸς εἶναι ἢ συμφεράν. Αλλ' ὅμως ὑμεῖς τοιαῦτα πεπονθότες, πάλιν διελύσασθε πρὸς αὐτούς.

λγ'. Τυχὸν δὲ παρ' ὑμῶν συγγνώμης Καλλίας ὁ Χαλκιδεύς, μικρὸν ἀγαλιπῶν χρόνον, πάλιν ἦκε φερόμενος εἰς ἑαυτῷ φύσιν, Εὐβοϊκὸν μὲν τῷ λόγῳ συνέδριον εἰς Χαλκίδα συνάγων, ἰσχυρὰν δὲ ἢ Εὐβοίαν ἐφ' ὑμῶς ἔργῳ παρασκαυάων, ἔξαίρετον δ' αὐτῷ τυραννίδα ποιούμενος. Καὶ ταύτης ἐλπίζων συναγωνιστὴν Φίλιππον λήψασθαι, ἀπῆλθεν εἰς Μακεδονίαν, καὶ ποιῆει μετὰ Φιλίππου, καὶ τῶν ἐταίρων εἰς ὀνομάζετο. Αδίκησας δὲ Φίλιππον, καὶ κείνῳ ἀποδράς, ὑπέβαλεν ἑαυτὸν φέρων Θηβαίοις. Εἰσκαταλιπὼν δὲ καὶ κείνους, καὶ πλείους τραπόμενος ῥοπὰς ἔειπε

sunt, & post datam vobis fidem dimisissent, periculum certè fuisset, ne civitas vestra ad ultimam infamiam, ad extremum dedecus redacta esset. Non enim Diis adversis pugnare, maximum est malum; sed quando quis cum adversariis indignis in dimicationem venit, si tum excidat victoriâ, gravior multò & duplo major ea erit calamitas. At licet vos tantas passi estis contumelias, cum iis tamen decidistis, iterum eos in gratiâ posuistis.

33. Quanquam verò perfidiæ veniam à vobis impetrâset Callias, brevi post tempore ad inge-

nium suum remigrabat. Cum enim se Euboicum concilium ad Chalcida convocare simularet, revera Eubœam contra vos præsidii firmabat, & summam sibi dominationem arripere studebat. Cujus quidem consilii cùm Philippum fore adiutorem speraret, Macedoniam concessit: ibi cum Philippo familiarissimè versatus est, & in amicorum ejus numero putabatur. Sed ob injurias Philippo factas profugit; & delatus ad Thebanos, in eorum fidem se dedit. Deinde iis itidem derelictis, cùm hinc inde vagus errâset, cùm crebrius, quàm reciprocus patrii Eu-

ρίπυ παρ' ὃν ὦκε, εἰς μέσον πίπτε τ' Θηβαίων ἔχθρας, καὶ
 τ' Φιλίππου. Απορῶν δ' ὁ, π' χεῖρα αὐτῷ, καὶ ὠδυνήλ-
 λουμένης ἐπ' αὐτὸν ἤδη τραπᾶς, μίαν ἐλπίδα λοιπὴν κατε-
 δεσπομένης, ἔνορκον λαβεῖν τ' Αθηναίων δῆμον, σύμμαχον
 ὀνομασθέντα, βοηθήσιν, εἰ τις ἐπ' αὐτὸν ἦν, ὃ πρὸς δῆλον
 ἦν ἐσόμενον, εἰ μὴ ὑμεῖς κωλύσετε. Ταῦτα δὲ ἀφρονθεὶς
 ἀποτέλλει δεῦρο πρέσβεις Γλαυκέτιον καὶ Εμπεδῶνα, καὶ Διό-
 δωρον τ' Ὀδολιχδρομίσαντα, φέροντάς μ' ἐπὶ δῆμῳ ἐλπίδας
 κενὰς, Δημοσθένη δ' ἀρχαῖον, καὶ τοῖς πρὸς αὐτόν. Τεῖα δὲ
 ἰὼ, ἃ ἅμα ἔξωνεῖτο. Πρῶτον μὲν μὴ διασφαλιῦσαι τ' πρὸς
 ὑμᾶς συμμαχίας (ὅθεν γὰρ ἦν τὸ μέσον, εἰ μνηθεὶς τ' πρὸς
 τέρων ἀδικημάτων ὁ δῆμος μὴ πρὸς δέξατο τὴν συμμα-
 χίαν, ἀλλ' ὑπῆρχεν αὐτῷ ἢ φεύγειν ἐκ Χαλκίδος, ἢ πεθί-
 ναι ἐγκαταληφθέντι. τηλικαῦτα δυνάμεις ἐπ' αὐτὸν ἐπε-
 σφάττον, ἢ τε Φιλίππου καὶ Θηβαίων.) Δεύτερον δ' ἦκον
 (α) μισοὶ τῷ γράφαι τ' συμμαχίαν, ὑπὲρ ὧν μὴ σιω-
 δεύειν

ripi fluctus, se identidem revol-
 vissent, medius incidit in Theba-
 norum & Philippi inimicitias.
 Postremò cùm quid sibi commo-
 dum factu foret prorsus nesciret,
 cùm aciem contra se instrui & du-
 ctari videret, hanc sibi unicam sa-
 lutis viam relinqui advertit, si A-
 theniensibus in sociorum nume-
 rum se ascribi effecerit, eosque sa-
 cramento obstrinxerit, ut, si quis
 in eum incursum fecerit (quod
 haud dubiè eventurum esset, nisi
 vos prohiberetis) auxilia mitte-
 rent. Hæc itaque dum agitabat
 consilia, legatos huc misit Glau-
 ceram, Empedona, & Diodorum

illum cursu pollentem, qui quidem
 populo spem vanam & fallacem,
 Demostheni verò ejusque affecta-
 toribus mercedem attulerunt. Tria
 autem hoc uno tempore emebat
 & conduxit. Primò, ne societatis
 spe excideret (nihil enim ei erat
 medium, si populus veterum inju-
 riarum memor societatem repu-
 diaret, quin aut ex Chalcide fu-
 gam capere aut ibi obrutus & op-
 pressus interire necesse habuerit;
 tantæ in eum copię à Philippo &
 Thebanis contractæ ingruébant.)
 Secundò, mercede ad eum qui
 societatem decrevit delatâ effe-
 cit, ne Chalcidenses in communi
 consilio

δρῦεν Αθήνησι Χαλκιδέας. Τρίτον δὲ, ὥτε μὴ τελεῖν σω-
τάξεις. Καὶ τῶτων τῷ παραρέσεων ὁδομίας ἀπέτυχε Καλ-
λίας. Αλλ' ὁ μισοτύραννος Δημοθένης, ὡς αὐτὸς παραποι-
ταί, ὃν φησι Κτησιφῶν τὰ βέλπιστα λέγειν, ἀπέδδοτο μὲν τῷ
χαρὺς τῷ πόλεως· ἔγραψε δ' ἐν τῇ συμμαχίᾳ, βοηθεῖν
ἡμῶς Χαλκιδέοις, ῥῆμα μόνον ἀντικαταλλάξάμεν, ἀντὶ
τῶτων εὐφημίας ἕνεκα προσγράψας, Χαλκιδέας βοηθεῖν,
εἰάν τις ἢ ἐπ' Αἰτωάκας. Τὰς δὲ συνεθείας, καὶ τὰς σωτά-
ξεις, ὅς ὦν ἰσχύσθην ὁ πόλεμος ἡμελλεν, ἀρδῶν ἀπέδδοτο,
καλλίστοις ὀνόμασιν αἰχρῆτας παρὰ τοὺς γράφων. Καὶ τῷ λόγῳ
παρασβεβάζων ἡμῶς, τοὺς μὲν βοηθείας ὡς δεῖ τῇ πόλιν πα-
ρερῶν ποιῆσθαι τοῖς αἰεὶ δεομένοις τῷ Ἑλλιάων, τοὺς δὲ συμ-
μαχίας ὑτέρας ποιῆσθαι μετὰ τοὺς εὐεργεσίας. Ἰνα δὲ εὖ
εἰδῇτε ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν Καλλίαν γραφὴν, καὶ
τὴν συμμαχίαν· καὶ ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

λδ'. Οὕτω

concilio Athenis convocato ad-
fessent. Tertio deinde, ne tributa
pensarent. Neque sanè ab hac,
quam diu ante ceperat, conjecturâ
aberravit Callias, neque eum propo-
sita consiliorum suorum spes fru-
strata est. Enimvero Demosthe-
nes, qui in Tyrannos se adedò con-
citatum & infensum fingit, quem
optima civitati semper dicere scrip-
sit Ctesiphon, Reipubl. opportu-
nitates amisit & vendidit: & in
societate hoc decrevit, ut *Chalci-*
denfibus auxilia mitteremus; nisi
quòd verba paulum inverterit, &
eorum loco, quo nequitiam suam
obumbraret, hæc apposuerit, ut, si-

quis in Athenienses invaserit, iis
auxiliarentur Chalcidenses. Postre-
mò autem Græcorum concilii jus,
& vestigalia, ex quibus belli ro-
bora pendebant, prorsus vendidit,
dum honestissimæ orationis invo-
lucro turpissimam rem obtexit.
Dicendo porrò id nobis vi quâ-
dam persuasit, ut civitatem no-
stram Græcis, qui inopiâ labora-
rent, statim auxilium ferre, socie-
tates verò cum ipsis post accepta
beneficia pacisci semper debere
crederemus. Ut autem sciatis me
vera dixisse, sume Calliæ accusatio-
nem & societatem, & recita decre-
tum. **DECRETUM.**

H 2

34. Non-

λαί. Οὐπω ποίνω τοῦτο ὅτι δεινόν, εἰ χαρὴ πέν-
 ωσαν) τηλικούτοι, καὶ συνεδρία, καὶ συντάξεις· ἀλλὰ
 πολὺ πούτῃ δεινότερον ὑμῖν φανήσεται, ὃ μέλλω λέγειν.
 Εἰς γὰρ τὸτο πρῆχθη Καλλίας μὲν ὁ Χαλκιδεὺς ὕβρεως
 καὶ πλεονεξίας, Δημοσθένης δὲ, ὃν ἐπαμνῆ Κτησιφῶν,
 δωροδοκίας, ὥτε τὰς ἑξ Ὠρεῶν συντάξεις, καὶ τὰς ἑξ
 Ερετριῶν, τὰ δέκα τάφαινα, ὁρώντων, φρονούντων, βλε-
 πόντων ἔλαθον ὑμῶν ὑφελόμενοι· καὶ τοὺς ἐκ τῆς πόλεως
 τέττοις συνεδρῶν παρ' ὑμῶν μὲν ἀνέστησαν, πάλιν δὲ εἰς
 Χαλκίδα καὶ τὸ καλούμενον Εὐβοικὸν συνεδρεῖον συνη-
 γαρον. Οἱ δὲ πρόποι, καὶ δι' οἷων κακουργημάτων, ταῦτ'
 ἤδη ἄξιόν ὅτι ἀκούσαι. Αφικνῆται γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὁκ
 ἐπὶ δι' ἀγγέλων, ἄλλ' αὐτὸς ὁ Καλλίας· καὶ παρελθὼν
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν, λόγους διεξῆλθε κατεσκηδασμέ-
 νοις ὑπὸ Δημοσθένει. Εἶπε γάρ, ὡς ἦκει ἐκ Πελο-
 ποννήσου, νεωτὶ σὺνταγμα συντάξας εἰς ἐκαστὸν τα-
 λάντων

34. Nondum igitur grave est
 & acerbum, quod tantæ civitatis
 opportunitates venderentur, quod
 communis Græcorum concilii jus
 & tributa nefariò proderentur:
 hoc verò quod dicturus sum mul-
 tò magis indignum, multo magis
 atrox atque ærumnosum videbi-
 tur. Eò enim contumeliæ, eò in-
 solentiæ & intemperantiæ pro-
 cessit Callias, eò sordium & nun-
 dinationis Demosthenes quem ita
 amplè laudat Ctesiphon, ut decem
 illa talenta, quæ vobis tributis no-
 mine partim ab Oritis partim ab
 Eretrienfibus pendebantur, vobis
 scientibus, spectantibus, contuen-

tibus ex occulto subduxerint; con-
 fessores verò & confiliarios, quos
 civitates *ex Athenas* solebant mit-
 tere, à vobis summovent, &
 in Chalcida ad augendum illum
 quem vocant Euboicum confes-
 sum trajecerint. Quibus verò fal-
 laciis, quibus præstigiis id effece-
 rint, non abs re erit attendere.
 Non enim jam misit nuncios, sed
 ipse ad nos venit Callias; & post-
 quam concionem ingressus esset,
 orationem habuit, quam quidem
 construxit & elaboravit Demo-
 sthenes. Dixit se ex Peloponneso
 venisse; ibi nuper stipendii col-
 lectam, quæ ad centum circiter ta-
 lenta

λάντων ὡρσοδον ὅπῃ Φίλιππον, καὶ διελογίζετο ὅσον
 ἐχάτους ἔδει σιωτελεῖν. Ἀχαιοὺς μὲν πάντας καὶ Μεγαρέας
 ἑξήκοντα πόλιν, τὰς δ' οὖν Εὐβοίαν πόλεις ἀπάσας
 πεπληράκοντα. ὅκ δὲ τέτων τ' ἡρημάτων ὑπάρξεν καὶ ναυ-
 πικίῳ καὶ πεζικίῳ δυνάμιν. Εἶνα δὲ πολλὰς ἄλλας τ' Ελ-
 λιών, ὅς βύλεσθαι κοινωνεῖν τ' σιωτάξεως. ὥς ἔτε ἡρη-
 μάτων, ἔτε γραπτῶν ἔσεσθαι ἀπορίαν. καὶ ταῦτα μὲν τὰ
 φανερά. Εφη δὲ καὶ ὡραῖας ὡράτιεν ἑτέρας δι' ἀπορρή-
 των, καὶ τέτων εἰνά πιναι μάρτυρας τῶν ἡμετέρων πολι-
 τῶν. καὶ τελευτῶν ὀνομασί παρεκάλει Δημοδένειον, καὶ
 σιωπειν ἡζίου. Ο δὲ σεμνῶς πάντῃ πῦρ ληθὼν τὸν τε
 Καλλίαν ὡρεπῆναι, καὶ τὸ ἀπορρήτῳ ὡρεποιήσατο
 εἰδέναι. Τὴν δὲ εἰς Πελοπόννησον ὡρεσθείαν, ἡν ἐπρέσ-
 βευσε, καὶ τὴν ἔξ Ἀκαρνανίας ἔφη βούλεσθαι ὑμῶν
 ἀπαγγέλλαι. Ἦν δὲ ἀπὸ κεφάλαιον τῶν λόγων, πάν-
 τας μὲν Πελοποννησίους ὡρᾶρχειν, πάντας δ' Ἀκαρ-
 νᾶνας

lenta rediret, ad bellum cum Phi-
 lippo gerendum exegisse: & puta-
 bat quantum unumquemque pen-
 sitare oporteret; Achæos omnes
 & Megarense sexaginta, urbes
 Euboicas tālenta quadraginta; his
 verò opibus classem ornari posse,
 copiasque pedestres comparari:
 esse etiam multos Græcorum alios,
 qui ad hoc stipendium colligen-
 dum nummos pro portione ratā
 conferrent; aded ut neque pecu-
 niæ neque militum ulla esset pe-
 nuria. Et hæc quidem manifesta
 esse & in oculis omnium versata;
 multa verò alia secretò atque arca-
 nè transigi, quorum testes habuit

ex civitate nostrā non paucos.
 Postremum verò nomine com-
 pellabat Demosthenem, &, ut as-
 sensu suo ea quæ dicta essent con-
 firmaret, poposcit. Ille verò gran-
 di admodum incessu & elatā quā-
 dam specie in suggestum ascendit,
 mirificè laudabat Calliam, & iis
 denique, quæ secretò geri *dixit*
Callias, se esse consciū simula-
 bat. De eā verò quam in Pelo-
 ponnesum, & eā rursus quam in
 Acarnaniam obierat legationem,
 se tum ad populum referre velle
 aiebat. Orationis verò summa ca-
 pita erant hæc, Peloponnesiorum
 nempe omnium, omnium Acar-
 nanum

ἵαναι, σπουταῖς μὲν ὅτι Φίλιππον ὑφ' ἑαυτοῦ. ^ἔεἰ δὲ
 τὸ σῶταγμα χρημάτων μὲν εἰς ἕκαστον νεὺν ταχυαι-
 τουσῶν πληρώματα, καὶ εἰς πεζοὺς γραπῶτα μνείας,
 καὶ ἰσπῆς χιλίους. Ὑπάρξεν δὲ πρὸς τέτοις ταῖς πολι-
 τικαῖς δυνάμεις, ὅκ Πελοποννήσου μὲν πλείονας ἢ διχι-
 λίους ὀπλίτας, ἔξ Ακαρνανίας δὲ ἑτέρους τοσούτους. δε-
 δόσθαι δὲ ἀπὸ πάντων τέτων ἢ ἡγεμονίαν ὑμῖν. πρῶ-
 χθήσεσθαι δὲ οὐκ εἰς μακρὸν, ἀλλ' εἰς τιτὸ ἐκτίω ὅτι
 δέχα τῷ Ανθεστηριῶντι μῖνός. εἰρήσθαι γὰρ εἰ ταῖς πό-
 λεσιν ὥτ' αὐτοῖς καὶ παρηγέλθαι, πάντας ἡκεῖν συνε-
 δρεύσαντας Αθηνάζε εἰς τιτὸ πανσέλιον. Καὶ γὰρ τοῦτο
 ἀνθρώπων ἴδιον καὶ οὐ κοινὸν ποιεῖ. ^α μὲν γὰρ ἄλ-
 λοι ἀλαζόνες, ὅταν τι φεύδωνται, ἀόριστα καὶ ἀσα-
 φῇ περιῶνται λέγειν, φοβούμενοι ^β ἔλεγχον. Δημο-
 σθένης δ' ὅταν ἀλαζονεύηται, πρῶτον μὲν μὴ ὅρ-
 κου φεύδετα, ἔξώλειαν ἐπαρώμηνται αὐτῷ. δευτε-

ρον

nanum ad bellum cum Philippo
 gerendum pecunias à se esse di-
 mensas & descriptas; summam
 vero collectæ esse tantam, quæ ad
 centum naves actuarias ornandas,
 ad decem millia peditum, ad equi-
 tum item alendos mille suppete-
 ret. His verò accessionem esse fa-
 ctam cohortum urbanarum; ex
 Peloponneso porro plusquam duo
 millia gravis armaturæ, totidem
 etiam ex Acarnaniâ adventura;
 imperium verò & principatum
 horum omnium ad vos ultrò dela-
 tum iri: neque longum tempus
 interfore sed hæc decimo sexto
 die *Anthesterionis* perfectâ iri;

singulis enim civitatibus à se im-
 peratum esse, ut plenilunio con-
 siliarios & confessores suos Athe-
 nas mitterent. Etenim hæc ille
 agit *Demosthenes* suâ quâdam pro-
 priâ, non communi *arrogantium*
 facultate. Cæteri enim insolentes
 & fastuosi ostentatores cùm men-
 dacii quid confingant, sententiis
 tenebras offundunt, & obscuritate
 quâdam usi nihil certi, nihil defi-
 niti enunciant, nè fortè deprehen-
 di possint & revinci: *Demosthe-
 nes* verò siquid arrogantius & glo-
 riosius decantat, primum quidem
 perjurio mendacium exaggerat,
 pestem sibi & perniciem precatur:
 deinde

ρον δὲ, ἃ εὖ οἶδεν ὁδὲποτε ἐσόμενα, πολὺν λέγειν,
 ἀριθμῶν εἰς ὅπου ἔσται· καὶ ὧν τὰ σώματα ἔχ' ἐώρα-
 κε, τούτων τὰ ὀνόματα λέγει, κλέπων τὴν ἀκρίαν, καὶ
 μιμνήσκου τοὺς τὰ ληθῆ λέγοντας. Διὸ καὶ μάλιστα ἀξιόσ
 ὅτι μισῶται, ὅτι πονηρὸς ὢν καὶ τὰ τῶν χρηστῶν σημεῖα
 ἀφαιρεί. Ταῦτα δ' εἰπὼν δίδωσι ἀναγνώσῃ ψήφισμα
 τῷ γεγραμμένῳ, μακρότερον μὲν τῆς Ἰλιάδος, κενώτερον
 δὲ τῶν λόγων ὥς εἶωθε λέγειν, καὶ ἔβριχ' ὃν βεβίωκε· με-
 γάλον δ' ἐλπιδὼν ὅτι ἐσομένων καὶ τραποπέδων ὁδὲποτε
 συλληνησομένων. Απαγαγὼν δ' ὑμᾶς ἀπαῖσιν ἀπὸ τοῦ
 κλέμματος, καὶ ἀνακρεμάσας ἀπὸ τῶν ἐλπίδων, οἰαῖται
 δὴ συγρέψας, γράφει κελεύων ἐλέσθαι ὀρέσβεις εἰς Ερε-
 τριαν, οἳ πινες δεήσονται τῶν Ερετρίων (πάνυ γὰρ ἔδει δεηθῆ-
 ναι αὐτῶν) μηκέτι δίδοναι τὴν σιῶταξιν ὑμῖν τὰ πέντε τὰ-
 λαντα, ἀλλὰ Καλλία. Καὶ πάλιν ἑτέρους αἰρεῖσθαι εἰς
 Ωρεὸν πρὸς τοὺς Ωρεῖτας ὀρέσβεις, οἳ πινες δεήσονται,
 αὐτοῖς

deinde ea, quæ nunquam futura
 certò nòrit, sanctissimè affirmat ;
 ratione inità quando eventura sint
 subducit, & quos ne de facie qui-
 dem novit, eorum nomina crebrò
 usurpat, aditum ad aures vestras
 astutè aperiens, & ingenuos &
 veraces viros imitatus. Quocirca
 gravissimo omnium odio dignus
 est, quòd, cùm improbus sit & ne-
 quam, etiam signa ea & indicia,
 quibus distinguuntur boni, conta-
 minat & pervertit. Hæc igitur
 cùm dixisset, scitum tradidit scri-
 bæ recitandum : quod quidem e-
 rat Iliade longius, verbis autem,
 quæ indies effutit, inanius, vità

quam agit ventosius ; spe denique
 & promissis, quæ nunquam fir-
 manda, exercitibus, qui nunquam
 essent colligendi, cumulatissimum
 Cùm itaque vos à suspitione fur-
 torum suorum quàm longissimè
 dimovisset, speque fallaci & ob-
 scurà detinisset suspensos, illinc
 subitò se circumagens decernit le-
 gatos ad Eretrienes mitti, qui ab
 iis peterent (quidni enim maximè
 vobis necesse erat ab iis petere) ut
 talentorum quinque tributum non
 vobis ampliùs, sed Calliæ vellent
 perfolvere. Decernit itidem le-
 gatos ad Oritas mitti, qui ab iis
 etiam peterent, ut iisdem atq; nos
 hostibus,

αὐτοῖς τ' αὐτὸν καὶ Αἴτωλοις φίλον καὶ ἐχθρὸν νομίζειν (ἔϊ).
 Ἐπειτα ἀναφάνει) πρὸς πάντων ὅτι τῷ ψήφισματι πρὸς
 τῷ κλέμματι γράψας, καὶ τὰ πέντε τάλαντα τῆς πρεσβείας
 ἀξιουῶ τῆς Δρεΐτας, μὴ ὑμῖν, ἀλλὰ Καλλίᾳ, δίδοναι. Οἱ
 δ' ἀληθεῖ λέγω, ἀφελὼν τὸν κόμπον καὶ τὰς τειήρεις καὶ τ'
 ἀλαζονείαν ὅτι ἔψήφισματός, ἀνάγνωθι καὶ ἔκλέμμα-
 τος ἄψαι, ὃ ὑφείλετο ὁ μακρὸς καὶ ἀνόσιος ἄνθρωπος, ὃν φησι
 Κτησιφῶν καὶ ἐν τῷδε τῷ ψήφισματι ἀγατελεῖν λέγοντα
 καὶ πρὸς τὸντα τὰ ἄειστα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οὐκοῦν τὰς μὲν τειήρεις καὶ τ' πεζὴν στρατείαν καὶ τὴν πανσέ-
 λικον καὶ τοὺς σωέδους λόγῳ ἠκέσατε, τὰς δὲ συνιάξεις
 τ' συμμαχων, τὰ δέκα τάλαντα, ἐρῶ ἀπαλέσατε.

λέ. Ὑπόλοιπον δὲ μοί ὅστιν εἶπεν, ὅτι λαβὼν τρία τά-
 λαντα μισθόν, πρὶν γνώμῃ ταύτῃ ἐγγραφῇ Δημοσθένους.
 τάλαντον μὲν ὅτι Χαλκίδος, πρὸς Καλλίαν τάλαντον δὲ ὅτι

Ερετρίας

hostibus, iisdem fociis & amicis
 uterentur. Deinde verò illis diffi-
 mulationis suæ involucris se evol-
 vit, & iis, quæ furtim & obscurè
 scripsit, apertius aliquid subjungit;
 jubet enim legatos ab Oritis pete-
 re, ut quinque talenta non nobis
 sed Calliæ pensitarent. Ut igitur
 hæc à me non esse conficta ap-
 pareat, recita decretum, omisso
 grandi verborum tumore, omiſſis
 triremibus & fastuosâ illa *promis-*
forum janctantiâ, recita mihi, in-
 quam, decretum; & redi ad fur-
 tum quod fecit homo nequam &
 perditus, quem Ctesiphon hoc

etiam in decreto scribit tum dictis
 tum factis optimè de populo A-
 thenienſi mereri semper persistere.

DECRETUM.

Triremes igitur, pedestres copias,
 consiliarios, plenilunium verbo
 quidem audiistis, fociorum verò
 stipendia, decem talenta, re ami-
 sistis.

35. Reliquum verò est ut ex-
 ponam, quòd tribus talentis in
 mecedem acceptis hoc decre-
 tum tulerit Demosthenes; quo-
 rum unum quidem ex Chalcide
 misit Callias, alterum ex Ere-
 triâ

Ερετσίας, ὧς Κλειτάρχῃ τῷ τυράννῃ· τάλαντον δὲ ἔξ
 Ωρεῶ. Διὸ καὶ καθαφανὴς ἐγένετο, δημοκρατεμένων τῶν Ωρει-
 τῶν καὶ πάντα πωροπόντων μὲν ψήφισμα. Εξαηλωμένοι
 γὰρ οἱ τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, καὶ παντελῶς ὑπέρως
 διακείμενοι, πέμπουσιν πρὸς αὐτὸν Γνωσίδημον τὸν Χαρι-
 γένους υἱόν, ὃν διωατεύσαντός ποτε οἱ Ωρεῶν, δεησάμενον αὐ-
 τοῦ, τὸ μὲν τάλαντον ἀφίεναι τῇ πόλει, ἐπαγγελόμενον δὲ
 αὐτῷ χαλκίῳ εἰκόνα σφαιροειδέσθαι οἱ Ωρεῶν. Ο δὲ ἀπεκεί-
 νατο τῷ Γνωσίδημῳ, ὅτι ἐλαχίστου χαλκοῦ ὅδ' ἐν δέοιτο, τὸ δὲ
 τάλαντον ἀφ' ὃ καὶ Καλλίᾳ εἰσπράττειν. Αναλχαζόμενοι δὲ ὁ
 Ωρεῖται, καὶ οὐκ εὐποροῦντες, ὑπέθεζ' αὐτῷ ὅτι τάλαντα τὰς
 δημοσίας πωροδοίαις, καὶ τόκον ἤνεγκαν Δημοσθένει ὃν δωρο-
 δοκήματα δραχμῶν τοῦ μίλλος τῆς μνᾶς, ἕως τὸ κεφάλ-
 λαον ἀπέδδσαν. Καὶ ταῦτ' ἐπράχθη μὲν ψήφισμα ὃ
 δῆμος. Οπ τ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τῶν Ωρειτῶν.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

Τῷτ'

tria rex Clitarchus, tertium verò
 Oritæ. Quæ quidem fraus & nun-
 dinatio, quòd in Oritarum civi-
 tate dominatur populus, quòd
 omnia plebiscitis suis confirmat,
 clarior multò fit & testatior. Cùm
 enim *Oritarum* pecuniæ omnes
 in bello, quod cum Philippo ge-
 rebant, effusæ essent, cùm summâ
 rerum omnium inopiâ & difficul-
 tate laborarent, miserunt ad eum
 Gnosidemum Charigenis illius,
 qui in Oreo quondam dominatus
 est, filium; qui ab eo peteret, ut ci-
 vitati talentum condonaret, spon-
 deret autem statuat ei æneam in
 Oreo ponendam. Is verò Gnosidi-

demo ita respondit, se quidem
 perpuffillum æris non poscere, ta-
 lentum verò per Calliam coactu-
 rum. Oritæ igitur has in angu-
 stias redacti, cùm nulla iis suppe-
 teret pecunia, talenti loco num-
 mos ei publicos in pignus dabant,
 & hujusce mercedis, quam nefariè
 lucratus est, usuram Demostheni
 pendebant, unoquoque mense u-
 nam in minas drachmam, donec
 totius summam pecuniæ persolve-
 rint. Atque hæc quidem popu-
 li scito confirmata sunt. Ut igitur
 verum eluceat, recita mihi Orita-
 rum decretum.

D E C R E T U M.

I

Hoc

Τούτ' ἐστὶ τὸ ψήφισμα, ὃ Ἀθηναῖοι, αἰχμὴν μὲν τῇ πόλει,
ἐλεῖχθαι δὲ ἔμικρὸς τῶν Δημοσθένους πολιτευμάτων,
φανερὰ δὲ κατηγορία Κτησιφώντῳ. Τὸν γὰρ ὅπως αἰ-
χρῆς δωροδοκοῦντα οὐκ ἔστιν ἄνδρα γερονέου ἀγαθόν
ἀπετόλμηκεν εἶπαι γράψαι ἐν τῷ ψήφισματι.

ΛΓ'. Ενταῦθα ἦδη τέτακται καὶ ὁ τρίτος τῶν καμ-
ρῶν, μᾶλλον δὲ πάντων πικρότατος χρεὶς, ἐν ᾧ
Δημοσθένης ἀπώλεσε τὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς πόλεως παύ-
ξεις, ἀσεβήσας μὲν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς, ἀδικοὶ
δὲ καὶ ἑδαμῶς ἴσικυ τὴν πρὸς Θηβαίους συμμαχίαν γρά-
ψας. Ἀρξομεν δὲ ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς Θεοὺς αὐτῷ πλημμε-
λημάτων λέγειν. Ἐστὶ γάρ, ὃ Ἀθηνᾶιοι, τὸ Κιρραῖον ὠνο-
μασμένον πεδίον, καὶ λιμὴν ὁ νῦν Εξάγης καὶ Ἐπάρα-
τος ὠνομασμένον. Ταύτῃ ποτὲ τὴν χώραν κατώ-
κησαν Κιρραῖοι καὶ Ἀκραγαλλίδαί, γέννη παλαιότατα,
οἱ εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς καὶ τὰ ἀναθήματα ἡστέ-
βουν.

Hoc quidem decretum, Atheni-
enses, ingens est civitatis nostræ
dedecus & opprobrium, rationum
verò & studiorum, quibus in ge-
rendâ Republicâ usus est Demo-
sthenes, non leve indicium, aper-
ta denique Ctesiphontis crimina-
tio. Qui enim eâ cupiditate lucro
incubuit, ut expetendum sibi vel
cum famæ pudorisque jacturâ pu-
taret, nullo modo Vir bonus esse
potest: quod tamen in decreto
scribere ausus est Ctesiphon.

36. Nunc verò ad tertium tem-
pus, quod & ex omnibus multò a-
cerbissimum est, processit; quo De-
mosthenes Græcorum omnium

& civitatis nostræ Rempublicam
perculit & afflixit, siquidem pri-
mò in templum Delphicum im-
piè delinqueret, deinde injuriam
& iniquam societatem cum The-
banis coiret. Dicendi autem exor-
dium sumam ab iis, quæ in Deos
commisit, sceleribus. Campus qui-
dam est nomine Cirrhæus, cui ad-
jacet Portus qui nunc Sacer &
Sceleratus appellatur. Hanc oram
& regionem maritimam olim in-
colebant Cirrhæi & Acragallidæ,
gentes omni barbariâ & immani-
tate sceleratissimæ: qui quidem
templum Delphicum & quæ in
eo erant donaria nefariè depecu-
lati

βου· Ξημάρταον δὲ καὶ εἰς τὰς Ἀμφικλύοντας. Ἀγανακτῆ-
 σαιτες δ' ὅτι τοῖς γενομένοις, μάλιστα μὲν (ὡς λέγεται) ὁ
 παρθένος οἱ ὑμέτεροι, ἔπειτα καὶ οἱ ἄλλοι Ἀμφικλύονες, μαν-
 τείαν ἐμαντεύσαντο ὡς καὶ τῷ Θεῷ, πῶς καὶ πρῶτα τοὺς
 ἀνθρώπους τούτους μετελθεῖν. Καὶ αὐτοῖς ἀναγὰρ ἡ Πυθία,
 πολεμεῖν Κιρραίοις καὶ Ἀκραγαλλίδαις πάντ' ἡμέτερα καὶ πά-
 σας νύκτας· καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐκπορδήσαντας καὶ αὐτοὺς
 ἀνδραποδισαμένους, ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυθίῳ καὶ
 τῇ Ἀρτέμιδι, καὶ Λητοῖ, καὶ Ἀθηνᾷ Περωνία ὅτι πάση ἀερ-
 γία· καὶ ταύτῃ τ' ἔχραν μὴτ' αὐτοὺς ἐργάζεσθαι, μὴτ'
 ἄλλον ἔαν. Λαβόντες δὲ τὴν χρησμὸν οἱ Ἀμφικλύονες, ἐψη-
 φίσαντο, Σόλωνος εἰπόντος Ἀθηναίῳ τ' γνώμῃ (ἀνδρὸς καὶ
 νομοθετῆσαι δυνατῷ, καὶ κατὰ Ποίησιν καὶ Φιλοσοφίαν διατε-
 λεφότῳ) ὅτι στρατεύειν ὅτι τὰς διαγὰς, καὶ τ' μαλίσταν τῷ
 Θεῷ. Καὶ συναθροίσαντες δυνάμιν ἱκανὴν ἐκ τῶν Ἀμφικλύό-
 νων, ἐξήνδραποδίσαντο τὰς ἀνθρώπους, καὶ τὰς λιμένας ἔχωντες,
 καὶ

lati sunt, simulque Amphicty-
 onum concilio gravissimas injurias
 intulerunt. Cum igitur offensio-
 ne tantæ impietatis acerbissimè
 moverentur Majores vestri &
 Amphictiones cæteri, oraculum
 Dei scitabantur, quo supplicio ho-
 mines eos nequissimos constringi
 oporteret. Quibus hoc responsum
 dedit Pythia, ut omni tempore,
 dies omnes & noctes, Cirrhæos
 & Acragallidas bello vexarent, ut
 eorum fines ferro diriperent &
 vastarent, ipsos in servitutem ab-
 straherent, ut agros denique nec
 ipsi colerent, nec ab aliis coli pa-
 terentur, sed perpetuæ inertiae &

squalori damnarent, sed Apollini
 Pythio, Dianæ, Latonæ & Mi-
 nervæ Providæ in æternum de-
 voverent. Hoc igitur responso
 dato Amphictiones, hortatu &
 consilio Solonis nostri (viri opti-
 mi, qui in institutis & legibus po-
 nendis erat peritissimus, & in
 Poeseos & Philosophiæ studiis
 non mediocriter versatus) Solonis,
 inquam, hortatu, scitum tulerunt,
 ut ex oraculi præscripto exercitus
 in homines sceleratissimos duce-
 retur. Collectis igitur omnibus
 copiis, Cirrhæos & Acragallidas
 acie fuderunt, in servitutem ab-
 ducebant, portus obstruebant, ur-
 bem

ὃς ἔτι πόλιν αὐτῶν κατέσκαψαν, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν κατή-
 ρωσαν καὶ τὴν μακρίαν· καὶ ὅτι τέτοις ὅρκον ὤμοσαν ἰσχυρὸν,
 μήτε αὐτοὶ τὴν ἱερὰν γλῶττιν ἐργάσασθαι, μήτε ἄλλω ὅπως τε-
 ϕεῖν, ἀλλὰ βοηθήσῃ τῷ Θεῷ, καὶ τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ, καὶ χειρὶ
 καὶ ποδὶ καὶ πάσῃ δυνάμει. Καὶ ὅκ ἀπέχρησεν αὐτοῖς τέτοι-
 μόνον ὅρκον ὁμῶσαι, ἀλλὰ καὶ ὑποστροφὴν καὶ ἄρὰν ἰσχυράν
 ὑπὲρ τέτων ἐποίησαντο. Γέγραπται γὰρ ὅπως οὕτως ἐστὶ τῇ ἁρᾷ, Εἴ-
 τις τάδε (φῃσι) ὠδυσθαῖνοι, ἡ πόλις, ἡ ἰδιώτης, ἡ ἔθνη,
 ἐναγὴς (φῃσιν) ἔστω ὁ Απόλλωνος καὶ ἡ Ἀρτέμιδος, καὶ Λη-
 τῆς, καὶ Ἀθηναῖς Προνοίας· (καὶ ἐπεύχετο) αὐτοῖς μηδὲ γῆν καρ-
 πὺς φέρειν, μήτε γυναῖκας τέκνα τίκτειν γονεῦσιν ἑοικότα,
 ἀλλὰ τερατα· μηδὲ βοσκήματα καὶ φύσιν γονὰς ποιῆσαι.
 ἦσαν δὲ αὐτοῖς (εἰ) πολέμους καὶ δικῶν καὶ ἀγροῶν, καὶ ἔξω-
 λης (εἰ) καὶ αὐτῆς καὶ οἰκίας καὶ γένος ὁ ἐκείνων) Καὶ μήποτε
 (φῃσιν) ὁσῶς θύσαμεν τῷ Απόλλωνι, μηδὲ τῇ Ἀρτέμιδι, μηδὲ
 τῇ Λητοῖ, μηδὲ Ἀθηναῖ Προνοίᾳ, μηδὲ δέξαμεντο αὐτοῖς τὰ
 ἱερά.

bem funditus diruebant, regionem
 omnem, oraculi jussu, Diis dedi-
 cabant. Religiosissimo denique
 sacramento se devinxerunt, ut de-
 votum solum nec ipsi colerent nec
 ab aliis coli paterentur, sed Deum
 terramque sacratam manibus pe-
 dibusque, omni virium nisu omni
 contentione ab injuriis vindica-
 rent. Nec verò satis habuerunt
 jusjurandum hoc sanxisse, sed diras
 etiam sibi exoptabant, iram Dei,
 nisi fidem præstiterint, in caput
 suum detestabantur. Ita enim in
 execratione scriptum est, *Siquis*
 (inquit) *fœdera hæc violaverit, si-*
ve quis privatus sive civitas sive

natio, caput ejus Apollini, Diana,
Latonæ, Minervæ providæ sit
devotum (imprecatur etiam iis,
 ut neque terra fructum iis ferat,
 neque conjuges eorum liberos pa-
 rentum similes, sed monstra &
 prodigia enitantur, neque pecudes
 naturali modo foetum procreent:
 in bello, in judiciis, in foro sem-
 per cladem, semper jacturam pa-
 tiantur, ipsi cum totis suis ædi-
 bus, totâ stirpe, acerbissimo in-
 teritu pereant & excindantur)
Neque unquam (ait) *aut Apollini*
aut Dianæ aut Latonæ aut Mi-
nervæ Providæ sanctè libanto;
neque grata eorum sacra Diis
sunto.

ἱερά. Οπ δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθι τὴν ἔ' Θεοῦ μαρ-
τεῖαν· ἀκούσατε τῆς ἀρχῆς, ἀναμνήσθητε τῶν ὀρκῶν, ὧς ὑμεῖς
Ⓐ πρῶτον μὲν τῶν Ἀμφικλυόνων σωώμεθα.

ΜΑΝΤΕΙΑ.

Οὐ πρὶν δὲ πόλινⒸ εἰρήσεται πύργον ἐλόντες,
Πρὶν γε Θεοῦ τεμένη κυανώπιονⒸ Ἀμφιτείτης
Κῦμα ποπκλύζη, κελαδουῶν ἱεραῶσιν ἐπ' ἀκλῆς.

ΟΡΚΟΣ. ΑΡΑ.

λζ'. Ταύτης δὲ ἀρχῆς καὶ τῶν ὀρκῶν καὶ δὲ μαντείας γενο-
μένης, ἀναγεγεραμμένων ἐπὶ καὶ νῦν, Ⓐ Λοκροῖ, Ⓐ Ἀμ-
φιστῆς, μᾶλλον δὲ Ⓐ πρῶτον μὲν αὐτῶν, ἄνδρες πρῶ-
νομώτατοι ἐπειράζοντο τὸ πεδῖον, καὶ τῶν λιμένων Ⓒ Ἐξά-
κτον καὶ Ἐπάρκτον πάλιν ἐτείχισαν καὶ σωώκησαν· καὶ
τέλη τοὺς παραπλέοντας ἐξέλεγον, καὶ τῶν ἀφικνεσμένων
εἰς Δελφοὺς Πυλαγῶρων οἰοὺς χεῖμασι διέφθειραν, ὧν
εἰς ἡμῶν Δημοσθένους. Χειροτονηθεὶς γὰρ ὑφ' ὑμεῖς Πυλα-
γῶρας,

sunt. Ut vera igitur hæc esse ap-
pareat, recita Dei oraculum: audi-
te, Judices, diras & execrationem;
sacramentum, quod majores ve-
stri cum Amphictionibus sanxe-
runt, in memoriam revocate.

ΟΡΑCULUM.

*Non prius ex imo ruet hæc fun-
damine turris;*

*Cerulei quàm stagna freti per
sacra redundant*

*Littora, Phœbeamque laceffant
fluctibus ædem.*

SACRAMENTUM.

EXECRATIO.

37. Hæc igitur execratione, hoc
sacramento concepto, hæc denique

forte reditâ (quæ omnia, cum in
publicos codices referrentur, etiam
nunc extant videnda) Locrorum
tamen & Amphissæ sive populi
sive potius principes & magnates,
viri post homines natos impro-
bissimi, agrum illum nefariè co-
lebant, Portum Sacrum & Sce-
leratum iterum unâ instaurabant,
iterum incolebant. Porro à præ-
tereuntibus navigiis vectigalia exi-
gebant, & nonnullorum ex Pyla-
goris fidem, qui Delphos profi-
ciscebantur, pretio adulterabant;
quo quidem in numero erat De-
mosthenes. Vestris enim suffra-
giis cum renunciatus esset Pyla-
goras,

γρας, λαμβάνει χιλίας δραχμάς πρὸς τῇ Ἀμφισέων, ὑπὲρ
 ἧς μηδεμίαν πρὸς μνείαν αὐτῶν ἐν τοῖς Ἀμφικλύοσι ποιήσα-
 αὐται. Διωμολογίῃ δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὸ λοιπὸν χρόνον ἄποστα-
 λήσεσθαι Ἀθήνας, ἧς ἐνταῦθα ἑκάστη μνᾶς εἴκοσι τῇ ἑξαγίῳ
 καὶ ἐπαράτων χρημάτων, ἐφ' ᾧ τε βοηθήσῃ τοῖς Ἀμφισέω-
 σιν Ἀθηναῖσιν καὶ πάντα τρόπον. Οἷον μᾶλλον ἢ πρότερον συμ-
 βέβηκεν αὐτῶν, ὅτε ἂν προσάψῃ ἀνδρὸς ιδιώτη ἢ δυνάτου
 ἢ πόλεως δημοκρατεμένης, τέτων ἐκάστους ἀνιάτοις κακοῖς
 περιβάλλειν.

λή. Σκέψασθε δὴ τὸ δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ὡς περιεγένετο
 τῇ Ἀμφισέων ἀσεβείας. Ἐπὶ τοῦ Θεοφράστου Ἀρχοντος,
 Ἱερομνήμονος ὄντος Διογνήτου Ἀναφλυπίας, Πυλαγύρου ὑμεῖς
 εἰλεσθε, Μειδίαν τε ἑκάστην τῇ Ἀναγυρράσιον (ὃν ἐβυλόμην
 ἂν πολλῶν ἕνεκα ζῆν) καὶ Θρασυκλέα τῇ Λέσβιον, καὶ τρίτον δὲ
 μὲν τῶν ἐμῶν. Συμβέβη δὲ ἡμῖν ἀρπίως μὲν εἰς Δελφὸς ἀφί-
 χθαι, παραχρήμα δὲ τῇ Ἱερομνήμονα Διόγνητον πυρέσθην το-
 δ'

goras, ab Amphissanis mille dra-
 chmas accepit, eâ conditione, ut
 nullam de iis apud amphictyonas
 mentionem faceret. Illi autem pa-
 ctiones cum eo confababant, se in
 posterum viginti minas ex opi-
 bus iis, quæ devotæ erant & exe-
 cratæ, singulis annis Athenas mis-
 suros, ut ibi omni contentione
 Amphissanis serviret. Quâ qui-
 dem ex re major, ei quàm olim,
 facultas est data, ut quocunque
 cum plebeio, quocunque cum ma-
 gistratu, quâcunque denique cum
 civitate liberâ rem haberet, eorum
 singulos malis asperrimis & de-

speratissimis æurnis implicaret.

38. Sed videte, obsecro, quâ
 tandem viâ, quâ mirâ ratione Am-
 phissanorum scelus & audaciam
 contuderit fortuna. Cum enim
 Theophrastus esset Archon, Di-
 ognetus verò Anaphlystius *Hie-
 romnemon*, Midiam illum Ana-
 gyrrhasium (quem ego multis
 de causis velim nunc supersti-
 tem) & Thrasyclem Lesbium,
 & me unâ cum iis delegistis *Py-
 lagoras*. Accidit verò quamprimum
 Delphos delati sumus, ut
 Diognetus *Hieromnemon* in gra-
 vissimam febrem incideret; quo
 etiam

δ' αὐτὸ τῷτο συνεπεπώκει καὶ τῷ Μειδίᾳ. Οἱ δ' ἄλλοι
 συνεκάρημιτο Ἀμφικίλῳνας· Ἰξήγγελλετο δ' ἡμῖν ὡς τ'
 βυλομύρων εὐνοίαν ἐδείκνυσθαι τῇ πόλει, ὅτι ὁ Ἀμφιστῆς
 ὑποπεπώκοτες τότε καὶ δεινῶς θερραπέοντες τοὺς Θηβαίους,
 εἰσέφερον δόγμα κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως πεντήκοντα τα-
 λάντοις ζημιῶσαι τὴν δῆμον τῷ Ἀθηναίων, ὅτι τὰς χρυσῶν
 ἀσπίδας ἀνέθεμεν, ὡς τὴν χαλκὸν νεῶν, ὅτιν ἔξαρχομαι, καὶ
 ἐπεγράψαμεν τὸ ὡροσῆκον ἐπίγραμμα, ΑΘΗΝΑΙΟΙ
 ΑΠΟ ΜΗΔΩΝ ΚΑΙ ΘΗΒΑΙΩΝ, ΟΤΕ ΤΑΝΑΝ-
 ΤΙΑ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙΝ ΕΜΑΧΟΝΤΟ. Μετα-
 πεμφάμεν δὲ ὁ Ἱερομνήμων ἡξίε με εἰσελθεῖν εἰς τὸ
 συνέδριον, καὶ εἰπεῖν πᾶσι τοῖς Ἀμφικίλῳνας ὑπὲρ τῆς
 πόλεως, καὶ αὐτὸν ὕπατο ὡρορημύρον. Ἀρχομένους δὲ μου
 λέγειν καὶ ὡροθυμότερον πως εἰσεληλυθότῃ εἰς τὸ συνέ-
 δριον, τῷ ἄλλων Πυλαγῶρων μεγετηκότων, ἀναβοήσας
 πρὸς τῷ Ἀμφιστῆϊ, ἀνθρώπῳ ἀσελγέστατῳ, καὶ
 (ὡς

etiam morbo correptus est Mi-
 dias. Amphictionum verò cæteri
 in confessum coibant. Nobis e-
 nim indicabant nonnulli, qui stu-
 dium suum & benevolentiam in
 civitatem nostram ostendere vo-
 lebant, quòd Amphissani, gravi
 jam servitute à Thebanis devincti
 & oppressi, scitum contra civita-
 tem nostram rogarent, in quo po-
 pulum Atheniensem quinquagin-
 ta talentis mulctabant, quòd in
 novo templo, priusquam *direptio*
 piaculis lueretur, aureos clypeos
 suspendissemus hoc æquissimo ti-
 tulo insignitos, ATHENIENSES

A MEDIS ET THEBANIS
 QUO TEMPORE ADVERSUS
 GRÆCOS PUGNARENT. *Hie-*
romnemeton autem missio nuncio
 me accersivit, rogabatque ut in
 concilium ingressus pro civitate
 nostrâ apud Amphictionas pro-
 pugnarem; *cujus quidem cohar-*
tationi haud gravatè obsecutus
sum, siquidem id ipsum mecum
 antea statuissem. Cum igitur ala-
 crius paulò & erectius in conci-
 lium intrâssem, & cæteris *Pylago-*
ris præsentibus verba facere cœ-
 pissem, exclamans quidam ex Am-
 phissanis homo procacissimus &
 (ut

(ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο) ὅσδε μὲν αἰσθηθείας μετεχρησάμενος, ἴσως δὲ καὶ δαιμονίου πινὸς ἔξαμαρτάνειν αὐτὸν πωροζυμένον, ἀρχὴν δὲ γε ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, εἰ ἐσωφρονεῖτε, ἔσθ' ἂν ὠνομάζετο τοῦνομα τοῦ δήμου τῆς Ἀθηναίων ἐν ταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις. Ἄλλ' ὡς σταγυὶς ἔξήγετε ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Ἀλλὰ δὲ ἐμέμνητο τῆς τῆς Φωκίων συμμαχίας, ὡς ὁ Κρόβυλος ἐκείνῳ ἔγραψε καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ δυσχερῆ κατὰ τῆς πόλεως διεξήει, λέγων, ἂ ἐγὼ οὔτε τότ' ἐκαρτέρω ἀκούων, οὔτε νῦν ἡδέως μέμνημαι αὐτῆς. Ἀκούσας δὲ, οὕτω παρῶ-ξυόφην, ὡς ὅσδε πώποτ' ἐν τῷ ἐμαυτοῦ βίῳ. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους λόγους ὑπερβήσομαι. Ἐπῆλθε δ' οὕτω μοι ὅτι πλὴν γνώμῃ μνησθῆναι τῆς τῶν Ἀμφισθενῶν ὅτι πλὴν γινώσκω πλὴν ἱερῶν ἀσεβείας καὶ αὐτόθεν ἔσθ' ὡς ἐδείκνυον τοῖς Ἀμφικτύουσιν (ὑπὸ κεῖται γὰρ τὸ Κίρραϊον πεδίον τῷ ἱερῷ, καὶ ὅστιν εὐσυνώπλιον) Οὐδ' ἔτι,

(ut mihi videbatur) humaniorum artium omnium rudis & ignarus, fortasse etiam à malo aliquo genio in nequitiam hanc incitatus, At siquid vobis (inquit) viri Græci sanæ inesset prudentiæ, ne nomen quidem Atheniensium in his temporibus usurpari pateremini; sed eos omnes tanquam impios & sceleratos templo exturbaretis. Mentionem porrò fecit illius, quam cum Phocensibus sanxit Crobylus, societatis; & multis aliis asperrimis contumeliis civitatem nostram lacerabat; ea demum maledicta protulit, quorum acerbiter neque tum aures meæ

sustinere poterant, neque nunc memoriâ libenter excito. Hæc verò cum audiissem, tanto stomacho atque iracundiâ exarsis, quanta in toto vitæ meæ cursu nunquam mihi eruperit. Sed ex iis complura, quæ eo tempore locutus sum, silentio prætermittam. Veniebat verò mihi in mentem, ut Amphissanorum impietatem, quâ devotum Diis solum violabant, exponerem: & eodem loci vestigio insistens in solum illud digritum intendi & (siquidem Templo subjacet campus Cirrhæus, planissimèque sub aspectum venit) Amphictyonibus monstravi. Vi-

deris

πε, ἐφ' ἧς ἐγὼ, ὦ ἄνδρες Ἀμφικλύονες, ἔχειρασμένον τῷτο
 τὸ πεδῖον ὑπὸ τῷ Ἀμφισέων, καὶ κεραμεῖα σιφοδομημένα καὶ
 ἐπαύλια· ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ Ἐξάγιον καὶ Ἐπάρατον λι-
 μένα πετειχισμένον· ἴτε τὰς αὐτοῖ, καὶ ὁδὸν ἑτέρων δεῖσθε
 μαρτύρων, πᾶσι πεπραχότα, καὶ χρήματα λαμβάνον-
 ται ἐκ τῶ ἱερῷ λιμένος. Ἀλλὰ δὲ ἀναγινώσκειν ἐκέλευον
 αὐτοῖς τὸ μαντεῖον τοῦ Θεοῦ, τὸ ὅρκον τῶν προγόνων, καὶ ἀρᾶν
 τὴν γενομένην· καὶ διωριζόμενον, ὅτι ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ δήμου τῷ
 Ἀθηναίων καὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν τέκνων καὶ οἰκείας τῇ ἐμαυτῷ
 βοηθῶ (καὶ τὸ ὅρκον) καὶ τῷ Θεῷ καὶ τῇ γῇ ἱερᾷ, καὶ χειρὶ καὶ
 ποδὶ καὶ φωνῇ καὶ πᾶσι οἷς δύναμαι, καὶ τὴν πόλιν καὶ ἡμε-
 τέραν τὰ πρὸς τοὺς Θεοὺς ἀφοσιῶ. Ὑμεῖς δὲ ὑπὲρ ὑμῶν αὐ-
 τῶν ἤδη βελεύσασθε· εἴηκε μὲν τὰ Κανᾶ· παρέστηκε δὲ
 τοῖς βωμοῖς τὰ θύματα· μέλλετε δ' αἰτεῖν τοὺς Θεοὺς τὰ-
 ρατὰ καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ· σκοπεῖτε δὲ ποῖα φανῇ, ποῖα ψυ-
 χῇ, ποίοις ὄμμασι, πῶς τόλμαν κτησάμενοι τὰς ἰκεσίας
 ποιήσεσθε,

detis (inquam) viri Amphictyones, campum hunc ab Amphissanis cultum & exercitatum, videtis figlinas & villas extructas; contuemini oculis vestris Sacrum & Sceleratum illum Portum conditum & munitum: novistis ipsi (nec ullius testimonii vobis opus est) quoddam tributa exegerint, quoddam pecunias ex sacro Portu corrogarint. Simul iussi ut oraculum Dei, sacramentum, & execratio illa à majoribus nostris concepta in conspectu omnium recitaretur. Coram iis denique firmissime asseveravi me pro populo Atheniensi,

pro me, pro liberis domoque meâ, ex sacramenti præscripto, Deum devotamque terram manibus pedibusque, omni vocis contentione, omni virium nisu ab injuriis vindicare; civitatemque nostram piaculo liberare. Vos verò, inquam, rebus salutique vestræ nunc consulite. Aguntur jam Canistro-rum Feriæ; adductæ sunt ad aras victimæ, jam omnes tum communia tum privata bona à Diis estis precaturi: perpendite verò, quâ voce, quâ mente, quo vultu, quâ demum fidentiâ Deos orabit, si hos homines sceleratissi-

ποιήσεσθε, τέτρες παρέντες ἀπμωρήτες τῆς εὐαγείας, καὶ ταῖς ἀραῖς εὐόχους. Οὐ γὰρ δι' ἀνιγμάτων, ἀλλ' εὐαγῶς γέγραπται ἐν τῇ ἀρχῇ κατὰ τὴν πάντων ἀσεβοσιάντων· ἡ γὰρ παθεῖν αὐτοὺς, καὶ κατὰ τῶν ὀπιτηρεψάντων· καὶ τελευτᾶν ἐν τῇ ἀρχῇ γέγραπται, Μήθ' ὅσως θύσαμεν οἱ μὴ πμωρῶντες (φῆσι) τῷ Ἀπόλλωνι, μήτε τῇ Ἀρτέμιδι, μήτε τῇ Λητοί, μηδὲ Ἀθηνᾷ Περνοιᾷ· μηδὲ δέξαντο αὐτῶν τὰ ἱερά.

λθ'. Τοιαῦτα καὶ πρὸς τέτρες ἑτέρα πολλὰ διεξελθόντος ἐμῷ, ἐπειδὴ ποτε ἀπιλλάγην καὶ μετέστην ὅκ τῷ σινωδρίῳ, κραυγὴ πολλὴ καὶ θόρυβος ὡς τῷ Ἀμφικτυόνων· καὶ λόγος ὡς ἔκ ἐπὶ τοῖς τῶν ἀσπίδων, ἀς ἡμεῖς ἀνέθεμεν, ἀλλ' ἤδη τοῖς τῷ Ἀμφιασέων πμωρίας. Ἡδη δὲ πύρρῳ τῇ ἡμέρας ὕσης, πρὸς-ελθὼν ὁ κήρυξ ἀνέειπε, Δελφῶν ὅσοι ὄπι διετίς ἡβῶσι καὶ δόλως καὶ ἐλευτέρως ἡκεῖν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἔχοντας ἅμα καὶ δι-κέλλας πρὸς τὸ θυλίειον ἑκάει καλῶς μῆνον· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς κήρυξ ἀνηγόρευε τῆς Ἱερομνήμονας καὶ Πυλαγόρας ἡκεῖν εἰς τὴν αὐ-

τοῖ

mos dirisque devotos, inultos atque impunitos dimittitis. Non enim per ænigmatum involucra sed disertissimis verbis in execratione scriptum est, quo supplicio, tum ii qui sanctiones violaverint, tum qui violari permiserint, plekti deberent: *Neque unquam* (ait) *sanctè libanto Apollini, Dianæ, Latonæ, Minervæ Providæ, qui non pænas exegerint; neque grata eorum sacra Diis sunt.*

39. Cùm hæc igitur aliaque permulta memorâsem, de confes-
su migravi: clamor illico ingens

& fremitus inter Amphictyonas coortus est; omnisque jam sermo non de clypeis, qui à nobis dicati erant, sed de supplicio ab Amphiffanis sumendo habebatur. Die igitur jam provectâ, præco accedens nunciavit, ut omnes Delphorum tum servi tum liberi, quotquot annum pubertatis secundum excefferint, falcibus & ligonibus armati atque instructi, ad Thytæum (sic enim locus ille appellatur) primo diluculo convenirent: nunciavit etiam idem præco, ut *Hieromnemonēs* & *Pylagoræ* ad auxilium Deo devotæque

ter-

τὸν τόπον, βοηθήσοντας τῷ Θεῷ καὶ τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ· ἥ τις δ' ἂν μὴ παρῇ πόλις, εἰρξεται ἔ' ἱεροῦ, καὶ ἐλαγὶς ἔσται καὶ τῇ ἀρχῇ ἐνοχῶ. Τῇ δὲ ὑπεραίᾳ ἤκομεν ἔωθεν εἰς τὸ περὶ τῆς λιμνῆς καὶ κατέβημεν εἰς τὸ Κιρραῖον πεδίον· καὶ τὴν λιμνὴν κατασκάφαντες, καὶ ταῖς οἰκίαις ἐμωρήσαντες ἀνεχωρᾶμεν. Ταῦτα δὲ ἡμῶν στρατιόντων, οἱ Λοκροὶ, Ὁ Αμφιαεῖς, ἐξήκοντα γάρδια ἄπωθεν οἰκουῦντες Δελφῶν, ἦκον πρὸς ἡμᾶς μὴ ὅπλων πανδημῆς. Καὶ εἰ μὴ δρόμῳ μόλις ἐξεφύγομεν εἰς Δελφὺς, ἐκινδυνεύσαμεν ἀπολέσθαι. Τῇ δὲ ὀπίσσει ἡμέρᾳ Κόττυφῶ ὁ τὰς γνώμας ὀπιψήφισον, ἐκκλησίαν ἐποίησεν τῶν Αμφικλυόνων. (Ἐκκλησίαν γὰρ ὀνομάζουσιν, ὅταν μὴ μόνον τοὺς Πυλαγῶρας καὶ τοὺς Ἱερομνήμονας συγκαλέσωσιν, ἀλλὰ καὶ τὸς σιωφύοντας καὶ χρωμένους τῷ Θεῷ.) Ἐνταῦθ' ἦδη πολλαὶ μὲν τῶν Αμφιαεῶν ἐγένοντο κατηγορίαι· πολὺς δ' ἔπαυσε ἡμετέρας πόλεως. Τέλῳ δὲ παντὸς ἔ' λόγῳ, ψήφισον)

ἡκε.ν

terræ ferendum eodem coirent; siqua verò civitas non adfuerit, templo exturbaretur, scelere & diris devoveretur. Postridie autem primâ luce in prædictum locum convenimus, in campum Cirrhæum descendimus; & effosso portu, domisque incendio vastatis, ad Thytæum sumus regressi. Hæc dum geruntur, Locrenses interim & Amphissani, qui sexaginta circiter stadia à Delphis distabant, armis instructi, cum universo populo acerrimè in nos incursabant. Quòd nisi in pedes coniecti multâ vix tandem contentione Delphos

attigissemus, periculum certè fuisset ne ad internecionem omnes trucidaremur. Proximo autem die Cotryphus, qui sententias rogabar, concionem Amphictionum coegit. (Concionem verò appellabant quæ non modò ex Hieromnemonibus & Pylagoris, sed ex iis etiam, qui sacra simul faciunt, quique oraculum Dei adeunt, constaret.) Ibi verò gravissimis accusationibus urgentur Amphissani, vestra autem civitas multis præconiis honestatur. Eorum denique, quæ in concione agitabantur, hic est exitus; scitum fece-

ἤκειν τὰς Ἱερσμήμονας πρὸς τὴν ὀπίσθου Πυλαίας ἐν ῥητῇ
 λρόνῳ εἰς Πύλας, ἔχοντα δόγμα κατὰ δίκας δάσασιν οἱ
 Ἀμφισῆς, ὑπὲρ ὧν εἰς τὸ Θεὸν καὶ τὴν γλῶσσαν ἱερὰν καὶ τὰς
 Ἀμφικλύονας ἐξήμαρτον. Οἱ δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσε)
 ὑμῖν ὁ γραμματεὺς τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

μ'. Τὸ δόγμα τὸ οὖν τὰς ἀποδοθέντος ὑφ' ἡμῶν ἐν
 τῇ βελῇ, καὶ πάλιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ δῆμῳ, καὶ ταῖς πρῶ-
 ξαῖς ἡμῶν ἀποδεξαμένης τὴν δῆμῳ, καὶ τὴν πόλεως πάσης πρῶτα-
 ραμένης εὐσεβεῖν. καὶ Δημοσθένους ὑπὲρ τῆς μεσεγγυήμα-
 τος τῆς ἑξ Ἀμφισῆς ἀνιπλέροτος, καὶ ἐμὴ φανερά ἐται-
 πὸν ὑμῶν ἐξελέχοντο. ἐπειδὴ ἐκ τῆς φανερῆς τῆς πόλις
 ἄνθρωπος οὐκ ἠδυνάτο σφῆλαι, εἰσελθὼν εἰς βουλῶν τέλειον
 καὶ μετασησάμενος πρὸς ἰδιώταις, ἐκφέρεται πρὸς βουλευ-
 μα εἰς τῆς ἐκκλησίας, πρὸς λαβὼν τῆς τοῦ γράψαν-
 τος ἀπειρίαν. Τὸ δ' αὐτὸ ποδο καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ

die.

runt ut *Hieromnemones* & *Pylago-
 ra* ante proximum *Pylæum* con-
 fessum constituto tempore in *Py-
 las* coirent, unaque afferrent de-
 cretum illud, in quo statutum erat,
 ut *Amphissani* scelera & injurias,
 quas & Deo & devotæ terræ &
Amphictyonibus intulerunt, sup-
 plicio luerent. Ut autem vera hæc
 esse omnia pernoscat, recitetur
 vobis decretum.

DECRETUM.

40 Cum hoc igitur decretum
 coram senatoribus in *Curiâ*, co-
 ram populo item in concione per-
 lectum esset, ea quæ à nobis trans-
 acta sunt vehementer comproba-

bat civitas, & religionis causam
 omni studio suscipere & tueri sta-
 tuebat: *Demosthenes* verò pro-
 pter mercedis sponzionem, quam
 ei fecerunt *Amphissani*, civitati
 obstitit & contradixit; ego rursus
 eum in conspectu vestrum omni-
 um coram redargui, & *turpissimo*
in quæstu convici. At quoniam
 in propatulo non potuit nobis im-
 ponere, in curiam ingressus est, &
quibusdam viris imperitis ad suam
sententiam deductis, senatus-con-
 sultum scribendum curat; inde ad
 concionem deportans, scribentis
 imprudentiâ ad sordes suas abuti-
 tur. Perfecit enim, ut hoc senatus-
 consultum

διεωράξατο ἐπὶ ψήφισμα καὶ γενέσθαι ἔδνηκε τὸ ψήφισμα,
 ἥδη ἐπαναστάσεως τῆς ἐκκλησίας, ἀπεληλυθότος ἐμῷ (ὃς ᾧ ἂν
 ποτε ἐπέτρεψα) καὶ τῶν πολλῶν δὲ ἀφειμένων. Οὗ τὸ κεφάλαιον
 ὅτι, τὸ δὲ Ἱερομνήμονά (φῃσι) τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὰς Πυλαγόρας
 τὰς εἰσαεὶ Πυλογορῶντας πορεύεσθαι εἰς Πύλας καὶ εἰς Δελ-
 φὸς ἐν τοῖς τετραμείοις χρόνοις ὑπὸ τῶν προχόνων· εὐωρε-
 πῶς γε τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ τῷ ἔργῳ ἀγχοῦς· καλὸν δὲ εἰς τὸ
 σύλλογον τὸ ἐν Πύλαις ἀπαντᾶν, ὅς ἐξ ἀνάγκης πρὸς ἑκάστη-
 κοντος ἑμέλλε χρόνος γίνεσθαι. Καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ ψήφί-
 σματι πολὺ καὶ σαφέστερον καὶ πικρότερον σύγγραμμα γράφει,
 τὸ Ἱερομνήμονά (φῃσι) τῶν Ἀθηναίων καὶ τοὺς Πυλαγόρας τὰς
 αἰὲς Πυλαγορευώτας μὴ μετέχθην τοῖς ἐκείνους συλληγομένοις,
 μὴ λόγων, μήτε ἔργων, μήτε δογμαμάτων, μήτε πράξεως μη-
 δεμίας. Τὸ δὲ μὴ μετέχθην, τί ὅτι; πότερα τὰ ληθῆς εἶπω,
 ἢ τὸ ἡδιστον ἀκούσαι; τὸ ἀληθῆς ἐρῶ· τὸ δὲ αἰὲς πρὸς ἡδο-
 νὴν λεγόμενον, ἔπεισέ τινα πόλιν ἀφαιτέσθαι. ὅτι ἐὰν

μεμνησθαι

consultum in concione rogaretur,
 & populi sciti nomine confirmaretur,
 cum jam dimissa esset concio,
 cum ego (qui si adfuissem, non
 omnino hoc paterer) migrassem,
 multitudo denique omnis disces-
 sisset. Cujus quidem decreti hæc
 sunt summa capita: ut *Hieromne-
 mon* Atheniensium & *Pylagoræ*,
 quotquot in posterum futuri es-
 sent, in Pylas & Delphos præsti-
 tuto à majoribus nostris tempore
 coirent. Honestæ quidem verbo-
 rum species, quæ tamen rem tur-
 pissimam obvolvunt: vetat enim
 ne in conventum illum Pylæum
 coirent, qui necessariò ante præ-

stitutum tempus habendus erat.
 Rursus autem in eodem ipso de-
 creto aliud multò planius & aspe-
 rius adjecit, ut, *Hieromnemnon* A-
 theniensium & *Pylagoræ*, qui in
 posterum futuri essent, cum iis, qui
 illuc coirent, neque verborum ne-
 que factorum neque scitorum ne-
 que ullius rei commercium habe-
 rent. Quo verò spectat decretum
 hoc, *Ne habeant commercium?*
 utrùm vobis verum eloquar, an
 id quod auribus vestris placebit?
 verum eloquar; ea enim, quæ ad
 gratiam dicta sunt, civitatem no-
 stram in ærumnas hæc omnes
 conjecerunt. Quo inquam spectat
 decretum

μεμνησθ' ἃ ὄρκων, ὅς ὑμῶν ὁ πόλεμος ὁμοσαν, ὅδ' ἔσθ' ἀρεῆς, ὅδ' ἔσθ' ὁ Θεὸς μαρτύει.

μα'. Ἡμεῖς μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, κατεμείναμεν ἀφ' ἧς τῆς πόλεως ἡμῶν οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικλύονες συνελέγησαν εἰς Πύλας, πλὴν μᾶς πόλεως (ἥς ἐγὼ ἔτ' ἀν' τοῦνομα εἶποιμι, μήθ' αὖ συμφορὰ πᾶσι πλῆσοι γένοντο αὐτοῖς μηδενὶ τῶν Ἑλλήνων) καὶ συνελθόντες ἐμνήσαντο ὅτι στρατεύειν ὅτι τοὺς Ἀμφιστάς. Καὶ στρατηγὸν ἐκλεξάμενοι Κότυφον καὶ Φαρσάλιον, ὅτε τότε παρ' ἡμῶν ἐπιφρίξοντα. (ὅς ἐπιδημῶντος ἐν Μακεδονίᾳ Φιλίππου, ἀλλ' ὅς ἐν τῇ Ἑλλάδι παρόντος, ἀλλ' ἐν Σκυθίᾳ ὅτε μαχεῖν ἄπορος, ὃν αὐτίκα μάλιστα πολέμῳ λέγειν Δημοσθένης ὡς ἐγὼ ὅτι τὴν Ἑλλάδα ἐπήγαγον) καὶ παρελθόντες τῇ πόλει στρατῷ καὶ μάλα μετείως ἐχρήσαντο τοῖς Ἀμφιστάς. ἀντὶ τοῦ τῶν μεγάλων ἀδικημάτων, ἡρώμασιν αὐτοῖς ἐξημῶν, καὶ ταῦτα ἐν ῥητῇ λέγων ποιεῖν τὸν Θεὸν χαλαρῶσαι. καὶ τὴν μὲν ἐναγὰς καὶ τῶν πεπραγμένων ἀπίως μετεσθῆσαι.

decretum hoc, nisi ut sacramenti à majoribus nostris concepti; nisi ut execrationis & oraculi memoriam iis interdicat.

31 Hoc enim decreto facto, nos *Athenis* mansimus: Amphictyonum verò reliqui, unâ tantum civitate exceptâ (cujus nomen effari non libet neque unquam, precor, Græcorum cuiquam similis accidat ærumna) in Pylas coibant; ibique congregati aciem in Amphictyones instruendam censuerunt. Exercitus verò Imperatorem creârunt Cottyphum illum Pharsalium, qui sententias eo tempore

rogabat: (cùm Philippus non modo non in Macedoniâ, sed ne in Græciâ quidem adestet, in Scythiâ verò abhinc quàm longissimè versaretur; quem mox tamen in Græcos à me investum fuisse audacter affirmabit Demosthenes) his primis igitur copiis cùm victoriam reportarent, Amphictyones clementissimè tractabant; pro atrocissimâ enim impietate eos tantum pecuniis mulctabant, quas præstituto tempore Apollini persolveri decernebant: sceleratos & devotos homines, qui rerum earum authores extiterunt, urbe exturbabant;

πο, τὴς δὲ δι' εὐσέβειαν φυγόντας κατήγαγον. Επειδὴ δὲ
 οὐδὲ τὰ χεῖματα ἔξέπον τῷ Θεῷ, τὸς τ' ἀναγὰς κατήγα-
 γον, καὶ τὴς εὐσεβεῖς κατελθόντας διὰ τῆς Ἀμφικλυόνων ἔξε-
 βαλον, ὅπως ἦδη τῇ δευτέρᾳ ὑπὲρ τὴς Ἀμφιατρῆος στρατείας
 ἐποίησαντο πολλῶν χερόνων ὑπερὸν ἐπανελθόντων Φιλίππου
 ὅς τ' ὑπὲρ τὴς Σκύθας στρατείας, τῇ μὲν Θεῶν τῇ ἡγεμονίᾳ τῇ
 εὐσεβείᾳ ἡμῖν παρὰ δαδωκότων, τῆς δὲ Δημοσθέους δωρο-
 δοκίας ἐμποδὼν γεγενημένης.

μβ'. Αλλ' ὅς περ ὕλεγον, ὅς περ ἐσήμενοι ἡμῖν οἱ Θεοὶ
 φυλάττασθαι, μόνον ὅς ἀνθρώπων φωνὰς περσκησάμενοι;
 Οὐδεμίαν τοι πρόποτε ἔγωγε μάλλον πόλιν ἐώραχα ὑπὸ
 μὲν τῆς Θεῶν σωζομένην, ὑπὸ δὲ τῆς ῥητόρων οἰῶν ἀπολ-
 λυμένην. Οὐχ ἱκανὸν οὐκ τὸ τοῖς μυστηρίοις φανερὸν σημεῖον
 φυλάττασθαι, ἢ τῇ μυστῶν πλευρῇ; Οὐ γὰρ τῶν Ἀμυνιά-
 δης μὲν ὥρλεγεν ἐλαβεῖσθαι, καὶ πέμπειν εἰς Δελφούς ἐπε-
 ρησομένους τῇ Θεῶν ὅς, πῶς καὶ ὁράττειν, Δημοσθένης δὲ ἀντί-
 λεγε

bant, eos, qui pietatis causâ profu-
 gerant, reducebant. Postquam ve-
 rò neque multam Deo pende-
 rent, sceleratos autem revocarent,
 & pios illos homines, quos Am-
 phictyones reducerant, extermi-
 narent, alteram tum aciem in Am-
 phictyones instruxerunt: cum Phi-
 lippus quidem multò post tempo-
 re ex Scythicâ expeditione regre-
 deretur; cumque religiosi hujusce
 belli principatum nobis ultrò por-
 rexissent superi, Demosthenis ve-
 rò quæstus & sordes offecissent.

42. Nonne tamen prædixerunt
 nobis Dii, nonne præmonstrârunt,

tantum non humanas voces emit-
 tentes, ut cauti providique rebus
 nostris consuleremus? Ego nun-
 quam vidi civitatem Deorum
 præsidio insigniùs custoditam,
 nonnullorum rursus oratorum ar-
 tificiis dirutam atque eversam.
 Nonne satis fuit ad præcaven-
 dum portentum illud mysteriorum
 diebus visum, sacerdotum interi-
 tus? Nonne Amyniades nobis
 prædixit, ut cautionem omnem
 adhiberemus; ut certos homines
 Delphos mitteremus, qui quid fa-
 cto opus esset oraculum scitaren-
 tur; Demosthenes verò nonne ob-
 stitit

λεγε, Φιλιοπίζειν ἢ Πυθίαν φάσκων, ἀπαύδους ὦν, καὶ
 ἀπολαύων καὶ ἐμπιπλάμηνου τῆς διδομένης ὑφ' ὑμῶν αὐτῷ
 ἑξουσίας; Οὐ τὸ τελευτᾶν, ἀγύπνῳ καὶ ἀκαλλιερήτῳ τῶν
 ἱερῶν, ἐξέπεμψε τῆς γραπτότης, ὅτι τὸ πρῶτον κίνδυνος;
 Καὶ τοι γε πρῶτον ἀπετόλμησε λέγειν, ὅτι πρῶτον τὸ Φί-
 λιωπος οὐκ ἦλθεν ἡμῶν ὅτι τιτὸ χῶρον, ὅτι οὐκ ἔστι αὐτῷ
 κατὰ τὰ ἱερά. Τίνου οὖν ζημίας ἄξιος εἰ τυχεῖν, ὃ τῆς
 Ἑλλάδος ἀλιτήρει; εἰ γὰρ ὁ μὲν κρατῶν ἐκ ἦλθεν εἰς τὸ πᾶν
 κρατυμένων χώρον, ὅτι ἐκ ἑὺ αὐτῷ κατὰ τὰ ἱερά, σὺ δ'
 ὄσθεν πρῶτον τὸ μελλόντων ἔσεσθαι πρὶν καλλιερῆσαι τῆς
 γραπτότης ἐξέπεμψας, πότερον φανῆσθαι σε δεῖ ὅτι τῶν
 τὴν πόλεως ἀτυχίας, ἢ ὑπερβείσθαι;

μγ'. Τοι γάρ τοι τί τ' ἀνελπίτων καὶ ἀπροσδοκήτων ἐφ'
 ἡμῶν ἐγένονεν; ἐ γὰρ βίον γε ἡμεῖς ἀνθρώπινον βεβίωκαμεν,
 ἀλλ' εἰς πρῶτον λόγον τοῖς ἐσομένοις μὴ ἡμᾶς ἐφύμην.
 Οὐχ ὁ μὲν τὸν Περσῶν βασιλεὺς ὁ τὸν Ἀθῶν διορύξας, ὁ τὸν Ἑλλή-

σπονδοῖν

stitit & contradixit, Pythiam
 Φιλιοπίζειν prædicans, homo om-
 ni in re rudis, & potestate à vo-
 bis datâ insolenter perfruens ni-
 miumque inflatus? Postremum
 verò nonne, victimis non litatis,
 non addicentibus, milites in aper-
 tum misit periculum? Atqui non
 ita pridem ausus est dicere, quòd
 hæc de causâ in fines nostros non
 impetum fecerit Philippus, quia
 sacra ei non pulchrè cessissent.
 Quodnam igitur meritis es sup-
 plicium, ὃ pestis Græciæ? Si enim
 victor in eorum qui victi sunt fi-
 nes non impetum fecerit, quòd

sacra ei non pulchrè cessissent;
 utrùm oportuit Te, cùm rerum
 omnium futurarum inscius exer-
 citum, priusquam litâsses, eduxisti,
 utrùm (inquam) oportuit Te ca-
 lamitatum harum omnium civita-
 ti authorem coronâ donari, an e-
 jici atque exterminari?

43. Quid enim præter spem,
 quid præter expectationem me-
 moriâ nostrâ non contigit? ne-
 que enim humano more vivimus,
 sed, ut nova de nobis & inau-
 dita loquantur posterì, nati su-
 mus. Nonne Persarum ille rex,
 qui Atho perrupit, qui Helle-
 • spontum

σποντον ζεύξας, ὁ γὰρ καὶ ὕδαρ τοὺς Ἑλλήνας αἰτῶν, ὁ πολ-
 μῶν ἐν ταῖς ἐπιτολαῖς γράφειν ὅτι διασότης ἐστὶν ἀπάντων
 ἀνθρώπων ἀφ' ἡλίας ἀνιόντων ὅτι μέλει δομένῃ, νῦν δὲ πρὸς
 τὸ κύριον ἐτέρων ἐστὶ ἀφαινεῖται, ἀλλ' ἤδη πρὸς τῆς τοῦ
 σώματος σωτηρίας; Καὶ τὴν αὐτὴν ὁρῶμεν καὶ τὴν δόξης τιμῆς
 καὶ τῆς ἐπὶ τῇ Περσίῃ ἡγεμονίας ἡξιωμένους, οἱ καὶ τὸ ἐν
 Δελφοῖς ἱερὸν ἡλυθέρωσαν; Θῆβαι δὲ πόλιν ἀστυγείτων
 μὴ ἡμέραν μίαν ἐκ μέσης τῇ Ἑλλάδος ἀνῆρπαται; εἰ καὶ
 δικαίως, πρὸς τὸ ὅλων ὅσον ὀρθῶς βυλευσόμενοι, ἀλλὰ τί
 καὶ θεοβλάβειαν καὶ τὴν ἀφροσύνην ὅσον ἀνθρωπίνως ἀλλὰ
 δαιμονίως κλησάμενοι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὅσοι ταλαύπεροι,
 περσιστάμενοι μόνον τούτων τῶν πραγμάτων ἔξαρχῆς
 πρὸς τὴν τοῦ ἱεροῦ καταλήψιν, ὅσοι τῇ Ἑλλήνων ποτὲ ἀξιοῦ-
 ντες ἡγεμόνες ἐστὶν, νῦν ὁμνεύοντες καὶ τῆς συμφορᾶς ἐπι-
 δεῖξιν ποιησάμενοι, μέλλουσιν ὡς Ἀλέξανδρον ἀναπέμπε-
 σθαι, τοῦτο περσιστάμενοι καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ πατρις ὅτι ἀν-
 ἐκείνῳ

spontum conjunxit, qui terram &
 aquam Græcos postulabat, qui in
 epistolis ausus est se totius mundi
 dominum ab ortu solis usque ad
 occasum appellare; nonne ille (in-
 quam) jam non de dominatu in
 alios, sed de sui corporis salute con-
 tendit? Nonne videmus etiam
 eos ipsos hoc tanto honore, hoc
 adversus Persam imperio dignatos
 esse, qui & templum Delphicum
 in libertatem vindicabant? The-
 bæ verò, civitas contermina, unum
 intra diem nonne ex medio Græ-
 ciæ funditus evulsa est? quodd si
 hoc jure obrigerit, (quippe quæ

de summâ rerum minùs rectè con-
 sultaret) non tamen humano mo-
 re, sed divino quodam impulsu
 in hanc diram fatuitatem atque
 insaniam protrudebatur. Lacedæ-
 monii verò, homines miserrimi,
 quod in nefariâ illâ templi Del-
 phici direptione perquam leviter
 se immiscuerant, qui olim Græ-
 ciæ sibi imperium vindicabant,
 nonne jam nunc, quo ærumnarum
 suarum memoria ad omnes homi-
 num ætates usque nobilitata sit,
 iterum ad Alexandrum nuncios
 sunt missuri, pignora atque obli-
 des daturi, quodcunque ei visum
 fuerit

ἐκείνῳ δόξῃ, καὶ ἐν τῇ ᾧ κρατουῦτος καὶ προηδικημένος με-
 τειότητι κρινήσονται; Ἡ δ' ἡμετέρα πόλις ἡ κοινὴ χαλκιδονική
 τῇ Ἑλληνῶν (πρὸς ἡμᾶς ἀφικνῶντο πρῶτον ἐκ τῆς Ἑλλάδος αἱ
 πρεσβείαι καὶ πόλεις, ἕκαστοι παρ' ἡμῶν τὴν σωτηρίαν εὐρησέ-
 μνοι) νῦν οὐκ ἐπὶ τοῖς τῇ Ἑλληνῶν ἡγεμονίας ἀγωνίζεσθαι,
 ἀλλ' ἤδη τοῖς τῇ παλαιοῦς ἐδάφους. Καὶ ταῦθ' ἡμῖν συμ-
 βέβηκεν ἔξοτε Δημοσθένους πρὸς τὴν πολιτείαν εἰσελήλυθεν.
 Εὖ γὰρ τοῖς τῇ τοῦτοιοῦτος ὁ ποιητὴς ἀποφάνεσθαι. λέγει
 γὰρ πρὸς, παρὰ τὰς πλῆθιν καὶ συμβαλέων τῶν πόλεων,
 τὰς πονηρὰς τῇ δημαγωγῶν μὴ προσδέχεσθαι. Λέξω δὲ καὶ γὰρ
 τὰ ἐπὶ. Ἀλλὰ τὸ γὰρ οἶμα ἡμᾶς πᾶσιν ὄντας τὰς τῇ ποιη-
 τῶν γνώμης ἐκμανθάνειν, ἵνα ἄνδρες ὄντες αὐτῶν χεῖρ᾽ ἔμωθα.

(1) Πολλάκι δὲ ξύμπασα πόλις κακῶς ἀνδρὸς ἀπήνερα,
 Ὅσκει ἀλιτρώει καὶ ἀταρταλα μηχανάα.

Τοῖσιν δ' ἔρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κερνίων,
 Λοιμὸν ὁμῶς καὶ λιμὸν. ἀποφθινύσκει δὲ λαοί.

(1) Εργων καὶ Ημερων α'. 238.

H

fuerit supplicium perlaturi, victo-
 ris denique hostisque laceffiti mo-
 derationi & iudicio sese tradituri.
 Nostra verò civitas commune
 Græcis perfugium (ad quam urbes
 undiquaque cæteræ legatos olim
 mittebant, auxilium à nobis & sa-
 lutem paraturæ) non ampliùs jam
 de Græcorum imperio dimicat,
 sed de patrio ipsius solo. Et hæc
 vobis acciderunt mala, ex quo ad
 Rempublicam accessit Demosthe-
 nes. Pulcherrimè profectò de hu-
 jusmodi viris cecinit poëta Hesio-
 dus; hoc enim alicubi populis &
 civitatibus dans consilium, ne im-

probos oratores admittant, mo-
 net: sed *si veniam mihi dederis*,
ipsa carmina recitabo; in hunc
 enim finem (opinor) Poëtarum
 dogmata in pueritiâ nostrâ per-
 didicimus, ut, cùm adulti simus, iis
 utamur.

*Immerita ira Jovis pœnas sæpe
 intulit urbi,
 Unius ob noxam & molimina ci-
 vis iniqui:
 Sæpe famam horrendam superâ
 Saturnius arce
 Demittit, miseramque premunt
 contagia plebem.*

Sæpe

Ἡ τῶν γε στρατῶν εὐρυὸν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τεύχεσσι,

Ἡ νέας δὲ πόντω Κρονίδης σποπίνυται αὐτῶν.

Εάν δὲ θεειλόντες ἔποιητῃ τὸ μέτρον, τὰς γνώμας ἐξε-
τάζητε, οἶμαι ὑμῖν δοῦναι ἔποιήματα (Ἡσιόδου ἔϊ), ἀλλὰ
χρησιμὸν εἰς Δημοσθένους πολιτείας. Καὶ γὰρ ναυτικὴ καὶ πεζὴ
στρατεία καὶ πόλεις ἀρδύω εἰσὶν ἀνηρπασμένα καὶ ἔκ τῶν
πολιτειῶν.

μδ'. Αλλ' οἶμαι, ὅτε Φρυγῶνδας, ὅτε Εὐρύδατος, ὅτε
ἄλλος ὅσδεῖς πώποτε τῇ πάλαι πονηρῶν, τοιούτους μάρτυρας καὶ
γῆρας ἐγένετο· ὅς (ὡ γὰρ καὶ Θεοὶ καὶ δαίμονες, καὶ ἄνθρωποι
ὅσοι βύλασθε ἀκύνειν τῶν ληϊῶν) πολὺν λόγον βλέπων εἰς τὰ
πρόσωπα τὰ ὑμέτερα, ὡς ἄρα Θηβαῖοι τὴν συμμαχίαν
ἡμῖν ἐποίησαντο, καὶ ἀφ' ἧς τὸ χαρὲν, καὶ ἀφ' ἧς τὸ φόβος τὸν θε-
σάντα αὐτοὺς, ὅσδε ἀφ' ἧς τὴν ὑμέτεραν δοῦναι, ἀλλὰ ἀφ' ἧς
τὰς Δημοσθένους δημηγορίας. Καὶ τοὶ πολλὰς μὲν τῶν
πρότερον θεσφείας ἐπρέσβευε εἰς Θήβας (α) μάλιστα οἱ-
κείως

*Sæpe aciem immani prosternit
clade, minasque*

*Murorum excindit, classemque
sub æquore mergit.*

Sin verò, detractis undique Poëtæ
numeris, sensum investigetis, vi-
debitur vobis (opinor) non ultra
Hesiodi poemata, sed administra-
tionis, quæ Rempublicam tractat
Demosthenes, divination. Civita-
tes enim jam plurimæ, navales pe-
destresque copiarum istius consiliis at-
que institutis simul penitus per-
ditæ sunt & dissipatæ.

44 Sed neque Phrynondam
arbitror neque Eurybatum neque

alium quenquam, quorum olim
improbitas per insignis erat, tan-
tum veteratorem atque nebulo-
nem extitisse, *quantus noster est
Demosthenes*; qui (proh Deum
atque hominum fidem) os vestrum
directò contuens audebit dicere,
quòd Thebanos ad societatem vo-
biscum ineundam non temporum
rationes, non iste, in quo versa-
bantur, timor, non dignitas vestra
atque existimatio, sed ipsius De-
mosthenis conciones excitabant.
At verò in Thebas multi ante il-
lum homines, quibuscum iis ma-
xima familiaritas & necessitudo

κείως ἐκείνοις ἀφαικόμενοι· πρῶτος μὲν ἔστος τραίητος Θρα-
σύβουλος ὁ Κολλυτιεύς, ἀνὴρ ἐν Θήβαις πιστευθεὶς ὡς ὁδοῖς
ἕτερος· πάλιν Θράσων ὁ Αρχιεὺς, πρεσβύτερος ὢν Θηβαίοις·
Λεωδάμας ὁ Αχαρνεὺς, ἔχων ἡπτόν Δημοσθένους λέγαν δυνά-
μειον, ἀλλ' ἔμοι γε καὶ ἡδίων ῥήτωρ· καὶ ἔστος Αρχίδημος ὁ
Πήληξ, καὶ δυνατὸς ἑπεῖν, καὶ πολλὰ κεκινδυνεύσας ἐν τῇ
πολιτείᾳ ἀπὸ Θηβαίων· δημαγωγὸς Αριστοφῶν ὁ Ἀζιωτιεύς,
πλεῖστον χρόνον τὸ ἔθνος Βοιωτίζεν ὑπομείνας αἰτίαν· ῥήτωρ
Πύρανδρος ὁ Αναφλύσιος, ὃς ἐπὶ καὶ νῦν ζῇ. Ἀλλ' ὅμως ὁδοῖς
πώποτε αὐτὸς ἐδυνήθη πρὸς τρέφασθαι εἰς τὸ ὑμετέραν φι-
λίαν· τὸ δ' αἶπον οἶδα μὲν, λέγαν δ' ὁδοῖς δόμοι ἀπὸ τὰς
ἀτυχίας αὐτῶν. Ἀλλ' οἶμαι ἐπειδὴ Φίλιππος αὐτῶν ἀρε-
λόμην Νίκην Θεβαλοῖς παρέδωκε, καὶ τὸν πόλεμον, ὃν πρὸ-
τερον ἐξήλασεν ἐκ τῆς χώρας τῆς τῆ Βοιωτῆς, τῷτον πάλιν τὸν
αὐτὸν πόλεμον ἐπήγαγε διὰ τὴν Φωκίδος ἐπ' αὐταῖς ταῖς Θή-
βαις, καὶ τὸ τελευταῖον Ελάτειαν καταλαβὼν ἐχαρακώσε, καὶ

φράσαι

intercesserat, legationes obibant :
primò quidem imperator ille
Thrasylbulus Collytensis, vir tan-
tâ fide & autoritate apud The-
banos, ut nemo alius ; deinde
Thraso Archiensis, vetus Theba-
norum hospes ; Leodamas Acha-
rensis, in dicendo non modò De-
mostheni par, sed & mihi etiam
multò suavior visus orator ; etiam
Archidemus ille Pelex, qui & di-
cendi peritus, & in multis, dum
Republ. gereret, periculis The-
banorum causâ versatus ; concio-
nator porro ille præcellens Ari-
stophon Azenientis, qui perdiu

Bœeotorum partes sequutus argui-
tur ; Pyrande denique Anaphly-
tius orator, qui etiamnum super-
stes est. Sed tamen nemo unquam
ex iis Thebanos ad vestram ami-
citiam poterat adducere : cujus rei
causam etsi probè pernôrim, pro-
pter miserrimas tamen eorum æ-
rumnas non necesse est exponere.
Sed opinor, postquam Nicæam,
iis abreptam, Thessalis donâsset
Philippus, bellumque quod olim
ex agris Bœoticis propulsârat,
nunc denuo per Phocida in ipsas
Thebas revexisset, postquam de-
nique Elatæam cepisset, vallo at-
que

φρεσὶν εἰσήγαγεν· ὡς αὖθ' ἤδη, ἐπεὶ τὸ δῆλόν ἤπλετο αὐτῶν, μετεπέμψαντο Ἀθηναίους. Καὶ ὑμεῖς ἐξήλθετε καὶ εἰσῆγετε εἰς τὰς Θήβας, ἐν τοῖς ὅπλοις διεσκευασμένοι, καὶ οἱ ἰσπῆες καὶ οἱ πεζοὶ, πρὶν ποιεῖν συμμαχίαν μίαν μόνῳ συλλαβῇ γράψαι Δημοσθένη. Ο δ' εἰσάγων ἰὼ ὑμᾶς εἰς τὰς Θήβας χειρὸς καὶ φόβος, καὶ χρεία συμμαχίας, ἀλλ' οὐ Δημοσθένης.

μέ. Ἐπεὶ ποῖ γὰρ ταύτας τὰς πράξεις τρία τὰ πάντων μέγιστα Δημοσθένους εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκε. Πρῶτον μὲν ὅτι Φιλίππῳ τῷ μὲν οὐδὲν πολέμου ἔσται ὑμῖν, τῷ δ' ἔργῳ πολὺ μᾶλλον μισοῦνται Θεβαίους, ὥς αὐτὰ τὰ πράγματα δεδήλωκε (καὶ τί δὲ πλείω λέγει;) ταῦτα μὲν τὰ τηλικαῦτα τὸ μέγιστον ἀπεκρύφατο. ὡσαυτοῖσι δὲ μέλλειν τὴν συμμαχίαν γενέσθαι, καὶ ἀφ' ἧς χειρὸς, ἀλλὰ ἀφ' ἧς τὰς αὐτοῦ ἀρεσθείας, πρῶτον μὲν συνέπεισε τὸν δῆμον μηδέποτε βυλεῖσθαι ὅτι τίσι δὲ ποιῶνται τὴν συμμαχίαν, ἀλλ' ἀπαπᾶν μόνον εἰ γίνεται.

Τῆτο

que aggere muniisset; tum demum (*inquam*) cum in has incidissent angustias, auxilia à vobis accerfebant *Thebani*. Vos verò acie instructi exiistis, Thebas intratis equites peditesque, priusquam unum verbum de societate scripssisset Demosthenes. Quæ verò vos in Thebas adduxerunt, temporis rationes fuisse dico, timoremque civium foederisque necessitatem, sine *ullo studio aut eloquentiâ* Demosthenis.

45. Siquidem verò in his rebus gerendis tres vobis gravissimas injurias intulit Demosthenes. Pri-

mum quidem, cum Philippus vobis se bellum inferre simularet, revera autem multò acriori in Thebanos odio incenderetur (quod pluribus non exponam, cum ea quæ gesta sunt rem satis testentur) hoc tanti momenti negotium occultavit: fingens autem societatem nobis cum Thebanis conflaturam iri, quæ quidem non ex temporum necessitate sed suis legationibus oriretur, primum populo persuasit, ne amplius consultandum putarent quibus conditionibus fieri deberet societas, sed si modò facta sit, patienter acquiescerent.

Hanc

Τὸ δὲ πρῶτον, ἔκδοτον μὲν ἢ Βοιωτῶν ἅπασαν ἐποίη-
σε Θηβαῖοις, γράψας αὖ τὸ ψήφισμα, Εἴαν τις ἀφιστήται
πόλις ἀπὸ Θηβαίων, βοηθεῖν Ἀθηναίους Βοιωτοῖς τοῖς ἐν Θη-
βαῖς· τοῖς ὀνόμασι κλέπων καὶ μεταφέρειν τὰ πράγματα,
ὥσπερ εἶπεν· ὡς τῶν Βοιωτῶν ἔργῳ κακῶς πάροντας ἢ τῇ
ὀνομασίᾳ σωθῆσιν ἢ Δημοσθένους ἀγαπήσοντας, ἀλλ' ὃ μάλ-
λον ἐφ' οἷς κακῶς πεποίησιν ἀγανακλήσονται. Δεύτερον
δὲ τὸ εἰς τὸν πόλεμον ἀναλωμάτων τὰ μὲν δύο μέρη ὑμῖν ἀνε-
θηκεν, οἷς ἦσαν ἀποτέρῳ οἱ κίνδυνοι, τὸ δὲ τρίτον μέρος
Θηβαῖοις, δωροδοκῶν ἐφ' ἐχάστοις τέττοι· καὶ τὴν ἡγεμονίαν
τὴν μὲν καὶ θάλασσαν ἐποίησε κοινὴν, τὸ δ' ἀνάλωμα ἴδιον
ὑμέτερον· ἢ δὲ κατὰ γλῶσσαν (εἰ μὴ δεῖ ληρεῖν) ἄρδην φέρων
ἀνέστηκε Θηβαῖοις, ὥστε πρὸς τὸν γενόμενον πόλεμον μὴ κύ-
ριοι γενέσθαι Στρατοκλέα τὸν ἡμέτερον στρατηγὸν βυλεύσα-
σθαι πρὸς τῆς τῆς στρατιῶν σωτηρίας. Καὶ ταῦτ' οὐκ
ἐγὼ μὲν κατηγόρῳ, ἕτεροι δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀντιλέγουσιν, ἀλλὰ καὶ

Hanc populo opinionem cum multò ante inferuisset, Boeotiam omnem dedititiam fecit Thebanis, eò quòd scripserit in decreto, *Ut siqua civitas à Thebanis defecerit, Athenienses Boeotis, qui Thebis essent, auxilio venirent*; verbis (ut mos est veteratoris) res transferens & furatus: quasi verò Boeoti, cum re ipsa injuriam acceperant, in Demosthenis artificio verborumque contextu acquiescerent, & non potius contumelias illas gravissimè ferrent & stomacharentur. Secundò autem bellicorum sumptuum duas partes vo-

bis imposuit, à quibus longissimè aberat periculum, tertiam tantummodò Thebanis; in rebus hisce singulis lucrum quæstumque aucupatus: maris verò principatum iis vobiscum communem esse voluit, impensam autem nobis quasi propriam ascripsit, terræ rursus imperium vobis ablatum (ne nugis indulgeam) Thebanis concessit, adeò ut in illo, quod exarsit, bello Stratocles imperator noster de suorum militum salute consulendi auctoritatem non haberet. At non hæc quidem ego incuso, alii interim omittunt, sed & ipse in mentio-

γὼ λέγω καὶ πάντες ὅτι τιμῶσι καὶ ὑμεῖς σύνιτε καὶ οὐκ ὀργίζεσθε· ἔκεινο γὰρ πεπόνησθε πρὸς Δημοσθένη· συνείηκα δὲ ἤδη τὰ ἀδικήματα αὐτοῦ ἀκθεῖν, ὥστε οὐ θαυμάζετε. Δεῦ δὲ ἔχ' ἕτως, ἀλλ' ἀνακλιῖν καὶ πμωρεῖσθαι, εἰ τι τῆς τοιοῦτης τῇ πόλει καλῶς ἔχῃ.

μτ'. Δεύτερον δὲ καὶ πολὺ τῦτ' ἐμῖζον ἀδικήματα ἠδίκησεν, ὅτι τὸ βυλβυτήριον τὸ ἐκ πόλεως καὶ τὴν δημοκρατίαν ἄρδ' ἐλάθην ὑφελόμενον, καὶ μετήνεγκεν εἰς Θήβας εἰς τὴν Καδμείαν, τὴν κοινωσίαν τῆς πρῶτης πόλεως τοῖς Βοιωτάρχαις συντέμενον. Καὶ τηλικαύτως αὐτὸς αὐτῷ διωατείαν κατεσκεύασεν, ὥστε ἤδη παριὼν ὅτι τὸ βῆμα, πρὸςβύειν μὲν ἔφη ὅποι ἀν' αὐτῷ δοκῇ καὶ μὴ ὑμεῖς ἐκπέμπητε· εἰ δὲ τις αὐτῷ τῆς στρατηγῶν ἀντίποι, καταδουλούμενον τοὺς ἄρχοντας καὶ συνεζίζων μηδὲν αὐτῷ ἀντιλέγειν, ἀφ' αὐτοῦ ἔφη γράψαι τὸ βῆμα πρὸς τὸ στρατηγεῖον· πλείω γὰρ ὑμῶς ἀγαθὰ

mentionem voco, & cæteri omnes reprehendunt: vos etiam eorum consilii estis, neque quicquam indignamini; eo enim animo in Demosthenem affecti estis, eâ crebritate istius scelera & nequitiam audiistis, ut non amplius mireremini. Oportet autem *animo* non esse ita *otioso* sed vehementer irasci, sed acerbè punire, siquidem cætera civitati bene prospereque vultis procedere.

46. Secundam verò, antedictâ multò graviolem, injuriam vobis intulit, cùm Senatum populique majestatem furtim submovit, &

Thebas in Cadmeam traduxit, rerum communicationem cum Bœotorum principibus transigens & paciscens. Quin verò tantam sibi dominationem comparabat, ut in suggestum ascendens jactaret se legationem obire velle quocunque ipsi libuerit, etiam si à vobis non esset missus; si quis autem imperatorum dictis ejus refragatus fuerit, minaretur se in potestatem suam redacturum principes, & ne ipsi in dicendo adversentur assuefacturum, judicium denique constituturum & litem intentaturum Prætorio suggesti nomine: se enim melius

ἀγαθὰ ὑπ' ἐαυτοῦ ἔφη ἀπὸ τοῦ βήματος πεποιθέναι, ἢ ὑπὸ τοῦ στρατηγῶν ἐκ τοῦ στρατηγείᾳ. Μισθοφορῶν δ' οἱ τῷ Ξενικῷ κενῶς χάρις, καὶ τὰ στρατιωτικὰ χεῖματα κλέπλων, καὶ τὰς μνείας ξένους ἐκμαθώσας Ἀμφιστᾶσι, πολλὰ διαμαρτυρημένων καὶ σχετλιάζοντος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐμῇ, προσέμιξε φέρων, ἀναρπασθέντων τοῦ ξένων, τὸ κίνδυνον ἀπαρασκευά τῇ πόλει. Τί οὖν ἀν οἶεσθε Φίλιππον οἱ τοῖς τότε καχεῖς εὖξασθαι; οἱ χεῖς μὲν πρὸς τὴν πολιτικὴν διώσκειν, χεῖς δ' οἱ Ἀμφιστῇ πρὸς τὰς ξένους διαγωνίσασθαι, ἀθύρους δὲ τὰς Ἑλλήνας λαβεῖν τηλικαύτης πληγῆς γεγενημένης; Καὶ τηλικαύτων κακῶν ἅπτος γεγενημένος Δημοσθένης, οὐκ ἄταπᾶ ἐμὴ δίκην δέδωκεν, ἀλλ', εἰ καὶ μὴ χευσθῶ τεφραίῳ τεφανωθῆσθαι, ἀγανακτεῖ. οὐδ' ἱκανόν ἐστιν αὐτῷ ἐναντίον ὑμῶν κηρύττεσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ τῷ Ἑλλήνων ἐναντίον ἀναρρήθῃσι, τὸτ' ἀγανακτεῖ. Οὕτως, ὡς ἔοικε, ποιητὰ φύσις μεγάλης ὀχύσεως ὑπερλαβομένη, δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς.

μζ'. Τέλει.

melius ex suggesto meritum esse, quam imperatores ex Prætorio. In externo autem exercitu, cum ordines non essent completi, uberrimo quæstu facto & militari stipendio compilato, decem millia peregrinorum militum, acceptâ pecuniâ, Amphissanis elocavit; &, quanquam ego Deos hominesque obtestarer, facinus hoc indignissime ferrem & conquererem, civitati tamen imperatæ, surreptis mercenariis subsidiiis, periculum summum iniecit. Quid verò iis temporibus Philippum in votis habuisse arbitramini? quid nisi ut seor-

sim cum urbanâ acie, seorsim cum conductis copiis apud Amphissam decertaret, Græcos verò omnes tanto vulnere afflictos, tantâ concordia exanimatos circumveniret. Et tamen malorum horum omnium opifex Demosthenes, non satis habet quoddam poenas non dederit, sed nisi & aureâ coronâ donetur vehementer succenset: neque ei sufficit præconium coram vobis fieri, sed nisi & coram Græcis prædicetur, hoc etiam stomachatur. Ita semper, cum prava indoles potentia magnæ fiat compos, Reipublicæ calamitatem importat.

47. Græ-

μζ'. Τείτον δὲ καὶ τὸ προειρημύων μέγιστον ἔστιν, ὃ μέλλω
λέγειν. Φιλίππου γὰρ ὃ καλαφροῦντος τῷ Ἑλληνῶν, ὃ δὲ
ἀγνοῦντος (οὐ γὰρ ἡμεῖς ἀσύνειθε) ὅτι οὐδὲ τὸ ὑπαρχόντων
ἀγαθῶν ἐν ἡμέρας μικρῷ μέρει ἀφαιρῶνται, καὶ ἀφ' ταῦτα
βυλόμενοι ποιήσασθαι τι εἰρήνῃ καὶ πρεσβείας ἀποτέλλειν
μέλλοντες, καὶ τῶν ἀρχόντων τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς φοβούμενων τὸ
ἐπιόντα κίνδυνον (εἰκότως. ὃ γὰρ ῥήτωρ ἀφ' αὐτοῦ καὶ
λιπὼν τι τὰς αὐτοῦ ἐνέχθησεν, ἀλλ' ὁ Φωκίος πό-
λεμος, δεκαετὴς γεροντός, αἰμνῆτον παμδαίαν τοὺς ἐπαί-
δουσι) τέττων δὲ ἐχόντων ἔτι, ἀσώματος Δημοσθένους, καὶ
τοὺς Βοιωτάρχας ὑποπτεύσας μέλλειν εἰρήνῃ ἰδίᾳ ποιῆ-
σαι, χευσίον ἀνευ αὐτῶν οὐδὲ Φιλίππου λαβόντας (ἀβίω-
τον ἡγησάμενοι εἰ) εἰ πῶς ἀπολειφθήσεται δωροδοκίας)
ἀναπιδόντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (ὃ δὲ ἀνθρώπων λέγοντες,
ὃ ὅς δὲ ποιῶντας πρὸς Φίλιππον εἰρήνῃ, ὃ ὅς δὲ
ἀλλ' ὅς ὥς τοῦτο κήρυγμα πᾶσι τοῖς Βοιωτάρχεσι περικη-
ρύττων,

47. Gravissima verò omnium hæc tertia est injuria, de quâ sum dicturus. Cum enim Philippus Græcos non ampliùs contemneret haud ignarus (neque enim hebes erat aut rudis) quod de rerum summâ omnibusque fortunis exiguò temporis puncto dimicaturus esset, eamque ob causam de pace cogitans legatos jam tum mittere statueret; cum & Thebarum principes propinquum & penè instans periculum reformidarent (neque enim sine causâ timebant, siquidem eos non orator militiæ immunis ordinisque desertor monue-

rat, sed Phocense illud decennale bellum æternum in animis documentum infixerat) Cum hæc, inquam, ita se haberent, cumque sentiret & suspicaretur Demosthenes Bœotorum principes pacem privatam coituros, aurum à Philippo, ipso extruso, accepturos (non sibi vivendum fore existimans, siquo à quæstu & prædâ interclusus esset) in concionem ex templo profiliit (cum nemo pro pace cum Philippo ineundâ aut contra pacem disputaret: sed quia censeret, hoc quasi signo dato, se Bœotorum principibus multò an-

ρύτων, ἀναφέρην αὐτὰ τὰ μέρη τῶν λημμάτων) διώμυτο τῶν
 Ἀθηναίων (ὡς, ὡς ἔοικε, Φειδίας στερηλαβεῖν εἰργάσατο καὶ
 ἐνεπιόρησεν Δημοσθένει) ἢ μὲν εἴ τις ἔρεῖ ὡς ἡρὴ πρὸς Φί-
 λιππον εἰρήνην ποιήσασθαι, ἀπάξειν εἰς τὸ δεσποτικόν,
 ὅπλα βόμβος τῶν τειχῶν· ἀπομιμνέμενος τῷ Κλεοφῶντος πο-
 λιτείᾳ, ὅς ὅτι ὅτε πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμῳ, ὡς λέγει,
 τῷ πόλιν ἀπάλεσεν. Ὡς δ' ὅτε πρὸς ἄλλους αὐτὰ οἱ ἄρχοντες οἱ
 ἐν ταῖς Θήβαις, ἀλλὰ καὶ τῶν τραπώζων, τῶν ὑμετέρων ἀνέ-
 σπρεψαν ἐξεληλυθότας, ἵνα βυλεύσῃτε περὶ τῆς εἰρήνης· ἐ-
 ταῦτα πάντα πασὶν ἐκφρων ἐγώ. το, καὶ πρὸς τὸν ὅτι ὁ βῆμα,
 ἀποδοτάς τῶν Ἑλλήνων τῶν Βοιωτάρχων ἀπεκάλεσε· καὶ γρά-
 φειν ἔφη ψήφισμα ὁ τοῖς πολέμοις ὁδὸς ποτ' ἀντιβλέψας,
 πέμπειν ὑμᾶς ἀρέσβεις εἰς Θήβας ἀγείροντας Θεβαίους δι-
 δόν ὅτι Φίλιπποι. Ὑποταγμένους δὲ αὐτῷ ἐν Θήβαις ἄρ-
 χοντες μὴ δόξωσιν ὡς ἀληθῶς εἶναι) ἀποδοτάς τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ
 μὲν τῆς εἰρήνης ἀπετρέποντο, ὅτι δὲ τῷ πρὸς ταῖς ὁρμηγῇ.

μή. Ενθα

tè innuere, ut secum mercedis par-
 tem communicarent) ibique Mí-
 nervam (quam, ut Demosthenes
 quæstum faceret & pejeraret, ef-
 finxit Phidias) testatus, jurabat se
 continuò, si quis pro pace cum
 Philippo ineundâ diceret, eum
 crinibus prehenfis abrepturum in
 carcerem: hâc in re Cleopontis
 consilium atque administrationem
 imitatus, qui in eo contra Lace-
 dæmonios bello civitatem, uti
 aiunt, evertit. Cum autem non
 modò non auscultarent ei qui
 Thebis erant Principes, sed & mi-
 lites vestros, qui educi sunt, re-

mitti curarent, ut à vobis de pace
 consultaretur; tum verò animi
 prorsus inops atque excors evasit,
 & in concionem ascendens Bœo-
 torum principes Græciæ prodito-
 res appellabat: scitumque se factu-
 rum aiebat is, qui hostis faciem
 directò nunquam aspexit, ut vos
 Legatos Thebas mitteretis, qui
 transitum adversus Philippum à
 Thebanis postularent. Principes
 verò, qui Thebis erant, pudore su-
 pra modum affecti, & ne Græco-
 rum proditores revera viderentur
 timentes, à pace divertebant, & ad
 aciem instruendam properabant.

μή. Ἐνθα δὴ καὶ τῷ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀξίον ὅτιν ὀπιμνησθῆναι, ὅς ἔτος ἀγύπων καὶ ἀκαλλιερέων ὄντων τῷ ἱερῶν ἐκπέμψας ὅππῃ τῷ πρῶτον κίνδυνον, ἐτόλμισε, τοῖς δραπεταῖς ποσὶ καὶ λελοιπόσι τῷ τάξιν ἀναβὰς ὅππῃ τῷ τάφον τῷ πεπελομένηων, ἐγκωμιάζειν τῷ ἐκείνων ἀρετῇ. Ὡς πρὸς μὲν τὰ μεγάλα καὶ πρὸς αὐτὰ τῶν τραυμάτων ἀπάντων ἀνθρώπων ἀχρηστότατε, πρὸς δὲ τῷ ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θαυμασιώτατε, ἐπιχειρήσας ἐγγελέσθαι αὐτίκα μάλα βλέπων εἰς τὰ τέλιν πρῶτον λέγειν, ὡς δὲ σε ὅππῃ τῷ πόλεως συμφορᾷς τεφανῶς; εἰ δὲ ἔτος λέγει, ὑμεῖς ὑπομνηθεῖτε, καὶ συναποθανεῖλαι τοῖς τελευτήσασιν, ὡς ἔοικε, καὶ ἡ ὑμετέρα μνήμη; Γένεσθε δὴ μοι μικρὸν χρόνον τῷ ἀφύπναι μὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ νομίσατε ὅτιν πρῶτον τῷ κήρυκα, καὶ τῷ ἐκ τῷ φησίματός ἀνάρρησιν μέλλουσιν γίνεσθαι καὶ λόγισατε πότῃ οἶεσθε τῷ οἰκείῳ τῷ τελευτησάντων πλείω δάκρυα ἀφῆσθαι ὅππῃ τῷ τραυμάτι καὶ τοῖς ἡρώικοῖς πάθεσι τοῖς μετὰ ταῦτα

ἔπει-

48. Jam verò illustres illos Herodas per dignum videtur memorare; quos ille cùm sacris non litatis, non addicentibus in apertum periculum projecisset, ausus est tamen pedibus iis, qui modò in fugam conversi ordines deferebant, in tumulum mortuorum ascendere, eorumq; fortitudinem collaudare. O ad res magnas feriasque agendas hominum omnium futilissime, in verborum tamen audaciâ maximè mirabilis! hocce agere contendes, os horum vultumque contuens, quòd propter eas, quas civitati intulisti,

ærumnas, coronâ te oportet donari? Vosne autem, Athenienses, si ita dixerit, patiemini, unaque cum iis, qui defuncti sunt, vestra etiam commoriatur memoria? Fingite autem paulisper cogitatione vestrà non jam in foro vos esse, sed theatro; fingite præconem in conspectu vestro prodeuntem, & promulgationem ex plebiscito habitam: perpendite vero utrùm arbitremini mortuorum domesticos familiaresque ob tragœdiarum perturbationes & atroces Heroum casus, qui mox affectu maximo exprimentur, plùs

M 2 lachry-

ἐπεισῖσιν, ἢ ὅτι τῇ τ' ὀλέως ἀγνωμοσύῃ; Τίς γὰρ οὐκ αἰ
 ἀλγίστην ἄνθρωπος Ἕλλη, ἢ καὶ παμδευθεὶς ἐλευθέρως, ἀνα-
 μνηθεὶς ἐν τῷ θεάτρῳ ἐκείνῳ γε (εἰ μὴδὲν ἔτερον) ὅτι ταύ-
 τη ποτὲ τῇ ἡμέρᾳ μελλόντων, ὥσπερ νυνί, τῶν τραγωδῶν
 γίνεσθαι (ὅτ' εὐνομεῖτο μᾶλλον ἢ πόλις, καὶ βελτίοσι τραγ-
 οῦται ἐχρήτο) ὁροσελθὼν ὁ κήρυξ καὶ πρᾶκτικαίμενος τὰς ὀρ-
 φανίας, ὧν αὐτὸς πατέρες ἦσαν ἐν τῷ πολέμῳ τελεωσθέντες,
 νεανίσκους πανοπλία κεκοσμημένους, ἐκήρυττε τὸ κάλλιπαι
 κήρυγμα καὶ προτρεπτικώτατον πρὸς ἀρετῇ, ΟΤΙ ΤΙΣ ΔΕ ΤΗΣ
 νεανίσκους ὧν οἱ πατέρες ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πολέμῳ, ἄνδρες
 ἀγαθοὶ γινόμενοι, μέχει μὲν ἦεν ὁ δῆμος ἔτρεφε· νυνὶ δὲ
 κακοπλίσας τῇδε τῇ πανοπλίᾳ ἀφίησιν ἀγαθῇ τύχῃ πέ-
 πεσθαι ὅτι τὰ ἑαυτῶν, καὶ χαλεπὴ εἰς προεδρίαν. Τότε μὲν ταῦτ'
 ἐκήρυττεν, ἀλλ' ἐν νυκτὶ ἀλλὰ πρᾶκτικαίμενος τὴν τ' ὀρφανίαν
 τοῖς πασι ἀπὸν, τί ποτ' ἀνέρε, ἢ τί φεγγεσται; καὶ γὰρ αἱ
 αὐτὰ διεξίη τὰ ἐκ τοῦ ψηφίσματος τραγῳδία, ἀλλ'

lacrymaturos, quàm ob civitatis
 turpem ingratitude. Quis e-
 nim aut homo Græcus aut modò
 ingenuè educatur non vehemen-
 ter doleret & angeretur, cùm in
 theatro illud saltem si nihil aliud
 in memoriam vocaret, olim quasi
 hoc ipso die tragœdis tum acturis
 (quo tempore melius administra-
 ta fuit civitas, & præclarioribus
 magistratibus freta) præco pro-
 diens, & pupillos, quorum patres
 in bello ceciderant, adolescentu-
 los integrâ armaturâ instructos
 coram sistens, præstantissimum
 præconium & ad virtutem pro-

movendam aptissimum facere con-
 fuerit: Quòd scilicet hosce ado-
 lescentulos, quorum patres viri
 fortes & magnanimi in bello ceci-
 derant, ad pubertatem usque nu-
 triisset populus; jam verò integrâ
 armaturâ instructos bonis auspiciis
 ad sua negotia obeunda dimittit,
 & ad primas Sedes obtinendas
 accersit. Hæc quidem olim præ-
 dicabat, nunc verò nequaquam
 comparente enim eo qui hujusce
 orbitatis adolescentibus author ex-
 titit, quid prædicabit, quid cla-
 mabit? Quanquam enim ipsa de-
 creti præscripta recitârit; pudor
 tamen,

οὐ τὸ ἐκ τῆς ἀληθείας αἰσχρὸν σιωπήσει), ἀλλὰ πάναντία δόξειεν
τῇ ᾧ κήρυκος φωνῇ φεγγέσθαι. Οπὶ τόνδε τὸν ἄνδρα (εἰ δὲ καὶ
ἔτ' ἄνθρωπος) φεφαιότερός ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἀρετῆς ἕνεκα
τὸν καίειτον, ἀνδραγαθίας ἕνεκα τὸν ἀναιδρον καὶ λελοισπότα τὴν
τάξιν. Μὴ, ὡς ἔστι Διὸς καὶ τῶν ἄλλων Θεῶν ἐκείλευώ ὑμᾶς,
ὦ Ἀθηναῖοι, μὴ πρόσπομον ἴσῃτε ἀφ' ὑμῶν αὐτῶν ἐν τῇ τῷ
Διονύσου ὀρχήτρᾳ· μὴδ' αἰρεῖτε ὡς ἀνθρώπους ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων
τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων· μὴδ' ὑπομιμνήσκετε τῶν ἀνιάτων καὶ
ἀνηκέστων κακῶν τῶν ταλαμπύρους Θηβαίους, ὅς φουζόντες διὰ
τῶτον, ὑποδέχθε τῇ πόλει· ὦν ἱερεῖς καὶ τέκνα καὶ τάρφες
ἀπώλεσεν ἡ Δημοσθένους δωροδοκία, καὶ τὸ βασιλικὸν χρυσίον.

μὲν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς σώμασιν ἔπρεγγέωδε, ταῖς γε
ἀφροσύνης ἀποβλέφατ' αὐτῶν εἰς τὰς συμφορας· καὶ νομί-
σατε ὅραν ἀλισκομενῶν τιμὴν πόλιν, τειχῶν κατασκαφὰς,
ἐμπρήσας οἰκῶν, ἀρμένους γυναικας καὶ παῖδας εἰς δου-
λείαν· πρεσβύτας ἀνθρώπους, πρεσβύπδας γυναικας,
ὁψέ

tamen, quem excitabit veritas,
nunquam supprimeretur, sed erum-
pet, sed præconis verbis contraria
prorsus vociferabitur, *Quod hunc*
virum (siquidem iste vir dici po-
test) *corona donat populus virtu-*
tis ergo, cum sit nequissimus, *for-*
titudinis, cum sit ignavus ordinis
que defertor. Nolite per Jovem
Deosque cæteros vos obtestor,
Athenienses, nolite in Liberi Pa-
tris theatro trophæum de vobis
ipsis statuere; nolite coram Græ-
cis delirationis atque insanix po-
pulum Atheniensem damnare:
nolite quæso miseris Thebanis cla-

des insanabiles & deploratas in
memoriam revocare, quos, illius
culpâ profugos in civitatem ve-
stram amicissimè excepistis; quo-
rum delubra, liberos, sepulchra
disperdidit sordida Demosthenis
nundinatio, atque aurum regale.

49. Sed quoniam ibi coram
non adfuitis, animis vestris & co-
gitatione eorum miseriam intue-
mini; ponite vobis ante oculos ci-
vitatem captam, diruta mœnia,
ædes incendio vastatas, conjuges
liberosq; in servitutem abductos:
fingite vobis imaginem virum
mulierumque annis laborantium,
qui

ὁψέ μεταμανθάνοντας ἢ ἐλευθερίαν, κλαίοντας, ἱκετεύον-
 τας ὑμᾶς, ὀρηξομένους οὐ τοῖς πτωχευμένοις, ἀλλὰ τοῖς
 τῶν αἰσίων ὅτι σκῆπτροντες μηδενὶ πρόσωπῳ τῆς Ελ-
 λάδος ἀλιτήριον πεφανοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν δαίμονα καὶ
 τὴν τύχην ἢ συμῶν ἀκολυθούσαν τῷ ἀνθρώπῳ φυλάξα-
 σθαι. Οὐτε πόλιν ἢ οὔτ' ἰδιώτης ἀνὴρ ὅσδεῖς πώποτε
 χαλᾶς ἀπήλαξε, Δημοσθένει συμβούλῳ χρυσάμηνον.
 Ὑμεῖς δ' ὦ Ἀθηναῖοι, οὐκ ἀρχυέσθε, εἰ ὅτι μὲ τῆς
 πορθμέας τῆς εἰς Σαλαμῖνα πορθμυόντας νόμον ἔθεσθε,
 εἴν τις αὐτῶν ἄκων οἷ τῷ πόρῳ πλοῖον ἀνατρέψῃ, τῶν
 μὴ ἔχειναι πάλιν πορθμεῖ γενέσθαι, ἵνα μηδεὶς αὐτοχρ-
 εῖσθῃ εἰς τὰ τῶν ἑλλήνων σώματα. ἢ δὲ τὴν ἑλλάδα ἢ
 ἢ πόλιν ἄρδην ἀναπετραφότα, τῶν ἐάσετε πάλιν ἀπω-
 θυεῖν τὰ κοινά;

γ'. Ἰνα δ' εἴπω καὶ περὶ τοῦ τετάρτου χαρῶ καὶ τῶν
 νυνὶ κατεστηκότων πραγμάτων, ἐκεῖνο ὑμᾶς ὑπομνήσας

βέλο-

qui extremo jam in ævo liberta-
 tem serò dediscunt, lugentes, la-
 mentantes, lachrymis atque ejula-
 tu vobis supplicantes; iis qui ca-
 lamitatum harum omnium autho-
 res extirare, non iis, quibus diris-
 simas poenas dederunt, succensentes;
 flagitantes denique atque ob-
 testantes, ne Græciæ cladem &
 funus ullo modo coronandum pu-
 tetis, sed potius ut fatalem fortu-
 nam, quæ ei semper hæret comes,
 cautè devitetis. Neque enim aut
 civitas aut privatus quisquam in-
 cepto unquam pulchrè defunctus
 est, qui socium sibi & consiliarium

adscivit Demosthénem. Vos au-
 tem, Athenienses, nonne pudet,
 in portitores, qui Salamina traji-
 ciunt, legem statuere, ut *Siquis*
navem in cursu etiam invitatus e-
verterit, ei non amplius liceret
portitoris officio fungi, nequis ni-
 mirum Græcorum corpora teme-
 rè & præcipitanter exponat; huic
 verò, qui & Græciam civitatem-
 que nostram evertit, Rempubli-
 cam iterum tractandam commit-
 tere?

50. Jam verò ut de quarto tem-
 pore & præsentī rerum statu di-
 cam, illud memoriæ vestræ in-
 fixum

βέλομαι, ὅτι Δημοσθένης ἔτ' ἀπὸ στρατοπέδου μόνον τάξιν
 ἔλιπεν, ἀλλὰ καὶ τ' ἐκ τ' πόλεως τελήρη πρῶτα ὑμῶν
 καὶ τῶν Ἑλλήνων ἡγρολόγησε. Καταγαγούσης δὲ αὐτὸν εἰς
 τὴν πόλιν τ' ἀποδοχὴν σωτηρίας, τῶν μὲν πρώτων χρο-
 νους ὑπόβομος καὶ ἄνθρωπος, καὶ πρῶτον ἡμῶν ὅτι ὁ βῆ-
 μα, εὐρυφύλακα ὑμῶν ἐκέλευεν αὐτὸν χειροποιῆν. Τμῆς
 δὲ καὶ μὲν τῶν πρώτων χρόνων ἔδ' ὅτι τὰ ψήφισματα
 εἴατε τὸ Δημοσθένος ἐπιγράψαν ὄνομα, ἀλλὰ Ναυσικλῆ
 τῷτο προσεταίητε. καὶ δ' ἤδη καὶ φανερὸν ἀξιῶ. Επειδὴ
 δ' ἐπελεύτησε Φίλιππος, Ἀλέξανδρος δ' εἰς τ' ἀρχὴν
 κατέστη, πάλιν αὐτὸς παραδόμενος, ἱερὰ μὲν ἰδρύσαστο Παυ-
 σανίαν, εἰς αὐτὰς δὲ εὐαγγέλιον καὶ θυσίας τ' Βυλὴν κατέστησεν.
 Επωνυμίαν δὲ Ἀλεξάνδρου Μαργίτιον ἐπέθετο. ἀπετόλμα δὲ
 λέγειν ὡς ἔκινησεν) ἐκ Μακεδονίας, ἀγαπᾶν γὰρ αὐτὸν ἔφη
 ἐν Πέλλῃ παρῆντα, καὶ τὰ ἀσπίδα φυλάττειν. Καὶ
 ταῦτα λέγειν ἔφη ἐκ εὐχῶν, ἀλλ' ἀκριβὲς εἰδὼς, ὅτι αἱμαλὸς
 ὅστις

fixum volo, quod Demosthenes
 non modò ordinem in acie dese-
 ruerit, sed & triremi, quam à ci-
 vitate cepit, circumvectus, argen-
 tum à Græcis corrogârit: quem
 cùm inopinata salus in urbem re-
 portâsset, sub primis temporibus
 metu fractus & debilitatus con-
 tremuit, semianimisq; in sug-
 gestum ascendens à vobis postu-
 labat, ut suffragiis crearetur pacis
 conciliator & custos. Vos autem
 principio ne nomen quidem De-
 mosthenis decretis inscribi per-
 misistis, sed Nauficli provinciam
 eam detulistis: at nunc verò iste

coronam quasi debitam exposcit.
 Postquam verò, Philippo patre
 mortuo, in regnum successit Ale-
 xander, eadem atque antea por-
 tentia iterans, sacra quidem Pau-
 sanias instituit, gratulationis verò
 & sacrificii crimen in Senatum
 trajecit. Alexandro autem *Mar-
 gite* nomen indidit: & porro au-
 sus est dicere, eum ex Macedonia
 finibus nunquam egressurum; con-
 tentum verò fore si modò in Pel-
 lā obambulet, & præcordia sua
 conservaret. Et hoc se dicere pro-
 fessus est, non ut qui conjecturam
 faceret, sed qui certò nôrit virtu-
 tem

ὅστιν ἡ ἀρετὴ ὠνία, αὐτὸς οὐκ ἔχων αἷμα, καὶ θεωρῶν τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ ὥς τὸν Ἀλεξάνδρου φύσεως, ἀλλ' ὥς τὸν ἑαυτοῦ ἀνδρίας. Ἡδὴ δ' ἐψηφισμένων Θεσσαλῶν ὅπως στρατεύειν ὅπῃ τὴν ὑμετέραν πόλιν, καὶ ὅς νεανίσκος τὸ πρῶτον προξυνήνητο (εὐκότως) ἐπειδὴ πρὸς Θήβας ἦν τὸ στρατόπεδον, πρεσβυτέρῳ ὑφ' ὃν χεῖρα τοιγηθεὶς, ἀποδράς ὥς μέσῃ καὶ Κιθααρῶντι ἦκεν ὑποστέφας, ὅτ' αὐτὸν εἰρήνη, οὐτ' ἐν πολέμῳ χεῖρα τοιγῇ ἑαυτὸν παρέχον. Καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὑμεῖς μὲν τῶν ἑλπίδων πρέδοτε, ὃ δ' εἰάσατε κειθῆναι ἐν τῷ τῶν Ἑλλήνων συνεδρίῳ ὅτις δ' ὑμᾶς νῦν προδεδωκεν, εἴ ποτε ἀληθῆ ὅστιν ἀλέγει).

να'. Ὡς γάρ φασι Παράλιοι καὶ οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς Ἀλέξανδρον (καὶ τὸ πρῶτον εὐκότως πιστεύειν) ὅτι τις Ἀριστῶν Πλαταικός, ὃς καὶ Αἰσχύλῃ καὶ Φαρμακοπόλῃ υἱός, εἰς τις ἄρα καὶ ὑμῶν γνώσκει. Οὗτος ποτε ὁ νεανίσκος ἐτέρων τὴν ὅψιν ἀφαιρῶν γενόμενος, ὥκησε πολλὴν χεῖρα ἐν τῇ Δημοσθένους οἰκίᾳ. Ο, πρὸς πρᾶττων ἢ πάγων, ἀμφί-

βολῇ

tem sanguine emendam: hoc, inquam, effutituit homo ipse exanguis, & Alexandrum non ex Alexandri indole sed suâ imbecillitate atque ignaviâ dimensus. Jam verò Thessalis in civitatem nostram aciem instruentibus, & juvene tum primùm commoto & exacerbato (neque injuriâ) cùm jam circa Thebas castra locâssent, renunciatus à vobis legatus in medio itinere ex Citherone profugit atque Athenas rediit, neque in pace neque in bello de vobis bene meritis. Et quod omnium erat acerbissimum, vos quidem

hunc judicio tradere noluiſtis, neque in Græcorum concilio damnari permisiſtis; qui tamen, siquidem ea quæ prædicantur sunt vera, vos jam fefellit & prodidit.

51. Ut enim aiunt Paralii iique qui ad Alexandrum legationem obibant (& rei meritò sanè adhibetur fides) quidem est Platæensis nomine Aristion, Aristobuli Pharmacopolæ, siquis fortè vestrum cognovit, filius. Hic olim adolescentulus eximiâ & præcellentī formâ, diu in Demosthenis domo diversabatur. Quid verò aut fecerit aut passus sit, tum profus

sus

βολῶ ἡ αἰτία, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδαμῶς εὐσχημον
ἐμοὶ λέγειν. Οὗτῳ (ὡς ἐγὼ ἀκρόω) ἡγνοημὲν ὅτις
καὶ πῶς ποτέ ᾔδει βεβιωκώς, ὁ Αλέξανδρον ὑπο-
τρέχει, καὶ πλησιάζει ἐκείνῳ. Διὰ τούτου γράμματ'
πέμφας Δημοθένης ὡς Αλέξανδρον, ἀδειάν τινα εὐ-
ρηται καὶ ἀγαλαγὰς, καὶ πολλὴν κολακείαν πεποίη-
ται. Εκείθεν δὲ θεωρήσατε ὡς ὁμοίον ᾔδει τὸ πρᾶγμα τῇ
αἰτίᾳ.

16. Εἰ γὰρ π' ἐξ ὧν ἐφύκει Δημοθένης ἡ πολεμικὴς
εἶχεν (ὥσπερ καὶ φησι) πρὸς ὁ Αλέξανδρον, πρὸς αὐτῷ
καὶ οἱ ἄλλοι παρεγγόνασιν, ὧν ὁδὸν φαίνεται κεχρη-
μὲν. Εἰς μὲν ὁ ὥρως, ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν ἔπαυται κατε-
στῆκεν Αλέξανδρος, ἀπαρασκευάστων αὐτῷ τῶν ἰδίων ὄντων,
εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη· ἡκμαζε δ' ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς
ἡ ναυσι καὶ χερμασι καὶ πεζῇ στρατῷ. ἄσμεν δ' ἂν
ὕμῃς εἰς τὴν κοινὴν συμμαχίαν προσεδέξατο ἀπὸ τοῦς
ἑπεί-

fus in dubio est, tum me loqui ne-
quaquam decet. Hic autem (ut
mihi nuntiatur) cū quo ortus fu-
erit loco, quo modo vitam duxe-
rit, nemini esset compertum, se
in Alexandri gratiam insinuabat,
& cum eo familiarissimè versatus
est. Per hunc itaque cū literas
ad Alexandrum misisset Demo-
sthenes, timore deposito, animo
seculo atque otioso esse incepit; &
maximis assentationibus & blan-
ditiiis usus cum eo in gratiam redi-
bat. Hinc vero perspicietis quā
congruum sit hoc factum ei, quem
simulat in Alexandrum, animo.

52. Siquid ex his enim cogitaret
Demosthenes, si infenso in Ale-
xandrum (uti jactat) esset animo,
tria illi apprimè commoda data
sunt tempora, quorum ne uno, ut
apparet, unquam est usus. Ac pri-
mum quidem erat, cū in impe-
rio nuperrimè constitutus Alexan-
der, rebus suis paulò indiligentiùs
paratis atque instructis, in Asiam
transiret; Persarum autem Rex
classe, opibus, pedestribusque co-
piis plurimū polleret; idemque
vos Alexander in communem
belli societatem, propter ea quæ
in ipsum undiq; ingruerant peri-
cula,

ὑπερφρονέμενος αὐτῷ κινδυνεύς· εἶπας πῶς εἰταῦθα λόγον, Δημόθεους, ἢ ἔγραψάς τι ψήφισμα; Βέβησεν σε ἴω καὶ φοβηθῆναι καὶ χεῖρα σπῆσαι πρὸς αὐτὸν πρόπῳ; καὶ τοὶ ῥητορικῶς δειλίαν δημόσιον χρεὼς οὐκ ἀναμένει. Ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσι τῇ δυνάμει Δαρείος κατεβέβηκε, ὃ δ' Ἀλέξανδρος ὡς ἀπειλημδύνει ἐν Κιλικίᾳ πάντων εἰδεῖς, ὡς ἀφροδαὶ σὺ αὐτίκα, μάλα δ' ἐμελλεν (ὡς ὡς ὁ πρὸς σοὶ λόγος) συμπατηθῆσθαι ὑπὸ τῇ Περσικῇ ἰσχύϊ, τὴν δὲ σὴν ἀνδρῶν ἢ πόλις οὐκ ἐχέει, καὶ τοὺς ἐπιστολὰς αἰς Ἰσηρητημῶν ἐκ τῶν δακτύλων ὥσπερ, ἐπιδεικνύων πρὸς τὸ ἐμὸν πρόσωπον, ὡς ἐκπεπληγμένον καὶ ἀθυμουῦντα, καὶ χρυσόκεραν ὑποκαλῶν, καὶ κατεφέρεται φάσκων, εἶπε πᾶσιμα συμβήσεται Ἀλεξάνδρῳ· ὃ δ' εἰταῦθα ἔπραξας ὁδὸν, ἀλλ' εἰς πῶς χρεὼς ἀνεβάλλει καλλίως. Ὑπερβὰς τοίνυν ἅπαντα ταῦτα, ὡς τῶν νυνὶ κατεστηκότων λέξω. Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ τὸ Ξενικὸν ἐπέτυχον μάχῃ καὶ διέφθειραν τῶς

αἰ

cula, libenter vellet adsciscere: an verò verbum unum tum dixisti, *Demosthenes*, an decretum unum conscripisti? Visne te metuisse, atque indoli tuæ obsecundâsse? tribuam atque concedam: quamquam Oratoris ignaviam Reipublicæ tempora non ferunt. Sed postquam Darius cum totâ acie descendisset, Alexander autem in Ciliciâ intercluderetur, rerum omnium inopiâ (ut ipse tum dixisti) laborans, cum eum confestim (ut idem tu aiebas) contriturus esset & conculcaturus Persarum equitatus, tuam importunitatem non

ultrâ Epistolas *cohibebat* tuas, quibus ad digitos aptatis huc illuc ambulabas & cursabas, vultum meum quasi exanimati hominis atque perculsi iterum atque iterum monstrabas, me aureis cornibus instructum nuncupabas, corollis ornandum & ad aras ducendum, siquâ in re laberetur Alexander, *scurrili tuo more* dictitabas: ne tum quidem egisti quicquam, sed tempori nescio cui magis commodo te reservâsti. His verò omnibus omiſſis, de iis rebus, in quibus jam nunc versamur, pauca exponam. Lacedæmonii & externorum militum exercitus prælio congressi

ὡς Κόρραγον γραπῶται· Ηλεῖοι δ' αὐτοῖς συμμεπιβά-
λοντο καὶ Ἀχαιοὶ πάντες πλὴν Πελλινναίων, καὶ Ἀρχαδία πάντα,
πλὴν Μεγάλης πόλεως (αὐτὴ δὲ ἐπολιορκεῖτο, καὶ καθ' ἐχά-
στην ἡμέραν ὀπίδοξος ἦν ἀλῶναι) ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἔξω τ' Ἀρ-
κίῃ καὶ τ' οἰκισμῆς ὀλίγη δαῖν πάσης μνηστῆκε· ὁ δὲ Αντίπα-
τρος πολλὸν χρόνον σιωπῇ γε γρατόπεδον, τὸ δὲ ἐσόμενον ἀδη-
λον ἔω. Ἐνταῦθα ἡμῖν ἀποδείξιν ποίησαι, ὦ Δημόσθενες, τί
ποῖ ἔω ἀ' ἐπραξας, καὶ τί ποῖ ἦν ἀ' ἔλεγας· καὶ εἰ βέβαιον, πῶ-
ρα σοι ἔβημασας, ἕως ἀν' εἴπῃς· ἐπειδὴ δὲ σιγᾶς, ὅτι μὲν
ἀπορεῖς, συγγνώμην ἔχω σοι, ἀ' δὲ τότε ἔλεγας, ἐγὼ νῦν λέξω.

νγ'. Οὐ μένησθε αὐτῶν τὰ μαρὰ καὶ ἀπίθανα ῥήματα, ἀ'
πὸς ποθ' ὑμεῖς, ὦ σιδῆρειοι, ἐχαλριεῖτε ἀκροώμενοι; ὅτ' ἔφη
παρελθὼν, [Ἀμπελουργοὶ πινες τ' πόλιν, ἀνατελμήχασί πινες
τὰ κλήματα ἔδνμυ, ὑποτέτμην] τὰ νῦν τ' ὁρασμαίων,
φορμορράφῃ μὲν ὅτι τὰ γενὰ, πινὲς ὁρώτοι ὥσπερ τὰς βελό-
νας διέρχουσι.] Ταῦτα δὲ πῶς ὅτιν, ὦ κίναδος, ῥήματα ἢ θαύ-

ματα;

congressi Corrhagi copias diffi-
pârant; Elêi verò & Achæi om-
nes præter Pellenæos à Macedo-
nibus desciverant; tota etiam Ar-
cadia, exceptâ Megalopoli; ea e-
nim obsidione erat pressâ, & om-
nium opinione jam penè ex-
pugnata: Alexander autem extra
septentrionem ultimum & totius
ferè mundi limites migrârat; An-
tipater in copiis contrahendis per-
diu jam perstitit; rei verò exi-
tus planè in incerto erat. Osten-
de quæso nobis quid tum fecisti,
quid dixisti; quod si velis, sug-
gesto tibi cedam, donec oratio-
nem absolveris: sed quoniam ta-

ces, quòd hæres anxius & diffi-
dis, veniam tibi concedo, quæ
vero tum dixisti ego jam expo-
nam.

53. Nonne meministis, Judi-
ces, odiosas illas & improbables
voces, quas olim vos ὁ plusquam
ferrei, audire sustinivistis? *nonne
recordamini eum hæc effutisse de
suggesto, [Civitatis furculos am-
putant nonnulli, populi pampi-
nos circumcidunt, rerum nervos
lancinant, in tegetis angustias
confuti sumus, aliqui imprimis
tanquam aciculis nos trajiciunt]*
Hæccine vero, ὦ bellua, verba
sunt an potius portenta? Quid

ματᾶ; Καὶ πάλιν ὅτε κύκλῳ περιδινὼν σεαυτὸν ὅτι τοῦ βήματ' ἔλεγες, ὡς ἀντιπράττων Ἀλεξάνδρῳ, [Ὁμολογᾷ τὰ Λακωνικὰ συγῆσαι, ὁμολογᾷ Θετταλοὺς καὶ Περρῶν-βοὺς ἀφιστᾶναι.] Σὺ γὰρ ἀνὴρ κόμῳ ἀποστήσας; Σὺ γὰρ ἀντιπράττων μὴ ὅτι πρὸς πόλιν, ἀλλὰ πρὸς οἰκίαν, ὅπου κύνειν πρὸς σε; Ἀλλ' εἰ μὴ πρὸς χρήματα ἀναλίσκεται, πρὸς κατεσθῆσιν, πρὸς ἀνδρὸς καὶ πρὸς ἄλλους· ἐὰν δ' αὐτόματόν τι συμβῇ, πρὸς ἀποστροφήν, καὶ σεαυτὸν ὅτι τοῦ γαργημῶνος ἐπιγρᾶψεις· ἀνὴρ δ' ἔλθῃ φόβῳ πρὸς ἀποστροφήν· ἐὰν δὲ θάρρησωμεν, δωρεὰς αἰτήσῃς, καὶ χρυσοῖς τεφάροις τεφαισθῇ.

18. Ναί· ἀλλὰ δημοπικός ἐστιν. Ἐὰν μὴ ποίνω πρὸς εὐφημίαν ἀλλὰ τῶν λόγων ἀποβλέψῃτε, ἔξαπατηθήσεσθε, ὥσπερ καὶ πρότερον· ἐὰν δ' εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, οὐκ ἔξαπατηθήσεσθε. Ἐκείνως δὲ ἀπολαβέτε παρ' αὐτοῦ τὸ λόγον. Ἐγὼ μὴ μὴ ὑμῶν λογιόμεθα ἀλλὰ

ὑπάρξαι

cum circuitu & quasi orbe quodam in-suggesto te circumagens dixisti, tanquam Alexandro ad-
versatus, *Fateor me Lacedæmoniis factionis & conjurationis ad-versus Alexandrum ineundæ au-thorem extitisse; fateor me The-salos & Perrhæbos ad defectionem concitasse.*] Tu verò vel vil-lam quidem ad defectionem con-cites? Tu non modò in civitatem sed in domum, ubi quid sit discri-minis, intrare sustineas? Ubi au-tem pecuniæ impenduntur, affli-ctes atque hærebis, virile verò ni-hil patrabis; sin *boni* quid fortui-

tò eveniat, id tibi statim arroga-bis, & teipsum rei jam peractæ authorem inscribes: quod si me-tus aliquis ingruerit, profugies; at cum in spem denuo erecti fumus, munera postulabis, aureas coronas flagitabis.

54. Esto: sed popularis est. Si quidem honestam verborum spe-ciem & ornatum intueamini, uti & olim, nunc quoque eritis dece-pti; sin autem rei naturam & ve-ritatem exquiratis, nequaquam fal-lemini. Hoc igitur modo ut ra-tionem vobis reddat, postulate. Ego autem vobiscum expendam, quæ

ὑπάρξαι οὐ τῇ φύσει τῷ δημοτικῷ ἀνδρὶ καὶ σώφρονι, καὶ
 πάλιν ἀντιπλήσω ποῖόν πνα εἰκός ὅτιν ἐῖ) ὀλιγαρχικὸν
 ἄνθρωπον καὶ φαῦλον· ὑμεῖς δ' ἀντιπλήντες ἐκάτερα τῶτων,
 θεωρήσατ' αὐτὸν μὴ ὀποτέρου τῶ λόγου, ἀλλ' ὀποτέρου τῶ
 βίῃ ὅτιν.

νε'. Οἷμαι τοίνυν ἅπαντας, ἀν ὑμῶς ὁμολογήσῃ τούδε
 δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ· ὡραῖον μὲν, ἐλεύθερον αὐτὸν ἐῖ)
 καὶ πρὸς πατρὸς καὶ μητρὸς, ἵνα μὴ λήθῃ τίς πρὸς τὸ
 γένος ἀτυχίαν, δυσμενῆς ἢ τοῖς νόμοις, οἱ σώζουσι τὴν δημο-
 κρατίαν. Δεύτερον δ', ἀπὸ τῶν πρὸς τῶν εὐεργεσίαν πρὸς
 αὐτὸν πρὸς τὴν δῆμον ὑπάρχον, ἢ τὸν ἀναγκασμὸν, μηδε-
 μίαν ἔχθραν, ἵνα μὴ βοηθῇ τοῖς τῶν πρὸς τῶν ἀτυχί-
 μασι, κακῶς ὅτι χειρὴ ποιῇ τὴν πόλιν. Τρίτον, σώφρονα
 καὶ μέτριον ληθὲν πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν κατ' ἡμέραν δια-
 ταν, ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγαν τὴν δαπάνης δωροδοκίαν καὶ
 τοῦ δήμου. Τέταρτον, εὐγνώμονα καὶ δυνατὸν εἰπεῖν. καλὸν

καὶ

quæ insita esse debeant in ingenio
 viri frugi & popularis; è contrà
 autem qualem necesse est virum
 esse improbum, & paucorum po-
 tentiæ studiosum: vos his duobus
 ex adverso positis & inter se col-
 latis in eum intuemini, non utrum
 dicendi genus sed utram vivendi
 rationem sit amplexus.

55. Cuncti (opinor) uno ore
 agnoscetis hæc omnia, quæ sum
 dicturus, viro populari inesse de-
 bere: primò ingenuam ab utrisq;
 parentibus derivatam dignitatem;
 ne propter stirpis suæ tenuitatem
 & fortunam infimam, legibus,

quæ populare imperium confer-
 vant, evadat inimicus. Secundo
 collata in Rempubl. aliqua à majo-
 ribus beneficia, vel (quod omnium
 maximè necessarium est) nun-
 quam susceptas cum eâ similitudines;
 ne injuriarum & damnorum, in
 quæ majores inciderunt, se vin-
 dicem præbens malum moliatur
 civitati. Tertio frugalitatem &
 singularem in quotidiano victu
 temperantiam; ne propter luxum
 immodicum & profusos sumptus
 quæstum aucupetur, Remque pu-
 blicam labefaciet. Quarto cum
 eloquentiâ probitatem; eximia
 enim

ἢ τὴν μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ παρὰ βέλπεια, τὴν δὲ
παρὰ τὴν ἑρῆτον ἢ τὴν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούον-
τας· εἰ δὲ μὴ, τὴν εὐγνωμοσύνην αἰεὶ παρακλῆον ἢ λόγον.
Πέμπτον, ἀνδρεῖον εἶναι τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ
καὶ τοὺς πολέμοις ἐγκαταλίπη ἢ δῆμον. Τὸν δ' ὀλιγα-
ρχικόν, πάντα τὰναντία τούτων ἔχειν· τί γὰρ δεῖ πάλιν
διεξιέναι;

ντ'. Σκέψασθε δὴ, τί τούτων ὑπάρχει Δημοσθένει;
ὁ δὲ λογιζόμενος ἔγωγε ὅτι πᾶσι διαχόοις. Τύτῳ πατρὶς μὲν ὡς
Δημοσθένους ὁ Παμανιεύς, ἀνὴρ ἐλεύθερος (ἢ ἢ δὲ φεύδει-
σθαι) τὰ δ' ἀπὸ τῆς μητρὸς ἢ ἢ πάππῃς τῆς πρὸς μητρὸς,
πῶς ἔχει αὐτῷ, ἐγὼ φράσω. Γύλων ἦν ἐκ Κεραμέων, ἑὸς
παραδούς τοῖς πολεμίοις Νύμφαμον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ (τότε
τῆς πόλεως ἐχέσης τὸ κατεῖον τοῦτο) φυγὰς ἐκ τῆς πό-
λεως ἐγένετο, θανάτῳ καταγνοσθέντος αὐτῷ, τὴν κείνην
οὐχ ὑπομείνας καὶ ἀφικνήσθαι εἰς Βόσπορον, καὶ κεῖ λαμ-

βάειν

enim est res si cui inest prudentia,
quâ rerum omnium optimarum
delectum adhibeat, & oratoria in-
super eruditio & facultas, quâ au-
ditorum animos quoquod velit im-
pellat: sin minus ita contingat,
probitas eloquentiæ præponi de-
bet. Postremò excelsam animi
magnitudinem, ne aut in bello
aut rerum asperitatibus & tempo-
rum angustiis à populo recedat.
Probè autem nôstis in eo, qui pau-
corum potentiæ favet, his omni-
bus adversa esse studia: nec ea vo-
bis iterum recensere necesse est.

56. Jam verò, dispicite, quod-
nam ex his habeat Demosthenes;

atque in hâc quidem dinumera-
tione nihil nisi justum & æquum
ponatur. Huic pater erat Demo-
sthenes Pæanienfis, homo, ne
mentiar, ingenuo atque honesto
loco natus. Genus autem, quod à
matre maternoque avo deducit,
quomodo se habeat ego jam ex-
ponam. Gylo quidam erat Cera-
menfis, qui Nymphæum, quod
situm est in ponto, hostibus pro-
dito (quo tempore regionem sub
imperio suo habebat Civitas) ab
urbe in exilium profugit; eò quòd,
cùm capitis damnatus esset, judi-
cii aleam subire noluisse. Bospho-
rum concessit; ubi Ceperum (qui
vocantur

βάνει δωρεὰν ὡς τῶν Τυραννῶν τὴν ὀνομασμένην Κήποις, καὶ γὰρ μὲν γυναικὶ πλοῦσι μὴ νῆ Δία καὶ χρυσίον ὀπιφραμένῳ πολὺ, Σκυθὴν δὲ τὸ γένος· ἔξ ἧς γένοντο αὐτῶν θυγατέρες δύο, αἱ ἐκείνος δεῦρο μὲν πολλὰν χρημάτων ἀποτίλας συσώκισεν τῇ μὲν ἑτέραν ὁ τῶ δὴ ποτε (ἵνα μὴ πολλοῖς ἀπεχθάνωμαι) τὴν δὲ ἑτέραν ἔγημε παριδὼν τὴν τῆ πόλεως νόμους Δημοσθένης ὁ Παιανιεύς· ἔξ ἧς ὑμῖν ὁ πατὴρ καὶ συκοφάντης γέγονεν Δημοσθένης. Οὐκ ἔστιν ἀπὸ μὲν ὅτι πάμπαν ὅτι πατρὸς, πολέμιος ἀνὴρ εἴη τῷ δήμῳ (θάνατον γὰρ αὐτῷ τῷ πατρὶον κατέγνωτε) τὰ δὲ ὅτι τῷ πατρὶ, Σκύθης, βάρβαρος, Ἑλληνίζων τῇ φωνῇ, ὅθεν καὶ μὲν πονηρίαν ἔχει ὀπιφραμένους ὅτι.

15. Περὶ τὴν κατὰ ἡμέραν διαίταν, τίς ὅστις; Ἐκ Τειρεάρχου λογιγράφου ἀνεφάνη, τὰ πατρὸς κατὰ γένους πατρὸς· ἀπίστος δὲ καὶ πατὴρ ταῦτα δόξας εἶναι, καὶ τοὺς λόγους ἐκφέρων τοῖς ἀντιδίκοις, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ βῆμα· πλεῖστον δὲ ὅτι τῆς πόλεως εὐληφὸς ἀργύριον,

vocantur) largitionem à Tyrannis nactus, uxorem ducit opulentam sanè atque amplâ dote locupletatam, natione autem Scythida: ex eâ duas suscepit filias, quas huc pecuniâ multâ ditatas misit; earumque unam nuptum dedit nescio cui (ne multorum in me odia concitem) alteram verò, civitatis nostræ legibus violatis, duxit Demosthenes Pæanienfis, ex quâ natus est percuriosus hic ardelio & quadruplator Demosthenes. Apparet itaque quodd ab avo materno civitati inimicus est (maiores enim illius morti addixistis) à stirpe autem maternâ, Scythia,

barbarus, linguâ tantummodo Græcus: unde fit, ut istius scelera atque flagitia non indigenarum more commissa videantur.

57. In quotidiano autem victus apparatu qualem habet modum? ex triremium enim præfecto, postquam rem paternam ridiculum in modum abligurierat, leguleius evasit & formularam cantor: cum verò suspicio increbuerat eum in hoc etiam negotio perfidissimè prævaricatum esse, & proditionis clientis sui causâ, adversario operam navasse, in fugestum illico profiliit; cumque argenti plurimum à civitate accepisset,

ριον, ἐλάχιστα ᾤεσθαι. Νῦν μὲν τοι τὸ βασιλικὸν χρυσίον ἐπιέκλυκε τιμὴ δαπάνῃ αὐτῷ. ἔτι δ' ὅθεν τῷ ἱκανόν. ὁδεῖς γὰρ πλεῖστον τρόπον πονηροῦ ᾤεσθαι. Καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸν βίον οὐκ ἔκ τῶν ἰδίων προσόδων ποιεῖται, ἀλλ' ἔκ τῶν ὑμετέρων κινδυνῶν. Περὶ δ' εὐγλωσσίῃ καὶ λόγῳ διώαμιν, πῶς πέφυκε; Δεινῶς λέγῃ, κακῶς βιωῖται. Οὐτοῦ καὶ χρεῖται καὶ τῷ ἑαυτοῦ σώματι καὶ παιδοποιεῖ, ὥστε μὴ βέλεσθαι λέγειν ἅ τῷ πτωχεύει. ἤδη γὰρ ποτε εἶδον μισηθέντας τοὺς τὰ τῶν πλουσίων ἀγρὰ λίαν σαφῶς λέγοντας. Επειτα, τί συμβαίνει τῇ πόλει; (Α) μὲν λόγοι χαλοὶ, τὰ δ' ἔργα φαῦλα.

νῆ. Πρὸς δὲ ἀνδρείῳ βραχὺς μοι λείπεται λόγος. Εἰ μὲν καὶ ἡρῆτο μὴ δειλὸς εἶναι, ἢ ὑμᾶς μὴ συνήδειε αὐτῷ, ἀφ' ἡμετέρου ὁ λόγος ἂν μοι παρέχεν· ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ εἰ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὑμεῖς σὺν.

τε,

pisset, pauxillulum sibi reservavit. Nunc autem aurum regale sumptus ejus jam penè exhaustos supeditat & instaurat; sed neque hoc ad luxum sufficit: nullæ enim divitiæ, nulla unquam opulencia prævæ & luxuriôsæ indolis libidinem satiârunt. Ad summam verò, non ex re familiari, sed ex vestris periculis victum acquirit. Oratio quidem ejus est acerrima & præclara, vita autem cum primis improba & nequam. Ita enim corpore suo ad libidinem & procreandi cupiditatem abutitur, ut mihi non gratum sit ea quæ commisit exponere: satis enim

jam antè cognovi eos, qui vicinorum infamiam & turpitudinem liberè nimis pervulgant, odium sibi ac invidiam conflâsse. Sed quid quæso civitati contulit insignis hujusce eloquentia? in verbis quidem cultus erat & honestus, factorum autem nequitia turpissimus.

58. De fortitudine verò pauca admodum mihi jam restant dicenda: si enim ipse inficiari auderet se timidum esse & imbellem, si vos hujusce ignaviæ non essetis conscii, in longius mihi dicenda esset oratio; sed quia ipse in concionibus coram fatetur, vosque

τε, λοιπὸν ὑπομνήσας τοὺς παρὰ τούτων κειμένους νόμους. Ο ὦ Σόλων ὁ παλαιὸς νομοθέτης εἰ τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις ᾤετο δεῖν ἐλέχεσθαι τῶν ἀσφράτευτον, καὶ τὴν λελοπύπτα τῶν τάξιν καὶ τὸν δειλὸν ὁμοίως. Εἰσὶ γὰρ καὶ δειλίας γεγραφά· καὶ τοὶ θαυμάσκειν ἂν τις ὕμνῃ, εἰ εἰσι φύσεως γεγραφά· εἰσὶ γὰρ τῶν ἐνεχῶν· ἵνα ἕκαστος ὕμνῃ τοὺς ἐκ τῶν νόμων ζημίαις φοβέμενος μᾶλλον ἢ τοὺς πολέμους, ἀμείνουν ἀγωνιστῆς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὑπάρχει. Ο μὲν τοίνυν νομοθέτης, τὸν ἀσφράτευτον, καὶ τὸν δειλόν, καὶ τὸν λιπύπτα τῶν τάξιν ἔξω τῶν ἀσφράτευτων τῆς ἀρχῆς ἐξέργη, καὶ οὐκ ἐὰν σφραγίσθαι, οὐδὲ εἰσέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ. Σὺ δὲ ἀσφράτευτον ἐκ τῶν νόμων κελεύεις ἡμᾶς σφραγεύειν, καὶ τῶν σαυτοῦ ψήφισματι τὸν οὐ παρόντων εἰσκαλεῖς τοῖς γεγραφόσι εἰς τὴν ὀρχήστραν, εἰς τὸ ἱερὸν ὅτι Διονύσου τὴν τὰ ἱερὰ διὰ δειλίαν προδεδωκότα. Ἴνα δὲ μὴ σποπλανῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς

que probe intelligitis, reliquum est, ut leges, quæ de hisce rebus feruntur, paucis recensceam. Solon enim, antiquus ille legislator, & eum qui militiam detrectat, & eum qui de statione decedit, & eum qui est animo timido atque ignavo, iisdem suppliciis mulctari debere censuit. Timiditatis enim dantur actiones; & aliquis jure miretur forsan quod in ea vitia, quæ à naturâ oriuntur, constitutæ sint actiones: sed tamen sunt constitutæ; hæc nempe de causâ, ut singuli cives legum multas impensius quàm inimicos reformident, & pro patriâ suâ

acrius multò propugnent. Legislator enim & eum qui militiam detrectat, & eum qui de statione decedit, & eum qui animo est timido & ignavo, ab aquâ lustrali & foro prohibet; vetat ne coronâ donetur, ne ad sacra & supplicationes publico nomine decretas accedat. Tu autem, Ctesiphon, coronam Demostheni, cui eam interdicunt leges, jubes imponi; decreto tuo hominem indignissimum ludis tragicis in orchestram accerxis; in ædem Liberi patris eum, qui Deorum templa timiditate suâ prodidit, deducis. Sed ne à proposito vos ulterius

τῆς ὑποθέσεως, ἐκείνο μέμνησθε, ὅταν φῇ δημοπλὺς εἶ),
θεωρεῖτ' αὐτῷ μὴ τὸν λόγον, ἀλλὰ τὸ βίον· καὶ σκοπεῖτε μὴ
τίς φησιν εἶ), ἀλλὰ τίς ὄσιν.

ιβ'. Επεὶ δὲ τεφάνων ἀνεμνήσθην καὶ δωρεῶν, ἕως ἐπὶ μέ-
μνημα, περιλέγω ὑμῖν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ καταλύσῃ
ταῖς ἀφθόνις τὰς δωρεὰς καὶ τοὺς ἐκτὴ διδομένους τεφά-
νας, ὅτ' αὖ πικρῶν χάριν ὑμῖν εἰσονται, ὅτε τὰ τὴ πό-
λεως πρὸς τὰ ἐπανορθωθήσεται· τὰς μὲν γὰρ πονηρὰς καὶ μή-
ποτε βελτίους ποιήσετε, τὰς δὲ χρηστὰς εἰς τὴν ἐξάτιον ἀφύ-
μιαν ἐμβαλεῖτε. Οἱ δ' ἀληθῆ λέγω, μεγάλα νυνὶ οἷμα
σημεῖα δείξιν ὑμῖν. Εἰ γὰρ τις ὑμᾶς ἐρωτήσῃ, πότερι
ὑμῖν ὁδοξότερα δοκεῖ ἢ πόλις εἶ) ὅτι τὴ νυνὶ χαρῶν, ἢ
ὅτι τὴ πρὸς τῶν ἀπάντων ὁμολογήσῃ, ὅτι τῶν πρὸς
τῶν ἀνδρῶν δὲ πότερον τότε ἀμείνους ἦσαν ἢ νυνὶ, τότε μὲν
ἀφάφροντες, νυνὶ δὲ πολλῶν κατὰδότες· δωρεὰ καὶ γὰρ
φανοὶ καὶ κηρύγματα καὶ σιτήσης ὡς Πρυτανείῳ πότερον τότε
ἦσαν

rius divertam, illud vehementer
mementote, cum se esse popula-
rem jactitabit, ut vitam illius, non
verba spectetis; ut non qualem se
esse dicit, sed qualis revera fit, di-
ligenter expendatis.

59. At quoniam in præmio-
rum & coronarum mentionem
incidi, vobis (Viri Athenienses)
priusquam mihi excidit, multò
ante denuntio, nisi innumera ista
præmia & coronas minùs temerè
impertiatis, neque eos, qui hoc
honore sunt dignati, gratiam vo-
bis habituros, neque Rempubl.
rectè administratam iri: impro-
bos enim homines nunquam in

melius mutabitis, bonos verò ad
ultimam desperationem trudetis.
Me autem nihil nisi verum dixisse,
magna (ut opinor) argumenta
vobis producam. Siquis enim à
vobis jam quærat, utrùm amplio-
ri nunc gloriâ eniteat civitas quàm
majorum tempore, omnes credo
assensuros, quòd majorum tem-
pore insigniùs floruerit: viri autem
utrùm meliores tum extiterint
quàm diebus nostris, dicetis (opi-
nor) tunc quidem fuisse cæteris
longè præcellentes, nunc verò
omnium penè infimos: præmia
& coronæ, præconia & victus
quotidianus in Prytaneo datus,
utrum

ἦσαν πλείους, ἢ νυνὶ, τότε μὲν ὡς ἀνία τὰ χαλὰ παρ' ἡμῖν
 καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα τίμιον, νῦν δ' ἡδὴ κατὰ πέπλυνον
 τὸ πρᾶγμα· καὶ τὸ φανούμ' ἔξ' ἔθους, ἀλλ' οὐκ ἐκ προ-
 νοίας ποιῶσθε.

Ξ'. Οὐκοῦν ἄτοπον ἔπαισι ἀφ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τὰς μὲν
 δωρεὰς νῦν πλείους εἶναι, τὰ δὲ πρᾶγματα τῆς πόλεως
 τότε μᾶλλον ἢ νῦν ἰσχύειν, καὶ τοὺς ἀνδρας νῦν μὲν χεῖρους
 εἶναι, τότε δ' ἀμείνους; Εἰ δὲ τῶν ὑμῶν ἐπιχρή-
 στω διδάσκειν. Οἴεσθε ποτε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐβελήσαί πνα
 ἐπασκεῖν εἰς τὰ Παναθηναῖα, ἢ εἰς ἄλλόν πνα τῶν γε-
 φανιτῶν ἀγώνων, Παγκράτιον ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν βαρυ-
 τέρων ἀγῶνων, εἰ ὁ φανῶν εἰδίδοτο μὴ τῷ κρατίστῳ,
 ἀλλὰ τῷ ἀφ' αὐτοῦ ἀμείνῳ; ὅθεν ποτ' ἠβέλυσεν ἐπα-
 σκεῖν. Νῦν δ' οἶμαι ἀφ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ πρᾶγμα
 καὶ τὸ χαλόν καὶ τὸ ἀείμνητον ἐκ τῆς νίκης, ἐβέλυσ-
 σί πνες τὰ σώματα πρᾶκαταγέμνοι καὶ τὰς μεγίστας

ταλαι-

utrum frequentiores quàm nunc;
 olim quidem honores & dignita-
 tes raro atque perparcè impertie-
 bantur, & virtutis nomen charum
 erat & pretiosum; nunc verò ob-
 sorduerunt omnia, & coronas non
 jam ex prudentiâ, sed vitioso mo-
 re largimini.

60. Hæc igitur vobis sedulò
 expendentibus absurdum meritò
 videatur & rationi minimè con-
 sentaneum, præmia quidem nunc
 crebriùs multò proposita esse,
 Rempublicam autem opibus præ-
 sidiisque amplioribus tum floru-
 risse; viros nunc esse nequiores,
 tum verò multò præclariore ex-

titisse. Ego hujusce rei causam vo-
 bis exponam. Numquis se ad
 Quinquatria exercebit aut alium
 quenquam, in quo de coronâ cer-
 tatur, ludum? numquis ad Pan-
 cratium aut aliud aliquod grave
 atque asperum certamen, si coro-
 na illi, qui gratiâ & ambitione eam
 assequi contendit, non fortissimo
 viro daretur? nemo hercle se exer-
 cebit. Nunc autem (opinor) quòd
 victoriæ præmium ita perrarum
 & pretiosum, ita omni conten-
 tione petendum, omni memoriâ
 celebrandum videtur, non re-
 luctantur nonnulli corpora sua ex-
 ponere, acerrimos labores perfer-

ταλαπωρίας ὑπομέναντες ἀγακιδυνεύειν. Ὑπολάβετε
ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν αὐτὰς εἶναι ἀγωνοθέτας πολιτικῆς ἀρετῆς· καὶ
κεῖνο ἐκλογίσασθε, ὅτι ἐὰν μὲν τοῖς δωρεὰς ὀλίγοις καὶ ἀξίοις
καὶ κατὰ τοὺς νόμους δίδωτε, πολλὰς ἀγωνιστὰς ἔξετε τῇ ἀρε-
τῇ· ἐὰν δὲ τῷ βυλομένῳ καὶ τοῖς ἀγαθὰς ἀμύνοις χάρι-
ζήσθε, καὶ τοῖς ἐπιεικεῖς φύσιν διαφθερεῖτε.

ΞΑ'. Οἱ δὲ ὁρθῶς λέγω, ἐπὶ μικρῷ σαφέστερον ὑμῶν
βύλομαι διδάξαι. Πότερον ὑμῖν ἀμείνων αἰὶρ εἶναι δοκεῖ Θε-
μοκλῆς, ὁ φρατηγὸς ὅτε τῇ περὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ
Πέρσιν ἐπικράτησε, ἢ Δημοσθένης ὁ τὰς τάξεις λιπύων;
Μιλτιάδης δὲ ὁ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην τῶν βαρβάρων
νικῶν, ἢ ὕστερος; ἐπὶ δ' αὖτε Φυλῆς φεύγοντα τὴν δὴ-
μον καταγαγόντες; Αἰσχύνης δ' ὁ Δίον ἐπιχαλῶ-
ντος, ὁ τὴν ἀνόμοιον ἔχον ἐπανυμῶν Δημοσθένης; ἀλλ'
ἔγωγε, μὰ τοὺς θεοὺς τῶν Ολυμπίων, ἔσθ' ὅτι ταῖς αὐταῖς
ἡμέραις ἄξιον ἡγούμεθα μνησθῆναι τῶν θέντων, καὶ ἐκεί-
νους

re, & in periculossimam dimi-
cationem venire. Quocirca fin-
gite vos esse virtutis civilis iudi-
ces & præfectos, fingite præmio-
rum arbitrium ad vos deferri: &
id simul vobiscum expendite, quod
si paucis, si dignis viris, si juxta
leges impertiatis præmia, multi
vobis erunt, qui de virtute con-
tendent, Pugiles & Athletæ; sin
autem cuivis, qui aut cupit aut am-
bit, gratis largiamini, etiam mo-
desta & frugi ingenia contamina-
bitis.

61. Hæc verò rectè à me dicta
esse, luculentius paulò vobis ex-
ponam. Uter vobis vir melior

videtur, ille, qui belli præfectus
navali apud Salamina prælio Per-
sam devicit, Themistocles, an qui
à statione recessit, Demosthenes?
Miltiades qui apud Marathonem
barbarorum copias fudit, & ii qui
populum exulantem à Phyle re-
duxerunt, an idem hic *Demosthe-
nes*? Aristides, cui cognomen e-
rat Justus, multum ab eo quod in-
ditum est Demostheni diversum:
*utram inquam Aristidem huius
præstantiorem arbitramini, an
Demosthenem?* Ego quidem per
Deos immortales indignum esse
censeo, ut de hac belluâ, & iis
præclaris viris eodem pariter tem-
pore

των τῶν ἀνδρῶν. Ἐπιλειξάτω τοίνυν Δημοσθένης ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, εἶπε γόγραπται, πινὰ τέταν τῶν ἀνδρῶν τεφανῶσαι. Ἀχάειτος ἄρ' ἔω ὁ δῆμος; ὅκ, ἀλλὰ μεγαλόφρων· καὶ κῆνοί γε οἱ μὴ ἔγω τεπημηδῶροι τῇ πόλεως ἄξιοι. Οὐ γὰρ ὦντο δεινὸν ἐν τοῖς γράμμασι πινᾶς, ἀλλ' ἐν τῇ μνήμῃ τῇ ἑὶ πεποιθότων, ἢ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀνάστατος ἔσται ἀφαιμένη.

ξβ'. Δωρεὰς δὲ πῖνας ἐλάμβανον, ἄξιόν ἐστι μνησθῆναι. Ἡσάν πινες καὶ τοὺς τότε καθεύδοντες, οἱ πολὺν ὑπομείναντες χρόνον καὶ μεγάλους κινδύνους ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ ἐρίκων μαχόμενοι Μήδους. ἔπειτα δεῦρο ἀφικόμενοι τῷ δήμῳ ἤτησαν δωρεάν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ δῆμος πρῶτας μεγάλας, ὡς τότε ἔδωκε, τρεῖς λιθίνους Ἑρμῶς σῆσαι ἐν τῇ τοῦ αὐτοῦ τῇ Ἑρμῶν. ἔφη τε μὴ ἐπιγράφειν τὰ ὀνόματα τὰ ἑαυτῶν, ἵνα μὴ πῶν στρατηγῶν ἀλλὰ τοῦ δήμου δοκῇ εἶναι τὸ ἐπιγράμμα. Ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἔξ αὐτῆς τῆς ποιη-

μάτων

pore fiat mentio. In defensione igitur suâ ostendat Demosthenes, ubi decretum sit eorum aliquem coronâ donari. Ingrati igitur animi erat populus? nequaquam, magnifici verò potius & excelsi: iique præcellentes viri, qui honorem hunc nunquam sunt adepti, se parente hac civitate dignissimos præstabant. Non enim oportere putabant, ut decretoriis tabulis decorarentur, sed ut in eorum, de quibus bene meriti sunt, memoriâ (quæ quidem ab eo tempore ad hunc usque diem sempiterna vivit) clarissimum monumentum haberent.

62. Quibus verò præmiis ornati sint, non abs re erit exponere. Viri quidam id circiter tempus erant fortissimi, qui diuturnis gravissimisque periculis defuncti, Medos apud Strymonem fluvium prælio fuderunt; ii igitur domum reversi, præmium à populo flagitabant: quocirca decrevit populus, ut tres Hermæ lapidei in Hermarum porticu iis ponerentur, quod quidem iis temporibus permagnum habebatur præmium: interdixit verò ne eorum nomina statuis inciderentur, ut populi, non imperatorum videretur inscriptio. Me autem vera dixisse, ex ipsis versiculis

μάπαν εἴσεσθε. Επιγέγραπται γὰρ ὅτι μὲν τῷ πρώτῳ Ἑρμῶν,

Ἦν ἄρα κακῆνοι ταλακάρδιοι· οἳ ποτε, Μῆδων
 Παισὶν ἐπ' ἠϊόνι Στρυμόνῳ ἄμφι ῥοὰς
 Λιμόν τ' αἰθῶνα κρατερὸν τ' ἐπάγοντες ἄρηα,
 Πρῶτοι δυσμύμων εὖρον ἀμηχανίην.

Επὶ δὲ τῷ δευτέρῳ,

Ἠγεμόνεσσι γὰρ μισθὸν Ἀθηναῖοι τὰδε δῶκαν,
 Ἀντ' εὐεργεσίας καὶ μεγάλης ἀρετῆς.
 Μᾶλλον τις τὰδ' ἰδὼν καὶ ἐπεσομύμων, ἐβελήσθ
 Ἀμφὶ ζῶσισι πρᾶγμασι μόχθον ἔχειν.

Επὶ δὲ τῷ τρίτῳ ὅτι γέγραπται Ἑρμῇ,

Ἐκ ποτε γὰρ δὲ πόλιν ἄμ' Ἀτρεΐδῃσι Μενεαδεὺς
 Ἠγεῖτο ζᾶθεον Τρωϊκὸν ἀμπεδιον.
 Ὀν ποδ' Ὀμηρῷ ἔφη Δαναῶν πύκα χαλκοχρῶτων
 Κοσμήτωρα μάχης ἔσχορον ἄνδρα μολεῖν.
 Οὕτως ἔδ' ἐν αἰεὶς Ἀθηναίοισι καλεῖσθαι
 Κοσμητὰς πόλεμος τ' ἀμφὶ καὶ ἠγορέης.

Εἴ

verficulis pernoscetis. Inscriptum enim est in primo Hermâ,

*Illis vis animi fuit & præsentia;
 qui, cum
 Olim Strymoniae littora propter
 aquæ,
 Inferrent diramque famem &
 bella horrida Medis,
 Hostiles primi comminuere ma-
 nus.*

In secundo autem inscriptum est,

*Hæc pro animo forti meritisque
 insignibus olim
 Principibus plebes Attica dona
 dedit;*

*Ut, cum progenies lustrent hæ-
 sera nepotum,
 Leti pro patriâ ferre pericla
 velint.*

In tertio denique inscriptum est,
*Grajugenas Mnestheus Geminof-
 que secutus Atridas,
 Agminis, ad Trojæ mœnia, du-
 ctor erat.*

*Pugnaces inter Danaos quem di-
 xit Homerus
 Præstantem duro Marte fuisse
 virum*

*Sic neque Cecropidis pudor est aut
 dedecus, acres
 Virtutis dici militiæque duces.*

Videtis

Ἐγὼ οὖν τὸ ἑσπεριῶν ὄνομα; ἔδοκ' αὖ, ἀλλὰ τὸ ἑσπεριῶν.
Προσέλθετε οὖν τῇ ἀφροδίτῃ καὶ εἰς τὴν πόλιν τῇ Ποικίλῃ
ἀπάντων ἡ ὑμῖν ἑσπεριῶν ἔργων τὰ ὑπομνήματα ἐν τῇ
ἀφροδίτῃ ἀνάκειμαι. Τί οὖν ὅστις, ὦ Ἀθηναῖοι, ὃ ἐγὼ λέγω;
οὐκ αἶψα ἢ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ γέγραπται· τίς οὖν ὡς ὁ ἑσπε-
ριῶν; ἔπειτα μὲν ἐρωτηθέντες πάντες ἀποκρίνασθε ἂν, ὅτι
Μιλτιάδης· οὐκ αὖ δὲ οὐκ ὅτι γέγραπται· πῶς; οὐκ ἦτις
ἢ δωρεὰν ταύτῃ; ἦτις, ἀλλ' ὁ δῆμος ἔκ' ἔδωκεν· ἀλλ'
ἀντὶ τοῦ ὀνόματος συνεχώρησεν αὐτῷ πρῶτον γράψαι
ἡ ἀφροδίτῃ τὰς ἐπιγραφάς. Ἐν ποίῳ τῷ Μηρώῳ παρὰ
ὃ βυβλίον, ὡς ἔδοτε δωρεὰν τοῖς ἀπὸ Φυλῆς φεύγοντα
τὸν δῆμον καταγαγόντων, ἐπὶ ἰδεῖν. Ἦν μὲν ὁ τὸ ψήφισμα
γράφας καὶ νικῆσας Ἀρχινὸς ὁ ἐκ Κοίλης, εἰς τὸ καταγα-
γόντων τὸν δῆμον· ἔγραψε δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς εἰς θυ-
σίαν καὶ ἀναθήματα δύναι χιλίας δραχμαῖς, καὶ τῷ
ἐπὶ ἐλάτῳ ἢ δέχα δραχμαῖς κατ' ἄνδρα ἔχον· ἐπειτα

κελεύει

Videtur igitur non imperatorum,
sed populi nomen esse inscriptum.
Jam verò adeste mihi quæso ani-
mis vestris in porticu, quæ voca-
tur *Pacila*. Omnium enim re-
rum gestarum præclara monimen-
ta in foro conservantur. Quid
igitur est, Athenienses, quod ve-
lim? hæc pugna illa Marathonica
describitur; sed quis erat exerci-
tus nostri præfectus? nemo est
ex vobis qui de hac re interroga-
tus non responderit, Miltiades:
ibi verò nomen ejus non inscribi-
tur: sed unde fit? nonne præ-
mium hoc à populo flagitavit?
flagitavit sanè, sed populus non

concessit: loco autem nominis in-
scribendi permisit ei, ut primo in
loco depingeretur *quasi* milites ad
pugnam cohortans. In *Metreo* au-
tem juxta Curiam posito, quod-
nam iis præmium, qui populum
exulantem à Phyle reduxerunt,
dederitis, intueri licet. Qui enim
decretum tulit victoriamque com-
paravit erat Archinus ille Cœ-
leus, eorum unus qui populum re-
duxerunt: primum itaque decre-
vit, ut iis mille drachmæ in sacri-
ficia & dona Deorum templis ap-
pendenda darentur, quæ quidem
summa ad decem drachmas viri-
tim distribuendas non redit; tum
jubeat

κελεύει φερανῆσθαι θάλλῃ φεράνω αὐτῶν ἔχασον, ἀλλ' ὃ
 χρυσῷ. Τότε μὲν γὰρ ὡς ὅτι θάλλῃ φερανῆσθαι πύμῃ,
 νυνὶ δὲ καὶ ὁ χρυσὸς καταπεφύνη. Καὶ ἐνδεὲς τῆτο εἰκὴ
 περὶ αὐτῶν κελεύει, ἀλλ' ἀκρίτως πῶς βαλὼν σκεφανδύλῃ,
 ὅσοι αὐτῶν ὅτι Φυλῆς ἐπολιορκήθησαν, ὅτε Λακεδαιμόνιοι
 καὶ ὁ Τείλκοντα προσέβαλον τοῖς καταλαβῶσι Φυλῇ,
 ὅχι ὅσοι τὴν πύμην ἔλιπον ἐν Χαμρωνείᾳ τῶν πολεμίων ὁπίσ-
 των. Οἱ δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσε' ὑμῖν τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ περὶ δωρεῶν τοῖς ἀπὸ Φυλῆς.

Παρανάγνωθι καὶ ὁ γράφει Κτησιφῶν Δημοσθένει, πρὸς τὴν
 μεγίστην κακῶν αἰτίᾳ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Τύτῳ πρὸς ψήφισμα πρὸς ἀλείφεται ἡ πῶν καταγαγόν-
 των ὁ δὴ μὲν δωρεὰ· εἰ τῶν ἔχει καλῶς, ἐκείνῳ αἰ-
 ρεῶς· εἰ ἐκείνῳ καὶ ἀξίαν ἐπιδέχθησαν, ὅτι ἀνάξι-
 ὢν φερανῆσθαι.

ξγ'. Καὶ

jubet ut eorum singuli coronâ oleaginâ, non tamen aureâ dona-
 rentur. His enim temporibus co-
 rona oleagina magno erat in pre-
 tio & honore, nunc etiam aurea
 parvi penditur. Sed neque hanc
 etiam *oleaginam* temerè donari fi-
 nit; sed jubet Senatum diligenter
 perquirere, quot eorum in Phy-
 le obsidione premerentur, cùm
 Lacædemonii & triginta tyranni
 eos qui Phylem occupârunt adori-
 rentur; non quot in eo apud Chæ-
 ronêam prælio, hostibus jam in-
 stantibus, à statione recessissent.
 Ut autem me vera dixisse sciatis,
 reciteur decretum.

DECRETUM de præmio illis,
 qui à Phyle

populum reduxerunt, dato.

Jam verò ex alterâ parte decre-
 tum recita quod sanxit Ctesiphon
 de Demosthene, qui gravissimu-
 rum malorum author vobis es-
 titit.

DECRETUM.

Hoc quidem decreto extinguatur
 atque obliteratur eorum, qui po-
 pulum reduxerunt, præmium; si
 enim hoc decretum rectè sit fi-
 ctum, illud certè perperam: sin
 illi pro meritis præmio fuerint
 ornati, hic indignus est, qui coro-
 nâ donetur.

63. Dice

ξγ'. Καὶ τοι πωθάνομαι γ' αὐτὸν μέλλειν λέγειν, ὡς ὁ
 δίχαια ποιεῖ, ὡς βιάλλων αὐτῷ τὰ τ' προζόντων ἔρτα. Οὐδὲ
 ῥ' φιλάμωνα φήσῃ τ' πύκτιν Ολυμπιάσι σεφανωθῆναι, νι-
 κήσαντα Γλαῦκον. Ὡς παλαμὸν ἐκείνον πύκτιν, ἀλλὰ τοὺς
 κατ' ἑαυτὸν ἀγωνιστάς. Ὡς περ ἡμᾶς ἀγνοῦντας ὅτι τοῖς μὲν
 πύκταις ὅστιν ὁ ἀγὼν ὡρὸς ἀλλήλων. τοῖς δ' ἀξιῦσι σε-
 φανῆσθαι, ὡρὸς αὐτῷ τὴν ἀρετὴν, ἥς καὶ ἔνεχε σεφανῆναι.
 Δεῦ ῥ' τ' κήρυκα ἀψευδεῖν, ὅταν τ' ἀνάρρησιν ὡς τῷ θεάτρῳ
 ποιῆται ὡρὸς τῆς ἑλλυας. Μὴ οὖν ἡμῖν ὡς Πατακίσιος
 ἄμεινον πεπολίτευσαι διέξιθι, ἀλλ' ἐφικόμηνος τ' ἀνδραγα-
 θίας, ὅπως ταῖς χάριτας τ' δῆμον ἀπάσῃ. ἵνα δὲ μὴ ἀποπλανῶ
 ὑμᾶς ἀπὸ τ' ὑποθέσεως, ἀναγνώσε' ὑμῖν ὁ Γραμματεὺς τὸ
 ὁπίγραμμά, ὃ ἐπιγέγραπται τοῖς ἀπὸ Φυλῆς τ' δῆμον κατα-
 γαγῆσι.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Τὸς δ' ἀρετῆς ἔνεκα σεφάνοις ἐγέραιρε παλαίχθων
 Δῆμοις Ἀθηναίων, οἳ ποτε σὺν ἀδίκῳ

Θεομοῖς

63. Dicit autem Demosthenes
 (ut quidem ego audio) me parum
 iuste fecisse, qui majorum res ge-
 stas cum suis facinoribus contu-
 lerim. Neque enim (ait) Phila-
 mon Pugil, quod Glaucum anti-
 quum illum pugilem ludis Olym-
 piis vicisset, coronâ donabatur,
 sed quod sui temporis Athletas su-
 perâisset. Quasi nos fugeret Athle-
 tis quidem inter se ipsos esse cer-
 tamen, iis autem, qui coronam
 flagitant, de ipsâ virtute, cujus er-
 go coronâ donantur, dimicandum
 esse. Oportet enim præconem,
 cum in theatro coram Græcis co-
 ronam prædicet, mendacio va-

care. Ne igitur, quod Rempubli-
 cam præstantiùs quàm Patæcion
 administrâsti, exponas; sed quam
 exhibuisti fortitudinem *palam o-
 stende*: & hoc demum modo præ-
 mium à populo deposce. Sed ne
 à proposito ulteriùs vos divertam,
 recitabit vobis scriba epigramma
 de iis, qui populum à Phyle re-
 duxerunt, inscriptum.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

*His igitur magnos populus decre-
 vit honores,
 Imposuitque sacris florea ferte
 comis;*

P

Qui

Θεσμοῖς ἄρξαντας πρῶτοι πόλεως καταπαύειν
 ἤρξαν, κίνδυνον σώμασιν ἀρχόμενοι.

Οἱ τὸς ὧς τὸς νόμους ἄρξαντες κατέλυον, ἀφ' οὗ τῶν
 αὐτῶν φησιν ὁ ποιητὴς πρὸς τὴν πόλιν· ἑαυτοὺς δὲ ὡς ἐπὶ τοῖς
 πασιν, ὅτι τινικαῦτα ὁ δῆμος κατελύθη, ἐπειδὴ πινες τὰς
 γραφεὶς τῶν παρανόμων ἀνείλον.

Ξδ'. Καὶ γάρ τοι ὡς ἐγὼ εἶπατος τοῦ ἐμαυτοῦ ἐπι-
 πανόμιον, ὅς ἐπὶ βίῃς ἐνενήκοντα καὶ πέντε ἐτελεύτησεν,
 ἀπάντων μεταχὼν τῶν πόων τῇ πόλει, ὅς πολλάκις ὡς
 ἐμὲ διεξήλθε ὑπὸ χολῆς· ἔφη γὰρ ὅτε ἀρτίως κατεληλύθει ὁ δῆ-
 μος, εἴ τις εἰσῆι γράφῃ παρανόμων εἰς δικαστήριον, ὅτι
 ὅμοιοι τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργον· τί δὲ ἀνοσιώτερον ἀνδρὸς ὧς
 νομα λέγοντος καὶ ἀφαιρῶντος; καὶ τὸ ἀκρόασιν (ὡς ἐκείνος
 ἀπήγγελλεν) καὶ τὸ αὐτὸν τρέπον ἐποίησεν, ὥσπερ νῦν γίνετο· ἀλλ'
 ἤδη πολὺ χαλεπώτεροι οἱ δικασταὶ τοῖς παρανόμοις γράφουσι
 αὐτοῦ τὰ κατηγόρη· καὶ πολλάκι ἀνεπόδισον τὴν γραμματεῖα, καὶ
 ἐκέλευον

*Qui quondam injustos arcebant
 urbe Tyrannos,*

*Duraque pro patrio multa tu-
 lere solo.*

Quòd verò eos, qui contra leges
 dominati sunt, fuderint atque ex-
 terminarint, eà de causâ honori-
 bus ornatos scribit Poëta: rumor
 enim jam tum increbuit omnium-
 que aures personabat, quod popu-
 li dominatio & libertas, ex quo
 nonnulli actiones de violatis legi-
 bus sustulissent, everteretur.

64. Equidem à patre meo au-
 divi, qui in omnibus Reipublicæ
 periculis laboribusque versatus an-

no quinto & nonagesimo diem
 obiit; sæpe, inquam, cùm per-
 otium mecum conferret, ab il-
 lo accipi, populo jam primùm
 reducto, siqua de legibus violatis
 actio in judicium venerit, nomen
 & factum planè fuisse similia:
 quid enim scelestius homine, qui
 res legibus adversas & dicit & fa-
 cit? quocirca alio prorsus modo,
 quàm nunc, de causâ cognôrunt.
 In eos enim, qui decreta legibus
 adversa tulerant, multò acrius in-
 cendebantur judices, quàm ipse
 accusator: persæpe enim scri-
 bam revocabant, leges & de-
 creta

ἐκέλευον πάλιν ἀναγνώσκειν τὰς νόμους καὶ τὸ ψήφισμα· καὶ ἡλίσκοντο οἱ παρὰ νόμον γράφοντες ὅτι εἰ πάντας παρὰ νόμον πηδύσκειν τὰς νόμους, ἀλλ' εἰ μίαν μόνον συλλαβὴν πᾶσι λάξαιεν. Τὸ δὲ νυνὶ γινόμενον πρᾶγμα ὑπερβαλόντως ἐστίν. Ο μὲν γὰρ Γραμματεὺς ἀναγνώσκει τὸ παράνομον. Ὁ δὲ δικαστὴς, ὥσπερ ἐπὶ δίκῃ ἢ ἀλλοτρίῳ πρᾶγμα ἀκροώμενοι, πρὸς ἑτέρῳ πρὶν τὴν γνώμην ἔχουσιν. Ἡδὴ δ' ἐκ τῶν περὶ τῶν Δημοσθένους ἀρχῶν ἔστι· ὅτι τοῖς δικασταῖς παραδέχεται μετενέμειν καὶ ἡμῖν τὰ τῆς πόλεως δίκαια. Ο μὲν γὰρ κατήγρος ἀπολογεῖται, ὁ δὲ φεύγων δὲ γράφει κατηγρεῖ. Ὁ δὲ δικαστὴς κρίνει, ὡς μὲν εἰσι κεῖται, ὅτι λαμβάνονται, ὡς δὲ ἐκ εἰσι δικαστὴς πρὸς τὰς ἀναδικάζονται τὴν ψήφον φέρειν. Λέγει δὲ ὁ φεύγων, αἱ ἀρχὲ ποτὲ ἀψήφισαν τὸ πρᾶγμα, ὅτι ὡς ἐννομα γέγραπται, ἀλλ' ὡς ἡδὴ ποτὲ καὶ πρῶτον ἄλλος τοιαῦτα γράψας ἀπέφυγεν· ἐφ' ᾧ καὶ νυνὶ μήνα φρονεῖν ἀκόσῳ Κτησιφῶντα.

ξέ. Ετόλ-

crera iterum recitanda jubebant : causâ denique cadebant ii qui contra leges scripserant, non modò si omnes universas leges transgressi fuissent, at si vel unam earum syllabam migrâssent. Quæ tamen res, uti se nunc habet, per ridicula est & absurda. Scriba enim recitat scitum contra leges conscriptum; Judices, quasi cantilenam aut simile quid à quæstione alienum audirent, ad res alias animum advertunt. Jam verò Demosthenis artificio atque fallaciis sordidissima in judicia vestra irrepsit consuetudo: immutantur

enim & pervertuntur civitatis jura atque instituta. Causam quidem dicit accusator, reus autem accusat; Judices modò eorum, de quibus debent cognoscere, prorsus sunt obliti, modò de iis, quæ sub ipsorum judicia non veniunt, pronuntiare coguntur. Reus autem, siquando de re ipsâ fiat mentio, ita excusari optat non quòd juxta leges scripssset, sed quòd alii aliquando, ejusmodi decretis factis, è judicio emerisissent. Et in hoc quidem Ctesiphontem maximè jam nunc elatum esse & confidentem accepi.

ΞΕ'. Ετόλμα δ' ἐν ὑμῖν ὥστε σεμνυνέσθαι Αεισιφῶν
 ἑκάστου ὁ Ἀζίνιος, λέγων ὅτι γεγραφὸς πρᾶνόμων πέ-
 φευγει ἐβδμήκοντα καὶ πέντε. ΑΛΛ' ἔχ' ὁ Κέφαλος ὁ πα-
 λαὸς ἑκείνος ὁ δοκῶν δημοτικώτατος γεγνέναι, ἔχ' ἕως,
 ἀλλ' ὅτι τοῖς εἰαλίοις ἐφιλοσιμεῖτο, λέγων, ὅτι πλεῖστα
 πάντων γεγραφὸς ψήφισματα ὁδεμίαν πρόποσι χαφίω
 πέφευγε πρᾶνόμων· χαλῶς οἶμαι σεμνυνόμενον. ἐγεί-
 φοντο δ' ἀλλήλους πρᾶνόμων ἢ μόνον (Α) ἀγαπολιτεύ-
 μνοι, ἀλλὰ καὶ (Α) φίλοι τοὺς φίλους, εἴτι ἔξαμαρτά-
 νειεν εἰς τὴν πόλιν. Ἐκείθεν δὲ τῷτο γώστασε. Ἀρχινος
 γὰρ ὁ ἐκ Κοίλης ἐγέγραφο παρᾶνόμων Θρασύβουλοι
 (Α) Στευεία, γέγρανται π παρὰ τοὺς νόμους, τεφάνει
 ἓνα τῶν συγκαπιλόντων αὐτῷ ἐπὶ Φυλῆς· καὶ εἶπε,
 νεώστ' ἡγενημένων αὐτῷ τῶν εὐεργεσιῶν, ἀς οὐχ ὑπε-
 λογίζοντο (Α) διχασαί. Ηγρῶτο γὰρ ὥσπερ τότε αὐ-
 τοὺς φεύγοντας ἐπὶ Φυλῆς Θρασύβουλος κατήγαγε,
 ἕτα

65. Impudenter quondam au-
 sus est inter vos gloriari Aristo-
 phon ille Azeniensis, quod legum
 violatarum actiones septuaginta
 quinque effugisset. At non ita
 priscus ille Cephalus, qui vir om-
 nium maximè popularis videba-
 tur, non ita (inquam) ille, sed de
 factis prorsus contrariis glorian-
 dum sibi duxit, quod nempe plu-
 ra quàm quis alius scita scripisset,
 nunquam autem de violatis legi-
 bus postulatus fuisset. Præclara
 hercle gloriatio! violatarum enim
 legum alii alios postulabant, non
 ii tantum quibuscum in Reipub-
 licæ partibus dissensio intercesse-

rat, sed amici etiam necessariis
 suis, siquid in civitatem peccas-
 sent, litem intendebant. Cujus
 quidem rei magnum vobis argu-
 mentum producam. Archinus e-
 nim ille Coeleus violatarum le-
 gum postulabat Thrasymbulum Sti-
 riensem, quod nempe contra leges
 decreverat, unum ex iis, qui cum
 ipso à Phyle remeabant, coronâ
 donari: & iudicio quidem vicit,
 cum ejusdem *Thrasymbuli* benefi-
 ciorum recens jam esset memoria,
 quæ tamen apud iudices nullius
 ponderis habebantur. Putabant e-
 nim, quemadmodum ipsos exulan-
 tes à Phyle quondam reduxerat
 Thrasymbulus,

ἔτι νῦν μένοντα, ἔξελαύνειν, καὶ τοὺς νόμους γράφοντάς πε-
 ζε. ΑΛΛ' ἔτι νῦν, ἀλλ' ἅπαν τ' ἐναντίον ἡμῶν. Οἱ γὰρ ἀγα-
 θοὶ στρατηγοὶ ὑμῶν καὶ τὰς σιτήσεως πινὲς εὐρημάτων ἐν τῷ
 Πρυτανείῳ, ἔξαπτοῦνται ταῖς γραφαῖς τῶν παρανόμων. ὅς ὑμῶν
 ἀχαίριτοι εἰ) δικασίας ἀν' ὑπολαμβάνοιτε. Εἰ γὰρ τις ἐν
 δημοκρατίᾳ πεμπημένος (ἐν ποταύτῃ πόλει, καὶ οἱ Θεοὶ καὶ οἱ
 νόμοι σώζουσιν) πολὺ βοηθεῖν τοῖς παρ' ἡμᾶς γράφουσιν,
 χαλαροῦν τὴν πολιτείαν ὑφ' ἧς πέμπηται. Τίς οὖν ἀποδεδίχθαι
 λόγος ἀνδρὶ δικασίῳ συνηγώρῳ καὶ σώφρονι; ἐγὼ λέξω. Εἰς
 τρία μέρη διαρεῖται ἡ ἡμέρα, ὅταν εἰσὶν γραφὴ παρανό-
 μων εἰς τὸ δικαστήριον. Ἐλχῆται γὰρ τὸ μὲν πρῶτον ὕδωρ τῷ
 κατηγώρῳ, καὶ τοῖς νόμοις, καὶ τῇ δημοκρατίᾳ. τὸ δὲ δεύτερον
 ὕδωρ, τῷ τῇ γραφῇ φεύγοντι, καὶ τοῖς εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα
 λέγουσιν. ἐπειδὴν δὲ τῇ δευτέρῃ ψήφῳ μὴ λυθῇ τὸ παρὰ-
 νομον. ἥδη τὸ τρίτον ὕδωρ ἐλχῆται τῇ πημῶσιν καὶ τῷ μεγέθει
 τῶν ὀργῶν καὶ ὑμετέρας. Οἷος μὲν ἔστι ἐν τῇ τιμῇ τῇ ψήφῳ αὐτῇ,
 πλὴν

Thrasylbulus, ita etiam nunc eun-
 dem, decreto contra leges facto,
 in civitate jam constitutos ejicere
 atque extrudere.

66. At nunc contraria valet
 consuetudo. Vestri enim fortissi-
 mi duces, eorumque nonnulli,
 quibus quotidianus in Prytaneo
 victus datur, legum violatarum
 actiones precibus suis condonari
 postulant: qui quidem ingrati me-
 ritò à vobis censendi sunt. Siquis
 enim in liberà Rep. præmiis orna-
 tus (in nostrà præsertim civitate,
 quam Dii legesque conservant)
 socium se & adiutorem iis qui
 scita legibus adversa conscribunt

præbeat, ipsam Rempublicam, à
 quâ ita honestatus est, evertit.
 Quænam igitur dicendi ratio ju-
 sto atque æquo patrono constitu-
 ta est? ego exponam. In tres par-
 tes distinguitur dies, quâ violata-
 rum legum actio in judicium ve-
 nit. Prima enim clepsydra accu-
 satori, legibus, Reique publicæ
 permittitur: secunda, reo ejusque
 patronis; cum id de quo consti-
 tuta est actio primis calculis non
 diluatur: tertia verò tum litis æ-
 stimationi, tum vestræ acerbita-
 ti atque iracundiæ. Quicumque
 igitur, cum de litis æstimatione
 agatur, calculum poscit, se-
 veritatem

τὴν ὀρχὴν ἢ ὑμετέρας παραγέται· ὅπως δ' ἐπὶ τῷ πρώτῳ λόγῳ ἢ ψῆφον αὐτῆ, ὅρκον αὐτῆ, νόμον αὐτῆ, δημοκρατίαν αὐτῆ· ὥν ἕτε ἀπὸ τῶν ὅσων ἔδεν, ἕτ' ἀπὸ τῶν ἐπὶ ῥῳ δέναι. Κελεύσατε οὖν αὐτὰς, ἵνα ὑμᾶς ἢ τῷ πρώτῳ ψῆφον ἢ τῶν νόμων διενεγκεῖν, ἀπαντᾷν εἰς τὴν πόλιν.

Ξ'. Οὕτως δ' ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὀλίγῃ δέω εἰπεῖν, ὥς καὶ νόμοι δέη περὶ τῶν γραφῶν μόνον ἢ τῶν νόμων, μὴ ἔχειν μήτε τῷ κατηγορῶ σκευήρας παρέχεσθαι, μήτε τῷ γεγραμμένῳ τῶν νόμων φεύγειν. Οὐ γὰρ ἀόριστον ἐστὶ τὸ δίκαιον, ἀλλ' ὡρισμένον τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις. Ωσαύτως ἐν τῇ τεχνικῇ, ὅταν εἰδέναι βυβλώμεθα τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ μὴ, ἢ κανόνα προσφέρωμεν ὃ ἀναγνώσκει· ἕτοι καὶ ἐν ταῖς γραφῶν τῶν νόμων παράκει· κανὼν ἔστι δίκαιος, τὰ πρὸς τὸ σάνιδρον, καὶ τὸ ψήφισμα, καὶ αὐτὰ παραγεγραμμένοι νόμοι. Ταῦτα συμφωνοῦντα ἀλλήλοις ἐπιδείξας κατέβαινε· καὶ τί δέη σε Δημοσθένε· πρὸς ἀκαλεῖν; Οὔτοι δὲ ὑποπνιγ-

καί

veritatem vestram deprecatur: qui autem in primâ dicendi partitione calculum postulat, sacramentum postulat, legem postulat, populi libertatem postulat: quæ neque à quopiam flagitari debent, neque cum flagitentur concedi. Mandate igitur ut postquam vobis primum calculum juxta leges ferre permiserint, litis æstimationi tandem occurrant.

67. Mihi autem parum abest, quin dicam legem tantum de violatarum legum actionibus ferri debere, ne liceat aut accusatori, aut reo patronos atque advocatos

adsciscere. Jus enim non indeterminate est, sed legibus vestris disertè definitum. Ut enim in arte fabrilī cum scire volumus rectumne aliquid sit necne, normam, quâ dijudicetur, adhibemus: ita etiam in violatarum legum actionibus juris norma apponitur hæc tabella, quæ, quantum ab æquitate legum scriptarum aberret decretum hoc Ctesiphontis, planè ostendit. Si enim, Ctesiphon, hæc inter se consentire possis vincere, impunè per me licet descendas. Quid enim Demosthenem accerfis? nempe verò ut, ju-

sta

σας τὴν δικαίαν ἀπολογία, παρακαλεῖς κακῶρην ἄνθρωπον
 ἢ τεχνίτιν λόγων, κλέπεις τὴν ἀκρίαν, βλάπτεις τὴν
 πλιν, κατὰλύεις τὴν δημοκρατίαν.

Ξΐ. Τίς οὖν ὅστις ἀποβοπὴ τῷ τοιούτων λόγων; ἐγὼ ἐρῶ.
 Επειδὴν πρὸς τῶν οὐκ ἀποβόπων Κτησιφῶν διεξέλην πρὸς
 ὑμᾶς τῷτο δὴ τὸ συντεταγμένον αὐτῷ πρὸς τοὺς νόμους, ἔπειτ'
 ἀφ' αὐτοῦ ἢ μὴ ἀπολογηταί, ὑπομνήσας αὐτοὺς ἀνὸ
 τοῦτο τὸ σκεῖν λαβεῖν, ἢ τοὺς νόμους καὶ ψήφισματι
 πρὸς ἀναγνώσκειν. Εἰ δὲ μὴ προσποιῇται ὑμῶν ἀκρίαν, μηδὲ
 ὑμᾶς ἐκείνους ἐθέλειτε ἀκρίαν. ἢ ὅτι τῶν φερόμενων τὰς ἐ δι-
 καίας ἀπολογίας εἰσεληλύθατε ἀκρίαν, ἀλλὰ τῷ ἐθε-
 λόντων δικαίως ἀπολογησάμεθα. Εἰ δὲ ὑποπληθύνσας τὴν δι-
 καίαν ἀπολογία Δημοσθένι παρακαλῇ, μάλιστα μὲν μὴ
 πρὸς δέχεσθαι κακῶρην ἄνθρωπον, οἷόν μιν ῥήμασι τῶν νό-
 μους ἀναρῆσθαι. Μηδ' ἐν ἀρετῇ τῷτο ὑμῶν μηδεὶς κατα-
 λογίζεσθαι, ὅς ἐστιν, ἐπ' ἀνερῶν Κτησιφῶντ' εἰ καλέσοι
 Δημοσθένη,

ita illa defensione neglecta & om-
 missa, atque homine veteratore
 verborumque artifice advocatione,
 iudicibus imponas, civitati dam-
 num, populari imperio perniciem
 importes.

68. Sed quibus modis deprecationses istae avertendae sint exponam. Cum Ctesiphon, in concionem ascendens, exordium a Demosthene constructum instituat, & in eo diu immoretur, nullam vero iustam defensionem adhibeat, commonete eum, ut citra motum omnem & perturbationem tabellam sumat, ex altera

parte decretum suum, ex altera leges recitet. Sin autem ad haec surdum se simulet, neque vos ei aures praebete: non enim ut hominum tergiversantium dolos improbos & fallacias, sed ut legitimas, ut rectas defensiones audiretis, forum intrastis. Sin autem, iusta defensione neglecta & ommissa, Demosthenem accersat, id summopere caveatis ne vobis gratus sit homo veterator, qui subdolis verborum aucupii leges labefactare confidit. Neque hoc quispiam sibi in laudis loco deputet qui, interrogante Ctesiphonte utrum liceat accersere Demosthenem,

Δημοσθένη, ὡς τὸ ἀναβοήσας, χάλς, χάλς· ὅτι σαυτὸν καλῶς, ὅτι τὰς νόμους καλῶς, ὅτι τὴν Δημοκρατίαν καλῶς.

ΞΘ'. Αἱ δ' ἄρα ὑμῖν δοξῇ ἀκύνειν, ἀξιῶσατε τὸν Δημοσθένην τὸ αὐτὸν τρόπον ἀπολογεῖσθαι, ὅνπερ καὶ ὧδέ πως κατηγόρηκα. Ἰνα καὶ ὑπομνήσω ὑμᾶς, ἔτε τὸ ἴδιον βίον ὃ Δημοσθένους πρῶτον διεξῆλθον, ἔτε τὸ δημοσίων ἀδικημάτων ὁδὸν πρῶτον ἐμνήσθην, ἀφ' ὧν δὴ καὶ πολλὰ ἔχον λέγειν (ἢ πάντων γ' ἂν εἴλω ἀπορώταί) ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὰς νόμους ἀπέδειξα ἀπαγορεύοντάς μὴ φανοῦν τοὺς ὑποδουλοῦς· ἔπειτα ὅτι ῥήτορα ἐξήλεγξα γράψαντα Δημοσθένει ὑπεύθυνον ὄντα φανοῦν, ὅδ' ἐν πρῶτῳ βιβλίῳ, ὅδ' ἐν δευτέρῳ βιβλίῳ [Ἐπειδὴν δὲ πᾶς εὐθύνας] ἀλλὰ παντελῶς καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καταπεφρονηκότα· καὶ τοὺς ἐσομένους πρὸς ταύτας πρῶτας εἴποι, ἃς ἀξίω καὶ ὑμᾶς διαμνημονεύειν. Δεύτερον δ' ὑμῖν διεξῆλθον τοὺς πρὸς τῶν κηρυγμάτων νόμους, ἐν οἷς δια-

ρήδην

Demosthenem, primus exclamabit, accersere, accersere: contra te ipsum accersis, contra leges accersis, contra populi libertatem accersis.

69. Sin autem libeat vobis Demosthenem audire, postulate ab eo ut ad eundem ordinem, quem ego in accusando secutus sum, defensionem suam astringat. Quem quidem ego, ut memoriam vestram refricem, sic institui; neque Demosthenis vitam sub initio explicavi, neque de publicis ullis criminibus, mentionem feci, cum iāgens mihi adesset eorum copia (aut essem certē unus omnium in

dicendo infirmissimus atque pauperimus) sed primò quidem ostendi interdictum esse à legibus, ne rationibus reddendis obnoxii coronā donentur: deinde oratorem redargui, quòd Demosthenem, nullis ab ipso rationibus relatis coronā donari iusserit, neque ullo interveniente integumento, neque eā excusatione ascriptā [Præquam rationes retulerit] sed auctoritate legum & vestrā aperte contemptā: postremò excusationes quas allaturi sunt exposui, quarum ut memores sitis effragito. Secundò leges illas ad coronæ præconium spectantes percurri, in quibus

ρήδην ἀπείρηται τὸ ὑπὸ ᾧ δῆμα φεραυόμενον μὴ κηρύττε-
σθαι ἔξω τῆ ἐκκλησίας· ὁ δὲ ῥήτωρ ὁ φεύγων τὴν γραφὴν
ὧ τοὺς νόμους μόνον ὡς ἀπέβηκεν, ἀλλὰ καὶ τῇ χειρὶ τῆς
ἀναρ' ἡσεως καὶ τῇ τόποι, κελεύων ὅκ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ'
οἱ τῷ θεάτρῳ τὴν ἀνάρρησιν γίνεσθαι· ὅθεν ἐκκλησιαζό-
νται Ἀθηναίων, ἀλλὰ μελλόντων τραγωδῶν εἰσιέναι. Ταῦτα
δ' εἰπὼν, μικρὰ μὲν περὶ τῶν ἰδίων εἶπον, τὰ δὲ πλεῖστα
περὶ τῆ δημοσίων ἀδικημάτων λέγω.

οἱ. Οὕτω δὴ καὶ τὸ Δημοστέλει ἀξιώσατε ἀπολογεῖσθαι
περὶ τῆ ὑπευθυνῶν νόμον ὡς ὦτον, καὶ τὸ περὶ τῆ κηρυγμά-
ται δεύτερον, τρίτον δὲ τὸ μέγιστον λέγω, ὡς ὅθεν ἀξίος
ᾧ τὸ δωρεᾶς. Εἰ δ' ὑμῶν δέηται συλχεῖσθαι αὐτῷ περὶ τῆ
παλαιᾶς ἔλβε, κατεπαγελλόμενον ὡς ὅτι τῇ πελοπύλῃ
τὸ ἀπολογίας λύσει τὸ πρᾶνομον, μὴ συλχεῖτε· μηδ' ἀγο-
ρεῖσθαι ὅτι πάλασμα τῆς ἐπὶ διχαθείας. Οὐ γὰρ εἰσαῖσις ποτε
βούλεται περὶ τὸ παρᾶνομον ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ὅθεν
ἔχον

bus diserte interdictum est, nequis
à populo coronâ donatus extra
concionem promulgetur: Orator
verò qui est reus, non leges tan-
tùm violavit sed tempus locum-
que præconii commutavit; siqui-
dem iusserit de eo non in concio-
ne sed in theatro, non Athenien-
sibus in concionem congregatis,
sed tragœdis fabulas jam acturis,
prædicari. His explicatis, pauca
quidem de privatis criminibus
dixi, multò autem diutius in pub-
licis immoratus sum.

70. Ita igitur & à Demosthe-
ne postulare ut primò contra le-
gem illam de iis qui rationibus

reddendis sunt obnoxii constitu-
tam, deinde contra illam etiam
de præconiis latam, contra id de-
nique in quo intensius moror,
quòd scilicet non dignus sit coro-
nâ: *contra hæc, inquam, omnia
præstito ordine se defendat.* Sin
autem à vobis petat, ut sibi de di-
cendi ordine remittatis, promisso
interposito se sub fine defensionis
suzæ crimen dissoluturum, ne-
quaquam concedite; nec vos la-
teat eum nullâ aliâ de causâ hoc
flagitare, nisi ut iudicium elucte-
tur & eludat. Nunquam enim
postea defensionem suam ad cri-
men referet; sed cùm nihil ha-

ἔχον δίχμον εἰπεῖν, ἐτέρων παρεμβολῇ τραγμάτων εἰς λή-
θην ὑμᾶς βύλεται τῆς κατηγορίας ἐμβαλεῖν. Ωσπερ οὖν
οἱ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ὁρᾷτε τοὺς πύκτας, οὕτως τῆς γα-
σεως πρὸς ἀλλήλους ἀφαιρῶντες οὐκ οὐκ καὶ ὑμεῖς
ὅλιγω τὴν ἡμέραν ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ οὕτως τῆς ταξείας
αὐτῶν ἔσ' λόγους μάχεσθε. Καὶ μὴ εἴατε αὐτὸν ἔξω τοῦ παρ-
νόμου λόγου διεξίτασθαι, ἀλλ' ἐγκρατῆες καὶ ἐνδρυν-
οντες οἱ τῇ ἀκροάσει, ἐισελάνετε αὐτὸν εἰς τοὺς τοῦ
πράγματος λόγους, καὶ τοὺς ἐκτροπὰς αὐτοῦ τῶν λόγων
ὑποτιθεῖτε.

οἱ α'. Αλλ' ἂν δὴ συμβῇσιν ὑμῖν, εἰάν τις τοῦ τ' πρόποι τ'
ἀκροάσιν ποιῇσθε, ταῦθ' ὑμῖν ἤδη δίχμος εἴμι πρὸς ἐπὶ.
Ἐπεισάξει γὰρ ὁ πρὸς γόητα καὶ βαλανιοτόμον, καὶ ἀφαιρῶντες
τοῦ πολίτην. Οὗτος κλαίει μὲν ῥᾶον, ἢ ἄλλοι γελῶσιν
ὑποτιθεῖ δὲ πάντων προχειρότατα ἀνθρώπων. Οὐκ ἂν γα-
μάσαιμι δὲ, εἰ μεταβαλλόμενος τοῖς ἔξω διεστηκόσι λοι-

δορήσει.

beat quod iuste possit dicere, re-
rum quæ à causâ remotæ sunt in-
terjectione, oblivionem criminis
vobis inducere conabitur. Quem-
admodum igitur in ludis gymni-
cis pugiles de vestigio & statu in-
ter se certare intuemini; ita etiam
& nunc pro civitate, pro ordine,
quem in dicendo persequatur, to-
tum diem dimiccate. Ne finite
eum in dicendo extra crimen va-
gari & ambages ducere; sed at-
tentè ei instantes & quasi infi-
diantes, siquid extra rem aberr-
averit, eum ad verba de quæstio-
ne facienda redigite, & à diver-
ticularum anfractibusque, quibus se

circumager, diligenter cavete.

71. Quæ verò vobis, si hoc
modo Demosthenem audiat, ac-
cident, æquum est ut prædicam.
Induet enim hominem veterato-
rem, qui præstigiis crumenas in-
cantat pecuniamque intervertit,
qui Rempublicam laceret minu-
tatimque concidit. Hic quidem
promptius multò in fletum; quam
alii in risum, erumpit; eximiam quæ-
dam proclivitate ad pejerandum
excitatur, ut nemo alius. Sed ne-
que mirarer sanè, si subitâ muta-
tione factâ & fletu in opprobria
converso, apud eos qui extra cir-
cumstant virus acerbitalis suæ e-
vomat;

δρήσει· φάσκων τὸς μὲν ὀλιγαρχικοὺς ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἀλη-
θείας διειθιμηνεύουσιν ἢ καὶ πρὸς τὸ τῷ κατηγόρῃ βῆμα, τὸς
δὲ δημοτικὸς πρὸς τὸ ἔφύρνοντο. Οταν δὲ ταῦτα λέ-
γη, πρὸς μὲν τὸς στασιαστικοὺς λόγους ἐκείνο αὐτῷ ὑποβάλλ-
ετο, ὅτι, ὦ Δημόθευες, εἰ σοι ἦσαν ὅμοιοι (A) Σπὸ Φυλῆς
φύρνοντο ἢ δῆμον χαλαγαρήντες, οὐκ ἂν ποτε δημοκρατία
χατίση. Νυνὶ δὲ ἐκεῖνοι μὲν μεγάλων κακῶν συμβάντων,
ἔσχατ' ἢ πόλιν, τὸ χέλλιστον ἐκ παλαιάς ῥῆμα φθελγξά-
μενοι, [Μὴ μνηστικὰν,] Σύ δὲ ἐλκοποιεῖς, καὶ μᾶλλον σοι
μέλει τῷ αὐθήμερον λόγων ἢ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως.

66. Οταν δὲ ὁπιορκῇ ὦν, εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ὅρκων πῖστιν
χλαφυλῆσθαι, ἐκείνο ἀπομνημονεύσαι αὐτῷ, ὅτι πρὸ πολ-
λάκις μὲν ὁπιορκοῦντι, αἰεὶ δὲ πρὸς τοὺς αὐτοὺς μὲν ὅρκων
ἀξιοῦντι πιστεύειν, δυοῖν γὰτερον ὑπάρξαι δεῖ (ὦν ὁδὲ τε-
ρεῖν ὅτι Δημοσθένης ὑπάρχον) ἢ τοὺς Θεοὺς χαμνέας, ἢ τοὺς
ἀχροατὰς μὴ τὸς αὐτοὺς. Περὶ δὲ τῶν δακρύων καὶ ἔτι τόνον τῶν φωνῶν,

vomat; dicatque paucorum po-
tentiae studiosos qui revera ita æ-
stimantur ad accusatoris sugge-
stum, populares autem ad reum
defendendum coisse. Cum igitur
hæc effutiet, id illius tumultuosus
ac seditiosus sermonibus opponite,
quod si tui, ὦ Demosthenes, simi-
les fuissent qui populum exulan-
tem à Phyle reduxerunt, popolare
imperium nunquam fuisset firma-
tum. Nunc autem ii à gravissi-
mis periculis rerumque asperitati-
bus civitatem liberabant, & ple-
biscitum hoc ab optimarum ar-
tium studiis & disciplinis profe-
ctum interposuerunt, [Ut injuria-

rum memoria deleberetur.] Tu ve-
rò obductas jam Reipublicæ ci-
catrices refricas, & quotidianæ
orationes tibi impenitus sunt cu-
ræ quàm salus publica.

72. Cum atem, iste, Audito-
res, ut est perjurus, ad fidem fa-
cramento firmandam confugerit,
commonete eum quod ille qui ita
crebrò pejerat & apud eosdem
homines jurejurando interposito
fidem postulat, horum alterutrum
habere debeat (quorum nutrum
consecutus est Demosthenes) vel
Deos novos, vel non eosdem au-
ditores. Jam verò quod lachry-
mas & vocis contentionem atti-
net;

ἦς, ὅταν ὑμᾶς ἐπερωτᾷ, [Ποῖ κατὰ φύγην, ἄνδρες Ἀθηναῖοι; πῶς γράφετέ με ἐκ τῆς πολιτείας; ὅκ' ἐστὶν ὅπῃ ἀναπή-
σομαι.] ἀνυποβάλλετε αὐτῷ, ὁ δὲ δῆμος ὁ Ἀθηναίων πῶς
καταφύγη, Δημόθενες; ἢ πρὸς ποῖαν συμμάχον πῶς
σκευῶ, πρὸς ποῖα χεῖματα; Τί πρὸς βαλλόμενος ὑπὲρ
ἧς δῆμος πεπολίτευται; ἀ μὲν γὰρ ὑπὲρ σεαυτῶν βεβούλευται,
ἅπαντες ὁράμεν. Εκλιπῶν μὲν τὸ ἄστυ ὅκ' οἰκῆς, ὡς δο-
κεῖς, ἐν Πειραιεῖ, ἅλ' ἔξορμῆς ἐκ τῆς πόλεως· ἐφόδια δὲ
πεπόρισται τῇ σεαυτῶν ἀνανδρῆα τὸ βασιλικὸν χρυσίον καὶ τὰ
δημόσια δωρεοδοκῆματα.

οἷ. Ὅπως δὲ τί τὰ δάκρυα; τίς ἡ κραυγή; τίς ὁ
τόνους τῆς φωνῆς; ἔχ' ὁ μὲν τὴν γράφην φεύγων ὅτι Κτη-
σιφῶν, ὁ δὲ ἀγὼν οὐκ ἀπίμῃτος; σὺ δ' ἔτε πρὸς τὴν ἑστίαν,
ἔτε πρὸς τὸ σῶμα τῷ, ἔτε πρὸς τὴν ἐπιπνίαν ἀγωνίζῃ;
Ἀλλὰ πρὸς πῶς ὅτι αὐτῷ ἡ σωτηρία; περὶ χρυσῶν τερά-
των καὶ κηρυγμαίων ἐν τῷ θεάτρῳ πῶς τοὺς νόμους· ὅτι

ἐχρῆν

net, cūm ita apud vos vociferabi-
tur, [*Quo confugiam viri Athe-
nienses? an ex urbe me extermin-
nabitis, cui nullus, quod advolem,
locus relinquitur?*] objicite ita e-
julanti, Populus vero Athenien-
sis quod confugiet, o Demosthenes?
ad quem Sociorum apparatus, ad
quæ subsidia sese converteret? Qui-
bus verò præsidiiis, quibus pro-
pugnaculis populum munivit ad-
ministratio tua? quæ enim pro
tuis commodis feceris, videmus
omnes. Ab urbe enim migrans,
non habitas (ut creditur) in Pi-
ræeo, sed portum eum delegisti,
ut siquid fortè ingruerit periculi,

deductâ navi ex civitate effu-
gias. Quæ vero ad viaticum ti-
miditati tuæ suppetant, pecuniam
nefario quæstu cepisti atque au-
rum regale corrogâsti.

73. Sed quorsum illa lachryma-
rum vis? quorsum illa lugubris e-
julatio? quorsum tanta illa vocis
contentio? Nonne causam dicit
Ctesiphon, nonne litis multa le-
gibus æstimata est, Tu verò neque
de fortunis, neque de vitâ, neque
existimatione tuâ decertas? Quo-
rum verò hoc omne studium, at-
que ingens conatus? de aureâ sci-
licet periculum est coronâ in thea-
tro contra leges promulgatâ: at

fi

ἐρχλιῶ εἰ καὶ μανείς ὁ δῆμοϛ, ἢ τῷ χαλεπηκότων ὅπι-
 λελισμένῳ ὅπι τοιαύτης ἀκαρείας ἐβούλετο τεφανοῦν,
 αὐτὸν πῦρ ἐλθόντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰπεῖν, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 ὅ μὲν τεφανὸν δέχομαι, τὸν δὲ χαρὸν ἀποδοκιμάζω, ὅτι ὅ
 τὸ κήρυγμα γίνεται· οὐ γὰρ δεῖ ἐφ' οἷς ἡ πόλις ἐπέ-
 θησε καὶ ἐκείρατο, ὅπι τούτοις ἐμὲ τεφανοῦσθαι. Ἀλλ'
 οἶμαι ταῦτα μὲν ἂν εἴποι ἀνὴρ ὄντως βεβιωκὼς μετ' ἀρε-
 τῆς· ἂν δὲ σὺ λέξεις, εἴποι ἂν κάρταρμα ζήλοτυπού
 ἀρετῆς.

οδ'. Οὐ γὰρ δὴ (μὰ τὴν Ἡρακλέα) τῷτό γε ὑμῶν ὁδοὶς
 φοβηθήσετ', μὴ ὁ Δημοσθένης ἀνὴρ μεγάλῳ ψυχῳ καὶ τὰ πο-
 λεμικὰ διαφέρων, ἀποτυχὼν τῶν ἀειτείων, οἷα δὲ ἐπανε-
 λθὼν ἑαυτὸν διαχρήσετ'. ὅς ποσῶτον κατὰ γὰρ τὸ πρὸς ὑμᾶς
 φιλοπimίας, ὅς τε τὴν μαχρὰν κεφαλὴν ταύτην καὶ ὑπεύθυνον,
 ὡς ὅτος ὡς πᾶσι τὰς νόμους γέγραφε τεφανῶσαι, μυριά-
 κας κατατέτμηκε, καὶ τῶν μισθῶν εἴληφε, τραύματος

ὅτι

si populus aut furore aliquo im-
 pulsus aut præsens rerum status
 immemor, in tam perverso atque
 alieno tempore coronam tibi do-
 nasset, Te tamen in suggestum
 ascendentem dixisse oportebat,
 Coronam quidem, viri Athenien-
 ses, libenter accipio, tempus au-
 tem, in quo fit præconium, non
 probō: non enim me ob ea coro-
 nâ donari decet, propter quæ, bar-
 bâ capillisque detonsis, in luctu
 & squalore jacet civitas. Hæc
 opinor esset oratio hominis san-
 cti atque honesti: quæ autem tu
 dices, etiam sceleratissimus nebu-
 lo, qui virtutis vel umbram con-
 sectaretur, effutiret.

74. Non enim mehercule ti-
 mendum est, ne ille magno spiri-
 tu elatus & virtute bellicâ præ-
 cellens Demosthenes, domum re-
 versus, manum sibi injiciat, spo-
 liatus hoc suæ fortitudinis præ-
 mio: *non, inquam, timendum est*
ne mortem sibi consciscat, qui ita
 vehementer vestrum honoris stu-
 dium & gloriæ contentionem ir-
 rideret, ut perditum & impurum
 illud caput, rationibus reddendis
 obnoxium, cui contra omnes uni-
 versas leges coronam jussit impo-
 ni Ctesiphon, decies millies ipse
 contuderit: quâ quidem in re
 maximos quæstus fecit, quia de
 vulnere

ἐκ προνοίας γραφὰς γραφόμενος· καὶ χαλαροκονδύλιται, ὥς
αὐτὸν οἶμαί τε τῷ κονδύλων ἵχνη τῶν Μειδίων ἔχῃν ἐπὶ φανε-
ρά. Ο ὃ ἄνθρωπος ὃ κεφαλὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸν κέκλῃν.

οὐ. Περὶ δὲ Κτησιφῶντος ὃ γράφαιτο τὴν γνώμην
βραχέα βύλομαι εἰπεῖν. τὰ δὲ πολλὰ ὑπερβόησται, ὥς
καὶ πεῖραν ὑμῶν λάβω, εἰ δυνάσθε τοὺς σφόδρα ποιητοὺς,
καὶ μὴ τις παύσῃ, διαγινώσκειν. Ο δ' ὅτι κοινὸν καὶ δι-
χρον κατ' ἀμφοτέρων αὐτῶν ἀπαγγέλλαι πρὸς ὑμᾶς, τῷ
ἐρῶ. Περιέρχονται τ' ἀρετὴν ἀληθεῖς κατ' ἀλλήλων ἔχον-
τες δόξας, καὶ λόγους καὶ ψευδῆς λέγοντες. Ο μὲν δὲ Κτησιφῶν
καὶ τὸ κατ' ἑαυτὸν φησὶ φοβεῖσθαι, (ἐλπίζει γὰρ δοῦναι ἰδιώ-
της εἶναι) ἀλλὰ τὴν τῷ Δημοθέει ἐν τῇ πολιτείᾳ δαρο-
δοκίαν φησὶ φοβεῖσθαι, καὶ τῷ ἐμπληξίᾳ καὶ δειλίᾳ. ὁ δὲ
Δημοθέης εἰς αὐτὸν μὲν ἀποβλέπων, γάρρῃν φησιν, τίς
δὲ ὃ Κτησιφῶντος ποιεῖαι καὶ πορνοβοσκίαν ἰσχυρῶς δε-
δίναται. Τοὺς δὲ κατεγνωκότας ἀλλήλων ἀδικεῖν, μηδα-

μῶς

vulnere, quod ipse sibi consultò
infixit, actiones intenderit. Ita
demum colaphis eum mactabat
& comminuebat Midias, ut ad-
huc in capite ejus emineant pu-
gnorum vestigia. Non enim tam
caput haber, quàm victigal.

75. De Ctesiphonte autem, qui
scitum hoc conscripsit, pauca mi-
hi restant dicenda. Multa tamen
omittam, ut vestri faciam pericu-
lum, an homines scelere & im-
probitate præcellentes ipsi per
vos, indicante nemine, discerne-
re possitis. Id igitur solum quod
cum utrisque est commune, quòd-
que de iis merito dici potest, nar-

rabo. In foro enim volitant &
circumcursant alter de altero rite
sentientes, nec mendacium ullum
distitantes. Ctesiphon enim ne-
gat se sibi quicquam timere (spe-
rat enim se rudem visum fore &
ignarum) sed Demosthenis timi-
ditatem & consternationem in-
auditam, quæstusque, quos in ge-
rendâ Republicâ fecit, vehemen-
ter reformidat: Demosthenes au-
tem in se recipiens, animosum se
dicit esse & fidentem, nequitiam
verò Ctesiphontis & famosa le-
necinia graviter perhorrescere.
Quos igitur sua mutua sententia
improbis arguit & incusat, vos

commu-

μῶς ὑμεῖς ὁ κοινοὶ κείται τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσητε.
 76. Περὶ δὲ τῆς εἰς ἐμαυτὸν λοιδόρειν βραχέα βύ-
 λουμα προειπὼν. Πωθάνομα ὃ λέξειν Δημοσθένειν ὡς ἡ
 πόλις ὡς αὐτῷ μὲν ὠφέληται, πολλὰ δὲ ὑπὲρ ἐμῶν κατὰ-
 βέβραπται· καὶ τὸ Φίλιππον καὶ Ὁ Αλέξανδρον καὶ τὰς ἀπὸ
 τύπων αἰτίας ἀνοίστην ἐπὶ ἐμῶν οὕτω γὰρ ὅστιν, ὡς εἶοικε,
 δεινὸς δημοκρῆς λόγων, ὥστε οὐκ ἀπὸ χρη αὐτῶν, εἴ τι πε-
 πολίτουμεν παρ' ὑμῶν ἐγὼ, ἢ εἴ τινας δημοκρείας εἶρηκα, τύ-
 των κατηγορεῖν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἡσυχίαν αὐτῶν ἔβριζα δια-
 βάλλει, καὶ τὸ σιωπῆς με κατηγορεῖ (ἵνα μὴδεὶς αὐτῶν τόπος
 ἀσυκοφάντησι) παραλίπηται) καὶ τὰς ἐν τοῖς γυμνασίοις
 μὲν τῶν νεωτέρων με διατεβὰς κατὰμέμμεται. Καὶ κατὰ
 τῆς δὲ τὴν κρίσεως ἐνθὺς ἀρχόμενος ἔλῳγος, φέρει πρὸς
 αἰτίαν, λέγων ὡς ἐγὼ τὴν γεφύρην οὐχ ὑπὲρ τῆς πό-
 λεως ἐγεγράφειν, ἀλλ' οὐδεκινύμενος Αλέξανδρον ἀφ' ἧς
 τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθεον. Καὶ, νῆ Δί', ὡς ἐγὼ πωθάνο-
 μεν,

communes utriusque arbitri cri-
 minibus ne absolvide.

76. De iis verò, quæ in me
 evomit, convitiis pauca jam præ-
 fabor. Dicturus enim est (ut mi-
 hi quidem indicatur) Demosthe-
 nes, à se quidem multa commo-
 da, à me autem multa detrimenta
 civitati esse importata: & simul
 calamitatum earum crimen, quas
 nobis intulerunt Alexander &
 Philippus, in me rejiciet. Tam
 vehemens enim atque acutus (ut
 apparet) verborum est artifex,
 ut non satis ei sit meam in Re-
 publ. administrationem aut con-
 ciones, quas habui, incusare; sed

ipsum vitæ meæ otium atque ta-
 citurnitatem invidiose insectatur,
 & silentii me infimulat (nequid
 scilicet ei relinquitur, quod ca-
 lumniosè deferre & vexare ne-
 queat) consuetudinem porro &
 colloquia, quæ in Gymnasiis cum
 adolescentulis quibusdam habui,
 criminatur. In hoc ipso denique
 judicio sub principio orationis suæ
 acerbissimè me accusat, quòd li-
 tem hanc intendi non quo civita-
 ti studerem, sed quò Alexandro,
 ob similitates ei cum Demosthene
 susceptas, voluntatis meæ indi-
 cium darem. Equidem per Deos
 immortales (ut audio) à me per-
 cunctaturus

μη, μέλλει με ἀνερωτᾶν, ἀλλὰ τί τὸ μὲ κεφάλαιον τῆ πολιτείας αὐτῷ φέρω, τὰ δὲ κατέκατον οὐκ ἐκώλυον, οὐδ' ἐγγραφόμενον· ἀλλὰ διαλιπὼν καὶ πρὸς τὴν πολιτείαν οὐ πυκνὰ πρῶτον, ἀπὸ τότε τὴν γραφήν.

οἷ. Εγὼ δὲ ὅτε τὰς Δημοσθένους διατριβὰς ἐξήλωκα, ὅτ' ὅπῃ ταῖς ἐμαυτοῦ ἀσχυόμεναι· ὅτε τοὺς εἰρημνοὺς ἐν ὑμῖν λόγους ἐμαυτῷ ἀρρήτοις εἶ) βυλοῖμι, ὅτε τὰ αὐτὰ τῶν δημογρόνων ἐδεξάμην ἀνὴρ ἦν. Τὴν δ' ἐμὴν σιωπὴν, ὧ Δημοσθένης, ἢ ὅτι βίβη μετρίότης παρεσκεύασεν· ἀρκὺ γάρ μοι μικρὰ, καὶ μεζόνων ἀσχυρὰ οὐκ ὅπῃ τῷ ὥτε καὶ σιγῶ καὶ λέγω βυλευσάμενον, ἀλλ' οὐκ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῇ ἐν τῇ φύσει δαπάνῃ. Σὺ δ' οἶμαι, λαβὼν μὲν σείνηκας, ἀναλώσας δὲ κέκερασ· ἴσθης δὲ ὅτι ὅπου σοι δοκῇ, ὅδ' αὖ βέλει, ἀλλ' ὅπου αὖ) δημοδοῖται σοι πρὸς τὴν πᾶσιν· οὐκ ἀσχυρὰ ὅτι ἀλαζονδόμενον, αὖ παραχρῆμα ἐξελέγχει ψευδόμενον.

οἷ. Απηνέχθη

cunctaturus est, quamobrem universas suas in Republicâ gerendâ actiones jam quasi in summâ criminer, singulas verò neque interpellârim neque in judicium adduxerim: sed longo interjecto tempore, & cùm ad Reipublicæ administrationem non crebrò accederem, nomen detulerim.

77. Sed neque Demosthenis colloquia atq; consuetudinem mihi unquam æmulanda putavi, neque meorum me pudet: neque quæ coram vobis à me dicta sunt indicta esse velim, neque si quales iste habuit conciones habuissem, mihi diutius vivendum putarem.

Meum verò silentium, Demosthenes, vitæ meæ frugalitas ac temperantia comparavit. Pauca enim mihi sufficiunt, nec plura turpiter cupio. Quocirca & silentio & voce meâ utor consultò & deliberatè, ad neutrum propter profusum ingenii mei sumptum impulsus. Tu verò accepto munere tacebas, consumpto autem, vociferabaris: dicis autem non ea quæ ipse velis, neque cùm tibi libuerit, sed cùm ii, qui vocem tuam mercantur, imperârint. Neque enim Te pudet ea arroganter atq; gloriosè decantare, quæ paulò post à te conficta esse arguentur.

οί. Απώλεχθῃ ὃ ἡ κτ' τῷδε ὅ ψηφίσματι γε-
φῇ, ὡς ὕπερ τῆς πόλεως ἀλλ' ὑπερ τῆς εἰς Αλέξαν-
δρον ἐνδειξέως με φῆς ἀπενεκεῖν, ἐπὶ Φιλίῳ περὶ ζῶντι,
πεῖν Αλέξανδροι εἰς τὴν ἀρχὴν καθίστηναι. οὐπω οὖν τὸ
πρὸ Πανσανίου ἐνύπνιον ἐωρακότος, ὅτε πρὸς τῇ Ἀθηναίᾳ
καὶ τὴν Ἡραν νύκτωρ διελεσμένους. Πῶς ἂν οὖν ἐγὼ πρηνε-
στακύνειμι Αλεξάνδρῳ, εἰ γε μὴ ταῦτ' ἐνύπνιον ἐγὼ καὶ
Δημοσθένης ἴδομεν;

οί. Επιτιμᾶς δέ μοι, εἰ μὴ συνεχῶς ἀλλὰ διαλείπων
πρὸς τῷ δήμῳ πρὸς ἐρχομαι. καὶ τίς ἀξίωσι ταύτῃ οἶει
λαοθάειν ἡμᾶς μεταφέρων οὐκ ἐκ δημοκρατίας, ἀλλ'
ἐξ ἐτέρας πολιτείας. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ὀλιγαρχίαις ἐκ
ὁ βουλόμενται, ἀλλ' ὁ δυνατεύων κατηγορεῖ. εἰ δὲ ταῖς
δημοκρατίαις ὁ βουλόμενται, καὶ ὅταν αὐτῷ δοξῇ. Καὶ
τὸ μὲν ἀφ' ἐχθροῦ λέγειν, σημειὸν ὅτι τῷ κατὰ
καὶ τοῖς συμφέρονται ἀνδρὶ πολιτῶμεν. τὸ δὲ μη-

δὲ

78. In iudicium enim adducta est hæc de scito Ctesiphontis actio, quam tu me intendisse dicis, non quod civitati studerem, sed quo Alexandro voluntatis meæ indicium darem, cum Philippus jam tum superstes esset, priusquam Alexander regno succederet; cum Tu illud de Pausaniâ somnium nondum videras, nondum cum Minervâ & Junone noctu contuleras. Quomodo igitur ante tempus Alexandro voluntatis meæ indicium darem, nisi idem ac Demosthenes, somnium vidissem.

79. Me autem in eo crimina-

ris, quod interjecto tempore, non continenter ad Rempublicam accedam: & institutum hoc, quod à me postulas, non ex populari imperio sed alio quodam Reipublicæ genere à te esse traductum, id nos latere arbitraris. Ubi enim obtinet paucorum dominatus, non ille qui vult, sed qui imperio potitur, accusat; in liberis autem civitatibus ille, cuicunque placitum fuerit, aut quodcumque ipsi libuerit. Et quidem qui spatio interjecto ad dicendum accedit, viri sancti, quique Reipublicæ temporibus atque utilitati consulit, magnum præbet indicium: ne

R

unum

δὲ μίαν πῤαλιπῆν ἡμέραν, ἐργαζομένους καὶ μοσθαροῦντας.
 π'. Ὑπὲρ δὲ ἔμηνέ πω κεκείσθ' ὑπ' ἐμῷ, μὴδὲ τ' ἀδι-
 κημάτων πμωείαν ὑποχρῆν, ὅταν καὶ ἀφεύγῃς ἐπὶ τοὺς
 τοιούτους λόβους, ἢ τὴν ἀκρόνθαι, ἐπιλήσμονας ὑπολαμβάν-
 νεις, ἢ σαυτὸν παραλογίζῃ. Τὰ μὲν γὰρ περὶ τοὺς Ἀμφισθέας
 ἡσθενηδύα σοι, καὶ τὰ περὶ τ' Εὐβοίαν δωροδοκηθέντα, χροῖται
 ἐκτελεσθέντων ἐν οἷς ὑπ' ἐμῷ φανερώς ἐξηλέγχῃς, ἴσως ἐλπί-
 ζεις τ' ὄνμον ἀμνημονῆν. τὰ δὲ περὶ τὰς τριήρεις καὶ τὴν
 ῥάρχους ἀρπάγματα, τίς ἀν' ἀποκρύψαι χροῖται δύναιτ' αἱ;
 ὅτε νομοθετήσας περὶ τ' τριακοσίων νεῶν, καὶ σαυτὴν πείσας
 Ἀθηναίους ἐπιτάττω τάξαι ἑνὶ ναυτικῷ, ἐξηλέγχθης ὑπ' ἐμῷ,
 ἐξήκοντα καὶ πέντε νεῶν ταχυναιτεσῶν ῥιηράρχους ὑφηρημένους
 πλέον τ' πόλεως ἢ μὲν ἀφανίζων ναυπλόν, ἢ ὅτε Ἀθηναί-
 τήν ἐν Νάξῳ ναυμαχίαν Λακεδαιμονίους καὶ Πόλλιν οἰκισθῇ.
 π'. Οὐ πω δὲ ταῖς αἰτίαις ἐνέφραξας τὰς καὶ σαυτῇ π-
 μωείας, ὥτε τ' κίνδυνον εἶ) μή σοι τὰ ἀδικήσαντι, ἀλλὰ τοῖς

ἐπι-

unum verò diem interponere, for-
 didi est & mercenarii.

80. Cùm verò ad istam defen-
 sionem confugies, te nempe nul-
 lo à me convictum esse iudicio,
 neque scelera supplicio luisse, aut
 auditores obliviosos esse arbitraris,
 aut captionibus tuis tibi ipsi im-
 ponis. Quæ enim Amphistano-
 rum causâ perpetraveris, quas in
 rebus Euboicis mercedes accepe-
 ris, quandoquidem ea, quibus te
 aperto in quæstu convicti, diu jam
 effluxerunt tempora, ea, inquam,
 speres fortasse ex populi memo-
 riâ excidisse: illa verò, quæ ex tri-
 remibus triremiumque præfectis

rapuisti spolia, quæ unquam ve-
 rustas obruet, quæ unquam dele-
 bit oblivio?, cùm tu, lege de tre-
 centis navibus rogatâ, & civitate
 à te persuasâ, ut te rei nauticæ
 præfectum crearent, à me coràm
 convictus es sexaginta quinque
 navibus actuariis præfectos trire-
 mium spoliâsse; quâ quidem ra-
 pinâ maiorem nobis classẽ sustu-
 listi, quàm quæ tum suppeteret,
 cùm navali apud Naxum proelio
 Lacedæmonios Pollinque ducem
 devicimus.

81. Ita verò criminationibus
 supplicium à te propulfasti, ut non
 tibi qui injusta feceris, sed iis,
 qui

ἐπε-
 βολ-
 χερ-
 λου-
 τ' Α-
 σμα-
 βλα-
 κα-
 ἔφα-
 λον-
 ἀπα-
 ὅτι-
 μῦ-
 πολ-

συλ-

qui i-
 culu-
 Alex-
 brò-
 nes-
 cipe-
 quid-
 facta-
 polli-
 quan-
 effes-
 merc-
 pren-
 mun-
 sti;
 quer-
 cum

ἐπεξῆς. Πολὺν μὲν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Φίλιππον ἐν ταῖς δια-
βολαῖς φέρων, αἰπώμην δὲ πῖνας ἐμποδίζειν τοὺς δὲ πόλεως
καρῆς, αἰὲν τὸ παρὸν λυμηνόμηνος, τὸ δὲ μέλλον κατεπαγγέ-
λοιμεν. Οὕτω τελευτᾷον εἰσαγγέλλας μέλλων ὑπ' ἐμῶν,
καὶ Ἀναξίνην σύλληψιν ὅς ὤρεται κατεσκευάσας, ὅς τὰ ἀρχαί-
σματ' Ολυμπιάδι ἀρχαίζοντος, καὶ τὸν αὐτὸν ἄνδρα διεφρέ-
βωσας τῇ σαυτῇ χειρὶ, γράψας αὐτὸν θανάτῳ ζημιῶσαι·
καὶ ὡς τὸ αὐτὸ ἐν ὤρεω κατήγχε, καὶ ὑπὸ τῇ αὐτῆς τραπέζῃς
ἔφαγας καὶ ἔπιες καὶ ἔσπας, καὶ τὸ δεξιὸν ἐνέβαλες, ἄνδρα φί-
λον καὶ ξένον ποιόμηνος, καὶ τῷτον ἀπέκλεινας, καὶ ὡς τῶν ἐν
ἅπασιν Ἀθηναίοις ἐξελεγχθεὶς ὑπ' ἐμῶν, καὶ κληθεὶς ξεινοκτόνος,
καὶ τὸ ἀσέβημα ἠρνήσω, ἀλλ' ἀπεκρίνας ἐφ' ᾧ ἀνεβόησεν ὁ δῆ-
μος, καὶ ὅσοι ξένοι ὡδεύσαντες τὴν ἐκκλησίαν· ἔφησθα ὅτι τὸς δὲ
πόλεως ἄλλας ὡς πλείονος ποιήσας δὲ ξεινικῆς τραπέζης.

ὥς. Ἐπιστολὰς δὲ σιγῶν ψευδεῖς, καὶ κατασκόπων
συλλήψεις, καὶ βασάνους ἐπ' αἰτίας ἀγνήτοις, ὡς ἐμοὶ
μετὰ

qui in iudicium te vocant, sit peri-
culum: nam dum Philippum atque
Alexandrum per calumniam cre-
bro perstringis, dum certos homi-
nes Reipubl. opportunitates inter-
cipere & præcidere criminis, res
quidem præsentis evertis & labe-
factas, de futuris autem mirifice
polliceris. Denique paulò antè
quàm à me in iudicium adductus
esses, Anaxinum Oritam, qui
merces Olympiade emebat, com-
prendisti, morte damnasti, tuâ de-
mum manu cruciasti, & distraxi-
sti; *Anaxinum, inquam,* apud
quem in Oreo diversabare, quo-
cum ad eandem mensam accu-

buiisti, edisti, bibisti, libasti, cui
fidem dextramque porrexisti, quem
hospitio amicitiaque tibi junxisti,
eum interemisti: & cum à me
coram universis civibus convictus
esses, & hospitis occisor appel-
latus, crimen quidem non ne-
gasti, sed ea respondisti ad quæ
populus omnis, omnes qui con-
cionem circumstabant hospites
vociferationem ediderunt: dixisti
enim, Te mensæ hospitali præ-
tulisse civitatis salem.

82. Falsas autem prætermitto
epistolas, nihil dico de emissariis
comprehenfis, aut cruciatibus ob
crimina temerè & de nihilo delata

μετά πινον ὃ τῇ πόλει νεωτερίζειν βυλομήρου. Επε-
τα ἐπερωτᾶν με, ὡς ἐγὼ πικρῶμαι, μέλλει, τίς ἀν-
εἴη τοῦτ' ὁ ἰατρὸς, ὅστις τῷ νοσοῦντι μεταξὺ μὴ ἀνα-
νοῦπι μηδὲν συμβουλεύοι· τελευτήσαντ' ὁ δὲ αὐτοῦ
ἐλθὼν εἰς τὰ ἔννατα διεξίει τὸν οἰκίον, ἀ' ὅπι-
τηδύσας ὑγίης ἀν' ἐγένετο. Σαυτὸν δ' οὐκ ἀνερωτᾶς,
τίς ἀν' εἴη δημαγωγὸς τοῦτ' ὁ, ὅστις ὁ μὴ δῆμον ἴα-
πεῖσαι δυνάμει, τοὺς δὲ χειρὺς, εἰ οἷς ἴω σώζεσθαι
τὴν πόλιν, ἀποδοίτο, τοὺς δ' εὖ φρονούσας καλῶς
ἀφ' ἑαυτῶν συμβουλεύειν· ἀποδράς δ' ἐκ τῆς κινδύνου
καὶ τὴν πόλιν ἀνηκέστοις κακοῖς φεβεσθῶν, ἀξιοῖ γε-
φαισθῆναι ἐπ' ἀρετῇ, ἀγαθὸν μὲν πεπεικῶς μηδὲν, πα-
των δὲ τῆς κακῆς ἀπὸ τῆς γερνῶς. Επερωτᾶν δὲ συκο-
φαντηθέντα ἐκ τῆς πολιτείας ἐπ' ἐκείνῳ τῆς χειρὸς,
ὅτε εἴω σώζεσθαι, ἀλλὰ τί αὐτὸν οὐκ ἐκάλυπται ἔξα-
μαρτάνειν· ἀποκρίνοιντο δὲ τὸ πάντων τελευτῶν, [Ὅπ

τῆς

infectis, quasi ego, cum aliis qui-
busdam civibus sociatus, novis re-
bus studerem. Deinde (ut mihi
quidem indicatur) me rogabit,
qualis ille existimandus sit medi-
cus, qui, dum morbo laborat æ-
grotus, nihil dat consilii; postquam
verò obierit, ad inferias accedens
cum amicis & necessariis ea com-
municat, quæ si fuissent prius ad-
hibita, pristinam valetudinem re-
stituisent. Te ipsum verò nun-
quam percunctaris, Demosthenes,
qualis ille existimandus sit Rei-
publicæ administrator, qui popu-
lum quidem assentionibus queat
lactare, opportunitates autem, qui-

bus civitas servari poterat, abalie-
nat & prodit; & probos & pru-
dentes cives, ne consilium expo-
nant, criminando prohibet & in-
terpellat: qui cum periculis timi-
dè se subtraheret & civitatē ma-
lis asperissimis & desperatissimis
ærumnis implicaret, qui cum ni-
hil boni unquam fecerit, omnium
verò calamitatum author unus ex-
titerit, auream coronam virtutis
ergo postulat. Querat autem ab iis
qui tum, cum servari poterat civi-
tas, calumniosè ab ipso vexati sunt
& à Republicâ exacti, cur ne-
quitie ejus non obstiterint; illi
etiam nunc denique sic respon-
debunt,

τῆς μάχης ὀπιγενομένης οὐκ ἐχολάζομεν περὶ τὴν οὐκ
 (ἢ) πτωχείαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡ πόλεως ἐπαρε-
 βούμεν.] Επειδὴ δὲ ἔκ ἀπέχρη σοι δίκην μὴ δεδωκέναι,
 ἀλλὰ καὶ δωρεὰς αἰτῆς, καταγέλαστον εἰ τοῖς Ἕλλησι τὴν
 πόλιν ποίων, ἐνταῦθ' ἐνέστην, καὶ τὴν γεγραφὴν ἀπῆνευκα.

πρ'. Καὶ νῦν τῆς Θεᾶς τῆς Ολυμπίας, ὡς ἐγὼ πειθα-
 νομαι Δημοσθένει λέξεν, ἐφ' ᾧ νυνὶ μέλλω λέγειν ἀναπα-
 κτῶν μάλιστα. ἀφομοιοῦ γὰρ μὴ τὴ φύσιν ταῦς Σειρήσιν, ὡς ἔοι-
 κε· καὶ γὰρ ὑπὲρ ἐκείνων ἔκκλησάσθαι φησι τῆς ἀκροωμένης, ἀλλ'
 ἄλλουθαι, διότι ἔκ ἐὺδοκίμειν τὴν τῶν Σειρῶν μηχανήν.
 Καὶ δὴ καὶ τὴν τῶν ἐμῶν λόγων ἐμπειρίαν καὶ τὴν φύσιν μὴ γε-
 γνησθαι ὅτι βλάβη τῶν ἀκρόντων. Καὶ τοι τὸ λόγον τῶτον
 ὅπως μὲν ἔγωγε ὁδοῦνι ὁρέπην ἡγεῖμαι περὶ ἐμῶν λέγειν (καὶ γὰρ
 αἰτίας ἀρχὸν τὸ αἰτιώμενόν ὅτι τὸ ἔργον μὴ ἔχῃ ὀπιδῆσαι)
 εἰ δ' αὖτε ἀναβῆκατον ῥηθῆναι, καὶ Δημοσθένους αὖτε ὁ λόφος, ἀλλ'
 ἀνδρὸς τραίτηγος, μεγάλα μὲν τῇ πόλει κατέργασμένους, λέγειν δὲ
 ὁ δυνάτης.

debunt, [Commiffa jam pugna,
 non vacabat nobis de tuo supplicio
 consulere, sed de salute civi-
 tatis unice solliciti in legationibus
 huc illuc mittendis occupabamur.]
 Sed cum tibi non satis esset sup-
 plicium non luiffe, nisi etiam &
 præmia flagitares: atque in eo ci-
 vitem nostram Græcis omnibus
 deridendam objiceres, tum deni-
 que impudentiæ tuæ me inter-
 posui, litemque intendi.

83. Verum per Deos immor-
 tales hoc quod (uti audio) dictu-
 rum est. Demosthenes, maximè a-
 cerbissimèque indignor. Meam
 scilicet eloquentiam Sirenum can-

tilenis comparat, quibus non tam
 mulcentur (inquit) auditores,
 quàm necantur & perduntur; quo-
 circa malè audit earum harmonia:
 ita meum ingenium, meam in di-
 cendo peritiam iis qui audiunt
 exitiosam semper & fatalem esse
 affeuerat. Quam quidem de me
 similitudinem à nemine fieri de-
 cere existimarem (turpe enim cri-
 minatori est, si calumnias suas re-
 nequeat comprobare) fin autem
 oportuit fieri, non eam Demo-
 sthenis orationem sed viri cu-
 jusdam militaris arbitrarer, opti-
 mè de Republicâ meriti, in di-
 cendo autem rudis atque impe-
 riti;

ἀδυνάτῃ· καὶ τὴν τῷ ἀντιδίκῳ ἀφ' οὗτο ἐξηλωκότῃ φύ-
σιν, ὅτι οὐκ οἶδεν ἑαυτῷ μὲν εἶδέν ὦν διαπέπρακται δινα-
μῶν φράσαι, τῷ δὲ κατήγορον ὁρᾷ διωάμενον καὶ τὰ μὴ πε-
πραγμένα ὑφ' αὐτοῦ παρὰ τὰς ἀκούσας, ὥς διώκῃκεν.
Οὗτοι δ' ἐξ ὀνομάτων συλλέγουσιν ἄνθρωπος καὶ τέττις πι-
κρῶν καὶ φειδύλων, ἔπειτα ὅτι τὴν ἀπλότην καὶ τὰ ἔργα
καταφύγει, τίς αὖ ἀνάγκη; ἢ τίς γλῶσσα, ὥσπερ τῷ
αὐτῶν, εἰς πᾶσι ἀφέλοιτο, λοιπὸν εἶδέν ὅτι.

ὡς δ'. Θαυμάζω δ' ἔγωγε ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ζητῶ
πυθέσθαι, πῶς τίς αὖ ἀποβλέποντες ἀποψήφισατε τὴν γρα-
φήν. Πότερον ὥς τὸ ψήφισμά ἐστιν ἔννομον; ἀλλ' εἰδεμένα
πώποτε γνώμη πᾶσι νομωτέρα γένηται. Ἀλλ' ὥς ὁ τὸ ψή-
φισμα γράψας ἐκ ὅτι τῷ θεῷ ἐστὶ δίκην δύναι; ἐκ ἄρα
εἰς τὴν παρ' ὑμῶν εὐθύναν βίβη, εἰ τῷτον ἀφίσετε. Εκείνο δ' ἔ-
στιν ὑμῶν, εἰ πρότερον μὲν ἐνεπέμπλατο ἡ ὀρχήστρα χρυσοῦν
σεφάνων, οἷς ὁ δῆμος ἐσφαιῖτο ὑπὸ τῷ Ἑλλήων ἀφ' οὗ
Ξενικῶς

riti; qui ideo adversarii ingenio
atque eloquentiæ gravissimè æmu-
latur, cùm sibi maximè conscius
sit se nihil rerum à se gestarum
dicendo posse ornare, accusato-
rem verò etiam & ea quæ nun-
quam fecerit, enarrare posse, &
quasi revera essent gesta, auditori-
bus exponere. Cùm verò ex vo-
cabulis, iisque amaris admodum
& inaniter operosis, homo com-
positus & conflatus ad dicendi
simplicitatem atque res gestas con-
fugerit, quis unquam sustinebit?
cui si orationem eripias, perinde
ac si tibiis lingulas abstulerit, nihil
reliquum erit in eo *boni*.

84. Ego autem, Athenienses,
valde miror, & scire velim quid
vobis in hac actione excludendâ
atque repudiandâ proposituri si-
tis. An quòd legitimum est de-
cretum? sed nulla unquam sen-
tentia legibus antiquis magis ad-
versa rogabatur. An quòd iste, qui
decretum tulit, non dignus est
supplicio? atqui nulla vobis vitæ
& magistratûs gesti rationes re-
poscendi, si hunc impunem di-
miseritis, relinquitur potestas. Il-
lud verò nonne ingemiscendum,
siquidem olim aureis coronis, quæ
populo à Græcis donabantur, re-
ferta esset orchestra, eò quòd dies
hic

Ξενικοῖς τεφάνοις τῷ τῷ ἀποδεδόσθαι τὴν ἡμέραν· ἐκ δὲ τῷ
 Δημοσθένους πολίτευμάτων ὑμεῖς μὲν ἀτεφάνωτοι καὶ ἀκήρυκτοι
 γίνεσθε, ἔτι δὲ κηρυχθήσε; Καὶ εἰ μὲν τις τῷ τραγικῶν
 ποιητῶν τῷ μὲν ταῦτα ἐπεισαλόντων, ποιήσῃ ἐν τραγωδίᾳ τῷ
 Θεοσίτῳ ὑπὸ τῷ Ελλυῶν τεφάνοις, ἔδειξεν ἂν ὑμῶν ὑπο-
 μένειν, ὅπῃ φησὶν Ομηρος ἀνασθῆναι αὐτὸν (εἰ) καὶ συκοφάντην·
 αὐτοὶ δ' ὅταν τῷ ποιῶν ἄνθρωπον τεφάνωτε, ἔκ οἴεσθε ὡς
 ταῖς τῷ Ελλυῶν δόξαις συνέπλεσθαι; Οἱ μὲν γὰρ πατέρες ὑμῶν
 παρ' ἐνδοξᾶ καὶ λαμπρᾷ τῷ τραγικῶν ἀνέπτεχ' ἐκ δὴ μῶν, καὶ
 δὲ ταπεινὰ καὶ χαλαρὰ εἰς τοὺς ῥήτορας τῶν φαύλων
 ἔτρεπον. Κτησιφῶν δ' ὑμᾶς οἶεται δεῖν ἀφελόντας τῷ ἀδο-
 ξίᾳ ἀπὸ Δημοσθένους πεφάνωται ἐκ δὴ μῶν. Καὶ φασὶ μὲν εὐ-
 χεῖς (εἰ), ὡς καὶ ἔτε χαλὰς ποιῶντες· ψηφισάτω δὲ ὑπὸ μὲν τῷ
 τύχῃ ἐχθαλελεῖσθαι, ὑπὸ Δημοσθένους δὲ ὡς πεπονθέναι.
 πρὸς. Καὶ τὸ πάντων ἀτοπώτατον, ὡς τοῖς αὐτοῖς δικα-
 στέοις τοὺς μὲν καὶ τῶν δώρων γεφὰς ἀλίσκομενός ἀπ-
 μύτε,

hic hospitalibus coronis tribuere-
 tur: nunc autem suis in Republi-
 cā administrandā consiliis perficiat
 Demosthenes, ut vos coronis
 præconiisque spoliemini, ipse au-
 tem donetur? Siquis ex tragicis
 Poëtis, qui theatrum aliquando
 introibunt, in fabulā Therpsitē
 à Græcis coronatum induxerit,
 nemo vestrum æquē paterejur,
 quod eum Homerus imbellem &
 calumniatorem appellārit: vos au-
 tem, cū istiusmodi hominem
 coronā donatis, nonne vos arbi-
 tramini Græcorum omnium judi-
 ciis fore derisos sibilisq; explosos?
 Majores enim vestri præmia in-

signiora & honorificentiora po-
 pulo tribuebant, viliora autem at-
 que infima in leves sordidosque
 oratores congesserunt. Ctesiphon
 autem arbitraturs dedecus, Demo-
 stheni ademptum, ad populum
 transferri oportere. Atqui dicitis
 vos esse felices, uti & estis, & di-
 cere debetis: decernetis tamen
 vos quidem à fortunā in pericu-
 lis fuisse derelictos, à Demosthe-
 ne autem meritis beneficiisque af-
 fectos.

85. Quod verò alienum maxi-
 mē atque absurdum est, in iisdem
 judiciis, eos qui repetundarum
 sunt damnati, omni dedecore one-
 ratis;

μῦτε, ὅν δ' αὐτοὶ μισοὶ πολίτευόμενον σιώντε, στεφάνω-
 σιτε· καὶ τῆς μὲν κειτὰς τῆς ἐκ Διονυσίων, εἴν μὴ διχαίως
 τῆς κυκλίας χοροὺς κείνωσι, ζημιῶσι· αὐτοὶ δὲ ὃ κυ-
 κλίων χορῶν κειταὶ καθεστηκότες, ἀλλὰ νόμων καὶ πολιτι-
 κῆς ἀρετῆς, ταῖς δωρεὰς οὐ κατὰ τοὺς νόμους, οὐδ' ὀλί-
 γους καὶ τοῖς ἀξίοις, ἀλλὰ πᾶσι ἀγαθὰ δώσεται;
 Ἐπειτ' ἔξουσιν ἐκ τῆς διχαίης ὁ ποιῶν κειτῆς, εἰ-
 πὼν μὲν ἀδελφῇ πεποιηκώς, ἰσχυρὸν δὲ τὸν ῥήτορα. Αἴτηρ
 ὃ ἰδιώτης ἐπὶ πόλει δημοκρατεμένη, νόμῳ καὶ ψήφῳ βα-
 σιλεύει· ὅταν δ' ἐτέρῳ ταῦτα παραδῶ, καταλέλκεται
 αὐτὸς πᾶσι αὐτοῦ διωαγείαν. Ἐπειθ' ὁ μὲν ὅρκῳ, ὅν ὁμο-
 μοκῶς διχάζει, συμπαρακολυθῶν, αὐτὸν λυπεῖ· δι' αὐ-
 τὸν γὰρ οἶμα γέρονε τὸ ἀμάρτημα· ἡ δὲ χάρις πρὸς
 ὃν ἐχάριζετο, ἀδελφῇ γένηται· ἡ γὰρ ψήφῳ ἀφανὴς
 φέρεται.

πρ'. Δοκῶμεν δ' ἔμοιγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀμφοτέρω, καὶ

κατορθοῦν

ratis; hunc autem quem vos ipsi
 quaestus in Republicâ tractandâ
 fecisse probè intelligitis, corona
 donabitis? Ludorum etiam Dio-
 nysiacorum iudices, nisi de choris
 cyclicis justè decernant, multa-
 tis: iidem autem vos non choro-
 rum cyclicorum iudices constitu-
 ti, sed legum virtutisque civilis,
 praemia non juxta leges, non pau-
 cis, non dignis viris, sed illi, qui
 gratiâ & ambitione ea assequi
 contendit, largiemini? Et verò ex
 iudiciis egressus est hujuscemodi
 iudex, qui Oratorem quidem po-
 tentem, se autem debilem atque
 infirmum reddiderit. Vir enim

privatis in civitate liberâ & po-
 puli potentiae subditâ, lege & cal-
 culo dominatur: cum verò alteri
 hoc jus suum concesserit, suum
 etiam principatum ipse dissipavit.
 Deinde sacramenti, quo obligatus
 iudicat, ingrata recordatio intimis
 sensibus semper obversatur, ani-
 mumque divexat; eò enim, quod
 sacramentum neglectum fuerit,
 crimen arbitror committi: gra-
 tia verò ei, cui beneficium facere
 studebat, non innotescit: clam
 enim atque arcanè fertur calcu-
 lus.

86. Videmur autem, Atheni-
 enses, eadem imprudentiâ atque
 temeri-

χατορθοῦν καὶ παρακινδυνεύειν εἰς τὴν πολιτείαν, οὐ
 σωφρονοῦντες. Οἱ μὲν γὰρ ὅτι τῷ νῦν χειρῶν ὁ πολ-
 λοι τοῖς ὀλίγοις προσέειπε τὰ τῆς δημοκρατίας ἰσχυρὰ,
 οὐκ ἐπαμνῶ. ὅτι δ' οὐ γένηται φορὰ κατ' ἡμᾶς ῥητό-
 ρων πονηρῶν ἅμα καὶ πολμηρῶν, εὐτυχῶμεν. Πρῶτον μὲν
 γὰρ τοιαύτῃ φύσει ὡς ἐγγε τοῦ δημόσιον, αἱ ῥαδίως οὕτω
 κατέλυσαν ὁ δῆμον. ἔλαμψε γὰρ κολακευόμενος. ἔπειτ'
 αὐτὸν, οὐχ οὐς ἐφοβῆτο, ἀλλ' οἷς ἑαυτὸν ἐνεχρίειζε,
 κατέλυσαν. Εἰκοι δὲ καὶ αὐτοὶ τῷ Τειάκοιτα ἐγίνον-
 το, καὶ πλείους ἢ χιλίους καὶ πεντακοσίους τῶν πολι-
 τῶν ἀκρίτους ἀπέκλειναν, πρὶν τὰς αἰτίας ἀκῶσαι, ἐφ'
 αἷς ἐμελλον ἀποθνήσκειν. καὶ οὐδ' ὅτι τοῖς ταφὰς καὶ ὁ κ-
 φορὰς πῶν τελευτήσαντων εἶον τοὺς προσήκοντα παρα-
 γινέσθαι. Οὐχ ὅφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐξετε τοὺς πολιτδο-
 μένους; οὐ ταπεινώσαντες ἀποπέμφετε τοὺς νῦν ἐπηρ-
 μένους; οὐ μέμνησθ', ὅτι ὅδεῖς πῶποτε πρῶτον
 ἐπί-

temeritate & negotiorum susce-
 ptorum compores fuisse, & Rem-
 publicam periculis objecisse. Quod
 enim his nostris temporibus po-
 pulus, civitatis pars maxima, pu-
 blicæ libertatis præsidia paucis
 tradat & subiciat, non laudo:
 quod autem petulantium atque
 improborum oratorum non in-
 gens aded foetus increbrescat, bea-
 tos nos esse arbitror. Ea enim
 olim ingenia produxit civitas quæ
 hoc modo populum facillimè dif-
 sipabant; adulationibus enim &
 blanditiis gaudebat: adeo illum
 non ii à quibus timebat, sed ii
 quorum fidei sese commendarat

profligabant. Quorum quidem
 nonnulli etiam in triginta tyran-
 norum numero fuerunt, & plus-
 quam mille & quingentos cives
 indictâ causâ morte multabant
 priusquam crimina, propter quæ
 morituri erant, audissent: neque
 necessariis & cognatis ad mor-
 tuorum tumulos, ad cadaver ef-
 ferendum conveniendi copiam
 fecerunt. Vos igitur nonne eos,
 qui Rempublicam gerunt, ve-
 stræ potentiae subditos tenebitis?
 nonne eos, qui elati sunt impe-
 rio atque insolentes, proteretis
 atque in exilium ablegabitis?
 Nonne meministis, neminem un-
 quam

ἐπέθετο τῇ τοῦ δήμου καταλύσει, πρὶν ἂν μείζω τῇ καταλείων ἰσχύσει;

πρῶτον. Ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀναλογισάμενος εὐανπίον ὑμῶν πρὸς τὸ γράφαινα τὸ ψήφισμα, ἀλλὰ ποίας εὐεργεσίας ἀξιοῖ Δημοθένῳ πεφαισθῆναι. Εἰ μὲν γὰρ λέγεις, (ὅθεν πρὶν ἀρχὴν τοῦ ψήφισματος ἐποιήσω) ὅτι τὰς τάφους τὰς περὶ τὰ τέχνη καλὰς ἐπαφρόδουσε, θαυμάζω σε· τοῦ γὰρ ταῦτα ἐξεργασθῆναι καλὰς, τὸ γεγενησθαι τέκτων αἵπων, μείζω καλὴ γροῖα ἔχει. Οὐ γὰρ περὶ τὰς τέχνη καλὰς ἀγαθὸν οὐδὲ τὰς τάφους, οὐδὲ τὰς δημοσίας ταφὰς ἀειλόντα τῶν ὀρθῶς πεπολιτευμένων δωρεὰς αἰτεῖν, ἀλλ' ἀγαθὸν περὶ αἵπων γεγενημένον τῇ πόλει. Εἰ δὲ ἤξεις ὅτι τὸ δεῦπρον μέρους τοῦ ψήφισματος, εἰ ὦ πετόλμηκας γράφειν, ὡς ἔστιν ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ ἀγαπᾷ λέγων καὶ πρὸς τῶν τὰ ἀεὶσα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, ἀφελὼν τὴν ἀλαζονείαν

quam ad popolare imperium dissi-
pandum se accinxisse, nisi qui
prius judiciorum vim atque au-
thoritatem superârit.

87. Libenter equidem, Athe-
nienſes, ad Ctesiphontem, qui sci-
tum tulit, orationem meam refer-
rem, coramque vobis perpende-
rem, quænam propter merita at-
que beneficia Demosthenem co-
ronâ donandum decernat. Si enim
dicis, Ctesiphon (unde sciti tui ex-
ordium sumpſisti) eum coronâ do-
nandum esse, quod fôſſas muros-
que amplè refecerit, Te quidem
valdè demiror: gravioſam enim

culpam ſuſtinet quòd cur fôſſas
egeremus author extiterit, quàm
quæ earundem reſectiōne eluatur
aut compenſetur. Non enim eum,
qui Rempubicam rectè gerit,
oportet præmia flagitare, quòd
muros obvallârit, quòd fôſſas ex-
truxerit, quòd tumultos publicos
exâdificârit, ſed quòd bonum
aliquod civitati comparârit. Sin
autem ad ſecundam decreti par-
tem acceſſeris, in quâ auſus es
ſcribere, quod vir bonus ſit, quòd-
que tum dictis tum factis opti-
mè de populo Athenienſi mere-
ri ſemper perſiſtat, omiſſâ fa-
ſtuosâ

ζοιείαν καὶ τῷ κόμπῳ τοῦ ψηφίσματος, ἅψασι πῶν ἔργων, ὅτι δειξὼν ἡμῖν ὅ, πλέγεις. Τὰς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς Ἀμφισέας καὶ τοὺς Εὐβοέας δωρεοδοκίας παύσασθαι ὅταν δὲ τῆς πρὸς Θηβαίους συμμαχίας ταῖς αἰτίας ἀναπληρῇ Δημοθένης, τοὺς μὲν ἀγνοῦντας ἔξαπατάς, τὰς δὲ εὐδοκίας καὶ ἀποθανομένων ὑβρίζεις. Αφελὼν γὰρ τῷ χαλεπῶν καὶ τὴν δόξαν τὴν τούτων, δι' ἣν ἐγένετο ἡ συμμαχία, οἷον λανθάνειν ἡμᾶς, τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα Δημοθένης πεποιθεῖς.

ση. Ηλίκοι δ' ὅτι τὸ ἀλαζόνευμα τῷτο, ἐγὼ περὶ σπομῇ μεγάλῳ σημείῳ διδάξαι. Ο γὰρ Ἦ Περσῶν βασιλεὺς, οὐ πολλῷ πρὸς τὸν χρόνον τῆς Ἀλεξάνδρου ἀφάσσεως εἰς τὴν Ἀσίαν, κατέπεμψε πρὸς τὸν δῆμον καὶ μάλα ὑβριτικῶς καὶ βάρβαρον ἑπιστολὴν, ἐν ᾗ πάντε δὴ ἄλλα καὶ μάλ' ἀπαυλῶς διελέχθη, καὶ ὅτι τελευτῆς οὐκ ἐγγράφει ἐν τῇ ἐπιστολῇ, [Εγὼ (φῃσιν) ὑμῖν χρυσίον εἰ δώσω, μή με αἰτεῖτε,

stusâ illâ orationis jactantiâ, omissis grandi verborum tumore, ad facta ejus redi, ostende nobis quid sit quod dicis. Quæstus enim eos atque mercedes, quas in rebus Amphissanis atque Euboeicis fecit, prætermitto: cum verò Demostheni Thebanæ societatis pactiōnem ascribas, ignaros quidem decipis atque illudis, iis verò, qui sciunt atque sentiunt, contumeliam imponis. Diffimulatâ enim ratione temporum, detractâque horum dignitate atque existimatione, quæ Thebanos ad societatem firmandam impulit, no-

bis occultum esse arbitraris, te gloriam civitatis & claritatem Demostheni affinxisse.

88. Quanta verò hæc sit arrogantia atque insolentia, magno vos argumento docere conabor. Persarum enim Rex, non multò antè quam in Asiam transiret Alexander, misit ad populum litteras minaces, acerbæ & contumeliarum plenissimas; in quibus tum multa alia ferociter atque inhumanè dicebat, tum hoc etiam sub fine scripsit, [Ego verò (inquit) vobis aurum non dabo; ne igitur id me postula-

τῆπι, ὃ δ' ἤψαθε.] Οὐτ' ἔμιν ποι ὁ αὐτὸς ἐγκατα-
ληφθεὶς ὑπὸ πῶν νικῶν παρόντων αὐτῷ κινδυνῶν, οὐκ αἰ-
τουότων Ἀθηναίων, αὐτὸς ἐκὼν κατέπεμψε τριακόσια τα-
λάντα τῷ δήμῳ, ἃ σωφρονῶν οὐκ ἐδέξατο. Ο δὲ κομίζων
ἰδὼν τὸ χρυσίον χαρὸς καὶ φόβος, καὶ χρεία συμμαχῶν· τὸ
δ' αὐτὸ τῷτο καὶ πλὴν Θηβαίων συμμαχίαν ἐξεργάζετο.
Σὺ δὲ τὸ μὲν τῷ Θηβαίων ὄνομα καὶ τὸ δὲ δυσχεράτης συμ-
μαχίας οὐχ ὁλῶς αἰεὶ λέγων· τὰ δ' ἐβδερμήκοντα πάλαι-
τα ὑποσιωπᾶς, ἃ περὶ λαβὼν ἔβασιλικὸν χρυσίον ἀπε-
σέρπας. Οὐ δὲ ἔνδειαν μὲν χρημάτων, ἔνεκα πέντε τα-
λάντων, (Α) ξένοι τοῖς Θηβαίοις τὴν ἀκρὰν ἐπαρέδδουσι;
Διὰ τὴν δὲ πάλαιτα ἀργεῖαν, πάντων Ἀρχαδῶν ἐξελη-
λυθότων καὶ τῷ ἡγεμόνων ἐποίμων ὄντων βοηθεῖν, ἢ περὶ αἷς
ἐγενήθηται; Σὺ δὲ πλεονεξία, καὶ ταῖς ἡδοναῖς ταῖς σω-
τοῦ χρηγυῖς. Καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸ μὲν βασιλικὸν χρυσίον
πᾶσι τέτρω, (Α) δὲ κίνδυνοι παρ' ὑμῖν.

πθ'. Αἰσίου

te, nunquam enim accipietis.] Idem
tamen ille periculis, quæ nunc
etiam ei impendent, deprehensus
atque oppressus, populo non po-
stulanti trecenta talenta ipse ul-
trò misit, quæ tamen populus,
quæ erat modestiâ, non accepit.
Temporis igitur ratio, *Regis* ti-
mor, fociorum necessitas aurum
vobis comparabant: quæ etiam
eadem Thebanos ad foedus fa-
ciendum impulerunt. Tu autem
nihil nisi Thebanorum nomen ef-
futis, & infelicissimæ illius focie-
tatis memoriâ enecas nos & fa-
tigas: septuaginta autem ex auro

illo regali talenta, quæ tu compi-
lâsti atque interceptisti, cautè re-
tices. Nonne in pecuniæ diffi-
cultate, cùm quinque talenta iis
essent oblata, arcem Thebanis
tradere noluerunt milites exter-
ni? nonne propter novem ar-
genti talenta, cùm Arcades uni-
versi in expeditionem egrederen-
tur eorumque duces ad auxiliân-
dum, parati essent, res erat infe-
cta? Tu autem ditescis, & volu-
ptatibus tuis sumptum suggeris:
uno demum verbo, ad illum de-
fertur aurum regale, vobis verò
obtingunt pericula.

89. Operæ

πῶς. Ἀξίον δ' ὅτι καὶ τὸ ἀπαγγέλλειν αὐτῶν θεωρῆσαι. Εἰ γὰρ πολυμήσε Κτησιφῶν μὲν Δημοσθένι πῶς χαλᾷ λέγοντα εἰς ὑμᾶς, οὕτως δ' ἀναβὰς ἑαυτὸν ἐγκωμιάσας, βαρύτερον τῶν ἔργων ὧν πεπόνθατε τὸ ἀκρόαμα γὰρ. Οὐ γὰρ τοὺς μὲν ὄντας ἀνδρας ἀγαθοὺς, οἷς πολλὰ καὶ χαλὰ σώσιμεν ἔργα, ἀνὰ τοὺς κατ' ἑαυτῶν ἐπαίνους λέγωσιν, καὶ φέροντες. ὅταν δὲ ἄνθρωπος αἰσχύνῃ τῆς πόλεως γεροντὶς ἑαυτὸν ἐγκωμιάζῃ, τίς ἀνὰ τοιαῦτα χαρτερήσεται ἀκρόων; Ἀπὸ μὲν οὖν τῆς ἀναισχυντίας τραυματείας ἐὰν σωφρωνῆς, ἀπορήσῃ. ποίησαι δὲ, ὦ Κτησιφῶν, ἀλλ' οὐ σαυτὸν τὸ ἀπολογία. Οὐ γὰρ δὴ πᾶς τὸ γε σκήψῃ, ὥς καὶ διωατὸς εἰ λέγει· καὶ γὰρ ἀνὰ τοιοῦτοι σοι συμβαίνοι, εἰ πρὸς μὲν πῶς ὑπέμεινας πρὸς βούλῃς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονήσασα, συναχθεὶς πρὸς αὐτὴν ὅτι τῇ καὶ Μολοτῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου πελοτῇ, καὶ δὲ καὶ φήσας δυνάσασα λέγειν. Ἐπειτα γυναικα μὲν ἀλλοτρίαν πενθούσαν

σαν

89. Operæ verò erit pretium ad infamiam eorum atque vecordiam attendere. Si enim ausus fuerit Ctesiphon Demosthenem ad dicendum accersere, & ille in suggestum prodiens laudes suas pleno ore decantaret, multò gravior vobis ea erit narratio quam ipsa, quæ ab eo passi estis, incommoda. Cum enim viros virtute præcellentes, quorum clarissimas res gestas probè intelleximus, in suis ipsorum præconiis versari non sustinemus: hominem, qui civitati opprobrio est & dedecori, laudes suas celebrantem quæ un-

quam audire perferet patientia? Ab hoc igitur impudentissimo infuturo, siquid tibi inest prudentiæ, desistes: tuam autem causam, Ctesiphon, ipse defendes. Nunquam enim refugies atque tergiversabere, tanquam dicendi rudis esses & imperitus: absurdum enim esset, si cum olim Te legatum ad Cleopatram Philippi filiam passus es decerni, ut ei ob Alexandri Molossorum Regis interitum condoleres, nunc te ad dicendum non instructum esse affirmes. Peregrinam enim mulierem moestam ac dolentem

σαν δυνάσται παρὰ μνηστῆρας, γράψας δὲ μισθοῦ ψήφισμα
ἐκ ἀπολογίῃ;

ζ'. Ἡ τοῦτο ὅτι ὄν γέγραπται φεραῖσθαι, οἷον
μὴ γνώσκεισθαι ὑπὸ τῶν εὖ πεπονητότων, ἀν μὴ τις
σοι σιωεῖποι; Επερώτησον δὴ τοὺς δικαστὰς, εἰ ἐγνώ-
σκον Χαβείαν, καὶ Ἰφικράτην, καὶ Τιμόθεον, καὶ πυθό-
παρ' αὐτῶν ἀφ' οὗ τις δωρεὰς αὐτοῖς ἔδωκεν καὶ τὰς
εἰκόνας ἔστησαν; Αἰναιτες γὰρ ἅμα σοι ἀποκλεινοῦνται,
ὅτι Χαβεία μὲν, ἀφ' οὗ τὴν περὶ Νάξον ναυμαχίαν Ἰφι-
κράτης δὲ, ὅτι Μοῖραν Λακεδαιμονίων ἀπέκλεινε· Τιμο-
θέω δὲ, ἀφ' οὗ πείπλου τον εἰς Κέρκυραν καὶ ἄλ-
λοις, ὧν ἐχάτω πολλὰ καὶ χαλὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἔρ-
γα πέπρακται. Δημοσθένης δ' εἴαν τις ἐρωτᾷ ἀφ' οὗ π' ἔ-
δώκετε, ὅτι δωρεῶν, ὅτι δειλός, ὅτι τὴν τάξιν ἔλι-
πε. Καὶ πότερον τοῦτον πρήσετε, ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀπ-
μήσετε καὶ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ μάχῃ τελευτή-
σαντας;

dentem consolando erigere potui-
sti; scito autem à Te mercedis
ergò conscripto causam tuam non
ipse defendes?

90. An verò talis ille est, quem
coronâ donandum decrevisti, ut
ab iis de quibus bene meritus est
ignoretur, nisi quis tecum pro eo
perorârit? Percunctare iudices,
norintne Chabriam, Iphicratem
& Timotheum: & quære ab iis,
quâ de causâ præmia iis tribu-
erint imaginesque collocârint?
Omnes uno ore tibi hoc respon-
sum dabunt, Chabriæ imaginem
fuisse positam, propter eam in

Naxo pugnam navalem; Iphicra-
ti, quòd Lacedæmoniorum *Mo-
ram* interfecerat; Timotheo, quòd
ad Corcyram *liberandam* classem
provexerat; aliis denique per-
multis, quòd plurimas præclarif-
simasque res in bello gesserant.
Siquis autem sciscitetur, quâ de
causâ Demostheni præmium ne-
gatis, *respondeatis*, quia turpissi-
mo quæstui se addidit, quia timi-
dus est & imbellis, quia à statio-
ne recessit. Utrum igitur hunc
honore afficietis, an vos ipsos &
illustres illos Heroas, qui in bello
pro vobis ceciderunt, infamiâ no-
tabitis?

σανταίς· ὅς νομίζεθ' ὁρᾶν χετλιάζονταί, εἰ ἔτ' πε-
φαιωθήσεται. Καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινόν, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ τὰ
μὲν ξύλα καὶ τοὺς λίθους καὶ τὴν σίδην, τὰ ἄφωνα καὶ ἀγνώ-
μονα, ἐὰν πνα ἐμπεσόντα σποκλείνη, ὑπερρίζομεν· καὶ
εἰάν τις αὐτὸν ἀναχρήσται, πλὴν χεῖρα τὴν τῆτο πράξα-
σαν χεῖρα τοῦ σώματος γάπλομεν. Δημοσθένης δέ, ὦ
Ἀθηναῖοι, τὸν γράφαντα μὲν τὴν πανουργίαν ἐξοδόν, προδόν-
τα δὲ τοὺς τραπώτα, τοῦτον ὑμεῖς πμύστετε. Οὐκοῦν
ὕβριζονται μὲν ὁ πλευτήσαντες· ἀθυμόπερι δὲ ὁ ζῶν-
τες γίνονται, ὁρῶντες τὴν ἀρετῆς ἀγλὸν τὴν γάνατον κείμενον,
πλὴν δὲ μνήμῃ ἐπιλείπεται.

ζα'. Τὸ δὲ μέγιστον, ἐὰν ὑφωτῶσιν ὑμᾶς οἱ νεώτεροι,
πρὸς ποῖον ἀνδραγαθία καὶ αὐτοὺς τὴν βίον ποιῶντα, πῶς
σποκρινῶνται; Εὖ γὰρ ἴσμεν ὅτι ἔχεται παλαιῶν, ὅθεν τὰ
διδασκαλῆα, ἐλ' ἢ μουσικὴ μόνον παλινεὶ τῆς νεωτέρης,
ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον δημόσια κηρύγματα. Κηρύττειται τις
ὁ

tabitis? quos omnes cogitatione
vestra intuemini, qui ritantes &
indignantissime stomachantes, si
homo iste coronâ donabitur. E-
nimverò acerbum esset atque in-
dignum, si ligna, lapides, & fer-
rum, res mutas sensuque carentes,
si quo casu aliquem infixerint oc-
ciderintque, amandamus; si quan-
do quis mortem sibi consciverit,
manum eam, quæ plagam intulit,
seorsim à corpore sepelimus: Demos-
thenem tamen, qui ultimam hanc expeditionem decre-
vit, qui milites prodidit, præmio
ornabitur. Contumeliâ igitur af-

ficiuntur mortui; vivi autem ad
maximam desperationem redacti
animo cadunt; cum virtutem qui-
dem suam morte compensatam,
memoriam autem brevem & ca-
ducam intuentur.

91. Jam verò (quod est omni-
um maximum) si à vobis quærant
adolescentuli, quodnam ad exem-
plum vitam suam dirigere debe-
ant, quid respondebitis? Probè
enim nostris quoddam neque Palæstra,
neque literarum ludi neque musi-
ca tantum, sed multò magis publi-
ca præconia ad pueros erudiendos
conducunt. Prædicaturne aliquis
in

ὦ τῷ θεάτρῳ, ὅτι πεφανοῦται ἀρετῆς ἕνεκα καὶ αἰ-
 δεαγῆτας καὶ εὐνοίας, ἀνθρώπων ἀρχήμων ὧν τῷ βίῳ
 καὶ βδελυρῆς; ὁ δὲ γε νεώτερός τ' αὐτ' ἰδὼν διεφθάρη.
 Δίκλις τις δέδωκε πονηρὸς καὶ πορνοβοσκός, ὥσπερ
 Κτησιφῶν; (Α) δὲ γε ἄλλοι πεπαίδωνται. Τάναντία
 τις ψηφισάμενος τῷ χαλῶν καὶ διχάων, ἐπανεληθὼν
 οἴκαδε παλαῖει (Β) υἱόν; ὁ δὲ γε εἰκότως οὐ πέ-
 ρεται· ἀλλὰ τὸ νοουστῆν εἰταῦθα εἰσυχλεῖν ἤδη δι-
 χῶς ὀνομάζεται. Ὡς οὖν μὴ μόνον κείνοντες ἀλλὰ
 καὶ θεωροῦμενοι, οὕτω τινὲς ψῆφον φέρετε εἰς ὅποιο-
 νομὸν τοῖς μὲν νῦν παροῦσι τῶν πολιτῶν, ἐπερη-
 σομένοισι δὲ ὑμᾶς τί ἐδικάζετε. Εὖ γὰρ ἴτε, ὦ Ἀθη-
 ναῖοι, ὅτι τοιαύτη δόξει ἢ πόλις εἶναι, ὁποῖός τις αἰ-
 ῆ ὁ κηρυττόμενος. Ἐπὶ δὲ ὄνειδος μὴ τοῖς θεωροῦσι
 ὑμᾶς, ἀλλὰ τῇ τοῦ Δημοσθένους ἀναιδείᾳ πρῶτον
 καθεῖναι.

46. Πῶς

in theatro, quod coronâ donatur
 virtutis ac fortitudinis ergo bene-
 volentiaeque, homo moribus suis
 impurus maximè & sceleratus?
 his verbis auditis, corrumpitur
 adolescentulus & depravatur. Poe-
 nasne dedit aliquis homo nefarius
 & lenocinio addictus, uti Ctesiphon?
 cæteri omnes docentur
 & informantur. Scitumne aliquis
 bonis moribus legibusque adver-
 sum conscribit, domumque re-
 versus filium ad probitatem eru-
 dit? at hunc nihil quicquam mo-
 vet cohortatio. Monere enim at-
 que hortari, hîc nihil aliud quàm

enecare atque obtundere meritò
 dicatur. Quocirca non solum quia
 iudices sedetis, sed quia omnium
 oculi in vos sunt conversi, ita sen-
 tentiam pronuntiate, ut iis, qui
 quidem ab hodiernâ causa absunt,
 sed de iudicio vestro percunctaturi
 sunt, rationem reddere possint.
 Probè enim nostis, Athenienses,
 talem omnibus visam iri civita-
 tem, qualis est ille de quo fit præ-
 conium. Opprobrium autem e-
 rit vobis, quod non majorum re-
 bus gestis, sed Demosthenis ti-
 miditati atque ignaviae assimiles
 estis.

92. Nullo

ἥ'. Πῶς οὖν ἂν τις τὴν τοιαύτην ἀρχὴν ἐκφύρι;
 εἰν τοὺς πορκαταλαμβάνοντας τὰ κοινὰ καὶ φιλένθρωπα
 τ' ὀνομάων, ἀπίστοις ὄντας τοῖς ἡγεσι, φυλάξῃσθε. Ἡ γὰρ
 εὐνοια καὶ τὸ τῆς δημοκρατίας ὄνομα κεῖται μὴ ἐν μέσῳ
 φάνησι δ' ἐπ' αὐτὰ καταφύροντες τῷ λόγῳ, ὥς ὅτι
 πολὺ, οἱ τοῖς ἔργοις πλείστον ἀπέχοντες. Οὔτε γὰρ λάβητε
 ῥήτορα ξενικῶν σεφάνων καὶ κηρυγμάτων ἐν τοῖς Ἑλλήσιν
 ὁπισθομῶντα, ἐπανάγιν αὐτὸν κελεύετε καὶ τ' λόγον (ὥσπερ
 τοῖς βεβαιώσεως τῶν κηρυγμάτων ὁ νόμος κελεύει ποιῆσαι)
 εἰς βίον ἀξιόχρεων καὶ τρόπον σφραγισα. ὅτε δὲ ταῦτα
 μὴ μαρτυρεῖται, μὴ βεβαιῶτε αὐτὰ τῶν ἐπαίνων καὶ τ' δι-
 μοκρατίας ἐπιμελήσθε, ἥδη ἀφ' οὐρανὸς ὑμᾶς. Ἡ γὰρ
 δεινὸν ὑμῖν δοκεῖ εἶναι ὅτι τὸ μὴ βουλευτήριον καὶ ὁ δῆμος
 πρὸς ἡμᾶς, αἱ δ' ὁπισθολαί καὶ αἱ πρεσβείαι ἀφικνεῖν εἰς
 ἰδιωτικὰς οἰκίας, οὐ μὴ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων, ἀλλὰ
 τῶν πᾶν πορτοβόλων ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν τῇ Εὐρώ-
 πῃ;

92. Nullo igitur modo infamiam hanc & turpitudinem evitabit, nisi ab iis, qui quidem humanissima & maxime popularia nomina sibi vendicant, moribus autem sunt infidi, omni prudentiā caveatis. Benevolentia enim & popularis dominatio in medio ponuntur; illi verò sæpius eas sibi verbo assumunt, qui ab iis re quam longissimè abhorrent. Cum igitur aliquis inter vos orator coronas hospitales atque præconia coram Græcis facienda efflagitat, jubete eum orationem suam ad vitam laudabilem, ad mo-

res sanctos & pudicos (uti quidem præconiorum confirmationes fieri jubet lex) exigere atque referre. Sin autem hæc morum integritas non probata fuerit & testata, ne ei præconium confirmate: popularisque imperii, jam penè è manibus vestris elapsi, curam suscipite. Nonne vobis grave atque acerbum videtur, senatûs populique auctoritatem negligi & contemni, literas autem & legationes non à viris infimis & vulgaribus, sed summis totius Asiæ Europæque optimatibus in domos privatas pervenire?

πη; Καὶ ἐφ' οἷς ὅτι ἐκ τῶν νόμων ζημία θάνατος, ταῦ-
 τά πινες ὅκ' ἔξαρκουῦνται πρᾶττειν, ἀλλ' ὁμολογῶσι
 εἰ τῷ δήμῳ, καὶ τοῖς ὀπιτολάς ἀλλήλοις πρᾶττειν ἀναγνώσκου-
 σι· καὶ πρᾶττεσθαι ἐν τοῖς ἑαυ-
 τῶν πρᾶττοι, ὡς φύλακες τῆς δημοκρατίας· ἕτεροι δ'
 αἰτῶσι δωρεάς, ὡς σωτῆρες τῆς πόλεως ὄντες. Ο δὲ δῆμος
 ἐκ τῆς ἀθυμίας τῆς συμβεβηκότων, ὥσπερ πρᾶττειν ἀναγνώσκου-
 ῖν παρανοίας ἐαλωκώς, αὐτὸ μόνον τούνομα τῆς δημο-
 κρατίας πρᾶττειν, τῇ δ' ἔργων ἑτέρῳ παρακεχώρηκεν.
 Ἐπειτ' ἀπέρχεσθαι ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ βουλευσάμενοι,
 ἀλλ' ὥσπερ ἐκ τῶν ἐχθρῶν, τὰ πρᾶττειν νειμάμενοι. Οπ δ'
 καὶ ληρῶς, ἐκείθεν τῷ λόγον θεωρήσατε.

ζγ'. Εγένετο τις (ἄχθομαι δὲ πολλάκις μεμνημένος)
 τοῖς ἀτυχίαις τῆς πόλεως) εἰ ταῦθ' ἀνὴρ ἰδιώτης, ὅς ἐκ-
 πλεῖν μόνος εἰς Σάμον ἐλθὼν, ὡς πρᾶττειν τῆς πατρί-
 δος αὐθήμερον ὑπὸ τῷ ἔξ Αρείῳ Πάτρῳ βουλῆς θανά-
 τῳ

venire? Et ea, quæ ex legum
 præscripto morte sunt luenda, non
 modò non hæsitant perpetrare
 nonnulli, sed in propatulo etiam
 audent fateri, literasque inter se
 recitantes ex adverso conferunt:
 vos porrò hortantur alii, ut in se
 tanquam publicæ libertatis pro-
 pugnatores intueamini; alii au-
 tem præmia, tanquam salutis pu-
 blicæ procuratores, deposcunt.
 Populus autem animo fractus,
 iisque, quæ passus est, debilita-
 tus & oppressus, tanquam senio
 aut amentia quâdam delirans, no-
 men tantummodò libertatis reti-

net, eam autem ipsam aliis remi-
 sit. Tum ex concionibus mi-
 gratis, non ut qui consultâritis,
 sed quasi ex coenâ collatitiâ, fra-
 gmentis inter vosmet tributis, dis-
 cesseritis. Ac ne vobis delirus vi-
 dear, id quod dicturus sum atten-
 dite.

93. Erat hic quidem (vehe-
 menter sanè angor, quòd ærum-
 nas publicas toties refricare mihi
 sit necesse) sed fuit vir quidam
 privatus, qui quòd ad Samon tan-
 tùm navigare aggressus fuerit, eo
 ipso die ab Areopagitarum con-
 cessu prodicionis nomine morti
 damna-

τῷ ἐξημῶδι. Ἐπεὶ δ' ἰδιώτης ἐκπλεύσας εἰς Ρόδον,
ὅτι τὸν φόβον ἀνάνδρως ἰώεγχε, τρεῖς ποτὲ εἰσηγγέλ-
θη, καὶ ἴσα αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο· εἰ δὲ μία μόνον
μετέπεσεν, ἰσφώρει· ἀνὴρ δὲ ἀπέθανεν. Ἀντιφάδην δὲ
τὸ νῦν γινόμενον. Ἀνὴρ ῥήτωρ ἀπάντων τῶν κακῶν αἰτιῶν,
ἔλιπε μὲν πρὸ στρατοπέδου τάξιν, ἀπέδρα δ' ἐκ τῆς
πόλεως· ἔτι τε σφαγεῖσθαι ἀξιοῖ καὶ κηρύττεσθαι οἷεται
δεῖν· οὐκ ἀποπέμψετε ὅτι ἄνθρωπον, ὡς κοινὸν τῶν Ελ-
λινῶν συμφορᾶν; ἢ συλλαβόντες ὡς ληστὴν τῷ τραυμα-
τι, ἐκ' ὀνομάτων ἀφ' ἧς πολιτείας πλέοντα, πμωρήσε-
τε; Καὶ τὸ κακὸν μέμνησθε, ἐν ᾧ τὸ ψῆφον φέρετε ἡμε-
ρῶν μὲν ὀλίγων μέλλει τὰ Πύθια γίνεσθαι, καὶ τὸ σιυέ-
δειν τὸ τῶν Ελλινῶν συλλέγεσθαι. Διαβέβληται δ'
ἡμεῖς ἢ πόλις ἐκ τῶν Δημοσθένους πολιτομασίαν ποι-
εῖν νῦν χαλεπὴ. Δόξετε δὲ εἰ μὴ τοῦτον σφαγῶσι-
τε, ὁμογνώμονες εἶναι τοῖς ὁδοβάουσι πρὸ κοινῶν εἰ-
ρήνῃ.

damnatus est. Erat item alter ho-
mo privatus, qui Rhodum navi
profectus, eò quod periculis publi-
cis timidè se subtraxerat, in judi-
cium vocatus est, & paribus suf-
fragiis evasit; quòd si unus tan-
tùm *ex albis calculis* intercidif-
set, aut ad exilium aut mortem
fuerat damnatus. Cum iis ita-
que ea, quæ nunc fiunt, com-
paremus. Orator, malorum om-
nium civitati author, à statione
recessit, ex urbe se subtraxit; idem
hic coronam petit, & præconium
de se fieri postulat: nonne homi-
nem hunc, ut communem totius

Græciæ pestem, in exilium exi-
getis? aut eum, quasi rerum præ-
donem, verborum autem ope per
Rempublicam navigantem, gra-
vi supplicio mactabitis? Tempus
etiam, in quo sententiam pro-
nunciatis, vobis in mentem veni-
at: paucos jam intra dies a-
gentur Pythia, & commune to-
tius Græciæ concilium cogetur.
Nostra civitas, propter Demo-
sthenis in republicâ consilia &
administrationem, gravissimis ca-
lumniis oneratur. Si igitur hunc
coronâ donatis, cum iis qui com-
munem pacem violant, conjurasse
videbimini;

ρήνιν· ἐὰν δὲ ποιῶντίον τῆτος πρᾶξιτε, ἀπολύσετε τὸν δῆμον τῷ αἰπῶν.

43'. Μὴ οὖν ὡς ὑπὲρ ἀλλοτρείας, ἀλλ' ὡς ὑπὲρ οἰκείας τὸ πόλεως βυλεύεσθε· καὶ τοῖς φιλοτιμίαις μὴ νέμετε, ἀλλὰ κείνετε, καὶ τὰς δαρεὰς εἰς βελτίω σώματα καὶ ἀξιολογώτερος ἀνδρας ἀπόθεσθε. Καὶ μὴ μόνον τοῖς ὦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄμμασι διαβλέψαντες εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς βουλεύεσασθε, πίνες ὑμεῖς εἰσιν βοηθήσοντες Δημοσθένι· πόπτερον ① συγκυνηγέται, ἢ οἱ συγῆμνασται αὐτῷ ὅτ' ἦν ἐν ἡλικίᾳ. Αλλὰ μὰ τὸ Δία ② Ολύμπιον, οὐχ ὅς ἀγείρας κυνηγετῶν, ὅδε δὲ τὸ σῶμα τῷ εὐεξίας ὅπι· μελέμνῳ ③ διατετέλεκεν, ἀλλ' ἐπασκῶν τέχνας ὅπι τοὺς τὰς ἐσίας κεκλημμένους διαγεγῆνται.

44'. Αλλ' εἰς τὴν ἀλαζονείαν ἀποβλέψαντες, ὅταν φῇ Βυζάντιον μὲν ἐκ τῶν χειρῶν πρεσβεύσας ἐξελέσθαι τὸν Φιλίππῳ, ἀποστῆσαι δὲ Ἀχαρνᾶνας, ἐκπλήξαι δὲ Θηβαίους δι-

μηγορήσας

videbimini; sin coronam negatis, populum ab hoc crimine absolvetis.

94. Ne igitur quasi de peregrinā aliquā civitate, sed ut de vestra propriā consulite: neque gloriam & munificentiam aliis distribuite, sed de aliorum liberalitate judicate, & præmia vestra in viros præstantiores & omni laude præcellentiores conferte. Et non modò auribus vestris, sed etiam oculis in ipsos invicem conversis, dispicite quinam à Demosthenis parte sunt staturi: utrum ii qui in venatu, an ii qui

in ludis gymniciis, dum esset adolescens, focii fuerunt. Sed per Deos immortales non in apris sylvestribus persequendis, non in corporis sui valetudine curandā versatus est, sed iis artibus se semper addixit, quibus divites fortunæ suis spoliaret.

95. Cum verò ad arrogantiam hominis atque insolentiam respexeritis, ubi scilicet iactabit se legatione (*quam ad Byzantium obibat*) Byzantium è Philippi manibus extorxisse, Acarnanas verò ad deficiendum concitasse, Thebanos item orationibus

bus

μηγρήσας· (οἶεται γὰρ ὑμᾶς εἰς ποσὸν εὐηθείας ἤδη περι-
βέβηκεναι, ὥστε καὶ ταῦτα ἀναπεισθήσεσθαι ὥσπερ Πειθὼ
πρέφοντα, ἀλλ' οὐ συκοφάντιν ἀνθρώπον εἰ τῇ πόλει)
ὅταν δ' ὅπῃ τελευτῆς ἤδη τοῦ λόγου συνηγένης πρὸς
κοινωνίας τῶν δωρεοδοκημάτων αὐτῷ περὶ ἀρχαλῇ, ὑπολαμ-
βάνετε ὅρᾱν ὅπῃ τῷ βήματι, ὃ νῦν ἐσηκὼς ἐγὼ λέγω,
ἀνπαρκατεταγμένους πρὸς τὴν τέτῳ ἀσέλγαν τοὺς τῆς
πόλεως εὐεργέτας· Σόλωνα μὲν τὴν καλλίστοις νόμοις κοσμή-
σαντα τὴν δημοκρατίαν, ἄνδρα φιλόσοφον καὶ νομοθέτην
ἐγαθὸν, σωφρῆνος, ὥσπερ περσῆκεν αὐτῷ, δέομενον ὑμῶν
μηδεὶ τρέπω τοὺς Δημοσθένους λόγους περὶ πλείονος
ποιήσεσθαι τῶν ὀρκῶν καὶ τῶν νόμων· Αἰσιδέω δὲ τὸν τῶν
φόρων τάξαντα τοῖς Ἕλλησιν, (ὃ τελευτήσαντος τὰς θυ-
γατέρας ἐξέδωκεν ὁ δῆμος) χετλιάζοντα ὅπῃ τῷ τῆς
δικαιοσύνης περιπληκισμῷ· καὶ ἐφωτῶντα, εἰ οὐκ
ἀσχωέσθε, εἰ ὁ μὲν πατέρες ὑμῶν Ἀρθμιον Ζελεί-
τιν

bus suis perculisse; (arbitratur enim
vos ed jam stupiditatis atque ve-
cordiæ processisse, ut etiam hoc
vobis persuasum faciat, quasi Sua-
dam non calumniatorem in urbe
nutriretis) ubi porro sub oratio-
nis fine eos, quos in quæstu &
fordibus socios habuit, accerser,
cogitate, intueri vos hoc ipso in
suggesto, quo ego nunc insistens
loquor, viros de civitate bene me-
ritos, ordine dispositos & contra
istorum libidinem atque impu-
dentiam instructos. Solonem
nempe, qui legibus præclarissimis
Rempublicam ornavit, virum in

Philosophiæ studio non medio-
criter versatum, & in legibus po-
nendis peritissimum, sanctè &
pudenter (ut eum dicebat) vos
obtestantem, ne ullo modo De-
mosthenis conciones plus apud
vos quàm leges & sacramenta va-
lere patiamini: Aristidem, qui
tributa Græcis pro ratâ unius-
cujusque portione injunxit, (cujus
defuncti filias in matrimonium
collocabat populus) quiritantem
atque dedecus atque ludibrium ju-
stitiæ acerbissimè stomachantem:
percunctantem, an non pudeat
vos, cum Patres vestri Arthmion
Zelitam,

τίω κομίσαντα εἰς τὴν Ελλάδα τὸ ἐκ Μήδων χρυσίον, ὅππιδημήσαντα εἰς τὴν πόλιν, πρῶτον ὄντα ἔξ ἡμῶν τῶν Ἀθηναίων, παρ' ὅθεν μὲν ἦλθον ἀποκτείναι, ἔξεκλήρυξαν δ' ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔξ ἀπάσης ἥς Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν· ὑμεῖς δὲ Δημοσθέλει ἔκομίσαντα τὸ ἐκ Μήδων χρυσίον, ἀλλὰ δωροδοκήσαντα καὶ ἐπὶ καὶ νῦν κεκλιμένον, χρυσῶ πεφάνω μέλλετε σφρανοῦν; Θεμιστοκλέα δὲ καὶ τοὺς οἱ Μαραθῶνι τελευτήσαντας, καὶ τοὺς οἱ Πλαταῖς καὶ αὐτοὺς τῆς πόλεως τῶν προγόνων οὐκ ἂν οἶεσθε ἀναπειράξαι, εἰ ὁ μὲν τῶν βαρβάρων ὁμολογῶν τοῖς Ἕλλησι ἀντιπρῶτον σφρανωθήσεται;

ἔτι· Εγὼ μὲν οὖν, ὦ Γῆ, καὶ Ἥλιε, καὶ Ἀρετῇ, καὶ Σωέσις, καὶ Παμδεῖα, ἢ ἀγαθὸν σκοποῦν τὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ, βεβοήθηκα, καὶ εἶρηκα. Καὶ εἰ μὲν καλὰ καὶ ἀξίως τοῦ ἀδικήματος καταγέρηκα, εἶπον ὡς ἐβόλῳ· εἰ δὲ οὐδεντέρως, ὡς ἐδυνάμην. Ὑμεῖς δὲ καὶ

ἐκ

Zelitam, virum in civitate diversantem, cum populo Atheniensi hospitio conjunctum, eò quod aurum à medis in Græciam detulisset, tantum non interfecerint, ex urbe autem & terris omnibus populo Atheniensi subjectis publice exterminarint; Demosthenem, qui non à Medis aurum detulit sed quæstu & sordibus corrogavit, quod & adhuc domo suâ reconditum haber, aureâ coronâ donare? Themistoclem porro & Heroas illos, qui apud Marathonem & Plataeas ceciderunt, ipsos denique majorum

tumulos nonne arbitramini ex imis visceribus ingemiscere & fuserare, si ille, qui cum barbaris adversus Græcos se conspirasse profitetur, coronam consequetur?

96. Ego igitur, ô Terra, Sol, Virtus, Prudentia, Doctrina, quâ honesta ab honestis internoscimus discernimusque, Civitati Reipublicæ auxilium tuli & peroravi. Quòd si pulchram & hoc crimine, de quo actio instituta est, dignam accusationem feci, dixi ut volui: fin autem inopem atque jejunam, ut potui.

Vos

ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ.

ΙΣΙ

ἐκ τῶν εἰρημίων λόγων, καὶ ἐκ τῶν περὶ ἀλλοτριωμένων, αὐ-
τὸν τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα ὑπὲρ τῆς πόλεως φη-
ρίσαθε.

Vos autem ex iis, quæ & jam
dicta sunt & quæ dicenda e-
rant, instructi, sententiam justitiæ congruentem reique publi-
cæ vehementer utilem pronun-
tiate.

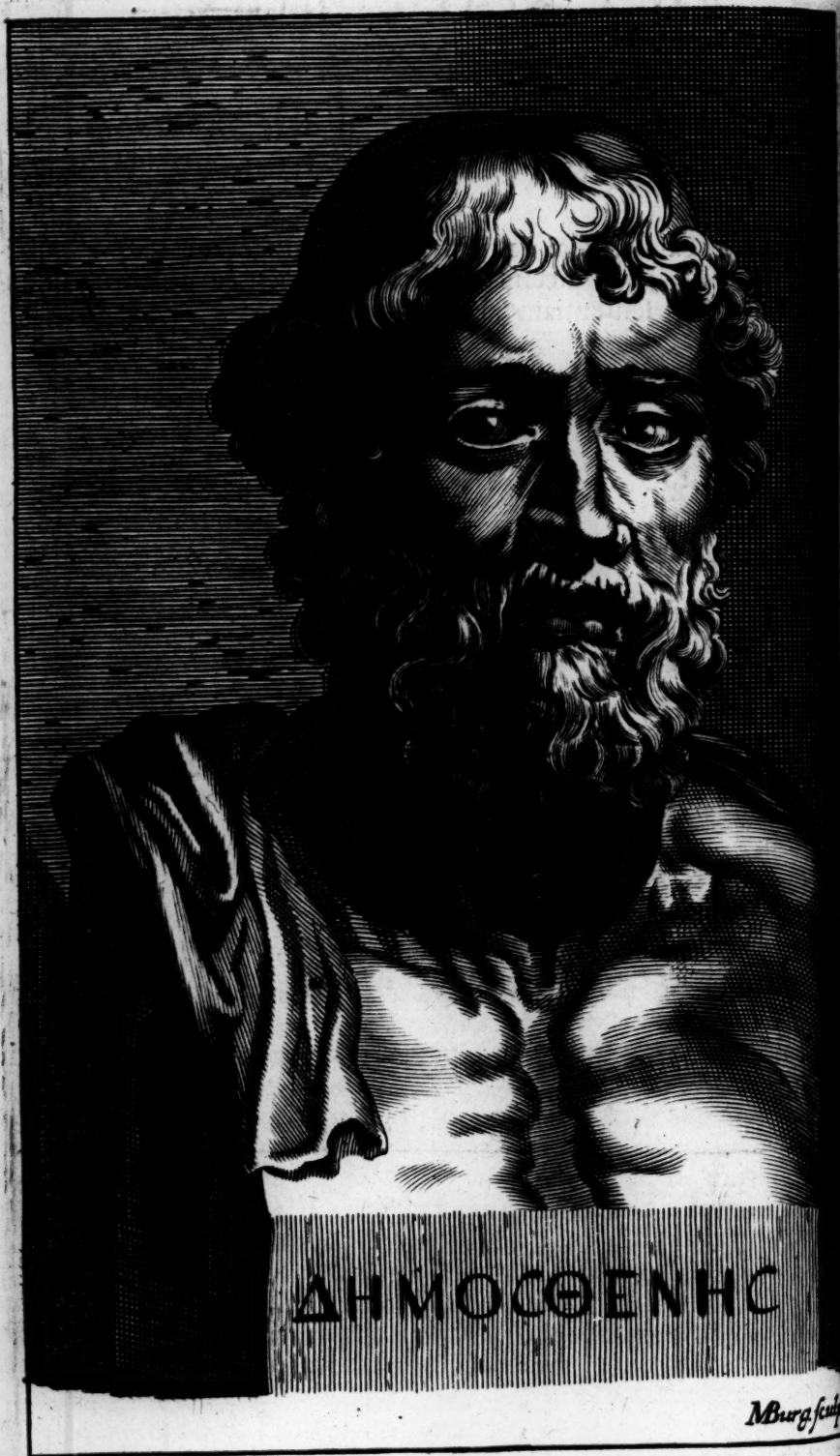
Τοῦ κατὰ Κτησιφώντος Λόγος

Τ Ε Λ Ο Σ.

Δ Η Μ Ο-

ΔΗΜΟΚΡΕΤΗΣ

MBurg, sculp

ΣΙΣΤΟΟΥ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΔΟΓΟΣ

DEMOSTHENIS

DE CORONA

ORATIONIS

DE CORONA

ad munitionem...
hunc civem...
Munitionem...
in locis...
quam...
ad id...
viri...
tunc...
cuius...
hunc...

THEMISTOCLES...
Orationis...
fides...
antiqui...
be...
in...
et...
et...
et...
et...

A

Α α

πο

Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ
Τ Ο Υ Π Ε Ρ Ι Σ Τ Ε Φ Α Ν Ο Υ
Λ Ο Γ Ο Υ.

ΤΕΙΧΟΣ μὲν ὁ Ῥήτωρ ὑπὲρ Ἀθῶναιων πρᾶβάλετο, ἃ σωθήσαν τέτων καὶ χειροποιήτων ἀρραγέστερόν τε καὶ βέλτιον, τῷ τε εἰς τὴν Πόλιν εὐνοίαν, καὶ πρὸς λόγους δεινότητά· ὡς αὐτὸς ἔρηκεν, οὐ λίθοις καὶ πλίνθοις τὰς Ἀθήνας ὠχύρωσαι, ἀλλὰ μεγάλας δυνάμεις, καὶ πολλῇ τινι συμμαχίᾳ, τῇ μὲν ἐκ γῆς, τῇ δὲ ἐκ θαλάττης. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν χειροποίητον πείσολον καὶ μικρὰ τῇ Πόλει συνεβάλετο. Πεπονηκόπης γὰρ κατὰ πολλὰ μέρη τὰς τείχους τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπεὶ δὴ ἔδοξεν ἀνορθῶν αὐτὸ, ἠρέθησαν δὴ τὸ ἔργον ἄνδρες δέκα Φυλῆς ἐκάστης, εἰς οὓς ἔδει τῷ Ὀπμιέλειαν περαινέσθαι καὶ ἔργα· τὸ γὰρ ἀνάλωμα δημόσιον. Εἰς τῇν τε τέτων καὶ ὁ Ῥήτωρ γλυκύμηνος,

A R G U M E N T U M
O R A T I O N I S
D E C O R O N A.

ATHENIENSES praefidio munierat Orator, vulgaribus iis & manufactis firmiori quidem & potiori; suâ nimirum erga civitatem benevolentia, atque in dicendo vi: sicuti ipse loquitur, *Non lapidibus & lateribus Athenas stabiliri, sed copiis amplitissimis, bellicâque quadam societate tum terrâ tum mari conquesta, Quinetiam*

ad munimentum manibus extructum civitati haud parum contribuit. Murum enim Atheniensium multis in locis labefactatum, postquam reficere visum est, selecti sunt ad id munus ex unâquâque tribu viri decem, quibus incumbere oporteret operis curationem; impensa enim ex publico fiebat. Quorum unus & Orator cum esset constitutus,

non

ἐχ τοῖς ὁμοίως ἄλλοις τ' ὀπτιμέλειαν μόνῳ εἰσένεγκε τῇ χρείᾳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔργον ἀμέμπτως ἀπετέλεσε, τὰ δ' ἡ χρημάτων ἐδώκεν οἴκθην τῇ πόλει. Ἐπήνεσεν αὐτὸς τὴν εὐνοίαν ταύτην ἡ Βασιλῆς, καὶ τ' ἐπεμήθησαν ἡμεῖς αὐτοὶ Στεφάνῳ χρυσῶ· ἔτι μοι γὰρ Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς χάριτας τ' εὖ ποιοῦντων. Κτησιφῶν δὲ ἦν ὁ τ' γινώσκων εἰπὼν, ὡς δεῖ στεφανῶσαι τ' Δημοσθένῳ, ἐν μὲν καιρῷ τοῖς Διονυσίοις, ἐν δὲ τότε τῷ δ' Διονύσῳ θεάτρῳ, ἐν δὲ θεατῶν πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν, οὓς ἡ πανήγυρις ἀσπάζετο· καὶ τῶν ἐναντίον ἀνειπῆν τ' κήρυκα, Ὅτι στεφανοῖ Δημοσθένῳ Δημοσθένης Παιανίεα ἡ Πόλις, δι' αὐτῆς συμπαθείας ἐνεκα καὶ εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτὴν. Ἦν οὖν πανταχόθεν ἡ τιμὴ θαυμαστὴ, διὸ καὶ φησὶ αὐτῆς ἡ ψαυτο, καὶ δ' ψηφίσματος ἀπηνέχθη ὡρῶν νόμων χρᾶφι. Αἰσχίνης γὰρ ἐχθρὸς ὢν δ' Δημοσθένους, ἀγῶνα ὡρῶν νόμων ἀπήγειλε Κτησιφῶντι, λέγων ἄρχοντα γεγονότα τ' Δημοσθένῳ καὶ μὴ δόντα λόγον, ὑπεύθυνον εἶναι. Νόμοι δ' ἐκελεύουσιν οὗτο ὑπεύθυνος μὴ στεφανῆν. Καὶ πάλιν νόμον παρεχόμενον, τ' κελεύοντα, εἰ μὴ τίνα ὁ Δῆμος ὁ Ἀθηναίων στεφανοῖ, ἐν τῇ Ἑκκλησίᾳ τὸν Στέφανον ἀναγορεύειν. εἰ μὴ ἡ Βασιλῆς, ἐν τῷ Βασιλευμένῳ· ἀλλὰ χόρι δὲ μὴ εἶναι.

non diligentiam solummodo cum ceteris curatoribus ad hanc rem adhibuit, verum opus fideliter quidem perfecit, pecunias autem civitati de domo dedit. Hanc illius benevolentiam approbavit Senatus, aureamque Coronam consilium remuneravit: prompti enim sunt Athenienses ad gratias bene facientibus referendas. Ctesiphon autem ille erat, qui sententiam dixit, *Quod oporteres coronare Demosthenem*, eo quidem tempore cum celebrarentur Bacchanalia, eo autem loco qui esset Bacchi Theatrum, spectantibus denique totius Græciæ populis, qui ad Mercatum confluerent: ibique coram omnibus præconem prædicare, *Quod Demosthenem Demosthenis F. Pæaniensem coronaret Civitas*, vir-

tutis ergo universæ, benevolentiaque quam erga ipsam haberet. Honor itaque planè erat egregius, propterea quod invidiam parabat, & contra decretum ferebatur accusatio de lege perperam promulgatâ. Demostheni enim inimicus Æschines actionem intendit Ctesiphonti, quod legibus contrarium scripserat; dicens scilicet, Demosthenem, cum Magistratus esset constitutus, rationesque nondum retulisset, iisdem referendis esse obnoxium: vetare autem Legem, ut ii coronentur, qui rationes non retulerint. Rursus & aliam Legem produxit, quæ præcipit, siquem Populus Atheniensis coronet, in Concione Coronam esse prædicandam; sin Senatus, in Curia: alibi verò

ἐξῆναι. Φησὶ δὲ καὶ οὗτοῦ ἐπαίνους εἶναι οὗτοῦ ὅτι τῷ Δημοσθένει
 ψευδὲς μὴ γὰρ πεπολιτευθῆς καλῶς τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ δα-
 ροδόκον εἶναι, καὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον τῇ πόλει. Καὶ ταῦτα κα-
 ταύτης τῆ κατηγορίας Αἰσχίνης κέχρηται, πρῶτον εἰπὼν περὶ τῶν
 τῶν ὑποδωμάτων νόμου, καὶ δεύτερον περὶ τῶν κηρυγμάτων,
 καὶ τρίτον περὶ τῆ πολιτείας. Ἡξίωσε δὲ καὶ τὴν Δημοσθένειν τὴν αὐ-
 τῇ ταῖς ποιήσασθαι. Ο δὲ Ρήτωρ καὶ διὰ τῆ πολιτείας τὴν ἀρ-
 χὴν ἐποίησατο, καὶ πάλιν εἰς ταύτην τὸν λόγον κατέστρεψε,
 πικρῶς ποιοῦν. δεῖ γὰρ ἀρχεσθαι τε διὰ τῶν ἰσχυροτέρων καὶ
 ληγῶν εἰς ταῦτα· μέσαι δὲ πεθεῖται τὰ περὶ τῶν νόμων. Καὶ τῷ
 μὲν περὶ τῶν ὑποδωμάτων ἀντιπύησι θλαστοίαι· τῷ περὶ τῶν κη-
 ρυγμάτων, νόμον ἔπερον, ἥτοι νόμος μέροσ, ὥς φησιν αὐτός,
 ἐν ᾧ συγκεχώρηται καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττειν, εἰάν οἱ Δημό-
 κῃ ἢ Βελλῇ τὰτο ψηφίσσεται.

E T E P A

non licere. Laudes præterea quibus
 ornabatur Demosthenes falsas esse
 inquit; neque enim Oratorem rectè
 administrasse Rempublicam, sed &
 muneribus esse corruptum, multo-
 rumque malorum quæ civitati in-
 ciderant autorem extitisse. Et hunc
 ordinem in accusatione conservavit
 Æschines; primò, de illâ lege di-
 cens, quæ ad eos pertinet qui ratio-
 nes nondum retulerunt; secundò,
 de illâ, quæ de decretis lata est; ter-
 tiò, de administratione Reipublicæ.
 Voluit verò, ut Demosthenes eadem
 ratione indicendo, uteretur. Orator ve-

rò ab administratione Reipublicæ &
 initium fecit, & Orationem ad ean-
 dem iterum convertit, (non line quo-
 dam artificio; oportet enim à poten-
 tioribus *argumentis* oritur, in iisdem
 terminetur *oratio*) quæ autem de Le-
 gibus *dicenda erant*, in medio colloca-
 vit. Atque illi quidem *Legi* quæ ad
 eos *pertinet* qui rationes nondum re-
 tulerunt, *Atheniensium* sententias op-
 posuit; alteri vero de decretis alteram
 Legem vel Legis partem, ut ipse di-
 cit; in quâ concessum est etiam in
 Theatro prædicationem fieri, si ita
 vel Populus vel Senatus decreverit.

ALIUD

ΕΤΕΡΑ

ΥΠΟΘΗΣΙΣ.

Αθῶναιοι καὶ Θηβαῖοι πολεμῶντες πρὸς Φίλιππον ἐν Χαιρωνείᾳ, πόλει τῆς Βοιωτίας, ἠτλήθησαν. Επικρατήσας ἦν ὁ Μακεδὼν, φρερὰν μὲν εἰς τὰς Θήβας ἐνέβαλε, καὶ εἰχεν ὑπὸ χεῖρα δαλεῦσαι. Ελπίζοντες ἦν τὸ αὐτὸ παθεῖν Ἀθηναῖοι, καὶ ἔσπον ἐδέπω κατ' αὐτῶν ἤξειν προσδοκῶντες τὸ Τύραννον, ἐσκέψαντο τὰ πεπονηκότα μέρη τῷ χρόνῳ τῶν τεύχεων ἐπανερθώσασθαι. Καὶ δὴ ἀφ' ἐκάστης φυλῆς πειχοποιοὶ προεβλήθησαν· τοῖονδε καὶ ἡ Πανδιονίς ἐαυτῆς εἴλετο πρὸς χρεῖαν τὴν ῥήτραν. Τῆς τοίνυν ἐργασίας ἐν χερσὶν ἔσης, προσδεθεῖς ἐπὶ χρημάτων μεταδεδωμένων ὑπὸ τῆς πόλεως, ὁ Ῥήτωρ ἐκ τῶν ἰδίων ἐδαπάνησε· καὶ οὐκ ἐλογίσατο αὐτὰ τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἐχαρίσατο. Ταύτῃ ἀφορμῇ ὁ Κτησιφῶν εἰς τὴν πολιτῶν ἀμύνην δεξιὰν ἔθηκε, εἰσηνεγκε γνῶμην ἐν τῇ βουλῇ περὶ αὐτῆς τοιαύτης· Ἐπεὶ δὲ ἀγαπᾷ

A L I U D

A R G U M E N T U M.

ΑThenienses & Thebani bello contra Philippum apud Charonêam Bœotiz civitatem gesto devincebantur. Cum itaque prævaluisset Macedo, Thebis præsidium collocavit, easque in suam potestatem redegit. Veriti autem Athenienses ne ipsi idem paterentur, suspicatique Tyrannum contra ipsos fore jamjam deventurum, de muro, ubi esset labefactatus, opportunè reficiendo cogitabant. Muris igitur reficiendis cu-

ratores ex unâquâq; tribu designati sunt : quod ad negotium Pandionia tribus ex suo corpore delegit Demosthenem. Dum hoc opus in manibus haberetur, atque adhuc expectaret Orator nummos à civitate contribuendos, ipse de proprio sumptu, fecit, nec rationes cum civitate putavit, sed ipse pecunias largitus est. Hanc Ctesiphon, qui ex iis erat qui Rempublicam administrabant, occasionem arripiens, de illo ad Senatum ita retulit : *Quoniam Demosthenes*

πελῆ Δημοσθένῃς ὁ Δημοσθένης παρ' ὅλον τ' βίον εὐνοίαν εἰς τὴν πόλιν Ἰππιδεκνύμενος, καὶ νυνὶ δὲ τειχοποιὸς ὢν, καὶ πωστ-
 δεηθεὶς χρημάτων, οἶκόν τε παρέχε καὶ ἐχαρίσσετο. Διὰ τὰς
 δεδόχθω τῇ Βαλῇ ἔ τῷ Δήμῳ σεφανῆσαι αὐτὸν χρυσέῳ σε-
 φάνῳ ἐν τῷ θεάτρῳ, τραγωδιῶν ἀγοιδύων καινῶν· ἴσως ὅτε
 πλήθῃ σωτρεχὴ Ἰππιδεκνύμεντα καὶ δράματα βλέπων. Εἰσα-
 γοιδύς τινι καὶ εἰς τ' Δήμον ἔ πωστδλεύματος, ἐφίσταται
 ἔ Κτησιφῶντος κατήγορος Αἰσχίνης, ἐκ τ' πολιτείας ὑπάρχων
 ἐχθρὸς, ὡς νόμον εἶναι φάσκων πρὸς τοὺς Νόμους τὸ ἤ-
 Φισμα· εἶνα μὲν, τ' κελεύοντα τ' ὑπεύθυνον μὴ σεφανῆσαι,
 πρὶν ἂν δῶ τὰς εὐθύνας· ἔπω δὲ ταύτας, Φησιν, ὁ Δημοσθε-
 νης ἐδεδώκε καὶ τὰ θεωρικὰ διοικῶν καὶ τειχοποιῶν· καὶ εἶδει ἀνα-
 μέναι καὶ Ἰππιδεκνύμεν τὸ γέρας, ἕως ἂν ὁφθῇ καθαρὸς ἐξεταστὴς.
 Δεύτερον δὲ ἀναγνώσκῃ νόμον, τ' κελεύοντα ἐν Πρυκί σεφανῆσαι
 ἐν τῇ Εκκλησίᾳ, Ἀρεσάλλων δὲ πολίτες δὲ δεξαμένους
 ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγορεύειν τ' Δημοσθένος τ' σεφάνον. Ὁ δὲ
 τρίτος νόμος εἰς τ' ὅλῳ ὁρᾷ ἔ βίς καὶ τ' πολιτείας ἐξετάσιν· κε-
 λεύει γὰρ μηδέποτε ψεύδῃ γράμματα εἰς τὸ Μητρώον εἰσάγειν, ἔνθα
 ἔν ὅλα τὰ δημόσια γράμματα. Εὐφύσατο δὲ, Φησιν, εὐνοίαν καὶ

σπασθῇ

*Demosthenes Demosthenis F. cum per totum
 viam spaium benevolentiam erga Civita-
 tem usque ostenderet, tum etiam muris re-
 ficiendis curatior modo constitutus, pecunia-
 tumque ad eam rem indigens, de domo
 nummos depromeret & largitionem fa-
 ceret: Placeat ergo Senatui Populoque,
 eum aurea coronam donari, in Theatro,
 quando novae agerentur Tragodiae, etiam
 ubi frequens concurret multitudo ut novas
 spectet fabulas. Delato etiam ad Po-
 pulum hoc senatusconsulto, extitit
 Ctesiphontis accusator Aeschines,
 qui propter dissimilitudinem studiorum in
 Republ. administrandam Demostheni
 erat inimicus, Decretum istud asse-
 rens tribus Legibus esse contrarium:
 uni quidem, quae illum qui rationes
 nondum retulit vetat coronari, pri-
 usquam easdem retulerit. Has vero,*

*ait Aeschines, Demosthenes nun-
 quam rerulerat, posteaquam publi-
 cum ararium administrarat, & mu-
 rum extruxerat: oportuit verò ma-
 nere & expectare praemium, donec
 explorando compertum esset eum
 integrè se gessisse. Secundam verò
 Legem recitat, quae jubet ut in
 Pnyce coronaretur, hoc est, in con-
 cione; cives interea criminans, qui
 Demosthenis coronam in Theatro
 praedicari permiserant. At tertia
 Lex spectat ad inquirendum omni-
 no, cum in vitam Demosthenis, tum
 in Reipublicae administrationem:
 jubet enim, ut nulla unquam
 mendacia scripta in Metróum re-
 ferantur, ubi universa publica scri-
 pta reponuntur. Mentiri autem
 dicit Ctesiphontem; qui de benevolen-*

tiā

παρδὺν μαρτυρήσας τῷ Δημοσθένει· κακόνες γὰρ μᾶλλον ἢ πολέμιον εὐρίσκεται τῇ πατρίδι. Τάτῃ δὲ νόμος χρησίμος τυγχάνωντος δὲ τρίτῃ ἀντιλαβόμενον ὥσπερ τινὸς ἀγκύρας ὁ Ῥήτωρ κατεπάλασε τὸ ἀντίδικον, μετὰ δὲ δεινότητι ἢ σφωτάτῃ τῇ περὶ δὲ κατηγόρου χρησιμὸν. ἐκείθεν γὰρ ἔρχετο λαβὴν εἰλεῖν ἢ καὶ ἀγωνίσασθαι τὸν πολέμιον. Τὰς μὲν γὰρ ἄλλας δύο νόμους, τὸν τε τῶν ὑποδωμάτων καὶ τὸν τῆς κηρύγματος, εἰς τὸ μέσον δὲ λόγον ἀπέριψε, σφαιρητικῶς κακὸς εἰς μέσον ἐλάσας· τῷ δὲ ἰσχυρωταίῳ εἰς τὰ ἄκρα προσκείμεναι, τὸ σκεθρὸν τῶν ἄλλων ἐξ ἑκατέρω ῥωννύς. Εἰσὶ δὲ ἢ διοικεῖν πρὸς τὸ συμφέρον τὸν λόγον, ἢ δὲ σφύδρα ἀναδῶς τὸ τεχνίῳ Ἰπιδεικνύμενος· δοκῶν γὰρ ἐν πρώτοις ὑπερβαίνειν τὸ νόμιμον, ἑτέρω τῷ τρόπῳ τῷ νομίμῳ προσκείμεναι. Καὶ γὰρ νόμον ἀνέγνω Αἰσχίνης τὸ περὶ τῶν σφάνων ψεύδῃ· πρὸς δὲ ὃν ὁ Ῥήτωρ ὑποκρινόμενος, εὖρε καιρὸν εἰς μέσον ἀγαγεῖν τὰ ἑαυτοῦ πολιτεύματα, ὡς νομίμῳ μαχόμενον. Καὶ ἡ μὲν Διοίκησις δὲ λόγῳ τοιαύτη. Κεφάλαιον δὲ ἰσχυρὸν, τῷ μὲν Αἰσχίνῃ τὸ νόμιμον, τῷ δὲ Ῥήτορι τὸ δίκαιον. Κοινὸν δὲ διὰ δὲ ἴτα τὸ συμφέρον, ὅπερ ἔχον φανεραὶ τὸ ἐξέτασιν. Ἡ Στάσις, ἐγγράφος πραγματικὴ περὶ ῥητῆς γὰρ τὸ ψήφισμα. Τῆς δὲ γραφῆς ἐπὶ Φιλίππῳ ζῶντος διὰ τερείσης,

tiā atque studio Demosthenis testatus est; eum enim & malevolū & patriæ inimicū esse compertū. Hanc tertiam Legem, quoniam erat utilis, quasi quandam anchoram prehensens Orator, Adversarium vicit; rationem quidem secutus de accusatore gravissimā & sapientissimā: enimvero inde occasionem adeptus est hostem expugnandi. Duas enim alteras Leges, illam scilicet de iis qui rationes non retulerunt, & illam de prædicatione, in mediā Oratione disposuit, imperatori similis peiores in medium proferens; fortiori vero in extremis partibus utens, quod in iis debile erat & imbecillum, utrinque corroboravit. Viderur verò & utiliter orationem disponere, atque artem haud admodum indecorè o-

stentat. Quod enim de Legibus dicendum erat in initio orationis cum videretur præterire, id tandem alio modo usurpavit. Legem enim de Coronis falsam recitavit Æschines: cui responsum faciens Orator, opportunitatem quidem habuit, quā suam Reipubl. administrandæ rationem in medium proferret, quasi interim cum Legē scriptā pugnaret. Dispositio igitur Orationis ad istum modum se habet. Firmamentum autem causæ, Æschini est legitimū, Demostheni iustum; utriusque æquē commune, utile; quod apertè non potest explorari. Status est negotialis, scripto testatus; de scripto enim est quæstio. Accusatio quidem ista Philippo adhuc vivente in iudiciū adducta est; habita

τερείσης, ἵππῃ Ἀλεξάνδρῳ Διδοῦσα ἑαυτὴν τὴν δρχίῳ ὁ λόγος ἐστὶ καὶ ἡ κρείσις. Ὡς γὰρ ἀπέθανε Φίλιππος, καὶ τὴν Φρυγίαν οἱ Θηβαῖοι πεδαροηκότες ἐξεβαλον, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὡς καταφρονήεις, τὰς Θήβας κατέσκαψεν· εἴτα μεταγνῆς ἵππῃ τῷ ππραγμῶν, ἐξεχώρησε τὴν Ἑλλάδος ἀρχιμύδν, καὶ κατὰ τὴν βαρβάρων ἐσράτδου. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καιρὸν ἔχεν ἐνόμισαν κρείσῃ τῷ δῶδ' ἔναυ ὅτῃ προδότας ὅτῃ τὴν Ἑλλάδα ἀδικήσαντας· καὶ ἔτω συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον. Οὐκ ἔν τὸ πρῶτον προοίμιον εὐκτικόν ἐστι, κατὰ μερισμὸν εἰσαχθὲν, καὶ τῷ δῶδ' ἀνδρῶν τὴν εὐνοίαν ἥς μάλιστα ἐν τῷ παρόντι δεόμεθα. Ομηρικῶς δὲ εἰρηται ζήλω,

Κέκλυτέ μου, πάντες τε Θεοὶ, πᾶσά τε Θέαιναί. Καὶ δὴ καὶ ἐμφασιν ἔχει τὴν εὐνοίαν παρρεῖν· καὶ γὰρ ἂν ὅλον ἐπεκαλεῖτο τὴν Θεῶν τὸ γὰρ, εἰ μὴ ἔτω διεκεῖτο. Τὸ δὲ [Διαπελῶ] εἰληπῆαι μὲν δῶδ' ὅτῃ ψηφίσματος· δηλοῖ δὲ, ὅτι συνεβίωσε τὴν εὐνοίαν, καὶ αἰεὶ αὐτῆς μέλεται, καὶ πρότερον ἀφῆσθαι τὴν ψυχὴν, ἢ τὴν τοιαύτῃ δῶδ' ἔναυ.

ΔΗΜΟ.

habita vero oratio, & *judicium factum* est, Alexandro jam imperium tenente. Postquam enim ἐ vitâ decesserat Philippus, & praesidium sibi à Philippo *impositum* Thebani audacter eiec- cerant, Alexander, se ab iis contemptum esse existimans, Thebas funditus evertit: deinde ubi facti eum pænituit, pudore affectus ἐ Græciâ discessit, & barbaris bellum intulit. Nactos vero se esse occasionein putabant Athenienses, ut proditores istos qui Græciam injuriis affecerant, in jus vocarent: atque ita *judicium commissum* est. Primum igitur proœmium precatione constat, & per partes inducitur, atque benevolentiam

parat quâ hîc maximè opus est. Illud vero Homericum cum imitatione quâdam expressum est,

Diique, Deaque, meis omnes audente dictis.

Elucet præterea in eo declaratio fiducia in *auditorum* benevolentiam collocata: neque enim universum Deorum genus invocarat, nisi eo animo fuisset. Illud vero [*Quantâ ego benevolentiam civitatem usque prosequor*] ἐ *Ctesiphontis* Decreto sumptum est. Ostendit autem, se per totam vitam benevolentiam erga civitatem habuisse, eandemque perpetuo curare, prius denique animam amisurum esse, quàm ab istâ mente discessurum.

DEMO.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

α. ΠΡΩΤΟΝ μὲν, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς
 εὐχόμεθι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσων εὐνοίαι ἐχὼν ἐγὼ
 ἀγατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, ποσαύτως
 ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τετονὶ τ' ἀγῶνα· ἐπεὶ ὅπερ
 ὅθι μάλιθ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τ' ὑμετέρας εὐσεβείας τε καὶ
 δόξης, τῷτο πῶρα σῆσαι τὴς θεῆς ὑμῖν, μὴ τὸν ἀντίδικον
 σύμβουλον ποιήσασθαι, ὡς ποτ' πῶς ἀκέειν ὑμᾶς ἐμὴ
 δεῖ· χρέτιον γὰρ ἂν εἴη τῷτό γε· ἀλλὰ τὴς νόμους καὶ
 τὸν ὅρκον· οἷ ὦ ὡς ἀπασι τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τῷτο
 γέγραπται,

DEMOSTHENIS

DE CORONA

O R A T I O.

I. IMPRIMIS quidem, ὁ Α-
 thenienses, Deos Deasque
 omnes obsecro, ut quantā
 ego benevolentia civita-
 tem vestram & vos universos us-
 que prosequor, tanto vos studio
 in hac contentione erga me utami-
 ni. Deinde ut (quod ad vos

vestramque religionem & gloriam
 permultum interest) eam in sen-
 tentiam vos Dii adducant, ne Ad-
 versarium, quo ego modo sim au-
 diendus, consulatis (id enim ini-
 quum certè foret) sed Leges & jus-
 jurandum; in quo præter alia æqua
 & honesta illud etiam scriptum
 B b reperimus,

ἡ γράψαι, τὸ ὁμοίῳ ἀμφοῖν ἀκροασθαι.
Τὸ δ' ὅτι, ὃ μόνον τὸ μὴ παρὰ τὴν ἀποδοῦναι μὴδὲν, ὅτι
τὸ τ' εὐνοίαν ἴσιν ἀμφοτέρωθεν ἀποδοῦναι. ἀλλὰ καὶ τὸ τῇ
τάξει, καὶ τῇ ἀπολογίᾳ, ὡς βεβέληται καὶ παρηρηται τ' ἀγα-
νισομένων ἕκαστος, ὅπως εἴσῃ λήσαντα.

Β'. Πολλὰ μὲν ὅτι ἐγὼν ἐλαττωμένη καὶ τετονὶ τ' ἀγα-
θὰ ἔχον, δύο δ', ὧν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα. Ἐν μὲν, ὅτι
ὃ παρὰ τ' ἴσιν ἀγωνίζομαι, ὃ γὰρ ὅτι ἴσιν νῦν ἐμοὶ τ' παρ'
ὑμῶν εὐνοίας διαμαρτεῖν, καὶ τούτω μὴ ἐλεῖν τι τῷ γραφίᾳ.
Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, --- ὃ βέλομαι δὲ δυσχερὲς εἶπεν ὁδὲν ἀρ-
χόμενος ὅτι λόγος. ὅτι δ' ὅτι παρὰ τῆς μετὰ κατηρηται.
- Ἐπεὶ δ', ὃ φύσις πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, πᾶν μὲν λοι-
δοῦναι καὶ πᾶν κατηρηται ἀκέραιον ἡδέως, τοῖς ἐπαμύνοις δ'
αὐτοὺς ἀχθεσθαι. Τούτων τοίνυν, ὃ μὲν ὅτι παρὰ τῆς ἡδ-
νῆς, τούτω δίδεται. ὃ δὲ πᾶσιν, ὡς ἐπὶ εἶπεν, ὅτι
χλεῖ, λοιπὸν ἐμοί. Καὶ μὲν εὐλαβοῦμαι τοῦτο, μὴ

λέγω

reperimus, PARI RATIONE
UTRUMQUE ESSE AUDI-
ENDUM. Hoc est, non modò
neminem præjudicatâ opinione
damnandum esse aut æquali u-
trumque gratiâ tractandum, sed
etiam illud cuique ordinis ac de-
fensionis genus, quod quis perse-
qui voluerit ac delegerit, conce-
dendum esse.

2. Ego verò cùm multis de
causis Æschine inferior ad hoc
certamen venio, tum præcipuè
duabus, Athenienses, iisque per-
magnis. Unâ, quoniam de iis-
dem rebus non contendimus, ne-

que enim idem mihi nunc est
vestrâ benevolentîâ excidere, at-
que Æschini causam non tenere.
Sed mihi quidem --- (verùm nihil
triste sub initium orationis omi-
nabor) illi autem supervacaneum
est me accusare. Alterâ, quòd
omnibus hominibus naturâ infi-
tum est, ut conviciis criminatio-
nibusque non sine voluptate aures
advertant, at semetipsos laudanti-
bus indignantur. Ex his igitur,
quod voluptati est, id isti datur:
quod autem penè omnes iniquè
ferunt, hoc mihi reliquum est.
Quòd si ego præ metu mea facta
præ-

λέγω τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, ὅτι ἔχην ἀπολύσαις τὰ
κατηγρημένα δοξῶ· ὅτι ἐφ' οἷς ἀξιώματα ἔχον, δεικνύμαι.
Αὐτὸς δ' ἐφ' ᾧ καὶ πεποίηκα καὶ πεπολίτευμαι βαδίζω, πολλά-
κις λέγειν ἀναγκαζήσομαι πρὸς ἐμαυτῷ. Πειράσομαι μὲν εἶναι
ὡς μετρώμεθα τῷ τοιοῦτον· ὅ, πρὸς αὐτὸ πρᾶγμα αὐτὸ
ἀναγκάζω, τὰς τῶν ἀπίων ὅτις ἐστὶ δίκαιος ἔχον, ὁ τοιοῦτον ἀ-
γῶνα ἐκτελεσάμενος. Οἱ μὲν δ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Δικασταί, πάν-
τας αὐτὸν ὁμολογήσας, κοινὸν εἶναι τῶν ἀγῶνα ἐμοί τε καὶ Κτη-
σιφῶνι, καὶ οὐδὲν ἐλάττω· ἄξιον πρὸς ἐμοί. Πάντων μὲν
γὰρ ἀποτερεῖσθαι λυπηρὸν ἐστὶ καὶ χαλεπὸν· ἄλλως τε, καὶ
ὑπὲρ ἐχθρῶν τῷ τῷ συμβαίνει· μάλιστα δὲ τῷ πρὸς ὑμῶν εὐ-
νοίας καὶ φιλανθρωπίας, ὅσῳ καὶ τὸ τυχεῖν τῶν μετῴτων ἐστὶ.

γ'. Περὶ τῶν δ' ὄντος τῶν ἐξ ἀγαθῶν, ἀξίῳ καὶ δεόμεναι
πάντων ὁμοίως ὑμῶν ἀκῶσά με περὶ τῶν κατηγρημένων ἀπολο-
γούμενος δικαίως, ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, ὅς ὁ πθεὶς ἐξ ἀρχῆς
Σόλων, εὖντας ὦν ὑμῖν καὶ δημοτικῶς, καὶ μόνον πρὸς ῥάψαμ κυρίως
ᾤετο

praetermittam, nec allata in me
crimina posse refellere videbor,
neque cur honore sim dignus, o-
stendere. Sin ad res ipsas quas
in Republicâ gessi perveniam, de
meipso persæpe dicere necesse ha-
bebo. Dabo igitur operam ut
summâ cum modestiâ id faciam.
Quod autem res ipsa dicere coë-
gerit, ejus in istum culpa meritò
transferetur, qui istiusmodi certa-
men instituerit. Vos opinor, Ju-
dices uno ore fateri omnes, com-
munem esse hanc contentionem
& mihi & Ctesiphonti, neque
minori in hac re mihi opus esse

studio. Nam cùm quâcunque re
spoliari grave sit & molestum (ab
inimico præsertim) tum verò be-
nevolentia vestra ac humanitate
carere tantò est molestissimum,
quantò easdem consequi est am-
plissimum.

3. Jam cùm de hisce rebus hoc
certamen ineatur, vos omnes pa-
riter oro & obtestor, ut mihi au-
scultetis me ipsum defendenti ju-
stè ac honestè, sicuti Leges im-
perant; quas qui à principio tu-
lit Solon, vir vestri amans & po-
puli pariter studiosissimus, non
scripturâ tantùm ratas esse, sed

ᾧετο δ' εἶν' εἶ), ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς διχάζοντάς ὑμᾶς ὁμωμο-
κέναι· οὐκ ἀπιγῶν ὑμῖν, ὥς γέ μοι φαίνεται, ἀλλ' ὅρῳ
ὅτι τὰς αἰτίας καὶ τὰς ἀφαιρέσεις, αἷς ἐκ τῆς περὶ
λέγειν ὁ δῶκων ἰσχύει, οὐκ ἐνὶ πρὸς φεύγῃσι πρὸς ἑλθεῖν, καὶ
μὴ τῷ διχάζοντων ἕκαστος ὑμῶν πῶς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσε-
βίαν ἀφαιρέσειεν, καὶ τὰ τῆς λέγοντι ὅτι πρὸς δίκην εὐ-
νοικῶς περὶ δέξεται, καὶ πρὸς ἀντιπρὸς ἑαυτὴν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμ-
φοτέροις ἀκροατῶν, οὕτω πῶς ἀφαιρέσειεν ποιήσῃ πρὸς
πάντων.

Δ'. Μέλων δὲ τῆς τε ἰδίας βίης πάντες, ὡς εἴκοι, λόγῳ
διδόναι τήμερον, καὶ τῷ κοινῇ πεπολιτευμένων, βέλομαι, κα-
θάπερ ἐν ἀρχῇ, πάλιν τῆς θεοὺς πρὸς ἀφαιρέσειεν, καὶ ἐναι-
πὸν ὑμῶν εὐχόμεν· περὶ τὸν μὲν, ὅστις εὐνοίαι ἔχον ἐν
διαπελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσι ὑμῖν, ποσά τῳ ὑπάρξει
μοι παρ' ὑμῶν εἰς τετονὶ τὸν ἀγῶνα· ἐπειθ', ὅ, πὶ μέλλει
συνούσῃ καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ καὶ πρὸς εὐσεβίαν
ἕκαστος,

& vestro, qui iudices estis, jure-
jurando firmandas oportere cen-
suit: non quòd vobis (ut mi-
hi quidem persuasum est) dif-
fideret, sed quoniam percipiebat,
criminationes & calumnias, qui-
bus in suum commodum abundè
uti potest accusator, quia prio-
rem dicendi locum obtinuit, al-
teri evitare non licere, nisi quis-
que vestrum qui pro tribunali
sedetis. Deorum immortalium re-
ligione servatâ, etiam posteriùs
perorantis verba æquo animo
attenderet, atque ita justum utri-
que & æqualem se præbens au-

ditorem, rectum deinde iudicium
faceret.

4. Quandoquidem autem to-
tius vitæ privatæ, uti videtur, æ-
què ac earum rerum quas publicè
gessi, hodierno die reddenda mi-
hi est ratio, quod in initio feci,
nunc iterum Deos immortales in-
vocabo, eosque coram vobis pre-
cor: primum, ut quantâ ego be-
nevolentia civitatem vestram &
vos universos usque prosequor,
tanto vos studio in hac contem-
tione erga me utamini: deinde,
ut, quod communi Reipublice
gloriæ, Religionique singulorum
congruum

εἰσὶν, τῷτο πρᾶτῃσαι τοὺς θεοὺς πᾶσιν ὑμῖν δεῖ ταυ-
τησὶ τῇ γραφῇς γινώσκειν.

εἰ. Εἰ μὲν οὖν δεῖ ὧν ἐδίδωκε μόνον κατηγόρησεν Αἰσχίνης,
καὶ ὧν δεῖ αὐτῷ τῷ ὑπερβλεψάμενος εὐθὺς ἀν' ἀπελογέ-
μιν· ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐλάττω λόγον, τ' ἄλλα διεξιὼν, ἀνά-
λωκε, καὶ ταπλεῖσα κατεφύσατό μιν, ἀναγκαῖον εἶναι νο-
μίζω καὶ δίκαιον ἅμα, βραχέα, ὧ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεῖ
τύπων ὁρώτων εἰπεῖν, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν τοῖς ἐξωθεν λόγοις
ἡγμένῳ, ἀλλοτριώτερον τῆς ὑπὸ τῇ γραφῇς δικαίων
ἀκούῃ μιν. Περὶ μὲν δὲ τῶν ἰδίων ὅσα λοιδορήμεν βεβλα-
σφήμηκε δεῖ ἐμῶν, θεάσασθε ὡς ἀπλᾶ καὶ δίκαια λέγω.
Εἰ μὲν ἴτε με τοιούτων οἶον ὅστις ἡπᾶτο (ὅς γ' ἄλλοθι πρὸς βε-
βίωκα, ἢ παρ' ὑμῖν) μηδὲ φωνῇ ἀνάσχοιτε, μηδ' εἰ πάντα
τὰ κοινὰ ὑπέρει πεπολίτευμαι, ἀλλ' ἀναστάντες καταψη-
φίσασθε ἥδη. Εἰ δὲ πολλῶν βελτίω τέτυχα, καὶ οὐκ βελπύοντα,
καὶ μηδεὶς τῶν μετείων, ἵνα μηδὲν ἐπαχθεὶς λέγω, χείρονα
καὶ

congruum erit, id vobis Dii
concedant in hac causâ judi-
care.

5. Quod si ea solum pertra-
ctasset Æschines de quibus actio-
nem intendit, ego quoque de
ipso senatus-consulto statim pro
me responderam. Quoniam verò
in aliis enumerandis multus fuit,
& quamplurimis me oneravit
mendaciis, necessarium simul &
justum puto, Athenienses, ut de
his primùm dicam: nequis ve-
strum verbis parum ad causam
spectantibus adductus sit, ut ani-
mo magis alieno meæ orationi

adfit. De iis autem quæ priva-
tim gessi, quæ ipse mihi objecit
maledicus, videte quàm simplici-
ter justèque respondeam. Siqui-
dem me sciatis talem esse qualem
iste arguit, (neque enim usquam
alibi quàm apud vos vixi) vo-
cem meam ne diutius sustinete,
etiam si Rempublicam quàm op-
timè administraverim: quin fur-
gire, meque sententiis vestris con-
tinuò damnate. Sin autem isto
multò meliorem, atque è melio-
ribus natum, & præterea nemine
civium mediocrium (nequid in-
vidiosum proferam) deteriorem
&

καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμὲς ὑπειλήφατε καὶ γινώσκετε, τούτῳ μὲν μὴ
 ὡς τῷ ἄλλῳ πιστεύετε, δῆλον γὰρ ὡς ὁμοίως ἅπαντ' ἐπλάτ-
 τετο· ἐμοὶ δ' ἦν ὡς πάντα τὰ χρέον ἐννοίαν εἰδέδειχθε
 ἐπὶ πολλῶν ἀγώνων τῇ πρότερον γεγενημένων, καὶ νυνὶ
 ὡς ἔρχεσθε. Κακοήθης δ' ὢν, Αἰσχίνη, τούτο πάντελως εὐ-
 χεσθήσης, τοὺς δὲ τῷ πεπραγμένων καὶ πεπολιτευμένων λό-
 γους ἀφέντά με, πρὸς τοὺς λοιδορίας τοὺς ὡς σὺ τρέφεις·
 ὅς δ' ἐποίησω τούτο, ἔχω ἔτι τετύφωμαι. Ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῷ πε-
 πολιτευμένων, ἀκατεφύδιστος καὶ διέβαλες, αὐτίκα ἔξετάσαι
 τὴν δὲ πομπείας ταύτης τὴν ἀνάμεικτον ἔτι γεγενημένης, ὑπε-
 ρειν, ἀνὰ βυλομένοις ἢ τέτοις ἀκύνει, μνησθήσομαι.

γ'. Τὰ μὲν ὅν κατηγορημένα, πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ ὅτι
 ὦν οἰῶν μεγάλας καὶ τοὺς ἐχθρὰς, αὐτὸ νόμοι πάντες πινω-
 εῖας. Τούτῳ δὲ παρόντος ἀγώνῳ ἡ προαίρεσις αὐτῇ, ἐχθρὸς
 μὲν ἐπὶ πρὸς ἔχθρην, καὶ ὕβριν, καὶ λοιδορίαν, καὶ προσηλακισμόν
 ὁμῶς, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. Τῶν μὲν τοι κατηγοριῶν καὶ

& me & meos existimatis & nō-
 itis, tum isti nec in aliis fidem
 vestram adhibete (constat enim
 eum in omnibus mentitum) tum
 eā me benevolentia, quā semper
 in prioribus judiciis excepistis, in
 hoc, oro, excipiat. Quāquam
 autem versuto, Æschine, sis a-
 nimo, in eā tamen re satis sto-
 lidè opinatus es, me, factorum
 meorum eorumque quæ in Civi-
 tate gessi misā mentione, ad con-
 vicia tua orationem conversurum.
 Non profectò id faciam, non ita
 insanio. Verum res publicè ge-
 stas quas mendaciis & calumniis

proscidisti, statim explorabo: i-
 storum autem criminum, quæ
 aded ineptè in me conjicis, si his
 audire placuerit, deinde mentio-
 nem faciam.

6. Ac profectò quæ objecta
 sunt crimina multa sunt, eaque
 gravia, quorum nonnulla juxta
 Leges nostras magnæ & summæ
 poenæ consequuntur. Hujus au-
 tem causæ consilium in se pariter
 includit & hostilem impetum, &
 contumeliam, & convitium, si-
 mul & plenam ignominia læsio-
 nem, cum reliquis id genus uni-
 versis. Quod si accusatoris veræ
 essent

τῶν αἰτιῶν τῆς εἰρημύων, εἴπερ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐκ ἐν
 τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν, ἔδ' ἐγγίς. Οὐ γὰρ ἀφα-
 ρεῖσθαι δεῖ τὸ πωροσελθεῖν παρ' ἡμῶν καὶ λόγους τυχεῖν
 ἔδ' ὅτι ἐπιπρείας τάξει καὶ φόβους τῷτο ποιεῖν, ἔτε μὰ τὰς
 θεὰς ὁρθῶς ἔχον, ἔτε πολιτικόν, ἔτε δίκασμόν ὄσιν, ὡς Ἀν-
 δρες Ἀθηναῖοι. Ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικεῖντά με ἑώρα πλὴν πό-
 λιν, οὐσί γε τηλικύτοις ἡλίχα νῦν ἐπυγώδει καὶ διεξήει,
 τῶς ὅτι τῶν νόμων τιμωρίας παρ' αὐτὰ τὰ ἀδικήματα
 χρεῖσθαι· εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἀξία πρᾶττοντά με ἑώρα,
 εἰσαγγέλλοντα, καὶ τῷτον τὸν τρόπον εἰς κείσιν χαριζάντα
 παρ' ὑμῖν· εἰ δὲ γραφόντα πῶδονομα, πῶδονόμων γρα-
 φόμηνον. Οὐ γὰρ δὴ που Κτησιφῶντα μὲν διώματα διώκειν
 δὲ ἐμὲ, ἐμὲ δ' εἴπερ ἔξελέγγχειν ἐνόμιζεν, αὐτὸν ἔκ ἀν-
 ἰγνέφατο. Καὶ μὲν, εἴπ' τῆς ἄλλων ὧν νυνὶ διέβαλλε
 καὶ διεξήει, ἢ καὶ ἄλλ' ὅπουδ' ἀδικεῖντά με ὑμᾶς ἑώρα,
 εἰσι νόμοι πρὸ πάντων, καὶ τιμωρία, καὶ ἀγῶνες, καὶ κεί-
 σης,

essent criminationes, haud esset
 penes hanc Civitatem digna sup-
 plicia de me sumere, aut dignis
 proxima. Neque enim cuiquam
 adimi debet ad populum acce-
 dendi copia, & libera dicendi
 potestas. Sed neque hoc facere
 oportet injuriæ ipsius gratiâ & ex-
 plendæ invidiæ: nam hoc per
 Deos immortales neque rectum
 est, nec legitimum, nec justum,
 Athenienses. Verum si ea, quæ
 in Republicâ peccare me vide-
 bat, tanta fuerint quanta modò
 tragico quodam sonitu recensuit,
 istas mihi pœnas infligere debuit,

quæ à Legibus constitutæ sunt :
 siqua delatione digna committere
 me percipiebat, deferre, atque
 ita in judicium adducere: sin scri-
 bere contraria Legibus, violata-
 rum legum postulare. Non enim
 Ctesiphontem propter me perse-
 qui potest: quod si me convinci
 posse credidisset, illum in jus nun-
 quam vocaverat. Ac profectò si
 me in cæteris istis quæ modò ca-
 lumniose percurrebat, aut in aliis
 etiam rebus quicquam contra vos
 committere perciperet, sunt Le-
 ges de omnibus constitutæ, sunt
 & supplicia, & certamina, & ju-
 dicia,

σης, πικρὰ καὶ μεγάλα ἔχουσι τὰ ἐπιπίμα, καὶ τῷ τοῖς ἔξῃ
 ἅπασι χρεῖσται. Καὶ ὁπνίκα ἐφαίνετο ταῦτα πεποιηκώς, καὶ
 τῷ τον τὸ βόπον κεχρημένος τοῖς ὡρὸς ἐμὲ, ὁμολογεῖτο ἂν ἡ
 κατηγορία τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Νῦν δ' ἐκ τῆς τῇ ὀρθῆς καὶ δικαίας
 ὁδῷ, καὶ φυγὼν τῆς παρ' αὐτὰ τὰ πρᾶγμα ἐλέγχης, τοῖς
 σῶτοις ὑπερὸν χρέοις αἰτίας καὶ σκώμασι καὶ λοιδορίας συμ-
 φορήσας, ὑποκρίνεσθαι. εἴτα κατηγορεῖ μὲ ἐμῶ, κείνῳ δὲ τυ-
 τονί, καὶ ὅ μὲ ἀγῶνος ὅλα ὡρὸς ἐμὲ πῶς ἔχθραν ὡροῖσται,
 ὅδα μὲ δ' ὅτι ταύτῃ ἀπηνήκως ἐμοί, καὶ ἑτέρῃ ζητῶν ὅτι-
 τιμίαν ἀφελέας φαίνεσθαι. Καὶ τοῖς ὡρὸς ἅπασιν, ὧ ἄνδρες Ἀ-
 θηναῖοι, τοῖς ἄλλοις δικοῖς, οἷς ἂν εἴπῃ τις ὑπὲρ Κλησιφῶντος
 ἔχοι, καὶ τῇ ἑμοίγε δοκῇ καὶ μάλα εἰκότως ἂν λέγῃ, ὅτι τῇ ἡμε-
 τέρας ἔχθρας ἡμᾶς ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν δίκασιν ἦν τὸ ἔξετασθαι
 ποιεῖσθαι, καὶ τὸ μὲ ὡρὸς ἀλλήλους ἀγωνίζεσθαι παραλείπειν, ἐπὶ
 δ' ὅτῳ κακὸν πῶσομεν ζητῇν ὑπερβολὴν καὶ ἀδικίας τῷ τοῖς
 ζ'. Πάντα μὲ ποῖναι τὰ κατηγορημένα, ὁμοίως ὡς τῷ τοῖς

ἀντις

dicia, quæ acerbis quidem & magnas secum afferunt multas: atque his uti omnibus datur. Quæ si eum fecisse constaret, & hæc mecum agendi ratione esse usum, accommoda fuerat hæc ejus accusatio: nunc autem, rectâ & justâ viâ prorsus derelictâ, vitatâque tunc cum hæc perpetrabantur arguendi occasione, tandem post tam longum temporis intervallum, criminibus & dictis & conviciis coacervatis, histrionem agit: cum me accusat, hunc in judicium vocat; susceptæ omnino causæ nostras inimicitias præ-

tendit, nusquam autem mecum concreditur, sed alteri dignitatem adimere palam conatur. Inter alia igitur quæ justè pro Ctesiphonte dici possent, Athenienses, hoc mihi videtur non esse justitiæ dissentaneum, nempe ut quodcunque inter nos est irarum de eo ipsi disceptemus; non ut, omisâ concertatione nostrâ, alium cui mali quippiam obtin- gar, exquiramus: hoc enim nihil fieri aut excogitari potest iniquius.

7. Omnia quidem accusatio- nis capita nihil in se justum aut

ἄν τις ἴδῃ ἔτε διχάως, ἢ ἐπ' ἀληθείας ὁδοιμίας εἰρη-
 μῶνα. Βύλομαι δὲ καὶ κατ' ἐν ἑκάστον αὐτῶν ἐξετάσαι, καὶ μά-
 λις ὅσα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρεσβείας κατεψεύσατό με,
 τὰ πεπραγμένα ἑαυτῷ μὲν Φιλοκράτης ἀναπτεῖς ἐμοί. Εἴ-
 δ' ἀναγκᾶν, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πρῶτον ἴσως, ὡς
 καὶ ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πράγματα ἀναμνήσαι
 ὑμᾶς, ἵνα πρὸς τὴν ὑπάρχοντα καμὸν ἔκαστα θεωρῆτε. Τῷ γὰρ
 Φωκικῷ συστάντος πολέμου ἔτι ἐμὲ, καὶ γὰρ δὴ ἔγωγε ἐπολι-
 τεύομην πρὸ τότε, πρῶτον μὲν ὑμεῖς ἔτι διεκέοδε, ὥστε Φω-
 κίας μὲν βέλεσθαι σπαρῆναι, καὶ κατ' ἑὸν δίκαιον ποιεῖν ὁρῶν-
 τες. Θηβαίοις δ' ὅτι ἂν ἐφησθῆναι παύσιν, καὶ ἀλόγως,
 καὶ ἀδίκως αὐτοῖς ὀργιζόμενοι· οἷς γὰρ εὐτυχέκεσαν ἐν
 Λεύκτροις, καὶ μετρίως ἐκέχρηντο. Ἐπειθ' ἡ Πελοπόννησος
 ἅπαντα διεισῆκε, καὶ ἔτι ὁ μισθὸν Λακεδαιμονίους ἔτιος
 ἴσχυον, ὥστε ἀνελθεῖν αὐτοὺς. ἔθ' ὁ πρῶτον δὲ ἐκείνων
 ἄρχοντες κύριοι τῆς πόλεως ἦσαν. Ἀλλὰ τις ἦν ἄκαιρος καὶ
 καὶ

aut verum continere ex his ma-
 nifestum est. Volo tamen singu-
 la seorsim excutere, atque ea
 præcipuè quæ de Pace ac Lega-
 tione falsò in me dixit, suarum
 scilicet cum Philocrate rerum ge-
 starum me autorem simulans. Ne-
 cessarium verò nec abs re est, A-
 thenienses, quæ temporum illo-
 rum fuerit conditio in memo-
 riam vestram revocare, ut pro
 ipsarum rerum statu singula spe-
 cietis. Phocensi conflato bello,
 non per me (tunc enim tempo-
 ris nondum ego in Republ. versa-
 tus. fueram) primùm ita vos af-

fecti estis, ut Phocenses incolu-
 mes esse velletis, quanquam ini-
 qua quædam agere eos perspexe-
 ritis; Thebanis autem liquid
 mali accideret, vobis gratum fo-
 ret, non injuriâ populo isti ira-
 scentibus; quoniam ea quæ in
 Leuctris sunt adepti cum mode-
 ratione non sunt usi. Deinde to-
 ta Peloponnesus in factiones di-
 visa est; neque enim inimici
 Lacedæmoniorum tantùm vale-
 bant ut eos everterent, neque ii,
 qui prius illorum auctoritate im-
 perârunt, urbibus moderabantur:
 sed quædam erat inexplicata &

η'. Η μὲ οὖν τότε συγχωρηθεῖσα εἰρήνη, ἀπὸ τῶντα, ὅ
 δ' ἐμὲ, ὡς ὅπως διέβαλεν, ἐπεσέχθη. Τὰ δὲ τέπαν ἀδι-
 κήματα καὶ δωροδοκήματα ἐν αὐτῇ, τῷ νυνὶ παρόντι ὡραγμα-
 των, ἂν πρὸς ἕξτάτῃ δικαίως, ἀπὸ εὐρήσῃ. Καὶ ταυτὶ πάνθ'
 ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀκριβολογῶμαι καὶ διεξέρχουμαι. Εἰ γὰρ εἴται
 πια δοκοῖν τὰ μάλιστα ἐν τέτοις ἀδικήματα, ὅθεν ὅτι δὴ
 πρὸς ἐμὲ ἀλλ' ὁ μὲ πρῶτος εἰπὼν καὶ μνηθεὶς ὑπὲρ τῆς
 Εἰρήνης, Λεϊτόδημος ὡς ὁ ὑποκριτὴς ὁ δ' ἐκδεξάμενος, καὶ
 ῥάβδας, καὶ ἑαυτὸν μὲν τέτα μωθῶσας ἐπὶ ταῦτα, Φιλοκρά-
 τῆς ὁ Ἀγνύσιος, ὁ σὸς, Αἰσχίνης, κοινωνὸς, ἔκ ἐμὸς, ὅθεν ἂν σὺ
 διαρραγῆς ψευδόμυθος. Οἱ δὲ συνειπόντες, ὅτι δὴ ποτε ἔνεχε
 (ὡς γὰρ τὸ γὰρ ἐν τῷ παρόντι) Εὐβουλος, καὶ Κηφισοφῶν· ἐγὼ
 δ' ὅθεν ὕδαμῃ. Ἀλλ' ὅμως, τέπαν ποιέων ὄντων, καὶ ἐπ'
 αὐτῆς τῆς ἀληθείας ὅπως δεικνυμένων, εἰς τὴν ἥκει ἀναμείβας,
 ὥστε πολὺ λέγειν, ὡς ἄρα ἐγὼ πρὸς τῷ τῆς εἰρήνης αἵπῳ γα-
 ληῶς· ἔτι καὶ κεκωλυκὸς εἶμι, τῇ πόλιν μὲν κοινῇ συνεδρίῃ
 τῇ

8. Illa igitur tum concessa Pax
 hisce de causis non meâ (ut iste
 calumniatus est) operâ facta est.
 Istorum autem injurias & cor-
 ruptelas quæ in eâ locum obtri-
 nebant, harum turbarum (siquis
 rectè investiget) causas esse de-
 predender. Atque hæc omnia
 veritatis indagandæ gratiâ accu-
 ratius persequor explicoque. Si-
 quidem aliqua maximè videan-
 tur in iis esse peccata, ea nihil
 ad me utique attinent. Nam
 qui primus sententiam dixit &
 mentionem de pace fecit, fuit A-
 ristodemus histrio: qui suscepit

& scripsit, suamque operam in
 hâc re locavit, Philocrates fuit
 Agnufius, tuus, Æschine, parti-
 ceps, non meus, non si mentien-
 do disrumparis: qui autem suf-
 fragia dedêre, quâcunque de cau-
 sâ *id fecerint* (hanc enim in præ-
 sens omittam) Eubulus & Ce-
 phisophon. Ego verò nihil uf-
 quam *transgessi*. Veruntamen cum
 ita se res habeant, atque ita ma-
 nifestè probentur, ad venit impu-
 dentix, ut *ipse* non dubitet affir-
 mare, me tum pacis autorem fu-
 isse, tum etiam obstitisse quò mi-
 nus eam faceret Resp. cum com-
 muni

τῷ Ἑλλιάων αὐτίκῃ ποιήσασθαι. Εἴτ', ὦ πῖ ἂν εἰπὼν σέ τις ὀρθῶς πρῶσείποι; ἔστιν ὅπερ σὺ παρὼν, τηλικαύτῳ πρῶξεν καὶ συμμαχίαν, ἡλικίῳ νῦν ἑτραγώδεις καὶ διεξήεις, ὁρῶν ἀφαιρέσθαι με τῇ πόλεως, ἡγανάκτησας, ἢ παρελθὼν ταῦτα ἀ νῦν κατηγρῆς, ἐδίδαξας, ἢ διεξῆλθες; καὶ μὲν εἰ τὸ κωλύσαι τῇ τῷ Ἑλλιάων κοινωνίᾳ ἐπεπράχεν ἐγὼ Φιλίππῳ, σοὶ τὸ μὴ σιγῆσαι λοιπὸν ἰῶ, ἀλλὰ βοᾶν, καὶ ἀφαιμαρτύρεσθαι, καὶ δηλῶν τε τοῖσι. Οὐ τοίνυν ἐποίησας ὅδαμῶς τῷτο, ὅδ' ἤκαστέ σφ' ταύτῃ τῇ φωνῇ ὁδοεῖς. Οὔτε γὰρ ἰῶ πρῶσεία πρὸς ὁδοῖνα ἀπεταλμύνη τότε τῷ Ἑλλιάων, ἀλλὰ πάσαι πάντες ἦσαν ἑλληνηγεγυῖαι, ὅθ' ὅστος ὕμνος πρὸς τῷτο εἶρηκεν ὁδοῖν. Χρεῖς δὲ τῷτων, καὶ διαβάλλει τῇ πόλιν πᾶ μέγιστα ἐν οἷς ψεύδεσσι. Εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τῷ μὴ ἄλλως ἑλλιάων εἰς πόλεμον παρεχάλεῖτε, αὐτοὶ δὲ πρὸς Φιλίππῳ πρὸς εἰρήνης πρῶσβεις ἐπέμπετε, Εὐρυβάτη πρῶγμα, οὐ πόλεως ἔργον, ὁδοῖ χρηστῶν ἀνθρώπων διεπράττεισθε. Αἰ.

ὁδοῖ

muni Græcorum omnium confessu. Tu verò (ὁ quo te nomine quisquam rectè appelleret? cùm adestes & videres tantâ re tantâque in bello societate à me spoliari civitatem, quantam modò tragico clamore vociferâsti, usquamne indignatus es, aut in medium progressus, ea quæ nunc mihi objicis, explicasti? Atqui si ego à Philippo conductus fuissẽm ad intercludendum Græcis consortium, tibi erat reliquum, non ut taceres, sed clamitares, & testimonium ferres, atque his rem omnem indicares. At nihil tale

unquam fecisti, neque eam quicquam ex te vocem audivit. Neque enim ad quenquam Græcorum legatio tunc missa est, sed jam olim eorum consilia satis fuerant deprehensâ: atque iste quidem nihil fani de eâ re protulit. Præterea verò mendaciis suis civitati acerrimè conviciatur. Nam si vos simul cæteros Græcos ad bellum hortabamini, simul ipsi ad Philippum de pace ineundâ legatos mittebatis, Eurybati quidem facinus commisistis, non Reipubl. negotium aut bonorum hominum officium præstitistis. Sed hæc

ἐκ ἑπὶ ταῦτα, ἐκ ἑπὶ. Τί γὰρ βυλόμενοι μετιπέμεσθ' ἀν
αὐτὸς οὐ τέτω πῶ χαρῶ; ὅτι τ' εἰρήνῃ; ἀλλ' ὑπῆρχεν
ἀπασιν· ἀλλ' ὅτι τ' πόλεμον; ἄλλ' αὐτοὶ πρὶ εἰρήνης ἐβου-
λεύεσθε. Οὐκ ἔνι ἔτε τ' ἑξαρχῆς εἰρήνης ἡγεμῶν, ἐδ' αἶπος
ὦν ἐγὼ φαίνομαι, ἔτε τ' ἄλλων ὅσδ' ἐν ὧν κατεψεύσατό με,
ὅσδ' ἐν ἀληθεῖς ὃν δείκνυ).

θ'. Επειδὴ τοίνυν ἐποιήσατο τ' Εἰρήνῃ ἡ Πόλις, ἐνταῦθα
πάλιν σκέψασθε, τί ἡμῶν ἐκάτερο πρὸς εἰρήνην· καὶ
γὰρ τέτων εἴσεσθε, τίς ἡμεῖς ὁ Φιλίππῳ πάντα συναγωνιζό-
μενος, καὶ τίς ὁ ἀντίπῳ ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον
ζητῶν. Εγὼ μὲ τοίνυν ἐγραψα βυλεύων ἀποπλῆν τ' ταχίστην
τὴν ἀντίπῳ ὅτι τὴν πόλιν, ἐν οἷς ἀν' ὄντα Φίλιππον πιω-
γάνων), καὶ τὴν ὅρκων ἀπολαμβάνειν· ἔτοι δὲ, ὅσδ' ἐγράψαν-
τος ἡμεῖς, ταῦτα ποιεῖν ἡθέλησεν. Τί δὲ τῶν ἡδυνάτο, ὡς Ἀν-
δρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ διδάσκω. Φιλίππῳ μὲ ἡμεῖς συμφέρον, ὡς
πλῆστον τ' μεταξὺ χρόνον γενέσθαι τ' ὅρκων, ὑμῖν δ' ὡς ἐλά-

χρον

hæc non ita sunt, non ita se ha-
bent. Quid enim voluistis cū
hoc tempore illos accerferetis?
an ad pacem? at illi jam pace
fruebantur omnes: an ad bellum?
at ipsi de pace agebatis. Qua-
propter neque primæ pacis me
vel ducem vel autorem esse con-
stat, neque cæterorum quicquam,
quæ iste in me confinxit, verum
esse ostenditur.

9. Postquam autem pacem fe-
cit Respubl. hîc iterum reputate,
quid uterque nostrū agere in-
stituerit: etenim ex his scietis,
quis fuerit qui Philippum in om-

nibus adjuverit, & quis vestram
causam egerit, & publicæ studue-
rit utilitati. Ego itaque Senator
decretum feci, ut legati quam-
primum in ea loca navigarent,
in quibus esse Philippum audi-
rent & jusjurandum ab eo exi-
gerent: illi verò nec postquam
hoc decreverim id facere volue-
runt. Quòd ea res cesserit, &
quid inde secutum fuerit, Ego vos
paucis docebo, Athenienses. Phi-
lippo quidem commodum erat, ut
plurimum temporis interveniret
inter hæc & exactum ab eo jus ju-
randum; vobis, quàm minimū.

Quam-

χρῆτον. Διὰ τί; ὅτι ὑμεῖς μὲν, ἐκ ἀφ' ἧς ὁμόσαστε μόνον ἡμέ-
ρας, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἠλπίσατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι, πάσας ἐξελύ-
σατε τὰς ὤφρασκυβὰς τὰς ἔτι πολέμου. ὁ δὲ, τῷτο ἐκ παντός
ἔτι χρόνον μάλιστα ἐπεσφραγισμένον, νομίζων (ὅτι ἦν ἀληθὲς)
ὅσα τὴν πόλεως περὶ τὰς ὁρὰς ἀποδιδόναι, πάντα
ταῦτα βεβαίως ἔξεν, ὁδὸν αὖτ' εἰρήνην λύσειν τέτων ἔει-
χε. Ἀ ἐγὼ προσηρόμηνος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ λογιστόμηνος,
τὸ ψήφισμα τῷτο γράφω, πλὴν ὅτι τὰς τόπας, ἐν οἷς αἱ
ἢ Φίλιππος, καὶ τὰς ὁρὰς τὴν ταχίστην ἀπολαμβάνειν, ἵν' ἐχρί-
πων τῷ Θρακῶν τῷ ὑμετέρων συμμάχων τὰ χωρία ταῦτ', αἰνῶ
ἔπος δέεσσε, τὸ Σέρριον, καὶ τὸ Μύρτιον, καὶ τὸν Εργίσκην,
ἐπεὶ γίνονται οἱ ὅρκοι καὶ μὴ περὶ τὰς ἐκείνων τὰς ἐπι-
κάρους τῶν τόπων, κύριον τὸ Θράκης κατασταίη. μηδὲ πολ-
λὴν μὲν χρημάτων, πολλῶν δὲ σπαρωπῶν εὐπορήσας, ἐκ τέ-
των ῥαδίως τοῖς λοιποῖς ἐπιχειροῖν πράγμασιν. Εἶτα τῷτο
μὲν ἔχει λέγειν τὸ ψήφισμα, ἔστι ἀναγιγνώσκῃ· εἰ δὲ βυλεύω ἐγὼ
πρὸς τὰς

Quamobrem? quia vos non ab
eâ solum die quâ jurare oportuit,
sed ab eâ quâ Pacem fore spera-
vistis, omnes belli apparatus de-
serueratis: ille autem hoc maxi-
me perpetuo moliebatur, quod
existimabat (id quod res proba-
vit) quæcunque ante datum jus-
jurandum civitati abripuisset, ea
se omnia constanter detenturum;
quia nemo scilicet eorum gratiâ
pacem libenter vellet solvere.
Quæ cum ego præviderem, A-
thenienses, & mecum reputa-
rem, decrevi navigandum in ea

loca in quibus esset Philippus,
& jusjurandum quamprimum exi-
gendum: ut possidentibus Thra-
cibus, foederatis vestris, ea loca,
quæ iste nunc demolitus est, Ser-
rium, Myrtium, & Ergiscen, jam
tum diceretur Sacramentum, &
non ille, præoccupatis opportu-
nis locis, Thraciam in suam po-
testatem redigeret: nève magnâ
inde pecuniâ multisque copiis in-
structus, reliquas insuper res fa-
cilius aggrediretur. Hoc qui-
dem Decretum non dicit neque
recitat; Sed quod ego Senator
addu-

προσάγει τὰς πρέσβεις ὧμιν δὲν, τὸ μὲν ἀββάλοι.
 Ἀλλὰ τί ἐχρῆν με ποιῆν; μὴ προσάγει γράψαι τὰς ὅτι
 τῶν ἡκόντας, ἵν' ὑμῖν ἀλαλεχθῶσιν; ἢ γὰρ μὴ καταιδ-
 μαί τον ἀρχιτέκτονα αὐτοῖς κελεύσαι; ἄλλ' οἱ τοῖς δυοῖν
 ὁλοοῖν ἐγώρην ἀν, εἰ μὴ τῷ ἐγράφη. Τὰ μικρὰ συμφέ-
 ροντα τῆς πόλεως ἔδει με φυλάττειν, τὰ δ' ὅλα, ὥσπερ ὅτοι
 πεπραγμένα Φιλίππῳ; ὃ δὴ πᾶς. Λέγε τοίνυν μοι τὸ ψή-
 ρισμα περὶ λαβῶν, ὃ σαφῶς ὅτος εἰδώς, παρέβη. Λέγε.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

ΕΠΙ Ἀρχὸς Μνησιφίλῃ, Ἑκατομβαιῶντος ἔτη καὶ νέα,
 φυλῆς πρυτανεύσης Πανδιονίδος, Δημοσθένης Δημοσθένης
 Παλαιὸς εἶπεν· Επειδὴ Φιλίππος ἀποστείλας πρέσβεις πρὸς
 τὴν εἰρήνης πρὸς Ἀθηναίους, ὁμολογῆσθαι πεποίητο σωθήκας,
 δίδοχθαι τῇ Βαλῇ καὶ τῷ Δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, ὅπως ἀν' ἡ Εἰρήνη
 ὀπιτελεσθῇ, ἡ ὀπιχειροτονηθεῖσα ἐν τῇ πρώτῃ ἐκκλησίᾳ,
 πρέσβεις ἐλέσθαι ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἡδη πέντε· τοὺς δὲ
 χειροτονηθέντας

adducendos esse legatos censui,
 id infectatur atque exagitat. Sed
 quid me agere oportuit? non de-
 cernere, ut illi ad vos adduceren-
 tur, qui idcirco venerant ut vo-
 biscum colloquium haberent? aut
 jubere, ut iis spectandi locum
 non daret Architectus? ac binis
 obolis spectare potuerant si hoc
 decretum non fuisset. Exigua igitur
 Reipubl. commoda mihi e-
 rant curanda, summa autem (ut
 isti fecerunt) Philippo venden-
 da? minimè vero. Age, cape
 decretum illud, & lege: quod

cum iste fatis (contra ipsum fa-
 cere) sciret, præterit. Lege.

D E C R E T U M.

Archonte Mnosiophilo, Hecatombai-
 onis die ultimo, Pandionid tri-
 bu Prytanicam potestatem exer-
 cente, Demosthenes Demosthenis
 F. Pæaniensis, retulit: Postquam
 Philippus, missis ad Athenienses
 legatis de Pace, fædus iniit, pla-
 cere Senatui Populoque Athenien-
 si, quò Pax, quæ in primâ concione
 probata est, perducatur ad finem,
 legatos ex omnibus Atheniensibus
 deligi quinque: delectos autem
 nullâ

χειροτονηθέντας ἀποδημεῖν, μηδεμίαν ἀναβολὴν ποιησάμενος, ὅπως ἀν' ὄντα πυρρῶν τὸ Φίλιππον, καὶ τὰς ὀρκίας λαβεῖν παρ' αὐτοῦ καὶ δοῦναι τὴν ταχίστην, ὅτι ταῖς ὁμολογησάμενος συνθήκαις ἀπὸ πρὸς τὸν Ἀθηναίων Δῆμον, συμπεριλαμβανόμενος καὶ τὰς ἐκατέρων συμμάχους. Πρέσβεις ἡρέθηζ, Εὐβουλος, Αναφλύπιος, Αἰσχίνης Κοτωκίδης, Κηφισοφῶν Ραμνέσιος, Δημοκράτης Φλυεύς, Κλέων Κοτωκίδης.

ἰ. Ταῦτα γράψαντος ἐμὲ τότε, καὶ τὸ τῇ Πόλει συμφέρον, καὶ τῷ Φιλίππῳ ζητῶντος, βραχὺ φροντίσαντες οἱ χρηστοὶ πρέσβεις ὅτοι κατέστητο ἐν Μακεδονίᾳ πρὸς ὅλους μιλῶντας, ἕως ἤλθε Φίλιππος ἐκ Θράκης, πάντα κατασπράγμενος ταχέως. ἔξον ἡμερῶν δέκα, μάλλον δὲ τριῶν ἢ τετάρων, εἰς τὴν Ἑλλάδα πορεύσας ἀφίχθαι, καὶ τὰ χεῖρα σώσει λαβόμενος τὰς ὀρκίας, πρὶν ἐκείνους ἐξελεῖν αὐτά. Οὐ γὰρ ἀν' ἡμέρας αὐτῶν παρόντων ἡμῶν ἢ ὅσα ἀν' ὀρκίζομεν αὐτὸν, ὥστε τὴν εἰρήνην ἀν' ἀμαρτήκει, καὶ ἔκ ἀν' ἀμφοτέρω εἶχε καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὰ χεῖρα.

Τὸ

nullā morā interpositā proficisci oportere, eò loci ubi esse Philippum audierint; & iusjurandum tum ab eo exigere, tum etiam dare quamprimum, de fœdere inter illum & Populum Atheniensem sancito, comprehensis etiam utrorumque Sociis. Legati electi sunt, Eubulus Anaphlystius, Æschines Cothocides, Cephisophon Rhamnysius, Democrates Phlyensis, Cleon Cothocides.

10 Quæ cum ego tunc decrevissem, Reipubl. non Philippi utilitati prospiciens, parum solli-

citi boni isti Legati cunctati sunt in Macedoniâ totos tres menses, donec è Thraciâ reverteretur Philippus, omnibus locis in eâ regione funditus everfis: cum liceret intra decem dies, vel triduum potius aut quatrimum in Hellepontum proficisci, & loca conservasse, exacto iurejurando priusquam ea ille expugnasset. Aut enim ea non attigerat presentibus nobis, aut iusjurandum ab eo non acceperamus: ita pacem non impetrârat, nec utrisque potitus fuerat, & Pace & oppidis.

Primum

Τὸ μὲ ποίνωσι οὐ τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον, κλέμμα μὲν Φίλιππος, δωροδοκίμα δὲ τῆς ἀδίκων τέτων ἀνθρώπων καὶ τοῖς ἐχθροῖς, τοῖς τὸν ἐγένετο ὡς ἔρ' οὐ καὶ τότε, καὶ νῦν, καὶ αἰὶ ὁμολογῶ πολεμεῖν καὶ διαφέρεισθαι τέτοις.

ια'. Ἐτερον δ' εἰς ἐφεξῆς ἐπ' ἐκείνου μῆζον κακούρημα θεάσαοθε. Επειδὴ γὰρ ὁμολόγησε τὴν εἰρήνην ὁ Φίλιππος ἐξεν, παραβῶν τὴν Θράκην ἀπὸ πούτης, καὶ περὶ τὴν ἐμὴν ἡγεμονίαν, πάλιν ὠνεῖται παρ' αὐτῆς, ὅπως μὴ ἀπίωσιν οὐκ Μακεδονίας, ἕως ἂν τὰ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς Φωκέας εὐτρεπῇ ποιήσασιν. ἵνα μὴ δεῦρο ἀπαγγελλόντων αὐτοῖς, ὅτι μέλλει καὶ πρὸς τὴν ἀναστάσιν πορεύεσθαι, ἔξέλθοιτε ὑμεῖς, καὶ περιπλεύσαντες ταῖς πελάγεσιν εἰς Πύλας, ὥσπερ πρότερον, κλείσατε τὸν Πόρθμον. ἄλλ' ἅμ' ἀκούετε ταῦτα ἀπαγγελλόντων ὑμῖν τέτων, κακεῖν οὐ καὶ τὸς εἰς Πυλῶν, καὶ μεδὲν ἔχει ὑμεῖς ποιῆσαι. Οὕτω δ' ἡμεῖς ὁ Φίλιππος οὐ φοβῶ, καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ,

Primum igitur in hac legatione & Philippi fraudulentia, iniquorumque istorum hominum & Diis inuisorum perfidia talis extitit: quâ de causâ, uti tunc temporis, ita & nunc, & in æternum profiteor me cum istis pugnare & litem habere.

II. Jam aliud statim scelus animadvertite, & priori isto longè immanius. Postquam promisit Philippus pacem se nobiscum esse habiturum, occupatâ prius Thraciâ propter istorum ignaviam, qui meo decreto non obtemperaverant, aliud nunc ab iis pretio mer-

catur, ut ne decederent Macedonia, priusquam res suas militares contra Phocenses profecturus instruxisset: ne, si vobis ea renunciarent, legati, illum scilicet cum paratum esse cum iter incepturum, vos cum copiis exeuntes, circumactisque triremibus Pylas perentes, Porthmum ei intercluderetis, sicuti prius fecistis: sed ut vos eodem tempore nuncium acciperetis cum ille intra Pylas esset, & nihil omnino vobis relinqueretur agendum. Tanto autem in timore erat, tamq; vehementerangebatur

D d Philippus,

ἀγωνία, μὴ καὶ ταῦτα περιληφότος αὐτῷ, πρὸ ὧν τὴν Φωκέαν
ἀπολέατο, ἀκύναντες ψηφίσασθε βοηθεῖν αὐτοῖς, καὶ ἐκφύ-
γει τὰ τραύματα αὐτῶν, ὥστε πάλιν μεθ' ἧς κατὰ πύργον
τετονὶ, οὐκ ἐπὶ κοινῇ μετ' ἧς ἄλλων πρέσβεων, ἀλλὰ ἰδίᾳ
καθ' αὐτὸν, τοιαῦτα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν καὶ ἀπαγγεῖλαι δι' ὧν
ἀπαντ' ἀπώλετο.

16'. Αἰσῶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δέομαι, τὸ μεμνη-
σθαι ὑμᾶς παρ' ὅλον τὸ ἀχῶνα, ὅτι μὴ κατηγορήσαντος Αἰσχίνου
μηδὲν ἔξω τῆ γραφῆς, ἔδ' ἀν' ἐγὼ λόγον ἔδεναι ἐποιέμην ἐπι-
ρον· ἀπάσης δ' αἰτίας καὶ βλασφημίας ἅμα τέτε κεχημέ-
νη, ἀνάγκη καὶ μοι πρὸς ἕκαστα τῶν κατηγορημάτων μικρὰ ἀπο-
κρίνεσθαι. Τίνες ἐν ἡμῶν οἱ παρὰ τέτε λόγοι τότε ρηθέντες, καὶ
δι' ὧν ἀπαντ' ἀπώλετο; Ως δ' εὖ δεῖ δορυβεῖσθαι περὶ πῶτε λη-
λυθέναι Φίλιππον εἶσω Πυλῶν, ἔσται καὶ ἀπανθ' ὅσα βέβηκα
ὑμεῖς ἐὰν ἔχηθ' ἡσυχίαν· καὶ ἀκύνετε δι' οὖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, οἷς
μὲν ἐχθρὸς ἦκα, φίλον αὐτὸν γένημένον, οἷς δὲ φίλος, τῶν αὐτοῦ
αὐτῶν

Philippus, ne etiam his à se oc-
cupatis, ante perditos Phocenses,
vos iis, auditâ re, auxilia decer-
neretis, & ille effectum nihil da-
ret: ut rursus impurum istum ho-
minem, non jam communiter
cum cæteris legatis, sed ipsum se-
paratim conduceret, ut vobis ea
diceret ac renuntiaret, quorum
operâ pessundantur omnia.

12. Porro vos, Athenienses,
oro atque obtestor, ut per totam
causam memineritis, si nihil ex-
tra rem ipsam objecisset mihi Æ-
schines, me quoque nullum aliud

verbum fuisse facturum: cum au-
tem ille omnia crimina & male-
dicta coacervârit, necesse quoque
mihi esse, ut singulis criminatio-
nibus pauca respondeam. Quæ-
nam igitur illius verba tum fue-
runt, per quæ perierunt omnia?
*Non est tumultuandum propterea
quod Philippus esset intra Pylas
progressus: consecuturos enim vos
omnia ex sententiâ vestrà, si mo-
dò quiesceretis: atque intra bi-
duum aut triduum audieturos,
quorum hostis venisset, iis ami-
cum; quorum amicus, iis hostem
esse*

αὐτὸν ἐχθρὸν. Οὐ γὰρ τὰ ῥήματα τοῖς οἰκειότητι (ἔρη) βε-
βαιῶν, (μάλα σεμνῶς ὀνομάζων) ἀλλὰ τὸ, ταῦτά συμμέ-
ρειν· συμφέρει δὲ Φιλίππῳ καὶ Φωκεῦσι καὶ ὑμῖν ὁμοίως ἁ-
πασι, τῆς ἀναλγησίας καὶ τῆ βαρύτητι ἀπαλλαγῆναι τῶν
Θηβαίων. Ταῦτα δὲ ἀσμένως πινὲς ἤκχον αὐτῷ, ἀλλὰ πλὴν
τοῦ ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θηβαίους. Τί οὖν συνέ-
βη μὲν ταῦτα εὐθύς; ὅτι εἰς μακρὰν τῆς μὲν ταλαπύργης
Φωκέας ἀπολέσθαι, καὶ κατασκαφίσθαι τὰς πόλεις αὐτῆς.
ὕμῃς δ' ἡσυχίαν ἀγορεύει, καὶ τὴν πεισθένειαν, μικρὸν ὑπε-
ρον σκευαλωγῆν ὅτι τῶν ἀγῶν, τῶν δὲ χρυσίων λαβεῖν
καὶ ἐπὶ πρὸς τοῖς, πλὴν μὲν ἀπέχθειαν, πλὴν τοῦς Θηβαίους
καὶ Θεσσαλοὺς τῇ πόλει γενέσθαι. πλὴν δὲ χάριν, τῇ ὑπὲρ
τῶν πεπεραλμῶν, Φιλίππῳ. Οἱ δ' ὅτι ταῦτ' ἔχει,
λέγει μοι τότε ὁ Καλλισθένης ψήφισμα, καὶ τὸ ὅτι πολλὸν τὸ
ὅτι Φιλίππου, ὅτι ὡς ἀμφοτέρων ὑμῖν ἀπαντα ταῦτ' ἔσται
φανερὰ. Λέγει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

esse factum. Neque enim verbis a-
micitias (aiebat) confirmari (magno
cum factu id efferens) sed utilita-
tum potius similitudine & com-
munitate. Convenire autem Phi-
lippo, & Phocensibus & vobis om-
nibus, stupore & molestia Theba-
norum liberari. Hisce quidam
patienter eo tempore aures ad-
vertebant, propterea quod iræ
tunc essent inter nos & Theba-
nos. Quid vero statim hæc se-
cutum est? nempe ut pauld post
miseri Phocenses interirent, &

eorum urbes everterentur: vos
autem quiescentes, & isti mo-
rem gerentes, non longo inde
tempore impedimenta è campo
veheretis, iste verò aurum reci-
peret. Ad hæc etiam, ut The-
banorum Thessalorumque Resp.
fusciperet inimicitias, Philippus
autem pro hisce factis gratiam
cum iisdem iniret. Quæ ut vera
esse constet, lege mihi & Cal-
listhenis decretum, & literas Phi-
lippi, quæ vobis hæc omnia ma-
nifesta reddent. Lege.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΕΠΙ Μνησιφίλῃ Ἀρχόντῳ, Συγκλήτῃ Ἐκκλησίας καὶ
 Στρατηγῶν γενομένης, καὶ Πρυτάνεων καὶ Βουλῆς γνώμῃ, Μα-
 μακλειᾶνος δεκάτῃ ἀπὸντος, Καλλισθένης Ἐτεονίκῃ Φα-
 ληρεὺς εἶπε· Μηδένα Ἀθηναίων μηδεμιᾷ παρευρέσθαι οἱ τῇ
 χώρα κοιτᾶν ἡμέρας, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ Πειραιᾶ, ὅσοι μὴ οἱ
 τοῖς φρεσίν εἰσὶν ἀποτεταγμένοι. Τῶν δ' ἐκείτους ἢ
 παρέλαβον τάξιν ἀφ' ἑαυτῶν, μήτε ἀφ' ἡμερεύοντα, μήτε ἀπο-
 κοιτᾶν. Οἱ δ' ἂν ἀπειθήσῃ τῷ ψήφισματι τούτῳ, ἐνόησεν
 ἕως τοῖς ὁμοδοσίαις ἐπιτιμίαις, εἰ μὴ ἀδυνάτον ἐπιδεικνύει
 τοῖς αὐτὸν ὄν· τοῖς δ' ἀδυνάτων ὅπως κρινέτω ὁ ὅτι τῷ ὁ-
 πλων Στρατηγῶν, καὶ ὁ ὅτι τῷ Διοικίσει, καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς
 Βουλῆς. Κατακομίζεν δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν πάντα τὰ τὰ χεῖρ
 τὰ μὴ οἱ τὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν, εἰς Ἀγυὴν καὶ Πειραιᾶ· τὰ δὲ
 ἐκ τὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσιν, εἰς Ἐλευσίνα, καὶ Φυλὴν, καὶ Ἀ-
 φιδίαν, καὶ Ραμνυνίαν, καὶ Σύνιον. Εἶπε Καλλισθένης Φαληρεὺς.

Ἀρ

D E C R E T U M.

Archonte Mnesiphilo, concione
 extra ordinem convocata per Du-
 ces, & ex sententia Praefectorum
 ac Senatûs, 21. die Mæmacterio-
 nis, Callisthenes Eteonici F. Pha-
 lereus retulit: Nequis Athenien-
 sium ullo de commento in agris
 pernoctet, sed in Urbe & Piræo
 commorentur omnes, nisi qui in
 praesidiis dispositi sint. Horum au-
 tem, quem quisque locum sortitus
 est, eum teneat, neque interdum

aut noctu absit. Quisquis huius
 decreto morem non gesserit, pro-
 ditorum poenas luat, nisi ostendat
 hoc à se vitari nequaquam potu-
 isse. Inevitabilia autem cognoscat
 judicetque armorum Praefe-
 ctus, & Quaestor, & Scriba Se-
 natûs. Amoveantur omnia ex a-
 gris quamprimum: quaecunque in-
 tra 120 stadia reperta fuerint,
 deferantur in Urbem & Pira-
 eum: quæ ultra 120 stadia, in-
 Eleusinem, Phylen, Aphidna,
 Rhamnuntem, & Sunium. Dixit
 Callisthenes Phalereus.

Nunquid

Αρ' ὅτι ταύτας ταῖς ἐλπίσιν ἐποιῶδε ἢ εἰρλίῳ, ἢ παρ' ἐπιγείλαθ' ὑμῖν ὅτος ὁ μαθωτός; Λέγε δ' αὐτῷ ὅτι πολλῷ, ἢν δεῦρ' ἐπεμψε Φίλιππος μὲν ταῦτα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Μακεδόνων Φίλιππος, Ἀθηναίων τῇ Βελῇ καὶ τῇ Δήμῳ, χάρειν. Ἰτε ἡμᾶς παρεληλυθότας εἶσω Πυλῶν καὶ τὰς κτ' Φωκίδα ὑφ' ἑαυτῶν πεποιημένους· καὶ ὅσα μὲν ἐκασίως ὥρσεντο τῷ πολισμάτῳ, φρεσὶς εἰσαγοχότας· τὰ δὲ μὴ ὑπακόντα, κατακράτος λαβόντες καὶ Ἰξανδροποδιστάμενοι, κατασκάψαμεν. Ἀκούων δὲ καὶ ὑμᾶς παρασκαύζεσθαι βοηθεῖν αὐτοῖς, γράφα ὑμῖν, ἵνα μὴ πλεῖον οἰοχλήσθε τοῖς τέττον. Τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις, ὅθεν μάλιστα μοι δοκεῖτε ποιεῖν, ἢ εἰρλίῳ σωθέντες, καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγρεις, καὶ ταῦτα ὅθεν συμπεριλημμένων τῷ Φωκέων ἐπὶ ταῖς κοιναῖς ἡμῶν συνθήκαις· ὥστε εἴαν μὴ ἐμμένετε τοῖς ὁμολογημένοις, ὅθεν ὥρσεντε ἔξω ὅθεν ἐφθαλέναι ἀδικούντες.

ιγ'. Ἀχέετε

Nunquid hâc spe Pacem fanxeratis, aut hæc vobis pollicebatur iste mercenarius? Age, lege & Literas, quas postea à Philippo accepimus.

LITERÆ PHILIPPI.

Philippus Macedonum Rex Senatui Populoque Atheniensi S. Scitote nos intra Pylas esse progressos, & Phocidem subegisse. Quæ sponte deditionem fecerunt, in iis oppidis præsidia locavimus: quæ verò imperio non paruerunt,

vi cepimus; mancipiisque in servitutem redactis, solo æquavimus. Cùm autem acciperem vos in eorum auxilium paratos esse, scripsi jam ad vos, ne de hâc re plus æquo essetis solliciti. Ut enim summatim loquar, mihi videmini nullum omnino modum servare, qui, cùm pacem pepigeritis, nihilominus in aciem descendatis, quanquàm in communi nostro fœdere Phocenses non sint comprehensi. Quare, si fidem præstare nolitis, nullâ re, nisi auspiciandis injuriis, me antevertetis.

13. Auditis

ιγ'. Ακούετε ὡς σαφῶς δημοῖ καὶ δρεῖζεται αἰ τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ πρὸς τὰς αὐτῶ συμμαχίας. ΟΤΙ ταῦτα ἐγὼ πεποίηκα ἀκόντων Ἀθηναίων, καὶ λυπυμύων, ὥτ' εἴωρ εὖ φρονεῖτε, ὦ Θεβαῖοι, καὶ Θεσσαλοὶ, τὰς μὲν ἐχθρὰς ὑπὸ λήψαδε, ἐμοὶ δὲ πιστεύετε. Οὐ γὰρ τοῖς ῥήμασι χά-
 ρας, ταῦτα δὲ βεβλόμενος δεικνύομαι. Γοιγαρὲν ἐκ τῶν
 ὥχτο ἐκείνης λαβὼν, εἰς τὸ μηδὲν πρὸς ὧν τῷ μὲν ταῦ-
 τα, μηδ' αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ἐᾶσαι πάντα τὰ πρὸς ἡμᾶς
 ἐκείνον ὑφ' αὐτῶ ποιήσασθαι. Ἐξ ὧν ταῖς πρὸς ἡμᾶς συμ-
 φορᾶς οἱ παλαιότεροι Θεβαῖοι κέχρηται. Ο δὲ ταύτης τῆς
 πίστεως αὐτῶ συνεργὸς καὶ συναγωνιστὴς, καὶ ὁ δεῦρ, ἀπαχέλας
 τὰ ψευδῆ καὶ φευγὰς ὑμᾶς, ὅτις ὅστις οἱ παλαιῶν
 οὐδὲν μὲν νῦν πάτη, καὶ διεξιὼν ὡς οἰκτρά. καὶ τού-
 των, καὶ τῶν αἰ Φωκεῦσι κακῶν, καὶ ὅσ' ἄλλα πεποίησαν
 Ὡς ἐλλείψας, ἀπάντων αὐτὸς ὡν αἰπῶ. Δῆλον γὰρ ὅτι σὺ
 μὲν ἀλγεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, Αἰσχίνῃ, καὶ τοῖς Θεβαῖς
 ἐλλείψας,

13. Auditis, quàm perspicuè in his ad vos literis, foederatos suos moneat doceatque: *Hæc ego feci in vobis Atheniensibus & aggrè ferentibus. Quare si sapitis, Thebani & Thessali, tum eos hostes existimabitis, tum mihi fidem habebitis.* Non quòd expressis verbis ita scripserit, sed ita intellectum voluerit. Ubi igitur hoc factum est, cum primum eos aggredere, aded sibi omnes subjecit, ut nequaquam sibi proficerent aut quid animadverterent, sed ab illo tempore universa

in suam potestatem redigere eum paterentur: unde contigit, ut infelices Thebani his calamitatibus impediuntur. Istius autem fidei conciliator atque adiutor strenuus, qui falsa huc retulit mendacia, & fucum vobis fecit, is est qui Thebanorum nunc luget infortunia, & quàm ea sint miserabilia exponit: cùm sit & eorum, & Phocensium malorum, & quibuscunque aliis Græci fuerint involuti, omnium Caput & Principium. Tu scilicet, *Æschine*, propter Thebanorum calamitates angeris, &

ἱερεῖς, κτήματα ἔχον ἐν τῇ Βοιωτίᾳ, καὶ γεωργῶν τὰ
ὀρεινῶν· ἐγὼ δὲ χαίρω, ὅς εὐθὺς ἐξηγέμεν ὑπὸ ἧς ταύ-
τα περὶ αὐτοῦ.

14. Ἀλλὰ ὅς ἐμπέπλωκα εἰς λόγους, ὅς αὐτίκα μάλ-
λον ἀρμόσθι λέγειν ἴσως. Ἐπαινέμι δὲ πάλιν ὅτι τοῖς ἀπο-
δείξεις ὡς τὰς τούτων δωρεοδοκίμας, καὶ ἀδικήματα, τῇ
καὶ παρόντων περὶ αὐτῶν γέγονεν αἴτια. Ἐπειδὴ ὅς ἐξη-
πάτηθε μὲν ὑμεῖς ὑπὸ ἧς Φιλίππου ἀφ' αὐτῶν, τῶν ἐν
ταῖς περὶ αὐτοῦ μαθησάντων ἑαυτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ
ὅσῃ ἀληθὲς ὑμῖν ἀπαγγελάντων, ἐξηπάτητο δὲ οἱ τα-
λαίπωροι Φωκεῖς καὶ ἀνὴρλυτο αἱ πόλεις αὐτῆς, τί ἐγένετο;
15. μὲν χατάπλουτοι Θεσσαλοὶ, καὶ ἀνάμαστοι Θεβαῖοι, φίλον,
εὐεργάτην, σωτῆρα, 16. Φίλιππον ἡγεῖσθαι πάντ' ὁκνεῖ-
17. ὡς αὐτοῖς, καὶ ὅσῃ φωνῇ ἤκουον, εἰ περ ἄλλο τι
βέλοιο λέγειν. Ὑμεῖς δὲ ὑπορώμενοι τὰς περὶ αὐτοῦ, καὶ
δοξαζόμενοι, ἤγετε τι ἐν ὑμῶν ὅμως· καὶ ὅς ὡς ὅ, π
ἀν

& Te eorum miseret, cum in
Boeotiā possessiones occupes, at-
que eorundem agros colas: ego
autem lætor, qui statim in judi-
cium vocabar ab eo scilicet qui
ista fecerat.

14. Sed incidi in eas res, quas
paulo post dici magis conveniet.
Revertor itaque ad probandum
& palam faciendum quomodo
istorum corruptelæ ac injuriæ
presentium turbarum causæ exte-
rierint. Postquam enim vos à Phi-
lippo circumventi eratis istorum
operâ, qui se in legationibus illi

mercede locaverant, nihilque veri
vobis renuntiârant; circumvento
& infelici Phocenſium populo,
oppidisque eorum expugnatis,
quid factum est? Theſſali, ho-
mines detestandi, stolidique isti
Thebani, amicum, bene de se
meritum, Servatorem Philippum
ducebant: Is iis erat instar om-
nium: neque vocem ejus audie-
bant, qui aliter quicquam vellet
suadere. Vos autem, quamvis ea
quæ fiebant suspecta haberetis, ea-
demque ægrè ferretis, tamen pa-
cem servabatis: Neque enim erat
quod

ἀν ἐποιεῖτε μόνοι. Καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Ἑλλήνες, ὁμοίως ὑμῖν
 πεφρακισμένοι, καὶ διημαρτηκότες ὧν ἤλπισαν, ἦγον ἔ
 εἰρλίῳ ἄσμενοι, καὶ αὐτοὶ τρέπον πινὰ ἐκ πολλῶν πολε-
 μύμων. Ὅτε γὰρ Θερίων ὁ Φίλιππος, Ἰλλυριοὺς καὶ Τρι-
 βαλοὺς, πινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατεπρέφετο, καὶ δυνά-
 μεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖτο ὑφ' ἑαυτοῦ, καὶ τινες τῶν
 ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τ' εἰρήνης ἕξοσίᾳ βαδίζοντες ἐκεῖσε
 διεφθέρωντο, ὧν εἷς ἦτο Ἰῶν. τότε πάντες, ἐφ' οὓς ταῦ-
 τὰ παρεσκυιάζετο ἐκείνη, ἐπολεμοῦντο. Εἰ δὲ μὴ ἦοθα-
 νοντο, ἔπερθε λόγος ὅτος, καὶ πρὸς ἐμέ. Εγὼ μὲν γὰρ πρὸ-
 λεγον, καὶ διημαρτυροῦμι, καὶ παρ' ὑμῖν αἰεὶ, καὶ ὅποι
 πεμφθεῖμι. αἱ δὲ πόλεις εἰδόσιν, τῶν μὲν οὖν τῶν πολι-
 τεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδοκούντων καὶ ἀφαιρεμένων
 ἐπὶ χερίμασι. τῶν δὲ ἰδιωτῶν καὶ πολλῶν, τὰ μὲν οὖν
 προσωμενῶν, τὰ δὲ τῇ καθ' ἡμέραν ῥαγῶν, καὶ πολλῇ
 δολοφονίᾳ, καὶ τοιούτον τι πάθος πεπονθότων ἀπάντη.

Πλὴν

quod efficere possitis soli. Quin
 & alii Græci uti & vos decepti,
 & iis quæ sperârant frustrati, pa-
 cem cupidè servabant: et si & ipsi
 quodammodo jamdiu bello pete-
 rentur. Cum enim quoquo ver-
 sus grassans & circumiens Philip-
 pus, Illyrios, Triballosque, &
 Græcorum quoque nonnullos
 subigeret, & multas magnasque
 copias sibi subjiceret, & quidam,
 qui pacis conciliandæ gratiâ illuc
 ex urbibus profecti erant, *muneribus*
 corrumperentur, quorum
 iste unus fuit: tunc omnibus, con-

tra quos ille hæc instruxerat, bel-
 lum inferebatur. Utrùm verò id
 animadverterint necne, alia est
 quæstio, neque ad me omnino
 attinet. Ego enim prædicebam
 & testificabar, tum apud vos sem-
 per, tum quodcunque mittebar:
 sed malè habuerunt civitates, cum
 & magistratus rebusque gerendis
 præfecti munera acciperent ac
 largitionibus corrumperentur, &
 homines privati partim non pro-
 spicerent, partim quotidianâ in-
 dulgentiâ & otio deliniti essent,
 atque hoc morbo correpti uni-
 versi:

πλιὺν ἔκ ἐφ' ἑαυτὸς οἰομύων ἐχάστων τὸ δεινὸν ἤξεν, ἀλλὰ
 ἀφ' ᾧ τ' ἐτέρων κινδυνῶν τὰ ἑαυτῶν ἀσφαλῶς οὐκ ἔχουσιν ὑπο-
 λαμβανόντων, ὅταν βέλων. Εἴτ', οἶμα, συμβέβηκε τοῖς
 μὴ πλήθεσιν, ἀντὶ τ' πολλῆς καὶ ἀκαίρου ῥαθυμίας, τ' ἐλθού-
 ρεσιν ἀπολλυμέναι· τοῖς δὲ παρεστηκόσι καὶ τὰλλα πλιὺν
 ἑαυτοὺς οἰομύοις πωλεῖν, πρὸς τὰς ἑαυτοὺς πεπρακόσιν
 ἡσθῆσθαι. Ἀντὶ τ' φίλων καὶ ξένων, ἀπὸ τότε ὠνομάζοντο ἡνίκα
 ἐδωροδοκῶν, νῦν κίλακες, καὶ θεοὶς ἐχθροὶ, καὶ τὰλλα ἅ' ἐπρησ-
 κει πάντα ἀκέραια.

ιε'. Οὐδεὶς γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρὸς τῷ πρὸς διδόν-
 τῳ συμφέρον ζητῶν, χρήματα ἀναλίσκει. ἔδ' ἐπειδὴν
 ὡς ἂν πείνηται κύειται γίνηται, πρὸς τῷ πρὸς διδόντῳ συμβού-
 λω πρὸς τῶν λοιπῶν ἐπὶ ζῆται. Οὐδὲν γὰρ ἡμῶν ἐν δαι-
 μονέστερον πρὸς διδόντῳ. Ἀλλ' οὐκ ἐπὶ ταῦτα, οὐκ ἐπὶ πό-
 θῃ; πολλὰ γὰρ καὶ δεῖ. Ἀλλ' ἐπειδὴν τ' παραγμάτων ἐγκρα-
 τῆς ὁ ζητῶν ἀρχὴν καταστῇ, καὶ τῶν ταῦτα ἀποδομύων
 διασώτης

verſi: Singuli verò haud credide-
 runt ſe quicquam mali paſſiuros,
 ſed aliorum periculis ſuas opes in
 tuto poſſe collocare, quandocun-
 que vellent. Ita puto eveniſſe,
 ut & vulgus hominum pro nimia
 ſocordia libertatem amitterent, &
 magiſtratus etiam, iique qui cæ-
 tera omnia præter ſemetipſos à ſe
 vendenda fore confiſi ſunt, ſe
 primos venundari intellexerint.
 Enimvero non ampliùs amici aut
 hoſpites dicuntur, quibus titulis
 tum, cùm munera acceperint, di-
 gnati ſunt, ſed aſſentatores, &

Diiſi inviſi, cæteraque omnia, quæ
 de iſtiusmodi proditoribus dici fas
 eſt, audiunt.

15. Nemo enim, Athenienſes,
 inter ſumptus faciendos proditori
 conſulit, neque cùm ea jam poſ-
 ſideat quæ pretio mercatus eſt, de
 iis quæ ſuperſunt proditoris con-
 ſilio utitur. Alioqui Proditor nî-
 hil eſſet felicius. Sed non ita ſe
 res habent, non ita ſe habent. Quî
 enim poſſet fieri? multum certè
 abeſt. Sed poſtquam iſ qui impe-
 rium affectat, in poteſtatem ſuam
 quæſita redegerit, etiã proditorum

E e

Dominus

διασώτης ὄσι. Τινὲ δὲ πονηρίαν εἰδώς, τότε δὴ τότε καὶ μι-
 σεῖ καὶ ἀπιτεῖ, καὶ τροπικακίξει. Σκοπεῖτε δέ· καὶ γὰρ, εἰ
 παρελήλυθεν ὁ ἥ τ' ἀραξμάτων χειρὸς, ὁ τοῦ γε εἰδέναι τὰ
 τοιαῦτα χειρὸς αἰὲ πάρεσι τοῖς εὐφρονοῦσι. Μέχει τοῦ-
 τε Λαοθένης φίλῳ ὠνομάζετο Φιλίππου, ἕως τρω-
 δωκεν Ολυμπον. Μέχει τέτε Τιμόλαῳ, ἕως ἀπάλεσε
 Θήβας. Μέχει τέτε Εὐδικος, καὶ Σίμου, ὁ Λαεισ-
 σαῖοι, ἕως Θετταλίαν ὑπὸ Φιλίππῳ ἐποίησαν. Εἴτ' ἐλα-
 νομύων, καὶ ὑβρίζομένων, (καὶ τί κακὸν ἔχ' ἀπαρόντων;) πάντα
 ἢ οἰκυμένα μετὰ γέρονε προδοτῶν. Τί δ' Αἰείρατ' οἱ
 Σικυῶνι, καὶ τί Περίλαῳ οἱ Μεγάροις; ὅκ' ἀπερρίμμενοι;
 ἔξ ὧν καὶ σαφέστατ' ἂν πῖς ἴδοι, ὅπ' ὁ μάλιστα φυλάττων τ'
 ἑαυτὸ πατείδα, καὶ πλεῖστα ἀντιλέγων τέτοις, ἔτος ὑμῖν, Λι-
 γίνη, τοῖς προδιδοῦσι, καὶ μαθαρνῶσι, τὸ ἔχ' ἐφ' ὅτ' ὠρο-
 δοκήσετε ὡς ποιεῖ. καὶ ἀφ' οὗ πολλὰς τέτων, καὶ τὰς ἀν-
 θισαμένους τοῖς ὑμετέροις βυλήμασιν, ὑμεῖς ἐστὲ σωοί, καὶ
 ἑμμοδοί.

Dominus est. Eorum autem im-
 probitate spectatâ, tum odio eos
 prosequitur, tum nullam fidem ha-
 bet, tum contumeliosè infectatur.
 Rem reputate: etenim si ipsarum
 rerum tempus præterierit, tamen
 eas cognoscendi tempus nunquam
 abest Viris prudentibus. Tantisper
 Lathenes amicus Philippi habebatur,
 donec Olynthum prodidisset. Tantisper
 Timo laus, donec Thebas diruisset.
 Tantisper Eudicus & Simus, Larissæi ambo,
 donec Philippo Thessaliam subjec-
 cissent. Et tamen cum ita exa-

gitantur, & contumeliis afficiun-
 tur, & nihil mali non ferunt, to-
 tus terrarum orbis plenus est pro-
 ditoribus. Quid Aristratus Sicyo-
 ne? quid Megaris Perilaus? non-
 ne viles utrique & abjecti? Ex
 quibus planissimè liquet, qui sum-
 mâ diligentia patriam custodiat,
 atque talibus acerrimè adverte-
 tur, eum vobis Æschine, pro-
 ditoribus ac mercenariis corrupte-
 larum copiam suppeditare. Quo-
 niam enim id genus multi sunt,
 qui vestris resistunt consiliis, vos
 estis & incolumes & mercede
 donati.

ἔμμεθοι. Επεὶ δὲ γε ὑμᾶς αὐτοὺς, πάλας ἀνὲρ ἀπολό-
λατε.

ἰς'. Καὶ οὗτοι μὲν τὸ τότε πραχθέντων ἔχον ἐπὶ πολλὰ λέ-
γειν, καὶ ταῦτα ἡγούμενοι πλείω τῶν ἱκανῶν εἰρηάζοντο. Αἵτιος δὲ
ἦτο, ὥσπερ ἐωλοκρασίαν πινά μετ' ἐπὶ πονηρίας τῆς αὐτῆς καὶ τῆς
ἀδικημάτων χαλασπεδάσας, ἣν ἀναγκάσθοντες ἔτι πρὸς τοὺς νεω-
τέρους τῶν πεπορασμένων ἀπολύσασθαι. Παρίνωχλησθε δὲ καὶ
ὑμεῖς ἴσως, ὦ, καὶ πρὶν ἐμὲ ὁπῶν εἰπεῖν, εἰδότες τὸ τότε
τότε μαθαρνίαν. Κάποι φιλίας τε, καὶ ξενίας αὐτῶν ὀνομά-
ζει· καὶ νῦν εἰπέτε με λέγων, [Ὁ τίς Ἀλεξάνδρου ξενίαν
ὀνειδίζων ἐμοί.] Εἰ γὰρ σοὶ ξενίαν Ἀλεξάνδρου; πόθεν λα-
βόντι, ἢ παρ' ἀξιοθέντι; Οὔτε Φιλίω που ξένον, οὔτε Ἀ-
λεξάνδρου φίλον εἵποιμ' ἀνὲρ ἐγὼ σε, ἔχον ἔτι μαίνομαι· εἰ
μὴ καὶ τοὺς θείους, καὶ τοὺς ἄλλοις μεθοὺς πρᾶττονται,
φίλους καὶ ξένους δεῖ χαλεπὴν πᾶν μαθωσαμένων. Ἄλλ' οὐκ
ἐπὶ ταῦτα πόθεν; πολλὰ γε καὶ δεῖ. Ἀλλὰ μαθωτὸν ἐγὼ σε

Φι.

donati. Nam quantum vos vestra
ipsorum opera potuistis, de vobis
olim actum fuerat.

16. De rebus autem quæ illis
temporibus gestæ sunt, plura ad-
huc supersunt dicenda, tamen hæc
plus satis esse arbitror. Isti autem
imputandum est, quod tanquam
sentinam quandam suæ improbi-
tatis ac scelerum in me effuderit,
quam necesse fuit apud vos, qui
rebus ipsis juniores estis, eluere.
Vos autem fortasse estis inturbati,
qui, me nondum quicquam
de his locuto, istius operam nōstis

E e 2

mercenariam, quanquam eam ip-
se amicitiam & hospitium nomi-
nat: atque nunc alicubi de me
dixit, [**Is qui Alexandri hospi-
tium mihi exprobrat*] Egon' ho-
spitium tibi Alexandri? unde sci-
licet acceperis? aut quis eo es di-
gnatus? Nec Philippi hospitem,
neque Alexandri amicum ego te
dixerim: non ita sum infans:
nisi etiam mēsores alique omnes
mercenarii pro amicis conducen-
tium habendi sint. Aliter verò
res est: Unde? multum certè
abest. Sed mercenarium ego te

* Vid. *Æsch.* cap. 24.

Phi-

Φιλίππυ πρὸς τρεῖς, καὶ νῦν Ἀλεξάνδρου χαλῶ, καὶ ὅποι πάντες
εἰ δ' ἀπίστες, ἐρώτησον αὐτός. Μᾶλλον δ' ἐγὼ τῷ ὑπὲρ
σοῦ ποιήσω. Πότερ οὖν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μίσθωτος
Αἰσχίνης, ἢ Ξέν^{ος} εἰ) Ἀλεξάνδρου δοκεῖ; Ἀκέρεις ἂν λέ-
γῃσι; Βύλομαι τοίνυν ἤδη, καὶ περὶ τῆς γραφῆς αὐτῆς ἔπολο-
γήσομαι, καὶ διεξελθεῖν τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ. ἵνα, καὶ
ὡς εἰδὼς Αἰσχίνης, ὅμως ἀκέρση δι' αὐτοῦ φημι, καὶ τέτων τῶ πο-
ρεβλαδυνῶν, καὶ πολλῶν μειζόνων ἐπὶ τέτων δωρεῶν δίκης
εἰ) τυγχάνειν. Καὶ μοι λέγε τῆς γραφῆς αὐτῆς, λαβὼν.

Γ Ρ Α Φ Η.

ἰζ'. ΕΠΙ Χαυρώνδῃ Ἀρχοντος, Ελαφβολίων^{ος} ἔκλῃ
ἰσταμένῃ, Αἰσχίνης Ἀτρομήτης Κοθωκίδης ἀπῆνεγκε πρὸς τὸν
Ἀρχόντα πρὸς τῶν γράφῃν καὶ Κτησιφώντος Λεωσθένους
Ἀναφλυτίῃ, ὅπ' ἐγραφε πρὸς τὸν νομόν ψήφισμα, [Ὡς ἄρα δὴ
πεφανώσῃ Δημοσθένει Δημοσθένης Παμανιέα χρυσῶν πε-
φάνω, καὶ ἀναγρεῦσῃ εἰς τὸν Θεάπρω Διονυσίοις τοῖς Με-
γαλοῖς,

Philippi olim & nunc Alexan-
dri appello, & hi etiam omnes.
Nunquid dubitas? interroga eos:
atque ego aded tuo loco id fa-
ciam. Utrum vobis, Athenien-
ses, Mercenarius Æschines, an
Hospes esse Alexandri videtur?
Audin' quid dicant? Jam quod
ad ipsam accusationem attinet,
pro meipso respondebo, & mea
facta recensebo: ut quanquam
pernōrit Æschines, tamen audiat
quamobrem dicam me & his qui
jam decreti sunt honoribus, &
adhuc majoribus esse dignum.

Cape & lege mihi ipsam accu-
sationem.

A C C U S A T I O.

17. Archonte Chærondâ, sexto
die mensis Elaphebolionis, Æ-
schines Atrometi F. Cothocides
reum violatarum legum postula-
vit Ctesiphontem Leosthenis F. A-
naphlystium, quod decretum legi-
bus contrarium tulisset. [Nempe,
ut Demosthenes Demosthenis F.
Pæaniensis aureâ coronâ donare-
tur, & in Theatro Magnis Dio-
nysiis,

γάρτοις, Τραγωδίαις κακοῖς, Οπὶ σφανοῖ ὁ Δῆμος Δημο-
 σθένει Δημοσθένης Παλαιὰ χρυσῷ σφάνῳ, ἀρετῆς ἔ-
 νεκα, καὶ εὐνοίας, ἥς ἔχον ἀφ' αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἕλληνας
 ἅπαντας, καὶ τῷ Δῆμον πῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀνδραγαθίας· καὶ
 διότι ἀφ' αὐτοῦ πρῶτον, καὶ λέγων τὰ βέλπιστα τῷ Δῆ-
 μῳ, καὶ πρῶτος οὗτος ποιεῖν ὅ, τι ἀν' αὐτῷ ἀγαθόν·]
 πάντα ταῦτα ψευδῶς γράψας καὶ πλάττοντα, τῷ νόμῳ ἐκ
 εὐνοίας πρῶτον μὲν ψευδεῖς γράφας εἰς τὰ δημόσια γράμ-
 ματα καταβάλλεσθαι, εἶτα τῷ πρῶτον σφανοῦ· ἐπὶ
 δὲ Δημοσθένης τειχοποιός, καὶ ὅτι πῶν θωρακῶν τεταγ-
 μένῳ· ἐπὶ δὲ μὴ ἀναγορεύειν τῷ σφανοῦ ὅτι τῷ Θεά-
 τῳ, Διονυσίοις, Τραγωδῶν τῇ χαρῇ, ἀλλ' εἰ μὴ ἡ Βουλὴ
 σφανοῖ, ὅτι τῷ Βουλευτῇ ἀνιπτεῖν· εἰ δὲ ἡ Πόλις,
 ὅτι Πρυτὶς ὅτι τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τίμημα, πάντα πεντή-
 κοντα. Κλήτορες, Κηφισοφῶν Κηφισοφῶντος· Ραμνέσιος,
 Κλέων Κλέωντος· Κορυδαίνης.

17. A

missi, novis Tragædiis, prædica-
 retur, donari à populo Demosthe-
 nem Demosthenis F. Pæaniensem
 aureâ coronâ, virtutis ergo be-
 nevolutiæque, quam erga Græ-
 cos universos & civitatem Athe-
 niensem semper haberet; fortitu-
 dinis etiam, & constantiæ in a-
 gendo dicendoque quæ populo ma-
 ximè in rem fuerint, nec non
 propter alacritatem ejus in bene-
 ficiis pro virili suo præstandis.]
 Quæ omnia falsa scripsit, & le-
 gibus contraria: cum legibus cau-
 tum sit, primum, ne quid falso

scriptum in publicos commenta-
 rios referatur: deinde, nequis an-
 te relatas rationes coronetur. De-
 mosthenes autem muris reficien-
 dis est curator, & theatri pe-
 cuniæ præfectus. Adhuc etiam,
 ne coronæ prædicatio fiat in Thea-
 tro, cum celebrentur Bacchanalia
 & Tragædiæ novæ agantur: at
 si Senatus donet coronam, in Cu-
 riâ eam esse prædicandam; sin Ci-
 vitas, in Pnyce, hoc est, in concio-
 ne. Multa, 50 talenta. Testes, Ce-
 phisophon Cephisophontis F. Rham-
 nusius, Cleon Cleontis F. Cothocides.
 18. Quæ

1270
δεξιάς. ἡ. Α μὲν δῶκει ἔ ψήφισματός, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ταῦτ' ὅσιν. Εγὼ δ' ἀπ' αὐτῶν τούτων πρῶτον οἶμαι δὴ
λον ὑμῖν ποιήσῃν, ὅτι πάντα δικαίως ἀπολογίσομαι. Τὴν
γὰρ αὐτὴν τούτῳ ποιησάμενος τῶν γεγενημένων τάξιν,
ὡς πάντων ἐρῶ κατέχευον ἐφεξῆς, καὶ ὁδὸν ἐκὼν ὡς
λείπω. Τοῦ μὲν οὖν γράψαι πρᾶκτοντά με καὶ λέγειν
τὰ βέλπετα καὶ Δήμῳ ἀγαγεῖν, καὶ πρῶτον ἐπὶ ποιῶ
ὅ, π ἂν διώομαι ἀγαθόν, καὶ ἐπαυεῖν ὅτι τούτοις, οἱ
τοῖς πεπολιτευμένοις τὴν κρίσιν ἐπὶ νομίζω. Ἀπὸ γὰρ τῶν
ἐξεταζομένων εὐρεθήσεται, εἴτε ἀληθῆ ὡς ἐμοὶ γί-
γραφε Κτησιφῶν ταῦτα καὶ προσήκοντα, εἴτε καὶ ψα-
δῆ. Τὸ δὲ μὴ πρὸς γράψαντα [Ἐπειδὴν τὰς εὐθύναις δῶ]
σεφανῆν, καὶ ἀνειπεῖν ὅτι καὶ θεάτρῳ κελεύσαι ἔσφα-
νοι, κοινωνεῖν μὲν ἡγῶμαι καὶ τῷτο τοῖς πεπολιτευμένοις,
εἴτε ἄξιός ἐμι τοῦ σεφάνου, καὶ τῆς ἀναρρήσεως ἢ ὅτι τῶ-
τοῖς, εἴτε καὶ μὴ. Ἐπὶ μὲν τοῖς καὶ τοὺς νόμους δεικτέον εἶναι

μοι

18. Quæ contra Decretum ur-
get, Athenienses, ita quidem se
habent. Ego verò ex hisce ipsis
puto me vobis imprimis indica-
turum esse, quòd justâ excusatio-
ne sim omnia defensorus. In iis
enim quæ *contra me* scribuntur
eandem cum illo rationem tene-
bo, atque de omnibus suo ordine
sigillatim dicam, neque sciens
quicquam præteribo. Quoniam
igitur Ctesiphon *in Decreto suo*
scripserit, me optima pro populo
Atheniensi usque agere ac dicere,
& quodcunque commodi penès
me fuerit id esse facturum, me-

que super his laudaverit, eam ar-
bitror in meâ rerum admini-
stratione positam esse controver-
siam. Cum enim hæc explorata
fuerint, satis erit compertum, ut-
rum vera atque idonea an falsa
de me scripserit Ctesiphon. Quòd
verò me coronâ donandum esse
decreverit, atque hæc verba de-
creto non addiderit [*Postquam
rationes retulerit*] quòdque coro-
nam in theatro prædicari iusserit,
etiam hoc ad rerum adminis-
trationem attinere puto, utrum coro-
nâ & præconio dignus necne fue-
rim. Leges præterea ostendendæ
mihi

μοι δοκεῖ, καθ' οὓς ταῦτα γράφειν ἔξιω πούτω. Οὐ-
 πασι μὲν, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δικαίως καὶ ἀπλῶς τινὲ
 ἀπολογίαν ἔγνωκα ποιῆσθαι· βαδίσμα δ' ἐπ' αὐτὰ, ἀ
 πέρασται μοι· καὶ με μηδεὶς ὑπολάβῃ ἀπαρτᾶν ὧ
 λόγον τῆς γραφῆς, εἰάν τις Ἑλληνικὰς πράξεις καὶ λό-
 γους ἐμπέσω. Ο γὰρ δυνάων τοῦ ψηφίσματος [τὸ λέ-
 γει καὶ πράττειν τὰ ἄρτια με] καὶ γεγεμμένον ταῦ-
 τα ὡς ἐκ ἀληθείης, οὗτός ἐστιν ὁ τοὺς πρὸ πάντων τῶν
 ἐμοὶ πεπολιτωμένων καὶ πεπραγμένων λόγους οἰκείους καὶ
 ἀναγκαίους τῇ γραφῇ πεποιηκώς. Εἴτα καὶ πολλῶν πρᾶ-
 γμάτων ὧσων τὴ πολιτείας, τινὲ πρὸ τὰς Ἑλληνικὰς πρά-
 ξεις εἰλόμην ἐγὼ, ὥστε καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐκ τέτων δι-
 καίως εἶμι ποιῆσθαι.

θ'. Α μὲ οὕτω πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν
 ἐμὰ πρᾶγμα καὶ κατέχευε Φίλιππος, εἰάσω· ὅθεν γὰρ ἡ-
 γήματι τούτων εἶ) πρὸς ἐμὲ ἀ δ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ὅτι
 ταῦτα

mihi videntur, quibus ista scri-
 bere Ctesiphonti liceret. Atque
 istiusmodi quidem defensionem
 simplicem, Athenienses, & legi-
 timam facere mecum statui. Illa
 verò jam aggrediar quæ gesta sunt
 à me *in Republicâ*: nec suspe-
 ctum me quis habeat quasi sperem
 accusationem refugere & *vergi-
 versari*, si in Græcicas res ge-
 stas & Orationes incidero. Qui
 enim Decreto isti adversatur, *in*
quo me optima dicere ac agere
scriptum est, atque hæc tanquam
 mendacia iudicio prosequitur, ille
 idem est qui accusatione suâ efficit,

ut de rebus meis universis, quas
 publicè & privatim gessi, necesse
 habeam verba facere. Porro, cum
 multæ sint Reipublicæ admini-
 strandæ rationes, id ego secutus
 sum, quod ad Græcicas res ge-
 stas pertinebat: quamobrem *ar-
 gumenta mea* & demonstrationes
 æquum est ut inde deducam.

19. De iis igitur, quæ priusquam
 ego aut Rempubl. administrare
 aut pro concione verba facere coe-
 pissetem, præoccupârat & detinue-
 rat Philippus, penitus tacebo, ni-
 hil enim istorum arbitror ad me
 quicquam attinere: quæ verò, ex
 quo

ταῦτα ἐπέτιω ἐγώ, διεκωλύθη, ταῦτα ἀναμνήσω, καὶ
τούτων ὑφέξω λόγον, ποσοῖτον ὑπεπῶν. Πλεονέκτη-
μα, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπεῆρξε Φιλίππῳ πα-
ρὰ γὰρ τοῖς Ἑλλήσιν, οὐ πῖσιν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φο-
ρὰν προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ Θεοῖς ἐχθρῶν ἀν-
θρώπων συνέβη γενέσθαι, καὶ ποσαύτις, ὅσιν ὁδοὶς πο-
τὲρ πλεονέκτημα μέμνηται γεγενηῖαι. Οὐς συναγωνισαίς, καὶ συν-
εργούς λαβὼν, καὶ πλεονέκτημα κακῶς τοὺς Ἑλλήνας ἐχρη-
σάμενος πρὸς ἑαυτούς, καὶ σασιατικῶς, ἐπὶ χεῖρσιν διέθηκε
τοὺς μὲν ἑξαπατῶν, τοῖς δὲ διδύς, τοὺς δὲ πάντα πρὸς
πονηρὰ ἀφαιρῶν καὶ διέσπασεν εἰς μέρη πολλὰ, ἐνὸς τοῦ
συμφέροντος ἅπασιν ὄντος, κωλύειν ὁκνεῖν μέγαν γίγνε-
σθαι. Ἐν τοιαύτῃ δὲ κατὰσάσῃ καὶ ἐπὶ ἀγνοίᾳ τοῦ συνι-
σταμένου καὶ φουομένου κακοῦ τῶν πάντων Ἑλλήνων ὅτις,
δεῖ σκοπεῖν ὑμᾶς, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί προσήκον
ἦν ἐλέσθαι πράττειν, καὶ ποιεῖν τιτὸ πολὺν, καὶ τοῦ-

τω

quo ego ad res gerendas accessi,
prohibui ne efficeret, illa vobis in
memoriam revocabo, illorumque
rationem subjungam, ubi pauca
praefatus fuero. Philippo, Athe-
nienſes, id erat maximi momenti,
quodd eo tempore, non solum inter
hos vel illos, at inter Graecos per-
aequē universos, tanta esset prodi-
torum largitionibus corrupta ac
Diis invisā multitudo, quanta post
hominum memoriam nulla un-
quam contigerat: quos ille confi-
liorum atque operum suorum so-
cios & participes adeptus, reliquos
Graeciae populos jam tum à civili-

bus discordiis multa mala perpe-
ſos, gravius adhuc inter se commi-
ſit: dum hos in errorem traheret,
illis munera largiretur, alios quo-
vis modo corrumpere. Multas
denique in factiones eos diviſit,
cum iis interea omnibus id unum
esset commodissimum, ne ille
viribus polleret quantum possent
prospicere. Quo in rerum statu
cum omnes Graeci versarentur, at-
que adhuc coortam tempeſtatem
omnino ignorarent, vestrum est,
Athenienſes, vobiscum reputare,
quid eligere, quid aggredi, quid
perficere civitatem decuerit, ea-
rumque

των λόγων πρὶ ἐμῷ λαβεῖν· ὁ γὰρ ἐταῦθα ἑαυτὸν τάξας τῆς πολιτείας, εἰμὶ ἐγώ.

κ'. Πότερον αὐτὸς ἐχρῆν, Αἰσχίνην, τὸ φρόνημα ἀφῆσαν, καὶ τὴν ἀξίαν τὴν ἑαυτῆς, ἐν τῇ Θεσσαλῶν, καὶ Δολόπων τάξει συγκατακτᾶσθαι Φιλίππῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχὴν, καὶ τὰ τῶν πρεσβύτων χαλὰ καὶ δίκαια ἀναρεῖν; ἢ τὸτο μὴ μὴ ποιεῖν; (Δεινὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς) ἀλλ' ἐώρα συμβησόμενα, εἰ μηδεὶς κωλύσει, καὶ πρεσβυτέρητο (ὡς ἔοικεν) ἐκ πολλοῦ, ταῦτα θεωρεῖν γινόμενα; Ἀλλὰ νῦν ἔγωγε ὅτι μάλιστα ὅτι πῶντα τοῖς πεπραγμένοις ἡδέως ἀν' ἐρίμῳ, καὶ ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν ἐβούλετ' ἄν; πότερον τῆς σωματίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἑλλήσι χακῶν καὶ ὠρεῶν, ἢς ἀν' Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς μετὰ τούτων εἰποις; ἢ τῆς θεωρητικῆς ταῦτα γινόμενα ὅτι τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι, ἢς ἀν' Ἀρχάδας, καὶ Μεσσηνίους,

rumque rerum à me rationem repositum. Nimirum ego ille sum, qui ad Rempubl. gerendam eo tempore me accinxi.

20. Quidnam illam decuisse arbitraris, Æschine? an ut positâ animi magnitudine & amisâ *omni quam acquiserat* dignitate, cum Theſſalorum Dolopumque ordinibus unâ contenderet, unâ Philippum adjuvaret Græcorum imperium affectantem, atque aded majorum præclara facinora ac jura everteret? an potius ut non istud faceret? (esset enim mehercule gravissimum) sed quæ eventura,

nisi quis averteret, videbat, & multò antè (ut verisimile est) præsentiebat, ea cùm imminerent negligeret? Atqui hunc mearum rerum gestarum reprehensorem libenter rogaverim, à quâ tandem factione civitatem nostram stetitisse voluerit? an illâ, quæ malorum omnium & dedecorum quæ Græcis acciderunt causa extitit, cui Theſſalos eorumque participes annumerare possis? an illâ, quæ negligentia suâ hæc fieri permit, dum ad privatam rem augendam nimis esset attenta, quorum hominum in numero Arcadas, &

συνίης, καὶ Ἀργεῖς θείημεν; Ἀλλὰ καὶ τῶν πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες, χεῖρον ἡμῶν ἀπιλλάχασιν. Καὶ ᾧ, εἰ μὲν ὥς ἐκράτησε Φίλιππος, ὥχετ' εὐχὴς ἀπὼν, καὶ μὲν ταῦτ' ἦν ἡσυχίαν, μήτε τ' αὐτῷ συμμάχων μήτε τ' ἄλλων Ἑλλήνων μηδὲνα μηδὲν λυπήσας, ὅμως ἰὼ ἀνὴρ τις, καὶ τ' ἔκ ἐκείνων γεννῶν οἷς ἐπρατὴν ἐκεῖνος, μέμψις καὶ κατηγορία. Εἰ δὲ ὁμοίως ἀπάντων τὸ ἀξίωμα, τ' ἡγεμονία, τὴν ἐλευθερίαν διεκρίβετο, μᾶλλον δὲ καὶ ταῖς πολιτείαις ὅσων ἡδυνάτο, πᾶσι ἔκ ἀπάντων ἐνδοξότατα ὑμεῖς ἐβλάψατε, ἐμοὶ πεισθέντες; Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπ' ἀνέρχομαι.

κα'. Τί τίω πόλιν, Αἰσχίνη, περὶ ἧς ποιεῖν, ἀρχὴν καὶ τελευτὴν τῶν Ἑλλήνων ὁρᾶν ἐαυτῷ κατασκευάζομενον Φίλιππον; ἢ τί τ' σύμβουλον ἦδει λέγειν ἢ γράφειν τοῖς Ἀθηναίοις ἐμὲ; (καὶ ᾧ τῷτο πλεῖστον ἀγαθὸν) ὅς σιωπῇ ἐκ παντὸς μὲν τῷ χρόνῳ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀφ' ἧς αὐτὸς ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβη, αἰεὶ περὶ περὶ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ πᾶσι,

Messenios, & Argivos existimemus? Horum verò plerique, vel potius omnes, majori cum damno quam nos acceperamus, ex hoc negotio discesserunt. Enimvero si Philippus, ut primùm esset victoriâ potitus, continuò abiisset, neminique aut ex suis foederatis, aut ex reliquis Græciæ populis allatâ injuriâ, otium deinde egisset, eos tamen, qui conatibus illius non resistebant, aliquâ ex parte reprehendere & accusare possemus. At si peræquè omnibus dignitatem, auctoritatem, libertatemque, immo etiam & Reipubl. statum

quibuscunque potuit, ademerit, nonne vos præclarissime vobis prospexistis, qui mihi estis obsecuti? Sed illuc jam revertor.

21. Quid igitur, Æschine, tum facere civitatem decuit, cum Philippum conspiceret ad universæ Græciæ imperium ac dominationem viam sibi munientem? quid me consiliarium dicere aut scribere Athenis oportebat? (hoc enim multum interest) qui longo abhinc tempore usque ad illum diem quo ipse in pulpitem ascendit, probè intelligebam patriam meam de principatu, de honore, atque

ἡ δόξης ἀγωνίζομεθ' ἐν τῇ πατρίδα, ἡ πλείω σώματα, ἡ
 χεῖματα ἀναλωκῆσαι ὑπὲρ φιλοπρέπειας, ἡ τῶν ἅπασιν τοῖς
 Ἕλλησι συμφερόντων, ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων οἱ τοὺς ὑπὲρ αὐ-
 τῶν ἀναλώχασιν ἔχαστοι. Εὐρωὶ δ' αὐτὸν τῷ Φίλιππον, πρὸς
 οὗ ἡμῖν ὁ ἀγὼν, ὑπὲρ ἀρχῆς ἡ δυναστείας τῷ ὀφθαλμῷ ἐκ-
 κεκομμένον, τὴν κλεῖν κατεργάτα, τὴν χεῖρα, τὸ σκέλ' ὅ-
 τι πεπιρωμένον, πᾶν ὅ, τι βυβληθεῖν μέρ' ἡ τύχη τῷ σώμα-
 τ' ἡρελέσθαι, τῷ τοῦ ῥαδίας ἡ ἐτοίμως πρὸς ἐνέμενον, ὥστε
 τῷ λοιπῷ μὲν πρὸς καὶ δόξης ζῆν. Καὶ μὴν, ὅθεν τῷ τοῦ
 γε ὁδεῖς ἀν' εἰπεῖν πολυμήσει, ὥς τῷ μὲν ἐν Πέλλῃ τρα-
 φέντι, χρεῖω ἀδύνατον τότε γε ὄντι, καὶ μικρῷ, ποσαύτῳ
 μεγαλοψυχίᾳ πρὸς ἔχενεσθαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλή-
 νων ἀρχῆς ὀπιθυμῆσαι, ἡ τῷ εἰς νῦν ἐμβαλέσθαι. Ὑμῖν
 δὲ οὖσιν Ἀθηναίοις, καὶ καθ' ἡμέραν ἐκίστην ἐν πᾶσι καὶ
 λόγοις ἡ θεωρήμασι τῆς τῶν πρὸς ἄνθρωπον ἀρετῆς ὑπομνή-
 μαθ' ὁρῶσι, ποσαύτῳ κακίᾳ ὑπάρξαι, ὥστε τῷ τῶν Ἑλλήνων
 ἐλθούσας

atque gloriâ semper decertâsse,
 pluresque viros & pecunias con-
 sumpsisse, ut sibi gloriam com-
 pararet, omniumque Græcorum
 commodis inserviret, quàm cæteri
 Græciæ populi in suas res impen-
 derunt. Animadverti verò Philip-
 pum ipsum, quocum nos conten-
 dimus, dum honoris atque pote-
 statis studio incitatus est, quamvis
 altero careret oculo, jugulum e-
 tiam confRACTUM, diminutam ma-
 num, & crus mutilatum *haberet*,
 quamcunque adhuc corporis par-
 tem fors ei adimere voluerit, eam
 facile & libenter amittere para-

tum, modò reliquis integris cum
 dignitate & gloriâ vitam transi-
 geret. Et protectò, quis unquam
mortalium dicere confisus sit, ho-
 mini isti, qui Pellæ, loci tunc
 temporis obscuri, esset nutritus,
 tantam animi magnitudinem rite
 innasci potuisse, ut Græcorum
 imperium appetere, & de eodem
 acquirendo cogitare? Vos autem,
 qui & Athenienses estis, & in
 omni literarum ac præceptorum
 genere majorum vestròrum mo-
 numenta quotidie contemplami-
 ni, adedò inertes fuisse & desi-
 diosos, ut communem Græcorum

ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτοις, ἐθελονταὶς ᾧ ἡμεῖς χρῆσθαι φι-
λίππῳ, οὐδ' ἂν εἰς ταῦτα φήσειε. Λοιπὸν τοίνυν ἢ
καὶ ἀναγκαῖον ἅμα, πᾶσιν οἷς ἐκείνῳ ἑώρατ' ἄδι-
κῶν ὑμᾶς, ἐναίπυσθαι δικαίως. Τῷτ' ἐποιεῖτε μὲν ἔξ-
αρχῆς ὑμεῖς εἰκότος καὶ ᾧ ἡμεῖς χρῆσθαι. Εὐεραφον δὲ καὶ
συμβέβλυσον καὶ ἐγὼ, καθ' οὓς ἐπολιτευόμενοι χερόνους
ὁμολογῶ.

κβ'. Αλλὰ πῶς ἐχρῆν με ποιεῖν; ἤδη γάρ σε ἐρωτῶ
πάντα τὰ ἄλλα ἀφ' ἑσέως, Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποπίδειαν,
Αλόνησον, ὅθεν δὲ τούτων μέμνημαι. Σέρριον δὲ καὶ Δο-
ρίσκον, καὶ τὴν Πεπαρήθου πόλιν, καὶ ὅσα ἄλλα
ποιᾶντα ἡ πόλις ἠδίκητο, οὐδ' εἰ γέροντι οἶδα. Καί πο-
σὺν ἔφησθαι με ταῦτα λέγοντα, εἰς ἔχθραν ἐμβαλεῖν
τῆςσι, Εὐβούλου, καὶ Αειτοφῶντος, καὶ Διοπίθου,
τῶν περὶ τούτων ψηφισμάτων ὄντων, οὐκ ἐμὲ ὡς λέ-
γων εὐχερῶς ὅ, τι ἂν βυλῆται. Οὐδὲ νῦν περὶ τούτων ἐρω-
τῶ.

libertatem vestrâ sponte ac volun-
tate Philippo dederetis? Nemo,
inquam, hæc dicere non dubita-
verit. Reliquum igitur erat atque
idem necessarium, quæ ille ve-
strum in malum *immeritò* est ag-
gressus, iis ut vos justè resisteteris:
quod vos rectè atque ut ducebat
ab initio fecistis. Iis verò tempo-
ribus quibus ego Rempubl. admi-
nistravi, tum decreta scripsisse,
tum consilium meum dedisse me
libenter agnôsko.

22. At quid me facere oportebat? Te enim ipsum jam interrogo: alia omnia prætermittens, Amphipolin, Pydnam, Po-

tidæan, Halonesum, nihil omnino
horum memini. Serion verò &
Doriscus, & Peparethi depopula-
tio, & quæcunque alia istiusmodi
civitati nostræ in injuriam cesserint,
an ita fuerint necne, penitus
ignoro. Et tamen Tu me horum
mentionem facere dixisti, quò
magis in Athenienses odium *Philippi*
concitarem; cùm interim de-
creta illa quæ ad ista negotia spe-
ctabant, ab Eubulo, Aristophonte,
& Diopithe, non à me essent re-
lata: ò tu quàm promptus ad ef-
futiendum, quicquid tibi animus
suggerat! Neque vero de his ho-
dierno die ullum verbum faciam.
Verùm

ἄλλ' ὃ ἦ Εὐβοίαν ἐκείνος σφετερίζομενος, καὶ κατασκευά-
 ζων ὀπιτείχισμα ὅπῃ τῇ Ἀθικῇ, καὶ Μεγάρῳ ὀπιχειρῶν, καὶ
 καταλαμβάνων Ωρεὸν, καὶ κατασκάπτων Πορθμὸν, καὶ κατὰ
 οἱ μὲν Ωρεῶ Φιλιππίδην τύραννον, οἱ δ' Ερετρίαν Κλείταρ-
 χον, καὶ τῇ Ἑλλάσποντον ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖμενος, καὶ Βυζάντιον
 πολιορκῶν, καὶ πόλεις Ἑλλωίδας, τινὰς μὲν ἀναγκῶν, εἰς τινὰς
 δὲ τῶν φυγάδας κατὰγων· πότερον ταῦτα πάντα ποιεῖ ἡδύ-
 κη, καὶ παρ᾽ αὐτὸν εἰρήνη, ἢ ὅτι; καὶ πότερον φα-
 ῖναι τινα τῇ Ἑλλωίων τὸν ταῦτα κωλύσιντα ποιεῖν αὐτὸν
 ἐχρῆν, ἢ μή; εἰ μὲν οὐ μὴ ἐχρῆν, ἀλλὰ πλὴν Μυστῶν λέαν
 χαλκιδόνων, τὴν Ἑλλάδα ἔσαν ὀφθιῶν, ζώντων Ἀθηναίων
 καὶ ὄντων, ἀειεργασίᾳ μὲν ἐγὼ ἀεὶ τῶν ποιούντων εἰπὼν·
 ἀειεργασίᾳ δ' ἡ Πόλις ἡ πειραθεῖσα ἐμοί· ἔγω δὲ ἀδική-
 ματα πάντα ταῦτα ἀπέωρακα καὶ ἁμαρτήματα ἐμά. Εἰ
 δὲ ἔδει τῶν τινὰ κωλυτῶν φαῖναι, πῶς ἄλλον, ἢ τῶν
 Ἀθηναίων Δῆμον ἀποσπᾷ γενέσθαι;

κγ'. Ταῦτα

Verum ille qui Euboeam suo jure
 sibi vindicabat, qui aggere Atti-
 cam cingebat, qui Megaram ado-
 niebatur, atque Oreum occupabat
 qui Porthmum effodiebat, inque
 Oreo Philistidem, in Eretriâ Cli-
 tarchum tyrannum constituebat,
 qui præterea Hellepontum sibi
 subiciebat, qui opugnabat By-
 zantium, atque alias Græciæ ur-
 bes funditus evertebat, in alias
 exules reducebat, ille, *inquam*, qui
 hæc perpetrabat, annon injuriam
 fecit, foedera dirupit, annon etiam
 pacem violavit? & proinde utrum
 ē Græcis exoriri aliquem oportebat,
 qui Philippum ab inceptis

suis desistere compelleret, an *illum*
non omnino reprimi? Nam si a-
 liquem ita exoriri non conve-
 niebat, quin Græciam Mysorum
 (uti vocatur) prædam fieri, e-
 tiam vivente ac florente populo
 Atheniensi, tum ego curiosius
 de his verba feci, curiosius etiam
 egit Civitas, quæ meum secuta
 est consilium: mihi denique im-
 putetur, quodcunque injuriæ per-
 petratum fuit, quodcunque *in*
Republicâ peccatum est. At ve-
 rò si illarum rerum vindicem
 extitisse aliquem oportebat, quis
 alius esse debuit præterquam po-
 pulus Atheniensis?

κγ'. Ταῦτα ποίνω ἐπολιτευόμενι τότ' ἐγὼ, καὶ ὁρῶν χαλὰ.
 δαλάρμοι πάσαι ἀνθρώπων ἐκείνοι, ἡναντίεμνι, καὶ παρ-
 λέγων, καὶ διδάσκων μὴ παρίστασθαι ταῦτα Φιλίππῳ. Καὶ
 μὲν, ἥ εἰρλίω γε ἐκείνος ἔλυσεν τὰ πλοῖα λαβὼν, ἔκῃ
 Πόλιν, Αἰγλήν. Φέρε δὲ αὐτὰ τὰ ψηφίσματα, καὶ ἥ ὅππῃ-
 λην ἥ ἔφ' Φιλίππῳ, καὶ λέγε ἐφεξῆς. Ἀπὸ τοῦ τῶτων ἔξετα-
 ζομένην, πῶς πίνῃ αἴτιός ἐστι, γνήσει φαιερὸν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΕΠΙ Ἀρχοντος Νεοκλέους, μηνὸς Βοηδρομιῶντος, Εκ-
 κλησίας Συγκλήτης ὑπὸ Στρατηγῶν σωμαχθείσης, Εὐ-
 βολῶ Μνηστήρ Κύριος, εἶπεν· Επειδὴ παρορήσειαν
 οἱ Στρατηγοὶ εἰ τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς ἄρα Λεωδάμαντα πο-
 ναύαρχον, καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντα σκάφη εἴκοσι ὅππῃ
 ἥ ἔστιν ὡς ἀπομπῶν εἰς Εὐρώπην, ὁ ὡς Φιλίππῳ
 Στρατηγὸς Ἀμύντας χαλαρόχην εἰς Μακεδονίαν, καὶ εἰ φυ-
 λακῇ ἔχῃ, ὅππῃ μεληθῆναι τὸς Πρυτάνεις, καὶ τὸς Στρατηγούς
 ὅπως

23. Hæc ego igitur illo tem-
 pore administrabam: & cum il-
 lum omnes homines in servitu-
 tem redigere observarem, ego
 contra summis viribus obnixus
 sum, tum prædicendo, tum mo-
 nendo, ne hæc Philippo prodere-
 tis. Et profecto pacem ille, cum
 navigia caperet, non hæc Civi-
 tas, Æschine, violavit. Profer
 verò ipsa Decreta, & Literas
 Philippi, arque ista figillatim re-
 cita. Cum enim hæc explora-
 ta fuerint, quâ quisque sit in
 culpâ, satis erit compertum. Re-
 cita.

D E C R E T U M.

Archonte Neocle, mense Boë-
 dromione, concione ab Imperatori-
 bus extra ordinem convocata, Eu-
 bulus Mnesitheï Fil. Cyprius, re-
 tulit: Quoniam Imperatores in
 concione nuntiârunt, Leodaman-
 tem rei navali præfectum, cum vi-
 ginti navigiis, quæ frumenti ex
 Helleſponto exportandi causâ una
 cum illo missæ sunt, ab Amyntâ
 Philippi Imperatore in Macedo-
 niam deducti, atque ibi custodiâ
 teneri: Placere ergo, ut provi-
 deant Prytanes & imperatores,
 ut

ὅπως ἡ Βουλὴ συναχθῶσι, καὶ αἵρεθῶσι ὀρέσβεις πρὸς
 φίλιππον, οἱ παραγενόμενοι ἀφ' αἰέξονται πρὸς αὐτὸν
 πρὸ τοῦ ἀφελῆσαι τὸ ναύαρχον, καὶ τὰ πλοῖα, καὶ
 τοὺς στρατιώτας. Καὶ εἰ μὴ δι' ἄγνοιαν τὰυτα πεποίη-
 κεν ὁ Ἀμύντας, ὅπ' ἔμεμψμοιρεῖ ὁ Δῆμος ὅθεν αὐτῷ·
 εἰ δὲ π. πλημελῶντα πρὸς τὰ ἐπεσταλμένα λαβὼν, ὅπ'
 ὁπισκεφάμενοι Ἀθηναῖοι ἐπιτιμήσουσι καὶ τιτὼ τῆς ὀλιγω-
 ρίας ἀξίαν· εἰ δὲ μηδέτερον τῶν ὅσων, ἀλλ' ἰδίᾳ ἀγνο-
 μῶσιν, ἢ ὁ ἀποτείλας, ἢ ὁ ἀπεσταλμένος, καὶ τοῦτο
 γράψαι λέγειν, ἵνα αἰσθανόμενος ὁ Δῆμος βυλεύσῃται π.
 δι' ποιῆν.

Τῷτο μὲ τοίνυν τὸ ψήφισμα εὐβουλῶς ἔγραψεν, ὅτε
 ἔχω τὸ δ' ἐφεξῆς, Λεισοφῶν· εἴθ' Ἡγήσιππῶ· εἴτα Α-
 υσοφῶν πάλιν· εἴτα Φιλοκράτης· εἴτα Κηφισοφῶν· εἴ-
 τα πάντες ὧ· ἄλλοι· Εγὼ δ' ὅθεν πρὸς τῶν. Λέγει
 τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

*ut cogatur Senatus, Legatique ad
 Philippum mittendi deligantur; qui cum ad eum pervenerint, de
 Navarcho, navibus, & militibus
 dimittendis cum eo colloquantur.
 Sin autem per imprudentiam hæc
 fecerit Amyntas, nihil de eo con-
 queri dicant populum Athenien-
 sem: si Leodamantem depreben-
 derit aliquid præterquam quod e-
 rat ei mandatum moliri, Athe-
 nenses re cognita pœnas quales
 negligentia ejus meretur, de eo
 esse sumpturos. Quod si neutrum
 horum sit, quin privatim fidem*

*violet aut Philippus qui navigia
 misit, aut Amyntas, qui missus
 est, petant ab eo Legati, ut de
 hac re ad nos scribat, ut ita po-
 pulus, cum rem probè intellexerit,
 quid sibi sit agendum deliberet.*

Hoc igitur decretum tulit Eu-
 bulus, non ego: alterum verò
 quod sequitur, Aristophon: de-
 inde alterum Hegesippus; aliud
 rursus Aristophon; aliud Philocra-
 tes; aliud Ctesiphon; deinde
 alia alii omnes: Ego verò de his
 rebus nihil omnino retulit. Re-
 cita Decretum.

ΕΠΙ Νικοκλέους Αρχοντος, Βοηδρομιώνῃ ἐν ἡμέρᾳ, Βυλῆς γνάμη, Πρυτάνεις καὶ Στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν, τὰ ὅσα τῇ ἐκκλησίᾳς ἀνενεγκόντες, ὅτι ἔδοξε τῷ Δῆμῳ ἀρεῖς-
 βεις ἐλθεῖν πρὸς Φίλιππον καὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακο-
 μιᾶς, καὶ εἰσολὰς δοῦναι, καὶ τὰ ὅσα τῆς ἐκκλησίας ψήφι-
 σματα. Καὶ ἔλυντο τέσδε, Κηφισοφῶντα Κλέωνῃ Ἀνα-
 φλύσιον, Δημόκριτον Δημοφώντος Αναγρέσιον, Πολύκρι-
 τον Ἀπημάντε Κοτωκίδην. Πρυτανείᾳ φυλῆς Ἰπποθωντί-
 δος, ἀειτοφῶν Κολυτήεις Πέρεδρῳ εἶπεν.

Ὡς περ τοίνυν ἐγὼ ταῦτα δεικνύω τὰ ψήφισματα, ὅ-
 τω καὶ σὺ δεῖξον, Αἰσχίνη, ποῖον ἐγὼ γράψας ψήφισμα, αἰ-
 τῖός εἰμι ὅ πολέμῳ. Ἀλλ' ὅσα ἂν ἔχῃς· εἰ γὰρ εἶχες, ὅδ' ἂν
 ἂν αὐτῷ πρὸς τὸν νικῶν Πέρεα. Καὶ μὴν ὅσα ὁ Φίλιπ-
 πος ὅδ' ἂν αἰτιάται με ὡς ὅ πολέμῳ, ἑτέροις ἐγκαλῶ.
 Λέγε δ' αὐτῷ τὸ ἐπιτολιῶν Φιλίππῳ.

ΕΠΙ-

D E C R E T U M.

Archonte Nicole, Boëdromio-
 nis die ultimo, ex sententiâ Se-
 natûs, decretum fecerunt Pryta-
 nes atque Imperatores, postquam
 ea quæ in Concione acta sunt ad
 Senatum retulissent; Placere po-
 pulo, ut Legati ad Philippum de
 recuperandis navibus mittendi de-
 ligantur; ut iisdem mandata den-
 tur, unâ cum decretis in concione
 latis. Delecti sunt, Cephisophon
 Cleonis F. Anaphlystius, Demo-
 critus Demophontis F. Anagyras-
 tius, Polycritus Apemanti F. Co-

thocides. Retulit Aristophon Co-
 lyttensis primi subsellii magistra-
 tus, tribu Hippothoontide Pryta-
 nicam potestatem exercente.

Quemadmodum igitur ego hæc
 decreta profero, ita & tu, Æ-
 schine, ostendas velim, quomodo
 ego decretum scribendo belli cau-
 sa extiterim. Sed profectò nihil
 tale de me habes: nam si habue-
 ris, nihil illo prius jam produxis-
 ses. At verò nec ipse quidem
 Philippus belli culpam in me om-
 nino transfert, cùm de cæteris
 omnibus multa conqueritur. Re-
 cita verò ipsas Philippi Literas.

L I T E R E

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Μακεδόνων Φίλιππος ὁ Αἰσχυρῶν τῇ
 Βαλῇ καὶ τῷ Δήμῳ, χάρειν. Παραγενόμενοι πρὸς ἐμὲ οἱ παρ'
 ὑμῶν φεσβευταί, Κηφισοφῶν, καὶ Δημόκριτος, καὶ Πολύκριτος,
 διέλεγοντο περὶ τῶν πλοίων ἀφέσεως, ὧν ἐναυάρχης Λεωδά-
 μας. Καθότι μὲν ἐν ἐμοί γε φαίνασθε ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἔσε-
 σθαι, εἴτ' οἷάδε με λαμβάνειν, ὅτι ἔξαπεσάλη ταῦτα τὰ
 πλοῖα, ὁρώφασιν μὲν ὡς τὸ σῖτον ὡθραπέμφοις ἐκ τῆς Ἑλλη-
 σπόντης εἰς Λῆμον, βοηθήσονται δὲ Σηλυμβριανοῖς, τοῖς ὑπ'
 ἐμῷ μὲν πολιορκημένοις, καὶ συμπεριλημμένοις δὲ ἐν ταῖς τῇ
 φιλίας κοινῇ κημερίαις ἡμῶν σωθήσεως. Καὶ ταῦτα συνετάχθη
 τῷ Ναυάρχῳ, ἄνευ μὲν τῆς Δήμῳ τῆς Αἰσχυρῶν, ὑπὸ δὲ πινῶν
 ἀρχόντων, καὶ ἐτέρων, ἰδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ τρό-
 πῳ βυλομένων τῇ Λῆμον ἀντὶ τῆς νῦν ὑπαρχέσης πρὸς ἐμὲ φι-
 λίας τῇ πόλεμον ἀναλαβεῖν, πολλῷ μᾶλλον φιλοπυκνῶν
 τὸ συνετάχθαι, ἢ τοῖς Σηλυμβριανοῖς βοηθήσαι, καὶ ὑπο-
 λαμβάνουσιν

LITTERÆ PHILIPPI.

Philippus Macedonum Rex Se-
 natui Populoque Atheniensi S.
 Venerunt ad me Legati à vobis
 Cephisophon, & Democritus, &
 Polycritus, egerunt autem de di-
 mittendis navibus, quibus præ-
 erat Leodamas. Mihi verò om-
 nino desipere videmini, si clam
 me esse existimatis, naves istas,
 frumenti quidem ex Hellesponto
 in Lemnum exportandi stipula-

tione ac nomine missas fuisse, at
 revera Selymbrianis, quos ego
 jam obsidione cingo, quique in
 communi nostro fœdere haud om-
 nino continentur, in auxilium
 venturas. Et hæc quidem clam
 populum Atheniensem Navarcho
 mandata sunt, nimirum à qui-
 busdam magistratibus, aliisque
 hominibus, qui nunc sunt pri-
 vati, cupiunt tamen vehemen-
 ter, ut disruptis quæ inter nos
 sunt fœderibus, bellum à populo
 instauretur: atque hoc effectum
 dare alacrius contendunt, quàm
 Selymbrianis opem ferre; putant

λαμβάνουσιν αὐτοῖς τὸ τοῖσιν ὀρόσοδον ἔσεσθαι. Οὐ μὲντοι μοι δοκεῖ τῷτο χρησίμον ὑπάρχειν, ἔθ' ὑμῖν, ἔτ' ἐμοί. Διότ' ἅ τε νῦν κατὰ χρεῖα πλοῖα πρὸς ἡμᾶς ἀφίημι ὑμῖν, καὶ ἔτι λοιπῶν, εἰν βέβληθε μὴ ὅπι τρέπειν τοῖς ὡρεσθι-κόσιν ὑμῶν κακοήθως πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπιπιμαῖτε, περὶ ἑσσομαι καὶ γὰρ ἀφ' αὐφύλαττειν τὴν εἰρήνην. Εὐτυχεῖτε.

καδ'. Ενταῦθα ἔδραμ' Δημοσθέλει γέγραπεν, ἔδ' αἰτίαν ὁδομῆαν κατ' ἐμῶν. Τί ποτ' ὅν τοῖς ἄλλοις ἐλθαλὼν, τ' ἐμοὶ περὶ αὐτῶν ἔχει μέμνη; ὅτι τ' ἀδικημάτων ἀν' ἐμέμνητο τ' ἑαυτῶν, εἴπε περὶ ἐμῶν γέγραφε. Τύπων γὰρ εἰς χρομῶν ἐγὼ, καὶ τῶν τοῖς ἡναιπὺ μῶν. καὶ ὡρῶν μὲν τ' εἰς Πελοπόννησον πρὸς βείαν ἔγραψα, ὅτε πρῶτον ἐκένθη εἰς Πελοπόννησον πρὸς δύετο· εἴλα τ' εἰς Εὐβοίαν, ἡνίκα Εὐβοίας ἤπλετο· εἴλα τ' ἐπὶ Ὠρεὸν ἐξοδὸν (ἐκ ἐπὶ πρὸς βείαν) καὶ τὴν εἰς Ερετρίαν, ἐπειδὴ τυράννης ἐκένος ἐπὶ ταῖς αἰσ ταῖς πόλεσι κατέστησε. Μετὰ ταῦτα δὲ τὰς ἀποτόλως ἀπαντᾷ ἀπέστειλα, κατ' ὅς Χερρό-

νησός

enim hanc rem sibi in commodum fore. At ego quidem non video, quomodo aut mihi aut vobis profutura sit. Quamobrem navigia vestra, quæ ad nos sunt delata, vobis iterum remitto: deinde, si magistratus vestros Rempubl. iniquè administrare non sinetis, quin in eos animadvertetis, ego etiam paci conservandæ operam dabo. Valete.

24. Nufquam hîc Demosthenis mentionem fecit, nullius me culpæ affinem esse scripsit. Cur igitur cùm alios incusat, non etiam meas res gestas recordatur?

quoniam liquid de me scripsisset, suas injurias non potuerat non meminisse. Ad eas enim ego semper eram intentus, iis me semper adversum præstiti. Ac primum ego illam in Peloponnesum legationem decrevi, cùm ille primum in Peloponnesum descenderat: alteram deinde in Eubœam, quando ille in Eubœam venerat: expeditionem deinde in Oreum decrevi, neque enim erat legatio, atque alteram in Eretriam, postquam ille in istis urbibus tyrannos constituerat. Clases denique illas, quæ Chersonesum,

ησος ἐσώθη, καὶ Βυζάντιον, καὶ πάντες ὁ σύμμαχοι. ἔξ
 ὧν ὑμῖν μὲν τὰ χέλλισα, ἔπαυτοι, δέξαι, πῆμα, τέφρα, χά-
 ειτες ὧς τὸ εὖ πεποιθότων ἐγίνοντο. τὸ δὲ ἀδικημάτων,
 τοῖς μὲν ὑμῖν τότε πειθεῖσιν, ἡ σωτηρία διεγίνετο. τοῖς
 δ' ὀλιγορήσασιν, τὸ πολλάκις ὧν ὑμεῖς ὠρεῖσθε, μεμνη-
 ῶσα, καὶ νομίζειν ὑμᾶς μὴ μόνον εὖναι αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ φρο-
 νίμως ἀνθρώπους καὶ μάντις εἶναι. Πάντα γὰρ ἐκβέβηκει ἀ-
 ὠρεῖσθε αὐτοῖς.

κέ. Καὶ μὲν, ὅτι πολλὰ μὲν ἀνὰ χεῖματα ἔδωκε Φι-
 λιτίδης, ὥς ἔχεν Ωρεὸν, πολλὰ δὲ Κλειτάρχῳ, ὥς
 ἔχεν Ερετρίαν, πολλὰ δ' αὐτὸς ὁ Φίλιππος, ὥς
 ταῦτ' ὑπάρχειν ἐφ' ὑμᾶς αὐτῶν, καὶ ὡς τῶν ἄλ-
 λων μηδὲν ἐξελέγχεσθαι, μηδὲ ἅ ποιεῖν ἡδίκη, μηδὲνα
 ἐξετάζειν πανταχοῦ, ὅδεῖς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἡκιστα Σύ.
 Οἱ γὰρ ὧς τοῦ Κλειτάρχου καὶ τοῦ Φιλιτίδου πῆτε
 πρέσβεις δεῦρ' ἀφικνήμενοι, ὧς σοὶ κατέλυον, Αἰσχίνη,
 καὶ

nesum, & Byzantium, sociosque
 omnes conservabant, ego mitten-
 das suasi. Unde vobis pulcher-
 rima illa retribuebantur, laudes,
 gloria, honores, coronæ, gratiæ,
 ab iis qui beneficium à vobis ac-
 ceperant. Ex illis autem, qui-
 bus à *Philippo* illatæ sunt inju-
 riæ qui vobis paruerant, serva-
 bantur; qui vestra consilia neg-
 lexerant, id tandem sunt adepti,
 ut & vestra monita sæpe recor-
 darentur, Vosque non solum erga
 se optimam benevolentiam ha-
 buisse, sed & prudentes viros &
 vates fuisse intelligerent. Quæ

cunque enim vos iis prædixistis,
 illa eadem evenerunt.

25. Quodd verò magno emptu-
 rus esset Philistides, ut Oreum
 teneret; magno Clitarchus, ut E-
 retriam possideret; magno etiam
 Philippus, ut hæc contra vos ha-
 beret, nec de cæteris rebus convin-
 ceretur, nec denique injurias, qui-
 bus ille populum ubique affecerat,
 accuratius quisquam exploraret;
 cum hæc, inquam, omnia nemo
 ignorat, tum tu, *Æschine*, minimè
 omnium. Legati enim, qui à Cli-
 tarcho & Philistide ad nos missi
 sunt, apud te, *Æschine*, commo-
 rabantur,

ἀφ' οὗτο τὸ ψήρισμα, ἢ χλοδασμόν, ἢ γέλωτα, ἃ νῦν
 ὑμεῖς ἔφη συμβήσεσθαι, εἰάν ἐγὼ περαινῶμαι; Καὶ μὲν, ὅ-
 ται ἢ ἰέα καὶ γνώριμα πᾶσι τὰ πρᾶγματα, εἰάν τε χα-
 λῶς ἔχη, χάλειθ' τυγχάνει· εἰάνθ' ὡς ἑτέρως, πτωείας.
 Φαινόμεναι τοίνυν ἐγὼ χάλειθ' πτυχηκώς τότε, καὶ οὐ μέμ-
 ψεως, ὅδ' ἐπεμνείας.

κζ'. Οὐκοῦν μέχει μὲν τῆς ἡρόων ἐκείνων, εἰ οἷς
 ταῦτ' ἐπράχθη, πάντας ἀναμολόγησαι τοὺς ἡρόους τὰ
 αἰετα πρᾶττειν τῇ πόλει, τῷ νικᾶν ὅτ' ἐβδλεῦσατε, λέ-
 γων καὶ γράφειν· τῷ κατὰ πρᾶχθῆναι τὰ γεσφένια, καὶ
 περὶ τῆς ἐξ αὐτῶν τῇ πόλει, καὶ ἐμοί, καὶ πᾶσιν ὑμῖν
 γινέσθαι· τῷ θύσας τοῖς θεοῖς, καὶ πρῶτόδοις, ὡς ἀγαθῶν
 τέτων ὄντων, ὑμᾶς πεποιῆσθαι. Επεὶ δὲ τοίνυν ἐκ τῆς Εὐ-
 βοίας ὁ Φίλιππος ἐξηλάθη, τοῖς μὲν ὅπλοις ὑφ' ὑμῶν, τῇ
 δὲ πολιτείᾳ καὶ τοῖς ψήρισμασι, καὶ ἀφ' ἁρᾶν ὅσι πνεῖς
 τύπων, ὡς ἐμῶν ἑτέρων καὶ τῆς πόλεως ὀπιπυχισμόν
 εἴηται.

affectam, aut ludibrio habitam,
 aut derisam propter istud decre-
 tum meminerit, quæ omnia even-
 tura nunc iste prædicit, si meo
 capiti corona imponatur? Enim-
 vero cum recentia adhuc atq; om-
 nibus nota sint facinora, si rectè
 fuerint gesta, gratiæ; sin aliter, pœ-
 næ illa consequuntur. Mihi verò
 gratias tunc habitas fuisse constat,
 non me reprehensionem comme-
 ritum esse, non pœnas persolvisse.

27. Usque igitur ad illa tem-
 pora quibus hæc gesta sunt, apud
 omnes in confesso est, me omni
 tempore civitati optimè consuluisse,
 quoniam quæ ego dicerem

ac scriberem in vestris delibera-
 tionibus, plurimum apud vos au-
 toritatis habuerint: quod mea de-
 creta essent à vobis confirmata,
 unde *factum est ut* & civitas, &
 ego, & vos omnes coronas essetis
 consecuti: quoniam vos pro rebus
 istis, tanquam utiliter essent admi-
 nistratæ, sacrificia Diis *facienda* &
 supplicationes decerneretis. Post-
 quam igitur Philippus, vestris fa-
 teor armis, consiliis verò meis, &
 (quamvis earum rerum mentione
 quidam homines rumpantur) de-
 cretis etiam meis, Euboeam re-
 linquere cogeretur, alteram dein-
 de civitatis oppugnandæ rationem
 medi-

ἔχῃται. Οὐδὲν δ' ὅτι σίτω πάντων ἀνθρώπων πλείω χρο-
 ῖμα ἐπεισάκτω, βυζαντινῶν τῆς σιτοπομπείας κύριον
 γινέσθαι, πῦρ ἐλθὼν ἐπὶ Θράκης, Βυζαντίης, συμμάχους
 ὄντας αὐτῷ, τὸ μὲν πρῶτον ἡξίου συμπολεμεῖν τῷ πρὸς ὑ-
 μῶν πόλεμον. Ως δ' οὐκ ἤθελον, ἔδ' ἐπὶ τέτοις ἐφάρ-
 τιν συμμαχίαν πεποιῆσθαι (λέγοντες ἀληθῆ) χερσὶ
 ματα βαλόμενον πρὸς τῇ πόλει καὶ μηχανήματ' ἐπιτή-
 σας, ἐπολιόρκει. Τῆται δὲ γιγνομένων, ὁ, π μὲν πρὸς ὅντι
 ποιεῖν ἡμῶν, οὐκέτ' ἐρωτήσω. δῆλον γάρ ἐστιν ἅπασιν. Αλ-
 λὰ τίς ὡς ὁ βοηθήσας τοῖς Βυζαντίοις, καὶ σώσας αὐτούς;
 τίς ὁ κωλύσας τῷ Ἑλλήσποντον ἀλλοτριωθῆναι κατ' ἐκεί-
 νους τοὺς χρόνους; Ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθήναιοι. Τὸ δ' ὕ-
 μεις ὅταν εἴπω, τίς Πόλιν λέγω. Τίς δ' ὁ τῇ Πόλει λέ-
 γων, καὶ γράφων, καὶ πράττων, καὶ ἀπλῶς ἑαυτὸν εἰς τὰ
 πράγματα ἀφειδῶς δούς; Εγώ. Ἀλλὰ μὲν, ἡλίχα ταῦτα
 ἀφέλυσεν ἅπαντας, ἔκ ἐκ λόγου δεῖ μαθεῖν, ἀλλ' ἐργῶ πε-
 πείρασθε.

meditabatur. Cum igitur perci-
 peret frumenti aliunde importati
 copiis præ omnibus hominibus
 nos abundare, cuperetque rei fru-
 mentariæ administrationem in
 suâ potestate habere, in Thraciam
 concessit, Byzantiosque qui illius
 erant foederati primò quidem ro-
 gavit, ut ipsi secum conjuncti no-
 stræ civitati bellum communiter
 inferrent; quod cum illi facere
 recusarent, nec societatem cum
 eo se idcirco iniisse dicerent,
 (quod erat verissimum) iste val-
 lo circumjecto & admotis ma-
 chinis urbem oppugnabat. Quæ
 cum ista gesta sunt, quid nos fa-

cere oporteret, neminem jam in-
 terrogabo; est enim omnibus ma-
 nifestum: at quis erat ille, qui By-
 zantiis auxilium tulit, qui eos con-
 servavit? quis erat, qui prohibuit
 ne Hellespontus illo tempore à
 nobis alienaretur; *quis nisi Vos,*
Athenienses? & cum Vos dico,
 quidni Civitatem intelligo? Quis
 verò ille, qui Civitatem tum di-
 ctis, tum decretis, tum etiam re-
 bus gestis adjuvit, qui denique ut
 Reipubl. inserviret, sibi ipsi li-
 benter non pepercit? Ego, *Athe-
 nienses.* Sed ut hæc omnibus fue-
 rint utilia, ne ex meâ oratione
 discatis, quin potius re ipsâ expe-
 riamini.

πείραθε. Ο ὃς τότε ἐστὶς πόλεμος, ἄνευ ἧς χαλκῷ δόξα
 ἀρεσκῆναι, ὃς πᾶσι τοῖς χτὶ τὴν βίον ἀφθονωτέροις καὶ εὐωιοτέ-
 ροις διήγαγει ὑμᾶς ἢ νῦν εἰρήνης, ἡ δὲ ἔτοι χτὶ τὴν πατρίδος
 τηρεῖσιν οἱ χηροὶ, ὅτι τὰς μελλούσας ἐλπίσιν, ὧν ἀλγυμάρ-
 ται, καὶ μὴ μετάρχοιεν ὧν ὑμεῖς, οἱ τὰ βέλπετα βελόμοι,
 τοὺς Θεὸς αἰτέτε· μηδὲ μεταδίδειν ὑμῖν ὧν αὐτοὶ ὡρη-
 ρῶν. Λέγε δ' αὐτοῖς καὶ τὰς Βυζαντίων Στεφάνους καὶ τὰς
 Περινήων, οἷς ἐσφάναν ἐκ τῶν τὴν Πόλιν.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ.

ΕΠΙ Ἱερομνάμονος Βασσιλέω, Δαμάριτος Εὐπαλία
 ἔλεξεν, ἐκ τῶν Βωλᾶς λαβὼν ῥήτραι. Επειδὴ ὁ Δῆμος
 ὁ Ἀθηνῶν ἐν τε τοῖς ὡρηνομῶναις χερσὶς εὐνοέων ἀλ-
 γυμῶν Βυζαντίοις καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ συγγενέσι Περιν-
 ήοις, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρεῖας παρέχοντα ἐν τε τῇ
 πρῶτα κόπῃ χαρῶν, Φιλίππου τοῦ Μακεδόνου ὅτι πα-
 τεύσαντο ὅτι τὰν χώραν καὶ τὰν πόλιν ἐπ' ἀναστάσῃ

Βυζαν-

riamini. Ex illo enim bello præ-
 terquam quod magnam estis glo-
 riam consecuti, etiam largiori co-
 piâ viliorique pretio cuncta vi-
 tæ necessaria vobis suppetebant,
 quàm ex hac pace adepti estis:
 quam tamen nonnulli boni Viri
 incommodo patriæ tuentur, spe
 futurorum adducti, quibus uti-
 nam frustrentur, & nunquam ea
 affequantur, quæ vos pro summâ
 vestrâ prudentiâ à Diis petitis;
 neque vobis ea quæ secum ipsi
 statuerunt, impertiant. Recita
 verò illis Byzantiorum & Perin-
 thiorum Coronas, quibus earum

rerum nomine Civitatem nostram
 donabant.

DECRETUM BYZANTIORUM.

*Hieronymemone Bosphorico, De-
 magetus Eusealia F. factâ sibi
 à Senatu dicendi potestate, ver-
 ba fecit: Quoniam Populus A-
 theniensis cum superiori tempore
 Byzantios, federatosque & cogno-
 tos Perinthios benevolentia per-
 petuâ prosecutus est, tum etiam
 nuperrimè, cum Philippus Ma-
 cedo huic agro atque urbi bellum
 inferret, eo scilicet anima ut*
 . Byzan-

Βυζαντίων καὶ Περεινθίων, καὶ τὰν χώραν Δαμόνιου, καὶ
 Δεδρεκοπέονιου, βοηθήσας πλοίοισιν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι,
 καὶ σίτω, καὶ βέλεσι, καὶ ὀπλίταις, ἔξείλετο ἄμματα ἐκ
 τῶν μεγάλων κινδύνων, καὶ ὑποκατέσχευε τὰν πατρῶν
 πολιτείαν, καὶ τὼς νόμους, καὶ τὼς τάφους. Δεδόχθω
 τῷ Δάμῳ τῷ Βυζαντίων καὶ Περεινθίων Ἀθιωαῖς δόμῳ
 ὀπλημαίαν, πολιτείαν, κτάσιν γᾶς, καὶ οἰκείῳ πορε-
 ρείῳ ἐν τοῖς ἀγῶσι ποτὶ τὰν Θόλον, ποτὶ τὰν Βω-
 λὴν καὶ τῷ Δάμῳ, ὡς τοῖς ἀδελφοῖς ταῖς ἱεράς. καὶ τοῖς
 χειροκτείνον ἐθέλουσι τὰν πόλιν, ἀλειουργήτοις ἡμῶν πᾶσαν
 πρὸς τὰν λειτουργίαν, γᾶσιν δὲ καὶ εἰκόνας τρεῖς ἐκ-
 χειροκτεπήχεις ἐν τῷ Βοσπόρῳ, τεφανέμῳ τῷ Δάμῳ
 τῷ Ἀθιωαίων ὑπὸ τῷ Δάμῳ τῶν Βυζαντίων καὶ
 Περεινθίων, ὑποστείλαι δὲ καὶ δωρεὰς ἐς τὰς ἑντε Ελ-
 λάδι πανηγύριαις, Ἰαθμία, καὶ Νέμεα, καὶ Ολύμ-
 πια, καὶ Πύθια, καὶ ἀνακαρύξαι τῷ στέφανῳ, ὃ ἐτε-
 φάνῳ)

Byzantios Perinthiosque prorsus
 deleret, cumque agros incendio
 vastaret, arboreisque excideret,
 idem Populus multis nos magnis-
 que commodis affecit; atque missis
 in auxilium nostrum centum vi-
 ginti navibus, cum magnâ fru-
 menti, armorum, & militum co-
 piâ, magnis periculis nos libera-
 vit; & antiquum Reipubl. sta-
 tum, & leges nostras, & sepul-
 cra nobis restituit: Placeat ergo
 Populo Byzantio & Perinthio,
 dare Atheniensibus jus matrimo-
 nii nobiscum contrahendi, dare e-
 tiam civitatem, & agrorum pos-

sessionem; atque in ludis ac certa-
 minibus, apud Tholum, in Curia,
 & apud Populum, eosque qui sacris
 rebus sunt præfecti, principem &
 proprium iis locum concedere: &
 quicumque ex illis in hac urbe habi-
 tare voluerint, eos omnino immu-
 nes esse permittere. Placeat præ-
 terea, ut tres statuae 16 cubitorum
 in Bosforo ponantur, quæ signifi-
 cent Populum Atheniensem à Po-
 pulo Byzantio & Perinthio coro-
 nari: mittantur etiam præmia ad
 publicos totius Græciæ conventus,
 ad Isthmia, Nemea, Olympia, Py-
 thia; ibique prædicetur corona,

φάνω) ὁ Δᾶμος ὁ Αθηναίων ὑφ' ἡμῶν, ὅπως ἐπιτέω)
 (1) Ἐλλας πάντες Αθηναίων ἀρετῶν, καὶ τὰν Βυζαντίων καὶ
 Περινήων εὐχαριστίας.

Λέγε καὶ τῆς ᾠδῆς τὸν Χερρόνησον Σπεράνους.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΧΕΡΡΟΝΗΣΙΤΩΝ.

ΧΕΡΡΟΝΗΣΙΤΩΝ οἱ κατοικοῦντες Σητόν, Ελεῦντα,
 Μάδυτον, Αλωπεκόννησον, φερανῶσιν Αθηναίων τὴν Βασιλῆα καὶ
 τὴν Δήμον χρυσῶν φεράνων ἀπὸ ταλάντων ἐξήκοντα καὶ Χάριτος
 βωμὸν ἰδρύον) καὶ Δήμου Αθηναίων, ὅτι πάντων μέγιστον ἀγα-
 θῶν φεράειν αἷτιος γέγονε Χερρόνησίταις, ἐξελόμενον ὅτι
 τὴν Φιλίππου, καὶ ἀποδοῦς ταῖς πατρίδας, τῆς νόμους, τὴν ἐλευ-
 θερίαν, τὰ ἱερά καὶ ὅτι τῶν μετὰ ταῦτα αἰῶνι παντὶ οὐκ ἐλ-
 λείψῃ εὐχαριστῶν, καὶ ποιῶν ὅ, τι ἀνδρῶν ἀγαθόν. Ταῦτα
 ἐψηφίσαντο κοινῶν Βασιλευσείων.

Οὐκ ἔστιν, ἢ μόνον τὸ Χερρόνησον, καὶ Βυζάντιον σώσειν, ὅτι
 τὸ κωλύσειν τὴν Ἐλλάσσειν τὸν ὑπὸ Φιλίππου γινέσθαι τότε,
 ὅτι

quā Populus Atheniensis à nobis
 donatus est: eò ut universis Græ-
 ciæ populis indicetur tum Athe-
 niensium virtus ac benevolentia,
 tum Byzantiorum Perinthiorum-
 que gratitudo.

Recita & coronas illas, quas
 à Chersonesitis accepimus.

DECRETUM CHERSONESITARUM.

Chersonesitæ, quot ex illis Se-
 sion, Eleuntæ, Madytum, Alo-
 peconnesum incolunt, Senatum Po-
 pulumque Atheniensem aureâ co-
 ronâ donant, talentorum sexagin-

ta: Aram Gratiæ & Populo A-
 theniensi statuunt; quoniam ma-
 ximorum bonorum quæ ipsis conti-
 gerunt autor extitit, ipsosque à
 Philippi potestate vindicavit, &
 patriam cum legibus & libertate
 restituit: neque unquam post hoc
 tempus eidem populo gratias re-
 ferre, & quicquid poterunt in eum
 beneficii conferre, desinent. Hæc
 omnia ex communi Curiae consensu
 decreverunt.

Non solum verò salutem Cher-
 soneso & Byzantio reddidit, non
 solum prohibere ne Helle-
 sponsus à Philippo subigeretur,

ὅδ' ἐπὶ τὸ πᾶσιν τὴν πόλιν ἐκ τούτων, ἢ πρεσβύτεροις ἢ ἡμῖν καὶ ἡ πολιτεία διεπράξατο· ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἔδειξε τὴν τε τῆς πόλεως καλοκαγαθίαν, καὶ τὴν φιλίππου κακίαν. Ο μὲν γὰρ φίλος καὶ σύμμαχος ὢν τοῖς Βυζαντίοις, πολιορκᾷ αὐτοὺς ἐσθλὰ ὑπὸ πάντων, (ὅτι πῶς γινώσκουσιν ἀν' αἰχλόν, ἢ μαρώτερον;) ὑμεῖς δ' ὅσοι καὶ μεμελάρηται πολλὰ καὶ δίχαι ἀν' ἐκείνοις εἰκότως, πρὶν ὧν ἡ γνομονήκεσαν εἰς ὑμᾶς ἐπὶ τοῖς ἐμπεσθεῖν χρονοῖς, οὐ μόνον οὐ μνηστικακοῦντες, ὅδ' ἐπὶ πρεσβύτεροι τοὺς ἀδικημένους, ἀλλὰ καὶ σώζοντες ἐφαίνεσθε· ὅς ὢν δόξαν, εὐνοίαν πρὸς πάντων ἐκτελεῖτε. Καὶ μὲν ὅτι πολλοὺς μὲν ἐπεφαιώκατε ἤδη τῶν πεπολιτευμένων, ἅπαντες ἴσοι. Δι' ὅντινα δὲ ἄλλον ἢ Πόλιν ἐπεφάνωτα, σύμβουλον λέγω καὶ ῥήτορα, πλὴν δι' ἐμὲ, ἐπὶ δ' ἀν' εἰς εἰπὴν ἔχοι.

καί. Ἰνα τοίνυν καὶ ταῖς βλασφημίαις, ἀς καὶ τῇ Εὐβοέων, καὶ τῇ

Βυζαντίων

non solum denique Civitatem nostram eo nomine laudari perfectum consilia mea, meaque Reipubl. administratio: sed effecerunt etiam, ut & Atheniensium virtus atque improbitas Philippi omnibus hominibus satis esset spectata. Hic enim Byzantiorum cum amicus esset & Socius, eorum tamen urbem oppugnare ab omnibus videbatur; (quo quid turpius aut sceleratius fieri potest?) Vos autem, cum multa in iis nec injuriâ reprehenderetis, propterea quod superiori tempore male fuerant de vobis meriti, non solum

injuriarum immemores esse, neque homines laesos à vobis modò non projicere, sed etiam servare cernebimini: unde gloriam consecuti estis, omniumque erga vos benevolentiam comparastis. Et profectò, multos ex illis qui in Reipubl. versati sunt coronis à vobis esse donatos, nemo est qui ignorat: cujus verò alterius operâ (consiliarii, intelligo, & oratoris) Civitas hæc esset coronata, nemo est qui rectè possit dicere, præterquam meâ.

28. Ut igitur maledicta ea, quæ iste in Eubæos Byzantiosque

Βυζαντίων ἐποιήσατο, εἴ π' δυσχερὲς αὐτοῖς ἐπέπρακτο
 πρὸς ὑμᾶς ὑπομνήσκων, συκοφαντίας ἔσας ὀπιδείξω,
 μὴ μόνον τῷ ψευδεῖς εἶναι, (τῷτο μὲν δ' ὑπάρχειν ὑμᾶς
 εἰδότες ἡγῶμαι) ἀλλὰ καὶ τῷ, εἰ ταμάλιτ' ἴσαν ἀλη-
 θεῖς, ἔπως, ὡς ἐγὼ κέχρημαι, τοῖς πράγμασι συμφέρον
 χρῆσασθαι· ἐν, ἢ δύο βέλομαι τῶν καθ' ὑμᾶς πεπρα-
 γμένων καλῶν τῇ πόλει διεξελθεῖν, καὶ ταῦτ' ἐν βραχείᾳ.
 — Καὶ δ' ἄνδρα ἰδίᾳ καὶ πόλιν κοινῇ, πρὸς τὰ καλλίστα ἃ
 ὑπαρχόντων αἰεὶ δεῖ τὰ λοιπὰ πειρᾶσθαι πρᾶττειν. Ὑμῶς
 ποίνω, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Λακεδαιμονίων γῆς καὶ θα-
 λάττης ἀρχόντων, καὶ τὰ κύκλῳ τῆς Ἀθηκῆς κατεχόντων
 ἀρμοστῶν, καὶ φρυγῶν, Εὐβοίαν, Τάναρον, πῶν Βοιωτίαν
 ἅπασαν, Μέγαρον, Αἴγιον, Κλεωνάς, τὰς ἄλλας νήσους,
 καὶ ναῦς καὶ τεῖχη τῆς πόλεως τότε κεκτημένης, ἐξήλθετε εἰς
 Ἀλῖαρτον· καὶ πάλιν καὶ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον εἰς Κόριν-
 θον, τῶν τότε Ἀθηναίων πολλὰ ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι

asperè & ferociter dixit, ubi si-
 quid fortè gravius erga vos actum
 esset, commemorabat, meras esse
 calumnias ostendam, non solum
 quòd omnino sint falsa (hoc enim
 vobis satis notum esse existimo)
 sed quoniam, si verissima essent,
 tamen eas res ita ego temperavi,
 ut *Civitati nostræ* opportunæ es-
 sent; unum atque alterum ex istis
 quæ apud vos commodo Civita-
 tis gesta sunt, paucis volo expo-
 nere. Nam & unumquemque homi-
 nem privatim & universam
 Civitatem communiter dare ope-
 ram oportet, quòd melius ad præ-

clarissima exempla reliquas actio-
 nes aptent. Vos igitur, Athenien-
 ses, cum Lacedæmonii terræ ma-
 risque imperium possiderent, to-
 tamque Atticam gubernatoribus
 ac præfidiis undequaque obfessam
 tenerent, Eubœam, Tanagram,
 universam Bœotiam, Megaram,
 Æginam, Cleonas, cæterasque in-
 sulas occuparent; vobis verò ne-
 que naves essent, nec mœnia Ci-
 vitati, *tamen tunc* ad Haliartum
 egressi estis: iterumque non multis
 post diebus Corinthum petebatis,
 cum eodem tempore Athenienses
 multas injurias recordari possent,
 quas

ἡ Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις, τῶν περὶ τὸν Δεκελεικὸν πό-
 λεμον πολεμούντων. Αλλ' οὐκ ἐποίουν τῆτο, οὐδ' ἐγ-
 γύς. Καὶ τοι τότε ταῦτα ἀμφοτέρω, Αἰσχίνῃ, οὐδ' ὑπὲρ
 εὐεργετῶν ἐποίουν, ὅτε ἀκίνδυνα ἐώρων· ἀλλ' ἔτι καὶ ταῦ-
 τα ποιεῖν τοὺς καταφύγοντας ἐφ' ἑαυτοὺς, ἀλλ' ὑπὲρ
 εὐδοξίας καὶ πμῆς ἤθελον τοῖς δεινοῖς αὐτοὺς διδόναι, ὁρθῶς
 καὶ χαλῶς βυλδύμενοι. Πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ὅτι —
 ποτὶ βίῃ ὁ θάνατος, καὶ ἐν οἰκίσκῳ πρὸς αὐτὸν κατ' ἐξῆς
 τῆς· δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας ἐγχειρεῖν μὴ ἅπασιν
 ἀλλ' τοῖς καλοῖς, τῶν ἀγαθῶν πολεμομένων ἐλπίδα·
 φέρειν δ', ὅ, πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς διδῶ, γενναίως. Ταῦτ' ἐποί-
 ουν ὁ ἡμέτεροι πολεμοῦντες, ταῦτ' ἡμῶν ὁ πολεμούν-
 τες· ὁ Λακεδαιμονίους οὐ φίλους ὄντας οὐδ' εὐεργέτας,
 ἀλλὰ πολλὰ τῶν πόλιν ἡμῶν ἡδικηκότας καὶ μεγάλα,
 ἐπειδὴ Θηβαῖοι κρατήσαντες ἐν Λεύκτροις ἀνελεῖν ἐπεχεί-
 ρον, διεκώλυσατε, καὶ φοβηθέντες τὴν τότε Θηβαίοις ῥώμην
 καὶ

quas tum à Corinthiis tum à The-
 banis ad bellum Decelicum acce-
 perant, sed non id fecerunt, nec
 facere sunt aggressi. Atque horum
 utrumque, Aeschine, non pro be-
 ne de se meritis fecerunt *Atheni-
 enses*, neque ea periculo vacua esse
 cernebant; neque verò igitur de-
 ferere homines voluerunt, qui ad
 se confugerant: sed honoris at-
 que gloriæ studio affecti, seipsos
 in discrimen objicere maluerunt;
 quâ in re pulchrè quidem & rectè
 sentiebant. Omnibus enim ho-
 minibus vitæ terminus est mors,
 etiam si quis in cellulâ conclusum

se tenuerit. Viros verò fortes ho-
 nesti semper aggredi oportet, bo-
 nâ interim spe munitos: quicquid
 verò Dii voluerint, generosò a-
 nimo perferre. Hæc fecerunt ma-
 jores nostri, hæc itidem qui inter
 nos estis ætate provectiores: qui
 Lacedæmonios, nec amicos no-
 bis, nec de nobis bene meritos,
 sed è contra qui civitatem nostram
 multis magnisque incommodis af-
 fecerant, *incolumes tamen serva-
 stis*: Thebanosque, qui victoriâ
 in Leuctris potiti, illos perdere ac
 penitus delere aggressi sunt, pro-
 hibuistis; non eorum viribus, non
 partâ

ὃς δεῖσαν ὑπάρχουσιν, ἔσθ' ὑπὲρ οἷα πεποιηκότων ἀνθρώπων
κινδυνεύετε ἀφ' αὐτοῦ. Καὶ γὰρ τοὶ πᾶσι τοῖς Εὐ-
λασίαν ἐδείξατε ὅτι τέτων, ὅτι καὶ ὁπῶν τις εἰς ὑμᾶς ἔξα-
μαρτη, τὴν τῶν ὀργῶν εἰς τὰλλα ἔχει. ἀν δ' ὑπὲρ σωτη-
ρίας ἢ ἐλευθερίας κινδυνὸς τις αὐτὸς καταλαμβάνη, ἔπι
μνησικακήσετε, ἔπε ὑπολογισθεῖτε.

κθ'. Καὶ οὐκ ὅτι τέτων μόνον ἔπος ἐχέκατε, ἀλ-
λὰ πάλιν σφετερισμῶν Θεβαίων τὴν Εὐβοίαν, ἃς θεμι-
δετε, ἔσθ' ὧν ὑπὸ θεμισίων καὶ Θεοδώρου θεὶ Ὀ-
ρωπὸν ἡδίκησατε, ἀνεμνήσθητε, ἀλλ' ἐβουλήσατε ὃς τέτοις,
τῶν ἐπελόντων Τεινεαρχῶν τότε θεῶτον γενομένων τῇ
πόλει, ὧν εἰς ὑμῶν ἐγώ. Αλλ' ἔπε θεὶ τούτων. Καὶ τοὶ
καλὸν μὲν ἐποιήσατε καὶ τὸ σῶσαι τὴν νῆσον· πολλῶν δ'
ἐπὶ τούτου χέλλιον, τὸ καθαρὰντες κύριοι, καὶ τῶν σω-
μάτων, καὶ τῶν πόλεων, ἀποδοῦναι ταῦτα δικαίως αὐ-
τοῖς τοῖς ἔξημαρτηκόσιν εἰς ὑμᾶς, μηδὲν ὧν ἡδίκησατε, οἱ

partâ gloriâ deterriti; non deni-
que perpendentes, pro quali ho-
minum gente in discrimen essetis
venturi. Ita his rebus gestis Græ-
cis omnibus ostendebatis, quod
siquis delicti quicquam in vos ad-
miserit, vos debitas inimicitias ad
aliâ opportunitatem retinere: quod
siqui in discrimen salutis aut
libertatis venerint, vos neque inju-
riæ acceptæ memores futuros, nec
ejusdem rationem postulatu-
ros.

29. Neque verò in istis solùm
rebus eo animo fuistis, sed cùm
iterum Thebani sibi Eubœam
vendicarent, vos neque eos negli-

gere, nec injuriarum, quas à The-
misone & Theodoro ad Oropum
acceperatis, recordari voluistis, sed
& his etiâ auxilium ferebatis:
atque eo primùm tempore Trie-
rarchi voluntarii in civitate con-
stituti sunt, quorum ego unus ex-
titi. Sed de his rebus nondum *mibi
est dicendum*. Præclarè quidem
fecistis, cùm insulam fervaretis:
multò autem præclarius facinus
præstitistis, quod, cùm virorum
atque urbium domini essetis, u-
troque tamen iisdem hominibus
reddidistis qui vobis injurias fece-
rant, nullâ omnino malorum, in

οἷς ἐπιτεύχῃτε, ὑπολογισάμενοι. Μυσία τοίνυν ἔπερα
εἶπεν ἔχων, πρυαλείπω, ναυμαχίας, ἑξόδοις, πρὸς στρα-
τείαις, καὶ πάσαις γενεαῖς, καὶ νῦν ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν, ἃς ἀπά-
σας ἡ πόλις καὶ τὰ ἄλλων ἔνεχ' Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σω-
τηρίας πεποιήται. Εἶτα ἐγὼ πεθεωρηκὼς ἐν τοσούτοις καὶ
ποῖσιν τιτὼ πόλιν ὑπὲρ τῶν τοῖς ἄλλοις συμφερόντων ἐ-
βλήσαν ἀγωνίζεσθαι, ὑπὲρ αὐτῆς τρέπον πρὸς τῆς συμ-
βουλῆς οὔσης, τί ἔμελλον κελεύσῃ, ἢ τί συμβουλεύσειν
αὐτῇ ποιεῖν; μνησικακήσειν ἢ Δία πρὸς τοὺς βουλομέ-
νους σώζεσθαι, καὶ θεωράσῃς ζητεῖν, δι' ἃς ἅπαντα ὡρη-
σάμεθα τὰ συμφέροντα; Καὶ τίς οὐκ ἀν' ἀπέκτεινέ με
δικαίως, εἰ πρὶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει χαλῶν λόγῳ μό-
νοι κατασχύνειν ἐπιχειρήσα; ἐπεὶ τότε ἔργον ἔκ ἀν' ἐ-
ποίησατε ὑμεῖς, ἀκρίτως οἶδα ἐγώ. εἰ γὰρ ἠβούλεσθε,
τί ἡμῶν ἐμποδῶν; οὐκ ἔξιμ; ἔχ' ὑπῆρχον ὁ ταῦτα ἐ-
ργῶντες ὅτοι;

λ'. Ββ'-

iis quæ vestræ fidei demandata sunt, ratione habitâ. Innumera-
bilia alia quæ dicenda restant præ-
termitto; pugnas navales, expe-
ditiones, copias pedestres, tum su-
periori tempore, tum vestrâ etiam
memoriâ comparatas: quæ qui-
dem omnia pro communi cætero-
rum Græcorum libertate ac salute
Civitas hæc fecit. Cum igitur a-
nimadvertissem in tantis talibus-
que certaminibus implicari velle
Civitatem nostram, adedque pro
commodis alienis laborare, cum
interim de seipsâ quodammodo
consultum esset, quid mihi erat

suadendum ut faceret, quid consilii
adhibendum? an ut injurias sibi
olim allatas memoriâ repeteret, iis-
que qui salutem petierunt objice-
ret; excusationes etiam quaereret,
quibus communia commoda pro-
deremus? Et quis me non me-
ritò interfecerat, si quod civita-
ti esset ornamentum vel verbo
tantum contaminare aggressus es-
sem? quoniam vos hoc facinus ne-
quaquam esse facturos certissimè
novi: si enim vobis ita placuerit,
quid poterat obstare? nonne lice-
bat? nonne aderant isti homines,
qui eadem vehementer urgeret?

30. Ad

λ'. Βύλομαι τοίνυν ἐπανελθεῖν ἐφ' ἃ τῶν ἐξῆς ἐπι-
 λитеύομαι. Καὶ σκοπεῖτε ὃν τῶτοις πάλιν αὖ, τί τὸ τῇ
 πόλει βέλπτον ἴω. Οὐδὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ ναυ-
 πλοῖον ὑμῶν χαλαρόμυρον, καὶ τοὺς μὲν πλοῖους ἀτελεῖς
 ἀπο μικρῶν ἀναλωμάτων γενόμενος, τῶς δὲ μέτρια ἢ μι-
 κρὰ κεκλιμένους τῶν πολιτῶν, τὰ ὄντα ἀπολλύει, ἐπὶ
 δὲ ὑπερίσσαν ὡς τῶν τιμῶν πόλιν τῶν χαρῶν. ἔθιχα νό-
 μων, καθ' ὃν τῶς μὲν τὰ δίχμα ποιεῖν ἡνάγκασα τῶς πλο-
 οῖς, τῶς δὲ πένηται ἔπαυσα ἀδικημάτων. τῇ πόλει δ',
 ὅπερ ἴω χρησιμώτατον, ὃν χαρῶν γένεσθαι τὰς ὠφελειὰς
 ἐποίησα. Καὶ γεγραφείς τ' ἀγῶνα τῶτον ὠφελόντων, εἰς ὑ-
 μᾶς ἐσπῆλθον, καὶ ἀπέφυγον, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τ' ὑψί-
 φων ὁ δῶκων ἐκ ἔλαβε. Καὶ τοι, πόσα χρήματα τῶς
 ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν, ἢ τῶς δουτέρους, καὶ τρίτους οἰεσθί
 μοι διδόναι, ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θείναι με τ' νόμον τῶτον;
 εἰ δὲ μή, χαλαρόντά με εἶναι ὃν ὑπωμοσία; τοσαῦτα,

30. Ad ea igitur revertar quæ
 deinceps in Republicâ gessi; at-
 que in his iterum spectetis, oro,
 quid civitati esset commodissi-
 mum. Cum enim animadvertem,
 Athenienses, rem navalem
 vestram pessundatam esse, divites-
 que exiguis sumptibus factos esse
 immunes, aliosque aut mediocris
 aut tenuis conditionis homines suis
 facultatibus orbari; cum viderem
 præterea, Civitatem ob has causas
 præterlapso tempore res agendas
 fuscipere: legem tuli, quâ divites
 justa facere cœgi, pauperes ab in-
 juriis vindicavi; perfeci denique

ut (quod erat utilissimum) omni
 bellico apparatu opportunè instru-
 cta esset Civitas. Et cum in jus
 essem vocatus, accusatusque de
 scito contra leges scripto, coram
 vobis comparui, vestroque judi-
 cio absolutus sum, adversario non
 quintam suffragiorum partem con-
 secuto. Et quanta mihi præmia
 duros esse existimatis Classium
 Duces, aut secundos, aut tertios?
 primum quidem, ut hanc legem
 non omnino ferrem; sin id fieri
 non posset, ut eos permitterem
 jurisjurandi ope causam differre,
 atque ita prorsus evadere? profectò
 tanta,

ὦ Ἄνδρες Ἀθιναῖοι, ὅσα ὀκνήσαμ' ἂν πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. Καὶ ταῦτ' εὐκότως ἂν ἔπραττον ἐκείνοι. Ἦν γὰρ αὐτοῖς, ἐκ μὲν τῶν πρεσβυτέρων νόμων συνεκχαίδεσθαι λειτουργεῖν, αὐτοῖς μὲν μικρὰ, καὶ οὐδὲν ἀναλίσκασθαι, τοὺς δ' ἄλλους ἵπποδωμοι ἐπιτελείουσιν· ἐκ δὲ τῶν ἐμῶν νόμων, τὸ γινώμενον καὶ πᾶσι ἴσθαι ἔχαστον πηγεῖν, καὶ δυοῖν ἐφάνη Τριηράρχου, ὁ τῆς μιᾶς ἐκίθη καὶ δέχεται ὡς πρῶτον σωτελῆς. Οὐδὲ γὰρ Τριηράρχος ἐπανόμαζον ἑαυτοὺς, ἀλλὰ Σωτελεῖς. Ωστε δὴ ταῦτα λυθῆναι, καὶ μὴ τὰ δίχαια πεινᾶ ἀναγκασθῆναι, οὐκ ἔω' ὅ, πὶ οὐκ ἐδίδουσαν. Καὶ μοι λέγε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, καὶ ὃ εἰσῆλθον τῇ γραφῇ, εἴτα τὰς χαλαρότητας, τόντε ἐκ τῶν πρεσβυτέρων νόμων, καὶ τῶν καὶ τῶν ἐμῶν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΕΠΙ Ἀρχὸντος Πολυκλέους, μηνὸς Βοηδρομιῶνος ἐκλή' ὅππῃ δίκαια, φυλῆς Ὀρυζανεύσεως Ἱπποθωντίδος, Δημοσθένους Δημοσθένους

tanta, Athenienses, quanta me apud vos dicere puduerit. Neque sanè imprudenter id essent facturi. Leges enim priores adedè iis indulgebant, ut sedecim ex illis munus publicum administrare possent; cum ipsi exiguos sumptus de proprio facerent, inopum autem civium rem familiarem comminuerent. Meà verò lege provisum est, ut pro suis singuli facultatibus pecuniam contribuerent: ita duabus triremibus ille nunc præficitur, qui antea decimam sextam tributì partem in unum tantum navigium impendit.

Neque enim Trierarchos se sed tributì conferendi socios appellabant. Ut hæc igitur tollerentur, atque ut iusta facere non essent coacti, nihil est quod dare recusaverint. Ac mihi primum recita Decretum illud, propter quod in iudicium adductus sum: deinde censùs descriptiones, tum illam quæ priore lege, tum hanc quæ meà instituta est. Recita.

D E C R E T U M.

Archonte Polycle, mensis Boëdromionis die 16. tribu Hippothoontide Prytanicam potestatem exercente, Demosthenes Demosthenis

μοσθένους Παμνιεύς εἰσιώεγκε νόμον εἰς τὸ Τριερχ-
κὸν ἀντὶ τῷ πατρὶ, καθ' ὃν αἱ σικυτελειαὶ ἦσαν Τρι-
ερχων· καὶ ἐπεχειροτόνησεν ἡ Βουλὴ, καὶ ὁ Δῆμος. Καὶ
ἀπώεγκε πρᾶνόμων γεφυρὸν Δημοσθένει Πατροκλῆς
Φλυεύς· καὶ τὸ μέρος τῷ ψήφῳ ἐλαβὼν, ἀπέπεσε τὰς πεν-
τακοσίας δραχμάς.

Φέρε δὴ καὶ τὸ καλὸν κατάλογον.

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ.

ΤΟΥΣ Τριερχῶν καλεῖσθαι ὅτι πλὴν τριῶν συ-
νεκχαίδεκα ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις σικυτελειῶν, ἀπὸ ἐν-
κοπι καὶ πέντε ἐτάων εἰς τετραρχοῦντα, ὅτι ἴσον τῇ χορηγίᾳ
θεωροῦνται.

Φέρε δὴ ὡς τῶν τῶν τὸ ἐκ τῶν ἐμῶν νόμων κατάλογον.

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ.

ΤΟΥΣ Τριερχῶν αἰρεῖσθαι ὅτι τὸ πρῶτον ἀπὸ τῶν ἰσίων,

καὶ

mosthenis Fil. Paenienfis legem ad Trierarchiam rem spectantem abrogatâ illâ superiore, retulit; quâ tributorum collatio Trierarchis concedebatur: quam legem Senatus Populusque Atheniensis suffragiis suis comprobavit. Eo itaque nomine Patrocles Pbhlyensis Demosthenem legis perperam rogatæ postulavit: qui cum quintam suffragiorum partem non esset consecutus, drachmis 500 multatus est.

Profer verò & præclaram illam censûs descriptionem, quæ priore lege instituta est.

DESCRIPTIO CENSUS secundum Legem antiquam.

Trierarchi ad unius triremis sumptus designentur sedecim, ad rationem earum tributi collationum quæ in militum centuriis observari solent, ab anno ætatis 25. ad 40. atque hi æqualem inter se impensam faciant.

Profer etiam censûs descriptionem alteram, quæ meâ lege discernitur.

DESCRIPTIO CENSUS secundum Legem Demosthenis.

Trierarchi ad triremis sumptus deligantur pro suis singuli facul-

καὶ ἡμίσιον, ἀπὸ ταλάντων δέκα· ἐὰν δὲ πλείονων ἢ ὅσια
ἀποτεπμηδύνη ἢ χρημάτων, καὶ τὸ ἀναλογομενὸν ἕως τριῶν
πλοίων καὶ ὑπηρετικῆς ἢ λειτουργίας ἔστω· καὶ τὸ αὐτὸν δὲ ἀ-
ναλογία ἔστω, καὶ οἷς ἐλάττων ὅσια ὅτι τὸ δέκα ταλάντων,
εἰς σωτέλειαι συναρμηδύοις εἰς τὰ δέκα τάλαντα.

λαβ. Ἀλλά γε μικρὰ βοηθήσαι τοῖς πένησι ὑμῖν δοκῶ;
ἢ μικρὰ ἀναλῶσαι ἀν, ἢ μὴ τὰ δέκα ποιεῖν (A) πλῆ-
σοι; Οὐ τοίνυν μόνον τῷ μὴ καθυφεῖναι τῶντα σεμνύνο-
μα, ὅθεν τῷ γραφεῖς ἀποφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ συμφέροντι
γεῖναι τὸ νόμον, καὶ τῷ πείραν ἔργῳ δεδώκεναι. Πάντα γὰρ τὸ
πόλεμον τῆς ἀποπόλων γιγνομένων καὶ (B) νόμον τὸν ἐμὸν,
ὃς ἐκετηρίαν ἔθηκε Τριήραρχος ὅθεν πώποτε ὡς ἀδι-
κέρως (C) πρὸ ὑμῖν, ὅς ἐν Μυνησίᾳ ἐκαθέζετο, οὐχ
ὑπὸ τῷ ἀποπολέων ἐδέσθη, ὃς τριήρης ὅτ' ἐξω καλαληθεῖσαι
ἀπέλετο τῇ πόλει, ὅτ' αὖτ' ἀπελείφθη, ὃς δυναμένη ἀνάγε-
σθαι. Καὶ τοι καὶ τὰς ὑποτέρας νόμους ἀπαντα ταῦτα ἐγγίνετο·
τὸ

*facultatibus, quorum census est 10
talenta: quod si pluri aestimetur
quam 10 tal. pro ratâ portione
usque ad tria navigia cum altero
actuário, conferendi munus obeant;
si minoris, pro eâdem portione
conjugantur inter se usquedum
decem confecerint talenta.*

31. Nunquid vobis videor pa-
rum auxilii pauperibus attulisse?
nunquid parum daturi videntur
divites, ne iusta facere cogerentur?
Ego verò non idcirco solùm
gloriosior, quòd ista iis non con-
cesserim; quòdque iudicio, cum
esset postulat, absolutus fuerim;

sed quòd legem salubrem fece-
rim, idque re satis probaverim.
Toto enim belli tempore cùm
naves eum cursum tenerent quem
mea lex præscripserat, nullus un-
quam Trierarchus apud vos con-
questus est se à meâ lege quic-
quam injuriæ accepisse, nullus ad
Munychiam ad aram Dianæ con-
fugit, nullus à classium præfectis
in vincula coniectus est, nullam
denique triremem foris amisit ci-
vitas, nulla in portu detenta est,
quòd educi non potuerit. At ve-
rò legibus antiquis non ita cau-
tum est, quin hæc omnia fierent.

τὸ δ' αἶπον εἰ τοῖς πένησιν ἰῶ, πῶς λειτουργεῖν μὴ δυνά-
σθαι. Πολλὰ δὴ τὰ ἀδυνάτα συνέβαινον· ἐγὼ δ' ἐκ τῶν
ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους μετένεγκα τὰς Τειρεαρχίας·
πάντ' οὖν τὰ δέοντα ἐγένετο. Καὶ μὴν καὶ κατ' αὐτὸ τὸ το-
ῦ ἀξίους εἰμὶ ἐπαίνου τυχεῖν, ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα πενή-
— μιν πολιτεύματα, ἀφ' ὧν ἅμα δοῦναι, καὶ πρᾶναι, καὶ δυνά-
μεις συνέβαινον τῇ πόλει· βάσκανον δὲ, καὶ πικρὸν, καὶ κα-
κὸν ὅθεν ἔστι πολίτευμα ἐμὸν, ὅθεν ταπεινὸν, ὅθεν δὲ ἡ
πόλεως ἀνάξιον.

λβ'. Ταυτὸ τοίνυν ἦθος ἔχον ἐν τοῖς χεῖν τιμῇ πό-
λιν πολιτεύμασι, καὶ εἰ τοῖς ἑλλήνικοις φανήσεται. Οὐ-
— τε γὰρ εἰ τῇ πόλει ὡς τῶν πλουσίων χάριτας μάλ-
λον ἢ τὰ τῶν πολλῶν δίκαια εὐλόμην· ἔτι εἰ τοῖς ἑλ-
λήνικοις, τὰ Φιλίππου δῶρα καὶ τιμὴ ξείνων ἡγάπησα ἀντὶ
τῶν κοινῇ πάντι τοῖς Ἕλλησι συμφερόντων. Ἡγῶμαι τοίνυν
λοιπὸν εἰνά μοι ὡς τοῦ κηρύγματος εἶπέν, καὶ τῶν
εὐθυσί.

Pauperum verò inopiâ id accidit, qui munus publicum obire non poterant. Multæ igitur ex eâ re nascebantur difficultates: ego verò navium præfecturas à tenuioribus hominibus transtuli ad locupletiores; atque *ita perfeci*, ut quæ fieri oportebat continuo perficerentur. Et profectò, vel inde laudes commeritus sum, quòd istis Reipubl. gerendæ rationibus usus sim, unde gloriam, honores, copiasque simul consecuta est Civitas: neque verò ex omni consiliorum meorum multitudine quicquam invidiosum aut nimis acerbum apparet; nihil eorum mali-

gnitatem sapit, nihil deniq; humile reperitur, aut Civitate indignum.

32. Atque eandem planè rationem servasse me vobis ostendam, tum in iis rebus quæ ad Civitatem nostram spectant, tum in aliis quæ universo Græciæ populo communes sunt: nam quod ad hanc Civitatem attinet, non ego divitum gratias pluris quàm ple-
rorumque hominum jura æstima-
verim; neque in Græcanicis rebus
gestis, Philippi munera atque ho-
spitium publicæ Græcorum om-
nium utilitati prætulim. Restare
mihi jam opinor, ut de prædicatio-
ne ac rationibus reddendis verba
faciam.

ἐθελῶν. Τὸ γὰρ, ὡς τὰ ἄλγιστα τε ἔωρατον, καὶ διαπαντὸς εἶνεσ
ἐμὶ, καὶ πρὸς ἅπαντας εὖ ποιεῖν ὑμᾶς, ἱκανῶς ἔκ τ' εἰρημνύων
δηλωσά μοι νομίζω. Καί τοι τὰ μέγιστα γὰρ τ' πεπολιτευ-
μένων καὶ πεπολαγμένων ἐμαυτῷ παραλείπω, ὑπολαμβάνων
σφωτον μὲν, ἐφεξῆς τὰς δεξιὰς αὐτοῦ παρανόμους λόγους ἀπο-
δοῦναι με δεῖν εἶτα, καὶ μηδὲν εἶπω δεξιὰ τ' λοιπῶν πολι-
τευμάτων, ὁμοίως πρὸς ὑμῶν ἐκείνου τὸ σωφροδὸς ὑπάρχον μοι.

λγ'. Τῶν μὲν οὖν λόγων, ὅς ἐστις ἀνὴρ καὶ χάρις ἀγαθῶν
ἐλεγε δεξιὰ τ' παραγεγραμμένων νόμων, ὅτε καὶ τοὺς Θεοὺς
οἶμαι ὑμᾶς μαθητῶν, ὅτε αὐτοὺς ἡδυνάμην συνεῖναι τοὺς
πολλούς. Ἀπλῶς δὲ τ' ὁρθὴν ὁδὸν δεξιὰ τῶν διχαίων ἀγα-
λέξομαι. Τοσούτοις γὰρ δὲ λέγειν ὡς ἔκ ἐμὶ ὑπεύθυνος,
(ὁ νῦν ἔτις πολλάκις διέβαλλε καὶ διωρίζετο) ὥστε ἅπαν-
τα τῷ βίον ὑπεύθυνος εἶναι) ὁμολογῶν ἢ ἀγαγεχέρι-
κα, ἢ πεπολίτευμα παρ' ὑμῶν. Ὡς μὲντοι γὰρ ἔκ τ' ἰδίας
ἑσίας ἐπαγγελάμενος δέδωκα τῷ Δήμε, ὅδε μὲν ἡμέ-

ραν

faciam. Optimè enim me fe-
cisse, & semper erga vos esse be-
nevolum, & benefacere paratum,
satis ex supradictis constare ar-
bitror. Et profectò maximam
actionum mearum partem præ-
termitto, quoniam primùm qui-
dem ipsius criminis rationem esse
mihi reddendam existimo: de-
inde, si nullum de cæteris rebus
quas in republicâ gessi verbum
facerem, earum tamen testem a-
pud vos ipsos esse satis locuple-
tem, vestram singulorum consci-
entiam.

33. Ex omni igitur sermonum
illorum varietate, quos iste de

legibus perperam rogatis confusè
ac perturbatè habuit, paucos qui-
dem, per Deos immortales, aut
vobis aut mihi puto esse intelle-
ctos: ego verò de legibus re-
sponsurus, simplicem rectamque
viam insistam. Tantùm enim ab-
est, ut reddendis rationibus ob-
noxium me esse inficier, (quod
iste multoties objecit atque affir-
mavit) ut per totum vitæ spa-
tium me obnoxium confitear ea-
rum rerum rationi reddendæ,
quas apud vos suscepi, aut admi-
nistravi. At verò quæcunque
ex privatis opibus sponte meâ po-
pulo largitus sum, eorum rationem
referre

ραι ὑπεύθυνον εἶναι φημι, (ἀκούεις, Αἰσχίνη;) ὅδε ἄλλον ὁδόνει, ἔδ' ἂν τῶν εἰναι Ἀρχόντων τις ὦν τύχη. Τίς γάρ ἐστι νόμος ποσαύτης ἀδικίας καὶ μισανθρωπίας μετὸς, ὥστε τ' δόντα πᾶν ἰδίον, καὶ ποιήσαντα ὡς γμα φιλόφρων καὶ φιλόδωρον, τῆς χάριτος μὲν ὑπερεῖν· εἰς δὲ τοὺς συκοφάντας ἄλγιν, καὶ τέτλες ὅππαις εὐφύναις ὦν ἔδωκεν ἐφιστάμεν; Οὐδὲ εἰς δήπου· εἰ δὲ φησιν ὅτι δειξάτω, καὶ γὰρ τέρξω, καὶ σιωπήσομαι. Ἀλλ' ἔκ' ἐπιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Ἄλλ' ὅτι συκοφαντῶν, ὅππαις περ θεωρικῶς τότε ὦν ἐπέδωκα τὰ χρηματά, [Ἐπὶ νεσεν αὐτόν, φησιν, ἡ Βουλὴ ὑπεύθυνον ὄντα] καὶ οὐδὲ τέτων γε ὁδόνει ὦν ὑπεύθυνον ἴω, ἀλλ' ἐφ' οἷς ἐπέδωκα, ὦ συκοφάντα.

λαδ'. Ἀλλὰ καὶ τευχροποιὸς ἦσθαι, φησι· καὶ δι' αὐτὸ γε τέτο ὁρθῶς ἐπηνέμω, ὅππαις ἀνηλωμένα ἐπέδωκα, καὶ οὐκ ἐλογίζομαι. Οὐ μὲν γὰρ λογισμὸς εὐφυνῶν καὶ τῶν ἔξι-

τασόντων

referre neque ego unquam teneor, (audis, Aeschine?) nec quisquam pro me alius, etiam si unus sit e novem Archontibus. Quæ enim tantâ injustitiâ atque inhumanitate referta Lex, ut illi, qui publice usui aliquid ex suo donavit, fecitque facinus generosum & perquam liberale, non modò gratias referri non sinat, sed & calumniatoribus eum committat, atque hos de reddendis rationibus iudices constituat? Nulla certè est istiusmodi: sin ille talem meminerit, producat velim; atque ego tacitus in eâ acquiescam. Sed nul-

la est, Athenienses. Verum iste me calumniis proscindit, & cum theatri pecuniæ præfectus essem, nummosque ultro largirer, [Senatus, inquit, eum laudavit, cum rationes referre deberet] at non me laudavit Senatus propter ea quorum rationes referre debueram, sed ob illa munera quæ ipse de meo dederam, maledice.

34. Verum *muro reficiendo curator eras*, inquit; & sanè meritas idcirco laudes consecutus sum, quòd ipse impensam fecerim, nec rationes cum Civitate putaverim. Ubi enim impensæ ad calculos re-

vocan-

παρόντων προσδίδεται, ἡ δὲ δωρεὰ χάριτος καὶ ἐπαύ-
 ρου δικαία ὅτι τυγχάνειν· διότι ταῦτ' ἐγχαψεν ὁ δὲ
 θεὸς ἐμοῦ. Οἱ δ' οὕτως ταῦτα ἔχει, καὶ οὐ μόνον
 αἱ τοῖς νόμοις, ἀλλὰ καὶ αἱ τοῖς ἡμετέροις ἡγεσιν ὄρι-
 ζται, ἐγὼ ῥαδίως πολλὰ χόθην δείξω. Πρῶτον μὲν γὰρ Ναυ-
 σκληρὸς στρατηγὼν, ἐφ' οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων ὤρειτο, πολ-
 λάκις ἐτεφάνωται ὑφ' ὑμῶν· εἴθ' ὅτε τὰς ἀσπίδας Διό-
 πμους ἔδωκε, καὶ πάλιν χαλκίδημους, ἐτεφανῆντο· εἴθ' ὅ-
 τος Νεοπτόλεμος, πολλὰν ἔργων ὀπιστάτης ὢν, ἐφ' οἷς ἐπέ-
 δωκε, τέμπνεται. Σχέτιον γὰρ ἂν εἴη τῷτό γε, εἰ πῶς πινὰ
 ἀρχὴν ἄρχοντι, ἢ διδόναι τὰ ἑαυτοῦ τῇ πόλει ἀπὸ πλεονέ-
 κειαν· ἀρχὴν μὴ ἔξέστα· ἢ τῶν δοθέντων, ἀντὶ τοῦ κομίσασθαι
 χάριν, εὐθυμῶς ὑφέξεν. Οἱ τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω,
 λέγε τὰ ψηφίσματά μοι τὰ τούτοις γεγενημένα, αὐτὰ
 λαβὼν. Λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

vocantur, ibi æquum est ut in ra-
 tiones referendas inquiratur, atque
 ejus rei judices constituentur:
 quodcunque verò ultro ac volun-
 tarily datur, laudes gratiasque sibi
 vendicat. Atque ob hanc rationem
 decretum illud de me fecit Ctesio-
 phon. Ita verò rem esse, nec so-
 lum à Legibus sed & Consuetudi-
 nibus nostris ita postulari, ego
 multis exemplis facile ostendam.
 Primum enim Nausiclem cum es-
 set imperator, eo quòd pecunias
 Civitati de suo largitus esset, mul-
 toties coronâ donâstis: deinde

Diotimus, cum clypeos daret, at-
 que iterum Charidemus coronis
 remunerati sunt. Postea etiam
 Neoptolemus iste cum multorum
 operum curator esset, propter ea
 tamen quæ sponte dederat *eosdem*
 honores accepit. Esset enim profe-
 ctò miserabile, si magistratui, aut
 civitati pecunias de proprio largiri,
 propter officium suum non liceret;
 aut ubi dederit, loco debitæ gratiæ,
 ipsius muneris rationem referre te-
 neretur. Atque ut verum me loqui
cognoscatis, cape & recita mihi de-
 creta quæ de illis relata sunt Lege.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

ΑΡΧΩΝ ΔημόνικϠ Φλυεύς, ΒοηδρομιῶνϠ ἔκ-
τη μετ' εἰκάδα, γνώμη Βουλῆς καὶ Δήμου Καλλίας
ΦρεάρριϠ εἶπεν. Οἱ δοκεῖ τῇ Βουλῇ καὶ τῷ Δήμῳ
τεφραῶσαι Ναυσικλέα τὸν ἑπὶ τῶν ὀπλῶν, ὅτι (Αἰτωλῶν
ὀπλιτῶν διχαλίῳν ὄντων ἐν Ἰμβρῳ, καὶ βοηθοῦντων τοῖς
κατοικοῦσιν Αἰτωλῶν τὴν νῆσον, οὐ δυναμδύου Φιάλω-
νϠ, τοῦ ἑπὶ τῆς δροικήσεως χειροτονημένου, ἀφ'
τοῦς χειμῶνας πλεύσαι, καὶ μεθοδοτῆσαι τοὺς ὀπλί-
τας) ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἔδωκε, καὶ οὐκ εἰσέπραξε τ'
Δῆμον· καὶ ἀναγρεῦσαι Ϡ τέφανον Διονυσίοις, Τραγω-
δοῖς χαμνοῖς.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

ΕΙΠΕ Καλλίας Φρεάρριος, Πρυτάνεων λεγόντων Βουλῆς
γνώμη. Επειδὴ Χαρίδემος ὁ ἑπὶ τῷ ὀπλιτῶν, Σποταλῆς εἰς
Σαλαμίνα, καὶ Διόπμος ὁ ἑπὶ τῶν ἱππέων, ἐν τῇ ἑπὶ

τῷ

D E C R E T U M.

Archonte Demonico Phlyensi,
Boëdromionis die vigesimo sexto,
ex sententiâ Senatûs Populique,
Callias Phrearrhus retulit: Pla-
cere Senatui Populoque coronare
Nausiclem armorum præfectum;
quoniam cum Atheniensium bis
mille gravis armaturæ peditum in
Imbro essent, ferrentque auxilium
Atheniensibus istius insulæ incolis,
neque posset Phialon (qui ex po-
puli suffragiis istud munus admi-
nistravit) propter tempestates na-
vigare, nec militibus stipendium

persolvere; Naucicles de proprio
pecunias largitus est, neque ite-
ram à populo exegit. Placere e-
tiam Senatui Populoque, ut præ-
dicatio coronæ fiat quando cele-
brantur Dionysia, & Tragædi novi
fabulas recitant.

D E C R E T U M:

Dixit Callias Phrearrhus, Pry-
tanibus ex sententiâ Senatûs con-
vocatis: Quoniam Charidemus
peditum præfectus cum Salami-
nem mitteretur, & Diotimus
equitum magister, in eâ pugna
qua

τῷ ποταμῷ μάχῃ τῷ στραπωτῶν πινῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων
 σκυλευθέντων, ὃς τῷ ἰδίων ἀναλωμάτων κατὰ πλίσαν τῶν
 νεανίσκοις ἀσπίσιν ὀκτακοσίας· δέδοχθαι τῇ Βουλῇ καὶ τῷ
 δήμῳ πεφανώσαι Χαερίδημον, καὶ Διόπμον, χρυσῷ πεφά-
 γω, καὶ ἀναγορεύσει Παραθηναίοις τοῖς Μεγάλοις ὃς τῷ
 γυμνικῷ ἀγῶνι, καὶ Διονυσίοις, Τραγωδοῖς καὶ κηνοῖς. Τῆς
 δὲ ἀναγορεύσεως ὁπτιμεληθῆναι Θεομοχέει, Πρυταίει, Α-
 γωνοχέει.

λέ. Τῶν ἑκάστος, Αἰσχίνη, τῆς δὲ ἀρχῆς ἧς ἦρχεν ὑ-
 πεύθυνε, ἐφ' οἷς δ' ἐπεφανώτο ἔχ ὑπεύθυνε. οὐ-
 κοῦν ὅς ἐγὼ, ταῦτά γάρ δικαῖά ἐστι μοι πρὸς τῶν αὐ-
 τῶν τοῖς ἄλλοις δήπου. Επέδωκα, καὶ ἐπαγοδμήσας
 ταῦτα, οὐκ ὦν ὦν ἐπέδωκα ὑπεύθυνε. ἦρχον, καὶ δέ-
 δωκα γὰρ εὐθύνας ὀκείνων, οὐχ ὦν ἐπέδωκα. Νῆ Δία
 ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα; Εἶτα παρὼν ὅτε με εἰσήγον ὁ λο-
 γιστῆς, ἀφ' οὗ κατηγόρησ; Ἰνα τοίνυν εἰδῆτε ὅτι αὐτὸς
 ὅτις

que ad fluvium Elissum commissa
 est, milites nonnullos ab hostibus
 spoliatos, suis sumptibus ostingen-
 tis clypeis instruxerunt; Placere
 Senatui Populoque Atheniensi, ut
 Charidemus & Diotimus aureā co-
 ronā donentur, ejusque prædica-
 tio fiat Quinquatribus Magnis in
 gymnico certamine, & Dionysius
 & cum novi Tragædi fabulas a-
 gant. Prædicationem autem cu-
 rent Thesmothetæ, Prytanes atque
 certaminum designatores.

37. Horum, Æschine, unus-
 quisque magistratū quem obiit
 rationem referre tenebatur; re-
 rum verò gestarum, ob quas co-

ronam consecutus est, nullas ratio-
 nes reddere necesse habuit: ne-
 que igitur ego reddendis sum ob-
 noxius; eadem enim jura eadem
 in re mihi cum aliis sunt commu-
 nia. Pecunias dedi, atque idcirco
 laude cumulatus sum; non meo-
 rum munerum rationem referre
 debeo. Obii magistratus, & ma-
 gistratuum rationes retuli; non
 eorum, quæ liberè largitus sum.
 Sed iniquè magistratus obii: quare
 igitur cum tu adesles, quando ra-
 tiocinatores gestæ administratio-
 nis à me rationem reposcebant,
 nulla mihi crimina objecisti? Ut
 igitur vobis perspectum sit, illum

ἔπος μοι μαρτυρεῖ, ἐφ' οἷς ἔχ' ὑπεύθυνον ἡ ἐπιφανέστατος, λαβὼν ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα ὅλον τὸ γεγραπμένον μοι· οἷς δ' οὐκ ἐγρέφατο ἔ' ὡς ἐβλεψάμην, τέτοις αὖ διώκει συκοφαντῶν φανήσε'. Λέγε.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Λ.

ΕΠΙ Ἀρχοντι Εὐθυκλῆς, Πυανεψιδίου σφύρατι ἀπ. ἰόντος, φυλῆς Πρυτανεύσεως Οἰνιδίου, Κτησιφῶν Λεω. θένους Αναφλύσιον εἶπεν· Επειδὴ Δημοθένης Δημο. θένους Παμانيεύς γενόμενος ὅπμιελιπὴς τῆς τῶν τειχῶν ἐπισκευῆς, καὶ ὡς σπαναλώσας εἰς τὰ ἔργα ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας πρὶα τάλαντα, ἐπέδωκε ταῦτα πρὸς τὴν Δῆμον, καὶ ὅπμι τοῦ γεωρικοῦ χαλασθεῖς, ἐπέδωκε τοῖς ὅκ' πασὼν τῶν φυλῶν γεωρικοῖς ἑκατὸν μνᾶς εἰς θυσίας· δεδύχθαι τῇ Βυ. λῇ, καὶ πρὸς τὴν Δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ἐπαμύνασθαι Δημοθένην Δημοθένης Παμانيέα, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ καλοκαγαθίας, ἧς ἔχον ἀγατελεῖν ἐπὶ παντὶ χειρῶν εἰς τὴν Δῆμον τὴν Ἀθηναίων,

ipsum pro me testari, quod eorum gratiā coronatus sim quorum rationes referre non tenebar, cape & recita mihi totum illud decretum quod de me latum est. Quoniam enim nihil omnino in senatusconsulto reprehenderit, in istis quæ contra decretum urget calumniatorem se arguet foedissimum. Recita.

D E C R E T U M.

Archonte Euthicle, Pyanepsionis die 22. tribu Oeneide Prytanicam potestatem exercente, Cte-

siphon Leosthenis F. Anaphlystius retulit: Quoniam Demosthenis F. Pæanienfis, mris reficiendis curator constitutus, tria talenta ei operi de propriis impendit, eademque Populo largitus est; & rursus, cum theatri arario præfectus esset, omnium tribuum pecunie theatri centum minus ad sacrificia facienda addidit: Placere Senatui Populoque Atheniensi approbare Demosthenem Demosthenis Fil. Pæaniensem, virtutis ergo benevolentiaque, quam erga Populum Atheniensem semper habet, cum-

ἡ σφραγίσαι χρυσῷ σφάνω, ἡ ἀναγορεύσαι τὸ σέφαιον ἐν τῷ Θεάτρῳ, Διονυσίοις, Τραγωδοῖς χαμνοῖς. Τῆς δὲ ἀναγορεύσεως ὁπιμεληθῆναι τὸ Ἀγωνοθέτῳ.

λγ'. Οὐκοῦν ἂν μὲν ἐπέδωκε, ταῦτ' ὅτιν, ὡν ὁδὸν οὐ γήραψαι· ἂν δὲ φησιν ἡ Βαλὴ Δεῖν ἀντὶ τέτων γενέσθαι μοι, ταῦτ' ἔω· ἂν δὲ δώκεις. Τὸ λαβεῖν οὕτω τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἔννομον εἶ), τὸ χάειν τέτων ὑποδουῶν πρῶτόμων γράφῃ; ὁ δὲ παμπόνηρ· ἀνθρώπων, ἡ Θεοῖς ἐχθρὸς ἡ βάσκει· ὅπως, ποῖός τις ἀνὴρ εἴη πρὸς Θεῶν; ἢ ὁ τοῖς τῷ; Καὶ μὲν πρὸς τῷ γε ἐν τῷ Θεάτρῳ κηρύττεσθαι, τὸ μὲν μωρίακίς μωρίας κηκρύχθαι, παραλείπω, ἡ τὸ πολλάκις αὐτὸς ἐσφραγίσθαι πρὸς πρῶτον· ἀλλὰ πρὸς Θεῶν, ἔγω σκαῖός εἰ, ἡ ἀνάσκει, Αἰχίνη, ὥστε ὁ δυνάσθαι λογισαῖν ὅτι τῷ μὲν σφραγισθῆναι τὸ αὐτὸν ἔχει ἥλοι ὁ σφραγίσθαι, ὅποι ἀνὰ ἀναρρήτῃ. Ἔ δὲ πῶν σφραγισθῆναι εἶχε συμφέρον τῷ ἐν τῷ Θεάτρῳ γίγνεται τὸ κήρυγμα;

Οἱ

que aureā coronā donare, & prædicare coronam in Theatro, Dionysii, tragœdis novis fabulas agentibus: prædicationis verò curam incumbere certaminum designatori ac præfetto.

36. Quæ igitur Civitati largitus sum, ista sunt; quorum tu, *Æschine*, nihil omnino exagitas: quibus vero remunerari me censuit Senatus, ea sunt quæ tu insectaris. Beneficia igitur recipere legitimum esse confiteris; gratiasque ob accepta rependere, id quasi legibus contrarium reprehendis? O hominem perditissi-

mum, & Diis invisum, & per Deos immortales pessimo mortaliū simillimum! Jam verò quod ad prædicationem in Theatro factam pertinet, millies quidem millies ibi factam fuisse, meipsum etiam sæpenumero antehac coronas accepisse, præmitto: Tu verò, *Æschine*, per Deos immortales itane stolidus arque imperitus es, ut id capere non possis, eandem gloriam viro cui donatur asferre coronam, ubicunque demum prædicetur; si verò in Theatro prædicatio ejus fiat, id coronantibus utile futurum?

K k 2

Qui-

Οἱ δ' ἀκέσαντες ἅπαντες, εἰς τὸ ποιῆν εὖ τ' Πόλιν προ-
τρέπον), καὶ τὰς ἀποδιδόντας τ' χάριν μάλλον ἐπαμύσει τῷ
σεφανυμύῳ· διόπερ τ' νόμον τῦτον ἡ Πόλις γέγραφε. Λέγει
δ' αὐτὸν μοι τ' νόμον, λαβών.

Ν Ο Μ Ο Σ.

ΟΣΟΥΣ σεφανῶσί πινες τῶν Δήμων, ταῖς ἀναγ-
ρεύσας τ' σεφάνων ποιῆσθαι καὶ αὐτοῖς ἐκάτοις τοῖς ἰδίοις
Δήμοις, ἐὰν μή πιναι ὁ Δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἡ Βουλὴ
σεφανοῖ· τούτους δὲ ἔξῃναι καὶ τῷ Θεάτῳ Διονυσίοις ἀνα-
γορεύεσθαι.

λζ'. Ἀκύεις, Αἰσχίνη, ὅ Νόμος λέγοντος σαφῶς [πλὴν
ἐὰν πιναι ὁ Δῆμος ἢ ἡ Βουλὴ σεφανώσεται, τούτους δὲ ἀ-
ναγορεύετω;] Τί οὖν, ὦ παλαίπαρε, συκοφαντεῖς; πῶς
λόγους πλάτεις; πῶς σαυτὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις ἐπὶ πό-
τι; Ἀλλ' ὅδ' ὠχύνῃ φθόνῳ δίκην εἰσάγων, ἐκ ἀδική-
ματος ὁδονός, καὶ νόμους τὰς μὲν μεταποιῶν, τ' δ' ἀφαρῶν
μέρη,

Quicunque enim præconium au-
dierunt, ad beneficiendum civi-
tati excitantur; pluresque laudes
in eos conferunt qui gratias retri-
buunt, quam in eos qui coronas
consecuti sunt. Quâ de causâ le-
gem istam decrevit Civitas. Cape
verò Legem & recita.

L E X.

Quoscunque aliqui ex Pagis co-
ronaverint, eorum coronæ in ipsis
Pagis privatis singulæ prædican-
tur, nisi quos Populus Athenien-
sis aut Senatus coronis donarit:
liceat verò eas in Theatro præ-

dicare, cum celebrentur Dionysia.

37. Audin', Ælchine, Legem
disertè loquentem [nisi quos Po-
pulus aut Senatus Atheniensis co-
ronis donarit; ea verò in Thea-
tro prædicentur?] Quid igitur,
homo infelix, malitiosè calum-
nialis? quid verba comminisceris?
quin te elleboro purgas, ut
morbum istum expellas? Nonne
te pudet actionem alteri inten-
dere, non malo aliquo facinore
commotum, sed invidiâ? nonne
te pudet leges alias omnino præ-
termittere, aliarum partes seorsim
rapere ac recitare, quas totas re-
citas esse oportuit? atque illo-
rum

μέρη, οὓς ὅλοις δίχασιν ὡς ἀναγιγνώσκουσα, τοῖς γε ὁ-
 μωμοκόσι κατὰ τοὺς νόμους ψιφιεῖσθαι; Ἐπειτα τοι-
 αῦτα ποιεῖν, λέγεις ἃ δεῖ προσεῖναι τῷ δημοτικῷ, ὥσ-
 περ ἀνδριάντα ἐκδεδωκώς κατὰ συγγραφὴν, εἶτα οὐκ
 ἔχοντα ἃ προσήκειν ἐκ τῆς συγγραφῆς κομιζόμενον.
 ἢ λόγῳ τοὺς δημοτικούς, ἀλλ' οὐ τοῖς πρᾶγμασι καὶ
 τοῖς πολιτεύμασι γινωσκομένους. Καὶ Βοᾶς ῥητὰ καὶ ἄρ-
 ῥητα ὀνομάζων ὥσπερ ἔξ ἀμάξης, ἃ σοὶ καὶ τῷ σῶ γέ-
 νει πρόσκειται, οὐκ ἐμοί. Καὶ τοι καὶ τοῦτο, ὦ Ἄνδρες
 Ἀθηνᾶιοι, ἐγὼ λοιδορίαν κατηγρέας τούτῳ ἀφάφειν
 ἡγοῦμαι, τῷ τινὲ μὲν κατηγρέαν ἀδικήματ' ἔχειν, ὧν
 οἱ τοῖς νόμοις εἰσὶν αἱ πμωεῖαι· τινὲ δὲ λοιδορίαν βλα-
 σφημίας, ἃς κατὰ τινὲ αὐτῆς φύσιν τοῖς ἐχθροῖς πε-
 ςὶ ἀλλήλων συμβαίνει λέγειν. Οἰκοδομῆσαι δὲ τοὺς πρῶ-
 γόνους ταυτὶ τὰ δικαστήρια ὑπέληφα, οὐχ ἵνα συλ-
 λέξαντες ὑμᾶς εἰς ταῦτα ἀπὸ τῆς ἰδίας, κακῶς τὰ
 ἀπὸρ-

rum hominum adeò in præsentia,
 qui decreta ferre legibus confor-
 mia jurejurando sunt obstricti?
 Postquam verò hoc feceris, de-
 inde, quid viro populari inesse
 debeat, * recenses, eodem prorsus
 modo ac si statutam faciendam ex
 syngraphâ præscriberes; confectâ
 verò, virtutes illas, quas in syn-
 graphâ enumerâras, in eâ tandem
 desideras: quasi verò verbis so-
 lummodo, & non potiùs rebus ge-
 stis & Reipubl. administratione
 spectandi essent viri populares. At-
 que aperto ore clamitas, fanda si-
 mul & infanda nullo efferens dis-
 crimine, quasi in plauastro sedens

maledicta spargeres, quæ de Te
 & de tuo genere aptiùs quàm de
 me dici poterant. Atque hanc
 ego, Athenienses, maledictionis &
 accusationis differentiam esse du-
 xerim, quòd accusationem scilicet
 ea in se crimina continere oport-
 eat, quibus poenæ secundum Le-
 ges debentur: maledictio verò ni-
 hil habeat propositi præter contum-
 eliam & convicia, quibus ini-
 mici pro suâ quisque indole alii a-
 lios urgere consuecunt. At verò ea
 mente atq; consilio majores nostros
 foras hæc construxisse arbitror, non
 ut vobis à rebus domesticis *avoca-*
tis, atque in hunc locum coactis, male-

* Vid. *Æsch.* cap. 55.

ἀπέρρητα λέγωμεν ἀλλήλους· ἀλλ' ἵνα ἔξελέγωμεν, εἴ τις ἡδίκηκός π' τυγχάνῃ τῇ Πόλει. Ταῦτα τοίνυν εἰδὼς Αἰσχίνης ὁδὸν ἤπθον ἐμῷ, πομπεύειν ἀντὶ τῆς κατηγορεῖν εἴλετο.

λβ'. Οὐ μὲν ὅλ' οὐταῦθα ἔλαθον ἔχον, δίκαιός ἐστι ἀπελθεῖν. Ἡδὴ δὲ ὅπῃ ταῦτα πορεύομαι, τοσούτον αὐτοὶ ἐρωτήσας. Πότερον σέ τις, Αἰσχίνη, τῇ Πόλει εἰς χεῖρας, ἢ ἐμὸν (εἴ) φῆ; ἐμὸν δηλονότι. Εἶτα ὅ μ' ἔλαθ' ἐμῷ δίκαιον χεῖρας νόμος ὑπὲρ τέτων λαβεῖν εἴωρ ἡδίκηκεν, ἔξελιπες, οὐ ταῖς εὐθυμίαις, οὐ ταῖς γεραῖαις, οὐ ταῖς ἄλλαις κρίσεσιν· ὅλ' ὅγῳ μὲν ἀγῶος ἅπασιν, τοῖς νόμοις, καὶ ζῳῇ, τῇ περὶ θεοσμίας, καὶ κακείῳ καὶ πάντων πολλάκις τέτοιαις ὁρῶν, καὶ μηδὲ πώποτε ἔξελεγχθῆναι μηδὲν ὑμῶς ἀδίκηκόν, τῇ Πόλει δ' ἢ πλεῖον, ἢ ἔλαθον ἀνάγκη τῇ γε δημοσίᾳ πεπραγμένων μετῆναι τῇ δόξης, οὐταῦθα ἀπώπτικας; Ὁρα, μὴ τέτων μὲν εἰς χεῖρας ἦς, ἐμοὶ δὲ κατασπῆ.

λθ'. Επειδὴ

maledicta in nos invicem infanda conjiceremus; sed si quis Civitati injuriam facere reperiatur, eum ut, *criminis justâ habitâ ratione*, coargueremus. Ista Æschines cum perinde atque ego cognôrit, maluit tamen maledictis me proscindere, quàm justè accusare.

38. Cum igitur in hac re posteriores partes non ferat, non isto sanè modo abire meretur. Jam verò ad hæc me recipiam: *at priusquam illa aggrediar*, unum ab ipso exquiram. Utrùm, Æschine, te quisquam Civitatis, an meum rectè dixerit inimicum? Meum certissimè, At verò *si meus sis inimi-*

cus, ubi, siquid *Civitati* malefecissem, tibi licebat poenas idcirco de me sumere, tu contra & in referendis rationibus, in accusationibus, & in judiciis rem omnino neglexisti; ubi verò innocens compertus sum, omni lege, omni tempore, die præfinito; cum de hisce rebus sæpe antehac judicatum fuerit, cum nullius unquam injuriæ vobis allatæ coargutus sim, cum præterea quæcunque publicè gesta sunt, civitati plusminus gloriæ necessarii attulerint; ista tandem mihi objicis. Quin tu cave, ne horum re reperiaris inimicus, meus verò nomine tantum ac simulatione.

39. Postquam

λθ'. Επειδή ποίνω ἢ μὲ εὐσεβὴς καὶ δικαία ψῆφος ἄπαντι
 Ἰδουκαίᾳ, δεῖ δὲ με (ὡς εἶπκε) καὶ ὡς ἔ φιλολοῖδδον ὄντα
 φύσι, ἀφ' ταῖς ὑπὸ τέττε βλασφημίας εἰρημύμαι, ἀντὶ
 πολλῶν καὶ ψευδῶν, αὐτὰ τὰ ἀναγκαστάτα εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ,
 καὶ δεῖξαι τίς ὢν, καὶ πίνων, ῥαδίως ἔπος ἀρχὴ ἔ κακῶς λέ-
 γει, καὶ λόγους πᾶς ἀφασύρει, αὐτὸς εἰρηκῶς ἅ τις οὐκ ἀν-
 ὤκνησε ἵ μετρίων ἀνθρώπων φθέγγασθαι; Εἰ γὰρ Αἰακὸς,
 ἢ Ραδάμανθυς, ἢ Μίνως καὶ ὁ κατηγοροῦν, ἀλλὰ μὴ ἀπερμο-
 λόγος, πείτεριμμα ἀγροῦτος, ὄλεθρος γραμματεῦς, ἐκ ἀν-
 αὐτὸν οἶμα ποιαῦτ' εἰπεῖν, ἔδ' ἀν' ἔπος ἐπαχθεῖς λόγους
 πρίστασθαι, ὥσπερ καὶ Τραγωδία βοῶντα, [ὦ Γῆ, καὶ Ἥλιε,
 καὶ Αρετῇ, καὶ τὰ ποιαῦτα,] καὶ πάλιν Σαῶεσιν καὶ Παρθέναις
 ἑπιγαλόμενοι, ἢ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰχρὰ ἀφαιγνῶσκε].
 Ταῦτα γὰρ δῆπουθεν ἡκύνετ' αὐτὸς λέγων[Θ]. Σοὶ δὲ Αρε-
 τῆς, ὦ χάρισμα, ἢ τοῖς σοῖς τίς μετρίαι; ἢ καλῶν ἢ μὴ
 ποιῶτων τίς ἀφαιγνῶσις; πόθεν λαβόντι, ἢ πῶς ἀξιωθέντι;

Πῦ

39. Postquam igitur iusta ac re-
 ligiosa suffragii ferendi ratio om-
 nibus monstratur, oportet me, (uti
 videtur) quamvis naturā a convi-
 ciis abhorream, quoniam iste me
 probis affecit, pro innumerā fi-
 dāque calumniarum multitudine,
 pauca tantum quæ sunt maxime
 necessaria in ipsam regerere: &
 pariter ostendere, quis demum
 iste *Æschines* sit, quibus parenti-
 bus ortus, qui me aded conviciari
 incipit, atque ista verba exagitat
 quæ ipse effudit; quæ quidem ne-
 mo modestus proferre non dubi-
 taverit. Si enim *Æacus*, aut *Rha-*
damanthus, aut *Minos* esset qui me

accusaret, & non iste loquacissi-
 mus nugator, formularum cantor,
 perditus scriba, non tamen illum
 talia dicturum, non tam odiosa
 verba congesturum puto, *qualia*
iste impudenter profudit: qui qua-
 si in Tragediā vociferatus est
 [* *O Terra! o Sol! o Virtus! &*
similia;] eodemque clamore In-
 telligentiam & Doctrinam invo-
 cavit, per quam honesta & tur-
 pia discernuntur. Audistis enim,
Athenienses, eum ista proferen-
 tem. Tibi verò, impurissime,
 aut tuis ecqua Virtutis commu-
 nitas? ecqua istarum rerum co-
 gnitio? unde scilicet affectus es?

* Vid. *Æsch.* cap. 96.

Ubi

Πῦ δὲ Παυδείας σοι γέμεις μνησθῆναι; ἥς τ' ἔμ' ὡς ἀληθῶς πετυχηκότων ἔδ' ἂν εἰς εἴποι περὶ αὐτῶ ποιῶτον ὄνδεν, ἀλλὰ καὶ ἐτέρω λέγοντος ἐρυθείασθε. Τοῖς δὲ ἀπολυσθῆναι μὲν ὥσπερ σὺ, τραποισυμύοις δὲ ἕω' ἀναμαθησίας, τὸ τῆς ἀκρόντας ἀλγεῖν ποιεῖν ὅταν λέγωσιν, ἔτ' ὁδοῦν τοῖς τῆς εἰ) περίεστιν.

μ'. Οὐκ ἀπορῶν δ' ὅ, π' ἤρ' περὶ σὺ καὶ τ' σὺν εἰπῶν, ἀπορᾷ ἔτ' ὡρώτω μνησθῶ. Πότερ' ὡς ὁ πατήρ σου Τρέμης ἐδ' ἔλανε πρ' Ἐλπίαν τῷ πρὸς τῷ Θεσίῳ διδάσκοντι γράμματι, κρίνεις παχείας ἔχων καὶ ξύλον; ἢ ὡς ἡ μήτηρ σου τοῖς μεθιμενεοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ τῷ πρὸς τῷ Καλαμίτῃ ἥρῳι ἡρωμένη, τὸν χαλὸν ἀνδριάντα, καὶ πριταγωνιστὴν ἄκρον ἐξέτρεψέ σε; ἀλλ' ὡς ὁ περὶ αὐτῆς Φορμίων, ὁ Δίωνος ἔτ' Φρεαρρῖος δούλος, ἀνέστησεν αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τ' χαλῆς ἐργασίας;

μα'. Ἀλλὰ νῦν τ' Δία καὶ τῆς θεῆς, ὅκνω, μὴ ποῖ σὺ τὰ

πορῶν-

Ubi verò tibi fas Doctrinam commemorare? quam quidem eorum qui maximè adepti sunt, tantum abest ut quis possit de se tale quicquam pronunciare, ut etiam alterum de ipso loquentem non sine rubore audiat. Verùm ii, qui tibi similes & eruditionis omnino expertes, ita perfrixti sunt fronte, ut eruditos se simulent, id tandem consequuntur ut auditores orationibus suis crucient quidem, opinionem apud eos nullam pariant.

40. Sed cùm mihi de te ac tuis dicturo copia satis larga suppeditetur, nescio tamen unde initium

faciam, quid primùm commemorare debeam. An, quòd Pater tuus Tromes Elpiae ei, qui literas prope ædem Thefei docebat, crassis pedicis & lignea compede constrictus serviebat? an quòd Mater tua nuptiis diurnis in porticu, quæ est ad Heroem Calamitam, operam dans, te pulcherrimam statuam, te summum tertii ordinis histriionem enutriebat? an quòd Phormio iste, qui in trimibus erat tibicen, & Dionis Phrearrhii servus, à laudabili hoc quæstu eam avocabat?

41. Verùm per Deos immortales metuo ne, dum de te idonea verba

ver
bos
inft
am
tior
fit
que
fort
mer
Civ
imm
die
Ora
tis,
mer
feci
state

προσέκοντα λέγων, αὐτὸς οὐ προσέκοντα, ἐμαυτῷ δόξω
 προσεῖναι λόγους. Ταῦτα μὲ οὖν ἐάσω· ἀπ' αὐτῶν δὲ,
 ὡς αὐτὸς βεβίωκεν, ἄρξομαι. Οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἐγώ, ἀλλ'
 οἷς ὁ Δῆμος καταρᾶται· ὃς γάρ ποτε, ὃς λέγω, χθὲς
 μὲν οὖν καὶ παλαιῶν, ἅμα Ἀθηνῶν καὶ Ῥήτωρ γέγονε· καὶ
 δύο συλλαβὰς προθεῖς, τὸν μὲ πατέρα, ἀντὶ Τρόμου,
 ἐποίησεν Ἀτρέμνον, τὴν δὲ μητέρα σεμνῶς πάνυ Γλαυ-
 κοῖαν ὠνόμαζεν, ἣν Ἐμπυσαν ἅπαντες ἴσασι καλεῖσθαι,
 ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ παθεῖν δηλονότι ταύτης τῆς ἐπι-
 νομίας τυχεῖσαν. Πότεν γὰρ ἄλλοθεν; Ἀλλ' ὅμως οὕτως
 ἀχάριστα εἰ καὶ πονηρὸς φύσις, ὥστε ἐλεύθερον ἐκ δού-
 λου, καὶ πλάστον ἐκ πτωχοῦ ἀπὸ τετρασὶ γεννητὸς, ἔχ-
 ῃς χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ μισθώσας σαυτὸν καὶ τε-
 τὰ πολιτεύῃ.

μβ'. Καὶ περὶ ὧν μὲν ὅτι περὶ ἀμφοτέρων, ὡς ἄ-
 ρα καὶ περὶ τῆς πόλεως εἴρηκεν, ἐάσω· ἀλλ' ὑπὲρ τῶν
 ἐχθρῶν

verba facio, meis interim mori-
 bus parum congruū sermonem
 instituerim. De his igitur non
 amplius loquar: sed ad illa ora-
 tionem convertam, quæ ipse ges-
 sit superiore vitæ tempore. Ne-
 que enim homo erat ille casu &
 fortuito oblatu, sed ex eorum nu-
 mero quibus malè precari solet
 Civitas: serò enim, serò inquam,
 immo vel hesterno aut superiore
 die simul Atheniensis factus est &
 Orator; & duabus syllabis adje-
 ctis, patrem non amplius Tro-
 mem, sed Atrometum nominari
 fecit: matrem verò cum maje-
 state quādam appellavit Glau-

cotheam, cujus nomen antea
 Empusam fuisse omnes nōrunt,
 istud cognomen eò scilicet ad-
 eptæ, quod faceret ac pateretur
 omnia. Unde enim potius *ar-
 bitramini*? Et tamen te adeò in-
 grato atque iniquo animo Natura
 finxit, ut cū è servo liber, è
 paupere dives horum operā factus
 sis, non modò non gratiam re-
 pendas, sed & muneribus corrup-
 pi te finas, atque illorum utilitati
 Rempubl. contrariam administres.

42. Atque illa quidem, in qui-
 bus controversia est utrū pro Ci-
 vitate dicta fuerint necne, præter-
 mittam: quæ verò pro *Reipublica*
 L 1 hostibus

ἐχθρῶν φανεράς ἀπεδείχθη πρῶτον, ταῦτα ἀναμνή-
σω. Τίς γὰρ ὑμεῖς οὐκ οἶδε τὸ ὑποψιφιδέντα Αντιφῶν-
τα; ὃς ἐπαγέλμενός τις Φιλίππῳ τὰ νεώρια ἐμπρήσσει
τὰ ὑμέτερα, εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν· ὃν λαβόντες ἐμοὶ
κεκρυμμένον ἐν Πειραιεῖ, καὶ κατήσταντο εἰς τὴν Εκ-
κλησίαν, βοῶν ὁ βάσκαντος οὗτος καὶ κεκαχώς, [ὡς
ἐν Δημοκρατία δεινὰ ποιῶ, τοὺς ἡτυχηκότας τῆς πο-
λιτῆς ὑβρίζων, καὶ ἐπὶ οἰκίας βαδίζων] ἄνευ ψήφι-
σματι ἀφελῆσαι ἐποίησε. Καὶ εἰ μὴ ἡ Βουλὴ ἡ ἕξ Α-
ρεῖς πάγος, τὸ πρῶτον αἰδομένη, καὶ τὴν ὑμετέρων
ἄγνοιαν ἐν ᾧ δέοντι συμβεβηκυῖαν ἰδούσα, ἐπέζητησε τὸν
ἄνθρωπον, καὶ συλλαβοῦσα ἐπανάγαγεν ὡς ὑμεῖς, ἔξήρ-
πατ' ἂν ὁ ποιῇ, καὶ τὸ δίκην δοῦναι ἀφαιρῶν, ἔξεπέμ-
πετ' ἂν ὑπὸ τῷ σεμνολόγῳ τετρακτὶ νῦν δ' ὑμεῖς σφελώ-
σαντες αὐτὸν, ἀπεκλείνατε, ὡς ἔδει γε καὶ τῷτον. Τοιγαρῶν
εἰδὼς ταῦτα ἡ Βουλὴ ἡ ἕξ Αρεῖς πάγος τὰ τότε τῶν πε-
πραμένων,

hostibus moliri proculdubio com-
pertus est, ista jam commemo-
rabo. Quis enim vestrum *Athe-
nienses*, Antiphontem illum tribu
motum ignorat, qui Philippo pol-
licitus se navalia vestra incensu-
rum esse, urbem ingressus est?
quem cum ego latentem in Pyræ-
eo deprehenderam, coramque vo-
bis in concione produxeram, im-
probissimus iste *Æschines* magno
clamore vociferans, [*quod in li-
berâ Republicâ ista facerem quæ
ferri non debent, qui cives cala-
mitosos probis insectarer, eorum-
que recta pro libitu introirem*]
perfecit tandem ut sine decreto

Antiphon dimitteretur. Et pro-
fecto nisi Senatus Areopagiticus
re intellectâ, vestrâ imprudentiâ
(tempore quidem illo, quo mini-
mè oportebat vos esse impruden-
tes) perspectâ, hominem perqui-
sisset, deprehensumque ad vos ite-
rum duxisset, evaserat prorsus ho-
mo impurissimus, supplicium vi-
târat, à grandiloquo hoc oratore
incolumis esset dimissus. Nunc
verò cruciatu eum & morte affe-
cistis, quâ hunc etiam affici oport-
tebat. Cum itaque omnia, quæ
ab eo gesta sunt, cognita & per-
specta haberet Senatus Areopagi-
ticus, vosque per eandem igno-
rantiam,

πραΐμῶρα, χρεστονησάντων αὐτὸν ὑμῶν σιῶδικον ὑπὲρ ἧς consensu
 ἱερῶν ἧς ἐν Δήλῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ἀφ' ἧσπερ πολλὰ
 παροίκατε τῶ κοινῶν, ὡς παροίκατε καὶ κείνῳ, καὶ κυρίαν ἧς
 παρ' ἡμῶν ἐποιήσατε, τῷτον μὲν εὐχὴς ἀπῆλασεν ὡς προ-
 δότῳ, ὑπερίδῳ δὲ λέγειν παροίκατε, καὶ ταῦτα ἀπὸ
 τῶ βαμῶ φέρουσα τῶ ψῆφον ἑώραξε, καὶ ὁδομία ψῆφου
 ἡνέχθη τῶ μαρῶ τῷτῳ. Καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κα-
 λει μοι τῶτων τοὺς μάρτυρας.

M A R T Y R E Σ.

ΜΑΡΤΥΡΟΥΣΙ Δημοσθένι ὑπὲρ ἀπάντων οἶδε. Καλ-
 λίας Συγνεύς, Ζήνων Φλυεύς, Κλέων Φαληρεὺς, Δημόνικος
 Μαραθώνιος. Οἱ ἧς Δήμῳ ποτὲ χρεστονήσαντος Αἰσχίνην
 σιῶδικον ὑπὲρ ἧς ἱερῶν ἧς ἐν Δήλῳ εἰς τοὺς Ἀμφικτύοντας,
 συνεδρεύσαντες ἡμεῖς ἐκείνων ὑπερίδῳ ἄξιον εἶναι μάλ-
 λον ὑπὲρ τῶ πόλεως λέγειν, καὶ ἀπετάλη ὑπερίδης.

μγ'. Οὐκ ἔστιν, ὅτε τῷτῳ μέλλοντος λέγειν, ἀπῆλασει αὐτὸν ἡ

Ββλῆ,

rantiam, per quam multa ante-
 hac ē publicis commodis essent
 prodita, jam eum templi, quod
 in Delo est, patronum suffragiis
 vestris fecisset; simulatque Se-
 natum illum advocāstis, eique
 totam rem commisistis, Æschine-
 nes continuò ut patriæ proditor
 ab eo depulsus est, & patronus
 constitutus est Hyperides. At-
 que hæc ita gesta sunt, cùm suf-
 fragia ex arā ferrentur: at ve-
 rò isti homini impurissimo ne-
 mo omnino suffragatus est. Quæ
 ut vera omnia dicere comper-
 tus sim, advoca mihi earum re-
 rum testes.

T E S T E S.

*Demostheni harum rerum te-
 stimonium tribuunt hi omnes. Cal-
 lius Syriensis, Zeno Phlyensis,
 Cleon Phalereus, Demonicus Ma-
 rathonius: Quòd cùm Æschinem
 templi quòd est in Delo apud Am-
 phictyonas patronum olim creāset
 Populus, nos concilio convocato
 Hyperidem magis idoneum cen-
 suimus qui pro Civitate diceret;
 atque igitur missus est Hyper-
 ides.*

43. Cùm igitur istum rejecit Se-
 natus quando civitatis causam esset

Βυλῇ, καὶ προσέταξεν ἑτέρῳ, τότε καὶ προσδόντιω ^{τῇ} εἰ) καὶ κακόνου ὑμῖν ἀπέρηνεν. Ἐν μὲν τοίνυν τοῦτο τοιοῦτο πολίτευμα τοῦ νεανίου τούτου, ὁμίον γε (ὃ ᾧ;) οἷς ἐμοὶ κατηγορεῖ. ἕτερον δὲ ἀναμνησκασθε. Οἱ γὰρ Πύθωνα Φίλιππος ἐπέμψεν ^{τῷ} Βυζάντιον, καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ συμμαχῶν ἀπάντων σιωπέμψεν πρέσβεις, ὥς εἰ ἀρχαῖα ποιήσων τὴν Πόλιν, καὶ δείξων ἀδικούσαν· τότε ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι τραυνομένην, καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ', ἑαυτῶν, οὐκ εἶξα, οὐδ' ὑπεχέρησα· ἀλλ' ἀναστὰς ἀντίειπον, καὶ τὰ τῆς πόλεως δίκαια ἐκὶ προσέειπα, ἀλλ' ἀδικουῖται Φίλιππον ἐξήλεγξε φανερώς οὕτως, ὥστε τοὺς ἐκείνου συμμαχοὺς αὐτοὺς ἐνισταμένους ὁμολογεῖν. Οὗτος δὲ σινηγωνίζετο, καὶ τὰ εἰρηνικά ἐμαρτύρει τῇ πατρίδι, καὶ ταῦτα ψεύδῃ. Καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα· ἀλλὰ καὶ πάλιν μετακῶν ἕτερον Ἀναξίνῳ τῷ κατὰσχόπῳ σιωπῶν εἰς τὴν

Θεόρων

dicturus, atque alteri negotium commisit, eodem tempore proditorem eum & vobis inimicum esse apertè prædicavit. Unam igitur ex istius audacissimi viri rebus gestis audiistis, iis scilicet quas in me reprehendit perquam simillimam: jam aliam, obsecro, in memoriam revocate. Cum enim Pythonem Byzantium huc misisset Philippus, legatosque ab omnibus suis foederatis simul mittendos curâret, quasi eâ mente atque consilio ut Civitatem nostram ignominia afficeret, eamque injusta quædam agere ostenderet; illo ego tempore insolentia

tia Pythonis obstiti, nec, cum torrenti similis verba in vos effunderet, omnino cessi, aut pedem retuli; sed surrexi confidens, & verba verbis contraria effudi; neque jura Civitatis prodidi, sed Philippum ipsum injustitiæ coargui, atque id adeo certis argumentis probavi, ut ipsi foederati contra eum assurgerent, & rem ira esse confitorentur. At verò iste *Æschines Philippo* patrocinatus est, & testimonium contra patriam dicebat idque mendacissimum. Neque verò hæc illi suffecerunt, quin & iterum non longo post tempore, unâ cum Anaxino exploratore in-

Thraconis

Θρασύωνος οἰκίαν ἐλήφθη. Καί τοι ὅστις τῷ ὑπὸ τῶν πολεμίων
πεμφθέντι μόνος μόνῳ σωῇει καὶ κοινολογεῖτο, ὅπως αὐτὸς
ὑπῆρχε τῇ φύσει κατὰσκοπος καὶ πολέμιος τῇ πατρίδι. Καί
ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τέτων τέρας μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ΜΕΛΕΔΗΜΟΣ Κλέωνος υἱοῦ, Ὑπερίδης Καλαμάχου,
Νικόμαχος Διοφάντης, μαρτυροῦσι Δημοσθένει, καὶ ἐπαμό-
σαντο ὅτι τῶν στρατηγῶν, εἰδέναι Αἰσχίνῳ Αττομήτη Κο-
νωκίδῳ συνερχόμενον νυκτὸς εἰς τὴν Θρασύωνος οἰκίαν, καὶ
κοινολογέμενον Αναξίνῳ, ὃς ἐκείνῳ εἶπεν κατὰσκοπος καὶ
Φιλίππου. Αὐτὰ ἀπεδόθησαν αἱ μαρτυρίαι ὅτι Νικίᾳ,
Εκατομβανῶν τετῇ ἡμερᾷ.

μδ'. Μυρία τοίνυν ἕτερ' εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ, πα-
ραλείπω· καὶ γὰρ ὅπως ἔχει. Πολλὰ ἂν ἐγὼ νῦν ἐπὶ
τούτων ἔχοιμι δεῖξαι, ὧν ὅπως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους,
τοῖς μὲν ἐχθροῖς ὑπηρετῶν, ἐμοὶ δ' ἐπιπρεάζων εὐρήθη·
ἀλλ'

Thraſonis ædes ingreſſiens depre-
henſus eſt. Et profectò, qui
cum hoſtium ſpeculatore ſolus ſο-
lo verſabatur, & ſermones confe-
rebat, iſte ipſe revera ſpeculator
erat, & patriæ inimicus. Atque
ut hæc vera dicere compertus
ſim, voca mihi earum rerum
teſtes.

TESTES.

Meledemus Cleonis Fil. Hypo-
rides Callæſtrobri Fil. Nicomachus
Diophanti Fil. teſtimonium hoc
Demoſtheni dant, & jurejuran-

do coram Imperatoribus affirmant,
ſe vidiffe Æſchinem Atrometi F.
Cothocidem noctu in ædes Thra-
ſonis unâ cum Anaxino (qui Phi-
lippi explorator eſſe judicatus eſt)
ingreſſentem, & ſermones cum eo
conferentem. Diſta ſunt hæc te-
ſtimonia Archonte Niciâ, Heca-
tombajonis die tertio.

44. Infinita alia, quæ de iſto
poſſem dicere, prætermitto; nam
ad hunc modum plerumque ſe-
res habet. Multa ego præterea
poſſem vobis oſtendere, quibus
iſte illis temporibus tum hoſtium
commodo inſervire, tum mihi
injurias inferre compertus eſt.
At-

ἀλλ' ὃ πῆται ταῦτα παρ' ὑμῖν εἰς ἀκριβῆ μνήμην, ὅδ' ἰὼ προσῆκεν ὀργῇ· ἀλλὰ δεδώκατε ἔπει πινὶ φάουλῳ πολ-
 ροποιῶν λιὺ ἕξασίαν τῷ βυλομύῳ (5) λέγοντά π τ' ὑμῖν συμ-
 φερῶντων ὑποσκελίζειν, καὶ συκοφαντεῖν, καὶ ὅτι τῶς λοι-
 ποδότης ἡδονῆς καὶ χάριτος τὸ τ' πύλεως συμφέρων ἀνταλ-
 λαττόμενοι. Διότι ῥᾶόν ὅτι, καὶ ἀσφαλέστερον αἰ τοῖς
 ἐχθροῖς ὑπηρετῶντα μισθαρνεῖν, ἢ τὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐλόμηναι
 ταξίν πολιτεύεσθαι.

μέ. Καὶ τὸ μὲν δὴ πρὸς τὸ πολεμεῖν, φανερώς συναγωνίζε-
 σθαι φιλίππῳ Δεινὸν μὲν, (ὦ Γῆ, καὶ Θεοί) Πῶς γὰρ ὅ, καὶ τ'
 πατρὶδος; δότε δὲ εἰ βύλασθε, δότε αὐτῷ τῷτο. Ἀλλ' ἐ-
 πειδὼ φανερώς ἡδὴ τὰ πλοῖα ἐσεσύλητο, Χερρόνησος ἐπορ-
 γῆτο, ὅτι τὴν Ἀττικὴν ἐπορεύετ' ἀνθρώπος, ἔκπερ οἱ ἀμ-
 φισβητησίμῳ τὰ πρῶτα ἰὼ, ἀλλ' οἱ εἰσέκηκε πόλεμος·
 ὅ, π μὴ πάποτ' ἐπείραξεν ὑπὲρ ὑμῶν ὁ βάσκαντος ὑποσι-
 ιαμβιογράφου, ὅκ ἀν' ἔχει δείξαι, ὅδ' ὅτιν' ἔπει μῆζοι,
 ὅτε

At vos non ista memoriae man-
 datis, nec *pro magnitudine cri-*
minum satis acerbâ exardetis ira-
 cundiâ. Sed iniquissimæ cuidam
 consuetudini nimium indulgistis,
 quâ tandem accidit, ut si quis ver-
 ba faciat ad vestram utilitatem spe-
 ctantia, supplantetur & probris
 laceffatur: adeò publica civitatis
 còimmoda voluptate istâ, quam
 ex calumniatione percipitis, com-
 mutâsse videmini. Quapropter fa-
 cilius multò & tutius est iis qui
 hostium rem agunt, mercedem
 accipere, quàm illis, qui vestræ
 utilitati malunt consulere, Rem-
 publ. omnino administrare.

45. Priusquam verò bellum ef-
 fet conflatum, Philippo apertè
 auxilium præbere (ὦ Tellus! ὦ
 Dii immorales!) gravissimum
 profectò est: quî enim aliter?
 cùm non sine patriæ detrimento
 id esset factum. At finite hoc illi,
 si ita vobis placeat, finite, *Atbe-*
nienses. Verùm ubi capta sunt
 navigia, eversa est Chersonesus,
 & contra Atticam profectus est
 Philippus, nec jam ampliùs in du-
 bio res erat, sed bellum palam
 concitabatur; quid iste homo in-
 vidiosus, iamborum scriptor, quid
 iste potest ostendere, quod pro ve-
 strâ utilitate faciebat? nihil pro-
 fectò

ἔπε' ἔλαπτον ψήφισμα ὁδὸν Αἰσχίνῃ παρὰ τῶν συμφερόν-
των τῇ πόλει. Εἰ δέ φησι, νῦν δευξάτω ὅτι παρ' ἐμῷ ὕ-
δατι· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁδὸν. Καί ποι δοῦν αὐτὸν ἀνάγκη
ῥάπερον, ἢ μηδὲν τοῖς τρατημένοις ὥστε ἐμοὶ τότε ἔ-
χοντα ἐγκαλεῖν, μὴ γράφειν ὡς τὰ τούτ' ἔπερα· ἢ τὸ
τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητοῦντα, μὴ φέρειν εἰς μέσον τὰ
τούτων ἀμείνω. Ἀρ' οὖν ὁδὸν ἔλεγεν, ὥσπερ ὁδὸν ἔγρα-
φει, ἡνίκα ἐργάσασθαι π δεῖοι κακὸν ὑμᾶς; ἔμμεν ἡμεῖς
πεῖν ἑτέρω.

μτ'. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα καὶ φέρειν ἡδυνάτο, ὥς ἔοι-
κεν, ἢ Πόλις, ἀ ποίων οὕτω ἐλάνθανεν· ἐν δ' ἐπεξερ-
γάσασθαι, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖσιν, ὃ πᾶσι τοῖς τρα-
τημασι ἐπέθηκε τέλος, περὶ οὗ τοὺς πολλὰς ἀνάλωσε λό-
γους, τὰ τῶν Ἀμφισθενῶν τ' Ἀοκρῶν διεξιὼν δόγματα, ὥς
ἀφαιρέτων παληγῆς. Τόδ' ἔπειτα τοῖς ὅσι· πόθεις; πολλὰ
καὶ δεῖ· ὁδὸν ποτ' ἐκνίψῃ σὺ ταῖς πεπραγμένας σαρπῆ,

ἔχ

fecto ullius generis occurrit, quod
in civitatis commodum ab Æ-
schine decretum est. Siquid verò
à se factum esse dicat, producat
velim, & meâ jam temporis por-
tione fruatur. Verùm nihil est
istiusmodi. Atqui necesse est al-
terum è duobus esse verum, vel
quoniam in iis quæ à me gesta
sunt nihil poterat reprehendere,
alia igitur eum non decrevisse;
vel si qua pòrit meliora, tamen
cùm hostium utilitati consuleret,
ea vobis indicare noluisse. Nihilne
igitur tunc dicebat, nihilne decer-
nebat, quando infortunii aliquid
vobis erat eventurum? At sanè ne-

minem alterum loqui oportebat.

46. Atque alia iltius facinora,
quæ occultè perpetrata sunt, po-
terat quidem civitas ferre & præ-
termittere, uti opinor. Unum
verò restat, Athenienses, atque
unum profectò istiusmodi, ut cæ-
teris fastigium imposuisse videat-
ur; in quo sanè multis fuit, cùm
Amphissanorum Locrensiū de-
creta insectaretur, quasi eâ operâ
veritatem labefactare atque per-
vertere cogiraret. At non ita se res
habet: quī enim posset fieri? per-
multum certè abest. Neque tu
unquam istarum rerum quas eo
tempore gessisti maculam elueris;
nun-

ἔχ' ἔγω πολλὰ ἐρεῖς. Καλῶ δὲ ἐρατὶόν υἱόν, ὦ Ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τοὺς θεοὺς ἅπαντας, καὶ πάσας, ὅσοι τ' ἔχουσι ἔ-
 χουσι τ' Ἀθηνῶν, καὶ τ' Ἀπόλλω τ' Πύθιον, ὅς πατρῴος ἔστι
 τῇ πόλει, καὶ ἐπεύχουσι πᾶσι τέτοις· εἰ μὲν ἀληθῆς ὡς υἱ-
 μάς εἵποιμι, καὶ εἵπον τότ' εὐθὺς ἐν τῷ δήμῳ, ὅτε θεο-
 ποι εἶδον τέτοιον τ' μιὰν τέτην ἔσθ' ὑπερβόλως ἀπὸ μύθου
 (ἐγὼ γὰρ, εὐθέως ἐγὼ γὰρ) εὐτυχίαν μοι δοῦναι, καὶ σωτη-
 εῖαν· εἰ δὲ ὡς ἐχθρὸν, ἢ φιλονεικίας ἰδίας ἐνεκα, αἰτίαν
 ἐπαίω τέτω ψευδῇ, πάντων ἀγαθῶν ἀνόνητόν με ποιῆσαι.
 Τί οὖν ταῦτ' ἐπήραμαι, καὶ διετεινᾶμι ὑποσὶ σφοδρῶς;
 Οἱ καὶ γεγάματ' ἔχον ἐν τῷ δημοσίῳ κείμενα, ἔξ ὧν
 ταῦτ' ἐπιδείξω σαφῶς, καὶ ὑμᾶς εἰδὼς τὰ πεπραγμένα
 μνημονεύοντάς, ἐκείνο φοβεῖσθαι, μὴ τῇ ἐργασμένῳ αὐτοῦ
 κακῶν οὕτω ἐλάττω ὑποληφθῇ· ὅπερ ὡς περὶ σωφροσύνης,
 ὅτε τοὺς παλαιπύρους Φωκέας ἐποίησεν ἀπολέσθαι, τὰ
 ψευδῆ δούρ' ἀπαγείλας.

μζ'. Τὸν

nunquam id oratione perfeceris. At verò coram vobis, Athenienses, Deos Deasque universos obtestor, qui Atticæ huic regioni præsident, & Pythium præterea Apollinem, qui civitatem hanc auspiciis suis usque defendit, precorque ab iis omnibus; si vera sint quæ vobis jam renuntio, quæque antea renuntiavi, ut primum impurissimum istum hominem eas res aggredi animadvertēbam, (intellexi enim, statim intellexi) faveant mihi omnes, atque incolumitatem concedant: sin autem privatæ invidiæ atque inimicitiae explendæ gratiâ, falsum isti crimen objecerim, om-

nibus me vitæ bonis spoliatum, oro, projiciant. Cur igitur hæc omnia deprecatus sum, aut quem demum in finem adeò vehementer contendere? Quoniam, etsi probè cognōrim inter publicos commentarios ea manere scripta, è quibus hæc omnia vobis indicare possim, vosque ipsos memoriâ vestrâ res gestas retinere, tamen id me meritis sollicitum habet, ne iste humilior multò & abjectior homo videatur, quàm qui istiusmodi facinorum autor extiterit: quod sanè non ita pridem accidit, cum iste falso nuntio huc allato miseris Phocensibus exitium pararet.

μζ'. Τὸν γὰρ οὗτος Ἀμφιάσῃ πόλεμον, δι' ὃν εἰς Ελάτειαν ἦλθε Φίλιππος, καὶ δι' ὃν ἠρέθη τῷ Ἀμφικτυόνων ἡγεμῶν, ὃς ἀπαντα ἀνέβησε τῷ Ἑλλήνων, ὅς τις ὅστιν ὁ συσχελασκευάσας, καὶ πάντων εἰς ἀνὴρ τῷ μεγίστων ἀπὸ κακῶν. Καὶ τότε εὐθὺς ἐμὲ μαρτυροῦν καὶ βοῶντος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, [Πόλεμον εἰς τὴν Ἀθηναίων ἀγῆς, Αἰθῆνη, πόλεμον Ἀμφικτυονικόν] ὁ μὲν ἐκ συσχελήσεως συσχεθέντες ἐκ ἑῶν με λέγοντες, οἱ δὲ ἐθαύμαζον, καὶ κενὴν αἰτίαν λαβὲν τῇ ἰδίᾳ ἐχθραν ἐπαγόν με ὑπελάμβανον αὐτῷ. Ἦς δὲ ἡ φύσις, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γέρονε τέτοιον τῷ τραγμάτῳ, καὶ πῖναι ἐνεχε ταῦτα συνεσκευάσθαι, καὶ πῶς ἐπράχθη, νῦν ἀκούσατε, ἵνα ἐνὶ τότε ἐκωλύθητε. Καὶ γὰρ εὖ παλαιὰ συντετὸν ὄψασθε, καὶ μέγαλα ὠφελήσεσθε πρὸς ἰσορίαν τῷ κοινῷ, καὶ ὅση δεινότης ἴσῃ οὗτος τῷ Φιλίππῳ, γέσσεσθε.

μη'. Οὐκ ἴσῃ τοῦ πρὸς ὑμᾶς πολέμου πέρας ἔσθ' ἀπαιτήσῃ Φιλίππῳ, εἰ μὴ Θεβαῖος καὶ Θεβαλούς ἐχθροὺς ποιήσῃ

47. Amphissani enim belli, propter quod in Elatēam profectus est Philippus, Amphictyonumque ductor designatus, idem iste concitandi reus est, qui Græcorum omnium res universas conturbabat, cujus unius operâ acerbissimis calamitatibus omnes involuti sunt. Et cū ego contra illum testarer, arque in concione vociferarem, [*Bellum Atticæ inferi, Æschine, bellum Amphictyonicum*] alii, qui corrogati conveniant, non diutius me loqui permiserunt: alii verò mirari videbantur, falsum ei crimen propter privatas inimicitias me objicere

arbitrati. Quæ vero, Athenienses, harum rerum fuerit conditio, quamque ob causam ista omnia comparata sunt, & quâ tandem ratione gesta, quoniam tunc audire vobis non licebat, nunc denique, si placeat, animadvertite. Perspicietis enim rem pulchrè esse compositam; neque parum illinc adjumenti ad communium rerum cognitionem capietis: & quanta demum animi solertia Philippo fuerit, intelligetis.

48. Philippo quidem belli contra vos gesti nullus omnino exitus futurus videbatur, nisi Thebanos Thessalosque Civitati nostræ

M m

inimicos

ποιήσῃ τῇ Πόλει. Ἀλλὰ χαίπερ ἀγλίως καὶ κακῶς
 τῶν φρατηρῶν τῶν ὑμετέρων πολεμουμένων αὐτῶν, ὅμως
 ὥς αὐτοῦ τοῦ πολέμου καὶ τῶν ληστῶν μνεία ἔπα-
 ρξε κακά. Οὔτε γὰρ ἐξήγετο τῶν ἐκ τῆς χώρας κηρό-
 μων ὄσδεν, οὔτ' εἰσήγετο, ὣν ἐδεῖτο αὐτῶν. Ἦν δὲ οὔτε
 ἐν τῇ θαλάττῃ κρείττων τότε ὑμεῖς, οὔτε εἰς τιῶν Ἀτ-
 τικῶν ἐλθεῖν δυνατὸς, μήτε Θετταλῶν ἀκολυβουώτων, μή-
 τε Θηβαίων διϊέντων. Σιωέσασθε δὲ αὐτῶν, τῶν πολέμων
 κρατοῦντι, τοὺς ὁποιοσδήποτε ὑμεῖς ἐξεπέμπετε φρατη-
 ροὺς, (εἰ γὰρ τοῦτό γε) αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ τόπου
 καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἐκατέρωθεν, κακοπαθεῖν. Εἰ μὲν
 οὖν τῆς ἰδίας ἕνεκεν ἔχθεας, ἢ τοὺς Θετταλοὺς, ἢ τοὺς
 Θηβαίους συμπεῖθοι βαδίζειν ἐφ' ὑμᾶς, ὄσδεν ἂν ἡγῶ-
 το προσέξειν αὐτῶν τὸν νοῦν· ἂν δὲ πᾶς ἐκείνων κοι-
 νὰς πρῶτα λαβὼν, ἡγεμὼν αἰρετῇ, ῥᾶον ἤλπιζε
 τὰ μὲν ὑποκρίσεσθαι, τὰ δὲ πείσθαι. Τί οὖν ὅτι χρεῖ;

θεάσασθε

inimicos redderet. Licet verò in-
 fauste admodum atque parum vi-
 riliter cum eo pugnarent Impera-
 tores vestri, tamen ipsi *Philippo*
 à belli ipsius acerbitate, tum
 à prædonum injuriis non pauca
 accesserunt incommoda. Neque
 enim hinc exportata sunt, aut im-
 portata, quorum ille indigebat.
 Neq; verò in mari vobis is erat su-
 perior, neq; in Atticam proficisci
 poterat, si nec Thessali eum se-
 querentur, neque transeundi pote-
 statem ei facerent Thebani. Cum
 autem victor è bello discesserat,
 qualescunque tandem vestri fue-
 rint Imperatores, (de iis enim ni-

hil omnino jam dicam) tamen
 ipsius loci *in quo prælium commif-
 sum est*, rerumque, quæ utrisque
 suppetebant, naturâ ita compara-
 tum est, ut multis ille incommo-
 dis afficeretur. Si igitur aut Thef-
 salis aut Thebanis persuadere co-
 naretur, ut ob privatas inimicitias
*quas ipse vobiscum habuerit ac gef-
 ferit*, bellum vobis inferrent, no-
 vit sanè neutros eorum id in ani-
 mum inducturos esse: fin com-
 munes se illorum causas suscipere
 simulans, Dux ab iis eligeretur,
 nihil facilius putavit, quàm ut par-
 tim eos deciperet, partim persua-
 deret. Quid igitur aggreditur?
 videte

ῥάσταθε ὡς εὖ· πόλεμον ποιῆσαι τοῖς Ἀμφικτύοις, καὶ δεῖ
 ἢ Πυλάου παραχλῖν. Εἰς γὰρ ταῦτ' εὐχὴς αὐτῶς ὑπελάμ-
 βαίνει αὐτῷ δεισέσθαι. Εἰ μὲν τοίνυν τῷτον ἢ τῷ πρὸ ἐαυ-
 τῷ πεμπομένων Ἱερουσημιῶνων, ἢ τῷ ὀκνέειν συμμάχων εἰ-
 σιγεῖτό τις, ὑποφεισάτω τὸ πρᾶγμα ἐνόμιζε καὶ τοὺς
 Θεβαίους, καὶ τοὺς Θετταλούς, καὶ πάντας φυλάττειν. ἀνὶ δὲ
 Ἀθηνῶν ἢ, καὶ πρὸ ὑμῶν τῷ ὑπεναντίων ὁ τῷτο ποιῶν, εὐ-
 πώρως λήσῃν ὅσῳ συνέβη.

μθ'. Πῶς γὰρ ταῦτ' ἐποίησε; μαθοῦνται ταῦτα. Οὐδεὶς
 δὲ ἀρεσίδωτος οἶμαι τὸ πρᾶγμα ὅδε φυλάττειν, ὥσπερ
 εἶπτε τὰ ποιεῖν παρ' ὑμῖν γίνεσθαι, ἀρβληθεῖς Πυλα-
 γόρας ὅπως, καὶ τριῶν ἢ τετάρων χειροτονησάντων αὐτὸν,
 ἀνερρῆθη. Ὡς δὲ τὸ τῆς Πόλεως ἀζῖωμα λαβὼν ἀφίκετο
 εἰς τῶς Ἀμφικτύοντας, πάντας τὰλλ' ἀφείς καὶ παριδὼν, ἐπέ-
 ραιεν ἐφ' οἷς ἐμιασθήναι καὶ λόγους ἐπιδρώπας, καὶ μύθους,
 ὅθεν ἡ Κιρράα χώρα καθιερώθη, σωθεῖς καὶ διεξελθὼν,
 ἀνιρρώπας

videte quàm astutè: id nempe mo-
 litus est, ut bellum Amphictyoni-
 bus inferendum, turbasque in
 Pylæo confessu faciendas curaret.
 Ubi enim ita factum esset, putavit
 illos auxilium suum continuo esse
 petituros. At verò, si quis ex Hie-
 romnemonibus aut ipsius foedera-
 tis ab eo missus hoc bellum suade-
 ret, putavit rem Thebanis Thes-
 salisque suspectam fore, omnes-
 que adedò sibi sedulò prospectu-
 ros: sin autem Atheniensis esset,
 atque unus è vestro, qui inimici
 estis, numero depromptus, qui
 istud negotium susciperet, sua
 consilia satis occulta fore consi-

sus est: quæ res ita eveniebat.

49. At quâ tandem ratione ita
 eveniebat? nempe istum mercede
 corrumpit. Verùm inscitia om-
 nium atque incuria contigisse opi-
 nor (sicuti talia inter vos fieri con-
 sueverunt) ut iste Pylagoras con-
 stitutus sit, &c, perpaucis ipsi suf-
 fragantibus, promulgatus. Ubi
 verò honorem illum à civitate ade-
 ptus ad Amphictyonas concessit,
 relictis aliis omnibus &c præter-
 missis, ea solùm efficere aggressus
 est, quorum mercedem antea ac-
 ceperat. Et proinde verba speciosa,
 & sermones de Cirrhææ terræ con-
 secratione fabulosos contexens,
 M m 2 homines

ἀνθρώπους ἀπείρους λόγων, καὶ τὸ μέλλον ἐπὶ θεωρωμένους τὰς
 Ιερομνήμονας πείθει ψηφισαθαι δελεάζειν τὴν χώραν, ἣν οἱ
 μὲν Ἀμφισεῖς, σφῶν αὐτῶν ἔσσαν, γεωργεῖν ἔραρον. Οὗτος
 δὲ τῆς ἱερᾶς χώρας ἡπᾶτο (εἰ), ὁδὲμίαν δίκην τῇ Λοκρῶν
 ἐπαρσίῳ ἡμῖν, ἧς δ' ἀνω ἔστι λέγων θεωρασιζέσθαι ἐκ
 ἀληθείᾳ. Γινώσκετε δ' ἑκάστην. Οὐκ ἐστὶν ἀνευ ἑὶ προχα-
 λείσασθαι δήπᾳ τοῖς Λοκροῖς δίκην καὶ τὴν πόλεως σιωπῆ-
 σαθαι. Τίς ἔνι ἐκλήτθουσιν ὑμᾶς; ἀπὸ ποίας ἀρχῆς;
 εἰπέ τ' εἰδότα, δεῖξον. Ἄλλ' ἐκ ἀν' ἐχρῖς, ἀλλὰ κενὴ προ-
 φάσι ταύτη κατεχρᾶτο καὶ ψεύδει.

ν. Περιϊόντων τοίνυν πρὸς τὴν χώραν τῶν Ἀμφικτυόνων
 καὶ πρὸς τὴν ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν πόλιν, προαπεσόντες οἱ Λοκροί, μι-
 κροὶ μὲν ἀπαντᾶς κατηκόντισαν, πινὰς δὲ καὶ σκυήρπασαν
 τῇ Ιερομνημόνῳ. Ὡς δ' ἀπαξ ἐκ τῶν ἐγκλήματα καὶ
 πόλεμον πρὸς τοὺς Ἀμφισεῖς ἐπαράχθη, τὸ μὲν πρῶ-
 τον ὁ Κότυφος αὐτῶν τῶν Ἀμφικτυόνων ἤγαγε στρατὸν

homines imperitos, incautosq; istos
 Hieromnemonas, & futuri im-
 providos, in eum tandem animum
 adduxit, ut regionem istam obe-
 undam esse decernerent, quam
 quidem Amphissani sibi propriam
 vindicabant, & à se coli fateban-
 tur. At iste sacrae telluris partem
 esse quaerebatur: cum Locrenses
 nullam nobis multam irrogarent;
 neque ea omnino in animum in-
 ducerent, quae multum à veritate
 abhorrentia iste suo sceleri prae-
 texit. Atque haec ita esse hinc in-
 telligeris. Locrensi bus sanè non li-
 cebat à civitate multam exigere,
 nisi prius ad iudicium provocata.

At quis vos in iudicium vocavit?
 cujus imperii autoritate id fecit?
 dic, *Aeschine*, ostende hominem
 qui hoc nōrit. Verum non potes:
 sed inanem & futilem istam con-
 fingis excusationem.

50. Cum igitur Amphictyones
 totam regionem istius consilio at-
 que hortatu perlustrassent, Lo-
 crenses impetu facto penè omnes
 sagittis confoderunt, & nonnullos
 etiam ex Hieromnemonibus cor-
 ripuerunt. Simul verò ex his rebus
 orta sunt controversiae, bellumque
 contra Amphissanos concitatum
 est, primò quidem Cottyphus Am-
 phictyonico exercitui praeficitur:

ὡς δὲ ᾤ μὲν οὐκ ἦλθον, ᾤ δ' ἐλθόντες ὁδὸν ἐποίκιν,
 εἰς τὴν ὁπιούσαν Πυλαίαν ὅτι τὸν Φίλιππον εὐθὺς ἡγε-
 μόνα ἦγον ᾤ χαπεσθασμένοι, καὶ πάλαι πονηρῶς τῶν
 Θεσσαλῶν, καὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, καὶ τρυ-
 φάσας εὐλόγους εἰλήφεσαν. Ἡ γὰρ αὐτοὺς εἰσφέρειν καὶ
 ξυνοῖς πρέφειν ἔφασαν δεῖν, καὶ ζημιουῦ τοὺς μὴ ταῦ-
 τα ποιουῦσας· ἢ ἐκείνον αἰρεῖσθαι. Τί δεῖ τὰ πολλὰ
 λέγειν; ἡρέθη γὰρ ἐκ τούτων ἡγεμόν. Καὶ μετὰ ταῦτ'
 εὐθὺς δυνάμει συλλέξας, καὶ παρελθὼν ὡς ὅτι τὴν Κιρ-
 ραίαν, ἐρῶσθαι φράσας πολλὰ καὶ Κιρραίοις καὶ Λοκροῖς,
 τὴν Ελάτειαν καταλαμβάνει. Εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγιω-
 σαν εὐθὺς Θεβαῖοι, καὶ μὴ ὑμῶν ἐγένοντο, ὥσπερ χει-
 μαῖρες ἀν' ἅπαν τοῦτο τὸ πρῶγμα εἰς τὴν Πόλιν εἰσε-
 πτε. Νυνὶ δὲ τότε γ' ἐξάφνης ἐπύχον αὐτὸν ἐκείνοι,
 μάλιστα μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Θεῶν πινυθ' εὐνοία,
 πρὸς ὑμᾶς· εἴτα μὲν τοι, καὶ ὅσον καθ' ἓνα ἄνδρα, καὶ δι'
 ἐμέ.

at cum alii non omnino adessent, alii qui aderant nihil effectum da-
 rent; in Pylæo concilio quod
 proximè sequebatur, Philippo
 principatum detulere nonnulli ho-
 mines, ad eam rem jampridem
 instructi, partim Thessali, partim
 aliarum civitatum incolæ; specio-
 sas nimirum causas atque excusa-
 tiones adepti. Dicebant enim vel
 seipso oportere *pecuniam* contri-
 buere, & peregrinis militibus sti-
 pendium dare, eosque qui hæc re-
 cusarent mulctare, vel illum *Im-
 peratorem* eligere. Quid verbis
 opus est? nimirum inde factum
 est, ut Philippus Imperator esset

electus. Qui copiis brevi postea
 comparatis, in Cirrhæum cam-
 pum profecturus se simulans,
 cum interea Cirrhæis & Locren-
 sibus multa ad salutem spectantia
 dixisset, Elatæam tandem adoritur
 atque occupat. Si igitur senten-
 tiam suam non statim mutassent
 Thebani, atque ad vos se contu-
 lissent; totus belli impetus in Ci-
 vitatem irruisset. At verò nunc
 eum derepentè illi coërcuerunt:
 & imprimis quidem, Athenienses,
 alicujus è Diis immortalibus pro-
 penso erga vos animo, deinde ve-
 rò, quantum efficere possit unius
 hominis virtus, meæ operæ *benefi-
 cium*

ἐμέ. Δὸς δέ μοι τὰ δόγματα ταῦτα, καὶ τὰς ἡρόους αἰ οἷς ἔχαστα πέπρακται, ἵν' εἰδῆτε ἡλίκα πρᾶγμα ἢ μισθὸν κεφαλὴν παράξασα αὐτῇ, δίκην ἔκ' ἔδωκε. Λέγε μοι τὰ δόγματα.

ΝΑ. ΔΟΓΜΑ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ.

ΕΠΙ Ιερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς Πυλαγόροις καὶ τοῖς Συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων· Ἐπειδὴ Ἀμφισαῖς ἐπιβαίνουσιν ὅππῃ ἱερὰν χώραν, καὶ ἀποιρῶσι, καὶ βοσκήμασι κατὰνέμωσιν, ἐπελθεῖν τὰς Πυλαγόρας, καὶ τὰς Συνέδρους, καὶ σήλας ἀφαιρῶν τὰς ὄρας, καὶ ἀπὸ πρὸς τοῖς Ἀμφισαῖσι ὅλοιπ' μὴ ὀπιβαίνειν.

ΕΤΕΡΟΝ ΔΟΓΜΑ.

ΕΠΙ Ιερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς Πυλαγόροις, καὶ τοῖς Συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ πρὸ κοινῶν τῶν Ἀμφικτυόνων· Ἐπειδὴ ὁ ἄλλος Ἀμφισαῖς πρὸς ἱερὰν χώραν κατὰνέμωσιν γεωργῶσι, καὶ βοσκήματα νέμωσι, καὶ κωλύομενοι τὸ ποιεῖν, αἰ τοῖς ὅπλοις ὡς ἀγρονομῶσι

cium hoc debetis. Cedò verò hæc decreta, & tempora, quibus ea singula peracta sunt: ut cognoscatis, quantas impurissimum istud caput impune adhuc turbas exciterit. Recita mihi decreta.

scunt: oportere Pylagoras, & Consiliarios, ad eos descendere, & terminos columnis distinguere, & vetare Amphissanos ne in posterum transgrediantur.

ALIUD DECRETUM.

51. DECRETUM AMPHICTYONUM.

Sacerdote Clinagorâ, Pylæo concilio verno, visum est Pylagoris, Consiliariisque Amphictyonum; Quoniam Amphissani in sacram tellurem invadunt, ibique serunt, atque armenta pa-

Sacerdote Clinagorâ, Pylæo concilio verno, visum est Pylagorâ, Consiliariisque Amphictyonum, & communi Amphictyonum concilio: Quoniam Amphissani sacram tellurem colunt, atque armenta in eâ pascunt, & cum hoc facere essent prohibiti, armati venerunt,

τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον κεκωλύεσσι καὶ βίαις, πινὰς
 δὲ καὶ τετραυματίεσσι· καὶ τὴν στρατηγὸν τὴν ἡγεμονίαν τῶν Ἀμφι-
 κτυόνων, Κότυφον τὴν Ἀρχίδα, πρεσβεύσαι πρὸς Φίλιππον
 τὴν Μακεδόνα, καὶ ἀξιῶν ἵνα βοηθήσῃ τῷ τε Ἀπόλλωνι καὶ τοῖς
 Ἀμφικτύοσιν, ὅπως μὴ φεύγῃ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν Ἀμφιασέων
 καὶ Θεὸν πλημελέμενον, καὶ διότι αὐτὸν στρατηγὸν αὐτοκράτορα
 αἰρῶν οἱ Ἕλληνες οἱ μετέχοντες ἔσυνεδρίψαν τῶν Ἀμφικτυόνων.
 Λέγει δὲ καὶ τοὺς ἡρότους ἐν οἷς ταῦτα ἐγένετο, εἰσὶ ᾗ
 καὶ ὅς ἐπυλαγόρησεν ὁ ἄνθρωπος. Λέγει.

ΧΡΟΝΟΙ.

ΑΡΧΩΝ Μησιθείδης μίσις Ἀθηναίων ἐκτὴ
 ἐπὶ δεκάτῃ.

Δὸς δὲ μοι τὴν ἱστορίαν, ἥν, ὥς ἔχον ὑπὸ τοὺς οἱ Θεβαῖοι,
 πέμπει πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ συμμαχούς ὁ Φίλιππος·
 ἡ εὐδὲ καὶ ἐκ ταύτης σαφές, ὅτι καὶ μὴ ἀληθῆς ὁράσας τῶν
 πραγμάτων, τὸ, ταῦτ' ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι, καὶ τοῖς Θεβαῖς,
 καὶ

Ἐκ κοινῆς Ἑλλήνων συνέλευσις
 ἐκωλύοντες, καὶ πολλοὺς ἐκ τούτων
 ἐκτετακέναι: ἀποστέλλειν εἰς Φίλιπ-
 πον τὸν Μακεδόνα Κότυφον τὸν
 Ἀρχίδα, ὃς ἀποσταλέναι πρὸς τὸν
 Φίλιππον· καὶ τοὺς ἡρότους ἐν οἷς
 ταῦτα ἐγένετο, εἰσὶ ᾗ καὶ ὅς ἐπυ-
 λαγόρησεν ὁ ἄνθρωπος.

Recita jam quibus temporibus
 res istae contigerint: iisdem enim

Æschines Pylagoræ officium præ-
 stabat. Lege.

ΤΕΜΠΟΡΑ.

Archonte Mnesibide, mensis
 Anthesterianis decimo sexto.

Cedò mihi & litteras illas, quas
 Philippus, Thebanis ipsi non ob-
 temperantibus, ad fœderatos suos
 in Peloponneso mittit: ut planè
 ex iis perspiciatis, eum veras rerum
 causas celasse, nempe, quòd con-
 tra Græciam, contra Thebanos,
 con-

ἔν ὑμᾶς πρέσβειν, ἀπεκρύπτετο· κοινὰ δὲ καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσι δοξαῖται ποιεῖν πρὸς ποιεῖτο. Οὗ δὲ τοῖς ἀφορμαῖς ταύταις καὶ ταῖς πρὸς αἰτίας πρὸς αὐτοὺς αὐτῶν, ἔτι καὶ ἡμεῖς. Λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Μακεδόνων Φίλιππῶ, Πελοποννησίων τῶν ἐν τῇ συμμαχίᾳ τοῖς Δημῆργοις, καὶ τοῖς Συνέδροις, καὶ τοῖς ἄλλοις συμμαχοῖς πᾶσι, χαίρειν. Ἐπειδὴ Λοκροὶ, καὶ χαλκιδεῖς Ὀζόλαι, χαλκιδεῖς ἐν Ἀμφίῳ, πλημμελῶσιν εἰς τὸ ἱερὸν τῷ Ἀπόλλωνι τῷ ἐν Δελφοῖς, καὶ πρὸς ἱερὸν χώρον ἐρχόμενοι μὴ ὅπλων λεηλατῶσι· βέλομεν καὶ θεῶν μὴ ὑμῶν βοηθεῖν, καὶ ἀμυνάσθαι τοὺς πρὸς αὐτοὺς πρὸς ἐν ἀνθρώποις εὐσεβεῖν. Ὅτε σιωπῶντες μὴ τῷ ὅπλῳ εἰς τὴν Φωκίαν, ἔχοντες ὅπλοισι μὴ ἡμερῶν πεπληροῦνται τῷ ἐν ἐν τῷ μὴ ὡς ἡμεῖς ἀγνοοῦν· ὡς δὲ Ἀθηναῖοι, Βοηδρομιῶν καὶ ὡς δὲ Κορίνθιοι,

Πανέμχ.

contra Vos ista ageret ac moliretur; simulasse verò se illa omnino assequi quæ pro communi commodo facerent, & cum decretis Amphictyonum consentirent. Qui verò facultatem ad has res gerendas Philippo suppeditabat, iste erat Æschines. Recita.

LITTERÆ PHILIPPI.

Philippus Macedonum Rex, Peloponnesiorum, qui in fœdere continentur, Magistratibus, & Consiliariis, atque omnibus denique

fœderatis, S. Quoniam Locrenses, qui nominantur Ozolæ, atque Amphissam incolunt, in templum Apollinis quod est Delphis scelera infanda committunt, & sacram terram armis populantur; id ego in animum induxi, ut vobiscum conjunctus auxilium Apollini ferrem, nefariosque eos hostes, qui loca sacra & religiosa violant, viribus propulsarem. Quapropter velim ut armati mihi ad Phocidem accurratis, afferatisque vobiscum rem frumentariam in quadraginta dies, mense proximo, ut nos dicimus, Loo; secundum Athenienses, Boëdromione; secundum Corinthios,

Panemo.

Πανέμου. Τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι, πανδημεὶ χρησόμε-
θα, τοῖς δὲ συμβούλοις ἡμῖν μὴ κειμένοις ὁπιζημένοις. Εὐ-
τυχεῖτε.

ιβ'. Οὐκ ὅπ' φεύγει μὲν τὰς ἰδίας περὶ φάσας, εἰς
δὲ τὰς Ἀμφικτυονικὰς καταφεύγει. Τίς οὖν ὁ ταῦτα
συμπερασκυδίας αὐτῷ; τίς ὁ τὰς περὶ φάσας ταύτας ὀ-
δός; τίς ὁ πᾶν χακῶν τῆς γεγεννημένων μάλιστα αἵτις;
ὅχι ὅτι; Μὴ τοίνυν λέγετε, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πε-
ρὶ εἰρήνης ὡς ὑφ' ἐνὸς τοιαῦτα πέπονθεν ἡ Ἑλὰς ἀνθρώπων.
ὅχι ὑφ' ἐνὸς, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν καὶ ποιηρῶν τῆς παρ'
ἐχθροῖς, ὦ Γῆ καὶ Θεοὶ, ὧν εἰς ὁρὸς ὅστις ὄν, εἰ μη-
δὲν εὐλαβηθέντα τάλιηδες εἰπεῖν δεοί, ὅχι ἀν' ὀκνήσαι-
μι ἔγωγε κοινὸν ἀλιτήριον τῆς κατὰ ταῦτα ἀπολωλό-
των ἀπάντων εἰπεῖν, ἀνθρώπων, τόπων, πόλεων. Ο ὃς
τὸ σπέρμα παροχῶν, ὅτι τῆς φύσιν χακῶν αἵτις.
ὅτι ὅπως ποτὲ ὅχι εὐθὺς ἰδόντες ἀπεσφάφητε, θαυμάζω.

Πλὴν

*Panemo. Quicumque verò ad nos
se receperint, eorum consilio ute-
mur: qui autem non accesserint,
eos supplicio afficiemus. Valet.*

52. Videte, *Athenienses*, ut ve-
ras rationes dissimulet, & ad *Am-
phictyonicas* confugiat. At verò
quis illi hæc omnia comparabat?
quis latebras istas atque excusatio-
nes præbebat? quis malorum om-
nium quæ acciderunt caput &
principium esse compertus est?
quis revera alius præter *Æschin-*
em? Nolite igitur, *Athenienses*,
inter deambulandum temerè di-
cere, quòd unius hominis operâ
tota *Græcia* calamitatibus hisce

impedita sit: non sanè unius di-
cendum est, sed plurium prodito-
rum operâ, qui passim (ὦ *Terra!* ὦ
Dii immortales!) in singulis *Græ-*
ciae civitatibus delitescunt; quo-
rum in numero iste reponendus
est: quem quidem ego, si verita-
tem exponere non reformidârim,
hominum, locorum, urbiumque
postea perditarum communem la-
bem atque perniciem dicere non
dubitaverim. Nam qui semina ini-
tið spargebat, is malorum omnium
quæ ex iis progignuntur reus est:
quem quidem non statim esse vo-
bis perspectum, & proinde fasti-
dium movisse omnino demiror.

N n

Verum,

Πλὴν πολὺ π σκότῃ, ὡς ἔοικεν, ὅτι παρ' ὑμῖν ὡρὸς ἡ ἀληθείας. Συμβέβηκε τοίνυν μοι τῶν χαλὰ τῆς πατρίδος τῷ τῷ πεπραγμένων ἀφαιμένῳ, εἰς ἃ τέτοις κρίσεσιν αὐτὸς πεπολίτευμαι, ἀφίχθαι· ἃ πολλῶν μὲν ἔνεχα, ἐκώσως ἀκούσετέ με, μάλιστα δ' ὅτι αἰχρόν ὅτιν, ὃ Ἀνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ μὴ τὰ ἔργα τῶν ὑμῶν πόνων ὑπέμεινα, ὑμεῖς δὲ μηδὲ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀνέξεσθε. Οὐδὲν γὰρ ἐγὼ Θηβαίους, σχεδὸν δὲ καὶ ὑμᾶς, ὑπὸ τῷ τῷ Φιλίππῳ πραττόντων, καὶ διεφθαρμένων παρ' ἑκατέρους, (ὃ μὲν ὑμῶν ἀμφοτέροις φοβερόν, καὶ φυλακῆς πολλῆς δεόμενον) τὸ τῷ Φίλιππον εἶναι αὐξάνεσθαι παρορῶντας, καὶ ὅθεν καθεύδουσαν λαττομένης, εἰς ἔχθραν δὲ καὶ τὸ ὡρσκέειν Ἀλλήλοις ἐπὶ μὴ ἔχοντες, ὅπως τῷ μὴ γενήσεται, παρατηρῶν διετέλγειν. ὅτι ἀπὸ τῷ ἐμαυτῷ γνώμης μόνον ταῦτα συμφέρειν ὑπολαμβάνων, ἀλλ' εὐδὲς Ἀριστοφῶντα, καὶ πάλιν Εὐβύλον, πάντα τῷ χροῖον βυλομένης ὡρᾶσαι ταύτῃ τῷ φιλίππῳ

Verum, uti opinor, multa vestris animis offunditur caligo, quæ veritatis lumen obscurat. Quoniam verò incidi in eas res, quas iste patriæ incommode gessit, contigit mihi, ut ad illas etiam pervenerim, quas ipse improborum consiliis resistens administram: quæ, cum multis de causis, tum eâ præcipuè, ex me audietis, quoniam turpissimum esset, Athenienses, si eas actiones, quibus ego à gerendis non abhorruì, vos ne enarratas quidem pateremini. Cum enim viderem Thebanos, ne dicam vos ipsos, *Athenienses*, ita istorum hominum, qui cum Philippo faciebant,

quippe apud utraq; partes corrupti erant, (quod sanè utrisque erat formidandum, ac magnopere cavendum) consiliis adductos esse, ut crescentem Philippi potestatem coercere non curaretis, sed vobismet prospicere oblivisceremini, & ad privatas inimicitias atque intestina odia propensi essetis; ego, ne hoc malum indies manaret, summâ assiduitate ac diligentia usque contendì: neque verò meâ solum sententiâ adductus hæc commoda esse judicabam, sed videbam Aristophontem, atque iterum Eubulum, hoc inter vos amicitiae foedus conservare stuentes; & quamvis

ὃ καὶ τῶν ἄλλων πολλάκις ἀνιλέγοντας ἑαυτοῖς, τὸ ὁμο-
 γιωμονῶνται αἰεὶ. Οὓς σὺ ζῶντας μὲν, ὧς Κίναδος, κολακεύειν
 παρηκολύθεις, τεθνεώτων δ' ὅκ' ἀσχυρῶς κατηγορεῖς. Αὐτὸς
 καὶ Θεβαίων ἐπιτιμᾷς ἐμοὶ, ἐκείνων πολὺ μᾶλλον, ἢ ἐμῶν
 κατηγορεῖς· τὸ πρότερον ἢ ἐγὼ ταύτῃ τὴν συμμαχίαν δοκι-
 μασάντων. Ἀλλ' ἐκεῖσε ἐπάνειμι. Οὔτε γὰρ Ἀμφίσῃ πό-
 λεμον τέττα μὲν ποιήσαντες, συμπεραναμένων δὲ τῶν ἄλλων
 τῶν σωεργῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τῆς Θεβαίους ἐχθραν, συνέβη τὴν
 φίλιωπον ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς, ὅπως ἐνεκα τὰς πόλεις ὅτοι
 συνέκρυνον. Καὶ εἰ μὴ περὶ ξανέστημι μικρὸν, ὅδ' ἀνα-
 λαβεῖν ἑαυτοὺς ἀν' ἡδυνήθημεν· οὕτω μέχει πᾶσι προή-
 γαρον ὅτοι τὸ ἑρῶμα. Ἐν οἷς δὲ ἦτε ἤδη τὰ πρὸς ἀλ-
 λήλους, τεταυρῶν τῶν ψηφισμάτων ἀκύσαντες καὶ τῶν ἀποκρίσεων,
 εἰσεθε. Καὶ μοι λέγε ταῦτα, λαβὼν.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

ΕΠΙ Ἀρχόντες Ἡερόπυθος, μηνὸς Ελαφβολιῶνος ἑκτῇ
 φθίνοντος,

quamvis privatim inter se sæpe
 dissentirent, de hoc tamen per-
 petuò consentientes. Quibus tu,
 ὦ Vulpes, quamdiu viverent, per-
 officiosè assentabaris, mortuos ve-
 rò eisdem criminari te non pudet.
 Quæcunque enim ad Thebanos
 spectantia mihi objicis, illos potius
 quàm me accusas; illos, *inquam*,
 qui societatem hanc ineundam eis
 se prius atque ego censebant. Ve-
 rum ad eas res revertor. Cum
 igitur bellum Amphissanum istius
 operâ concitatum esset, alii verò,
 ejusdem rei participes, Thebanos
 à vobis alienassent, tunc accide-
 bat, ut Philippus nos adoriretur;

quâ de re, *proditores* isti Civita-
 tes inter se commiserunt: quòd
 nisi paulò priores experrecti esse-
 mus, vix nosmet recipere & re-
 vocare poteramus: aded longè
 istorum industriâ res processerat.
 Quâ verò voluntate erga vos in-
 vicem eo tempore essetis, ex his
 decretis & *Philippi* responsis cog-
 nitum vobis erit. Cape ergo illa,
 & recita.

D E C R E T U M.

Archonte Heropytho, mensis
 Elaphebolionis vigesimo quinto,
 N n 2 tribu

φθίνοντες, φυλῆς Πρυτανεύουσας Ερεχθίδος, Βυλῆς καὶ Στρατηγῶν γνώμη· Επειδὴ Φίλιππος πιας μὲν κατέληφε πόλεις ἢ ἀσυλτόνων, πινὰς δὲ πορθεῖν, κεφαλὰς δὲ ὅτι τὴν Ἀττικὴν πᾶσιν ἀσχευάζει πᾶσι γίνεσθαι, παρ' ὅθεν ἡ γένεσις τὰς ἡμετέρας σωθήσας, καὶ τὰς ὀρκυς λύειν ἐπιβάλλει, καὶ τὴν εἰρήνην, παραδόντων τὰς κοινὰς πίστεις· Δεδόχθαι τῇ Βυλῇ καὶ τῷ Δήμῳ πέμπειν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, οἵ πινες αὐτῷ ἀφελέξον, καὶ παρακαλέσων αὐτὸν, μάλιστα μὲν τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμόνοιαν ἀφαιρῆναι, καὶ τὰς σωθήσας· εἰ δὲ μὴ, πρὸς τὴν Βυλεύσασθαι δοῦναι χερόν τῇ πόλει, καὶ τὰς ἀνοχὰς ποιῆσασθαι, μέχει τοῦ Θαρρηλίδου μηνός. Ἡρέθησαν οὐκ ἢ Βυλῆς Σίμου Ἀναγυράσιος, Εὐθυδημὸς Φλιάσιος, Βυλῆς γέρας Ἀλωπεκῆθεν.

ΕΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ.

ΕΠΙ Ἀρχόντες Ἡροπύθου, μινὸς Μινυχιῶτος ἔνη καὶ νέα, Πολεμάρχου γνώμη· Επειδὴ Φίλιππος εἰς ἄλλοτερότητα
Θηβαίως

tribu Erechtheide Prytanicam potestatem exercente, ex sententiâ Senatûs atque imperatorum; Quoniam Philippus alias finitimas urbes occupavit, alias funditus evertit, totam denique in Atticam invadere parat, fœdera inter nos sancita nibili omnino ducens; & iusjurandum semel juratum relinquere, & pacem violare in animum inducit, fidem utrinque datam prætermittens: Placere Senatui Populoque Atheniensi legatos ad eum mittere, qui cum eo colloquantur, atque hortabuntur primò quidem, ut concordiam

atque fœdera inter nos sancita ipse suâ ex parte conservaret; sin minus, ut spatium deliberandi Civitati daret, induciasque usque ad mensem Thargelionem faceret. Delecti sunt ex Senatu Simus Anagyrasius, Euthydemus Phliasius, Bulagoras Alopecensis.

ALIUD DECRETUM.

Archonte Aeropytho, mensis Munichionis die ultimo, ex sententiâ Polemarchi; Quoniam Philippus Thebanos à nobis alienare

Θηβαίους πρὸς ἡμᾶς ὀπιβάλλει) καταστῆσαι, παρεσκευάσαι
 δὲ καὶ παντὶ τῷ στρατεύματι πρὸς τὰς ἐγγιστα Ἰ Αττικῆς
 παραγίγνεσθαι τόπους, παραβαίνων τοὺς πρὸς ἡμᾶς ὑπαρχύ-
 σαι αὐτῷ σωθῆναι. Δεδόχθαι τῇ Βαλῇ καὶ τῷ Δήμῳ πέμ-
 ψαι πρὸς αὐτὸν κήρυκα καὶ πρέσβεις, οἵ πινες ἀξιόσοι, καὶ
 παρακαλέσουσιν αὐτὸν ποιῆσθαι τοὺς ἀνοχάς, ὅπως ἐνδεχο-
 μένως ὁ Δῆμος βυλεύσῃ. Καὶ ὅ νῦν ἐκέκρικε βοηθεῖν
 ἐν ὅδῳ τῷ μετρίῳ. Ἡρέθη δὲ ἐκ τῆ Βαλῆς, Νέαρχος Σω-
 σινόμης, Πολυκράτης Επίφρωνος, κήρυξ Εὐνόμου Ἀναφλύ-
 πτιος ἐκ τοῦ Δήμου. Λέγει δὲ καὶ τοὺς ἀποκρίσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Μακεδόνων Φίλιππος, Αθηναίων τῇ Βαλῇ
 καὶ τῷ Δήμῳ χάριν. Ἦν μὲν ἀπαρχῆς εἶχετε πρὸς ἡμᾶς αἵρεσιν
 ἐκ ἀγνοῶς, καὶ πῖνα αὐτοὺς ποιεῖσθαι, πρὸςκαλέσθαι βυ-
 λόμενοι Θετταλούς, καὶ Θηβαίους, ἐπὶ δὲ καὶ Βοιωτάς. Βέλπον
 δὲ αὐτῶν φρονήτων, καὶ μὴ βυλομένων ἐφ' ὑμῖν ποιῆσθαι
 ὃ

nare in animum inducit, & cum
 toto exercitu in finitima Attica
 loca proficisci parat, neglectis om-
 nino quæ inter nos sunt fœderi-
 bus: Placere Senatui Populoque
 Atheniensibus, præconem & lega-
 tos ad eum mittere, qui ab eo pe-
 tent, atque hortabuntur, ut in-
 ducias nobiscum faciat, quod Popu-
 lus Atheniensis, quoad ejus fieri
 poterit, quid sibi sit agendum de-
 liberet ac statuatur. Nunc enim
 non censuit vel mediocre quidem
 auxilium esse mittendum. De-
 lecti sunt ex Senatu, Nearchus
 Sosinomi F. Polycrates Epipbro-

nis F. & præco Eunomus Ana-
 phlystius ex Populo.

RESPONSUM PHILIPPI AD ATHENIENSES.

Philippus Macedonum Rex Se-
 natui Populoque Atheniensi S.
 Quæ erga me voluntate ab ini-
 tio fueritis, non ignoro; & quan-
 tum studueritis, ut Thessalos, The-
 banosque, ac Bæotos etiam ad ve-
 stram societatem invitarētis. At
 cum illi paulo prudentiores essent,
 neque vestro arbitrio consilia sua
 at

τ' ἑαυτῶν ἄρεσιν, ἀλλὰ χεὶ τὸ συμφέρον ἰσαμύνων, ἵδν' ἐξ ὑποτροφῆς ἀποτείλαντες ὑμεῖς πρὸς μὲ πρέσβεις καὶ κήρυκας, σωτηρικῶν μνημονεύετε, καὶ ταῖς ἀνοχαῖς αὐτεῖοι, κατ' ὅδ' ἐν ὑφ' ὑμῶν πεπληγμένοι. Εγὼ μέντοι ἀκέσας τ' πρεσβυλῶν, συγκαταπέμψαμι τοῖς παρακαλυμένοις, καὶ ἑτοιμός εἰμι ποιῆσαι ταῖς ἀνοχαῖς, ἂν ὅτ' ἔχ' ὁρθῶς συμβαλεῖν ὅτε ὑμῖν παραπέμφαντες, τ' θεωρηκῆσθε ἀπ' αἰτίας ἀξιώσητε. Εἰρήσθε.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΘΗΒΑΙΟΙΣ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Μακεδόνων Φίλιππος, Θεβαίων τῇ Βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Εκομισάμην τινὲ παρ' ὑμῶν ὅτι πολὺν, δι' ἧς μοι τινὲ ὁμόνοια καὶ τινὲ εἰρήνη ἀναεῖσθε. Πωθάνομαι μέντοι, διότι πᾶσαν ὑμῖν Ἀθηναῖοι θεωροφύρονται φιλοπρία, βυλόμην ὑμᾶς συγκαταμένους γενέσθαι τοῖς ὑπὸ αὐτῶν παρακαλυμένοις. Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῶν κατεγγύωσκον ὅτι τῷ μέλλειν πέθεσθαι ταῖς ἐκείνων ἐλπίσι, καὶ ἐπακολουθεῖν αὐτῶν τῇ θεωραρέσθαι. νῦν

ac voluntates submittere vellent, sed utilitatem suam curarent; vos nunc mutatâ sententiâ, missisque ad me legatis & præconibus, de fœdere nostro me admonetis, & inducias fieri petitis, cum nihil omnino injuriæ à nobis accepistis. Ego verò audiui legatos vestros, omniaque quæ hortamini vobis assentior: & præterea inducias pacisci sum paratus, si modo iniquos istos suafores, qui perniciosum vobis consilium dant, à civitate vestrâ amovebitis, atque uti par est, merita de iis supplicia sumetis. Valete.

RESPONSUM PHILIPPI AD THEBANOS.

Philippus Macedonum Rex Senatui Populoque Thebano S. Literas vestras accepi, quibus concordiam & pacem quæ inter nos est in memoriam mihi revocatis. Audio quidem, Athenienses omni vos studio esse profectos, cupientes nimirum, ut ad stipulatores sitis eorum quæ me hortantur. Ac primum quidem arbitratus sum, spe illâ quam obtulerant Athenienses vos omnino ductos fore, eorumque consilia secuturos: nunc

verò

Δ' ἐπιγνὺς ὑμᾶς, τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐζητηκότας, ἔχον εἰρήνην μᾶλλον, ἢ ταῖς ἐτέρων ἐπακολυθεῖν γνώμας, ἡσθην· καὶ μᾶλλον ὑμᾶς ἐπαμνῶν· καὶ πολλὰ, μάλιστα δ' ὅτι τῷ βυλεύσαντι πρὸς τούτων ἀσφαλέστερον, καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς ἔχει ἐν εὐνοίᾳ. Ὅθεν ἔμικράν ὑμῖν οἷσιν ἐλπίζω ῥοπήν, εἰάν ποτε ὅτι ταύτης μνησθεῖς τὸ πρὸς ἡμᾶς. Εὐχόμεθα.

γ'. Οὕτω λαοὶ οἱ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας λαοὶ τούτων, καὶ τούτοις ἐπαρθεῖς τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἦκεν ἔχον τὴν δυνάμιν, καὶ τὴν ἐλάτεια κατέλαβεν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπὶ γένοιτο, ἐπὶ συμπιπυρσίων ὑμῶν καὶ τῶν Θεβαίων. Ἀλλὰ μὲν, τὸν τότε συμβάντα οὗ τῇ πόλει θόρυβον ἴτε μὲν ἀπαίτες, μικρὰ δ' ἀκύνετε ὅμως αὐτὰ τὰ ἀναγκαστά. * Ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦκε δ' ἀγγέλλων πρὸς τοὺς Πρυτάνεις, ὡς ἐλάτεια κατέληπται. Καὶ μεταταῦτα οἱ μὲν, εὐθὺς ἔξαναστάντες μεταξὺ δειπνῶντες, τὴν πρὸς τὸ σκίῳ τῷ καὶ τῷ ἀγροῦ ἐξῆλθον, καὶ τὰ γέγραφε.

πίμωσαν.

verò postquam cognovi vos eā esse erga nos voluntate, ut pacem potius conservare, quàm ex aliorum sententiā facere velitis, gavisus sum: & cum multis nominibus approbare vos adducor, tum eo præcipue, quod & sanius consilium in his rebus cepistis, benevolentiamque quam erga me habetis ostendistis. Unde multum vobis commodi accessurum puto, si in hac sententiā maneat. Valete.

53. Cum Philippus his rationibus civitates ita inter se affecisset, atque his decretis ac responsis elatus & inflatus esset, ve-

nit cum exercitu, & Elatēam cepit; quasi id cogitans, quòd siquid ipse facere aggredieretur, vos tunc cum Thebanis non essetis consensuri. At verò tumultum istum, qui in Civitate tunc ortus est, quamvis nemo vestrum ignoret, attendite tamen dum pauca de eo repetam, quæ sunt dictu necessaria. Vesper enim erat, quando adveniebat quidam ad Prytanes, nuntiabatque captam esse Elatēam. His auditis, alii continuo à coenā surgentes, homines è tabernis, quæ sunt in foro, cogebant, illarumque integumenta in

* Περὶ τούτης τῆς προσαγγελίας. Vide Longinum περὶ ὑψ. in fine Sectionis decimæ.

πίμπραζ· οἱ δὲ τῆς στρατηγῆς μετεπέμποντο, καὶ ἡ σάλπιγξ ἐκάλειν, καὶ θορύβος πλήρης ἦν ἡ πόλις. Τῇ δ' ὕστερα ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, οἱ μὲν Πρυτάνεις τὴν Βυλὴν ἐκάλειν εἰς τὸ βουλευτήριον· ὑμεῖς δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπορεύεσθε. Καὶ πρὶν ἐκείνῳ χρηματίσαι καὶ προσβλεῦσαι, πᾶς ὁ Δῆμος ἀνέχεσθαι· καὶ μετὰ ταῦτα ὡς εἰσῆλθεν ἡ Βυλή, καὶ ἀπήγγειλαν οἱ Πρυτάνεις τὰ προσηγγελμένα ἑαυτοῖς, καὶ ἡ ἑκὼν παρήγαγον, καὶ κείνους εἶπεν, ἡρώτα μὲν ὁ κήρυξ, Τίς ἀγορεύειν βύλεται; παρήφ' δ' ὄδεις. Πολλὰ κίς δὲ ὁ κήρυκος ἐρωτῶντος, ὄδεν μᾶλλον ἀνίστατο ὄδεις, ἀπάντων μὲν τῶν στρατηγῶν παρόντων, ἀπάντων δὲ ῥητόρων· χαλάρους δὲ τῆς κοινῆς τῆς πατρίδος φωνῆς τὴν ἐρεῖν ὑπὸ σωτηρίας. Ἦν γὰρ ὁ κήρυξ καὶ τοὺς νόμους φωνῶν ἀφίκοι, ταύτῃ κοινῇ τῆς πατρίδος διχαίον ὅτιν ἡγεῖσθαι. Καί τοι, εἰ μὲν τοὺς σωθῆναι τὴν Πόλιν βουλομένους παρελθεῖν ἔδει, πάντες ἀνὴρ ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἀναστάντες, ὅτι τὸ βῆμα ἐβαδίζετε· πάντες γὰρ,

cendebant; alii imperatores accersebant, & buccinatorem evocabant: atque ita tota civitate seditio commota est. Postridie verò summo manè Prytanes Senatum in curiam convocabant: Vos verò in concionem conveniebatis. Et priusquam in Senatu quicquam esset agitarum, tota multitudo superiora subsellia occuparat. Et deinde, postquam ingressus est Senatus, Prytanesque ea quæ ipsi acceperant, renuntiârunt, nuntiumque coram protulerunt, qui & ipse rem omnem enarravit, altâ voce præco interrogabat, *Quis*

vult concionari? at nemo comparuit: neque, iterum atque iterum postulante præcone, quicquam magis surrexit; quamvis adessent Imperatores, adessent & Oratores; posceretque communis patriæ vox, ut aliquis pro publicâ salute peroraret. Quicquid enim præco iubente Lege apertè pronuntiat, id ipsa patria pronuntiare meritò existimanda est. Et profectò, si eos, qui incolumem esse Civitatem voluerunt, in medium prodire oportebat, Vos omnes, atque alii pariter Athenienses in suggestum ascenderatis; omnes enim

ῥ, εὐ οἶδ', ὅπ' σωθῆναι αὐτὸν ἐβόλεσθε. Εἰ δὲ τοὺς
 πλυσσωτάτους, οἱ τριακῶσι· εἰ δὲ τοὺς ἀμφοτέρω τὰν-
 τα, καὶ εὐνοίαι τῇ πόλει καὶ πλοσίαι, Θ μὲ τὰῦτα
 τὰς μεγάλας ὀπιδόσεις ὀπιδόντες. Καὶ γὰρ εὐνοία καὶ
 πλούτῳ τοῦτ' ἐποίησαν. Αλλ', ὡς ἔοικεν, ἐκείνῳ ὁ
 χαρὲς καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, οὐ μόνον εὐνοίαι καὶ πλού-
 σιον ἄνδρα ἐκάλει, ἀλλὰ καὶ παρηκολουθηκότα τοῖς
 θεάγμασιν ἑξαρχῆς, καὶ συλλελογισμένοι ὀρθῶς, πί-
 νῳ ἔνεχα ταῦτ' ἐπραττει ὁ Φίλιππος, καὶ τί βουλό-
 μῃ. Ο γὰρ μὴ ταῦτ' εἰδὼς, μήτ' ἑξητακῶς πόρρω-
 θεν ὀπιμελῶς, οὐτ' εἰ εὐνοίαι ἰδῶ, οὐτ' εἰ πλούσιῳ, ἔ-
 δὲν μᾶλλον ἑμελλεν ὁ, πρὸς ποιεῖν εἰσεσθαι, ἔδ' ὑμῖν ἔξεν
 συμβαλεῖν.

ιδ'. Εφάνη τοῖσιν ὅτι οὗτος οὗ ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ ἐγὼ, καὶ
 παρελθὼν εἶπον εἰς ὑμᾶς· ἃ μου δυοῖν ἔνεχ' ἀκούσατε
 προσέχοντες Θ νοῦν. Ενὸς μὲν, ἵν' εἰδῆτε ὅπ' μόνῳ τῶν
λεγόντων

enim probè cognovi civitatem
 velle esse incolumem: sin ditissi-
 mos cives decebat, comparuerant
 trecenti illi ditissimi: sin verò u-
 trosque horum, tum erga civita-
 tem benevolos, tum etiam locu-
 pletissimos, tunc illi *assurrexerant*,
 qui amplissima munera Civitati
 largiti sunt; ea enim ex benevo-
 lentiâ pariter atque abundantia
 donavêre. At verò, uti videtur,
 non eo tempore atque illo die be-
 nevolo tantum cive aut pecunioso
 opus erat, sed viro experto & re-
 rum perito, qui ab initio omnia
 observârat, & rectè computare

posset, quam ob causam hæc age-
 ret Philippus, & quid secum sta-
 tueret. Qui enim ista ignorabat,
 neque diligenter animo perpen-
 derat, quanquam aliter civitati
 esset benevolus, quanquam copia
 divitiarum abundaret, nihilo ta-
 men ille peritior futurus erat ut
 quid expediendum sit doceret, aut
 vobis consilio suo proderet.

54. Illo igitur die ego is sum
 qui comparui, & coram vobis
 prodiens verba feci; quæ jam,
 oro, duabus de causis æquo ani-
 mo audiat. Unâ quidem, ut
 vobis perspectum sit, quod ego
O o solus

λερόντων καὶ πολιτδομῶν ἐγὼ, τίω τῆς εὐνοίας τάξ-
ιν εἰ τοῖς δεινοῖς οὐκ ἔλιπον, ἀλλὰ καὶ λέγων καὶ
γράφων ἐξηταζόμεναι τὰ δέοντα ὑπὲρ ὑμῶν εἰ αὖ-
τοῖς τοῖς φοβεροῖς. Ετέρου δὲ, ὅτι μικρὸν ἀναλώσαι-
τες χρόνον, πολλῶν πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς πάσης πολι-
τείας ἔσται ἐμπειρότεροι. Εἶπον τοίνυν ὅτι τοὺς μὲν,
ὡς ὑπαρχόντων Θεβαίων φίλων Φιλίππῳ, λίαν δορυ-
βομήροις, ἀγνοεῖν τὰ παρόντα πρᾶγματα ἡρόδω.
Εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τοῦτ' οὕτως ἐτύγχανει ἔχον, οὐκ
ἂν αὐτὸν ἡκούομεν εἰς Ελατείαν ὄντα, ἀλλ' ὅτι τοῖς ἡ-
μετέροις δέοις. Οἱ μὲντοι, ἵνα ἔποιμα ποιήσεται τὰ
εἰς Θεβαίοις, ἡκεῖ, σαφὲς ὁπίσταμαι. Ως δ' ἔχει τῶν-
τα, ἔφην, ἀκούσατέ μου. Εκείνην ὅσοις ἢ πείσῃ ληή-
μασι Θεβαίων, ἢ ἔξαπατήσῃ εἰλῶ, ἀπαντὰς ἡτρεπί-
σαι· τοὺς δ' ἀπαρχῆς ἀνθησκόμεναι ἀπὸ καὶ νῦν εἰσι-
πουμένοις, οὐδαμῶς πείσῃ δυνάται. Τί οὖν βούλεται,

solus ex iis qui verba facere & Rempubl. administrare solebant, benevolentiam meam etiam gravissimis temporibus non deposui, sed ea dicere ac decernere compertus sum, quæ reipubl. summis in periculis versatæ apprimè erant utilia. Alterà verò, quoniam si exiguum tempus in hac re consumpseritis, totius Reipublicæ statum planius & perspectius cognoscetis. Dixi igitur eos, qui motum ac tumultum in civitate excitabant, propterea quòd Thebanos Philippo amicos fieri opinati sunt, totum præsentium rerum statum mihi videri omnino igno-

rare. Probè enim cognovi, si ita se res haberet, nos eum non jam Elatææ, sed in nostris finibus esse audituros: quoniam venisse illum certò scio, ut ea, quæ Thebanis jampridem *machinatus est*, parata atque expedita haberet. Quæ quomodo essent, rogavi, ut diligenter audiretis. Quotquot ille ex Thebanis vel muneribus persuadere, vel dolis circumvenire poterat, eos omnes paratos atque instructos habuit: qui verò ab initio ipsi adversabantur, & nunc etiam summis viribus resistunt, eos nullo modo ad se allicere & trahere potest. Quid igitur sibi proponit?

aut

καὶ πίνθη ἔνεκα τῷ Ελάτειαι κατέλιπε; πλησίον δὲ
 ιαμιν δέξας, καὶ παρὰ τῆς πόλεως τὰ ὅπλα, τοὺς μὲν ἑαυ-
 τοὺς φίλους θρασυῖς ποιῆσαι καὶ ἐπαῖραι, τοὺς δ' ἐ-
 αὐτουμύους καταπλῆξαι, ἵν' ἡ συγχωρήσῃσι φοβηθέν-
 τες ἂν νῦν οὐκ ἐθέλουσιν, ἢ βιασθῶσιν. Εἰ μὲν οὖν
 προαίρησόμεθα ἡμεῖς, ἐφίμω, ὅτι τῷ παρόντι, εἰ π δὲ
 πολλοὺς πέπρακται Θεβαίοις πρὸς ἡμᾶς τῆς του μεμνη-
 ῶσαι, καὶ ἀπεινῶν αὐτοῖς ὡς ὅτι τῇ τῶν ἐχθρῶν οὐσι με-
 είδι, παρὰ τὸν μὲν ἂν εὖ ζῶντο Φίλιππον ποιῆσομεν
 ἡμεῖς φοβοῦμεθα, μὴ προσδεξαμένων τῶν νῦν ἀνθεστηκό-
 των αὐτῶν, καὶ μᾶλλον γνώμῃ πάντων Φιλιππιστῶν, εἰς
 τῷ Ἀθηναίῳ ἔλθωσιν ἀμφοτέρω. Ἀν μέντοι πεισθῇτε μοι,
 καὶ πρὸς τῷ σκοπεῖν, ἀλλὰ μὴ φιλονεικεῖν, παρὰ ὧν
 ἂν λέγω, γένηται, οἶμαι καὶ τὰ δέοντα λέγειν δόξεν, καὶ
 ὅτι ἐφεστηκότα κίνδυνον τῇ Πόλει ἀφαιλύσειν. Τί οὖν
 φημι; δεῖν πρῶτον μὲν ὅτι παρόντα ἐπανεῖναι φόβον,
 εἶτα

aut quem ad finem Elatēam occu-
 pavit? *nempe hoc consilio id fecit,*
 ut copiis suis in conspectu Theba-
 porum ostentatis, atque armis ex-
 positis, tum amicos suos bono at-
 que elato esse animo juberet, tum
 inimicis tantum terrorem incute-
 ret, ut vel prae timore ista quæ
 nunc recusant concederet, aut vi
 essent coacti. Si igitur, aiebam,
 hoc tempore nobis propositum
 fuerat, ut siquid injuriæ huic civi-
 tati à Thebanis olim esset illatum,
 id animo retineremus, iisque tan-
 quam hostibus atque inimicis dif-
 fideremus, primum quidem, ea
 ipsi efficiemus quæ Philippus ex-

petit atque optat; deinde, vereor
 sanè, ne & hi, qui nunc illi resi-
 stunt, ad ejus partes se recipiant,
 omnesque uno animo cum Phi-
 lippo faciant, atque ita tandem
 utrique & Philippus & Thebani,
 eodem tempore junctis copiis At-
 ticam adoriantur. Quod si mihi
 auscultabitis, & de meis verbis de-
 liberare, non lites ac dissentiones
 inter vos commovere aggredie-
 mini; ea me vobis dicturum con-
 fido, quæ *bonum civem* dicere o-
 portet, Civitatemq; periculo quod
 impendit liberaturum. Quid igi-
 tur moneo? primum vos eo timo-
 re, quo nunc estis percussi, solutos
 esse

εἴτα μεταφύεσθαι καὶ φοβεῖσθαι πάντας ὑπὲρ Θεβαίων,
 (πολὺ γὰρ τῶν δεινῶν εἰσὶν ἐχυτέρω, καὶ ὡς τέρεις αὐτοῖς ὁ
 κίνδυνος) ἔπειτα ἐξελεγοντάς Ελαδῶνι δὲ τοὺς ἐν ἡλι-
 κίᾳ καὶ τοὺς ἱππέας, δεῖξαι πᾶσιν ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τοῖς
 ὅπλοις ὄντας, ἵνα τοῖς ἐν Θήβαις φρονῶσι τὰ ὑμέτερα
 ἐξίσου γένηται τὸ παρρησιάζεσθαι ὡς τῶν δικαίων, ἐ-
 δούσιν ὅτι ὥσπερ τοῖς πωλῶσι Φιλίππῳ τὴν πατρίδα πάρεσθαι
 ἢ βοηθήσουσα διώκεις ἐν Ελατείᾳ, ὅτε τοῖς ὑπὲρ τῆς
 ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι βυλομυθίοις ὑπάρχει ὑμεῖς ἔτοι-
 μοι, καὶ βοηθήσετε, ἂν τις ἐπ' αὐτοὺς ἴη. Μεταβαῦτα χι-
 ροβόησαι κελεύω δέχα ὡρέσβεις, καὶ ποιῆσαι τούτους κυεῖς
 μετὰ τῶν στρατηγῶν, καὶ ὅποτε δεῖ ἐκείσε βαδίζειν, καὶ τῆς
 ἐξόδου. Επειδὰν δ' ἔλθωσιν αἱ ὡρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς
 ληήσεσθε τῷ ὡρέσβια πύτῳ; ὡς θανόν, πάνυ μοι ὡροσέ-
 χετε ὧν νουῶ. Μὴ δεῖσθε Θεβαίων μηδέν, αἰσχρὸς γὰρ ὁ
 κερὲς, ἀλλ' ἐπαγγείλασθε βοηθήσῃν, εἰ κελεύωσιν, ὡς
 ἐκείνων

esse oportere; deinde, timore illo
 aliâ de causâ affici, & de Theba-
 nis omnes esse sollicitos; (multò
 enim propriores sunt rebus adver-
 sis, & primi *omnium Græcorum*
 in periculo erunt) deinde verò,
 quotquot per ætatem ferre arma
 possint, Eleusinem cum equitibus
 proficisci, omnibusque Græcis o-
 stendere vos in armis esse: ut iis,
 qui pro Thebanis eadem vobis-
 cum sentirent, æquè vobiscum li-
 ceret liberè de communi Græciæ
 jure disceptare; cùm perspectum
 habuerint, sicut istis *proditoribus*,
 qui Philippo patriam vendiderant,
 copix auxiliares aderant Elatææ;

ita & ipsis, qui pro libertate com-
 muni decertare vellent, opem fer-
 re vos esse paratos, si contra istos
 proficisci voluerint. His dictis ju-
 beo ego, ut decem legati suffra-
 giis creentur, atque his imperato-
 riam potestatem permitti, *ut suo*
statuant arbitrio, quo tempore
 illuc proficisci milites oporteat,
 atque expeditionem fieri. Post-
 quam verò legati Thebas advene-
 rint, quo pacto rem hanc expe-
 dietis? mihi, oro, auscultetis, &
docebo. Nihil nos à Thebanis pe-
 tere oportet, turpe enim esset hoc
 tempore, quin iis potiùs auxilium,
 si rogaverint, promittere; quasi
 quidem

ὁκύνων ὄντων οὐ τοῖς ἐχάτοις κινδύοις, ἡμῶν δὲ ἄμεινον
ἢ ὁκύνει τοὺς μέλλοντες θροῦνους. Ἰν' εἰ μὴ δεξονταὶ ταῦ-
τα καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἀβυλόμεθα ὅμως διωκημένοι, καὶ
μὴ παροχήματις ἀξίαι τῆς πίστεως ταῦτα παρὰ τῶν. Εἰ
δ' ἄρα μὴ συμβῇ χαλαρυχεῖν, ὁκύνει μὴ ἑαυτοῖς ἐκκαλῶ-
σιν, ἀν' οὗτοι ἑξαμάρτωσι, ἡμῖν δὲ μηδὲν ἀχρεόν, μηδὲ τα-
πεινὸν ἢ πεπαισμένον.

ἰε'. Ταῦτα καὶ ὅλα πλήσια τέτοις εἰπὼν, κατέβη· συνε-
παγεσάντων δὲ πάντων, καὶ ὁδοῦτος εἰπόντος ἐναντίον ὁδοῦ,
ὅτι εἶπον μὴ ταῦτα, ὅτι ἔγραψα δὲ· ὁδοῦ ἔγραψα μὴ,
ἐκ ἐπρέσβευσα δὲ· ὁδοῦ ἐπρέσβευσα μὴ, ἐκ' ἐπεισα δὲ Θη-
βαίους· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀπὸ πάντων ἀχρι τῆς τελευτῆς δι-
εξήλθον, καὶ ἔδωκ' ἑμαυτὸν ὑμῖν ἀπλῶς εἰς τοὺς θροῦνους.
καὶ τῇ πόλει κινδύους. Καὶ μοι φέρε τὸ ψήφισμα, τὸ τότε
γεγόμενον· καὶ τοι, τίνα βούλει σε, Αἰσχίνη, καὶ τίνα ἑμαυ-
τὸν ὁκύνει τὴν ἡμέραν τῇ; βούλει ἑμαυτὸν μὲν ὄν ἂν
σύ

quidem illi in summo essent dif-
fimine, nos verò qui cursus re-
rum, qui exitus futurus sit, melius
quàm illi prævideremus. Adeò
ut si hæc approbent & nobis as-
sentiantur, tum nos illa quæ ex-
petimus consecutos esse, tum eas
res cum honore atque dignita-
te Civitatis administratas læte-
mur. Sin non ita contigerit,
isti seipsos culpaverint, siquid
malè nunc habuerint, nobis ve-
rò nihil omnino turpiter factum,
aut nobismet indignum objicia-
tur.

55. Hæc cùm ego dixissem, &
pleraque his consentanea, descen-

di: quæ cùm omnes approbarent,
nec quisquam iis contrarium quid
responderet, nec hæc dixi qui-
dem, sed non scripsi; nec scripsi
quidem, sed non obii legationem;
nec obii quidem, sed non persuasi
Thebanis; sed à principio pro-
gressus rem totam gradatim & si-
gillatim ad exitium perduxi, & in
gravissimis Reipubl. periculis me
totum vobis dedi, ut Civitati
huic unice inservirem. Profer mi-
hi igitur decretum, quod eo tem-
pore latum est. Et dic, Æschine,
quem te ego illis diebus, quem
meipsum fuisse statuam? An me
quidem istum fuisse vis, quem
tu

σὺ λοιδορέμβρος καὶ ἀφασύρων, χαλέσας Βάταλον; σὲ δὲ
μηδὲ ἥρωα τὴν τυχόντα, ἀλλὰ τῶν πινάτων ἀπὸ τῆς σκίῃς
Κρεσφόντιω, ἢ Κρέοντι, ἢ ὃν οἱ Κολυτῶ ποτε Οἰνόμαον
κακῶς ἀποκρινόμενος ἐπέτρεψας; Τότε ποίνω κατ' ἐκεί-
νων τὴν καρὸν, ὁ Παμνιεύς ἐγὼ Βάταλος Οἰνομάχου καὶ Κοθω-
κίδου σὺ πλείονος ἄξιος ὢν ἐφάνην τῇ πατρὶδι. Σὺ μὲν γὰρ
ἐσθλὸν ἔδωκας χρησίμους ἡδονάς, ἐγὼ δὲ πάντας ὅσας προσήκα
τὴν ἀγαθὴν πολιτίαν ἑώραχον. Λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΩ Ναυσικλέους, φυλῆς Πρυτανίδουσις
Αἰαντίδῳ, Σκίροφοριῶν ἕκτη ὅπῃ δέκα, Δημοσθένους
Δημοσθένους Παμνιεύς εἶπεν. Ἐπειδὴ Φίλιππος ὁ Μα-
κεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ παρεληλυθότῃ χρόνῳ ὡς
ἐάντων φαίνεται τοῖς γενημένοις αὐτοῦ σπουδαίως ὥς
ἡ Αἰτωλῶν Δῆμον ὡς τῆς εἰρήνης, ὑποδείδων τοὺς ὀρ-
κούς, καὶ τὰ ὡς πᾶσι τοῖς Ἕλλησι νομιζόμενα εἶναι δίκαια,

tu Batalum per calumniam & con-
vicium appellaveris? teipsum ve-
rò heroem non casu & fortuitu
oblatum, sed aliquem ex iis qui in
scenâ repræsentantur, Cresphon-
tem scilicet, Creontemve, aut
Oenomaum illum, quem tu cùm
ejus partes in Colytto malè age-
res, obtrivisti? Tunc igitur ego
Batalus Pæanienſis te Oenomaο
Cothocide honestior civis extiti,
meliùsque erga patriam commerit-
us sum. Tu enim nusquam om-
nino civitati profuisti; ego verò
illa, quæ civem bonum agere o-
portebat, semper gerebam atque

administrabam. Recita decretum.

DECRETUM DEMOSTHENIS.

Archonte Nausicle, tribu Ean-
tide Prytanicam potestatem exer-
cente, Scirophorionis decimo sexto,
Demosthenes Demosthenis F. Pæ-
nienſis retulit. Quoniam Philip-
pus Macedonum Rex, cùm supe-
riori tempore fædus, quod inter
ipsum & Populum Atheniensem
de pace sancitum est, planè vio-
lâsse compertus est, & jusjuran-
dum sprevisse, eaque jura omnia,
quæ apud Græcos universos reli-
giōsa habebantur, neglexisse; at-
que

ἡ πόλεις παραρῖται ὁδὸν αὐτῶν ὡροσκήσας, πινὰς δὲ ἡ
 Ἀθηναίων ἔσας δορυαλώτας πεποίηκεν, ὁδὸν ὡραδικη-
 ραὶς ὑπὸ τῷ Δῆμῳ τῷ Ἀθηναίων ἐν τε τῷ πρῶντι ὅτι πο-
 λὺ ὡραδὰ τῇ τε βία ἡ τῇ ὡμότητι· ἡ δὲ Ἐλλενίδας
 πόλεις ἂς μὲν ἐμφρόνους ποιεῖ, ἡ τὰς πολιτείας καταλύει,
 πινὰς δὲ ἡ ἔξανδρα ποδιζόμενῃ κατασκάπτει, εἰς οἰκίας δὲ
 ἡ ἀντὶ Ἐλλενίων βαρβάρους κατοικίζει, ὅτι τὰ ἱερὰ ἡ τὰς
 τάφους ἐπάγων, οὐδὲν ἄλλοτερον ποῖον ἔτε τῷ ἑαυτῷ πατρί-
 δος, ἔτε τῷ πρόπῳ, ἡ τῇ νῦν αὐτῶν παρῶση τύχῃ χαλαρό-
 ρως χρώμενῃ, ὅτι πελησημένῃ ἑαυτοὺς ὅτι ἐκ μικρῶ
 καὶ τοῦ τυχόντος γέροντι ἀνελπίτως μέγας. Καὶ ἔως μὲν
 πόλεις ἑώρα παραιεσόμενον αὐτὸν βαρβάρους καὶ ἰδίας,
 ὑπελάμβανεν ἑλάττον εἶ) ὁ Δῆμος ὁ Ἀθηναίων τὸ εἰς
 αὐτὸν πλημμελεῖσθαι· νῦν δὲ ὁρᾷ Ἐλλενίδας πόλεις,
 πὰς μὲν ὑβρίζουσας, πὰς δὲ ἀναστάτους γιγνομένας, δεινὸν
 ἡγεῖται εἶ) καὶ ἀνάξιον τῆς τῆς ὡροσκήων δόξης, τὸ
 ὡροσκήων

que urbes, in quas nihil juris ha-
 buit, in suam potestatem rede-
 git, & nonnullas ex iis, quæ A-
 theniensibus paruerunt, captivas
 fecit, nullâ à Populo Atheniensi
 acceptâ injuriâ: tum etiam præ-
 senti tempore, vix ac crudelitate
 magis efferatus indies crescit; nam
 ex Græciæ civitatibus, aliis præ-
 sidia imposuit, antiquumque Rei-
 publ. statum, atque instituta la-
 tesfactavit; alias, mancipiis in ser-
 vitutem redactis, evertit; in non-
 nullis verò, expulsis Græcis, bar-
 baros collocavit, iisque res sacras
 & sepulchra destruenda permisit,

nihil alienum à patriâ aut à suis
 moribus faciens, & nunc rebus se-
 cundis sine temperantiâ & moda-
 ratione utens, oblitus scilicet, ex
 humili quodam & incerti laris ho-
 mine se magnum insperatò factum
 esse. Et quamdiu quidem barba-
 ras & quasi proprias urbes cum
 capere videbat Populus Athenien-
 sis, parum in se peccari existima-
 bat: nunc verò, cum Græciæ ur-
 bes alias ignominiam affici, alias
 funditus everti conspiciat, gravis-
 simum sanè facinus, antiquâque
 majorum gloriam indignissimum se
 patraturum fore reputat, si suâ
 negli-

θεωροῦν τοὺς Ἑλλήνας κατὰ δουλομένους. Διὸ δέδοκται
 τῇ Βουλῇ καὶ τῷ Δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, εὐξαμένους καὶ
 ῥύσαντας τοῖς Θεοῖς καὶ Ἡρώσι τοῖς κατέχουσι τὴν πόλιν,
 καὶ τὴν χώραν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐθνητῶν τῆς ἑ-
 ωρογόνου ἀρετῆς, (διότι οὗτοι πλείοντες ἐποιοῦντο τὴν
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν ἀφαιρῆναι, ἢ τὴν ἰδίαν πατρί-
 δα) ἀφαιρήσας καὶ τὴν κατέλκεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
 τὸ ναύαρχον ἀναπλεῖν ἐπὶ τὸν Πυλῶν, καὶ τὸ στρατηγὸν
 καὶ τὸν ἵππαρχον τὰς πεζὰς καὶ τὰς ἵππικὰς δυνάμεις
 ἐλθούσινά δὲ ἐξάγειν. Πέμψαι δὲ καὶ πρέσβεις πρὸς τοὺς
 ἄλλους Ἑλλήνας, ὥστε πάντων πρὸς Θεβαίους, ἀφαι-
 ρῆναι τὸ ἐγγυτάτω εἶ) τὸ Φίλιππον τῆς ὀρεινῆς χώρας· παρα-
 καλεῖν δὲ αὐτοὺς μηδὲν κατὰ πλάγῳ τὸ Φίλιππον, ἀι-
 τέχεσθαι τὸ ἑαυτῶν καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας· καὶ ὅτι
 ὁ Ἀθηναίων Δῆμος, ὅσῳ μνηστικῶν, εἰ τι πρότερον γέ-
 γονεν ἄλλοτερον ταῖς πόλεσι πρὸς ἀλλήλους, βοηθήσει,

*negligentiā Græcos omnes in ser-
 vitutem abduci permetteret. Qua-
 propter placuit Senatui Populo-
 que Atheniensi, ut Cives sacrifi-
 cii factis, invocatisque Diis &
 Heroibus, qui civitatem hanc re-
 gionemque Atheniensium auspiciis
 suis defendunt; & præterea ma-
 jorum suorum virtute animati at-
 que accensi, (quippe tales erant
 qui pluris aestimabant communem
 Græciæ libertatem vindicare,
 quàm propriam tueri patriam)
 ducenta navigia in mare dedu-
 cant; Navarchus intra Pylas na-
 viget; Imperator verò & equitum*

*præfectus pedestres equestresque
 copias ad Eleusinem educant: mit-
 tantur etiam legati tum ad cate-
 ros Græciæ populos, tum præcipuè
 ad Thebanos, propterea quod eo-
 rum finibus quàm proximè accessit
 Philippus; hortentur verò illos le-
 gati ut Philippum nihil omnino
 metuentes, suam ipsorum & com-
 munem Græciæ libertatem conser-
 vent ac tuantur. Dicant etiam,
 Populum Atheniensem, nullā ex
 præteritis injuriis, siquas civita-
 tes istæ sibi invicem olim intule-
 rint, in memoriam revocatā, opem
 latitum esse Populo Thebano,
 eique*

ἡ δυνάμει, ἡ ψυχῇ, ἡ βίῃ, ἡ ὁπλοῖς, εἰδὼς ὅτι ἡ
 αὐτοῖς μὲν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητεῖν περὶ τῆς ἡγεμονίας,
 ὅσιν Ἕλλησι, καλὸν. ὑπὸ δὲ ἀλλοφύλων ἀνθρώπων ἄρχεσθαι,
 ἡ τῆς ἡγεμονίας ἀποστερεῖσθαι, ἀνάξιον εἶναι) ἡ τῆς τῶν Ἑλλήνων
 δόξης, ἡ τῆς τῶν πατριῶν ἀρετῆς. Ἐπὶ δὲ, ὅθεν ἀλλότριαι ἡ-
 γεῖται εἶναι) ὁ Ἀθηναίων Δῆμος τῶν Θεβαίων Δῆμον, ὅτε τῇ
 συγγενείᾳ, ὅτε τῇ ὁμοφύλῳ. Ἀναμνήσκου) ἡ τὰς τῶν προ-
 γόνων τῶν ἑαυτῶν εἰς τὰς Θεβαίων πατριῶν εὐεργεσίας. ἡ ὅ-
 πους Ἡρακλῆς παῖδας ἀποστερεῖσθαι ὑπὸ Πελοποννησίων
 τῆς πατρῴας ἀρχῆς, κατήγαγον, τοῖς ὁπλοῖς κρατήσασθαι τὰς
 ἀντιβαίνειν περὶ τῶν τοῖς Ἡρακλῆς ἐγγόνους. ἡ τὸν Οἰ-
 δίπην ἡ τὰς μετ' ἐκείνου ἐκπεσόντων ὑπεδεξάμεθα, ἡ ἑ-
 περὶ πολλὰ ἡμῖν ὑπάρχει φιλότιμον ἡ ἐνδοξία πρὸς Θε-
 βαίους. Διόπερ ὅθεν νῦν ἀποστήσεται ὁ Ἀθηναίων Δῆμος
 τῶν Θεβαίων τε ἡ ἄλλοις Ἕλλησι συμφερόντων. Σιωπῶν
 δὲ πρὸς αὐτοὺς, ἡ συμμαχίαν, ἡ ἐπιγαμίαν ποιήσασθαι,
 ἡ

eique copias, pecunias, jacula, ar-
 ma suppeditaturum: quoniam pla-
 ne cognovit, ipsos qui Græci sunt
 inter se decertare de principatu
 pulchrum esse & honestum, sed
 alienigenæ cujusdam imperio pa-
 rere, principatuque spoliari, esse
 indignum & Græcorum gloriam, at-
 que eximiam majorum virtute. At
 verò Populum Atheniensem non
 à se alienum reputare Populum
 Thebanum, siue affinitatis ratio
 habeatur, siue quoddam eadem gente
 sint orti. Recordari etiam bene-
 ficia à majoribus suis in majores
 Thebanorum collata: Hercules e-

nim filios, quos Peloponnesii avi-
 to imperio spoliarent, fusis iis qui
 soboli Herculis resistere confisi sunt,
 in pristinum statum restituebant;
 nosque Oedipo & fortunæ suæ so-
 ciis hospitium præbuimus: aliaque
 beneficia jactare possumus, huma-
 na quidem atque insignia, quæ
 Thebani à nobis acceperunt. Qua-
 propter neque hoc tempore disces-
 surum esse Populum Atheniensem,
 nec Thebanorum aliorumque Græ-
 corum commoda defuturum. Fæ-
 dus denique cum iis faciant, so-
 cietatem bellicam ineant, jus ma-
 trimonii concedant, & jus inran-

ὃς ὄρκους δοῦναι, καὶ λαβεῖν. Πρέσβεις, Δημοσθένης Δημοσθένης Παμανιεύς, Υφείδης Κλεάνδρου Σφήπθου, Μνηπιδεύς Αντιφάνης Φρεάρριος, Δημοκρατίας Σωφίλῃς Φλυεύς, Κάλμαρχος Διοτίμης Κοτωκίδης.

15. Αὕτη τῶν πρὸς Θήβας ἐγένετο τραγμάτων ἀρχή, καὶ καταστάσις πρὸς τὰ πρὸς τῶν, εἰς ἐχθραν, καὶ μίσσην, καὶ ἀπιστίαν τῇ πόλει ὑπηκόων πρὸς τῶν. Τῷτο τὸ ψήφισμα τὸ τότε τῇ πόλει φερόμενον κίνδυνον παρέλκεν ἐπαίρησιν, ὥσπερ νέφθου. Ἡ μὲν τοίνυν ἔτι διχαίῃς πολίταις τότε δεῖξαι πᾶσιν, εἴ τι τῶν εἶχεν ἀμεινοί, μὴ νῦν ὁπτιμαῖν. Οὗδ' οὐκ ἐκ τῆς οὐκοφάντης, εἰ ὅθεν τῆς ἄλλων ὅθεν ἐοικότες, εἰ τῶν πλεῖστον ἀλλήλων ἀφαιρούσιν. Οὐ μὲν οὐκ πρὸς τῆς τραγμάτων γνώμῃν ἀποφαινεταί, καὶ δίδωσιν αὐτὸν πρὸς πεισθεῖσι τῇ τύχῃ, τοῖς χειροῖς, καὶ βουλομένῃ. ὁ δὲ, σιγήσας ἡνίκ' ἔδει λέγειν, ἂν τι δύσκολοι συμβῇ, τῷτο βασιλεύει. Ἡ μὲν οὖν,

dum vicissim dent & accipiant. Legati, Demosthenes Demosthenis Fil. Pæaniensis, Hyperides Cleandri Fil. Sphætiæ, Mnesitides Antiphani Fil. Phrearrhi, Democrates Sophili Fil. Phlyensis, Callæsthrus Diotimi Fil. Cotbocides.

56. Hoc igitur rerum Thebanarum erat principium, hic primi temporis status: prius enim civitates cæteræ istorum dolis adductæ, odio, similitate, & gravissimis suspicionibus flagrabant. Hoc autem decreto periculum, civitati jam tum impendens, nubis

ad instar, dissipatum erat & depulsum. Et quidem justum decuit civem, siquid melius nōrat tunc exponere, non ea quæ gesta sunt nunc culpæ. Suasor enim & delator, cum in nullâ aliâ re similes sunt, tum in hac maxime inter se dissentiunt: alter enim, antequam res gestæ sint, consilium exponit; & rationem reddendam iis, quibus persuadet, fortunæ, temporibus, cuicunque demum libuerit, in se suscipit: alter autem silentio, tum, cum loqui deceret, usus, siquid post acerbius accadat, criminatur. Iis autem tempo-

οἷ, ὅτε εἶπον, ἐκεῖν' ὁ καρὸς τοῦ γε φρονιζόν-
 τ' ἀνδρὲς ἔ' πόλεως, καὶ τῆς δικαίων λόγων. Εγὼ
 δὲ ποσαύτῳ ὑπερβολῶς ποιῶμαι, ὥτε ἀν' αὐτῷ ἔχη
 πρὸς δεῖξά μ' βέλπον, ἢ ὅπως εἰ μὴ ἄλλο εἶναι πλὴν
 ὧν ἐγὼ προειλόμην, ἀδικεῖν ὁμολογῶ. Εἰ γὰρ ἐὰν ὁ
 πρὸς αὐτῷ ἐώρακεν ὁ σωτὴρ γενεῶν ἂν τότε φραχθεῖν, τῷτ'
 ἐγὼ φημί δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν· εἰ δὲ μήτ' ὅτι, μήτε
 αὐτῷ, μήτ' ἀν' εἰπεῖν ἔχοι μηδεὶς μηδέπω καὶ τήμερον,
 πῶς ὁ σύμβουλον ἐχρῆν ποιεῖν; οὐ τῆς φαινομένων καὶ
 εἰδόντων τὰ κρείτιστα ἐλέσθαι; Τοῦτο ποίνω ἐποίησα,
 τοῦ κήρυξ' ἐρωτῶντ', Αἰσχίνη, τίς ἀγορεύειν βού-
 λεται; οὐ τίς ἀπάσασθαι θέλει τῆς πῆληλυθότων,
 ὅσδε τίς ἐγγασθαι τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι; Σοὺ δ' ἀ-
 φώνου κατ' ἐκεῖνους τοὺς χρόνους οἱ ταῖς ἐκκλησίαις
 χρησιμῶς, ἐγὼ παρελθὼν ἔλεγον. Επειδὴ δὲ οὐ τό-
 τε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον, εἰπέ· τίς ἢ λόγ' ὅντινα ἐχρῆν
 εἰρεῖν,

temporibus, ut jam dixi, viro o-
 pus erat prudenti, qui & de Rei-
 publicæ commodo & de consiliis
 veris & tempestivis esset sollici-
 tus. Ego verò hæc ita per exupe-
 rationem protuli, ut si quis vel nunc
 denique melius aliquid possit o-
 stendere, aut prorsus siquid aliud,
 præter ea quæ ipse statui & feci,
 sequi licuerit, me in culpâ fuisse
 confitear. Siquid enim est quòd
 nunc quisquam civitati his tempo-
 ribus si factum fuisset, profutu-
 rum videat, hoc, inquam, me præ-
 terire non oportuit. Sin autem ne-
 que est tale aliquid, neque fuit, ne-

que ab aliquo ne hodierno etiam
 die proferri potest, quid suaforem
 facere oportebat, nisi eorum opti-
 ma, quæ ei in promptu atque po-
 testate fuisse videbantur, deligere
 & sequi? Hoc igitur feci, Aÿschine,
 cum præco prodiens clamita-
 ret, *Quis concionari vult?* non
Quis præterita criminari, aut
Quis de futuris spondere vult? Tu
 verò cum in concionibus eo tem-
 pore mutus & taciturnus fede-
 res, ego prodibam & concionabar.
 Quoniam autem nihil tum protu-
 listi, nunc saltem ostende, Quod-
 nam consilium, quod à me exco-

εὐρεῖν, καὶ κατὰς συμφέρων, ὑπ' ἐμῷ παρελείφθῃ τῇ πόλει; τίς δὲ συμμαχία; τίς περὶ αὐτῆς ἐφ' ἣν μάλλον ἔδει με ἀγαγεῖν τέττασι;

Ἦν δ' αὖτε. Ἀλλὰ μὲν, τὸ μὲν παρεληλυθὸς αἰεὶ ὡς πᾶσι παρὲν ἀφ' οὗ, καὶ ὁδοὶς περὶ τέττα προτίθησιν ὑδαμῷ βασιλῷ. τὸ δὲ μέλλον, ἢ τὸ πρῶτον, ἢ ὅτι συμβέλλει τάξιν ἀπαυτεῖ. Τότε τοίνυν τὰ μὲν ἐμελλεν, ὡς ἐδόκει, ἢ δεινῶν, τὰ δ' ἤδη παρὲν. ἐν οἷς ἢ περὶ αὐτῶν με σκόπει τὴν πολιτείαν, μὴ τὰ συμβαίνοντα συκοφαντῇ. Τὸ μὲν πέρας, ὡς ἂν ὁ Δαίμων βασιλῇ, πάντων γίγνηται. ἢ δὲ περὶ αὐτῆς αὐτῇ ἢ ὅτι συμβέλλει ἀφ' οὗ δαίμων. Μὴ δὲ τέττα ὡς ἀδίκημα ἐμὸν θῆς, εἰ κρατῆσαι σιωπῆς Φιλίππῳ ἢ μάχην. ὅτι ὅτι περὶ Θεῶν τὸ τέττα τέλος ἔω, ὅτι ὅτι ἐμοί. Ἀλλ' ὡς ὅτι ἀπαυτεῖ ὅσα ὅτι κατ' ἀνθρώπινον λογισμὸν εἰλόμην, καὶ δικαίως τῶντα καὶ ὅτι μελῶς ἔωραξα, καὶ φιλοπόνως ὑπὲρ δύναμιν, ἢ ὡς ὅτι κατὰ καὶ τῆς πόλεως ἀξία περὶ αὐτῶντα ὅτι ἐρησιάζην, καὶ ἀναλκῆα. ταῦτά μοι δεῖξον, καὶ

τὸτ'

gitari debuit, quænam civitati commoda opportunitas à me est omiſſa? Quænam porro ſocietas, quæ *alia aliqua* res ad quam potius hi à me erant cohortandi.

57. At profectò res præteritæ ab omnibus ſemper negliguntur, neque de iis quiſquam conſultat: De futuris autem aut præſentibus ſtatuerè, partes ſunt atque officium ſuaſoris. Eo igitur tempore calamitatum quidem aliæ (ut videretur) futuræ erant, aliæ autem jam inſtabant: in quibus meam pro civitate operam & conſilium perpende, ne eventus rerum cri-

minare. Rerum enim omnium, quemadmodum Deo videtur, ſit eventus; ipſa verò conſilii ratio mentem ſuaſoris declarat. Ne me in culpâ ponas, quòd proelio victor fuerit Philippus: illius enim proelii exitus à Deo, non à me pendebat. Sed oſtende vel quòd non omnia, quæ humanâ prudentiâ provideri poterant, delegerim, eaque ſummâ cum æquitate & curâ, & vehementi ac penè ſupra vires indiſtriâ perfecèrim; vel quòd res honeſtas, neceſſarias, Reique publicæ utiles non inſtituerim: hæc (*inquam*) oſtende, & tunc

πὺτ' ἤδη χετηγέρει μου. Εἰ δ' ὁ συμβὰς σκηπὶς, ἢ
 χειμῶν, μὴ μόνον ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων
 Ἑλλήνων μείζων γέγονε, τί χεὶρ ποιεῖν; ὥσπερ ἂν εἴ-
 τις ναύκληρον πάντ' ὅππῃ σωτηρία προέξαιτα, καὶ πᾶσι
 χετασκοιυάσαντα τὸ πλοῖον, ἀφ' ὧν ὑπελάμβανε σω-
 θήσεσθαι· εἴτα χειμῶνι χεησαμένον, καὶ πονησάντων αὐ-
 τῷ τῶν σκυῶν, ἢ καὶ σκυτρεθέντων ὅλως, τῆς ναυα-
 γίας αἰτιῶτο. Αλλ' οὔτε ἐκυβέριον τιλὶ ναυῷ, φήσεις
 ἂν· ὥσπερ ὅθι ἐφρατήγισιν ἐγὼ, οὔτε τῆς τύχης κύ-
 ρειν ὡς, ἀλλ' ἐκείνη τῶν πάντων. Αλλ' ἐκεῖνο λογίζε-
 σθαι, καὶ ὅρα· εἰ μὲν Θεβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἴμαρ-
 πο προέξαι, τί χεὶρ προσοδικᾶν, εἰ μὴδὲ τέτους ἐχθροὺς
 συμμαχέας, ἀλλὰ Φιλίππῳ προσέθεντο, ὑπερ ὅτι πῶς
 ἐκείνῳ πάσας ἀφῆκε φωνάς; Καὶ εἰ νυνὶ τριῶν ἡμέ-
 ρων ὁδὸν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς τῆς μάχης γεγεννημένης, τοσού-
 τῳ κίνδυνῳ καὶ φόβῳ διεέστη τὴν πόλιν, τί ἂν, εἴπερ ἔ-
 χερας

tunc denique me incusa. Sin au-
 tem ea calamitas, fulmini quo-
 dammodo similis aut procellæ,
 non vos tantum, sed Græcos etiam
 omnes perculit & consternavit,
 quid facere oportet? *Mecum enim*
agis, Æschine, veluti si quis navicu-
 larium, cum jam omnia quæ ad
 salutem *sarcinarum* conducere vi-
 debantur fecerit, navemque rebus
 omnibus, quibus servari posse ar-
 bitratus est, instruxerit atque ad-
 ornârit, postea coortâ tempestate
 agitatam, instrumentis vi procellæ
 labefactis aut penitus contritis,
 naufragii accuset. Sed neque na-

vem gubernavi, dicat ille; uti ne-
 que ego exercitum: neque enim ego
 fortunæ, sed illa omnibus domi-
 natur. Sed illud vide, quæso, &
 perpende: si quidem nos, qui
 Thebanos proelii socios habeba-
 mus, ad hoc faciendum à fato de-
 stinati fuimus, quid expectandum
 fuit, si neque ii nobis in belli so-
 cietatem venissent, sed à Philippi
 partibus stetissent; quod & eveni-
 ret, omni ille contentione eos hor-
 tabatur? Quod si, cum pugna tri-
 duum itinere ab Atticâ committere-
 tur, tantus terror & periculum ci-
 vitati imminabat, quid, si in ipsâ
Attica

χώρας ταῦτ' οὗτο πάθος σιμείην, προσδοκῆσαι χεῖρ; Ἀρ' οἶσθε ὅτι νῦν μὲν γῆναι, σινελθεῖν, ἀναπνεῦσαι; πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδωσαν ἢ εἰς σωτηρίαν τῇ πόλει. Τότε δὲ οὐκ ἄξιον εἰπεῖν, ἃ γὰρ μηδὲ πῦρ ἐδωκε Θεὸν πνέουσαν εὐνοίαν, καὶ τὸ φοβεράσθαι τὴν πόλιν ταύτην τὴν συμμαχίαν, ἥς σὺ κατηγορεῖς.

ἦ. Ἐπὶ δὲ ταῦτ' ἀντιτάττω μοι τὰ πολλὰ πρὸς ὑμᾶς, Ἄνδρες Δικασταί, καὶ τὰς θεωρητικὰς ἐξώθεν καὶ ἀκροαμένους. Ἐπεὶ πρὸς γὰρ τῶτον αὐτὸν τὸν καλὰ πύκτον, βραχὺς καὶ σαφὴς ἔξῃ καὶ λόγος. Εἰ μὲν γὰρ ἴω σοι πρόβλημα τὰ μέλλοντα, Αἰσχίνε, μόνῳ τῷ ἄλλων, ὅτε ἐβλαυνέτω ἡ πόλις πρὸς τούτων, τότε ἔδει προλέγειν· εἰ δὲ μὴ φοβήδεις, τὴν αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ τοῖς ἄλλοις. Ὡς τί μᾶλλον ἐμὲ σὺ ταῦτα κατηγορεῖς, ἢ ἐγώ σε; ποσὸν γὰρ ἀμείνων ἐγώ σε πολίτης γέγονα εἰς αὐτὰ ταῦτα ἃ λέγω, (καὶ ἔγωγε πρὸς τῷ ἄλλων ἀγαλέοργον) ὅσον ἐγὼ μὲν ἔδωκα ἑμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκῶντα συμφέρον, ὁ δὲ

Attica regione hic idem miserabilis casus obtigisset, expectandum censetis? Anne arbitramini nos stare potuisse, aut congregi, aut respirare? Multum dies unus & alter & tres civitatis nostræ saluti contulerunt. Non verò æquum est, ut de iis dicam, quæ populus Dei alicujus benevolentia & utilissimâ illâ societate, quam tu ita criminaris, fretus & munitus, nunquam experiebatur.

58. Hæc verò omnia, quæ pluribus disserui, ad vos, Judices, dicta velim, iisque qui extra circumstant auditoribus. Isti enim

homini impurissimo, brevis admodum & perspicua suffecit oratio. Si enim tibi soli ex omnibus, Æschine, futura tum fuissent prævisa, cum de iis consultaret civitas, oportuit te ut ea nobis prædiceres: sin autem non fuissent prævisa, eidem ignorantia, ac cæteri, es obnoxius. Quare quid est quod tu potius me accuses, quam ego te? Hoc enim te præstantiorem civem in iis ipsis quæ dixi (non enim de cæteris loquor) me exhibui, eò quod iis, quæ omnium opinione commoda videbantur, operam navarem, nullum periculum

ὅθεν αὖ κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον, οὐδ' ὑπολογισάμενος.
 Σὺ δὲ οὔτε ἔπειρα εἶπες βελτίω τούτων, (οὐ γὰρ αὖ τοῦ-
 ποις ἐχρῶντο) οὔτε εἰς ταῦτα χρήσιμοι ὄντες σεαυτὸν
 παρέχες. Ὅπερ δ' αὖ ὁ φαυλότατος καὶ δυσμενέστατος
 ἄνθρωπος ποιήσας τῇ πόλει, τούτο πεποιηκὼς ὅτι τοῖς
 συμβᾶσι ζήτασαι. Καὶ ἅμα Αἰσχροκρίτης ὁ Νάξιος, καὶ
 Αἰσχροκρίτης ὁ Θάσιος, καὶ κατὰ παῖδες ἐχθροὶ τῆς πόλεως,
 τοὺς Ἀθηναίων κρίνεις φίλους, καὶ Ἀθηνῶσιν Αἰσχίνης Δη-
 μοσθένους κατηγορεῖ. Καὶ τοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυ-
 χήματα σιευδοκίμειν ἀπέκειτο, ἀπολογέσθαι μᾶλλον ἢ τὸς
 ὅτι δίκαιος, ἢ κατηγορεῖν ἑτέρου. Καὶ ὅτῳ σιωνισιόχα-
 σιν καὶ αὐτοὶ καὶ τοῖς τῆς πόλεως ἐχθροῖς, οὐκ ἐν
 τῷτον εὖναι εἴη τῇ πατρίδι. Δημοῖς δὲ ἔξ ὧν ζῆς, καὶ
 σοῖς, καὶ πολιτεύῃ, καὶ πάλιν ὁ πολιτεύῃ. Πράττειται
 τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρον; ἄφρων Αἰσχίνης ἀντί-
 κρυσέ τι καὶ γέροντι ὅς οὐκ ἔδει; πάρεστιν Αἰσχίνης ὥσπερ
 ταῖ

lum refugerem, nulliusque discrimi-
 minis privati rationem haberem.
 Tu vero neque alia hisce meis me-
 liora dixisti (non enim his usi es-
 sent) neque in his te commodum
 aut utilem ullo modo praeiuvisti.
 Quod verè improbissimus quisque
 & civitati insensibilissimus fecisset,
 id in iis quæ accidebant comper-
 tus es fecisse. Et simul in Naxo
 Aristratus, & in Thasso Aristoteli-
 laus, qui ambo civitati nostræ
 unâ adversantur, amicos Atheni-
 ensium in iudicium vocant; De-
 mosthenem autem Athenis accu-
 sat Æschines. Et sanè qui in re-

rum adversarum, quæ Græcis im-
 pendebant, eventu spem ipse re-
 positam habet sui nominis illu-
 strandi, iste dignior est qui morte
 mulctetur, quàm qui alium accuset.
 Et cui eadem, ac civitatis hosti-
 bus, profuerunt tempora, is nequit
 esse benevolo in patriam animo.
 Hoc autem nobis ostendis ex vitæ
 tuæ instituto, ex iis quæ facis, ex
 iis quæ in Republ. tractas & non
 tractas. Proceditne aliquid vobis
 ex sententia? mutus Æschines.
 Ceciditne incommodè aliquid,
 & contigit quale non oportebat?
 præstid adest Æschines. Un-
 rupta

— τὰ ῥήματα, καὶ τὰ σπῆματα, ὅταν π χακὸν τὸ σῶμα
λάβῃ, τότε κινεῖται.

νθ'. Επειδὴ δὲ πολὺς τοῖς συμβεβηκόσιν ἔγκειται, βύ-
λομαί τι καὶ πρὸς δόξαν εἰπεῖν. Καί μιν, πρὸς Διὸς καὶ
Θεῶν, μηδεὶς πλὴν ὑπερβολῇ θαυμάσιον, ἀλλὰ μετ' ἐν-
νοίας ὃ λέγω θεωρησάτω. Εἰ γὰρ ἡ ἀπασι πρὸς δόξαν τὰ
μέλλοντα γενήσεσθαι, καὶ πρὸς δόξαν πάντες, καὶ σὺ πρὸς
λέγες, Αἰσχίνη, καὶ διεμαρτύρες, βοῶν καὶ κεκραγώς, ὅς ἐστι
ἐφ' ἡμέτερον. ὅς ἐστι ἔτι πρὸς δόξαν τῇ πόλει τέτων ἡ, εἴπερ
ἢ δόξης, ἢ πρὸς δόξαν, ἢ ἔτι μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον.
Νῦν μὲν γὰρ ἀποτυχεῖν δοκεῖ πᾶσι πρὸς δόξαις, ὃ πᾶσι κοινόν
— ὅστιν ἀνθρώποις, ὅταν πρὸς Θεῶν ταῦτα δοκῇ. Τότε δ' ἀ-
ξίον πρὸς δόξαν τῇ πόλει ἀλλων, εἶτα πρὸς δόξαν τούτου, φι-
λίππῳ προδεδωκέναι πᾶσι ἀνδράσι ἃν ἔχει ἀπείαν. Εἰ γὰρ ταῦτα
πρὸς δόξαν ἀκονιστὴς, πρὸς δόξαν ὅσον κίνδυνον ὄντιν ὅν οὐχ ὑπὲρ
μειναι (A) πρόγονοι, τίς ἐχὶ κατέπυσεν ἂν σε, μὴ γὰρ τῆς
πόλεως

rupta & convulsa, siquâ valetu-
dine prematur corpus, tum deni-
que moventur ac concitantur.

59. Quoniam verò rei eventum
ita vehementer infestatur, dicam
quiddam, quod fortè incredibile
videatur & mirandum. Sed vos per
Jovem Deosque cæteros obtestor,
nequis hanc meam in dicendo ex-
uperationem miretur, sed amicè
ac benevolè verba mea perpen-
dat. Si enim omnibus futura
fuissent manifesta, si providissent
omnes, tuque, Æschine, prædixis-
ses, cum clamore & vociferatione
Deos hominesque contestans, qui
ne verbum quidem locutus es; ne

hic quidem civitati ab his institu-
tis defistendum erat, si quidem
aut gloriæ aut majorum aut futuri
seculi rationem haberet. Nunc
quidem nihil aliud dici potest,
quàm quod propositis rebus fru-
strata sit, quod omnibus est com-
mune ubi Deus ita voluerit. Quæ
verò tunc principatum in alios si-
bi vindicabat, si ab his postea in-
stitutis destituerit, Græcos omnes
Philipppo tradendi crimen subiis-
set. Si enim sine contentione aut
pugnâ ea Philipppo remisisset, pro
quibus cujuscunque periculi labo-
rem sustinuerunt majores, quis
non te (non enim me dicam aut
civitatem)

πόλεως γε, μηδ' ἐμῷ; Τίσι δ' ὀφθαλμοῖς πρὸς Διὸς ἐωρῶ-
 μιν ἀντὶς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνεσθῆναι, εἰ τὰ μὲν
 πρῶτα εἰς ὅσον νυνὶ φερέται, ἡγεμῶν δὲ καὶ κύριος ἡρέθη
 Φίλιππος ἀπάντων, καὶ δ' ὑπὲρ ὅτου γενέσθαι ταῦτα ἀγῶνα
 ἔπροι χρεῖς ἡμῶν ἢ πεποιημένοι; καὶ ταῦτα μηδεπώποτε
 ἡ πόλεως ἐν τοῖς ἐμωροσθεν χρόνοις ἀσφάλαν ἄδοξον μάλ-
 λον, ἢ τὸ ὑπὲρ τῆς χαλῶν κίνδυνον ἡρημένης. Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ελ-
 λιών, τίς δὲ βαρβάρων, ὅτι καὶ πρὸς Θεβαίων, καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ
 τῷ περὶ ἰσχυρῶν γενομένων Λακεδαιμονίων, καὶ πρὸς τὴν
 Περσῶν βασιλείᾳ, μὴ πολλῆς χάριτος τῆς τ' ἀντιμέτωπος ἐδόθη
 τῇ πόλει, ὅ, τι βύλετο λαβῆσαι, καὶ τὰ ἐαυτῆς ἐχέσαι, τὸ κελεύο-
 μενον ποιεῖν, καὶ ἔαντι ἔπροι τῶν Ελλιών ποροεσθῆναι; Ἀλλ' οὐκ ἦν
 ταῦτα (ὡς εἶοικε) τοῖς Ἀθηναίοις πάσαις, καὶ δ' ἀνεκλῆ, καὶ δ' ἐμφυλῆ,
 καὶ δ' ἐδυνήθη πώποτε τὴν πόλιν καθεῖς ἐκ παντὸς ὅτου χρόνου πᾶσαι
 ποῖς ἰσχύσι μὲν, μὴ δὲ δίκῃ δὲ πράττειν, ποροεσθῆναι ἀσφαλῶς
 λαλῶν. Ἀλλ' ἀγωνίζομεν περὶ πρῶτων, καὶ πρῶτης, καὶ δόξης,
 κινδύ-

civitatem) aspernaretur & con-
 spueret? Quibus verò (per Jo-
 vem) oculis homines ad urbem
 nostram profectos intueremur, si
 res eò, quòd nunc sunt, fuissent re-
 ductæ, si Dominus omnium con-
 stitueretur Philippus, Græcorum
 verò reliqui sine nobis omni stu-
 dio, ne id fieret, contenderent:
 præsertim cùm hæc nostra civitas
 omni superiori memoriâ pericula
 pro honestis rebus suscepta inglo-
 rio & turpi otio prætulit. Quis
 enim Græcorum, quis Barbaro-
 rum ignorat, Thebanos, quique
 ante eos potentissimi erant Lace-
 dæmonios, Persarum etiam Re-

gem hoc libenter impertituros,
 ut hujusmodi otio frueretur, ut
 quicquid voluerit acciperet, suum-
 que jus obtineret Civitas; etiam
 gratias ei debitueros, si modò im-
 perio obsequeretur, principatum-
 que Græciæ alteri condonaret.
 Sed hæc Atheniensibus non fe-
 renda videbantur, neque patriis
 institutis aut infixæ virtuti con-
 sentanea. Neque quisquam ex
 omni ætatum memoriâ hoc un-
 quam civitati nostræ persuadere
 poterat, ut potentibus Tyrannis,
 iniqua atque injusta facientibus,
 subdita serviret; sed pro dignitate,
 pro gloriâ suâ, atque existimatione,

κιδνωύσας πάντα τ' ἄνδρα ληλατέλεκε. Καὶ ταῦτα ἔπα-
 σμένα παρθήκοντα τοῖς ἡμετέροις ἦθυσιν ὑμεῖς ὑπελαμβά-
 νετε (εἰ), ὅτε καὶ τ' παρθένων τὰς ταῦτα πράξαντας μάλισ-
 ἐπαμείβετε, εὐκότως. Τίς γὰρ ἔκ' ἀν' ἀγάσασθαι τ' ἀνδρῶν ἐκείνων τ'
 ἀρετῆς, οἱ καὶ τ' χώραν καὶ τ' πόλιν ἐκλιπθῆναι ὑπέμνησαν εἰς τὰς
 τελήρεις ἐμβάσεις, ὑπὲρ ὅ μὴ τὸ κελευόμενον ποιῆσαι. τ' μὲν
 ταῦτα συμβαλέσασθαι Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἐλόμβου, τ' δ'
 ὑπακύναι τοῖς ὅπτι' ἀπομύθοις ἀποφηνάμενον Κυρσίλον κατα-
 λιθώσαντες, ὃ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναικες αἱ ὑμέτεραι τ'
 γυναιχικῶς αὐτῶν. Οὐ γὰρ ἐζήτην οἱ τότε Ἀθηναῖοι ἔτε ῥήτορα, ἔτε
 στρατηγόν, δι' ὅτε δαλεύουσιν εὐτυχῶς. ἀλλ' ἔδ' ἐζήν ἡξίαν,
 εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας αὐτοῖς ἔξέσταί τι ποιεῖν. Ηγεῖτο γὰρ
 αὐτῶν ἕκαστος, ἔχι τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεννηθῆς, ἀλλὰ
 καὶ τῇ πατρίδι. Διαφέρει δὲ τίς; ὅπ' ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γε-
 ννηθῆς νομίζων, τ' τ' εἰ μαρμυρῆς καὶ τ' αὐτόματον θάνατον δεξι-
 μέναι. ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι, ὑπὲρ ὅ μὴ ταύτην ὀπίσκειν δαλεύσας,

ἀποθνήσκειν

omni in tempore dimicavit. Et
 vos quidem gesta ea ita præclara
 patriisq; moribus consentanea
 judicatis, ut majores vestros, qui
 ea fecerint, omni prædicatione
 laudetis: meritò sanè. Quis enim il-
 lorum Heroum fortitudinem non
 miraretur, qui solum patrium at-
 que Urbem relinquere sustinen-
 tes, ne barbarorum jussis obse-
 querentur, triremes conscende-
 bant: atque hujus quidem consi-
 lii autorem Themistoclem im-
 peratorem creabant; Cyrilem
 autem, qui imperantibus paren-
 dum esse censuit, lapidibus obrue-

bant, uti & insuper illius conju-
 gem vestræ uxores. Non enim
 Oratorem aut Ducem, cujus operâ
 jucundè & citra tristitiam servi-
 rent, Athenienses quærebant; sed
 neque vivendum sibi, nisi cum li-
 bertate, judicabant. Eorum enim
 unusquisque non tantum patri suo
 aut matri, sed patriæ natum se
 fuisse putabat. Quid vero inter-
 est? qui parentibus solum se na-
 tum arbitratur, mortem fortuitam
 aut à fato destinatam expectat;
 qui verò patriæ, ne eam in ser-
 vitutem redactam videat, mori
 fatius arbitratur; & contume-
 liam

ἀποθήσκειν ἐκλήσει, καὶ φοβερωτέρας ἡγήσεται τὰς ὕ-
βρεις καὶ τὰς ἀπμίας, ἅς ἐν δουλοῦσιν τῇ πόλει φέρειν
ανάγκη.

ξ'. Εἰ μὲν ποίνω τῆς ἐπεχείρου λέγειν, ὥς ἐγὼ προή-
γαρον ὑμᾶς ἀξία τῶν προγόνων φρονεῖν, ὅκ' ἐπὶ ὅτις ἔκ-
αν εὐκότως ὀπιπμήσειέ μοι. Νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμετέρας
τὰς τοιαύτας προαρέσας ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι ὅτι καὶ
πρὸ ἐμῶν τῆς εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις. Τῆς μὲντοι ἀγα-
κονίας, τῆς ἐφ' ἐκείτοις τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐμαυτῶ
μετεῖνά φημι. Οὗτος δὲ τῶν ὅλων κατηγεράν, καὶ κελεύων
ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχον, ὥς φόβων καὶ κιδυῶν αἰτίῳ τῇ
πόλει γεγεννημένῳ, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν πμῆς ἐμὲ ἀποτερῆ-
σαι γλίχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸ λοιπὸν χρόνον ἐκώμια
ὑμῶν ἀφαρῆται. Εἰ γὰρ ὥς καὶ τὰ βέλπετα ἐμοὶ πολιτι-
σμένου τινὲς καταψιφιεῖσθε, ἡμαρτηκέναι δοξετε, καὶ τῇ
τῆς τύχης ἀγνωμοσύῃ τὰ συμβάντα παθεῖν. Αλλ' ὅκ'
ἔστιν,

liam ignominiamque, quas in ci-
vitate mancipatâ atque oppressâ
neceffe est perferat, *omni morte*
graviore æstimabit.

60. Si igitur meo hortatu vos
persuados esse iactâstem, ut proa-
vis vestris aliquid dignum molire-
mini; meritò quidem unusquis-
que me posset reprehendere, *at-
que arrogantia accusare*. Nunc
autem vestra ipsorum consilia pro-
duco, civitatemque ante mea tem-
pora de iisdem rebus cogitâsse
ostendo: quibus quidem in admi-
nistrandis & mihi aliquam partem
fuisse *sine arrogantia* dixerim. At

verò iste, dum omnes meas res
gestas pariter exagitat, hortatur-
que vos acri in me esse animo,
quasi quidem omnium timorum
ac discriminum, quibus hæc civi-
tas versata est, ego autor extite-
rim; *iste, inquam*, tum honore
eo quem adeptus sum in præsens
spoliare, tum in posterum tempus
vestris omnium præconiis privare
me exoptat. Si enim Ctesiphon-
tem condemnabitis, quoniam ego
non optimas res gesserim, non ini-
quitati Fortunæ calamitatem quâ
involuti estis debere, sed vos ipsos
in culpâ esse videbimini. Verùm

ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι
 πρὸ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀ-
 ρέμενοι. Οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι περικινδυνεύσαντας
 τῶν περὶ τῶν, καὶ τοὺς ἐν Πλαταναῖς περὶ ταξιαμέ-
 νοις, καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, καὶ πολλοὺς ἑτέροισιν τοὺς ἐν τοῖς δημο-
 σίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας· οὓς ἅπαντας ὁ-
 μοίως ἢ πόλιν τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα πμῆς, ἔθαψεν, Λι-
 χίην, οὐχὶ τοὺς καπορθώσαντας αὐτῶν, ὥδ' ἐ τοὺς κρα-
 τήσαντας μόνοις, διχάως. Ο μὲν γὰρ ἡμεῖς ἀνδρῶν ἀγα-
 θῶν ἔργον, ἅπασιν πέπρακται· τῇ τύχῃ δὲ, ἡμεῖς ὁ Δαί-
 μων ἐπέειπεν ἑκάστοις, ταύτῃ κέχρηται. Επειτ', ὁ
 κατάρχετε, καὶ γεσφυροκόφῳ, σὺ μὲν τῆς περὶ τα-
 πωνί πμῆς καὶ φιλανθρωπίας ἐμὲ δόξασθαι βουλόμε-
 νον, τρόπαμα καὶ μάχας, καὶ πάλαι ἔργα ἔλεγες,
 ὡς πίνον περὶ δεῖτο ὁ πρῶτον ἀγὼν οὐτοσί; Εμὲ δὲ,

nullâ, Athenienses, nullâ vos in
 culpâ deprehensi estis, qui pro
 communi omnium libertate ac sa-
 luti soli in discrimen venistis.
 Non sanè, per illos majores nostros
 fortissimos juro, qui olim in Ma-
 rathone summum periculum subi-
 erunt, per illos qui in Platæis acie
 instructâ steterunt, per illos qui in
 Salamine pugnam navalem com-
 miserunt, per illos etiam qui in
 Artemisio decertârunt, per alios
 denique complures, quorum no-
 mina in publicis commentariis æ-
 ternæ memoriæ consecrata habe-
 mus, Viros optimos & patriæ
 studiosissimos: quos, Æschine, hæc

civitas singularibus honoribus de-
 coratos prænobili tandem sepul-
 turâ peræquæ omnes affecit; ne-
 que enim eas tantum, qui prospe-
 rè res gesserant, & victoriâ potiti
 sunt: & meritò sanè ita fecit.
 Nam quod bonos viros decebat,
 omnes faciebant: fortunâ verò
 illâ, quam Deus unicuique tri-
 buit, singuli utebantur. Tu verò,
 sceleratissime, scribarum infime,
 cum mihi honorem illum ac gra-
 tiam, quibus hi me prosequuntur,
 adimere exoptares, tropæa & pu-
 gnas, & præclara facinora jam pri-
 dem gesta commemorabas, quo-
 rum nihil omnino ad hanc litteram

* Vid. Æsch. cap. 61. pertinebat.

ὁ πειτακωνιστὰς, τὸν ὡς τῶν πρωτείων σύμβουλον τῇ πόλει παριόντα, τὸ πίνθη φρόνημα λαβόντα ἀναβαίνειν ὅτι τὸ βῆμα ἔδει; τὸ τέτων ἀνάξια ἐρωῶντος; διχαίως μὲν ἂν ἐπιθαινον. Ἐπειτα ὅλ' ὑμᾶς, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀφροσύνης δεῖ, τὰς τε ἰδίας δίχας, καὶ τοὺς δημοσίας κρίνειν ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ καθ' ἡμέραν βίου συμβόλαια ὅτι τῶν ἰδίων νόμων καὶ ἔργων σκοποῦνται, τὰς δὲ κοινὰς θεωροῦντες εἰς τὰ τῶν θεωρήτων ἀξιώματα ἀποβλέποντας· καὶ ὡς λαμβάνειν γὰρ ἅμα τῇ βακτερίᾳ καὶ τῷ συμβόλῳ τὸ φρόνημα τὸ τῆς πόλεως νομίζειν ἔχαστον ὑμῶν, ὅταν τὰ δημόσια εἰσίστητε κρινούντες, εἴπερ ἀξία ἐκείνων πράττειν ὁμοσε χεῖναι.

Ξα'. Ἀλλὰ καὶ ἐμπροσθὸν εἰς τὰ πεπραγμένα τοῖς προγόνοις ὑμῶν, ἔστιν ἂν τῷ ψηφισμάτων παρέβην καὶ τῶν πραχθέντων ἐπανελθεῖν οὕτω ὅστις εἰς ταῦτα ἐξέβην βέλομαι. Ως καὶ ἀφικόμεθα εἰς τὰς Θήβας, χαλαλαμβάνομεν Φιλίππου

καὶ

pertinebat. Me verò, ὁ histrio tertii ordinis, cum civitati futurus prodirem, ut de principatu decertaret, quâ mente, oro, quo consilio in suggestum ascendere oportebat? an ut Atheniensibus indigna effutirem? quod si fecissem, sanè meritò occideram. Deinde verò, vestrum est, Athenienses, non eodem animo privatas causas ac publicas judicare: sed quando de pactionibus privatis, quæ inter homines quotidie conficiuntur, agitis, tunc in privatas leges, atque actiones inquirendum est: quando verò de publicis consiliis institutisque dif-

ceptatis, in majorum dignitatem respicere oportet, & reputare unumquemque vestrum, quoties de publicis negotiis judicaturi forum introeatis, toties spiritum atque animam civitatis unâ cum virgâ & insigni judiciali assumere, si quidem res geri proavis dignas oportere arbitremini.

61. At quoniam majorum vestrorum præclara facinora commemorantem multa ex decretis rebusque gestis *ne leviter quidem perstricta* fugerunt; ad ea igitur revertar, unde primum huc digressus sum. Ubi Thebas pervenimus, ibi Philippi, Theſſa-

καὶ Θεσσαλῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παρόντων πρέσβεις, καὶ
 τὰς μὲν ἡμετέροισι φίλους εἰ φόβῳ, τοὺς δ' ἐκείνους θρασύς.
 Οἱ δ' ἐν νῦν ταῦτα λέγων ἔσπεύοντο ἔνεκα ἑμαυτῶν,
 λέγε μοι τὴν ἐπιβολήν, ἣν τότε ἐπέμψαμεν εὐχὴς πρέσ-
 βεις. Κάτοιοι τοσαύτη γὰρ ὑπερβολὴν συκοφαντίας ὅστος κέ-
 ληται, ὥστ' εἰ μὴ πῶς δεινὸν ἐπράχθη, τὸν χαρὸν οὐκ
 ἐκέλευσιν αἶπὸν γενέσθαι· τὴν δ' ὥς ἐτέρως συμβάντων ἀ-
 πείρων ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν τύχην αἶψαν εἶ). Καί, ὥς ἔοικεν, ὁ
 σύμβουλος καὶ ῥήτωρ ἐγὼ τὴν μὲν ἐκ λόγων καὶ ἔβηλευσθαι πρα-
 χθέντων ὁδὸν οὐκ αἶψα εἶ) δοκῶ. πῶν δ' ἐν τοῖς
 ὅπλοις καὶ κατὰ τὴν στρατηγίαν ἀτυχούντων μόνος αἶψα εἶ).
 Πῶς ἂν ὡμότερος συκοφάντης γένοιτο ἂν ἢ κατὰ κράτος
 τύχῃ; Λέγε τὴν ἐπιβολήν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ξβ'. Επειδὴ τοίνυν ἐποίησαντο τὰ ἐκκλησίαι, προσῆλθον
 ἐκείνους ὑπετέρους, ἀφ' οὗ τὸ πλεονεκτήματα συμμάχων ταῖς ἐκείνους
 ἔχουσιν.

Thessalorum, aliorumque socio-
 rum legatis occurrimus; & no-
 stri quidem amici territi videban-
 tur; Philippi verò, læti ac con-
 fidentes. Atque ut hæc dicere
 non pro meo-ipsius commodo
 compertus sim, recita mihi literas
 illas, quæ tunc temporis à nobis
 legatis ad Civitatem hanc quam-
 primum missæ sunt. Et profectò
 adeò iste supra modum convicia
 spargit, ut siquid bene & Rei-
 publ. commodo gestum fuerit, id
 tempori opportuno attribuat, non
 meæ omnino diligentiae: siquid
 aliter fortasse contigerit, id sta-
 tim mihi meæque fortunæ impu-

tet. Nimirum ego, quamvis ci-
 vitati suasor essem & orator, ni-
 hil tamen adjumenti ad eas res,
 quæ & consiliis & orationibus
 gestæ sunt, isti videor attulisse:
 earum verò, quæ in acie & im-
 perio infelicitè cesserunt, solus
 autor extitisse. Certè isto ne-
 que crudelior calumniator exoriri
 poterat, neque execratione dig-
 nior. Recita Literas.

LITERÆ LEGATORUM.

62. Concione igitur convocatâ,
 legatos Philippi priores nobis in-
 troduxerunt Thebani, quoniam illi
 sociorum in loco apud ipsos habe-
 bantur.

ἔχιν. Καὶ παρελθόντες ἐδημηγόρουν, πολλὰ μὲν Φιλίππου ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ' ὑμῶν κατηγοροῦντες· ἅπανθ', ὅσα πρόποτε εἰσεντία ἐπράξατε Θηβαίοις, ἀναμνήσκοντες. Τὸ δ' οὖν κεφάλαιον, ἡξίου, ὧν μὲν εὖ πεπόνθησαν ὑπὸ Φιλίππου, χάριν αὐτοῖς ἀποδοῦναι· ὧν δ' ὑφ' ὑμῶν ἠδίκηνται, δίκῃ λαβεῖν ὁποτέρως βέλονται, ἢ διένεμα αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς, ἢ συμεβαλόντας εἰς τὴν Ἀθηναίαν. Καὶ ἐδείκνυσαν, ὡς ὦντο, ὅκ μὲν ὧν αὐτοὶ συμβούλονται, τὰ ὅκ τῆς Ἀθηναίας βοσκήματα καὶ ἀνδράποδα καὶ τὰλλα ἀγαθὰ εἰς τὴν Βοιωτίαν ἡξέοντα· ὅκ δὲ ὧν ἡμᾶς ἐρεῖν ἔφασαν, τὰ ὅκ τῇ Βοιωτίᾳ ἀρπαχθισόμενα ὑπὸ τοῦ πολέμου. Καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις, εἰς ταῦτα δὲ πάντα σωτείνοντα, ἔλεγον. Ἀ δ' ἡμεῖς πρὸς ταῦτα ἀντίπομν, τὰ μὲν κατ' ἕκαστα ἐγὼ μὲν ἀντὶ παντὸς ἀντιμνησαίμεν εἰπεῖν ὅτι βίβ· ὑμᾶς δὲ δέδοχα, μὴ πρὸς ἐκκλησιῶν ἢ χαρῶν, ὥσπερ ἀντὶ ἐκτεκλυσμὸν γεγενῆσθαι ἢ πρὸς μαίῳν ἡγέρμενοι,

bantur. Qui cū in medium prodirent, concione ad populum habitā, tum Philippum ornate laudabant, tum vos asperè vituperabant, omnia denique, quæ vos unquam adversus Thebanos gessistis, memoriā repetebant. Ad summam verò, æquum esse censebant, pro beneficiis quæ à Philippo acceperant Thebani, ut ipsis gratias rependant; injurias, quibus ab Atheniensibus erant affecti, utro velint modo, ulciscantur; vel ipsis transeundi copiā faciā, vel armis unā in Atticam illatis. Ostendebant præterea, ut ipsi quidem putabant, si ipsorum

confilia sequerentur Thebani, pecora omnia, & mancipia, & quæcunque alia tellus Attica producat, in Boeotiam esse ventura: fin nobis auscultarent, Boeotiæ fructus omnes injuriā belli pessundatum iri. Et plura adhuc dicebant, quæ tamen omnia eodem omnino spectabant. Quæ verò nostra è contrario fuerint responsa, ista quidem sigillatim vobis exponere atque explicare, præ omnibus vitæ bonis faciliè æstimaverim. Sed vereor sanè, ne vos, *Athenienses*, præterlapis jam illis temporibus, totam Græciam quasi mirā quādam proluvie oppressam fuisse cogitantes,

ἡγέμενοι, μάταμον ὄχλον τῆς παρὲς τέτων λόγους νομήσητε. Α δ' οὖν ἐπέσταντες ἡμεῖς, καὶ ἃ ἡμῖν ἀπεκρίναίτο, ἀκούσασθε. Λέγει τετὶ λαβών.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΘΗΒΑΙΩΝ.

Ξγ'. Μεταλαύετε τοίνυν ἐχέμεν ὑμᾶς, καὶ μετεπέμποιτο· ἔξῃτε, ἐβοήθευτε. Ἰνα τὰ ἐν μέσῳ παρὰ λαίπυ, ἕως οἰκείως ὑμᾶς ἐδέχοντο, ὥς· ἔξω πάντων ὀπλιτῶν καὶ τῶν ἰππέων ὄντων, εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὸ ἄστυ διέχεσθαι τὴν στρατιάν, ὅπως πάντας καὶ γυναῖκας καὶ τὰ πμῖότατα. Καίτοι, τρία ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πάντων ἀνθρώποις ἐδείξαν ἐγκώμια Θηβαῖοι κατ' ὑμῶν τὰ χάλισα· ἐν μὲν, ἀνδρίας· ἔπειτα δὲ, δικαιοσύνης· τρίτον δὲ, σωφροσύνης. Καὶ γὰρ ἃ ἄχωνα μὴ ὑμῶν μάλλον, ἢ παρὰ ὑμᾶς ἐλόρδοι ποιήσασθαι, καὶ ἀμείνους εἶναι, καὶ δικαιοτέρα ἀξιῖν ὑμᾶς ἔκειναι ἢ Φίλιππον· καὶ τὰ πρὸ αὐτοῖς, καὶ τὰ παρὰ πάντων δὲ ἐν πλείσῃ φυλακῇ, παῖδας καὶ γυναῖκας, ἐφ' ὑμῖν ποιήσαντες, σωφρο-

σύνης

cogitantes, omnes de his rebus excitatos sermones pro inani strepitu habeatis. Quæ igitur nos hortabamur, & quæ nobis illi respondebant, audite. Cape & recita hoc *responsum*.

RESPONSUM

THEBANORUM.

63. His igitur ita gestis, invitare vos *Thebani*, atque accerfere coeperunt: exiistis, auxilium tulistis. Atque ut ea quæ in medio posita sunt prætermittam, ita familiariter ii vos excipiebant, ut, cum foris essent gravis armaturæ pedites & copiarum equestres, vestrum exercitum in urbem atque

in tecta reciperent, inter liberos, uxores, & superlectilem pretiosissimam. Et illo die Thebani pulcherrima de vobis præconia omnibus hominibus dicebant, tres præcipuè ob causas; ob fortitudinem scilicet, iustitiam, & temperantiam. Cum enim socios vos habere mallerent, quàm vobiscum sibi certamen instituere, tum præstantiores vos esse Philippo, & multò æquiora postulare crediderunt: tum etiam iis, quæ apud seipfos atque omnes pariter mortales diligentissimè custodiri solent, liberis & uxoribus, vestræ potestati permittis, ostenderunt

se

πάντες πίπιν· ὡς δὲ ὕμῃς ἔχοντες ἔδειξαν. Ἐν οἷς ἅπαντες, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ γε ὑμᾶς ὁρθῶς ἐφάνησαν ἐγνω-
κότες. Οὐτε γὰρ εἰς τιὸν πόλιν ἐσελθόντες τοῦ στρατο-
πέδου ὁδοὺς οὐδὲν ὁδοὺ ἀδίκως ὑμῖν ἐνεχάλεσεν, οὐ-
πο σόφρονας πῤῥέχεσθε ὑμᾶς αὐτοὺς· δὲς τε συμπαρα-
ταξάμενοι πᾶς πρώτῃ μάχῃ, τιὸν ὅπῃ τοῦ ποτα-
μοῦ, καὶ τιὸν χειμεινίῳ, οὐκ ἀμέμπτους μόνον ὑμᾶς
αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ θαυμαστοὺς ἐδείξατε, πῶς κόσμῳ, ταῖς
παρασκευαῖς, τῇ περὶ θυμῷ. Ἐφ' οἷς ὡς μὲν τῶν ἄλ-
λων ὑμῖν ἐγίνοντο ἔπαυτοι, ὡς δὲ ὑμῇς θυσίῃ καὶ
πομπῇ τοῖς Θεοῖς. Καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν ἐβρίμην Αἰ-
σχίνῳ, ὅτε ταῦτ' ἐπιδείκνυτο, καὶ ζήλου, καὶ χαρᾶς,
καὶ ἐπαίνων ὡς ἡ πόλις μετῇ, πότερον συνέβη καὶ συν-
ωφραίνετο τοῖς πολλοῖς, ἢ λυπούμενος, καὶ τένων,
καὶ δυσμενείων ὅπῃ τοῖς κοινοῖς ἀγαθοῖς, οἴκοι κατῆ-
το; Εἰ μὲν γὰρ πῤῥην, καὶ μὲν τῶν ἄλλων ἐξητάζετο,
πῶς

se firmam & stabilem de tempe-
rantia vestra opinionem retinere.
In quibus omnibus, Athenienses,
eos recte de vobis iudicasse com-
pertum est. Neque enim quic-
quam, cum exercitus in urbem
ingrederetur, de vobis conquere-
batur, ita vobis ab omni injuria
temperastis: cumque bis in acie
una steteritis, in praeliis illis su-
perioribus, quorum alterum ad
fluvium commissum est, alterum
hyemale appellatur, vos non so-
lum inculpatis vosmet prestaba-
tis, verum etiam admiratione di-
gnos, propter pulcherrimam ar-
metum dispositionem, propter

bellicos apparatus, denique prop-
ter egregiam animi alacritatem.
Quæ quidem res tam feliciter ge-
stæ id perfecerunt, ut cum aliæ
laudes in vos conferrent, tum ipsi
sacrificia ac ludos Diis immortalibus
faceretis. Atque ego Æschinem
libenter rogaverim, quando
res istæ gerebantur, quando ho-
nore, gaudio, laudibusque plena
erat civitas; utrum ipse cum cæ-
teris concivibus sacra conficeret,
publicæ lætitiæ particeps fuerit,
an tristis, & demissus, & conturba-
tus ob communia Reipubl. com-
moda, domi solus sederet? si enim
aderat, & sacrificiis una cum aliis

πῶς οὐ δεινὰ ποιεῖ, μᾶλλον δ' οὐδ' ὅσα, εἰ ὦν ὥς ἀ-
είρων αὐτὸς τοὺς Θεοὺς ἐποίησατο μάρτυρας, ταῦθ' ὥς
οὐκ ἄριστα νῦν ὑμᾶς ἀξιῶι φηφίσασθαι, τοὺς ὁμωμο-
κότας τοὺς Θεοὺς; Εἰ δὲ μὴ παρὶν, πᾶς οὐκ ἔπολω-
λέναι πολλάκις ὅτι δίκαιον, εἰ ἐφ' οἷς ἔχαμεν @ ἄλ-
λοι, ταῦτα ἐλυπεῖτο ὁρῶν; Λέγε δὴ καὶ ταῦτα τὰ φη-
φίσματά μοι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΘΥΣΙΩΝ.

ΞΔ'. Οὐκ ἔν ἡμεῖς μὲν οἱ θυσίας ἡμεῖς τότε· Θεβαῖοι δὲ ἐν
τῷ δὲ ἡμᾶς σεπῶσθαι νομίζουσιν. Καὶ περὶ τῆς τοῖς βοη-
θείας δεήσεσθαι δοκῶσιν ἀφ' ὧν ἔπραττον ἔσται, αὐτοῖς βοη-
θεῖν ἐτέροις ἔξ ὧν ἐπέσθαι μοι. Ἀλλὰ μὴν, οἷας τότε ἡ-
φίει φωνὰς ὁ Φίλιππος, καὶ ἐν οἷας ἡμεῖς παραχρῆς ὅτι τέτοις,
ἐκ τῶν ὁπισθῶν τῶν ἐκείνων μαθήσεσθε, ὧν εἰς Πελοπόννησον ἐ-
πεμψε. Καὶ μοι λέγε ταύτας, λαβὼν· ἵν' εἰδῆτε ὅτι ἡ ἐμὴ

συνέ-

intererat, nonne nunc improbe
atque iniquè, immo verò impiè
facit, qui easdem res, quarum an-
tea, tanquam optimè essent admi-
nistratæ, Deos immortales testes
adhibuit, nunc pessimas esse con-
tendit; idque aded à vobis, qui
religiosissimo jurejurando obstri-
cti estis, obnixè petit, ut sententiis ve-
stris eas damnaretis? Si verò non
aderat, nonne iste sæpius quàm se-
mel perire meritus est, qui res istas
solus mœrebat, de quibus alii om-
nes vehementissimè lætarentur?
Verùm recita mihi hæc decreta.

DECRETA DE SACRIFICIIS.

64. Nos igitur eo tempore in
sacris obeundis eramus occupati:
Thebanis verò id erat negotiū, ut
se nostrâ ope salutem consecutos
esse existimarent. Ita denique ac-
cidebat, ut qui per istorum homi-
num sceleratissima scelera alienam o-
pem petaturi videbantur, ipsi tan-
dem meis consiliis obsecuti alteris
auxilium suppeditarent. Qualem
verò vociferationem tunc ederet
Philippus, quibus in turbis propter
hæc ipsa versaretur, ex ipsius epi-
stolis cognoscetis, quas ad Pello-
ponnesios conscripsit. Cape verò
istas & recita: ut sciatis vos, quid
tandem mea constantia atque affi-
duitas

συνέχεια, καὶ πλάνη, καὶ ταλαπωλεία, καὶ τὰ πολλὰ
ψηφίσματα, ἀ νυν ἔστι διεύρε, πὶ ἀπειργάσατο. Καί
τοι πολλοὶ πρὸ ἡμῖν, Ἀνδρες Ἀθηνᾶιοι, γεγόνασι ῥήτορες,
ἑδοξοὶ καὶ μεγάλοι πρὸ ἡμῶν, Καλλίστρατος ἑκείνῳ, Λει-
ποφῶν, Κέφαλῳ, Θερασύβυλῳ, ἔπερι μνείοι· ἀλλὰ
ὅμως ὁδοὶς τέτων πάποτε διαπαντός ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς
ὁδὸν τῇ πόλει. Ἀλλ' ὁ μὲν γράφων οὐκ ἂν ἐπ' ἑρέσβουσεν, ὁ
δὲ πρεσβεύων ἔκ' ἂν ἔγγραφεν· ὑπελείπετο γὰρ αὐτῶν ἕκα-
τος ἑαυτῷ ἅμα μὲν ῥατῶνίῳ, ἅμα δ', εἴπ' ἵγνοιτο, ἀνα-
φορῆν. Τί οὖν, εἴποι τις ἂν, σὺ ποσῶτον ὑπερῆρας ῥά-
μη καὶ τόλμη τῆς ἄλλης, ὥστε πάντα ποιεῖν αὐτός; Οὐ λέγω
ταῦτα, ἀλλ' ὅπως ἐπεπείσμιλιν μέγαν (εἶ) τὸν κατειληφό-
τα κίνδυνον πλὴν πόλιν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει μοι χάραν οὐ-
δὲ πρῶνοισιν ὁδεμίαν τῆς ἰδίας ἀσφαλείας διδόναι· ἀλλ'
ἀγαπητὸν (εἶ), εἰ μηδὲν παραλείπων τις, ἀ δεῖ πρῶ-
ξεν. Επεπείσμιλιν δ' ὑπὲρ ἑμαυτοῦ, τυχόν μὲ ἀναγκητῶν,
ὅμως

duitas, mei cursus, meæ miseris,
& permulta decreta, quæ iste ca-
lumniosè infectatus est, *quid, in-*
quam, effecerint. Enimverò com-
plures ante me, Athenienses, ex-
titerunt Oratores, præclari sanè
atque excellentes, ut magnus ille
Callistratus, Aristophon, Cepha-
lus, Thrasymbulus, & permulti alii;
at nemo horum ita Civitati utilem
se præbuit, ut rem unam inchoa-
ret, & eandem perficeret. Verùm
ille fortasse scripsit, sed non obiit
legationem: hic obiit legationem,
sed nihil unquam scripsit. Unuf-
quisque enim aliquid remissionis
atque relaxationis sibi relinquebat,

&c, siquid fortè evenerit, etiam
subsidiū aliunde quærebat. Quid
ergo, dicet aliquis, tunc aded for-
titudine & audaciâ cæteris homi-
nibus antecellis, ut omnia solus
aggrediaris? Non hæc sanè dico;
sed periculum in quo erat Civitas
ita magnum esse mihi persuase-
ram, ut mihi nulla rebus meis pri-
vatis prospiciendi oportunitas
dari videretur: sed præclare nobis-
cum actum iri existimarem, si nul-
lâ re prætermisâ, unusquisq; quæ
fieri oporteret ista accuratè per-
ficeret. Ego verò *pro eâ quâ in me*
eram benevolentia, credideram,
Athenienses, stultius fortasse atque

ὅμως δ' ἐπεπέσιμιν, μήτε χράζοντ' ἀν' ἐμῷ χράψαι βέλποι
μυδῆνα, μήτε πωρόντων π' πράξαι, μήτε πρεσβεύοντα
πρεσβεῦσαι πωρομώτερον, μήτε διχασμότερον. Διὰ ταῦτα
οἱ ἅπασι ἐμαυτὸν ἔτατον. Λέγε δὴ τὰς ὀπισθολαῖς Φιλίππῃ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Εἰς ταῦτα κατέστησε Φίλιππον ἡ ἐμὴ πολιτεία, Αἰσχίνη.
Ταῦτίω τ' φωνὴν ἐκείνῃ ἀφῆκε δι' ἐμέ, πολλοὺς καὶ τρα-
σεῖς τὰ πρὸ τέτων τῇ πόλει ἐπαγεμένους λόγους· ἀνθ' ὧν δι-
καίως ἐπεφαιδύμην ὑπὸ τέτων, καὶ σὺ πρῶτον ἔκ' ἀντέλεγες.
Ὁ δὲ χραψάμενος Διώνδας, τὸ πέμπτον μῆρ' ὅσων ψήφαι
ἔκ' ἔλαβε. Καὶ μοι λέγε ταῦτα τὰ ψηφίσματα, τὰ τότε
μὲν σποπεφάρτα, ὑπὸ τέτων δὲ ὅσδε γραφέντα.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Ξέ. Ταυτὶ τὰ ψηφίσματα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτὰς
συλλαβὰς καὶ τὰ αὐτὰ ῥήματα ἔχον, ἃ ὅτ' πρότερον μὲν Αἰ-
σχίνος, νῦν δὲ Κτησιφῶν γέγραφε ὑποσώ. Καὶ ταῦτ' Αἰσχί-

vhs

*arrogantiis, sed tamen credide-
ram, neminem scripsisse quicquam
melius quam quod ego scripse-
ram; neminem obiisse legatio-
nem majori alacritate aut etiam
justitiâ, quam ego obieram. Qua-
propter ad omnia, quæ pro Re-
publ. erant agenda, meipsum ac-
cinxî. Recita verò epistolas Phi-
lippi.*

EPISTOLÆ PHILIPPI.

Hucusque, Æschine, Philip-
pum coërcuerunt mea in Republ.
administrandâ consilia. Has ego
illum voces emittere coëgi, qui
antea permulta quidem atque in-
solentia verba in civitatem con-

torserat. Quas ob causas meritò
me coronâ donabant Athenien-
ses, tuque ipse cùm adesses nihil
contrarium dicebas; iste verò Di-
ondas, qui me in judicium pro-
vocavit, non quintam suffragio-
rum partem consecutus est. Et re-
cita mihi ista decreta, quæ tunc
judicio absoluta sunt, & ab Æ-
schinè ne quidem unquam in jus
vocata.

DECRETA.

65. Hæc decreta, Athenienses,
easdem planè syllabas eademque
verba continent, uti olim ab A-
ristonico & nunc à Ctesiphonte
scripta sunt. Atque hæc Æschī-
nes

της οὐτ' ἐδίωξεν αὐτὸς, οὔτε πρὸ γραφιδῶν συγκατη-
 γόρησε. Καὶ τοι τότε Θ Δημομέλιω Θ ταῦτα γρά-
 φοντα, καὶ τὸν Ὑαεῖδιν, εἶωρ ἀληθῆ μου νῦν κατη-
 γόρει, μᾶλλον ἀν' εἰκότας, ἢ τὸν δ' ἐδίωκε. Διατί; ὅτι
 πρὸ μὲν ἐστ' ἀνευγκεῖν ἐπ' ἐκείνους, καὶ τοὺς τῶν διχαστηρίων
 γνώσης, καὶ τὸ, τῷτον αὐτὸν ἐκείνων μὴ κατηγορηκένοι
 ταῦτα γράφοντων ἄνω ὅτι Θ νυνὶ, καὶ τὸ, τοὺς νόμους
 μηκέτι ἔαν Θ εἴτω Θ πρᾶχθέντων κατηγορεῖν, καὶ πολ-
 λὰ ἕτερα. Τότε δ' αὐτὸ τὸ ὠραῖγμα ἀνεκρίνετο ἀφ'
 ἑαυτοῦ, πρὶν τι τῶν πρᾶχθέντων.

ἔστ'. Αλλ' οὐκ ἔω οἶμαι τότε, ἀ νυνὶ ποιεῖ, ἐκ
 παλαιῶν χρόνων καὶ ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξαντα,
 ἀ μήτε πρᾶχθεῖς μηδεὶς, μήτ' ἀν' ὥρῃ τήμερον ῥηθῆ-
 ναι, ἀλλάλλειν καὶ μετενεγκόντα τοὺς χρόνους, καὶ
 πρᾶξεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς
 πεπραγμένοις, δοκεῖν τι λέγειν. Οὐκ ἔω τότε ταῦτα,

ἄλλ'

nes nec ipse iudicio persequeretur,
 neque *Diondas* illi qui persecutus
 est subscriptorem se adjugebat.
 Et profecto, si vera hæc sunt de
 quibus me criminatur, Demo-
 melem qui ea scripsit, & Hyper-
 idem potius quàm Ctesiphontem
 accusare debuit. Quid enim? quo-
 niam isti licet accusationem in il-
 los regere ac retorquere, & pro
 suâ defensione afferre iudiciorum
 cognitiones; quoddam ille istos
 non accusarit, qui eadem antea
 scripserant quæ nunc ipse decre-
 vit; quoddam præterea Leges ipsæ
 res ita gestas non permittant eum
 in iudicium vocare: & permulta

alia potest dicere. Tunc verò de to-
 tâ re per seipsam fuisset discepta-
 tum, antequam præiudicium tale
 factum esset, *quale nunc propter*
inimicitias nostras fieri sentitis.

66. Sed non illi tunc licere ar-
 bitror, quod nunc facit, ex anti-
 quis temporibus & ingenti decre-
 torum multitudine nonnulla pro
 libitu decerpta, quæ quidem nemo
 alius cognôrit, neque hodie prola-
 tum iri quisquam existimârit, ca-
 lumniandi gratiâ producere: ne-
 que tunc poterat ordinem tempo-
 rum mutare, falsisque rerum cau-
 sis appositis, veris dissimulatis, ali-
 quid dicere videri. Non hæc,
inquam,

ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς ἀληθείας ἐγγὺς οὕσης, τῶν ἔργων ἐπι-
 μενημεδύων ὑμῶν, καὶ μόνον οὐκ ἐν ταῖς χερσὶν ἕκαστα
 ἔχοντων, πάντες ἐγίγνοντ' ἂν Α λόγοι. Διόπερ τὴς παρ'
 αὐτὰ τὰ πράγματα ἐλέγχεις φυγὰν, νυνὶ ὕπερθε ἡ-
 κει, ῥητόρων ἀγαθὰ νομίζων, ὥς γέ μοι δοκεῖ, καὶ οὐ-
 χὶ τῶν πεπολιτοδιδυμένων ἔξετασιν ποιήσιν ὑμᾶς ὑπο-
 λαμβάνων· καὶ λόγων κείσιν, οὐ τοῦ τῇ πόλει συμφέροι-
 τ' Θ ἔσεσθαι.

Ξ'. Εἴτα σοφίζεται, καὶ φησι παρορῶν, ἥς μὲν
 οἴκοθεν ἤκετ' ἔχοντες δόξης παρὶ ἡμῶν ἀμελήσας, [Ὡς-
 περ δὲ ὅταν οἰόμενοι παρῆναι χεῖματά τῳ λογίζασθε,
 καὶ καθαρεῖ ὦσιν αἱ ψῆφοι, καὶ μηδὲν παρῆναι, συγχω-
 ρᾶτε· οὕτω καὶ νυνὶ τοῖς ἐκ τοῦ λόγου φαινομένοις παρῆ-
 ναι.] Θεάσασθε τοίνυν ὡς σαφὲς, ὡς ἔοικεν, ὅτι φύσις
 — πᾶν ὅ, τι ἂν μὴ δικαίως ἢ πεπερασμένον. Εἰς δὲ αὐτῶν Σ σοφῶν
 τῶν παρὰ τοῦ παλαιῦ γένους, ὁμολόγηκε νυνὶ ὑμᾶς ὑπάρχειν
 ἐγνω-

inquam, licebant: tum enim, cum in promptu esset ipsa rerum veritas, cum recens apud omnes facinorum nuperrimè gestorum memoria, vosque ipsa facinora tantum non in manibus haberetis, tum ille, si omnino fecisset, verba facere debuerat. Quamobrem vitatâ tunc, cum res ipsæ gererentur, arguendi occasione, nunc tandem adest accusator; quasi quidem (ut mihi videtur) oratorum hoc certamen futurum esse, non vos in Reipubl. administrationem inquisituros putârit: quasi jam de verbis duntaxat, non de commodis Civitatis iudicatum iri crediderit.

67 Deinde sophistam agit, aitque oportere vos eam opinionem quam de nobis domo detulistis negligere & repudiare. [*Quemadmodum enim, inquit, cum rationes cum aliquo putetis nonnihil superesse opinati, si recti calculi reperiantur, nihilque omnino supersit, ei assentimini; ita in iis, quæ oratione plana ac manifesta redantur, pariter vos decet acquiescere.*] Videte, quæso, quàm Naturâ (utî par est) sit debile & imbecillum, quodcunque malo animo committitur. Hâc enim ipsâ similitudine perquam sanè appositâ confitetur, vos ita de utriusque

* Vid. *Æsch.* cap. 22.

ἐγνωσμένους, ἐμὲ μὲν λέγειν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, αὐτὸν δ' ὑπὲρ Φιλίππου. Οὐ γὰρ ἂν μεταπείθῃν ὑμᾶς ἐζήτει, μὴ ποιαύτης οὔσης τῆς ὑπαρχούσης ὑπολήψεως πρὸς ἑατέρους. Καὶ μὴν ὅτι γε ἔδίκημα λέγει μεταθέσθαι ταύτῃ τὴν δόξαν ἀξιώσας ὑμᾶς, ἐγὼ διδάξω ῥαδίως, ἔπηγείς φησιν, (οὐ γὰρ ὅστις ὁ πᾶν πραγμάτων ἔσθ' λογισμὸς) ἀλλ' ἀναμνησκὼν ἕκαστα ἐν βραχέσι, λογισαῖς ἅμα καὶ μάρτυσι τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν χρώμεσθαι. Ἡ γὰρ ἐμὴ πολιτεία, ἥς ἔσθ' κατηγορεῖ, ἀντὶ μὲν τῆς Θηβαίας μὲν Φιλίππου συνεμβάλλειν εἰς τὴν χώραν, ὃ πάντες ὄντο ἔσθ' ὄντο, μὲν ἡμῶν παραταξαμένους ἐκείνους κωλύειν ἐποίησεν ἀντὶ δὲ τῆς ἐν τῇ Ἀττικῇ τὸ πόλεμον εἶ), ἐπ' αὐτοῖς σταλάσας ὑπὸ τῷ πόλεως, ὅτι τοῖς Βοιωτῶν ὁρίοις γενέσθ'. ἀντὶ δὲ ὅτι τὰς ληστὰς ἡμᾶς φέρειν καὶ ἄλφιν ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐν ἑρῇ τὴν Ἀττικὴν ἐκ θαλάττης εἶ) πάντα τὸν πόλεμον ἀντὶ δὲ ὅτι ἡ Ἑλλάσποντον ἔχειν Φίλιππον λαβόντα Βυζάντιον,

nobis judicasse, quod ego scilicet pro patriâ meâ dixerim, ipse pro Philippo. Nunquam enim vos ab hac sententiâ dehortari tentasset, nisi isto vos animo fuisse persuasum habuisset. Ego verò omnes istius sermones, quibus ut vos ab hac mente deduceret utebatur, iniquos esse faciliè vobis ostendam; neque tamen eos ad calculos revocabo, (non enim ita rerum conferuntur rationes) sed singula paucis commemorabo, vobisque ipsis, auditores, & ratiocinatoribus utar & testibus. Mea enim Reipubl. administratio, quam iste ad eò in iudicium vocat, perfecit,

Athenienses, ut pro eo quod Thebani junctis cum Philippo copiis in nostram regionem invaderent, quod nemo non futurum esse existimabat, ipsi nobiscum starent, & Philippum à progressu arcerent: pro eo quod bellum in Atticâ gereretur, citra stadia ab urbe septingenta, *perfecit* ut in Boeotiorum fines transferretur: pro eo quod prædones quodcunque nos in Euboeâ habebamus raperent secum atq; auferrent, ut tota Attica quamdiu bellum duraret mari quiesceret, & pace placidissimâ uteretur: denique pro eo quod Philippus capto Byzantio Hellepontum etiam

πον, συμπολεμεῖν τοὺς Βυζαντίους μὴ ἡμῶν πρὸς ἐκείνους. Ἀρχὴ σοι ψήφοις ὅμοιός ἐστι τῶν ἔργων λογισμὸς φαίνεται, ἢ δεῖν ἀντανελεῖν ταῦτα, ἀλλ' ἔχ' ὅπως τὸ ἅπαντα χερόν μνημονοθήσεται σκέψασθαι; Καὶ ἔκπε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι τὸ μὴ ὁμότητος, ὡς ἐν οἷς χαράπαξ πινὼν κύειται κατὰ Φίλιππον, ἔστιν ἰδεῖν, ἑτέροις πειραγῶσιν συνέβη. τὸ δὲ φιλανθρωπίας, ἢν τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων ἐκείνους πειραγῶσιν πρὸς ὑμᾶς ἐπλάττετο, ὑμᾶς χαλῶς ποιῶντες τὰς καρπὺς κηκόμοδε.

Ξῆ'. ΑΛΛ' ἰδὲ ταῦτα καὶ μὴν ἔδὲ τῶν εἰπεῖν ὀκνήσω, ὅτι ὁ τὸ ῥήτορα βυλόμηνος διχαίως ἔξετάζειν, καὶ μὴ συκοφαντῆν, ἔκ ἀν' οἷα σὺ νῦν ἔλεες, ποιαῦτα κατήγορεῖ, παραδείγματα πλάττων, καὶ ῥήματα, καὶ σχήματα μιμούμενος. (Πάνυ γὰρ ὡς τῶντο, ἔχ' ὁρᾷς; γίνετο τὰ τῶν Ἑλλήνων πρὸς ἡμᾶς, εἰ τὰτ' ἐπὶ τὸ ῥήμα ἀλλὰ μὴ τὰτ' ἐπὶ διελέχθην ἐγὼ. ἢ δόλει τὴν χεῖρα ἀλλὰ μὴ δόλει παρήνευσα.) ΑΛΛ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων

etiam occuparet, *perfecerunt consilia mea*, ut conjuncti nobiscum Byzantii bellum illi communiter inferrent. Ecquid tibi, *Æschine*, in hac rerum gestarum computatione calculis simile videtur? an tu has contrario judicio tolli oportere putas? & non potius curandum esse ut in omne ævum perenni memoriâ habeantur? Verum nihil dico de crudelitate istâ, quam alijs, ubi aliquos Philippus in suam potestatem redigerat, inflictam videre potuimus: aut de mansuetudine eâ, quâ ille, cùm cætera omnia appeteret atque amplecteretur, vos fictè persecutus est; cu-

jus vos, quod justè ac rectè faceretis, fructus percepistis.

68. Verum hæc prætermitto. At profectò non hoc dubitaverim affirmare, quod si quis in oratorem studiosè, atque ut oportet, inquirere, & non improbè calumniari velit, non ille istiusmodi accusationem, qualem tu, *Æschine*, factitaret, similitudines confingens, verba & gestus orationis imitatione exprimens *atque irridens*; (nimirum in eo positas esse fortunas Græciæ non vides, hoc an illud verbum usurpârim, huc an illuc manus porrexerim?) Sed ipsas potius res in-

ἀν ἐσκόπει, τίνας εἶχεν ἀφορμὰς ἢ πόλεις, καὶ τίνας δι-
 νάμεις, ὅτ' εἰς τὰ πράγματα εἰσῆι, καὶ τίνας σωή-
 γαρον αὐτῇ μετὰ ταῦτ' ὅπως ἐγὼ, καὶ πῶς εἶχε τὰ
 τῆς αἰσίων. Εἴτ' εἰ μὲν ἐλάτοις ἐποίησα τὰς διωά-
 μεις, πρὶν ἐμοὶ τὰ δίκην ἀν ἐδείκνυς ὅν· εἰ δὲ πολλῶ
 μείζους, οὐκ ἀν ἐσυκοφάντεις. Επειδὴ σὺ τοῦτο πέ-
 φουρας, ἐγὼ ποιήσω· καὶ σκοπεῖτε, εἰ δικαίως λήσο-
 μαί τῷ λόγῳ.

ξθ'. Δυνάμιν μὲ ποίνω εἶχεν ἡ πόλις, τοὺς νησιώτας,
 ἔχ' ἅπαντας, ἀλλὰ τοὺς ἀδυνεστάτους· οὕτε γὰρ Χίος, ἔ-
 τι Ρόδος, ἔτε Κέρκυρα μὲν ὑμῶν ἴω· λημάτων δὲ σὺ-
 ταξιν, εἰς πέντε καὶ πεπράκοντα τάλαιτα, καὶ ταῦτ' ἴω
 περὶ ἐξηλεγμένα. Οπλίτην δὲ, ἢ ἱππέα, πλὴν τῶ οἰκείων,
 οὐδέναι. Ο δὲ πάντων καὶ φοβερώτατον, καὶ μάλιστ' ὑπὲρ τῶ
 ἰχθρῶν, ὅτι παρεσκευάκεσαν τὰς χειρῶν πάντας, ἔχοντας
 ἢ φιλίας ἐγγυτέρω, Μεγαρεῖς, Θηβαῖες, Εὐβοεῖς. Τὰ μὲν
 ζ

indignaret, quæ essent Civitati fa-
 cultates, quæ copiæ, quando ego
 ad publica negotia accessi; &
 quibus ego commodis Rempubl.
 quamdiu eam administrarem, au-
 geram: & quo etiam loco starent
 res hostium. Si igitur copias Ci-
 vitatis imminuisse compertus es-
 sem, id me meritò criminari po-
 tuisset; si auxisse, nunquam me
 calumnii proscidisset. Quoniam
 verò tu hæc de viâ declinasti, ego
 eam insistam: vosque iudices esto-
 te, utrùm æquumne & justum
 dixerò.

69. Copias igitur has Civitas
 habebat; Insulares scilicet, at non

omnes, sed eorum debiliores; ne-
 que enim Chius, aut Rhodus, aut
 Cercyra pro nobis steterunt: ve-
 ctigal verò habuit in singulas ci-
 vitates descriptum, circiter 45 ta-
 lenta; atque hæc pecunia jam erat
 redacta. At verò gravis armaturæ
 peditum, aut equitem, præterquam
 illos qui domi in urbe erant, *habe-*
bamus nullum. Quod autem maxi-
 me nobis erat formidandum, atque
 inimicis utilissimum, ita isti prodi-
 tores finitimos omnes, Megaren-
 ses, Thebanos, ac Eubœos in eum
 animum adduxerant, ut inimici-
 tias potius nobiscum habere, quàm
 foedus facere optarent. In isto
 S f statu

τῆς Πόλεως οὕτως ὑπῆρχεν ἔχοντα, καὶ ὁδοὶς ἀν' ἐ-
 ρχοι ὡς ταῦτ' εἰπεῖν ἀλλ' ὁδόν. Τὰ δὲ τοῦ Φιλίπ-
 που, ὡς ὅν ἡμῖν ὁ ἀγὼν, σκέψασθε πῶς. Πρῶ-
 — τον μὲν ἦρχε τῆς ἀκολουθούτων αὐτὸς αὐτοκράτωρ, ὃ
 τῆς εἰς τὸ πόλεμον μέγιστον ὅσιν ἀπάντων· εἴθ' οὕτοι
 τὰ ὅπλα εἶχον ὡς ταῖς χερσὶν αἰεὶ· ἔπειτα χρημάτων
 εὐπόρει, καὶ ἑωρατὴν αἰδομένην αὐτῷ, οὐ παρὰ τὸν νόμον
 τοῖς ψηφίσμασιν, οὐδ' ὡς τῷ φανερῷ βουλευόμενῳ,
 οὐδ' ὑπὸ τῶν συκοφαντούτων κεινόμενῳ, ὁδὸν γε-
 φὰς φεύγων ὡς ἀνέμῳ, οὐδ' ὑπεύθυνῳ ὡς ὁδοῖν,
 ἀλλ' ἀπλῶς αὐτὸς δεωόμενος, ἡγεμὼν, κύριος πάν-
 των. Εγὼ δ' ὁ πρὸς τοῦτον ἀνπιπταγμένῳ (καὶ
 γὰρ τοῦτ' ἐξέτασται δίκαιον) πίνῃ κύριος ἡμῶν; οὐ-
 δένος. Αὐτὸ γὰρ τὸ δημηγορεῖν ὡς ἔστιν, οὐ μόνον μετῴ-
 ρον ἐγὼ, ἐξίσου περὶ τῆς ὑμῶν τοῖς παρ' ἐκείνου
 μιᾶς ἀποδοῦναι καὶ ἐμοί· καὶ ὅσα οὕτοι περὶ γίνονται ἐμοί,

(πολλὰ

statu civitatis nostræ res erant:
 de quibus sanè nemo potest quip-
 piam præterea dicere. Videte
 jam, obsecro, quomodo Philippi,
 quocum nobis erat certamen, res
 se haberent. Primum quidem in
 eos qui ipsum secuti sunt plenam
 potestatem atque imperium habe-
 bat, quod profectò omnium, quæ
 ad res militares pertinent, longè
 est maximum: deinde hi arma
 semper in manibus gerebant:
 porro ille pecuniâ abundabat; &
 quæcunque sibi visa sunt faciebat;
 neque enim decreta referebat, nec
 publicè de rebus gerendis delibe-
 rabat, nec à calumniatoribus in

judicium provocatus est, nec legis
 perperam rogatæ accusatus, neque
 denique rationes cuiquam referre
 tenebatur: sed ipse omnium planè
 atque omnino dominus factus est
 & imperator, cunctaque suo arbi-
 tratu & voluntate dirigebat. At
 ego, cùm is essem constitutus qui
 illius consiliis resisterem, (nam in
 hoc inquirere æquum est) quid
 ego in meâ potestate habui, aut
 quibus copiis sum instructus? nul-
 lis omnino. Imprimis enim hanc
 ipsam concionandi facultatem, cu-
 jus ego quasi particeps tantum fui,
 mihi cum istis qui mercede à Phi-
 lippo corrupti sunt communem
 per-

(πολλὰ δ' ἐγγίετο τοιαῦτα, δι' ἃ ἕκαστον τύχοι τρέφα-
σιν) Ὡθ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπήυτε βεβουλευμένοι. Ἀλλ'
ὅμως ὅκ τοιούτων ἐγὼ ἐλαττώματων, συμμάχους μὲ ὑμῖν
ἐποίησα, Εὐβοέας, Ἀχαίους, Κορινθίους, Θεβαίους, Μεγα-
ρέας, Λευκαδίους, Κερκυραίους· ἀφ' ὧν μύριοι μὲ καὶ πεντα-
κισχίλιοι ξένοι, δισχιλίοι δὲ ἱππεῖς ἀνδρῶν τῶν πολιτικῶν διωά-
μεων συνήχθησαν· ἁρημάτων δὲ ὅσων ἡδυμήτω ἐγὼ
πλείων σπουτέλῃς ἐποίησα.

οἱ. Εἰ δὲ λέγεις ἢ τὰ πρὸς Θεβαίους δίχμα, Αἰσχίνη,
ἢ τὰ πρὸς Βυζαντίους, ἢ τὰ πρὸς Εὐβοέας, ἢ ὅτι τῶν
ἴσων νικῶν ἀγαλέγη, πρῶτον μὲ ἀγνοεῖς, ὅτι καὶ πρῶτε-
ρον τῶν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων ἀγωνισαμένων τριή-
ρων, τετακοσίων· οὐσῶν τῶν πασῶν, τὰς ἀγροκοσίας ἢ
πόλιν παρέχετο· καὶ ὅτι ἐλαττώσασθαι νομίζουσα, ὅθεν κεί-
νουσα τῆς ταῦτα συμβεβηκυίας, ὅθεν ἀνακτεῖσα ὅτι
τύτοις ἐωρεῖτο, (αἰχρὸν γὰρ) ἀλλὰ τοῖς Θεοῖς ἔχουσα χάριν,
εἰ

permisistis. In quibuscunque verò
me isti superarent, (multa verò,
fortunâ ita ferente, istiusmodi e-
veniebant) his ex usu hostium de-
liberatis discessistis. Quamvis au-
tem ego tot de causis essem iis in-
ferior, perfecti nihilominus, ut Eu-
boei, Achæi, Corinthii, Thebani,
Megarenses, Leucadii, Cercyræi,
vobis arctissimo amicitiae foedere
essent conjuncti: unde exterorum
militum quindecim millia, equi-
tum duo millia præter copias do-
mesticas comparabantur. Pecuniam
verò à sociis conferendam
descripti quantam potui maxi-

70. Quodd si jura nostra, Æ-
schine, cum Thebanorum Byzan-
tiorumve aut Eubœorum legibus
confers, aut de æquabili parte nunc
disputas; primò loco te omnino
ignorare dico, quodd, cum supe-
riori tempore pro Græcis illis de-
certarent triremes, quæ numero
tunc erant tercentæ, earum du-
centas hæc civitas nostra suppeditabat:
neque se minorem deterio-
remve idcirco arbitrari, nec istius
rei suasores jūdicio postea perse-
qui, neque eam graviter & mole-
stè ferre comperta est, (id enim
turpe esset & indignum) sed Diis
immortalibus gratias habere, quodd

εἰ κοινῶς κινδυνεύουσιν τοῖς Ἕλλησι φευσάντος, αὐτὴ διπλάσια
 ἢ ἄλλων εἰς τὴν ἀπάντων σωτηρίαν πῦρόχρητο. Εἶτα κε-
 νὰς χερσὶν χερσὶν τε τοῖσι, συκοφαντῶν ἐμέ. Τί γὰρ νῦν
 λέγεις οἷα ἐχρῆν φράσθαι, ἀλλ' ὅτι τὸν ἐν τῇ πόλει
 καὶ παρόντων, ταῦτ' ἐξαφες; εἴ πορ σιεδέχαιο ὡς τὰς παρόν-
 τας χερσας, ἐν οἷς ἔχ' ὅσα ἀν. βυλόμεθα, ἀλλ' ὅσα δόμι-
 να πρᾶγματα, εἴποι δέχεται. Ο γὰρ ἀντωνόμνος, καὶ ταχὺ
 τοὺς παρ' ἡμῶν ἀπελαυνόμενος προσδεξόμενος, καὶ λή-
 ματα φροσθήσων, ὑπῆρχεν ἔτοιμος.

οἱ. Ἀλλ' εἰ νῦν ὅτι τοῖς πεφραγμένοις κατηγορίας
 ἔχω, τί ἀν. οἶεσθε, εἰ ποτ', ἐμοὶ περὶ τέτων ἀκαιοβουλί-
 ας, ἀπῆλθον αἱ πόλεις καὶ φροσθενὸς Φιλίππου, καὶ ἄ-
 μα Εὐβοίας, καὶ Θηβῶν, καὶ Βυζαντίου κύριος κατέστη; Τί
 ποιεῖν ἀν, ἢ τί οἶεσθε λέγειν τοὺς ἀσεβεῖς ἀνθρώπους τε-
 τασί; ἔχ' ὡς ἐξεδόθησαν; ἔχ' ὡς ἀπηλθῆσαν, βυλόμε-
 νοι μὴ ἡμῶν εἶ; εἴτε ἔμ' ἢ Ἕλλησπόντος ἀφ' ἑ. Βυζαντίου
 ἐγχεα-

ipsa, cum res omnium Græcorum
 in periculo essent, duplo plusquam
 alii ad communem salutem con-
 tribuisset. Secundo igitur loco,
 dum tu me, Æschine, calumniis
 exagitas, inanem horum gratiam
 caprare videris. Quid enim nunc
 dicis quod fieri olim oportebat?
 & cur non potius, cum in civi-
 tate esses, ista tunc temporis, si
 tibi ita licuisset, decrevisti? quo
 sanè tempore non quod nobis pla-
 cebat facere potuimus, sed quod
 res ipsæ permitterent. Is enim in
 promptu erat, qui & contra nos
 licitationes faceret, iisque qui à no-
 bis eiectioni erant hospitium præ-

beret, & pecunias insuper daret.

71. At si nunc de iis quæ gesta
 sunt ego in iudicium adducor, quid
 futurum putatis, si, cum ipse ar-
 etius & quasi ad rigorem de rebus
 hisce disceptarem, à nostra parte
 defecissent civitates cæteræ, &
 Philippo se junxissent; isque Eu-
 boæ simul, & Thebarum, Byzan-
 tique dominus constitueretur?
 Quid hosce homines sceleratissi-
 mos facturos vel dicturos arbitra-
 mini? nonne, quod proditi, quod
 repulsam contemptumque passi
 fuerint, cum societati nostræ li-
 benter se vellent adungere? quod
 Byzantium operâ Hellepontum
 sub

ἑκράτης κατέστηκε, καὶ τὸ σιτοπομπείας τὸ τῶν Ἑλλήνων κύριος γέγονε. Πόλεμος δ' ὁμορος καὶ βαρὺς εἰς τὴν Ἀθηναίων ἀπὸ Θεβαίων κεχόμενα ἀπλῆς δ' ἡ θάλασσα ὑπὸ τῶν ὅτις Εὐβοίας ὁρμωμένων ληστῶν γέγονεν. Οὐκ ἂν ταῦτ' ἔλεγον, καὶ πολλά γε πρὸς τέτοις ἕτερα; Πονηρὸν, ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ποιηρὸν ὁ συκοφάντης αἰεὶ, καὶ πανταχόθεν βάσκανον καὶ φιλαίπιν. Τὸτο δὲ καὶ φύσιν κίναδος ἀνθρώπῳ ὅστις, ὅσθι ἔκταρξιν ὑγίης πεποιμένος ὅτις ἐλευθέρον αὐτοβασικὸς πίθηκος, ἀρχαῖος Οἰνόμαος, ὡς δὲ ῥήτωρ. Τί γὰρ ἡ σὴ δεινότης εἰς ὅστις ἡ καὶ τῇ πατρίδι; Νυνὶ ἡμῖν λέγεις ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὥσπερ ἂν εἴπῃς ἱατρὸς ἀσθενῶσι μὲν τοῖς χράμενοι εἰσὶν μὴ λέγει μὴ δὲ δεικνύει, δι' ὧν ἀποφύξοντ' ἢ νόσον, ἐπειδὴ δὲ τελευτήσῃς τις αὐτῶν καὶ τὰ νομίζοντα αὐτῶν φέρεται, ἀκολυθῶν ὅτι τὸ μνημα, διεξίει, εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος ὅστις, ὅτις ἂν ἀπέθανεν; Εμβρόντητε, εἴτα νυνὶ λέγεις;

οὐ. Οὐ ποίνω ὅσθι τὸ ἦταν, εἰ ταύτην γαυραῖς, ἐφ' ἣ

γενεῖν

sub se habuerit *Philippus*, & rei frumentariæ administrationem per totam Græciam obtinuerit? quod bellum finitimum atque atrox in Atticam per Thebanos inductum; mare autem Piratis, qui ex Euboeâ in navigantes erumpebant, infestatum esset & navigantibus interclusum? Nonne hæc alique huiusmodi permulta dicturos putatis? Nefanda res, viri Athenienses, nefanda semper res est delator, omnique in loco malignus & calumniandi cupidus. Talis iste est homuncio, seu potius bellua, qui nihil unquam probi aut veri à primâ ætate, nihil libero dignum

fecit; simia omnino Tragica, Rusticus Oenomaus, orator infamis. Quid enim auxilii tua in dicendo peritia patriæ tulit? Nunc verò apud nos de rebus præteritis declamas; veluti si medicus *quis ad ægrotos accedens nihil suadet aut præscribat, quomodo morbo liberentur; cum verò eorum aliquis obierit, die, quo fiunt parentalia, ad sepulchrum pompam funebrem secutus, prolixè narret, si hoc vel illud homo iste fecisset, non obiisset. Nunc tandem, O Fanatice, ad dicendum prodis?

72. Sed neque cladem illam, si in eâ gloriaris & exultas, pro qua

Vid. *Æsch.* cap. 82.

γίνειν σι, ὦ χατάρεα τε, προσήκειν, εἰ ὅθενι πῶν παρ' ἐμοὶ
 γεννηῖται εὐρήσετε τῇ πόλει. Οὐ πωσὶ δὲ λογίζεσθε. Οὐδὰ μὲν
 πώποτε, ὅπῃ προσβούτης ἐπέμψθην ὑφ' ὑμῶν ἐγὼ, ἡττη-
 θεὶς ἀπὸ πῆλγον ἢ ᾧδε Φιλίππου πρέσβεων, ἢ καὶ ἐκ Θεσσα-
 λίας, ὅδε δὲ ἐκ Ἀμβρακίας, ἢ καὶ ἐκ Ἰλλυριῶν, ἢ ᾧδε ἢ Θρα-
 κῶν βασιλέων, ἢ καὶ ἐκ Βυζαντίου, ἢ καὶ ἄλλοθεν ὑδαμόθεν, ἢ
 τὰ τελευτάῃα πρότερον ἐκ Θεβῶν. Ἄλλ' εἰ οἷς κρατηθεὶς
 ὁ πρέσβεις αὐτῷ τῷ λόγῳ, ταῦτα τοῖς ὅπλοις ἐπὶ πῶν χα-
 πττόμετο. Ταῦτ' οὖν ἀπομαρτύνει παρ' ἐμῶν. καὶ ἢ καὶ ἀρχὴν τῶν
 αὐτῶν εἰς τε μαλακίαν σκώπτειν, καὶ ἢ Φιλίππου διωάμεως
 ἀξίων εἶναι ὄντα κρείττω γενέσθαι; καὶ ταῦτα τοῖς λόγοις
 πίνθη ὅτι ἄλλα κύρειται ὑπὸ ἐγώ; καὶ ὅτι ἢ γε ἐχέσθαι ψυ-
 χῆς, οὐδὲ ἢ τύχης ἢ ᾧδε ταξιαρχῶν, οὐδὲ τῆς στρατηγίας,
 ἢς ἐμὲ ἀπομαρτύνει εὐθύνας. Οὐ πω σκαμὸς εἶ.

οὔ. Ἀλλὰ μὲν, ὦν γ' ἀνὸς ῥήτωρ ὑπεύθυνος εἶναι, πᾶσι
 ἐξέτασιν λάμβανει οὐ παραιτῶμεν. Τίνα οὖν ἔστι ταῦτα;

ἰδεῖν

quā Te, homo sceleratissime, sus-
 pirare potius dicebat: neque il-
 lam, inquam, cladem ab ullis mei
 aut consiliis aut factis profectam
 fuisse deprehendetis. Ita autem
 rem perpendite. Ex nullo unquam
 loco, quod legatus à vobis missus
 sum, non ex Thessaliā, non ex
 Ambraciā, non ab Illyriis, non à
 Thraciæ regibus, non ex Byzan-
 tio, non ex aliā ullibi gente, non
 denique nuper ex Thebis, Philip-
 pi legatis inferior migravi; sed
 quibus in rebus ipsius legati di-
 cendi vi erant victi, eas rursus ar-
 mis & violentiā redigebat & re-

cuperabat. Has igitur à me re-
 poscis? neque te pudet ab eo,
 quem ut mollem & effœminatam
 vellicasti, petere, ut universas Phi-
 lippi vires solus contunderet? id-
 que verbis: quid enim aliud in
 meā erat potestate? non enim pe-
 nes me erat cuiusque *militis* ani-
 ma; neque fortuna; neque exer-
 citus, cuius à me rationes repe-
 tis, gubernatio. Ita fatuus es at-
 que ineptus.

73. Sed eorum omnium, quæ
 ab oratore postulari possunt, ra-
 tionem accipe: neque enim hoc
 deprecor. Quænam igitur sunt ear-
 rerum

ἰδίῳ τὰ πρῶτα ἀρχόμενα, καὶ προσμαθεῖς, καὶ οὐκ ἔτι
 τοῖς ἄλλοις· ταῦτα πέπρακτά μοι. Καὶ ἐπὶ ταῖς ἐκασταῖς
 βραδυτῆσιν, ὅκνους, ἀγνοίας, φιλονεικίας, ἀπολιτικὰ ταῖς
 πόλεσι παρέσθην ἀπάσαις καὶ ἀνασχῶν ἀμαρτήματα, ταῦθ' ὡς
 εἰς ἐλάχιστον συτέλλαι· καὶ τῶναντίον εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν, καὶ
 ἕτοιμα δέοντα ποιεῖν ὁρμῶν παρετίθει. Καὶ ταῦτά μοι πάν-
 τα πεποίηται, καὶ ὅδεῖς μήποτε ἀνθρώπων εὖρε το κατ'
 ἐμὲ οὐδὲν ἐλλειφθῆναι. Εἰ τοίνυν τις ὀνιγμὸν ἔρειτο, τίσι τὰ
 πλεῖστα Φίλιππος, ὧν κατέπραξε, διακήσατο, πάντες ἀνεί-
 ποιον, καὶ στρατοπέδω, καὶ καὶ δίδοναι, καὶ ἀφαιρῆσαι τὰς ἐπι-
 τὰς πράγματων. Οὐκ ἔστι μὲν δυνάμεων ἕτε κύριος, ἕθ' ἡγε-
 μὼν ἡ ἐγὼ. ὅτε ὁδὸς ὁ λόγος τὸ κατὰ ταῦτα πείσθῃ
 πρὸς ἐμέ. Καὶ μὲν καὶ γὰρ μὴ ἀφαιρῆσαι χρήματα, κα-
 κράτηκα Φιλίππου. Ὡστερ γὰρ ὁ ὀνιγμὸς νενίκηκε τὸ λαβόντα
 εἰς πρὶν. ἕτως ὁ μὴ λαβὼν μηδὲ ἀφαιρῆσαι νενίκηκε
 τὸν ὀνιγμὸν. Ὡστε ἀήττητος ἡ πόλις το κατὰ ἐμέ.

οδ'. Α

rerum initia dispicere, futura pro-
 videre atque prædicere (hæc ve-
 rō à me facta sunt) deinde cu-
 jusque tarditatem, segnitiam, ig-
 norantiam, altercationem, quæ ci-
 vitatibus omnibus communia sunt
 peccata & penè necessaria, quàm
 arctissimè potest coercere atque
 compescere: & è contrā ad con-
 cordiam, ad amicitiam, ad ea om-
 nia quæ fieri oportet, studium
 omnium atque animos incendere.
 Hæc rursus omnia à me sunt facta;
 neque quicquam excogitari potest,
 quod à me, quantum potui, erat
 prætermisum. Siquis percun-cte-

tur, quibus modis majorem rerum
 earum, quas gessit, partem admi-
 nistravit Philippus, respondebunt
 omnes, exercitu & muneribus qui-
 bus Reipubl. principes & guber-
 natores corruptit. Ego igitur neque
 copias, neque exercitum duxi: ita
 neq; eorum, quæ ab iis gesta sunt,
 ratio à me postulanda est. Siqui-
 dem eò, quod muneribus corrup-
 pi nollem, Philippo fui superior.
 Uti enim qui largitur, accipiente
 est superior, si modò meretur; ita
 illè qui non accipit neq; corrumpi
 se finit, largientem vincit. Aded
 per me est invicta civitas.

74. Hæc

οδ'. Α μὲ τοίνυν ἐγὼ παρεχόμενος εἰς τὸ δικαίως τοιαῦτα
 γράφειν τῷτον δεῖ ἐμῷ, πρὸς πολλοῖς ἐτέροις, ταῦτα καὶ παρα-
 πλήσια τέτοις ὅσιν· ἀ δ' οἱ πάντες ὑμεῖς ἴτε, ταῦτ' ἡδη
 λέξω. Μετὰ τοῦτο μάλιστα εὐθύς ὁ Δῆμος, εἰδὼς καὶ ἐωρακὼς
 πάντα ὅσα ἐπραττοῖν ἐγὼ, ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς καὶ φοβεροῖς ἐμ-
 βεβηκὼς, ἠνίκα ὅτ' ἀγνωμονῆσαι πῶμα τὸν ἦν τῶς πολλὰς
 πρὸς ἐμὲ, πρῶτον μὲν δεῖ σωτηρίας τοῦ πόλεως τὰς ἐμὰς
 γνώμας ἐχειροτόνει· καὶ πάνθ' ὅσα τοῦ φυλακῆς ἕνεκα ἐπράττειτο,
 ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ φυλάκων, αἱ τὰ φρεῖ, τὰ εἰς τὰ τεῖχη κρήμα-
 τὰ, ἀφ' ἧς ἐμὲ ψηφισμάτων ἐγένετο. Ἐπειτα αἰσχυρὸς σι-
 πώνη, ἐκ πάντων ἐμὲ ἐχειροτόνησεν ὁ Δῆμος, καὶ μετὰ ταῦτα
 συστάσθων οἷς ὡς ὅτι μελὲς χακὼς ἐμὲ ποιεῖν, καὶ γραφὰς, εὐθύ-
 νας, εἰσαγγελίας, πάντα ταῦτα ἐπαγγίλων μοι, καὶ δι' ἑαυτῶν τὸ
 γε πρῶτον, ἀλλὰ δι' ὧν μάλιστα ὑπελάμβανον ἀγνοηθήσεσθαι,
 (ἴτε τοῦ δῶκε καὶ μέμνησθε, ὅτι τῶς πρώτης κρήνης καθ' ἐχάστην
 ἡμέραν ἐκρινόμενον ἐγὼ, καὶ ὅτ' ἀπὸ νομῶν Σωσικλέους, ὅτε συκο-
 φαντία

74. Hæc igitur pluraque alia
 his similia ego feci, ita ut meritò
 hoc de me *decretum* ferret Ctesiphon.
 Quæ verò vobis omnibus
 nota sunt, jam exponam. Statim
 post finitum prælium Populus,
 cùm res gestas omnes meas intel-
 ligeret, meque in iisdem malis gra-
 vissimis & asperrimis versatum vi-
 deret, quo tempore non miran-
 dum erat, si plebs mihi fuisset in-
 fensa atque inimica, primò (in-
 quam) populus meas de salute pu-
 blicâ sententias confirmabat: &
 quæcunque ad præsidia collocan-
 da spectabant, custodum nempe

descriptio, fossæ, & pecuniæ in
 murorum *refectionem impenden-*
dæ, meis decretis transacta erant.
 Deinde frumentarium me ex om-
 nibus delegit: insuper cùm adver-
 sus me ii, qui malum mihi strue-
 bant, conspirassent, & *violatarum*
legum actiones, rationum referen-
 darum & læsæ majestatis judicia,
 non per se ipsi quidem, sed rem
 iis, subter quos se maximè latitu-
 ros putabant, demandantes, inten-
 dissent; (scitis enim & memini-
 stis primo sub tempore meum
 nomen indies delatum, neque
 amentiam Socris, neque Philo-
 cratis

φαντία Φιλοκράτης, οὔτε Διώνδου, καὶ Μελάνια μαρία, ἔτ' ἄλλο οὐδὲν ἀπείρατον τέτοις κατ' ἐμῶ) ἐν τοίνυν τέτοις πᾶσι, μάλιστα μὲν ἀπὸ τῶν Θεῶν, δεύτερον δὲ δι' Ἑμῶν, καὶ τοὺς ἄλλους ἀπαντὰς Ἀθηναίους, ἐπωζόμην· διχάζων· τῷτο γὰρ καὶ ἀληθὲς ἔστι, καὶ ὑπὲρ τῶν ὁμωμοκότων, καὶ ὑπὲρ τῶν τὰ εὐορχα γρόντων διχαστῶν. Οὐκ ἔνι ἐν μὲν οἷς εἰσηγγελόμην ὅτε ἀπεψφίζεσθαι με, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῆς ψήφων τοῖς διώκουσιν ἐμετεδίδοτε, τότε ἐψφίζεσθαι τὰ ἀειτά με πρᾶττειν· ἐν οἷς δὲ τὰς γραφὰς ἀπεφυγον, ἔννομα καὶ γράφειν καὶ λέγειν ἀπεδεικνύμην· ἐν οἷς δὲ τὰς εὐθύνας ἐπεσημαίνεσθαι, διχάζων καὶ ἀδωροδοκίᾳ πάντας πεπραχθαί, μοι προσπομολογεῖτε.

οἷ. Τέτων οὖν οὕτως ἐχόντων, τί προσήκον ἢ τί δίκαιον ἡμῶν τοῖς ὑπ' ἐμῶν πεπραγμένοις γέσται; ἢ Κτησιφώντα ὄνομα; ἔχ' ὃ τὸν Δῆμον ἐώρα πέμψον; ἔχ' ὃ τοὺς ὁμωμοκότας διχαστάς; ἔχ' ὃ τὴν ἀλήθειαν πᾶσι βεβαιῶσαν;

cratis calumnias, neque Diondæ & Melani furorem, nec aliud quicquam ab iis inexpertum relinqui.) In his (*inquam*) omnibus judiciis, Diis maxime, deinde vobis, Judices, ceterisque ex populo Atheniensi *causæ meæ* faventibus, absolutus sum & liberatus: & merito sanè; hoc enim verum est, & iudiciis tum iis qui iurejurando obstricti sunt, tum iis qui sanctè & religiose judicant, honestum. Igitur in iis judiciis, in quibus læsæ majestatis postulatus sum, cum sententiis vestris me liberaretis & quintam suffragiorum

partem accusatoribus non daretis, tum etiam decrevistis me optima *pro civitate* facere: in iis vero, in quibus *violatarum legum* actiones effugi, legibus consentanea & scribere & facere compertus sum: in iis denique, in quibus rationes meas comprobastis, me omnia iuste & sine ulla mercede fecisse fatebamini.

75. Cum verò hæc ita se habent, quodnam decebat Ctesiphontem rebus à me gestis nomen imponere? nonne illud, quod à Populo, quod à juratis iudiciis impostum, quod ab ipsâ veritate com-

βεβαιῶσαν; Ναί, φησὶν· ἀλλὰ τὸ ἔ Κεφάλῳ χαλόν, τὸ μι-
δεμίαν γραφίῳ φυγεῖν· καὶ ἢ Δί' εὐδαιμόν γε. Ἀλλὰ πῖ
μᾶλλον, ὁ πολλάκις μὲ φυγὼν, μηδεπώποτε δ' ἐξελεγχθεὶς
ἀδικῶν, εἰ ἐγκλήματι γίγνοιτ' ἂν ἀφ' αὐτοῦ δικαίως; καί
τοι πρὸς γε τῷτοι, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ ἔ Κεφάλῳ χα-
λὸν εἰπεῖν ὅτι μοί. Οὐδεμίαν γὰρ πώποτε ἐγράφατό με, ἔδ'
ἐδίωξε γραφίῳ, ὥστε ὑπὸ σοῦ γε ὁμολόγησαι μηδὲν εἶναι
ἔ Κεφάλῳ χείρων πολίτης.

οἱ. Πολλαχόθεν μὲν τοίνυν ἂν τις ἴδῃ τιῷ ἀγνωμο-
σιῶνι αὐτοῦ καὶ τιῷ βασκανίᾳ· οὐχ ἤκιστα δ' ἀφ' ὧν
πρὸς τῆς τύχης διελέχθη. Εγὼ δ' ὅλως μὲ, ὅστις ἀνθρω-
πῶν ὡς ἀνθρώπων τύχῃσι προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγώ-
μαι. Ἦν γὰρ ὁ τὰ βέλπιστα πράττειν νομίζων καὶ ἀείτῃ
ἔχειν οἰόμενος, ὅς κ' οἶδεν εἰ μὲν ποιαύτη μίχεται τῆς
ἐσπέρας, πῶς γὰρ πρὸς ταύτης λέγειν, ἢ πῶς οὐκ ἐδίδυνεν ἐτε-
ρω; Επειδὴ ἔτι πρὸς πολλοῖς ἄλλοις, καὶ πρὸς τέττοις
ὑπερη-

probatum vidit? Immo, inquit;
sed illud Cephalo * præclarum est
encomium, quod nullâ unquam de
actione fuisset postulatus: equi-
dem (per Jovem) fortunatum. Id-
eone verò ille, qui sæpius in ju-
diciis adductus, nullius ta-
men unquam criminis convictus,
magis dignus est qui culpetur?
At, Athenienses, quod ad eum
spectat, hoc Cephalo præclarum
encomium de me ipso potest præ-
dicari. Nullius enim criminis
me unquam accusavit, nullo un-
quam in judicio me persecutus
est; ita ut me civem nullâ in re

* Vid. *Æsch.* cap. 56.

Cephalo pejorem tute ipse, *Æ-
schine*, fatearis.

76. Cum igitur in multis aliis
inignis extat istius malignitas at-
que invidia, tum in hoc præcipue,
in quo de fortunâ disceptat. Ego
autem eum, qui, cum homo ipse
sit, homini fortuitos casus objicit,
fatuum & vecordem existimo.
Cum enim ille, qui amicissimâ
prosperitâque se usum esse for-
tunâ arbitrat, num ad vespertum
permanens sit ignorat, qui est
decorum eam aut jactare, aut
alteri exprobare? Quoniam verò
iste in hac multisque aliis in rebus
superbè

ὑπερφάνῳ κέχρηται τῷ λόγῳ, σκέψασθε, ὦ Ἄνδρες Ἀθηνῶσι, καὶ θεωρήσατε, ὅσῳ καὶ ἀληθέστερον καὶ ἀνθρωπινώτερον ἐγὼ περὶ τῆς τύχης τῆς τῆς ἀγαλεχθίσου. Εγὼ τὴν μὲν τὴν πόλεως τύχην ἀγαθὴν ἠγύμην, καὶ ταύτῃ ὁρᾷ καὶ τὴν Δία καὶ Δωδωναῖον ὑμῖν καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον ματρυόμηνον. τὴν μὲν τοι τῶν πάντων ἀνθρώπων, ἢ νῦν ἐπέχει, χαλεπὴν καὶ δεινὴν. Τίς γὰρ Ἑλλιάων, ἢ τίς Βαρβάρων, οὐ πολλὰν χακὴν εἰ τῷ παρόντι πεπείραται χαίρων; Τὸ μὲν τοίνυν προελέσθαι τὰ χαλίστα, καὶ τὸ τῇ οἰσθέντων Ἑλλιάων εἰ προείναι ἡμᾶς, εἰ εὐδαιμονία ἀφ᾽ ἑαυτῶν αὐτῶν ἐκείνων ἀμεινον πράττειν, τῆς ἀγαθῆς τύχης τῆς πόλεως εἰ πῶς. τὸ δὲ προεκεῖναι, καὶ μὴ πάνθ᾽ ὡς ἡβυλόμην ἡμῖν συμβῆναι, τῆς τῇ ἄλλων ἀνθρώπων τύχης τὸ ὑπεράλλοι ἐφ᾽ ἡμᾶς μέρῳ μετεληφέναι νομίζω καὶ πόλιν. Τὴν δὲ ἰδίαν τύχην καὶ ἐμὴν, καὶ τὴν ἐνὸς ὑμῶν ἐκείνου, εἰ τοῖς ἰδίοις ἐξετάζειν δίχαρον εἰ νομίζω. Εγὼ μὲν οὖν

superbè atque arroganter locutus est, videte, Viri Athenienses, atque perpendite, quantò rectiùs & humanæ menti accommodatiùs ego de fortunâ disputavero. Ego quidem hujusce civitatis fortunam benignam arbitror; atque hoc à Jove Dodonæo & Apolline Pythio prædictum esse intelligo: omnium verò hominum, quæ nunc instat atque impendit, miseram & gravem. Quis enim aut Græcorum aut Barbarorum, hoc ipso tempore in multis ærumnis rerumque asperitatibus non versatur? Quodd igitur optima consilia

instituerimus, quodd, cùm Græci, si à nobis descivissent, feliciores se fore arbitrarentur, meliùs nobiscum quàm iis agatur, hoc à civitatis nostræ fortunâ profectum arbitror: quodd autem nostra civitas alioqui felix in paucis inceptis offenderit, neque omnia nobis ex animi sententiâ successerint, in eo ratam quandam partem ad nosque pertinentem tulisse existimo communis aliorum mortalium fortunæ. Mea verò propria, & vestrum cujusque fortuna æquum esse censeo ut in rebus privatis disquiratur. Ego autem

οὗτω ἔπωσι πρὸς τῆς τύχης ἵσταται ἀξίω, ὀρθῶς, καὶ δικαίως, ὥς ἐμαυτῷ δοκῶ νομίζω δὲ καὶ ὑμῖν συυδοκεῖν. Ο δὲ τὴν ἰδίαν τύχην ἢ ἐμὴν ἢ κοινὴς ἢ πόλεως κυριωτέραν εἶναί φησι, ἢ μικρὰν καὶ φαύλιν ἢ ἀγαθὴν καὶ μεγάλην. Καὶ πῶς ἐνὶ τῷτο γενέσθαι;

οἷ. Καὶ μὴν, εἰ γε τίτ' ἐμὴν τύχην πάντως ἵσταται, Αἰσχίνῃ, παλαιῇ, πρὸς τὴν σάουτ' ὀκνοῖ. Καὶ εὖρος τὴν ἐμὴν βελτίω ἢ ὅσῃς, παῦσαι λοιδορέμεν αὐτῇ. Σκόπει τοίνυν εὐρὺς ἵσταται, καὶ μετὰ, πρὸς Διὸς καὶ Θεῶν, μηδεμίαν ψυχρότητα κατὰ γινώ μινδεῖς. Εγὼ γὰρ οὐτ' εἰς πενίαν παροπληκίζω, νοῦν ἔχειν ἡγέμεθα, οὐτ' εἰς ἀφρόνοις παρὰ τοῦτο σεμνυνέται. Ἀλλ' ὑπὸ τῆς τῆς τῆς χαλεπῆς βλασφημίας καὶ συκοφαντίας εἰς τοῦτους λόγους ἐμπίπτει ἀναγκάζομαι, οἷς ὅτι τὸ εἶναι ὡς ἀνδρῶν μετεωρίσματα χρῆσομαι.

οἷ. Εμοὶ μὲν τοίνυν ὑπὸ τῆς Αἰσχίνῃ, παλαιῇ μὲν ὄντι, φοιτᾷ

tem ita de fortunâ disquirendum esse arbitror, rectè atque justè, ut mihi quidem videtur, quod item vobis videri conjector. Ille autem meam fortunam potentiores ait esse, quàm publicam & communem; tenuem atque exilem quàm amplam & benignam. Quî verò hæc fieri possunt?

77. Et quidem, si tibi certum sit, Æschine, meam penitus disquirere fortunam, tuam prius perpende. Quòd si meam tuâ potentiores deprehendas, meam ne ampliùs convitiando insecteris. A primis igitur initiis ratio petatur;

sed nemo, per Deos immortales, hoc quod dicturus sum, excipiat, ut frigidum & absurdum. Ego enim neque illum, qui paupertatem proterit atque irridet, neque illum qui, cùm in rerum affluentia educatus sit, in eâ gloriatur & superbit, sanâ mente prædictum existimo. Sed eò me compulerunt istius maledicta & calumnix, ut de his rebus loqui mihi sit necesse, in quibus tamen mihi quantum maximè possum moderabor.

78. Mihi igitur, Æschine, ita à Fortunâ comparatum est, ut quamdiu

φοιτᾶν εἰς τὰ πρῶτῃκοντα διδασκαλεῖα, καὶ ἔχειν ὅσα
 καὶ ἡ μηδὲν ἀγρόν ποιήσονται δι' ἐνδοιαν· ἔξελ-
 θόντι δὲ ἐκ παίδων, ἀκούλουθα τούτοις πράττειν, χρ-
 ρηγεῖν, τειρερχεῖν, εἰσφέρειν, μηδεμίαν φιλοπρίας
 μήτε ἰδίας μήτε δημοσίας ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ καὶ
 τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις χρησίμων εἶναι. Επειδὴ δὲ
 πρὸς τὰ κοινὰ πρῶτῃλθον, ἔδοξε μοι τοιαῦτα πολι-
 τύματα ἐλέσθαι, ὥστε καὶ ὑπὸ τῆς πατρίδος, καὶ
 ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλλιώνων πολλάκις ἐπιδεικνύσθαι καὶ
 μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ὡς οὐ χαλά γε ἡμεῖς ἀπὸ πρῶ-
 τῶν, ὅτι χειρεῖν λέγειν. Εγὼ μὲν δὴ τοιαύτη συμ-
 βεβίωκα τύχη. Καὶ πόλλ' ἂν ἔχον ἕτερόν τι εἶπὲν περὶ
 αὐτῆς, πρᾶλείπω, φυλαττόμενον τὸ λυπήσά πιναι ἐν
 οἷς σεμνύομαι.

οθ'. Σὺ δ' ὁ σεμνὸς ἀνὴρ, καὶ ἀγαπύων τῶν ἄλλων, σκό-
 πῃ πρὸς ταύτην ποίᾳ πινὶ κέχρησθαι τύχῃ δι' ἣν, πῶς μὲν ὦν,
 μὲν

quamdiu puer eram, ludis pueri-
 libus frequens interessẽm; eaque
 semper facerem, quæ me talem
 esse arguerent, qui turpia patrare
 egestate non essem coactus: adul-
 tus verò, illas res agerem, quæ
 priores ordine consequuntur, lu-
 dos exhiberem, triremium præ-
 fectus essem, pecunias conferrem,
 nullam deniq; munificentiam pri-
 vatam publicamve recusarem, sed
 tum civitati tum amicis utilis
 essem. Postquam verò ad Rem-
 publ. gerendam accessi, eam mihi
 visum est administrandi rationem
 insistere, unde coronas tum à pa-

triâ meâ tum à cæteris Græcis
 non paucas consecutus sum, neq;
 vos ipsi inimici mei quicquam in
 commodo civitatis nostræ con-
 sultum mihi objicere potuistis.
 Hæc vitæ meæ ratio perpetuò
 fuit, hæc ego fortunâ usus sum.
 At cum permulta præterea habe-
 am quæ dicam, sciens prætermi-
 to, veritus ne aliis forsitan displic-
 ceant quibus ego meipsum effero.

79. Tu verò, vir eximie, qui
 alios adedò spernis & conspuitas,
 tecum paulisper reputes, quæ tua
 fuerit fortuna & conditio, si cum
 meâ conferatur: ob quam scilicet
 fordidè

μὲ πολλῆς εὐδείας ἐτάρφης, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλείῳ προσεδρεύων, τὸ μέλαν τείδων, καὶ τὰ βάθρα ἀσπυγίζων, καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτω τάξιν ἐκ ἐλευθέρῳ παιδὸς ἔχων. Ἀνὴρ δὲ γενόμενος, τῇ μητρὶ τελέσει τὰς βίβλους ἀνεγίνωσκες, καὶ τὰλλα σπουδασκωόρῳ, ἢ μὲ νύκτα νεβρίζων, καὶ κρατηρίζων, καὶ χαθαίρων τοὺς πελιδμούς, καὶ ἀπομάτην τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις· καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς καθαρμοῦ, καὶ κελεύων λέγειν, ΕΦΥΓΟΝ ΚΑΚΟΝ, ΕΥΡΟΝ ΑΜΕΙΝΟΝ, (ὅτι τῷ μηδένα πώποτε τηλικύτον ὀλολύξαι σεμνυόμενος. Καὶ ἔρωγε νομίζω, μὴ γὰρ οἶεσθ' αὐτὸν φθνήσκειν μὲ ἔπειτα μέγα, ὀλολύζειν δ' ἔχ' ὑπέρλαμπρον.) ὅκ δὲ ταῖς ἡμέραις τὴς χαλκῆς Θιάσους ἄγων ἀλφ' ἢ ὀδῶν, τὴς ἐτεφανωμένων τῷ μαράθρῳ καὶ τῇ λεύκῃ, τοὺς Οφεις τοὺς Παρείας θλίβων, καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς αἰωρῶν, καὶ βοῶν Εὐοῖ, Σαβοῖ, καὶ ἐπορχόμενον τῆς Ἀτῆς, Ἀτῆς τῆς, ἔξαρχον, καὶ ὠρονγεμῶν, καὶ κυτλοφόρον, καὶ λικνοφόρον,

καὶ

fordidè liberaliterque educatus, unà cum patre tuo ad ludum literarium affedisti, atramento terendo, scamnis purgandis, & gymnasio verrendo occupatus, vernæ potiùs quàm ingenui pueri officium sortitus. Cumque adultus jam esses, matri tuæ inicianti libros recitasti, aliaque omnia subministrasti noctu quidem initiatos cervinâ pelle cingens, vinum iis effundens, corpora eorum purgans, & luto ac surfure abstergens: purgatione denique peractâ, hoc singulos vociferari iussisti, MALUM FUGI MELIORE REPERTO, (in eo scilicet gloriatus, quod nemo

unquam tam ululanti voce cecinisset. Atque ego sane tecum sentio. Nolite enim arbitrarium, qui tam elatâ voce loquitur, ululatus non edere clarissimos.) Interdium verò ubi præclaro illo Bacchantium choro collecto, atque per trivium agitato, anguibusque illis, quos Paræas appellant, fœniculo & populeis frondibus coronatis, compressis, & supra caput in altum elatis, vociferatus es illud *Evoë, Saboë*, deinde etiam carmen hoc inter saltandum decantasti, *Hyes Attes, Attes Hyes*; in principem ducemque chori, te hederiferum, te vanniferum compellârunt

καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὸ τῶν χειρῶν τῶν σατορβορύμῳ,
μαθὸν λαμβάνων τούτων, ἐνθρυπία, καὶ σπεπλούς, καὶ
νέηλατα· ἐφ' οἷς πῖς οὐκ ὡς ἀληθῶς αὐτὸν εὐδαιμονή-
σῃ, καὶ τὴν αὐτοῦ τύχην; Επειδὴ δ' εἰς τοὺς δημό-
τας εἰσεγράψῃς ὅπως δὴ ποτε (ἐγὼ γὰρ τῷτο) ἐπειδὴ γ'
εἰσεγράψῃς, εὐθὺς τὸ χάλλισον ἐξελέξω τῶν ἔργων, ὑ-
πογραμματούειν καὶ ὑπηρετεῖν τοῖς Ἀρχαίοις. Ὡς δ'
ἐπιπλάγῃς ποτὲ καὶ τούτου, πᾶνθ' ἂν τῶν ἄλλων κατηγο-
ρεῖς, αὐτὸς ποιήσας, οὐ κατήχυνας μὰ Δί' ὅθεν τῷ
σποῦπηργμῶν τῷ μεταταῦτα βίῳ· ἀλλὰ μαθασας
αὐτὸν τοῖς Βαρυτόνοις ὀπιχαλουμῶνις ἐκείνοις ὑποκει-
τῶς, Σιμύλῳ καὶ Σωκράτει, ἐπιταγωνίσῃς, σῦχα,
καὶ βότρες, καὶ ἐλαίας συλλέγων, ὥσπερ ὁ παρώνης ἐκ
τῶν ἄλλοτείων χρεῖων, πλείω λαμβάνων ἅπὸ τούτων
πράγματα, ἢ τῶν ἀγώνων, οὓς ὑμεῖς πρὸ τῆς ψυχῆς
ἠγωνίζεσθε. Ἦν γὰρ ἀσπονδῶ καὶ ἀκήρυκτῳ ὑμῖν ὁ
ποῦς

pellârunt vetulæ, præmiaque in-
super dederunt, placentas, liba,
frusta esculenta, *ii/que similia*.
Quibus rebus ornatum quis non
eum verè felicem dixerit? quis
non ejus fortunam usque ad invi-
diam laudaverit? Postquam verò
popularium in ordinem ascriptus
es, quocunque tandem modo *id*
factum sit, (hoc enim in præsens
omitto) sed postquam, *inquam*,
ascriptus es, pulcherrimum dere-
pente munus suscepisti, nempe
ut infimis magistratibus scriba
esses & subministrator. Uprimum
verò isto *munere* perfunctus
es, ea omnia quæ nunc alios cri-

minaris ipse facere aggressus es,
neque mediufidius res olim par-
tas sequente vitæ instituto omni-
no dedecorâsti. Sed cum teipsum
histrionibus illis, qui à *gemitu*
quem edunt Barytoni appellan-
tur, Simylo scilicet & Socrati, mer-
cede locavisses, tertiarum partium
actor evasisti, ficus, uvas, olivæ
que ex alienis fundis decerpens,
quasi promorum emptor eonun-
demque venditor futurus. Atqui
tamen plura illi vulnera tibi infligebant,
quàm unquam in iis certa-
minibus, quibus vos de vitâ di-
micâstis, accipiebas. Erat enim
vobis bellum internecinum & in-
expia-

πρὸς τοὺς θεατὰς πόλεμῳ, ὑφ' ὧν τὰ πολλὰ τραύ-
ματ' αἰληφώς, εἰκότως τοὺς ἀπείρους τῶν τοιούτων κιν-
δυνῶν, ὡς δειλοὺς σκώπεις. Ἀλλὰ γὰρ παρεῖς ἔξ ὧν
τιμὴ πειρίαν αἰπάσασθ' ἂν τις, πρὸς αὐτὰ τὰ τοῦ προ-
που σου βαδιοῦμαι κατηγορήματα. Τοιαύτῳ γὰρ ἔλου
πολιτείαν (ἐπειδὴ ποτε καὶ τοῦτ' ἐπῆλθε σοι ποιῆσαι)
δι' ἧς εὐτυχούσης μὴ τῆς πατρίδος, λαγῶ βίον ἔ-
ζης, δεδιώς καὶ τρέμων, καὶ ἀεὶ πληγίσσασθαι προσδο-
κῶν, ἐφ' οἷς σαυτῷ συνηθεὶς ἀδικουῖσι. εἰ οἷς δ' ἡτύ-
χησαν ὁ ἄλλοι, θεασὺς ὧν ὑφ' ἀπάντων ὤψαι. Καί
τοι ὅστις χιλίων πολιτῶν ἀποθανόντων ἐθάρρησε, τί ὕψι
παθεῖν ὑπὸ πῶν ζώντων δίκαιός ἐστιν; Πολλὰ τοίνυν ἑ-
τέρ' εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ, ὡς χαλεπῶ. οὐ γὰρ ὅσ'
ἂν δείξαμε προσόντ' αἰσχρὰ τούτῳ καὶ ὀνειδῆ, πάντ'
οἶμαι δεῖν εὐχερῶς λέγειν, ἀλλ' ὅσα μηδὲν αἰσχρόν ἐστιν εἰ-
πεῖν ἐμοί.

π'. Εξέ-

expiabile cum spectatoribus sus-
ceptum, à quibus cum multa vul-
nèra acceperis, non immeritò sanè
eos timiditatis & ignaviæ arguis,
qui in istiusmodi discrimina nun-
quam venerunt. Sed illa jam missa
faciam, quorum crimen fortasse
paupertati tuæ rectius inferri de-
bet; atque ad ista transibo, quæ in
mores tuos aptissimè conveniunt.
Eam enim Reipubl. gerendæ ra-
tionem secutus es, (postquam ad
Rempubl. accessisti) ut, cum pa-
tria tua rebus secundissimis utere-
tur, tu lepusculi vitam degeres,
timidus ac tremens, & nunquam
non perhorrescens, ne ob scelera

ista, quorum conscientia usque
impedita mens tua est & oppressa,
digno supplicio afficereris: ve-
rùm ubi aliis adversi quicquam ac-
cidebat, ibi tu audax & protervus
videreris. At profectò, qui millè
cives interfectos audaci insolèn-
tisque animo intueri poterat, quid
iste de iis qui supersunt promeri-
tus est? Sed cum alia complura
habeam quæ de isto possim dicere,
tamen ea prætermittam: non e-
nim probra omnia & dedecora,
quæ in isto esse possim ostendere,
jam à me proferri oportere arbi-
tror; sed ea solùm, quæ non pu-
debit commemorare.

80. Quæ

π'. Εξέτασον ποίνω παρ' ἄλληλα τὰ σοὶ καὶ ἐμοὶ βε-
βιωμένα παρ' ἄλλω καὶ μὴ πικρῶς, Αἰσχίνη. Εἴτ' ἐρώτη-
σον τετρασὶ πλὴν ὁποτέρου τύχῳ ἀν' ἑλοῖθ' ἕκαστος αὐ-
τῶν. Εδίδασκες γραμματεῖα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων· ἐτέλεις, ἐ-
γὼ δ' ἐπελούμι· ἐχόρευες, ἐγὼ δ' ἐχορήγην· ἐγραμ-
μάτευες, ἐγὼ δ' ὀκκλησίαζον· ἐπειταγωνίζεις, ἐγὼ δ'
ἐθώρου· ἔξεπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύειπτον· ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν
πεπολίτευσα πάντα, ἐγὼ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος.
Εἰς τὰ ἄλλα. Ἀλλὰ νυνὶ τήμερον ἐγὼ μὲν, ὑπὲρ τοῦ σε-
φανωθῆναι, δοκιμάζομαι, τὸ δὲ μηδοπιῶν ἀδικεῖν ἀνωμο-
λόγηται. Σοὶ δὲ συκοφάντη μὲν εἶ) δοκεῖν ὑπάρχει
κινδυνεύεις δὲ, εἴτε δεῖ σε ἐπὶ τοῦτο ποιεῖν, εἴτε ἤδη
πεπαῦσθαι, μὴ μεταλαβόντα τὸ πέμπτον μέρθ· τῆς
ψήφων. Ἀγαθὴ δὲ (οὐχ ὀραῖς;) τύχη συμβεβιωκώς,
τῆς ἐμῆς ὡς φαύλης κατηγορεῖς. Φέρε δὲ καὶ ταῖς
τῶν λειτουργῶν μαρτυρίαις, ὧν λελειτῆργηκα ὑμῖν, ἀνα-
γνώ

80. Quæ igitur utriusque no-
strum vivendi rationi communia
sunt, velim ut componas, Æschine,
atque inter se conferas, non asperè
(ut *soles*) & ferociter, sed *placi-
dius paulò* atque *sedatiùs*. Deinde
exquiras ab unoquoque horum,
utrum meum sequi institutum an
tuum potius voluerit. Tu litteras
docebas, ego *in ludo* versabar : tu
initiabas, ego initiabar : tu cum
choro saltabas, ego ludos edebam :
tu scribe eras, ego concionabar :
tu histrio, ego spectator : tu ex-
plodebaris, ego exhibilabam : tu
hostium rem gessisti, ego patriæ.
Alia prætermitto. Verum *qualem*

me antehac præstiterim, hodierno
die, ed quod coronâ sim donatus,
exploratè perspectum est : neque
quisquam inter hos omnes est, qui
nihil à me iniquè gestum esse non
confiteatur. Tibi verò quando
contigit ut ab omnibus calumnia-
tor habearis, venis tamen in peri-
culum, utrum adhuc calumniari de-
beas, an ab incepto desistere, cum
quintam suffragiorum partem non
assecutus sis. Jamne vides, *Æ-
schine*, quàm secundâ per totam vi-
tam fortunâ usus, meam tanquam
adversam criminaris. Profer verò
testimonia publicorum munerum,
quibus ego perfunctus sum ; reci-
tabo

γινώ πάσας· ὡς ἀνάγνωθι δὴ ἡμῖν καὶ σὺ τὰς ῥήσεις αὐτῶν ἐλυμγείνῃς·

* Ἡκω λιπὼν κευθμῶνα καὶ σκότῃ πύλας.

καὶ, Κάκ' ἀγγελῶν μὴ ἴσθι μὴ θέλοντά με.

Καὶ χακὸν χακῶς σε μάλιτα μὲ Ὁ Θεοί, ἔπειτα δὲ ὁ τοι πάντες ἀπολέσθαι, πονηρὸν ὄντα πολίτῃ, καὶ ὡρδότην, καὶ τριταγωνιστήν. Λέγε τὰς Μαρτυρίας.

M A P T Y P I A I.

πα'. Εν μὲ ποίνω τοῖς ὡρδῇ τὸ πόλιν, τοῖς πόλιν. Εν δὲ τοῖς ἰδίοις, εἰ μὴ πάντες ἴτε ὅτι κοινὸς καὶ φιλένθρωπος, καὶ τοῖς δεομύοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ καὶ ὁδὲν ἀν' εἶποιμι, ὁδὲ ὡς ἀρχομῶν ἀν' ὡρδῇ τῶν ὁδεμῶν μαρτυρίας, ὅτ' ἐπιναις ὅκ τῶν πολεμῶν ἐλυσάμην, ὅτ' εἰ ποῖ θυγατέρας συνεξέδωκα, ὅτε τὸ τοῖς πόλιν ὁδὲν. Καὶ ὡς ὅτ' ὡρδῇ πῶς ὑπέληφα, ἐγὼ νομίζω τὸν μὲ ὡρδῇ παρόντα δεῖν μεμνηθῆναι ὡρδῇ πάντ' αὐτὸν, τὸν δὲ ποῖσαντα ὡρδῇ ὡρδῇ μεμνηθῆναι· εἰ δὲ

* Εὐεπιδ. Εὐεπιδ.

tabo vobis omnia : tuque adeo, *Æschine*, versus istos è contrario profer & jam lege, quos olim, cum *histrion* esses, malâ recitatione depravabas ;

Adsum relictis inferorum sedibus,

Sciasque mala me ferre tristem nuntia.

At te, omnium hominum perniciosissime, primum Dii immortales, deinde hi omnes deperdant, malum civem, malum proditorem, malum tertiarum partium *histrionem*. Recita Testimonia.

TESTIMONIA.

81. In iis igitur, quæ ad civitatem pertinent, talis extiti : quod verò ad res privatis spectant, si non omnes me humanum, facilem, & liberalem esse cognovistis, ego quidem taceo : neque est cur quicquam de meipso dicerem, earumve rerum testimonia proferrem, non siquos ab hostibus redemerim, nec siquarum filias in matrimonium collocârim, nec siquid simile fecerim. In eâ enim sententiâ semper perstiti, quòd siquis beneficium acceperit, id omni tempore memoriâ debeat retinere ; si contulerit, statim oblivisci : si modò illum

τὸ μὲν ζητοῦν, τὸ δὲ μὴ μικροψύχῃ ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπων. Τὸ δὲ πᾶς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομνήσκων καὶ λέγων, μικρὸν δεῖν ὁμοίον ὅτι τῷ ὀνειδίζειν. Οὐ δὲ ποιήσω τοῦτον ὁδόν, οὐδὲ πρσαχθήσομαι, ἀλλ' ὅπως ποθ' ὑπεύλημμαι φεῖ τέτων, ἀρκεῖ μοι.

πβ'. Βούλομαι δὲ τῷ ἰδίων ἀπαλλαγῆς ἐπὶ μικρᾷ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν περὶ τῶν κοινῶν. Εἰ μὲν γὰρ ἔχεις, Αἰσχίνῃ, τῶν ὑπὸ τουτονὶ Ἡλίου εἰπεῖν ἀνθρώπων, ὅστις ἀπὸ τῆς Φίλιππου πρῶτερον, καὶ νῦν τῆς Α-λεξάνδρου διωγαθείας γένηται, ἢ τῶν Ἑλλήνων, ἢ τῶν Βαρβάρων, ἔγωγε συγχωρᾷ σοι, τίς ἐμὲ εἴτε τύχην, εἴτε δυστυχίαν ὀνομάζειν βούλει, πάντων ἀπὸ γένεσθαι. Εἰ δὲ καὶ τῶν μηδεπώποτ' ἰδόντων ἐμὲ, μηδὲ φωνῶν ἀκηκόωντων ἐμοῦ, πολλοὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασιν, μὴ μόνον κατ' ἀνδρα, ἀλλὰ καὶ πόλεις ὅλας καὶ ἔθνη, πόσω διχαρότερον καὶ ἀληθέστερον, τίς ἀπᾶν-

illum oporteat viri boni, hic non jejuni animi & angusti officium præstare. Privata verò beneficia commemorare & frequenter jactare, mihi videtur penè idem esse atque exprobare. Quare ego nihil tale facturus sum, neque *ul-
lus unquam oratione aut maledicto ad hoc faciendum* adducar: sed qualiscunque tandem in iis rebus de me hominum sit opinio, mihi sufficit.

82. Jam verò à privatis rebus digrediens, pauca adhuc de publicis ad vos dicam. Enimvero, Æschine, siquem mortalium quos

Sol noster aspicit seu Græcorum seu Barbarorum, proferre possis, qui olim à Philippi, & nunc ab Alexandri dominatu incolumis vixerit, esto: ego tibi concedam & tecum sentiam, meam sive fortunam, sive infelicitatem mavis nominare, omnium malorum causam extitisse: fin & multi eorum qui nunquam me viderunt, neque vocem meam audierunt, multis magnisque calamitatibus involuti sunt, neq; privati solum homines, sed & totæ simul civitates, immo verò & gentes *incredibilia mala pertulerunt*, quantum justius sanè &

ἀπάντων (ὡς ἔοικεν) ἀνθρώπων τύχῃ κοινῷ, καὶ
φορᾷ πῶς πραγμάτων χαλεπῷ, καὶ οὐχ οἷαν ἔδει,
τούτων αἰτία ἡγεῖσθαι; Σὺ τοίνυν ταῦτα ἀφείς, ἐμέ
Ⓜ ὡς τοι τοις πολιτευόμενοι ἀπᾶ· καὶ ταῦτ' εἰ-
δώς, ὅτι καὶ εἰ μὴ τὸ ὅλον, μέρῳ γ' ὑπεβάλλει
τῆς βλασφημίας ἅπασι, καὶ μάλιστα Σοί. Εἰ μὲν
— γὰρ ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν αὐτοκράτωρ ὢν περὶ τῶν πραγ-
μάτων ἐβουλόμην, ὡς ἂν τοῖς ἄλλοις ῥήτορσιν ὑ-
μῖν ἐμέ ἀπᾶσθαι· εἰ δὲ παρῆτε μὲν οἱ ταῖς ἐκκλη-
σίας ἀπάσης αἰ, οἱ κοινῷ δὲ τὸ συμφέρον ἢ πό-
λις προσηύξει σκοπεῖν, πᾶσι δὲ ταῦτ' ἐδόκει τότι
ἀεὶ εἶναι καὶ μάλιστα Σοί, (οὐ γὰρ ἐπ' εὐνοίᾳ γ'
ἐμοὶ παρεχόμενος ἐλπίδων, καὶ ζήλου, καὶ πᾶν, ἀ-
πάντα προσὴν τοῖς τότε πρακτομένοις ὡς ἐμοῦ, ἀλ-
λὰ τῆς ἀληθείας ἡρώμενος δειλονόπῃ, καὶ τῷ μηδὲν ἔ-
χειν εἰπεῖν βέλπον) πᾶς οὐκ ἀδικεῖς καὶ δεινὰ ποιεῖς,

τῷ τοις

verius esset, communi (utī vide-
tur) omnium hominum fortunæ,
sævoque cuidam & exitioso rerum
cursui imputare quod hæc conti-
gerint? Tu verò hanc viâ penitus
declinatâ, me in culpâ ponis, quo-
niam unus ex iis eram qui Rem-
publ. hanc administrabant: idque
cùm scias, si non totam, at certè
ratam partem tui criminis ac ma-
ledicti, cùm ad omnes, tum ad te
maximè redundare. Nam si ego
summo imperio ac potestate fre-
tus, de hisce rebus meum solius
consilium secutus essem, vobis aliis
Oratoribus liquisset me reprehē-
dere, atque in iudicium vocare: si

verò vos in omni concione sem-
per adfuitis; si omnibus hæc ci-
vitas pariter permittit, ut de com-
muni utilitate publicè deliberare-
tis; si denique res istæ quas ego
gessi cùm omnibus tum præser-
tim tibi, *Æschine*, utilissimæ vi-
debantur? (non enim ullâ bene-
volentia adductus mihi tunc per-
misisti ut spes honestas alerem,
laudes honoresq; consequerer, quæ
omnia meis rebus gestis meritò
debebantur; sed partim veritate
ipsâ convictus *hoc fecisti*, partim
etiam quòd nihil melius haberes
quòd posses dicere) nonne im-
probissimè foedissimeque agis, qui
nunc

τούτοις νυν ἐγκαλῶν, ὧν τότε οὐκ εἶχες λέγειν βελτίως
 πγ'. Παρὰ μὲν τοίνυν τοῖς ἄλλοις, ἔγωγ' ὁρῶ πᾶσι
 ἀνθρώποις διωριζόμενα καὶ τεταγμένα πῶς τὰ τοιαῦτα. Α-
 δικεῖ τις ἐκόν; ὀργὴ καὶ πμωρία κατ' αὐτῶν. Ἰξήμαρτέ τις
 ἄκων; συγγνώμη ἀντὶ τῆς πμωρίας τούτων. οὔτε ἀδικῶν τις,
 οὔτ' Ἰξαμαρτάνων, εἰς τὰ πᾶσι δοκῶντα συμφέρειν ἑαυτὸν
 δὲ, ὃ καὶ κέρηκε μὴ ἀπάντων; οὐκ ὀνειδίζειν ὅδ' ἐλοι-
 δορεῖσθαι πρὸ τοιούτων δίκαιον, ἀλλὰ συνάχθεσθαι. Φανή-
 σεται τοίνυν ταῦτα πάντα ἔτι, ὃ μόνον οὐ τοῖς νόμοις,
 ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτῇ τοῖς ἀγράφοις νομίμοις καὶ τοῖς ἀν-
 θρωπίνοις ἤθεσι δίδωκεν. Αἰσχίνης τοίνυν ποσῶτον ὑπερ-
 βέβληκεν ἅπαντας ἀνθρώπους ὁμότητι καὶ συκοφαντίᾳ,
 ὥστε καὶ ὧν αὐτὸς ὡς ἀτυχημάτων ἐμέμνητο, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ
 κατηγορεῖ.

πδ'. Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὡς αὐτὸς ἀπλῶς καὶ
 μετ' εὐνοίας πάντας εἰρηκῶς τοὺς λόγους, φυλάττειν ἐμὲ
 καὶ

nunc ista in culpâ ponis, quibus
 nihil tunc melius aut utilius sua-
 dere potuisti?

83. Apud alios profectò homi-
 nes video hæc jura omnibus esse
 definita atque aptè descripta. Ma-
 lum quis patravit voluntariè? ei
 Populus irascitur, & poenas infli-
 git: peccavit quis invitus? ve-
 niam pro supplicio impetrat: ne-
 que malum quis consultò patravit,
 nec invitus peccavit, sed cùm iis,
 quæ utilia fore omnes existima-
 bant, operam impendit, minùs ta-
 men feliciter successit? huic sanè
 non æquum est casus publicos ex-
 probare & obijcere, sed eodem

potiùs cum illo mœrore affici, at-
 que unà ingemiscere. Atque hæc
 sanè ita se habere non solum Le-
 ges scriptæ declarant, verùm ipsa
 etiam Natura legibus non scriptis
 eadem definiit, inque commu-
 nem hominum consuetudinem
 traduxit. Æschines igitur crude-
 litate & calumniandi amore om-
 nes homines adeò superat, ut, quæ
 ipse tanquam calamitates comme-
 morat, etiam de iis me solum cri-
 minetur.

84. Et præter alia, *Athenienses*,
 quæ iste, quasi simpliciter, planè,
 atque optimo erga vos animo om-
 nia dixisset, de me effudit, etiam
 de

καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ παρὰ τὸν νόμον ἔ-
 ξαπατήσω, δεινὸν, καὶ γρήτα, καὶ σοφιστήν, καὶ τὰ ποι-
 αῦτα ὀνομάζων. Ως ἐὰν πρὸς τὸν πρὸς τοὺς
 ὄνθ' ἐαυτῷ πρὸς ἄλλου, καὶ δὴ ταῦτ' οὕτως ἔχοντα,
 καὶ οὐδέποτε τοὺς ἀκούοντάς σκέφομενός τις ποτ' αὐτὸς
 ὅτιν ὁ ταῦτα λέγων. Εγὼ δὲ οἶδ' ὅτι γινώσκετε τοῖ-
 τον ἅπαντες, καὶ πολὺ πούτῳ μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ νομίζε-
 τε ταῦτα προσεῖναι. Καὶ ἐκείνο δ' εὖ οἶδ', ὅτι πᾶσι
 ἐμὴν δεινότητα --- (ἔγω γάρ· καὶ τοὶ ἔγωγε ὅρα τῆς
 τῆς λεγόντων διωάμεως τοὺς ἀκούοντάς τὸ πλεῖστον μέ-
 ρος κυρίως ὄντας· ὡς γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀποδέξησθε, καὶ
 πρὸς ἕκαστον ἔχητ' εὐνοίας, οὕτως ὁ λέγων ἔδοξε προ-
 εῖν) εἰ δ' οὕτω ὅτι καὶ πρὸς ἐμοὶ τις ἐμπειρία τοιαύ-
 τη, ταύτῃ μὲν εὐρήσετε πάντες ἐν τοῖς κοινοῖς ἔξε-
 παζομένῳ ὑπὲρ ὑμῶν αἰ, καὶ οὐδαμῶς κατ' ὑ-
 μῶν, οὐδ' ἰδίᾳ. Τὴν δὲ τούτου, τοῦναντίον· οὐ μὲν

909

de hoc vos cavere hortabatur, ne
 a callido verborum aucupio vo-
 bis imponerem, b vehementem
 me & acutum, c veteratorem,
 d subdolum sententiarum artifi-
 cem, & his similia appellans:
 quasi verò si quis, eò quòd priorem
 dicendi locum obtinuerit, alteri
 objiciat quod de seipso aptius dici
 poterat, ita revera sit futurum;
 quasi etiam auditores non essent
 inquisituri, qualis tandem is ipse
 sit, qui ista in alterum dicat. Ego
 verò nullus dubito, quin & vobis
 hunc ipsum esse jampridem per-
 spectum, vosque etiam arbitrari
 probra hæc, quibus me impudenter

affecit, in ipsum potius quàm in
 me convenire. Neque illud me
 fugit, quæcunque tandem mihi sit
 in dicendo vis -- (demon enim esse
 aliquam: at ego sanè perspicio
 dicentium facultatem magnà ex
 parte auditorum potestati submis-
 sam esse; quali enim animo qua-
 lique benevolentia vos peroran-
 tem excipitis, talis de illius sapi-
 entia prudentiaq; existimatio est)
 siqua igitur & mihi sit hujusmodi
 exercitatio dicendi, hanc vos in
 rebus publicis pro vestro com-
 modo versatam esse reperietis, &
 nunquam vobis ullâ in re (ne pri-
 vatâ quidem) obfuisse. At verò
 istius

ιον πρὸ λέγειν ὑπὲρ τῆς ἐχθρῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐ-
 λύπισέ π τοῦτον, ἢ πρὸς ἐκέρυσέ που, κατὰ τούτων.
 Οὐ γὰρ αὐτῇ δικαίως, οὐδ' ἐφ' ἃ συμφέρει τῇ πό-
 λει, ζητῶται. Οὔτε γὰρ πρὸ ὀργῆς, οὔτε πρὸ ἐχθρῶν,
 οὔτε ἄλλο ὅδ' ἐν τῇ τοιούτων, ὅ καλὸν καὶ ἀγαθὸν πο-
 λίτῳ δὲ τοὺς ὑπὲρ πῶν κοινῶν εἰσεληλυθότας δικαστὰς
 ἀξιουῖ αὐτῶν βεβασιῶν, οὐδ' ὑπὲρ τούτων εἰς ὑμᾶς
 εἰσέινα· ἀλλὰ μάλιστα μὴ μὴ ἔχειν ταῦτ' ἐν τῇ φύ-
 σε· εἰ δ' ἄρα ἀνάγκη, πρὸς καὶ μετέως ἀφαι-
 ρήσιν ἔχειν.

πέ. Ἐν τίσιν οὖν σφοδρῶς εἶναι ὅ πολίτευόμενοι καὶ
 ὅ ῥήτορες δέ; ἐν οἷς τῆς ὅλων π κινδυνεύεται τῇ
 πόλει, καὶ ἐν οἷς πρὸς τοὺς εἰσπείρους ὅτι π πρὸ Δι-
 κῆς ἐν τούτοις. Ταῦτα γὰρ γενναίου καὶ ἀγαθοῦ πολίτου.
 Μηδενὸς δὲ ἀδικήματος πώποτε δημοσίᾳ, πρὸς δὲ
 μηδ' ἰδίᾳ, δίκῃ ἀξιώσαντα λαβεῖν πρὸ ἐμοῦ, μήθ' ὑπὲρ
 τῆς

iftius eloquentiam vobis semper
 adversatam esse compertum habe-
 bitis, non eò solum quòd pro ini-
 micis nostris verba fecerit; verùm
 etiam quòd si quis animum ejus
 aliquo modo offenderit, orationis
 acumen contra illum statim con-
 versurus sit. Neque enim dicendi
 peritiā suā rectè utitur, ne in iis
 quidem quæ ad Reipubl. utilita-
 tem spectant. Namque haud bo-
 num civem liberalemque decet, à
 iudicibus, qui de publicis commo-
 dis convenerunt, id petere, ut
 iram, inimicitias, aut aliud quid
 simile cum aliquo susceptum ex-
 pleant ipsi & confirment, neq; tali

de causâ quenquam in jus vocare:
 sed potius operam dare, ne istius-
 modi affectu omnino sint præditi;
 sin id fieri non possit, tamen in-
 genio illo Naturâ nimis iracundo
 consilio ac sapientiâ moderari.

85. Quibus igitur in rebus ve-
 hementia ab Oratore & Reipubl.
 administratore requirenda est? in
 iis certè, cùm de rerum summâ pe-
 riclitatur civitas, cùmque aliquid
 populo cum hostibus intercedit.
 Hoc enim est boni atque generosi
 civis munus, hæ sunt partes. Ille
 autem qui cùm de nullo unquam
 crimine publico, addam etiam nec
 privato, pœnas à me postulat nec
 que

τὴ πόλεως, μήθ' ὑπὲρ αὐτῷ, περὶ τῶν ἐπαίνων κατηγορεῖται
 νῦν ἡκεῖν συνεσκευασμένον, καὶ τοσούτοις λόγοις ἀνηλω-
 — κείαι, ἰδίας ἔχθρας, καὶ φθόνου, καὶ μικροψυχίας ὅτι ση-
 μείον, ὁσδεῖος χρηστοῦ. Τὸ δὲ δὴ καὶ τὰς πρὸς ἐμὲ αὐ-
 τὸν ἀγῶνας εἰσαίνει, νῦν ὅτι τὸν δ' ἡκεῖν, πᾶσαν ἔχει
 κακίαν.

πρ'. Καὶ ἔμοιγε δοκεῖς ἐκ τούτων, Αἰσχίνῃ, τῶν λόγων, ὅτι-
 — δεξίν τινα φωνασκίας βυλόμηνος ποιήσας, τῷτον προελέ-
 σθαι τὸν ἀγῶνα, ἐκ ἀδικήματος ὁσδεῖος λαβεῖν πμωρίαν.
 — Επὶ δ' ἔχ' ὁ λόγος ἑρῆδους, Αἰσχίνῃ, τίμιον, καὶ ὁ τόνος
 τὴ φωνῆς, ἀλλὰ ὅταν ταῦτα θεωρεῖσθαι τοῖς πολλοῖς, καὶ τὸ
 τὰς αὐτὰς μισεῖν καὶ φιλεῖν, ὥσπερ ἂν ἡ πατρίς. Οὗτος ἔτι
 ἔχων τὴν ψυχὴν, ἔτι ὅτι εὐνοία πάντ' ἐρεῖ. ὁ δ' ἀφ' οὗ ἡ
 πόλις θεωρεῖται τινα κίνδυνον ἑαυτῇ, τούτους θεραπεύων, καὶ
 ὅτι τὴ αὐτῆς ὁρμεῖ τοῖς πολλοῖς. Οὐκ ἔστι οὐδὲ τὴ ἀσφαλείας
 τὴ αὐτὴν ἔχει θεωροδοκίαν. Ἀλλ' ὅρα, ἐγὼ ταῦτα καὶ συμ-
 ροντα

quæ civitatis nomine nec suo, nunc
 deditâ operâ paratus venit ut lau-
 des meas & coronam criminando
 auferat, atque ideo tamdiu in di-
 cendo immoratus est: *iste* (*in-*
quam) privatæ similitudinis & in-
 vidiae atque animi pusilli indicium
 præbet, nullius certè probitatis.
 Nullâ verò prius mecum habitâ
 contentione, nunc *post tam longum*
intervallum hanc litem intendere,
 facinus est omnium nequissimum.

86. Etenim ex iis, quæ dixisti,
 mihi videris, Æschine, iudicium
 hoc instituisse ut exercendæ vocis
 artem venditares, non ut injuriæ

alicujus pœnas postulares. In Ora-
 tore autem non eloquentia aut vo-
 cis contentio spectanda est; sed
 iisdem cum populo consiliis, iis-
 dem cum patriâ hostibus atque a-
 micis uti, hoc est laudabile. Quis-
 quis enim eo est animo, amicè om-
 nia atque benevolè loquetur. Qui
 verò eos, à quibus periculi aliquid
 sibi instare multò antè videt civi-
 tas, omni obsequio colit, non eâ-
 dem, quâ populus nititur anchorâ:
 itaque neque eandem habet spem
 salutis. Videſne verò *quantum* *is*
sem dissimilis? Ego enim eadem
 commoda, atque hi omnes, mihi pro-

εὐλὰ εἰλόμην τε τοῖσι, καὶ ὅθεν ἔλαίρετον ὃ δὲ ἴδιον πεποίημα. —
 Ἀρ' οὖν οὐδὲ Σὺ; καὶ πῶς; ὅς ἐθέως μὲν ἢ μάχην ὠρεσθε-
 τὴς ἐπορεύεσθαι Φίλιππον, ὅς ἡμεῖς δὲ ἐκείνοις τοῖς ἡε-
 νοῖς συμφορᾷ αἴτιος τῇ πατρίδι· καὶ ταῦτ' ἀνέμμενος πάντα
 ἢ ἐμπεραθεν ἡρόνον ταύτῃ τὴν ἡείαν, ὡς πάντες ἴσασι.

πρ'. Καὶ τοι τίς ὁ ἢ πόλιν ἔλαπατων; ὅχι ὁ μὴ λέγων
 ἂ φρονεῖ; πῶς δὲ ὁ κήρυξ καταστραταὶ δικαίως; καὶ πῶς τοι εἶπας;
 Τί δὲ μείζον ἔχεις πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἀδίκημα κατ' ἀνδρὸς ῥήτορος, —
 εἰ μὴ ταῦτα καὶ φρονεῖ καὶ λέγει; Σὺ τοίνυν τοιούτος εὐρέθης,
 εἶτα σὺ φθέρῃ, καὶ βλέπῃς εἰς τὰ τεκνῶν ὠρέσσωπα πολυμῆς;
 Πότερ' ὅχι ἡγῇ γνώσκῃς αὐτὸς ὅστις εἶ; ἢ ποσὸν ὕπνον καὶ λή-
 θην ἀπαύει, ἔχειν ὥστ' ὁ μεμνηθεὶς τὸς λόγους, ὅς ἐδημηγόρει
 ἐπὶ τῷ Δῆμῳ, καταρώμενος καὶ διομνύμενος μηδὲν εἶναι σοὶ καὶ
 Φιλίππῳ ὠρεῖσθαι, ἀλλ' ἐμὲ ἢ αἰτίαν σοὶ ταύτῃ ἐπάγειν, ἢ
 ἰδίαν ἐνεκεν ἔχθρας, ὅτι ὅτι ἀληθῆ; Ως δὲ ἀπηγγέλλῃ τα-
 χροῦ ἢ μάχῃ, ὅθεν τέτων φροντίδας, εὐθὺς ὠμολόγῃς καὶ προσε-
 ποιῇ

proposui; neque quicquam pro-
 prium atque peculiare reservavi.
 Tune idem potes jactare, qui sta-
 tim post pugnam ad Philippum,
 ærumnarum omnium eo tempore
 civitati auctorem, legatus es pro-
 fectus? idque cum prius semper
 manus illud recusasses.

87. Equidem quis est qui civita-
 tem prodit? nonne ille qui, quæ
 in animo habet, non enunciat?
 Quem meritò execrari potest præ-
 co? nonne hominem his moribus
 imbutum? Quid enim gravius
 contra Oratorem afferri potest
 crimen, quàm quòd non eadem

cogitet atque enunciet? Tu igi-
 tur, hujusmodi *Orator* compertus,
 nunc denique verba facere atque
 os horum vultumque contueri
 sustines? Anne arbitraris his oc-
 cultum esse qui sis? an tantum iis
 somnum atq; veterum obrepfisse
 existimas, ut non meminerint ver-
 ba illa, quæ apud populum habu-
 isti, cum perniciem tibi precare-
 ris, & jures, nihil tibi cum Phi-
 lippo esse commune? Postquam
 verò nuntiatus esset nobis prælii
 exitus, nihil quicquam de iis sol-
 licitus, statim in propatulo ami-
 citiam tibi atque hospitium cum

πειθ' φιλίαν ἔξ ξενίαν εἶνά σοι πρὸς αὐτόν. τῇ μοθαρ-
νία ταῦτα μεταπήμεν' οὐκ οὐνόματα. Εκ ποίας γάρ
ἴσης ἢ δικαίας πρὸς φάσεως, Αἰσχίνῃ, τῷ Γλαυκοθέας
τῆς τυμπανιστείας, ξένῳ, ἢ φίλῳ, ἢ γνώειμ' ἢ
φίλιππῳ; ἐγὼ μὲν οὐχ' ὀρώ. ἀλλ' ἐμοιῶντος ὅτι
τῷ τῷ τῷ συμφέροντα ἀφαιρείειν. Ἀλλ' ὅμως οὐ-
τω φανερώς αὐτοῖς εἰλημμένῳ πρὸς δόξης, καὶ κατὰ
σαυτοῦ μινυτής ὅτι τοῖς συμβᾶσι γεροντός, ἐμοὶ λοι-
δορῇ, καὶ οἰεομένης ταῦτα, ὧν πάντας μᾶλλον αἰτίους εἰ-
ρήσεως, ἢ ἐμέ.

πή. Πολλὰ ἔχει καὶ ἐν μεγάλοις ἢ πέλις, Αἰσχίνῃ, ἔχει προ-
εἰλετο ἔχει κατάρθρωσε δι' ἐμῶν, ὧν ἔκ ἡμνημόνησε. σημῆον δὲ
χειρῶν ὅτι ὁ Δῆμος τ' ἐρῶντ' ὅτι τοῖς τετελευτηκόσι
πρὸ αὐτὰ τὰ συμβᾶντα, ἔχει Σὲ ἐχειροτόνησε προβληθέν-
τα, ἔχει ὡς εὐφρων ὄντα, οὐδὲ Δημάδιον, ἄρτι πεποινηκότα
τ' εἰρήνην, ἔχει Ἡγήμωνα, ἔχει ἄλλον ὑμῶν οὐδένα, ἀλλ'
ἐμέ.

eo constitutum fuisse profitebaris, operâ mercenariâ nomina hæc transferens & commutans. Quæ enim æqua aut iusta potest afferri ratio, ob quam Æschini, Glaucothææ tympanistrixæ filio, hospes aut amicus aut etiam vel notus esset Philippus? Ego quidem video nullam. Sed mercede ab eo conductus es, ut horum commoda interverteres atque pessundares. Sed tamen, quanquam ita manifestè ab his in proditione deprehensus es, quanquam Tu ipse post rerum exitus indicium in te fecisti, mihi tamen convitiaris ea-
que exprobras, quorum quemlibet

citiùs quàm me auctorem fuisse invenies.

88. Multas quidem res pulchras & præclaras, Æschine, meis usâ consiliis instituit prospereque gef-
fit civitas; quarum non adhuc oblita est: cujus quidem rei hoc erit argumentum; quod populus cum deligere vellet aliquem qui mortuorum laudes celebraret, iis ipsis diebus quibus recens erat cla-
dis acceptæ memoria; non te, qui designatus eras, quique vocis suavitatem præcelluisti; non Demadem, qui nuperrimam pacem fecit; non Hegemona, neque quenquam alium è vobis deligebat, sed me.

ἐμέ. καὶ παρελθόντες Σοφ καὶ Πυθοκλέους ὡμῶς καὶ ἀναδῶς (ὦ Ζεὺ καὶ Θεοὶ) καὶ κατηγερευόντων ἐμοὺ ταῦτα, ἀ καὶ σὺ νυνί, καὶ λοιδορουμένων, ἐπ' ἄμεινον ἐχειροτόνησεν ἐμέ. Τὸ δ' αἶπον ὅκ' ἀγνοεῖς μὲν, ὅμως δὲ φράσω σοι καὶ ἐγώ. Ἀμρότερα ἤδεσαν αὐτοὶ τίω τ' ἐμὴν εὐνοίαν καὶ πρῶμIAN, μὴ ἢ τὰ πρᾶγματ' ἐώραθην, καὶ τίω ὑμετέραν ἀδικίαν· ἀ γὰρ εὐφρονούμενοι τῇ πρᾶγματων ἡρνεῖσθε δισμύνομενοι, ταῦτ' ἐπὶ οἷς ἐπίμασεν ἡ πόλις, ὡμολογήσατε. Τοὺς οὖν ὅτι τοῖς κοινοῖς ἀτυχήμασιν ὧν ἐφρόνου λαβόντες ἄδειαν, ἐχθροὺς μὲν πάλα, φανεροὺς δὲ πᾶσι ἡγήσαντο αὐτοῖς γεγενῆσθαι· εἴτα καὶ προσήκειν ὑπελάμβανον τ' ἐρῶντα τότε ὅτι τοῖς τετελευτηκόσι, καὶ τ' ἐκείνων ἀρετῇ κοσμήσοντα, μὴ ὁμωρόφιον, μὴ ὁμόσπονδον γεγενημένων (εἰ) τοῖς πρὸς ἐκείνους πρᾶξαζαμένοις· μηδ' ἐκεῖ μὲν κωμάζειν καὶ παμνίζειν ὅτι ταῖς τ' Ἑλλήνων συμφοραῖς μὲν τ' αὐτοχείρων ἔφονε,

me. Cumque Pythocles tecum unā impudenter (per Deos immortales) atque immaniter prodissset, meque iisdem de rebus, atque Tu nunc, accusasset & convitiis proscidisset; tantū propensius me creabat populus. Cujus quidem rei causam licet tu minimè nescias, ego tamen jam exponam. Nōrant illi quidem omnes tam meam erga ipsos benevolentiam, meamque in agendis rebus alacritatem & diligentiam, quā vestram improbitatem. Quæ enim, cum lætè prospereque cederent res nostræ, jurejurando interposito negastis, eadem jam, cum in

adversa incideret civitas, professi estis. Eos igitur qui in communibus ærumnis cogitationum suarum licentiam atque securitatem sibi promittebant, inimicos quidem jampridem fuisse, tum autem deprehensos atque detectos arbitrabatur civitas; atque expedire censebat ut ille, qui mortuorum virtutes oratione celebraret, eorum, quibuscum pugnatura erat, neque familiaris esset neque fœderatus: neque eos, qui illic unā cum iis, qui internecionis auctores fuerunt, propter Græcorum æumnas luxuriosè comessati essent, hymnosque in Deorum lau-

φόνος, δεῦρο δ' ἐλθόντας τιμᾶσθαι· καὶ μηδὲ τῇ φωνῇ σακρῆναι ὑποκρινομένους τὸ ἐκείνων τύχην, ἀλλὰ τῇ ψυχῇ συναλγεῖν.

πθ'. Τὸτο δ' ἐώρων παρ' ἑαυτοῖς καὶ παρ' ἐμοί, ὡς δὲ δ' ὑμῖν ἔ· ἀλλὰ ταῦτ' ἐμὲ ἐχειροτόνησεν, καὶ ἔχ' ὑμᾶς. Καὶ ἔχ' ὁ μὲν Δῆμος ἔπος· Ὁ δὲ τὶ τελευτηκότων πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὥστε τὸ Δῆμος τότε αἰρεθέντες ὅτι ταῖς ταφῇς, ἄλλως πως· ἀλλὰ δεόν ποιεῖν αὐτοὺς τὸ πείθειν, ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τὶ τελευτηκότων, ὥστε πᾶσι εἰώθε γίνεσθαι, τὸτ' ἐποίησεν παρ' ἐμοί· εἰκότως· γίνεαι μὲν γὰρ ἕκαστος ἐκείνῳ μᾶλλον οἰκεῖται ἢ ὑμῶν, κοινῇ δὲ πᾶσιν οὐδεὶς ἐγκυτέρῳ· ὡς γὰρ τὸ ἐκείνους σπῆναι, καὶ καταρτῶσαι μάλιστα διέφερεν, ἔστι καὶ παρόντων, ἀ' μή ποτ' ὄφελον, τὸ ὑπὲρ πάντων λύπης πλεῖστον μετέιχε. Λέγε δ' αὖτε τὸτο τὸ ὀπίγραμμά, ὃ δημοσίᾳ θετέλετο ἡ πόλις αὐτοῖς ὀπιγράψαι· ἵν' εἰδῆς, Αἰσχίνη, καὶ εἰ αὖτε τῷ, σαυτὸν ἀγνώμονα καὶ συκοφάντην ὄντα, καὶ μαρτυρῶν. Λέγε.

ΕΠΙ-

dem cantassent, huc demum reverbos honore affici putabat: neque fictâ voce & fletu simulato eorum clades lamentari oportere, sed ex animo cum ipsâ lugere.

89. Quod cum in se, tum in me præsertim, in vobis verò minime ineffe videbat populus; itaque me, non vos huic muneri præfecit. Nec solum à populo ita factum est; sed neque mortuorum patres & fratres, ad funus celebrandum à populo creati, aliter fecerunt: cum enim eos epulum dare oporteret, hoc ipsum tanquam apud mortuorum familiarem atque affinem, quemadmodum alia ejus-

modi fieri solent, apud me instituendum voluerunt. Affinitate enim singuli singulis conjunctiores erant, quam ego; communiter autem nemo illis me erat propinquior: cujus enim maxime intererat, ut ii incolumes servarentur, remque feliciter gererent, is, cum cladem eam (quam utinam nunquam passi fuissent) acceperant, doloris maximam partem sustinebat. Recita verò homini illud Epigramma, quod iis publicè inscribi decrevit civitas: ut ex hoc etiam intelligas, Eschine, te calumniatorem esse, atque nebulonem nequissimum. Recita.

EPI-

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Οἶδε πάτρας ἔνεκα σφετέρας, εἰς δ' ἔπειν ἔθεντο

Ὀπλά, καὶ ἀντιπάλων ὕβριν ἀπεσκέδασαν.

Μαρνάμηναι δ' ἀρετῆς καὶ δέματος, οὐκ ἐράϊωσαν

Ψυχάς, ἀλλ' αἰδῶ κοινὸν ἔθεντο βράβειν,

Οὐνεκεν Ἑλλήων, ὡς μὴ ζυγὸν αὐχένι γέντες,

Δαυλοσύνης τυχερὰν ἀμφὶς ἔχουσιν ὕβριν.

Γαῖα δὲ πατεῖς ἔχει κόλποις τ' πλεῖστα χαμόιτων

Σώματ' ἐπεὶ θνητοῖς οὐκ Διὸς ἤδε κείσις.

Μηδὲν ἀμαρτεῖν ὅστι Θεῶν, καὶ πάντα κατορθῶν

Ἐν βιοτῇ· μοῖραν δ' ἔτι φυγεῖν ἔπορην.

Ζ'. Αἰχμῆς, Αἰσχίνῃ, καὶ ἐν αὐτῇ τέτῳ, ὡς [Τὸ μηδὲν ἀμαρτεῖν ὅστι Θεῶν, καὶ πάντα κατορθῶν;] Οὐ γὰρ συμβέβηκε πῶς ἔκατορθῶν τοὺς ἀγωνιζομένους ἀνέθηκε δυνάμιν, ἀλλὰ τοῖς Θεοῖς. Τί οὖν, ὦ κατάρχα, ἐμοὶ πρὸς τέτων λοιδορῇ, καὶ λέγεις, ἂν σοὶ καὶ τοῖς σοῖς (Α) Θεοὶ πρέψαιαν εἰς

κεφα-

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Hi bello ab Patriam gesto, repu-
lêra retrorsum

Bellantum adversos, Marte fa-
vente, globos:

Ut sese exereret fortis metuenda-
que virtus,

Lucrosum lethi nemo refugit
iter.

Ut Græci arcerent communem e
sinibus hostem,

Nec generent vili colla subacta
jugo.

Horum animas Fatum abripuit;
sed corpora servat

Compōssa in charo patria terra
sinu.

Nil peccare Deum est, rectoque a-
gere omnia cursu;

Sed Fati certa est nec fugienda
manus.

90. Audis, Ἀσχινε, ab hoc ipso Epigrammate, quod [Nil peccare Deum est, rectoque agere omnia cursu?] Nulli nempe suavori aut consiliario militum res gestas prosperandi potestatem permittit, sed Diis immortalibus. Cur igitur, sceleratissime, me de istis calumniaris? cur ista maledicus effutis, quæ in te tuorumque capita Dii, precor, conver-

rant

κεφαλῷ; Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλα κατηρηκότες αὐτοῦ καὶ κατεφυσμένου, ἐν μά-
 λις ἐθαύμασα πάντων, ὅτι τῷ συμβεβηκότων πό-
 τε τῇ πόλει ἀναμνηθεῖς, οὐχ ὡς ἂν εὖνοιας, ἐδὲ δι-
 χαίῃ πολίτης ἔχε τὴν γνώμην, οὐδ' ἐδάκρυσεν, οὐδ'
 ἔπαθεν οὐδὲν τοιούτων τῇ ψυχῇ, ἀλλ' ἐπάρας τὴν φω-
 νὴν, καὶ γρηγῶς, καὶ λαρυγγίζων, ἔφειτο μὲν ἐμοῦ κα-
 τηγορεῖ δηλονόπι, δειγμα δὲ ἔξέφερε κατ' ἑαυτοῦ, ὅ-
 τι ὅτι τοῖς γεγενημένοις ἀνιστοῖς ἐδὲ ὁμοίως ἔχε τοῖς
 ἄλλοις. Καὶ τοὶ τῷ νόμων καὶ τῆς πολιτείας φά-
 σκοντα φροντίζοντες, ὥσπερ οὗτος νυνὶ, καὶ εἰ μὴδὲν
 ἄλλο, τοῦτό γ' ἔχειν δεῖ, τὸ ταῦτά λυπεῖσθαι καὶ ταῦ-
 τὰ χαίρειν τοῖς πολλοῖς, καὶ μὴ τῇ προσηρέσει τῶν κοι-
 νῶν εἰ καὶ τῶν εἰσπρατῶν μέρει πετάχθαι· ὃ σὺ νυνὶ πε-
 ποιηκὼς εἰ φανερός, ἐμὲ πάντων αἵτιοι, καὶ δὲ ἐμὲ εἰς
 πρῶτα φάσκων ἐμπεσεῖν τὴν πόλιν, ὅτι ἀπὸ τῆς
 ἐμῆς

tant? Inter alia igitur infinita, A-
 thenienses, quæ mihi objecit & in
 me confinxit Æschines, unum
 sanè est quod præcipuè demiror,
 quòd cum publicas calamitates,
 quæ Civitati nostræ tunc temporis
 accidebant, pleno ore commemo-
 raret, non eâ mente fuerit, quam
 vir bonus ac justus amansque pa-
 triæ civis præstitisset, non unam
 lacrymam effuderit, neque reve-
 ra intus doluerit; sed elatâ voce,
 geminato gaudio, inflatoque gut-
 ture, putârit quidem mihi crimen
 inferre, dum interea apertum de
 seipso proferret indicium, quali
 tunc animo Reipubl. miseras in-

tueretur, quàm aliorum civium
 dissimili. Et sanè eum, qui Le-
 gibus & Reipubl. administrationi
 omni curâ prospiciendum esse
 adedè frequenter monet, ut istum
 modò Æschinem audiistis eum,
 inquam, (si nihil aliud profiteatur)
 tamen hoc saltèm animo esse o-
 portet, ut de iisdem rebus læte-
 tur, easdemque lugeat, propter
 quas alii gaudent, de quibus alii
 affliguntur; neque publicis re-
 rum gerendarum rationibus con-
 trariam insistat viam: quod pro-
 fectò te, Æschine, fecisse nemo
 non videt, dum me de omnibus
 crimineris, civitatemque in adver-
 sas

ἐμῆς πολιτείας ὅδε ὡραρέσεως ἀρξάμενων ὑπὲρ τοῖς
 Ἑλλήσι βοηθεῖν. Επεὶ ἐμοίγ' εἰ τοῦτο δοθεῖν πρὶ ὑ-
 μῶν, ποσᾶντα δι' ἐμὲ ὑμᾶς ἠναντιῶσθαι τῇ χεραὶ τῶν
 Ἑλλήνων ἀρχῇ ὡραπομένη, μείζων ἀν' δοθεῖν δωρεὰν
 συμπασῶν ὧν τοῖς ἄλλοις δεδώκατε. Ἀλλ' οὐτ' ἀν' ἐγὼ
 ταῦτα φήσομαι (ἀδικοῦμαι γὰρ ἀν' ὑμᾶς) οὐτ' ἀν' ὑμεῖς εὖ
 οἶδ' ὅτι συγχωρήσατε· ὅτις τ' εἰ δίκημα ἐποίει, οὐκ ἀν'
 ἕνεκα τῷ πρὸς ἐμὲ ἔχθρας, τὰ μέγιστα τῶν ὑμετέρων καλῶς
 ἐβλαπτε καὶ διέβαλλεν.

ζα'. Ἀλλὰ τί ταῦτ' ὀπιμῶ, πολλὰ χετλιώπεια
 ἄλλα κατηγορηκότ' αὐτοῦ μαὶ καταψευμένου; Ος
 γὰρ ἐμοῦ Φιλιππισμῶν (ὧ Γῇ καὶ Θεοῖ) κατηγορεῖ,
 τί οὐτ' οὐκ ἀν' εἴποι; Καί τοι, νῆ Ἡρακλέα καὶ
 πάντας τοὺς Θεοὺς, εἴ γ' ἐπ' ἀληθείας δεοὶ σκοπεῖσθαι,
 τὸ καταψεύδεσθαι καὶ δι' ἔχθραν πλέγαν ἀνελόντας ἐκ
 μέσου, τίνες ὡς ἀληθῶς εἰσιν, οἷς ἀν' εἰκότως καὶ δι-
 καίως

fas res propter me incidisse dicas, cum vos, *Athenienses*, non mea consilia secuti sed vestra voluntate adducti, Græcos auxilio juvare institueritis. Nam si hoc mihi à vobis daretur, si fateremini scilicet, vos meo hortatu persuasos esse ut dominationi illi, quæ in Græcos omnes comparata est, omni vi resisteretis; certè majus mihi donum impertitum fuisset, quàm universa illa quæ aliis tribuistis. Sed non hæc dicam, (nam injuriosè essent dicta) vosque mihi, si ita facerem, nequaquam assensuros esse cognovi: at iste, si bonum civem præstitisset, nun-

quam fanè contumeliis ea exagitaasset, quæ vos inter prima civitatis commoda semper reposuistis.

91. Quorsum verò adeò acerbè in hæc invehor, cum multò graviora adhuc supersint, quæ iste in me maledicè confinxit? Qui mihi etiam id objecit, quòd cum Philippo fecerim, quid iste tandem dicere dubitabit? Et profectò per Herculem Deosque omnes immortales juro, si mendaciis contumeliisque omnibus, quibus propter odia privata homines sese invicem afficiunt, è medio sublatis, ipsam rei veritatem indagare oporteat, & qui demum sint illi in quos

καίως ἢ τῇ γεννηθῆσαν αἰτίαν ὅπῃ τῇ κεφαλὴν ἀναστῆεν ἅ-
παντες, τῶς ὁμοίως τῷ τῷ πρῶτῳ ἐχάτη τῇ πόλεων εὖροι πῶς ἀν,
ὅχι τῶς ἐμοί. Οἱ ὅτ' ἰὼ ἀσθενῇ τὰ Φιλίωπυς πρῶτῳ
καὶ κομιδῇ μικρὰ, πολλάκις προλερόντων ὑμῶν, καὶ πρῶτα κα-
λύντων, καὶ διδασκόντων τὰ βέλτεα, τῇ ἰδίας ἐνεκ' αἰχροκερ-
δείας, τὰ κοινῇ συμφέροντα προέηλο τῶς ὑπάρχοντας ἕκαστοι
πολίται, ἑξαπατῶντες καὶ ἀσφαθεύοντες, ἕως δούλους ἐποίησιν.
Θεσσαλὸς Δάοχος, Κινέας, Θρασύδαιος. Ἀρχάδας Κερκι-
δᾶς, Ιερώνυμος, Εὐκαλπίδας. Ἀργεῖος Μύρτις, Τελάδα-
μος, Μνασέας. Ἡλείος Εὐξίθεος, Κλεόπριμος, Αἰεταρχος.
Μεσσηνίος Ὁ Φιλιάδου τοῦ Θεοῦ ἐχθρὸς πᾶσι, Νέων, καὶ
Θρασύλοχος. Σικυονίος Αἰεταρχος, Επιχάρης. Κορινθίους
Δείναρχος, Δημάρατος. Μεγαρέας Πτοιοδωρῶ, Ελιζῶ,
Περίλαῶ. Θηβαίους Τιμόλαῶ, Θεογείτων, Ἀνεμοίται.
Εὐβοέας Ἰσπαρχος, Κλείταρχῶ, Σωσίφρατῶ. ὅπῃ λέ-
γει με λέγοντα ἡ ἡμέρα τὰ τῇ πρῶτῳ ὀνόματα. Οὗτοι

πάντες

quos istarum calamitatum culpam
merito transferamus, diligenter
exquirere; tales reperiemus in
singulis Græciæ civitatibus fuisse,
qualem hunc *Æschinem in vestra*
civitate vos ipsi confregistis, non
qualem ego me perpetuo præstiti.
Qui, cum res Philippi incerto ad-
huc in statu essent, commeatibusque
parum ei suppeteret, quanquam
nos etiam prædiceremus, hortare-
mur, iisque optima ostenderemus,
ita sordide ad rem suam privatam
fuit attentus, ut Reipubl. commoda
deferrent, suosque singuli cives
partim dolo circumvenirent, par-
tim muneribus corrumpere, do-

nec omnes in servitutem redege-
rent: Thessalos Daochus, Cincas,
Thrasydæus; Arcadas Cercidas,
Hieronymus, Eucalpidas; Argivos
Myrtis, Teladamus, Mnaseas; E-
leus Euxitheus, Cleotimus, Ari-
stæchmus; Messenios Neon &
Thrasyllochus, Philiadis inveni Diis
hominis filii; Sicyonios Aristra-
tus, Epicrates; Corinthios Dinar-
chus, Demaratus; Megarenses
Ptoeodorus, Helixus, Perilaus;
Thebanos Timolaus, Theogiton,
Anemoceras; Eubæos Hipparchus,
Clitarchus, Sofistratus: dies me
deficeret, si omnium proditorum
tantum nomina recenserem. Hi
omnes

πάντες εἰσιν, Ἄνδρες Ἀθηνᾶιοι, τῶν αὐτῶν βυλθυμάτων ἐν ταῖς αὐτῶν πατρίσιν, ὧν ὡς οὐτοι πρὶ ὑμῖν, ἄνθρωποι μισροὶ, καὶ κόλακες, καὶ ἀλάστορες· ἠκρωτειασμένοι ταῖς ἐαυτῶν ἑκατοῖ πατρίδας· τὴν ἐλευθερίαν ὡς πεπενηνότες, ὥστερον μὲν Φιλίππῳ, νῦν δὲ Ἀλεξάνδρῳ· τῇ γὰρ μετῴντες καὶ τοῖς ἀρχαίοις τὴν εὐδαιμονίαν· τίς δὲ ἐλευθερίαν, καὶ τὸ μηδὲν ἔχειν δεσποτίῳ αὐτῶν, (ὃ τοῖς ὡστέροις Ἑλλήσιν ὅροι τῶν ἀρχαίων ἦσαν καὶ καλόνες) ἀναπεποφοβότες.

92. Ταύτης τοίνυν τῆς ἕως ἀρχῆς καὶ ὡς βοήτης συστάσεως καὶ κακίας, μᾶλλον δ', ὧς Ἄνδρες Ἀθηνᾶιοι, ὡς δόσας (εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν) τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, ἥτε πόλις ὡς πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνάπτεται γένηται ἐκ τῶν ἐμῶν πολιτευμάτων, καὶ ἐγὼ παρ' ὑμῖν. Εἴποι μὲν ἐρωτᾶς ἀπὸ ποίας ἀρετῆς ἀξιώσῃ μᾶσθαι; Εγὼ δὲ σοὶ λέγω, ὅτι τῶν πολιτῶν τῶν Ἑλλήσιν ἀφαιρεμένων πάντων, ἀρξαμένων ἀπὸ σοῦ, ὥστερον μὲν ἢ τῶν Φι-

λίππου,

omnes quos modò memoravi, Athenienses, in sua singuli patriâ eadem consilia suscipiebant, quæ isti homines iniqui, adulatores impurissimi, Reipubl. pestis & perniciës, apud vos in vestrà civitatē sequebantur: qui suas singuli patrias earumque utilitates labefactabant; qui olim Philippo, & nunc etiam Alexandro libertatem suam sponte prodebant, ventre & rebus turpissimis felicitatem metiti, libertatem verò vitamque ab omni imperio solutam (qui veteribus Græcis fines erant præfiniti, normaue illa præscripta ad quam res gestas suas ii dirigere perpetuò sole-

bant) penitus evertentes.

92. Ab hujusce igitur turpis famosissimæque seditionis ac nequitiae, seu potius, Athenienses (ne nugis nimis indulgeam) proditæ Græcorum libertatis crimine, tum nostra civitas apud omnes homines immunis est, quod quidem ad meam in Reipubl. administrationem spectat; tum ego apud vos culpâ vaco. Et me percunctaris, cuiusnam ergo virtutis coronâ donari postulem? Ego autem tibi respondeo, quoniam, cum omnes Græciæ principes & gubernatores, quorum te primum nuncupare fas est, prius quidem à Phi-

Y y

lippo,

λίππυ, ἴδν δ' ὑπ' Ἀλεξάνδρῳ, ἐμὲ ἔτε χερσὲς, ἔτε φιλα-
θρωπία λόγων, ἔτε ἐπαγγελίων μέγεθος, ἔτ' ἐλπίς, ἔτε φό-
βος, ἔτε χάρις, ἔτ' ἄλλο ὅδδ' ἐπ' ἤρην, ὅδδ' ἐπεσηγάγετο,
ὦν ἔκρινα, δικαίων καὶ συμφερόντων τῇ πατρίδι, ὅδδ' ἐν προδύ-
νασι. Οὐδ' ὅσα συμβεβέλευχα πρόποτε τυχοισίν, ὁμοίως ὑ-
μῖν, ὡσπεραίνεσθαι τευτάνη, ῥέπων ὅπ'ι τὸ λῆμμα συμβε-
βέλευχα. Ἄλλ' ἀπ' ὀρθῆς, καὶ δικαίας, καὶ ἀδιαφθόρου καὶ ψυ-
χῆς, πάντ' αἱ μοι πέπρακται. Καὶ μεγίστην δὲ τραυμάτῃ
κατ' ἐμαυτὸν ἀνθρώπων προσὰς πάντ' αὐτὰ ὑγιὼς καὶ
δικαίως πεπολιτεύμαι. Διαταῦτ' ἀξιώμασθαι.

ζγ'. Τὸν δὲ τειχισμὸν τοῦτον, ὃν σύ μου διέσυρες,
καὶ τιὸ ταφρείαν, ἀξία μὲν χάνεισθαι καὶ ἐπάμειναι κείνῳ
πᾶς ὃς οὐ; πόρρω μέντοι πᾶς τῆς ἐμαυτοῦ πεπολιτευ-
μένων τίθεσθαι. Οὐδ' ὅς λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, οὐδὲ πλίν-
θοις ἐγὼ, ἔδ' ὅπ'ι τέτοις μέγιστον τὴν ἐμαυτοῦ φρονῶ. ἀλλ'
ἐὰν (α) ἐμὸν τειχισμὸν βέλει δικαίως σκοπεῖν, εὐρήσεις
ὅπλα,

lippo, nunc ab Alexandro cor-
rupti essent, me neque tempora,
neque verborum illecebræ, neque
promissorum magnitudo, neque
spes, neque timor, neque gratia,
neque aliud quippiam perpulit,
neque allexit ut quicquam eorum,
quæ civitati propria aut commoda
arbitrabar, abalienarem: quoniam
quæcunque Reipublicæ suadebam
non ad quæstum quasi in trutinâ
inclinans, quemadmodum vos,
suadebam; sed à recti atque in-
corrupti animi instituto, quicquid
ego pro civitate gessi, deprompsi:
quoniam, cùm multò majoribus

rebus, quàm omnes mei temporis
homines, præfectus essem, has
omnes integrè & feliciter tractavi;
propter has (*inquam*) causas præ-
mium postulo.

93. Hanc autem meam muro-
rum fossarumque refectionem,
quam tu calumniis infectatus es,
gratiâ atque prædicatione dignam
iudico: quidni enim? sed tamen
hanc inter res à me gestas non
repono. Non enim lapidibus &
lateribus civitatem stabilivi, neq;
in his gloriandum mihi esse arbi-
tror: sed si mea pro Republicâ
munimenta justè velis perpendere,
arma,

ὄπλα, καὶ πόλεις, καὶ τόποις, καὶ λιμένας, καὶ ναῦς, καὶ πολλοὺς ἵππους, καὶ τὰς ὑπὲρ τῶν ἀμυνομένων. Ταῦτα προυβαλόμην ἐγὼ πρὸς τὴν Ἀθηναίων, ὅσον ἡ ἀνθρωπίνῃ λογισμῷ δυνατὸν· καὶ τούτοις ἐτείχισα τὴν χώραν, ἔχοντες τὸν κύκλον μόνον τῆς Πειραιᾶς, ὅθεν ἔστιν Ἀττικὴ. Οὐδὲ γὰρ ἡττήθη ἐγὼ τοῖς λογισμοῖς Φιλίππου (πολλὰ γὰρ καὶ δεῖ) ἔδωκε τὰς πῤασκαυῶς. Ἀλλ' ὅτι τὸν συμμαχὸν στρατηγὸν, καὶ αἱ διωάμεναι τῇ τύχῃ. Τίνες αἱ τῶν ἀποδείξεις; ὀφθαλμοὶ καὶ φανεραί.

Ἰδὲ. Σκοπεῖτε δέ. Τί χρεὶν τὸ εὖναι πολίτῃ ποιεῖν, τί τὸ μὴ πάσης περιουσίας καὶ προθυμίας καὶ δικαιοσύνης ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτευόμενον; ἔκ ἐκ μὲν θαλάττης τὴν Εὐβοίαν προβαλέας πρὸς τὴν Ἀθηναίων; ἐκ δὲ τῆς μεσογείας, τὴν Βοιωτίαν; ἐκ δὲ τῆς πρὸς Πελοπόννησον τόπων, τὰς ὁμόρους ταύτης; ἢ τὴν σιτοπομπείαν, ὅπως πᾶσαν φιλίαν ἄχρηστῶς Πειραιῶς κομισθήσεται, προῖδέσθαι; καὶ τοὺς μὲν σῶσαι τῶν ὑπαρχόντων, ἐκπέμποντες βοηθείας, καὶ λέγοντα καὶ γράφοντα τοιαῦτα,

†

arma, urbes, regiones, portus, naves, equorum militumque multitudinem civitati meae operâ comparatam invenies. His ego præfidiis Atticam munivi, quanta humanâ prudentiâ excogitari poterant; his ego totam regionem, non modò Piræei aut Urbis circumcinctum, cinxi & firmavi. Neque verò confiliis Philippi (multum autem abest) nec apparatu victus sum; sed illi sociorum nostrorum copias atq; præfectos iubeo fortuna. Quænam verò harum rerum argumenta possum proferre? luculenta sanè atque manifesta.

94. Ea autem *argumenta* ita perpendite. Quid facere oportuit civem benevolum, atque omnium prudentiâ, sedulitate, ac justitiâ patriæ suæ commodis consulentem? nonne à mari Eubœam Atticæ tanquam obicem & propugnaculum opponere? à mediterraneâ parte, Boeotiam? ab iis locis quæ versùs Peloponnesum sunt, populos huic conterminos? nonne quomodo frumenti omni securitate ad Piræeum usque supportaretur, providere? & alia quidem jam antè parta tueri, auxilia emittendo, dicendo, decer-

Y y 2 nendo,

τὸ Προκόννησον, τὸ Χερρόνησον, τὸ Τένεδον; τὰ δ' ὅπως οἰκεῖα καὶ σύμμαχ' ὑπάρξῃ, περᾶσαι, τὸ Βυζάντιον, τὸ Ἀβυδον, τὸ Εὐβοίαν; καὶ τὰ μὲν τοῖς ἐχθροῖς ὑπαρχουσὼν διυάμεων τοῖς μεγίσταις ἀφελῆν; ὧν δ' ἐνέλιπε τῇ πόλει, ταῦτα προαθεῖναι;

Ζέ. Ταῦτα τοίνυν ὑμῖν ἅπαντα πέποικται τοῖς ἐμοῖς ψιφίσμασι, καὶ τοῖς ἐμοῖς πολιτεύμασιν. ἀ καὶ βεβυλιδόμῃνα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐὰν ἄνευ φθόνου τις βέλῃται σκοπεῖν, ὁρθῶς εὐρήσει, καὶ πεπεραγμένα πάσῃ διχαιοσίῃ, καὶ τὰ ἐκάστη χαρὸν ἢ παρεθέντα, ἢ δὲ ἀγνοηθέντα, οὐδὲ προδοθέντα ὡς ἐμοῖ. καὶ ὅσα εἰς ἄνδρος ἐνὸς δυνάμει καὶ λογισμὸν ἦκεν, οὐδὲν ἐλλειφθέν. Εἰ δὲ ἢ Δαίμωνός πινθη, ἢ τύχης ἰσχύς, ἢ στρατηγῶν φαυλότης, ἢ τῆς περὶ δίδοντων τὰς πόλεις ὑμῶν κακία, ἢ πάντα ταῦτα ἅμα ἐλυμήνατο τοῖς ὅλοις, ἕως ἀνέτρειψε. τί Δημοσθένης ἀδικεῖ; Εἰ δ' οἶσθε ἡγὼ παρ' ὑμῖν χρεῖται τὸ ἐμαυτοῦ τάξιν, εἰς ὃ ἐχέστη τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀνὴρ ἐγώ, μάλλον

δ

nendo, Proconnesum, Chersonesum, Tenedum? alia autem ut amicitia nobis & societate conjungerentur, effectum dare, Byzantium, Abydus, Euboea? nonne maximam copiarum partem, quas habebant hostes, auferre; atque in quibus nostra defecit civitas, ea acquirere atque adjungere?

95. Ea igitur omnia decretis meis atque consiliis consecutus sum. Quæ quidem, Athenienses, si absque invidia rem vultis perpendere, & rectè à me esse cogitata, & iustissimè reperietis: nullam porro rerum agendarum

opportunitatem aut prætermisam à me aut ignoratam aut proditam; sed ea omnia, quæ unius hominis prudentia ac facultas consequi poterat, perfectæ esse videbitis. Quod si Dei cujusdam seu fortunæ violentia, seu imperatorum nequitia, seu eorum qui urbes vestras prodebant scelus, seu hæc omnia simul conjuncta rerum summam labefactabant, donec penitus perdidissent: quâ in culpâ erat Demosthenes? Sin autem qualis ego pro loco meo atque ordine apud vos fui, unus talis in singulâ Græciæ civitate fuisset; immo

si

δ' εἰ ἓνα ἄνδρα μόνον Θετταλία, καὶ ἓνα ἄνδρα Ἀρχαδία, ταῦτά φρονέοντα ἔχον ἐμοί, ὅσδεῖς ἔτε τ' ἔξω Πυλῶν Ελληνίων, ἔτε τ' εἶσω, τοῖς παρῶσι χυκοῖς ἐκέχρητ' ἄν· ἀλλὰ πάντες ἂν ὄντες ἐλεύθεροι, καὶ αὐτόνομοι, μὲν πάσης ἀδείας ἀσφαλῶς ἐν εὐδαιμονίᾳ τὰς ἑαυτῶν ὥκην πατρίδας, τ' ποσέπαν καὶ τοιέτων ἀγαθῶν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις ἔχοντες χάριν δι' ἐμέ.

ἥ'. Ἰνα δ' εἰδῆτε, ὅτι πολλῶ τοῖς λόγοις ἐλάττωσι χρώμεν τ' ἔργων, εὐλαβέμεθα τ' φόβον, λέγε μοι ταυτί, καὶ ἀνάγνωθι λαβὼν (Θ) ἀειθρόν τ' βοηθειῶν καὶ τὰ ἐμαῖς ψήφισματα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πρᾶττειν, Αἰσχίνη, (Θ) καλὸν καὶ ἀγαθὸν πολίτῳ δεῖ (ὧν κατορθουμένων μὲν, ἃ Γῇ καὶ Θεοῖς, ἐν μεγάλῃ ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶ), καὶ τὸ δικαίως πρὸς αὐτὸν ὡς ἑτέρως δὲ συμβάντων, τὸ

si unum tantummodo habuisset Thessalia, unum Arcadia, qui eadem atque ego cogitaret, nemo Græcorum aut extra aut intra Py-las ærumnas hæc in quibus nunc est, sustineret: sed omnes libertate suâ freti, suoque arbitrio vi-ventes, omni denique securitate, otio, atque felicitate abundantes, suas ipsarum patrias incolerent; atque horum omnium beneficio-rum, quæ meâ operâ compara-bam, vobis, Iudices, cæterisque Atheniensibus haberent gratiam.

96. Atque ut probè intelligatis verba, quibus utor, tenuiora multò

esse quàm facta, ideo quod ab invidiâ caveam; sume hanc ta-bellam, & numerum auxiliorum, quæ decretis meis comparata sunt, recense.

NUMERUS AUXILIORUM
secundum Demosthenis Decreta.

Hæc atque his similia facere de-buit civis bonus atque honestus (quæ si prosperè & ex sententiâ cessissent, in amplissimo rerum statu, per Deos immortales, nobis esse licuisset, idque sine ullius in-juriâ: cùm verò aliter contigerit, hoc

τὸ γούτ' εὐδοκίμειν θέλει, καὶ τὸ μηδένα μέμφεσθαι τὴν πόλιν μηδὲ τὴν προαίρεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν τύχην χαλίζειν, τὴν οὕτω τὰ πρᾶγματα κείνασαι) ἔ' μα' Δί, οὐκ ἀποσάντα τ' συμφερόντων τῇ πόλει, μαθώσαντα δ' αὐτὸν τοῖς ἐναντίοις, τοὺς ὑπὲρ τ' ἐχθρῶν καιροὺς ἀντὶ τ' τ' πατρίδος θρασυτείναν. ὅθεν τ' μὲν πρᾶγματα ἀξία τῆς πόλεως πρᾶντα λέγειν καὶ γράφειν, καὶ μένειν ὅππῃ τῶν βασιλεύων. εἰ δέ τις ἰδέα πλυνθήσῃ, τῷτο μεμνησθαι καὶ τηρεῖν, ἔ' δ' ἡσυχίαν ἀγῆν ἀδικον καὶ ὑπερλον, ὥς Σὺ ποιεῖς πολλάκις.

Ἱζ'. Εἴπῃ, ἔστιν ἡσυχία δικαία καὶ συμφέρουσα τῇ πόλει, ἣν οἱ πολλοὶ τ' πολιτῶν ὑμεῖς ἀπλῶς ἀγέτε. Ἀλλ' ἔ' ταύτῃ ἕτος ἀγῆ τ' ἡσυχίαν (πολλὰ γὰρ καὶ δεῖ) ἀλλ' ἀποσας, ὅταν αὐτῷ δόξη, τ' πολιτείας (πολλάκις δὲ δοκεῖ) φυλάττει ὅππῃ νίκα ἐπὶ μετὰ τοῦ σωεχῶς λέγοντ'· καὶ ὅταν τῆς τύχης τι συμβέβηκεν ἐναντίωμα, καὶ ἄλλο τι δύσκολον γένηε, (πολλὰ

hoc saltē restat, quod bene audiamus, quod nemo civitatem nostram ejusve consilium criminetur, sed fortunam solam, quæ rerum eventum ita constituit, reprehendat) hæc inquam facere debuit civis bonus, non à Reipublicæ utilitate se subtrahere, non operam mercedis ergo adversariis navare, eorumq; potius quàm patriæ temporibus inservire; non eum, qui res civitate dignas & dicere & discernere ausus fuerit, & in iisdem strenuè perstiterit, calumniis insectari: non denique siquam privatam acceperit injuriam recordari aut in memoriâ tenaciter

custodire; neque otium agere injustum atque suboccultum; quæ tu facis sæpissimè.

97. Est enim, Athenienses, aliquod otium justum & ab omnibus concessum Reipublicæ vehementer utile, quo cives plerique honestè aliquando sunt usi. Sed iste non tale otium, sed longè diversum amplexus est: à Republicâ enim, quandoque libuerit (& persæpe quidem libet) se subtrahens, speculatur atque observat, quando aut vos oratoris assidue dicentis tædio affecti sitis; aut grave atque adversum aliquid à fortunâ, aut aliunde acceperit civitas; (multa

(πολλά δὲ τὰ ἀνθρώπινα) εἴτ' ὅπῃ καὶ τούτῳ καρῶ
 ῥήτωρ Ἰσαύρης ἐκ τῆς ἡσυχίας, ὥσπερ πνεῦμα, ἐφάνη,
 καὶ πεφωνασκηκῶς, καὶ σιωπῶντος ῥήματα καὶ λόγους,
 σιωπῶντος τούτους σαφῶς καὶ ἀπρόσβρι, ὅντισιν μὲ οὐδεμίαν
 φέρονται, οὐδ' ἐκ ἀγαθοῦ κτήσιν οὐδενός· συμφερόντι δὲ καὶ
 τυχόντι πάντων πολιτῶν καὶ κοινῶ ἀρχαίῳ. Καὶ τοι ταύ-
 τος τῆς μελέτης καὶ τῆς ὀπιμελείας, Αἰσχίνη, εἶπερ ἐκ ψυ-
 χῆς δικαίας ἐγένετο καὶ τὰ τῆς πατρὸς συμφέροντα προη-
 ρημένης, τοὺς καρπούς ἔδει γενναίους καὶ καλοὺς καὶ πᾶσιν
 ὠφελίμους (εἶ), συμμαχίας πόλεων, πόρους χρημάτων, ἐμ-
 πορίου κατασκευῶν, νόμων συμφερόντων γένους, τοῖς ἀπο-
 δειχθεῖσιν ἐχθροῖς ὀνειδώματα. Τέττον γὰρ ἀπάντων ἡ
 ἐκ τοῖς ἀνω χρόνοις ἱστορίαις, καὶ ἔδωκεν ὁ παρελθὼν
 χρόνος πολλὰς ἀποδείξεις ἀνδρὶ καλῷ καὶ ἀγαθῷ· οἱ
 οἱ ἑξῆς δὲ φανήσῃ γεροντός, οὐ πρῶτος, καὶ δεύτερος,
 οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, καὶ ἕκτος, καὶ
 ὅπο-

(multa autem in humanâ vita ac-
 cidunt incommoda) tum illic ex
 otioso atque taciturno, veluti subi-
 tus quidam turbo, orator evadit;
 & voce exercitatâ & canorâ pro-
 diens, ingentem nominum ac ver-
 borum congeriem accumulat, ea-
 que connectit, & clarè unoque
 spiritu pronunciat; quæ quidem
 nullius unquam utilitatis aut bonæ
 alicujus rei fructum ferebant, sed
 cuilibet civi calamitatem Reique
 publicæ dedecus importabant.
 Et quidem hujusce curæ atque
 studii, Æschine, si modò ab ani-
 mo sincero & Reipublicæ com-
 modis consulente profecta fuis-

sent, præclaros sanè fructus & co-
 piosos omnibusque utiles esse o-
 portebar, urbium nimirum socie-
 tates, pecuniæ subsidia, mercatu-
 um structuras, legum utilium la-
 tiones, atque adversus manifestos
 Reipublicæ inimicos susceptas fi-
 multates. Hæc enim superiore
 memoriâ spectari & dispici sole-
 bant: & præteritum tempus viro
 bono atque honesto voluntatis
 suæ indicandæ occasionem sæpe
 porrexit: quo in numero tu nun-
 quam comperieris interfuisse, non
 primus, non secundus, non ter-
 tius, non quartus, non quintus,
 non sextus, nullum denique lo-
 cum

ὀποροσσοῦ· οὐκ οὐκ, ἐπεὶ γὰρ καὶ ἡ πατεὶς ἠύξανετο.
 Τίς γὰρ συμμαχία Σοῦ πρᾶξαντο γέρονε τῇ πό-
 λει; τίς δὲ βοήθεια, ἢ κτήσις εὐνοίας ἢ δόξης; τίς
 δὲ πρεσβεία; τίς ἀγκυρία, δι' ἣν ἡ πόλις ὀπιμο-
 τέρα γέρονε; Τί τῶν οἰκείων, ἢ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ
 ξενικῶν, οἷς ἐπέσης, ἐπιλωρόνται ἀπὸ σέ; ποῖα τρή-
 ρεις, ποῖα βέλη, ποῖοι νεώσοικοι; τίς ὀπισθοβὴ τει-
 χῶν; ποῖον ἵππικόν; τί τῶν ἀπάντων σὺ χρεώσιμ^{ος}
 εἶ; τίς ἢ τοῖς εὐπόροις, ἢ τοῖς ἀπύροις πολιτικὴ καὶ
 κοινὴ βοήθεια χρημάτων ὡς σου; οὐδ' ἐμὴ. Ἀλλ' ὦ
 τῶν, εἰ μηδὲν τούτων, εὐνοία γὰρ καὶ πρῶτον μὲν πού;
 πότι; ὅτις, ὦ πάντων ἀδικώτατε, οὐδ' ὅτε ἀπαι-
 τεῖς ὅσοι πρόποτ' ἐφθέγγεσθαι τοῦ βήματ^{ος}, εἰς σω-
 τηρίαν ἐπέδιδδουσαν, καὶ τὸ τελευταῖον Ἀριστονικ^{ον} τὸ
 σιωπῶν ἐπιδόσαν· εἰς τὴν ὀπισθίαν, ὅθεν τότε
 οὐτε παρήλθες, οὐτε ἐπέδωκας ὅθεν τοῦ ἀπύρου πῦρ
 ἦν;

cum ibi obtines. Si enim ita se res haberet, tuā operā amplificata esset civitas. Quæ enim societas à Te civitati comparata est? quæ auxilia, quæ benevolentiae atque gloriæ possessio? quæ legatio, aut administratio tua civitatis gloriam augebat? Quid rerum domestica- rum, aut Græcicarum, aut externarum, cui tu eras præfectus, te auctore instauratum est? quænam triremes, quæ arma, quæ navalia, quæ murorum structura, quinam equitatus tuā operā quæ- situs est? quā denique in re te utilem præbuisi? quando aut di- vites aut egenos liberali ac cive

dignā donatione juvisti? nun- quam profecto. Sed neus in- quiet aliquis, tamen si nihil horum ab Æschine factum sit, tamen ei deest neque studium nec be- nevolentia. Quorsum verò? quo- modo tu potes esse benevolus, qui (ὁ omnium mortalium iniquissi- me) ne tunc quidem, cum alii om- nes, quicunque è suggesto unquam erant concionati, aliquid in Rei- publ. usus conferrent, cum ipse denique Aristonicus, ut amissam dignitatem recuperaret, pecuniam persolveret, ne tunc, inquam, u- nam drachmam largitus es; non quoddam esses pauper: qui enim tu pauper,

γάρ; ὅς γε κεκληρονόμηκας μὴ τῶν φίλων τοῦ κη-
δεοῦ χρημάτων πλείονων ἢ πέντε ταλάντων διτάλαν-
τον δ' εἶχες ἔρανον δωρεὰν ᾧ τῶν ἡγεμόνων τ' συμ-
μωραῖν, ἐφ' οἷς ἐλυμήνω τὸν τετραρχικὸν νόμον. Αλλ'
ἵνα μὴ λόγον ἐκ λόγου λέγων, τοῦ παρόντος ἐμαυ-
τὸν ἐκκρούσω, ᾧ ἀλείψω ταῦτα· ἀλλ' ὅτι οὐχὶ δι'
ἐνδείαν οὐκ ἐπέδωκας, ἐκ τούτων δῆλον, ἀλλὰ φυλάττων
τὸ μηδὲν ἐκαιτίον γινέσθαι ᾧ σοὶ τούτοις οἷς ἀπαν-
τα πολιτεύη.

ζή. Εὐ πῶς οὖν σὺ νεανίας, καὶ πινίκα λαμπερός;
ἡνίκ' ἂν εἰπῇ π' ἔτι τέτων δίοι, εἰ τέτοις λαμπε-
ρωνότατος, μνημονικώτατος, ὑποκριτὴς αἰστος, τραχι-
κὸς Θεοκρίνης. Εἶτα τῶν πρῶτον γεγεννημένων ἀνδρῶν
ἀγαθῶν μέμνησαι, καὶ χαλὰς ποιεῖς. Οὐ μὴν τοὶ δίχαρόν
ᾧσιν, ᾧ Ἄνδρες Ἀθηνᾶιοι, τ' πρὸς τὰς τετελευτηκότας εὐ-
νοῖαν ὑπάρχουσιν πρὸς λαβόντας παρ' ὑμῶν, πρὸς ἐκείνους
ἔξεται-

pauper, ad quem Philonis soceri
tui hæreditas nuperrimè pervenit,
quæ pluris quinque talentis æsti-
mata est? qui præterea duo talen-
ta à classium præfectis accepisti,
eò quòd legem ad Trierarchiam
rem spectantem labefactâris? Ve-
rùm ne, dum mihi nova ex supe-
riori semper nascitur oratio, à
præsenti instituto longiùs digre-
diar, missa hæc faciam: pauper-
tatem verò nunquam tibi obsti-
tisse quòd minùs pecuniam dona-
res, ex supradictis constat; sed
egregiam illam diligentiam quam
usque adhibuisti, nequid eorum
hominum, quorum ex voluntate

atque arbitrio Rempubl. gerebas,
incommodum unquam admini-
strares.

98. Quibus igitur in rebus tu
fortem te præstitisti? in iis scilicet,
ubi contra hos aliquid erat dicen-
dum, ibi vociferabaris, ibi me-
moriam ostendebas tenacissimam,
ibi tragœdum illum Theocrinem
fatis aptè exprimebas. At postea
viros illos, qui olim floruerunt,
commemoras, & perpulchrè qui-
dem facis: at mehercule iniquum
est, Athenienses, illius benevo-
lentiae, quâ viros jampridem de-
functos prosecuti estis, nunc tan-
dem mentionem facere, eamque

ἔξετάζειν καὶ παραβάλλειν ἐμὲ, ὅτι σὺ ζῶντα μὴ ὑμῶν.
 Τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν πάντων, ὅτι τοῖς μὴ ζῶσι πᾶσι
 ὑπερὶ πῖς ἢ πλείων ἢ ἐλάττω φθόνῳ; τοὺς τεθνεώτας
 δὲ ὁδὸς τῶν ἐχθρῶν ὁδοὺς ἐπὶ μισεῖ; Οὕτως οὖν ἐχόντων
 τέτων τῇ φύσει, πρὸς τοὺς πρὸ ἐμαυτοῦ νῦν ἐγὼ κείνο-
 μη, καὶ θεωρεῖμαι; μηδαμῶς. (ἔτε γὰρ δίχαρον, ἔτ' ἴσον,
 Αἰσχίνη) ἀλλὰ πρὸς σέ, καὶ ἄλλον εἴ πνα βέλει, τῶν
 ταῦτά σοι θεωρηκέντων καὶ ζώντων. Κακῆϊνο σκόπει, πό-
 τερον κάλλιον καὶ ἀμεινον τῇ πόλει, ἢ τὰς τῶν πρὸς τῶν
 εὐεργεσίας (ἔσας ὑπερμεγέθεις, ἔμμεν εἴποι πῖς ἀν
 ἡλίχας) τὰς ὅτι τὸν παρὲντα βίον γιγνομένης εἰς ἀχα-
 εῖσται καὶ πρὸς πηλακισμὸν ἄγειν; ἢ πᾶσιν, ὅσοι π μετ'
 εὐνοίας πρὸς τῆς, τῆς πρὸς τέτων πμῆς καὶ φιλανθρω-
 πίας μετεῖναι.

49. Καὶ μὲν, εἰ καὶ τῶν ἄρα δεῖ με εἰπεῖν, ἢ μὲ ἐμὴ
 πολιτεία καὶ πρὸς αἵρεσις, ἀν πῖς ὁρθῶς σκοπῇ, τῶς τῶν

τότε

in medium proferre, meque adeo,
 qui vobiscum vivo, cum iis com-
 parare, & calumniandi occasio-
 nem inde arripere. Quis enim
 nescit, quod vivi nonnulla sem-
 per invidia laborent, cum mor-
 tuis nemo, licet antea fuerit ho-
 stis, supersit inimicus? Hæc igitur
 cum ita à Naturâ comparata sint,
 egone cum priscis heroibus com-
 ponar, cumque illorum vitâ mea
 demum conferetur? nequaquam;
 (neque enim æqualis fuerit com-
 paratio (sed tecum, Æschine, aut
 cum quovis alio illorum qui tua
 instituta imitantur, quæque adhuc
 in vitâ commorantur. Atque id

tecum cogita, utrum magis civi-
 tati in honorem & commodum
 cessurum sit, an ut propter anti-
 qua illa beneficia, quibus à proavis
 nostris ornata est, (quæ quidem
 permulta sunt & perampla, quan-
 taque nemo possit dicendo conse-
 qui) pro iis, quæ nunc dierum
 collocantur, nullam gratiam per-
 solvat, sed ea ludibrio haberi sinat;
 an ut omnes, qui Remp. beneficiis
 cumulârint, debito honore, de-
 bitâ munificentâ prosequantur.

99. Et profecto, si me istud di-
 cere oporteat, mea instituta, si quis
 rem rectè investiget, eorum, qui
 laudes olim consecuti sunt, rebus
 gestis

τότε ἐπαμνημόνων ἀνδρῶν ὁμοία, καὶ ταῦτ' αὖτε βουλευμένη φα-
νίσεται· ἡ δὲ σὴ, ταῦς τῶς τοὺς τοιούτους τότε συκο-
φαντουμένων. Δῆλον γὰρ ὅτι καὶ κατ' ἐκείνους ἡσὼν πι-
νες τοὺς ἡρόνους, οἱ δὲ συκοφάντες τοὺς ὄντας τότε, τοὺς
δὲ πρῶτον γεγενημένους ἐπὶ νου, βάσκανον πρῶγμα
καὶ ταῦτ' οὖν ποιεῖντες σοί. Εἶτα λέγεις ὡς ὁδὸν ὁμοίους εἰ-
μι ἐκείνοις ἐγώ; σὺ δ' ὁμοίῳ, Αἰσχίνῃ; ὁ δ' ἀδελ-
φὸς ὁ σὸς; ἀλλ' οὐ δὲ τις τῶς νῦν ῥητόρων; ἐγὼ μὲν
γὰρ ὁδὸν φημί. Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ζῶντας, ὦ ἡρώς,
ἵνα μηδὲν ἄλλο εἶπω, τὸν ζῶντα ἰδέσθαι, καὶ τοὺς κατ'
αὐτὸν, ὥσπερ πάντα πάντας, τοὺς Ποιητάς, τῶς Χοεῖρας,
τῶς Ἀγωνιστάς. Ο Φιλάμων, ὅτι Γλαύκος καὶ Καρυστὶς
καὶ πινὼν ἐτέρων πρῶτον γεγενημένων ἀθλητῶν ἀσθενέτε-
ρος νῦν, ἀσθενέστερος ὅτι Ὀλυμπίας ἀπῆκε· ἀλλ' ὅτι πᾶσι ἐσ-
ελθόντων πρὸς αὐτὸν ἀεὶ μάχετο, ἐπεφανότο, καὶ νι-
κῶν ἀνηγορεύετο. Καὶ σὺ, πρὸς τῶς νῦν ὄντας με ῥητοράς,
πρὸς

gestis atque consiliis consentanea
esse reperientur; tua verò, *Æ-
schine*, istorum facta factis respon-
dent, qui laudabiles illos cives ca-
lumniis tunc affecerunt. Nihil e-
nim certius est quàm quod iis e-
tiam temporibus nonnulli extite-
runt, qui eodem odio eademque
quàm tu nunc flagras invidiâ sui
temporis heroas persecuti sunt,
virosque longè antea natos omni
laude cumulârunt. Tunc verò mi-
hi id objicis, quòd nullâ in re iis
similis sim? tu verò ipse adeò si-
milis es, *Æschine*? aut frater tuus?
aut quisquam præterea oratorum
qui nunc vivunt? Ego enim ne-

minem puto. Tu verò, vir bone,
(nequid gravius dicam) viventem
cum viventibus & sui seculi ho-
minibus contende; eandemque in
Oratoribus conferendis rationem
sequere, quæ in Poëtis, Choris, &
Palæstritis servari solet. * Neque
enim Philamon, quamvis Glaucō
illo Carystio, aliisque superioris
seculi palæstritis multò esset debi-
lior, ideo tamen coronam in ludis
Olympiacis non consecutus est;
sed quoniam cum suis æqualibus
fortissimè pugnaret, coronatus est,
&, quia victoriam teneret, victor
prædicatus. Tu me igitur cum
hujusce ævi oratoribus compone,

πρὸς αὐτὸν, πρὸς ὄντια βούλει τῆς ἀπάντων, οὐ-
 δὲν ἔξιταμαι, ὦν, ὅτε μὲν τῇ πόλει πὰ βέλπεια ἐλέ-
 ονται παρὶν, ἐφαμίλλου τῆς εἰς τιμὴν πατρίδα εὐνοίας,
 εἰ κοινῶ πάσι κειμένης, ἐγὼ κράτιστα λέγων ἐφαυγόμεναι,
 καὶ τοῖς ἐμοῖς ψηφίσμασι, καὶ νόμοις, καὶ πρεσβείαις
 ἅπαντα διωκῆτο· ὑμεῖς δὲ ὅσδεῖς ἰὼ οὐδαμῶς, πλὴν
 εἰ τούτοις ἐπιπράσσει τι δέοι. Επειδὴ δὲ ἂ μήποτ' ὦ-
 φελε σωέβη, καὶ ὅκ' ἐτι συμβούλων, ἀλλὰ τῶν τοῖς
 ὀπιτασσομένοις ὑποπτευόμενων, καὶ τῶν κατὰ τῆς πα-
 τρίδος μαθαρνεῖν ἐποίμων, καὶ τῆς κολακεύειν ἐτέ-
 ρους βουλευμένων ἔξέτασις ἰὼ, τιμωκῶντα σὺ, καὶ τού-
 των ἕκαστος εἰ τάξει, καὶ μέγας, καὶ λαμπρὸς ἵππο-
 πρόσφορος· ἐγὼ δ' ἀσθενὴς, ὁμολογῶ, ἀλλ' εὐνὴς μᾶλλον
 ὑμῶν τε τοιοῦσι.

ρ'. Δύο δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα τ' φύσει μέτεον
 πολιτίῳ ἔχῃν δεῦ, (ἔγω γάρ μοι παρ' ἐμαυτῷ λέγωντι

ἀνε-

tecum ipso si voles, aut cum quo-
 vis, (cedo enim nemini) quorum,
 eo quidem tempore quo omnibus
 licebat civitati optimè consulere,
 cum in medio positum esset cer-
 tamen, quis se patriæ amicissimum
 præstaret, ego omnium utilissima
 suadere compertus sum, meisq; de-
 cretis, meis legibus, meis legatio-
 nibus omnia gerebantur. Veltrūm
 verò, Æschine, nemo usquam
 comparebat, nisi fortè ut mea
 consilia reprehenderetis. Postea-
 quam verò ista accidebant, quæ u-
 tinam Dii avertissent, & jam non
 amplius consiliarii, sed servi ac sub-
 diti qui imperata facerent, qui con-

tra patriæ utilitatem mercede ef-
 sent corrumpendi, quique aliis li-
 benter assentari vellent, omni stu-
 dio exquirebantur; tunc tu, Æ-
 schine, comparebas, tunc horum
 unusquisq; suo ordine aded splend-
 idum & præter cæteros locuple-
 tem se ostentabat, ut equos posset
 alere, aut *quidvis aliud magnificè
 facere*. Ego quidem me vobis pau-
 periorum fuisse agnosco, sed tamen
 animum erga civitatem hanc ma-
 gis benevolam habuisse contendo.

100. Duo verò hæc, Athenienses,
 civis naturā moderati partes atque
 officium esse existimo, (sic enim
 de meipso dicere sine invidiā po-
 tero)

ἀνεπιφθονώτατον εἶπεν) ὃν μὲν ταῖς ἑξουσίαις πῶς τοῦ
 γενναίου, καὶ πῶς τοῦ ὁρθοῦς τῇ πίλει ὡραίρεσιν ἀφ-
 φυλάττειν· ὃν παντὶ δὲ χαρῶν καὶ ὡραίξει, πῶς εὐνοίαν.
 Τύττε γὰρ ἡ φύσις κυρία, τοῦ δυνάσθαι δὲ καὶ ἰσχύειν,
 ἑτέρω. Ταύτῃ τοίνυν παρ' ἐμοὶ μεμνηκῆσαν εὐρήσετε ἀ-
 πλαῖ. Οἰστέ δὲ οὐκ ἔξατμήμεν, οὐκ Ἀμφικτυο-
 νικάς δίχας ἐπαρόντων μοι, οὐκ ἀπειλούντων, οὐκ ἐπαγ-
 γελλομένων, ἔχῃ τῶς κατὰ κράτος τύττε ὥσπερ θηρία μοι
 ὡρσβαλλόντων, ἔδαμας ὡρσδεδωκα ἐγὼ πῶς εἰς ὑμᾶς
 εὐνοίαν. Τὸ δὲ ἔξαρχος εὐθὺς ὀρθῶς καὶ δικαίαν πῶς ὁδὸν
 τῆς πολιτείας εἰλόμην, τὰς τιμὰς, τὰς δυναστείας, τὰς
 εὐδξίας τὰς τῆς πατρὶδος θεραπεύειν, ταύτας αὖξεν, καὶ
 τῶν (εἰ). Οὐκ ὅτι μὲν τοῖς ἑτέρων εὐτυχήμασι φαιδρὸς
 ἐγὼ καὶ γεννητὸς καὶ πῶς ἀγορὰν ὡρσέρχου, τὸ δὲ ξιαν
 ὡρστέων, καὶ εὐαγγελιζόμεν, τούτοις, ἔς ἂν ἐκῆσε
 ἀπαγγέλλειν οἶμαι· τὸ δὲ τῆς πόλεως ἀγαθῶν πεφεικὸς
 ἀκῶ,

tero) tum in omni magistratu, dig-
 nitatem maiestatemq; primumque
apud Græcos locum Civitati no-
 stræ conservare; tum omni omni-
 no tempore omniq; re gestâ bene-
 volentiam erga eandem habere.
 Hoc enim Naturâ ipsâ magistrâ
 consequimur; potestas verò & im-
 perium non virtutis & ingenii re-
 putanda sunt, sed fortunæ & tem-
 porum munera. Hanc itaq; bene-
 volentiam usq; me retinuisse com-
 perieris. Quid enim? cùm ad sup-
 plicium deposcebar, cùm apud
 Amphictyonas in jus vocabar, cùm
 me hostes minis insequabantur,
 cùm promissis tentabant, cùm de-

niq; nefarios istos proditores tan-
 quam bestias in me immitterent,
 nihilo magis tamen animi mei
 propensam erga vos voluntatem
 deposui. Ut primum enim ad rem-
 publ. accessi, illius administrandæ
 eas rationes secutus sum, quibus
 patriæ meæ honores, imperiâ, dig-
 nitatesq; tueri, ornare, augere, atq;
 amplificare possem, & totus de-
 nique in iis esse. Neque verò cum
 alienæ res feliciter cesserint, ego
 hilaris atque alacer in foro deam-
 bulo, dextram huc illuc porrigo,
 iisque læta nuntio, quos illuc perla-
 turos sperem: nec cùm Civitati
 nostræ boni aliquid contigisse au-
 diam,

ἀκέρω, καὶ τένων, καὶ κύπλων εἰς πλὴν γλῶ. ὥσπερ (Α) δυσσεβεῖς ὅτοι, οἱ πλὴν μὲν πόλιν ἀφασύρουσιν, ὥσπερ ἔχ' αὐτὴς διασύροντες ὅταν τῷτο ποιῶσιν. Εξω δὲ βλέπουσι, καὶ εἰ οἷς ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων εὐτύχησεν ἕτερον, ταῦτ' ἐπαμύνοι, καὶ ὅπως τ' ἀπαντα χερόνον διαμυρεῖ, φασὶ δύναιτο τηρεῖν.

ρα'. Μὴ δῶτ', ὦ πάντες Θεοί, μηδεὶς ταῶτ' ὑμῶν ὀκινεύσκειν· ἀλλὰ μάλιστα μὲν, καὶ τέτοις βέλτιω τινὰ νῦν καὶ φρένας εἰσφέρειτε. Εἰ δ' ἄρα ἔχουσιν οὕτως ἀνιάτως, τέτους μὲν αὐτὴς καθ' ἑαυτὴς, ἔξώλεις καὶ παρώλεις εἰ γῆ καὶ θαλάττῃ ποιήσαυτε· ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖς πλὴν ταχέως ἀπαλλαγμὲν τ' ἐπηρτημένων φόβων δότε, καὶ σωτηρίαν ἀσφαλῆ.

diam, horreo repentè, & ingemisco, oculosque humi defigo, ut impii isti solent, qui civitatem probris & maledictis vexant, quasi interea, dum civitatem calumniantur, nullam in seipfos jacerent contumeliam, Verùm aliò, *Athenienses*, extra hanc Rempubl. prospiciunt; & siquid, Græcis res adversas ferentibus, alii cuiquam faulstè eveniat, hoc uno ore laudant, summâque operâ nitendum esse clamant, ut ea felicitas integra & perpetua conservetur.

101. Nolite verò, ὦ Διὶ immortales, nolite hæc nutu vestro com-

probare; sed potius istis meliores animos, meliora consilia date. Sin eorum insanabilis sit amentia, eos ipsos, ab omni humano confortio divulsos, terræ marisque calamitatibus opponite, eos ipsos dissipate, disperdite, immaturâ morte abripite: nobis verò, qui in hâc Civitate supersumus, in auxilium festinate; nos periculorum, quæ capiti nostro imminent, ac impendent, metu liberate; nobis denique, ὦ Διὶ immortales, & civitati huic *Atheniensi* æternùm prospicite, res secundissimas date, & salutem integerrimam.

Τοῦ τοῦ Σπέραντος Λόγου

Τ Ε Λ Ο Σ.

I N D E X,

S I V E

V O C U M D I F F I C I L I O R U M,

Earum præsertim quæ ad res ATTICAS pertinent

E X P L I C A T I O.

Æ. Æschinem, D. Demosthenem, Numerus Capita designat.

A.

AΓΝΟΥΣΙΟΣ, *Æ. 21. D. 8. Agnusius. Agnus Pagus Atticus* in tribu *Demetriade*, à *Stephano*, in *Acamantide*, à *Suidâ*, numeratus.

Αγωνίζεσθαι, Æ. 60. D. 26. Ludorum præfecti, scenicorum propriè. Hefychius, Erant autem deni, ex singulis tribubus electi: per quadriennium præfuerunt. Sigonius de Republ. Athen. lib. 4. cap. 7. Αξενιώδης, Æ. 44. 65. Axeniensis. Axenia est Pagus Atticus in tribu Hippothoontide. Steph. Byz. αἰ Πόλιων.

Αἰαντίς, D. 55. Æantis tribus. Vide Φυλαί.

Αἰετοὶ Ἀρχαί, Æ. 13. Magistratus electione creati: diversi à Χερσέντις; hi enim totius populi suffragiis creati, illi à parte populi extra ordinem proditi sunt. Sigon. lib. 4. 1.

Αλωπίκη, Alopecce. Pagus Atticus in tribu Antioclide. Steph. Byz. Socratis patria. Diog. Laërt. in Socrate. Αλωπικῆς, D. 52. Alopecensis.

Ἀμύξα, D. 37. ὡς ἐξ ἁμύξης, tanquam ex plaustro loqui. Proverbium à Poëtis ductum, qui dum Ludis Dionysiacis in plaustro veherentur, quoscunque vellent conviciis & contumeliis proscindebant.

Ἀμφικτύονες, (passim) Amphictyones: Concilium, ab Amphictyone Dencalionis fil. institutum: primùm ex septem, postmodum ex pluribus Græciæ civitatibus constabat. Strabo lib. 8. Bis in anno, Vere & Autumno ineunte, coibat in Pylas seu Thermopylas juxta Delphos; unde dicitur Πυλαίᾳ (i. e.) Convventus in Pylis habitus; & legati, qui à singulis civitatibus duo vel tres ad Concilium hoc constituendum mittuntur, appellantur Pylagoræ. Strabo lib. 9. Portus ad Suidam penacuendum mavult, Ἀμφικτύονες.

Am.

INDEX.

- Ἀναγύρρασις*, (*passim*) *Anagyrus*; vel potius cum simplici [ε], *Anagyrus* enim est Pagus *Atticus* in tribu *Erethiei*. *Steph. Byz.*
- Ἀναφλύσις*, (*passim*) *Anaphlystus*. *Anaphlystus* Pagus *Atticus* in tribu *Antiochide*: ab *Anaphlysto* *Træzenis* fil. ita dict. *Steph. Byz.*
- Ἀνθιστηρίων*, *Æ*. 34. *D.* 51. *Antheserion*, mensis *Atticus*, ab *Antheserius*, festis in honorem *Bacchi* hoc mense celebratis, ita dict. *Etymologic. Magn.* Vide *Müller*.
- Ἀντοχράδης*, *Æ*. 11. *Custos*, ut appellatur à *Cicerone*; *Logistis* administrat: in populo tabulas pro *Senatu* confecit, descripsitque reditus & pecunias, quas in usum populi collegerunt coactores. Erant autem duo. *Suidas*.
- Ἀποδίκται*, *Æ*. ibid. Magistratus, qui in *Senatu*, sicut in populo *Ἀντοχράδης*, tabulas confecerunt; vectigalia & tributa recipiebant, & in publicos codices referebant. *Harpocrat.* Erant autem deni, à *Clisthene* instituti. *Sigon.* lib. 4. 3.
- Ἀποσολαι*, *D.* 24, & 31. dicuntur ipsæ navium emissiones; qui verò ad hanc emissionem designati sunt, vocatur *Ἀποσολαίς*. *D.* 34.
- Ἀρεῖα Πάγος*, *Æ*. 9, & 93. *D.* 42. *Areopagus*. Locus *Athenis*, in quo sedebat *Senatus* ille, dict. *Areopagiticus*, à *Cecrope* institutus: qui ex iis, qui novem *Archontum* imperium gesserant, constabat; de capitalibus rebus judicabat. Unde *Ἀρεῖα Πάγος* fit dictus, discrepant *Authores*: sed de eo multa *passim* legenda.
- Ἀρχοντες*, *D.* 28. *Gubernatores*, *Prætores*. Sic autem appellabantur Magistratus, qui à *Lacedæmoniis* in urbes ipsorum imperio subditas mittebantur. *Suid.*
- Ἀρχιδίς*, *Æ*. 44. *Archiensis*. *Archia* (vel *Brobia*, rectius, ut vult *Pinedo* ad *Steph. Byz.*) Pagus *Atticus* in tribu *Ægeide*: ubi natus est *Xenophon*.
- Ἀρχων*, (*passim*) *Archon*; Magistratus apud *Atticos* summus, similis *Venetorum Duci*. Post mortem *Codri*, imminuta est potestas regia, & placuit populo creare *Archontas*, primò *Perpetuos*, deinde *Decennales*, postremò *Annuos*. *Perpetui* erant 13, instituti *Ann.* 294. (ut computat *Euseb. in Chronicis*) ante *Olympiadas*, quorum ultimus *Alcmæon* obiit *Olymp.* 7. *Decennales* 7. Deinde *Annui* *Olymp.* 24. *An.* 3. creati sunt, novem unà imperantes: primus propriè *Archon* dicitur, à quo anni atque tempora nominabantur, ut apud *Romanos* à *Consule*; secundus *Rex*; tertius *Polemarchus*; sex reliqui *Thesmothetæ*. *Sigon.* lib. 1. 5.
- Ἀσθ*, *D.* 12, &c. *Urbs. Athenæ* κατ' ἰσοχλίω ita dictæ. *Asu* Latine dixit *Terentius Eun.* 5. 6. 17. *Athenæ* in duas partes erant divisæ, *Asu* & *Piræum*; in hoc plebei, in illo nobiles habitabant. *Steph. Byz.*
- Ἀττικὸν ἄρριον*, *Æ*. 73. *Judicium*, in quo ex legum præscripto nulla certa æstimatio seu multa constituta est: sed ipsi iudices æstimabant quibus pœnis, aut quâ multâ pecuniariâ afficiendi essent qui erant damnati. Aliàs ἄρριον dicitur *Τιμῆτις*. *Harpocrat.*
- Ἀττις*, *D.* 79. *Attes*. Apud *Phryges* maximè colitur, ut *Matris Deum* famulus. *Suid.* Vide plura apud *Natal. Comit.* lib. 1, & 9.

I N D E X.

Ἀντιπερίτροις Περίδοις, *Æ.* 23. *Legati qui liberam & plenam habebant potestatem*, qui suo arbitrio pro pace agebant, & cùm domum reverterentur, nullis rationibus erant obnoxii. *Suid. Angl. Plentz potentiaries.* Sic Σπάρτης dicitur Ἀντιπερίτρος. *D.* 51.

Ἀφιδνα, *D.* 12. *Aphidna*, Pagus *Atticus* in tribu *Leontide*. *Steph. Byz.*

Ἀχαρνῶς, *Æ.* 44. *Acharnensis*. *Acharna*, Pagus *Atticus* in tribu *Oeneide* *Steph. Byz.*

B.

Βακτηρία, *D.* 61. *virga*, quam tenebant iudices. Vide Δικαστήρια.

Βάταλος, *D.* 55. *Batalus*. Cognomen *Demosthenis*, quòd, cùm adulescens esset, mulieribus se addixerit. Fuit autem *Batalus* tibicen mollis & effæminatus. *Plutarch. in Demosthene sub initio.* Ad hoc nomen videtur respexisse *Æschines*, cùm ait cap. 61. Αἰετῖδος δὲ ὁ Δίκαιος ἐπιγελασθεύς, ὁ τὸν ἀνδρῶν ἔχων ἐπινυμῖαν Δημοδότης.

Βοηδρομιών, (*passim* in *D.*) *Boëdromion* mensis *Atticus* ita dict. à festis *Boëdromiis*, in honorem *Thesei*, qui hoc mense *Atheniensibus* contra *Amazonas* opem tulit, institutis. *Plutarch. in Theseo sub fine.* *Βοηδρομιεῖν* enim est idem ac *βοηδεῖν*. *Suid.* Vide Μῶνς.

Βυλή. (*passim*) *Senatus*: duplex verò *Athenis* erat, alter *Areopagi*, alter *Quingentorum*. *Argum. Orat. Demosth. in Androtionem.* Ubi tamen vox [Βυλή] per se nuda occurrit, ibi *Senatus Quingentorum* semper intelligendus est. Vide Πεντακοσίοι.

Γ.

Γαμηλιών, *D.* 26, &c. *Gamelion*, mensis *Atticus*, *Junoni* sacer. *Hesych.* ita dictus à *Nuptiis* quæ in eo erant celebratæ. *Eustath. in Iliad.* 2. Vide Μῶνς.

Γέν, *Æ.* 9. *Familia*, seu *Gentes*, erant numero triginta, singulæ ex triginta viris constabant; ex quibus *Sacerdotia*, ad singulas familias pertinentia, sorte legebantur. *Suid.* Eos autem *Γενεῖς* dixerunt, non qui genere ac sanguine inter se conjuncti essent, sed qui ex familiis essent iis, quæ in *Τετρίους* erant conjectæ, societatem inter se quandam lege & instituto colentes. *Sigon. lib.* 1, 2.

Γέρρα, *D.* 53. propriè quidem sunt scuta *Persica*; metaphor. verò quodvis integumentum, sive ex pellibus sive aliâ materiâ confectum, ab *Atticis* vocabatur *Γέρρον*. *Suid.*

Γεγραμμένος, (*passim*) *Scriba*. Erant autem tres, duo à *Senatu*, unus à *Populo* electus; primus tabulas & decreta servabat, secundus leges, tertius *Senatui* *Populoque* prælegebat. *Suid.* *Petitus in Leges Atticas*, lib. 3. tit. 2.

Γεγραφή, (*passim*) *De publicis criminibus accusatio*, *Actio*; crimina autem, de quibus scribi poterat γεγραφή, fuerunt plurima. *Γεγραφή παρανόμων*, (pro quo nudè ponitur *Γεγραφή*, *D.* 74.) *violatarum legum actio*, in eum fertur, qui decretum scripsit ita ut leges, quæ de decretis ferendis erant, transgressus esset. *Suid.*

I N D E X.

Δ.

Δικελεύς πόλις, D. 28. *Decellæa*, est Pagus *Atticus*; cujus castellum intio decimini noni anni *Belli Peloponnesiæsi* adversus *Athenienses* muniebant *Lacedæmonii*, ex quo multas clades acceperunt *Athenienses*. *Thucyd.* lib. 7. Aded celebre fuit hoc castellum, ut ab eo *Bellum Peloponnesiacum* (quod inter *Lacedæmonios* & *Athenienses* gestum erat) ab ultimâ ipsius parte diceretur *Decelicum*. *Suid.* Accidebat verò, Olymp. 91. Ann. 4. *Sigon.* in *Temporibus Atheniensium*: & durabat annos novem. *Simson.* in *Chronico*.

Δῆμος, Æ. 13. D. 36. *Pagi*. Quædam villæ sunt in *Atticâ* à civibus in deliciis habitæ & frequentatæ: olim *Ναυκλαεῖαι* vel *Ναυκλείαι* dicebantur, postea à *Clisthene* in *Δῆμους* conversæ. *Aristoph. Schol.* in *Nubibus*, vers. 37. Lege igitur provisum erat ut unusquisque civis nomini proprio & Patris subjungeret nomen *Pagi*; ut *Αἰχίνης Αἰσχυρίτου Κορυϊδῆς*, *Δημοδότης Δημοδοτοῦς Παιωνίδης*. *Petitus* in *Leges Atticas*, lib. 7. tit. 8. Δῆμος verò significat *universum Atheniensium populum*.

Δημοκρατία, (*passim*) *Populi principatus*. Complectitur totum illud tempus, quod est ab An. 3. Olymp. 24. (*Archontibus* enim decennialibus abrogatis erat instituta) usque ad An. 2. Olymp. 118. quod est spatium annorum 325. Non tamen inviolata permanfit; sed *Pisistrati*, *Triginta Tyrannorum* aliorumque dominatu interrupta est. *Sigon.* lib. 1. 5.

Διαικισία, propriè dicitur contentio, quâ quidam certant cum iis qui sunt futuri *Choragi*, propter illos orta quos volunt designari, ut sciant quinam sint, & quando oporteat eos publicum munus obire. *Suid.* Sed sæpius latius sumitur pro quâvis majori *actione* aut *judicio*, ut *Æsch.* cap. 46.

Διαχειροτονία, Æ. 16. *Suffragiorum, quæ à populo feruntur, adjudicatio & quasi divisio*. *Suid.* Διδοῖαι Διαχειροτονίαν τῷ Δήμῳ, sumitur pro eo quod est rogationem vel rem de quâ eonsulitur *Populi suffragiis* permittere, ut eam aut scilicet aut antiquaret. *Constantinus* in voce *Διαχειροτονία*.

Δικαστήριον. (*passim*) *Hora Judicialia, Athenis à Solone* instituta; in quibus *populus*, non magistratus judicabant. Quilibet ex æquo civis poterat esse *judex*, sine ullo censûs discrimine, modò esset famæ integræ. Erant autem decem, inscripta singula unâ harum decem literarum, Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. li igitur, qui velent *judiciis præsidere*, nomina sua dabant tabellæ inscriptæ; totidem etiam tabellæ erant, quarum aliæ aliis harum literarum notabantur, pro numero *judicium*: atque ita fiebat ut prout quisque hanc vel illam literam fortiretur, ita huic vel illi foro *judex* traderetur. His *judiciis* qui præsidebant, habuerunt *authoritatis insignia* Πινυκίδιον ἢ Βακτηρίαι, *Tabellam & Virgam*, in quâ scriptum erat nomen *Δικαστῆρος*. *Aristoph. Scholiast.* in *Pluto* v. 277. Series autem *Δικαστῆρων* erat hæc,

I N D E X.

Τὸ ἐν Παλλασίῳ.	Τείγωνον.
Τὸ ἐν Δελφίνῳ.	Παράβυσον.
Τὸ ἐν Πρυτανείῳ.	Τὸ ὅτι Λύκω.
Τὸ ἐν Φρεατῶϊ.	Μητίχῃ Δικαστήριον.
Ηλιαία.	Τὸ Καλόν. Vide <i>Pausan.</i> lib. 1.

Διονύσια, (passim) Bacchanalia. Festa *Athenis* in honorem *Bacchi* celebrata, alia in urbe sub initium veris, nempe 16 *Elaphebolionis*, quæ *Majora* alia in agris autumnī tempore, 5 *Posideonis*, quæ *Minora* & *Lenæa* appellantur. *Aristoph. Scol. in Nubibus* vers. 11. *Theophrast. in Garrulo*. Hi festi Dies communi nomine vocantur, *Anthesteria*. *Sigon.* lib. 1. 4. His feriis agebantur Ludi Scenici, *Τεργασθῆ Νῆσι*, in Theatro, quod *Baccho* erat sacrum. Vide *Petitum in Leges Atticas*, lib. 1. Hinc

Διονυσιαὶ Κριταὶ vel **Κριταὶ ἐν Διονυσίῳ**, *Æ.* 85. Ludorum *Dionysiacorum* *Judices*. Decem ex singulis tribubus electi. De iis, qui in Tragoediis & Comoediis certabant, quique choros cyclios agebant, sententiam tulerunt, uter victor evaserit, præmiumque meruerit. *Petitus in Leges Atticas*, lib. 1.

Διονυσιακὸς Νόμος, *Æ.* 16. *Lex Dionysiascha*, ita dict. quod lata sit de præconiis, quæ in Theatro *Bacchi* habenda erant.

Δολιχοδρομίαι, *Æ.* 35. Propriè dicitur ille qui *Dolichum* currit. *Dolichus* autem est longi cursûs genus, in vet. ludis excerceri solitus: continebat autem 2 stadia, secundum *Suidam* 24. *Δολιχοδρομίαι* verò hîc accipitur pro eo, qui cursu pollet.

Δραχμή, *Drachma*. Vide *τάλαντον*. *Æsch.* cap. 35. ait, *Oritas attulisse Demostheni usuram δραχμῶν ἑμνὸς μνᾶς*, unam in minas drachmam, vel pro minâ singulâ singulis mensibus drachmam pendebant. Usitatissimus scenerandi modus erat hæc centesima usura (mina enim continet 100 drachmas) quæ *τρεῖς* ἐπὶ *δραχμῇ* dicitur. *Petitus in Leges Atticas*, lib. 4. tit. 4.

E.

Εγκλήμα, *Æ.* 75. *D.* 75. *Crimen*, seu potius *libellus accusatorius*. *Angl. Iditment*. In eo autem scribebantur actionis causæ ac capita, injuria accepta, damnorumque æstimatio. Recitabatur à præcone coram iudicibus, quamprimum in iudicii loco confedisent. *Rossæus in Arch. Att.* lib. 3. 10. Sumitur pro quovis crimine.

Εισαγγελία, *Æ.* 30. *D.* 6. propriè dicitur *actio* vel *causa* de publicis & gravioribus injuriis, à Senatu judicanda. Nulla scripta continebat crimina, sed accusatoris vivâ voce pronunciabatur. *Rossæus in Arch. Att.* lib. 3. 4. Siquidem de eâ nullæ leges erant latæ, ex quarum præscripto in iudicium adduceretur. Qui hujusmodi actionem intendit, nisi quintam suffragiorum partem acceperit, 1000 drachmis mulctabatur. *Suid.* Vid. *Petitum in Leg. Attic.* lib. 7. tit. 13.

Εκατομβαιον, *D.* 9. &c. *Hecatombaion*, mensis *Atticus* primus, dict. ab *Hecatombis*, quæ tunc immolabantur. *Suid.* Olim appellatus

I N D E X.

- erat Κερίον (i. e.) *Saturnalis*. *Plutarch. in Theseo*. Vide Μῶνις.
- Επιλησία, (*passim*) *Concio*; populi conventus legitimè advocatus rei alicujus publicæ causâ suffragio suo jubendæ aut vetandæ: hujus arbitrio universum populare imperium à *Solone* erat permissum. A *Prytanibus*, *Proëdriis*, atque *Epistatâ* gubernabatur. Convocabatur in diversis locis, viz. *Foro*, *Pnyce* & *Theatro*. Conciones erant aut *Κυριαί* seu ordinariæ, quæ statis atque certis diebus unoquoque mense, quæque de rebus certis habebantur; aut *Σύγκλητοι* seu extraordinariæ, quæ propter aliquod urgens negotium & de rebus incertis vocabantur. Lege plura apud *Sigonium de Republ. Athen.* lib. 2.
- Ελαφεβολιών. *Æ.* 24. *D.* 17, &c. *Elaphebolion* mensis *Atticus*, dict. à festis *Elapheboliis*, in quibus *cervi Dianæ* immolabantur. *Xylander in Apen. ad Plutarch.* Vide Μῶνις.
- Ελευσίς, (*passim in D.*) *Eleusis*, Pagus *Atticus* in tribu *Hippothoontide*. *Steph. Byz.* Nomen adepta ab *Heroë* cognomine. *Pausan.* lib. 1.
- Εμπια, *Æ.* 82. *Inferiæ*, *Novendiales feriæ*, à numero dierum sic dictæ. Nam mos erat apud antiquos ut cadaver domi dies septem servaretur, octavo die combureretur, nono denique sepeliretur: deinde *Parentalibus* eo die persolutis & impositâ inscriptione *humatus* dicebatur *mortuus*. *Servius ad Virgil. Æneid.* 5. 64. Unde apud *Horatium Epod.* 17.
- Novendiales pulveres.*
- Επιστάτης Προëδρων, *Æ.* 16. *Presidium Præfectus*. Erant autem *Επιστάται* duo, alter *Prytanum* præfectus, alter *Poëdrorum*. Ille *Senatui*, hic *Concioni* præfuit: ille in diem magistratum obtinuit, hic in eas tantum per quas concio fuit habita. In eum usum creari videtur *Επιστάτης Προëδρων*, ut cum *Prytanes* concionem coëgissent, *Proëdri* retulissent, ipse populo suffragium daret. *Sigon.* lib. 2. 4. Vide Προëδροι.
- Επώνυμοι, *Æ.* ibid. *Eponymi*, *decem Heroës*, Ita dict. quod ab iis *Tribus Atticæ* fuerunt *nominatæ*. Eorum statuae ponebantur in foro juxta *Curiam*. *Pausan.* lib. 1. His statuis affixa erant legum rogandarum aut abrogandarum exemplaria, ut quilibet civis rem tractandam videret. *Rossæus* lib. 3. 2.
- Ερεχθίδες, *D.* 52, &c. *Erechthiis Tribus*. Vide Φυλῆ.
- Ερμιῶν, *Æ.* 62. *Hermæ*: *Statuæ quadratæ*, *Pausan.* lib. 4. æneæ, memoreæ, aut lapideæ, *Mercurium* referentes, unde nomen; habebant bases elogiis clarorum virorum inscriptas. Erant in *Gymnasio* à porticu *Pæcile* (ait *Suidas*) usque ad *Regiam*, dict. ab *Æschine Στω* *Ερμιῶν*, ibid. Nam & quædam in fanis & viis publicis ponebantur.
- Εὐμόλπιδες, *Æ.* 9. *Eumolpides*: Familia *Athenis*, *Sacerdotes Cereris*, ab illo *Thrace Eumolpo*, qui *Cereris* misteria in *Eleusine* primus instituit (*Pausan.* lib. 1.) genus ducentes, eorumque sacrorum custodes. *Sigon.* lib. 1. 4.
- Εὐοῖ, *D.* 79. *Evohe*. Vox *Bacchantium*. *Bacchus* dictus erat *Euius* & *Evan*: inde *Εὐάχη* sign. *Bacchari*. *Suid.*

I N D E X.

Εὐρύβατος, *Æ.* 44. *Eurybatus*: *Ephesus* quidam qui cū à *Cræso* pecunas accepisset ut exercitum colligeret, ad bellum contra *Persas* gerendum, proditor fuit & *Cræsi* pecunias *Cyro* tradidit: insignis latro. Hinc Prov. Εὐρύβατος ὁ δίκαιος, insigniter improbum esse. *Suid.* Et Εὐρύβατος πᾶσι γὰρ, *D.* 8: *furtum insigne.*

Θ.

Θαργήλιον, *Æ.* 12. *D.* 52. *Thargelion*, mensis *Atticus*, *Apollini* sacer, quod hoc mense ἴσθρι πλὴν γῆν (i e.) calefaciat terram: itaque festa erant dict. Θαργήλια *Suid.* Vide Μῆνες.

Θιοκρίτης, *D.* 98. *Theocrimes*: primum *Tragediarum* Actor fuit, deinde *Calumniator* & *Sycophanta*. *Harpocrat.* Unde *Demosthenes* vocat *Æschinem*, Τετρακτὸν Θιοκρίτην.

Θεσμοθέται, *Æ.* 7, & 16. *D.* 34. *Thesmothetæ*, numero sex, ex novem *Archontibus*; Legum curam habebant, quas singulis annis recensabant, in multis causis iudicabant. Potestatem habebant convocandi populum, & de rebus publicis decernendi. *Harpocraton.*

Θιατρικῶν, *Æ.* 11. *D.* 35. Οἱ ἐπὶ τῷ Θιατρικῶν, *Theatrali* pecuniæ præfecti: circa *Dionysia* urbana electi. Petitus in *Leges Atticas*, lib. 3. Sumptus curabant, qui in ludos & spectacula impendebantur: à *Pericle* primum inducti. Has verò pecunias non licebat intervertere atque in alios usus transferre. Siquidem plus impensarum in hosce ludos quàm in Patriæ libertatis vindicias fecerunt. *Sigon.* lib. 4. 3.

Θιατρίον, *Æ.* 7. *D.* 40. *Templum Thesei*. Duplex autem erat (*Petitus* in *Leges Atticas*, lib. 1.) unum extra urbem; alterum intra urbem, *Gymnasio* proximum. *Pausan.* lib. 1. Posterioribus enim temporibus *Templum Theseo* struebant *Athenienses*, & festa dedicabant. *Plutarchus* in *Theseo* sub fine.

Θιάσος, *D.* 79. *Thiasus*; chorus in honorem *Bacchi* institutus. *Suid.*

Θόλος, *D.* 27. *Tholus* Locus *Athenis* juxta *Curiam*, in quo *Prytanes* coenabant & libabant. *Pausan.* lib. 1. Ita dict. quod ædificatus esset rotundus. *Suid.*

Ι.

Ιερομνήμονες, (*passim*) *Hieromnemones*; legati *Pylagoris* adjuncti, ad Concilium *Amphietyonum* missi; qui *Sacrorum Scribarum* munus explentes, res in Concilio actas in publicas tabulas retulerunt. *Sigon.* lib. 4. 7. Videntur quasi quidam *Pylagorarum* Præfecti. Vide Αμφικτύονες.

Ιππάρχαι, *Æ.* 7. *Equitum Magistri*: erant autem *Athenis* duo, qui universo tribuum equitatu præfuerunt: ita tamen rem equestrem gubernabant, ut Στρατηγῶν mandatis atque authoritati parerent. *Sigon.* lib. 4. 5.

Ισθμία, *D.* 27. *Isthmia*, Ludi ita dict. ab *Isthmo Peloponnesi*, cujus in faucibus ad *Neptuni* Templum celebrabantur, instituta à *Theseo* in honorem *Neptuni*, ut *Plutarch.* in *Theseo*: *Palæmonis*, ut *Archias*

I N D E X.

chias Poëta in Anthologiâ. Vide Natal. Comitum lib. 5. 4. Erant autem, ut Nemea, Trieterica; renovata erant Olymp. 49. An. 2.

K.

Καδμεία, Æ. 46. Cadmêa. Arx Thebana, à Cadmo conditore si dict. Prius civitas ipsa dicebatur Cadmêa (Pausan. lib. 9. sub initio) quæ cum aucta esset, contigit Cadmêam Arcem Thebarum esse. Quod frequens est, ita enim Athenis & Carthagine accidit.

Κανῶ, Æ. 38. Canistrorum festa, Minervæ sacra: quod in iis Virgines duæ (Pausan. lib. 1.) Canistra ad Deam ferrent, in quibus inclusa essent; quæ ad sacrificium pertinerent; unde dictæ sunt Κανηφόροι, Sigon. lib. 1. 4.

Κατηγρηία, (passim) Actio; propriè quæ de publicis rebus intenditur, sicut illa de privatis dicitur Δίκη. Isocrat. in Bigis sub initio. Inter has autem illud interfuit, quod in publicis actio cuivis civi concessa est, in privatis ei tantum qui se læsum esse assereret. Sigon. lib. 3. 1.

Κεραμῖς, vel Κεραμείς, Æ. 56. Ceramis, Pagus Atticus in tribu Acamantide; nomen habuit ab arte figlinâ, quæ illic exercebatur: Ο ἐν Κεραμείων, Ceramensis. Steph. Byz.

Κῆποι, Æ. ibid. Cēpi, urbs ad Bosphorum Cimmerium in Insulâ Coronandam. Harpocrat. Ita. dict. fortasse ab Hortis, quibus abundabat.

Κήρυκες, Æ. 9. Præcones, non ii qui vulgo sic vocantur, sed Familia Athenis, Sacerdotes Cereris, Sigon. lib. 1. 4. victimas mactabant, silentiumque inter sacrificandum indixerunt. Ita dict. à Ceryce Mercurii fil. Rossæus lib. 2. 8.

Κίρραῖοι, Æ. 36. D. 50. Cirrhæi; Acragallidis finitimi; qui cum Apollinis numen læsissent, bello petiti sunt, Clisthene Sicyoniorum tyranno Duce. Pausan. lib. 13. Incolæ urbis Cirrhæ, quæ ad radicem Parnassî sita est ad mare, 80 stadia à Delphis distans. Strabo lib. 9. Videtur Æschines campum illum, qui huic urbi adiacebat, vocare Κίρραϊον Πεδίον. Harpocrat. Bellum autem hoc adversus Cirrhæos gestum est, Archonte Solone, Olymp. 46. 3. Simson in Chron.

Κοθωκίδης, (passim in D.) Cothocides. Cothocis, Pagus Atticus; quâ verò sub tribu numerandus sit, silent Scriptores.

Κοίλη, Æ. 65. Cæle, Pagus Atticus, in tribu Hippothoontide. Hofmann. in Lex. Univers. Ο ἐν Κοίλῃς, Cæleus, Celes incola.

Κολυτῶς, Æ. 44. D. 23 Collytensis: Collytus seu Colyttus, Pagus Atticus in tribu Ægeide. Harpocraton.

Λ.

Λαχών. Æschines cap. 23. objicit Demostheni quod Senatuum intraret, ἔτι λαχών, ἔτ' ἱππιαχών, (i. e.) cum neque esset delectus sorte neque suffectus: quia qui Senatores esse cupiebant in sortem coniecti erant; deinde unicuique sorte ducto alterum subfortiebantur, ut si prior, quem fors tulerat, aut mortuus esset aut rejectus, qui in ejus locum sufficeretur non deesset. Harpocrat. in voce Ἐπιλαχών.

Λογισ

I N D E X.

Λιοντίς, D. 26. Leontis tribus. Vide Φυλαί.

Λογισταί, (passim) Ratiociniorum custodes; decem numero, sorte delecti, apud quos rationes gesti sui magistratûs referebant οἱ ἐν Λογισταῖς, intra 30 à magistratu abdicato dies. Petitus in Leges Atticas, lib. 3. Pecuniam, quam ex ærario magistratus sumebant, curabant & subducebant Suid. Ab Euthynis, qui vocantur, parum diverſi. Sigon. lib. 4. 3.
Λοῦς, D. 51. Lois, menti Macedonum, Boëdromioni Attico respondens (ut D. cap. 51) cum tamen cum Hecatombæone confert Plutarchus in Alexandro, & Galenus. Hic locus Demosthenis (ait Petavius Doctrin. Temp. lib. 1. 30.) nisi corruptus est, ut pro Λοῦ vel Boëdromione mensis alius subrogandus sit, asserendum est alterius Cycli lunaris ac popularis anni vitio contigisse, ut sedibus suis emoti menses alienas in stationes invaderent.

M.

Μαιμακτηριών, D. 12. Mæmactæriion, mensis Atticus, ita dict. à Φοῦρ Μαιμακτῆ. Cum enim hyems incipiat hoc mense, aër turbatur.

Μαιμακτικός, turbulentus. Suid. Vide Μῶνς.

Μαραθῶν, Æ. 61, 62, 95. D. 60. Marathon, hod. Marasôn; Pagus Atticus in tribu Leontide; pari spatio ab Athenis distans & Carysto Eubææ opp. Miltiadis gloriâ, qui Olymp. 72. An. 3. ingentem Darii exercitum profligavit, insignis. Pausan. lib. 1.

Μαργίτης, Æ. 50. Margites: (i. e.) stupidus, fatuus seu amens. Harpocrat. Cognomen Alexandro à Demosthene impositum. Plutarch. in Demosthene.

Μῆνις, Menses. De mensibus Atticis, quo ordine ponendi sint, aut quatenus nostris respondeant, magna inter doctos controversia: Eorum autem Ordo à Petavio Doctrin. Temp. lib. 1. cap. 9. sic locatur:

<i>Ἐκατομβαιών, September.</i>	<i>Γαμνλιών, Martius.</i>
<i>Μεταγεσνιων, October.</i>	<i>Ἀνδισθειών, Aprilis.</i>
<i>Βοηδρομιών, November.</i>	<i>Ελαφβολιών, Maius.</i>
<i>Μαιμακθηριών, December.</i>	<i>Μενυχών, Junius.</i>
<i>Πυανεσιών, Januarius.</i>	<i>Θαργηλιών, Julius.</i>
<i>Πρόσειδεών, Februarius.</i>	<i>Σκιερόφοριών, Augustus.</i>

Mensis in tres decadas divisus est: quarum prima Μῶνς ἱεραρῆς, secunda μιστωῆτος vel ἐπὶ δέκα, tertia φθινοῦ. Primus dies dicitur Νυμφιλία: secundus deinde δαυτέρῃ ἱεραρῆς, & sic deinceps usque ad decimum diem: post quem dicebant, περὶ τῇ ἐπὶ δέκα seu μιστωῆτος, & sic usque ad vigesimum. Deinde ordine retrogrado utebantur, vocantes 21um diem δεκάτῃ φθινοῦτος, 22um ἐνάτῃ φθινοῦτος, & sic usque ad trigessimum, qui dicitur ἐπὶ τῇ νηκ seu τετακῆς.

Μητροῦν Æ. 62. Metróon, Templum apud Athenienses insigni magnitudine, Dorico opere, magnæ Deorum Matri sacrum. Pausan. lib. 1. in quo leges conscriptas reposuerunt. Suidas.

Μινᾶ, Æ. 35. Mina. Vide Τάλατον.

Μοῖρα, Æ. 90. aliis Μορᾶ, Mora; ut reddit Cornel. Nepos in Iphicrate, cap. 2. Celebris erat apud Lacedamonios cohors militaris, in quâ

I N D E X.

quâ totius exercitus robur; sicut apud *Macedonas Phalanx*. Continebat autem 500, ut alii 700, ut alii 900 milites. Vide *Hofmannum in Lex. Univers. Moram Lacedæmoniorum* interfecit *Iphicrates* apud *Corinthum*, Olymp. 96. An. 4.

Μονυχία, D. 31. *Munichia*, Portus *Atticus*, à quo murus 40 stadiorum protenditur, *Athenarum* urbem cum *Piræo* connectens. *Thucyd.* lib. 2. In eo autem erat *Dianæ* Templum & Asylum, quod confugiebant ii qui in *Piræo* habitabant, item trierarchi & nautæ. *Ulpian.* ad locum hunc *Demosthenis*, cap. 31.

Μονυχίων, D. 52. *Munychion*, mensis *Atticus*, sic dict. quodd in eo sacrificia fierent *Dianæ Munychiæ*. *Suid.* *Diana* autem Templum habuit in *Munychiâ*, quæ portus erat *Athenarum* *Pausan.* lib. 1. Vide *Müller.*

Μυστήρια, Æ. 42. *Mysteria*; quæ & *Initia* & *Thesmophoria* vocantur. *Sigon.* lib. 1. 4. A rege *Erectheo* in honorem *Cereris* & *Proserpinæ* instituta: in *Eleusine* celebrabantur, dict. *Magna* & *Parva*, hæc *Proserpina*, illa *Cereri* sacra. *Petitus in Leges Atticas.*

Μυστὼν λεία, D. 22. *Mysorum præda*. Proverbium in eos, qui malè diripiuntur. Finitimi enim populi eo tempore, quo *Telephus* Rex ab erat, *Mysos* prædabantur. *Suidas.*

N.

Νέμεια, D. 27. *Nemea*, Ludi in *Nemeâ* (sylvâ quâdam inter *Phliuntem* & *Cleonas Achaia* civitates) in honorem *Archemori*, aut, ut alii, *Herculis* celebrati. Erant verò trieterica; celebrari cœpta sunt Olymp. 53. An. 2. *Simson.* in *Chronico*. Vide *Natal. Comitum* lib. 5. 3.

Νύμφαιον, Æ. 56. *Nymphæum*, in *Ponto* situm (castellum vocat *Portus* ad *Suidam* in voce *Γύλων*) *Atheniensibus* talentum pro annuo tributo pendere solitum. Alii dicunt *Nymphæum* esse urbem *Tauricæ Chersonesii* maritimam, ad *Pontum*.

O.

Οἰνίς, D. 35. *Oeneis tribus*. Vide *Φυλαί.*

Ολιγαρχία, Æ. 3. *Paucorum Principatus*. Quatuor verò erant apud *Athenienses* *Oligarchiæ*; prima *Quadringentorum*, *Alcibiadis* tempore, Olymp. 92. An. 1. Secunda *Triginta Tyrannorum*, Olymp. 94. An. 1. Tertia, imposita ab *Antipatro* Olymp. 114. An. 2. Quarta, à *Cassandro* Olymp. 115. An. 3. *Sigon de Atheniensium Temporibus.*

Ολύμπια, Æ. 63. D. 27. *Olympia*; Ludi in honorem *Jovis* instituti An. M. 3174. *Petavius Doctr. Temp.* lib. 13. Quinto quoque anno celebrata juxta *Olympiam Eliæ* civitatem, magno totius *Græciæ* conventu. De authore non convenit; sed eorum institutio celebris apud *Chronologos* *Epocha*. Vide *Natal. Comitum* lib. 5. 2.

Ορχήστρα, Æ. 20, 58. *Orchestra*: Pars *Theatri* inter scenam & cuneos in quâ *Senatores* sedebant fabulas spectaturi; unde sumitur pro ipsis *Senatoribus*, *Juvenal. Sat.* 3. 178.

— similemque videbis

Orchestram & populum. —

I N D E X.

Π.

- Παγκράτιον, *Æ.* 60. *Pancratium*, certaminis genus ex pugilatu & luctâ compositum. *Aristotel. Rhetor. lib. 1. 5. sub fine.* In eo qui exercebantur adversarios & pugnis ferire, & comprimere, & continere, & deicere studebant: calcibus, genibus, dentibus, toto denique corpore utebantur. *Faber Agonistic. lib. 1. 9, 10. Pancrati Specimen vide in Pausan. lib. 8.*
- Παιωνίς, (*passim*) *Pæniensis. Pænia Superior & Inferior, Pagi Attici* in tribu *Pandionia*. Ex horum uno erat *Demosthenes. Steph. Byz.*
- Παιωνίζειν, *D.* 88. *Pæna canere*: (i. e.) *Hymnos in Apollinis laudem.* Latieri verò sensu sign. *carmina ob letitiam decantare, & Deorum laudes celebrare. Suidas.*
- Παναθήναια, *Æ.* 60. *D.* 34. *Panathenæa, Latine dict. Quinquatria, Minervæ festa, Athenis ab Erichonio primum instituta & vocata Αλωαία, postmodum instaurata à Theseo Pausan. lib. 8.* Erant autem duplicia, *Quinquennialia* quæ & *Magna, Æstate celebrata, Annua* quæ & *Parva* dicebantur, Vere acta. *Petitus in Leges Atticas.* His festis *Athletæ* undique ad certandum convenerunt. *Suid.*
- Πανδονίς, *Æ.* 13. *D.* 9. *Tribus Pandionia.* Vide *Φυλαί.*
- Πάνεμος, *D.* 51. *Panemus mensis Corinthiorum, Boëdromioni Attico* respondens, uti & *Bæotorum mensis Panemus. Macedonum autem Panemus cum Scirrophorione confertur. Petavius Doctrin. Temp. lib. 1. 30.*
- Παράλιοι, *Æ.* 51. *Paralii: populi qui maritimam Atticæ regionem* incolebant: *Attici enim in Pedieos sive Campestrès, Diocrios sive Montanos, & Paralios olim divisi erant. Suidas.*
- Παρέας, *D.* 79. *Paréas dicitur serpens quidam, qui habet magnas & inflatas genas. Hesych.* Fertur is vel non mordere, vel si mordeat, morsu non enecare, sed demorsam partem solum inflammare, nonnunquam & nihil afferre doloris. *Ætius Med. Tetrabibl. 4. serm. 1. cap. 31.*
- Πειραιεύς, *Æ.* 72. *D.* 22, 42. *Piræeus; Portus Athenarum, prius Curia. Pausan. lib. 1. Ad ostia Cephisi fluv. 400 navium capax: distabat ab Athenis 35 stadia: muro à Themistocle urbi conjunctus. Thucyd. lib. 1. Hodie Porlion.*
- Πεντακισίοι, *Æ.* 2, 9, &c. *Senatus Quingentorum, maximæ autoritatis Concilium; simile nostro Parlamento. Quinquaginta ex unaquaque tribu sorte delecti, 30 annos & supra nati: instituti sunt ut imperitæ Concionis concilia gubernarent: universam ferè Reipubl. administrationem obibant: erant autem annui. Sigon. lib. 2. 3. Senatus habebatur quotidie, nisi dies esset ἄφικτος, quales festi fuerunt. cum tota civitas feriareretur. Petitus in Leges Atticas, lib. 3. Unde objicit Æschines Demosteni, quod in Senatu consultandum juberet festo die Æsculapii, cap. 24. Vide Πρυτανεύς.*
- Περίρραντις, *Æ.* 58. q. d. *Circumsperforium, Vas Aquâ lustrali plenum, in foribus Templi à Casaubono, in Adyto ab aliis positum esse dicitur. Rossæus lib. 2. 7. Hâc aquâ Sacerdotes atque æditui eos*

I N D E X.

qui intrabant, perspergebant. *Suid.* Quem morem his versibus in funere *Misieni* exprimit *Virgil. Æneid.* 6. 229.

*Idem ter socios pura circumtulit undâ,
Spargens rore levi & ramo felicitis olivæ;
Lustravitque viros. ———*

Πάληξ, *Æ.* 44. *Pelex. Peleces, Pagus Atticus* in tribu *Leontide.* *Steph. Byz.*

Πλαταιή, *Æ.* 95. *D.* 60. *Plataea, urbs Bæotiae:* insignis illo prælio, in quo *Pausanias Spartanus & Aristides Atheniensis* *Mardonium Xerxis* ducem vicerunt, *Olip.* 75. *An.* 2. *Sigon. in Temp. Athen.*

Πύξ, *Æ.* 14. *D.* 17. *Pnyx;* locus concionis apud *Athenienses,* super rupem fundatus ad mare spectans: ita dict. à consultorum aut subfelliorum densitate, quæ Πυκνότης dicitur. *Suidas.*

Ποικίλη, *Æ.* 62. *Pæcile, Latine Varia.* Porticus *Athenis* clara sic dict. à *Picturarum & Imaginum varietate.* *Suidas.* Depicta erat in eâ non tantum pugna *Marathonia,* sed & excidium *Trojæ,* & multa alia prælia, quæ *Atheniensis* cum *Persis & Lacedæmonis* commiserant victores. *Pausan.* lib. 1. In hac porticu docuit *Zeno Stoicus.* *Laërtius* in *Zenone* sub initio.

Πολέμαχος, *D.* 52. *Polemachus;* unus ex novem *Archontibus:* Belli procurationem peregre obibat: *Sigon.* lib. 1. 5. decem Imperatoribus præerat. *Ibid.* lib. 4. 5. Vide Σπικτησι. Domi verò inter cives & peregrinos jus dixit. *Suidas.*

Πόλις, *Æ.* 80. *Pollis, Spartanæ* classis præfectus, inter *Naxum & Paron* à *Chabriâ Atheniensi* victus, *Olymp.* 100. *An.* 4. *Sigon. in Temp. Atheniens.*

Πομπεία, *D.* 5. *Convicium.* Translatio ducta est à *Poëtis,* qui in *Dionysiacis* pompis plaustris vecti, quosunque vellent conviciis insectabantur. *Suidas.*

Προαῶν, *Æ.* 24. *Prælium decreti,* cum quid consultabatur antequam populus id scisceret. Idem fere ac.

Προβουλευµα, *Æ.* 40. *Senatus-consultum* seu *præconsultum.* Senatus enim de rebus decernendis (ex *Solonis* instituto) consultabat, priusquam ad populum perferrentur, ut vitia atque errores, siqui inessent, ne fortè in fraudem induceretur populus, deprehenderet: Quod si populus hoc consultum non comprobârit, in annum tantum valebat. *Sigon.* lib. 2. 3.

Προεδρεύουσα φυλή, *Æ.* 2. *Tribus quæ præsidebat.* Sorte delecta erat *Tribus* quæ in concione præsideret: quæque opem legibus & populari statui adversus improbos *Oratores* afferret. *Sigon.* lib. 2. 4. & *Æschines* in *Timarch.* Non eadem est ac *Πρυτανεύουσα φυλή.*

Προεδρεία, *Æ.* 28, 48. *Prima sedes.* Iis autem, qui honorem hunc adepti sunt, licebat & in *Curiâ* & in *Concione* & in quovis alio conventu illos, qui sedes occupassent, dimovere, atque ibi assidere. *Sigon.* lib. 2. 4. Hoc jus *Orphanis* eorum, qui pro patriâ erant interfecti, indultum erat.

Προεδροί, (*passim*) *Curiæ Præsides;* decem erant. Ut enim *Πρυτανεία* in

I N D E X.

in 5 Hebdomadas, sic *Prytanes* in 5 decurias, quò facilius expedirentur confilia, divisi erant. Prima decuria imperabat in iam Hebdomadem, secunda in secundam, &c. Dicebanturque illi decem, qui in suâ Hebdomade præerant, *Πρόεδροι*. Hi verò inter se sortiebantur imperia septem illorum Hebdomadis Dierum, quibus præerant: quo fiebat ut è decem singularum Hebdomadum *Proëdri* tres superessent, qui in suum non imperarent diem. De his discrepant Authores; sed hanc sententiam sequitur *Author Argumenti in Androtionem Demosth.* & *Ulpianus ad Midiam.* pag. 2. Vide *Sigon.* lib. 2. 3. Fuerunt & alii *Proëdri*, numero novem ex singulâ tribu, præter *Πρυτανιστάσαν*, delecti, ut Concioni præsiderent. *Harpocrat. Petitus in Leges Atticas,* lib. 3.

Προνοία, *Æ.* 36, 38. *Provida*, *Minervæ* Epitheton; παρὰ τὸ πρόνοιας ab *Herodoto* lib. 8. cap. 37. dict. *Προνοία*. Alii dictam volunt, ἀπὸ τοῦ πρὸ & νεὺς ἰδρύσας, quòd ante Templum collocaretur, quasi *Protemplaris*. *Suidas.*

Πρυτανεία, *Æ.* 11. *Imperium Prytannicum*, quod singula Tribus alternatim exercebat: durabat autem dies 35, seu 5 Hebdomadas. *Πρυτανεία* autem quatuor priorum tribuum explebat dies 36. *Suidas.*

Πρυτανείον, *Æ.* 66. *Prytannëum*; locus *Athenis* in quo Judices & Magistratus consultabant: in eo etiam aiebantur publice Orphani & bene meriti de Reipubl. qui honos habebatur maximus. *Suidas.*

Πρυτανίαις, (*passim*) *Prytanes*, *Reipublicæ Principes & Rectores*; Decima pars Senatûs *Quingentorum*, qui Rempubl. administrabant. Quia enim multitudo 500 ægrè poterat congregari, idcirco in decem classes pro ratione tribuum dividebatur Senatus; quæ, aliæ aliis succedentes, 35 dies imperabant. Sortes autem ducebantur, quænam Tribus in primâ *Πρυτανεία*, quænam deinde in secundâ, &c. imperaret. Tribusque quæ imperium exercebat dicebatur *Πρυτανιστάσα*. *Suid. Sigon.* lib. 2. 3. *Author Argumenti in Androtionem Demosthenis.*

Πυανηψιών, *D.* 35. *Pyanephsion*, mensis *Atticus*, dict. à festis *Pyanepsiis* in honorem *Apollinis* hoc mense celebratis. Fabas enim, quæ *Πύανα* dicuntur, elixant hoc festo. *Suid.* Vide *Μήνεις*.

Πύθια, *Æ.* 93. *D.* 27. *Pythia*, Ludo quinto quoque anno, in honorem *Apollinis*, in *Pythio* *Macedoniæ* loco celebrati, quòd *Pythonem* serpentem interfecerat. Prima quinquennalis *Pythias* celebrabatur *Olymp.* 48. An. 3. *Simson. in Chronico.* His præerant *Amphictyones*. De autore non convenit inter Scriptores. Vide *Natal. Comitum* lib. 4. 10. & lib. 5. 2.

Πυλαγόρα, *Æ.* 37, 38, &c. *Pylagoræ*. Vide *Αμφικτύονες*.

Πυλαία, *Æ.* 39, 40. *D.* 50, 51. *Conventus Pylæus*. Vide *Αμφικτύονες*.

P.

Ραμνέσιος, *D.* 9, 17. *Rhamnusus*. *Rhamnus*, Pagus *Atticus* in tribu *Æantide*; *Steph. Byz.* à *Marathone* stad. 60. *Oropum* versus. *Pausan.* lib. 1. Ita dict. à *Rhamnis* ibi nascentibus. *Eustath. ad Dionysii Περιήγησιν* 456.

I N D E X.

ῥήτορες, (*passim*) *Oratores*: Decem apud *Athenienses* lecti erant, ut in Concione & Senatu publicam causam, re poscente, defenderent, à *Solone* instituti. Vocabantur & *Συνήγοροι*, *Advocati*. *Sigon.* lib. 4. 6.

Σ.

Σαβοί, *D.* 79. *Vox Bacchantium*. *Sabi* vocabantur à *Thracibus* ii qui *Sabazio* initiabantur. *Sabazius* autem secundum nonnullos idem est ac *Bacchus*. *Suid.* Corruptum videtur ex *Εβαί*. *Hon. Stephan.* in *Thesaur.*

Σαλαμίς, *Æ.* 61. *D.* 60. *Salamis*, Insula finis *Saronici*; prælio celebris, in quo *Themistocles Atheniensis* & *Eurybiades Spartanus* *Xerxis* copias fuderunt, *Olymp.* 75. *An.* 1. *Sigon.* in *Temp. Athen.*

Σαυιδιον, *Æ.* 67. idem videtur ac *Εγκλημῶν*: *Tabella*, in quâ accusationis capita descripta erant. Vide *Εγκλημῶν*.

Σκιρροφορίων, seu *Σκιροφορίων*, *Æ.* 12. 55. *Scirrophorion*: mensis *Atheniensium* ultimus; dict. à *Sciris Minervæ* festis hoc mense celebratis, in quibus *Σκιεῶν* (i. e. *Umbracula* & *Scenæ*) ad ambulandum fiebant. *Suidas.* Vide *Μῆνες*.

Σάνιον, *D.* 13. *Sunium*, hod. *Capo delle Collone*: Pagus *Atticus* in tribu *Leontide*, supra *Marathonem*. *Steph. Byz.* Huic adjacet Promontorium ejusdem nominis. *Pausan.* lib. 1.

Στατήριον, *Æ.* 46. *Prætorium*: Tabernaculum Imperatorum, in medio castrorum positum. *Suidas.* In hoc loco de rebus militaribus consultabant.

Στατήρι, (*passim*) *Exercitus Imperatores*: qui deni fuere ex singulis tribubus singuli, à populo in diebus Comitialibus, qui anni vententis ultimi erant, (*Hofmann.* in *Lex. Uuivers.*) delecti. Prius omnes æquali erant imperio, ita ut singuli diem suum per vices imperarent: iis autem adjunctus erat *Polemarchus* undecimus, ut si fortè illi paribus inter se sententiis de belli ratione contenderent, ipse in alteram partem inclinans omnem dubitationem eximeret. Postea autem unus tantum aut duo aut tres pro temporis necessitate missi sunt; quos dixerunt *Στατήριος ἐπὶ τῷ ὅπλῳ*: cæteri domi officiis ad militiam spectantibus vacabant. *Sigon.* lib. 4. 5.

Σύγκλητος, *D.* 12, &c. Vide *Εκκλησία*.

Σύμμολον, *D.* 60. *Signum*, quod Judices *Dicafterium* ingredientibus capiti impositum gerebant. *Ulpian.* ad locum.

Συνμολαί, *D.* 30. *Classes* seu *Curie*: quæ *Athenis* erant viginti. In has verò *Classes* soli divites, & qui pecunias conferre poterant ad *Reipub.* usus, conjecti erant. Centum viginti ex unaquâque tribu electi erant, ita ut singula *Classis* contineret homines 60. Rursus hi mille & ducenti in duas partes divisi erant, sexcentorum hominum utramque: ut altera pars ex ditioribus, altera ex minùs divitibus constaret: eæque rursus in duas, ut essent quatuor, unaquæque trecentorum virorum; ita qui ab alterutrâ parte erant, his primis tricenis ditioribus adhærent. *Ulpian.* ad *Olinthiackam secundam*, sub fine. Postea legem tulit *Demosthenes*, ut trecenti locupletissimi cives triremes suis sumptibus instruerent. Vide *Budæum de Asse*, lib. 5.

Συνδικός,

I N D E X.

Συνδίκος, D. 42. *Συνδίκος* apud *Atticos* dicebantur ii, qui Reipubl. patrocinantur; qui aut ad leges suadendas, aut ad Rempubl. apud exterar civitates defendendam sunt electi. *Sigon.* lib. 4. 6. Post exactos Tyrannos instituti erant. *Harpocrat.*

Συνδράσκειν, Æsch. cap. 38. ait *Calliam* perfecisse μὴ *Συνδράσκειν* Ἀθῶναι Χαλκιδεῖας, ne *Chalcidenses* in communi Concilio *Athenis* convocato adessent. Superbè se gerentibus *Lacedæmonis*, socii defecerunt, *Athenienses*, *Chii*, *Rhodii*, *Byzantii*, *Mitylenei*, *Olymp.* 100. An. 4. *Simson.* in *Chronico*. Hi igitur ἡγὼν *Συνδρίων* instituerunt, in quo delecti ex unaquaque civitate consultarent. Convenerat autem inter ipsos, ut confessus ille *Athenis* haberetur. *Diodor. Sicul.* lib. 15. Progressu temporis verisimile est alios *Atheniensium* foederatos in hoc Concilium cooptatos, quales *Eubæi* & *Cersobleptes*; ut indicat *Æschines*. Igitur cap. 33. & 34. pro [*Græcorum Concilii jus*] reponendum est [*Sociorum concilii jus*] id enim hîc sign. *Συνδρίαι.*

Συνδρῶ, Confessor aut Consiliarius. *Æsch.* cap. 27. viderur accipi pro eo qui ab alio delegatus est, ut uices illius in concessu, ad quem mittitur, gerat.

Συνπλεῖς, D. 30. *Contributores*. Trierarchi, qui plures simul unius navis instruendæ curam gerebant, *Συνπλεῖς* vocabantur. Ipsa verò res, *Συντέλεια* (i. e.) *tributi*, seu *pecuniæ collatio*. *Suidas.*

Σφῆττις, D. 55. *Sphettius*. *Sphettus*, Pagus *Atticus* in tribu *Acamantiâ*: dict. à *Sphetto Træzenic* fil. *Steph. Byz.*

T.

Τάλαντον. (Passim.) De monetis valdè discrepant Authores: sed *Talentum Atticum* à plerisque dicitur valere apud nos libras 175. Constat sexaginta minis: juxta illud *Favini*,

Cecropium superest post hoc docuisse talentum,

Sexaginta minas, seu vis sex millia drachmas,

Quod summum doctis pondus perhibetur Athenis.

Mina autem continet 100 drachmas, nostrâ monetâ lib. 58. den. 4. Drachmâ valet 7 denar.

Τριάκοντα, Æ. 62. *Triginta Tyranni*. Cum *Lysander Spartanus Athenienses* vicisset, dissolutâ *Democratia*, Triginta viros eligi iussit, quibus Respublica gubernaretur, *Olymp.* 94. 1. *Xenoph. Græc. Hist.* lib. 2. Hi abuli imperio, alios expulerunt, alios interfecerunt. A *Thrasybulo*, anno sequente, sublata *Justin.* lib. 5. cap. 9. & 10.

Τριήκοντα, Æ. 9, 80. D. 30. 31. *Triremium Præfetti*: Armamenta triremis & victum remigibus ex suis sumptibus dabant; singuli singulis suis triremibus earundemque remigibus imperabant. *Sigon.* lib. 4. 5. Cui muneri obeundo ditissimi quique assignabantur. Aliquando autem erant duo, qui navem unâ instruerent, aliquando tres aut plures. *Suid.* Vide *Petitum in Leges Atticas*, lib. 3. & *Budæum de Asse*, lib. 4. Tempus *Trierarchiæ* legitimum annus fuit. Vide *Συμμορίαι.*

Τετρίος, Æ. 13. *Triens* seu *Curia*; *tertia pars tribûs*. Singula autem *Τετρίοι* in 30 *Γίμ* divisa erat. *Harpocrat.* Vide *φουλά.*

I N D E X.

Υ.

Υδωρ ὀρεῖται, *Æ.* 66. In Judiciis erat *Clepsydra*, vas foratum, in quod aquam infundebant, eamque fluere sinebant usque ad foramen; quæ cum effluxisset, nihil amplius dicere licebat. Unde *Demosth.* cap. 45. *ὡς τῷ ἱμῶι ὕδωρ λαλεῖν*. Quâ in re ne fraus esset adhibita, affedit quidam minister, dict. *Εφύδωρ*, qui aquæ æqualitatem accusatori & reo infundebat. *Sigon.* lib. 3. 4.

Υγς, *D.* 79. *Hyes*. *Bacchi* Epitheton: quodd ei sacrificatur, tempore pluvio. *Suidas*.

Υπερροσία, *D.* 30. vocabatur dilatio iudicii, cum quis aut peregrinationem aut morbum aut aliquid hujusmodi causaretur, jurejurando interposito se postea ad iudicium accessurum. Et hoc facere dicebatur *Υπόμνησις*. *Suidas*.

Φ.

Φαληρεὺς, *D.* 12. *Phalerensis*. *Phalerum*, Pagus *Atticus* in tribu *Antiochide*, *Suid.* & navale. *Pausan.* lib. 1. Ex hoc natus est *Demetrius* ille *Phalereus*, *Theophrasti* discipulus.

Φιλίππιζεν, *Æ.* 42. Vox eam habens vim, ut *Latine* vix reddi posse putârit *Tullius*: ita enim ait lib. 2. *Divinat. Section.* 57. *Demosthenes* quidem, qui abhinc annos prope 300 fuit, jam tum *Φιλίππιζεν* *Pythiam* dicebat, (i. e.) quasi cum *Philippo* facere.

Φλυεὺς, (*passim* in *D.*) *Phlyensis*. *Phlya*, Pagus *Atticus* in tribu *Cecropide*. *Steph. Byz.* *Euipidis* Poëtæ patria. *Suidas*.

Φρεάρριος, (*passim* in *D.*) *Phrearrhius*. *Phrearrhi*, Pagus *Atticus* in tribu *Leontide*, ab *Heroë* *Phrearrho* dict. *Steph. Byz.* Ex hoc ortus est *Neocles*, *Themistoclis* pater. *Plutarch.* in *Themistocle*.

Φρυωνίδας, *Æ.* 44. *Phrynonidas*: Hospes *Atheniensis* belli *Peloponnesiaci* tempore, insignis impostor. Ab eo improbi vocantur *Phrynonidae*. *Suidas*.

Φυλαί, (*passim*) *Tribus*. A *Cecrope* institutæ erant quatuor; deinde à *Clisthene*, *Olymp.* 66. An. 1. pulsus *Pisistratidis*, decem sunt factæ novisque nominibus vocatæ. Quò fit, ut numerus plerorumque Magistratum sit densus. *Sigon.* lib. 4. 1. Eæ autem à decem Heroibus, qui postea *Εμπεπονομοί* sunt dicti, appellantur. Tribus vero hæ sunt,

<i>Κεκροπίς</i> , à <i>Cecrope</i> ,	}	<i>Atheniensium Regibus.</i>
<i>Ερεχθίδης</i> , ab <i>Erectheo</i> ,		
<i>Πανδονίς</i> , à <i>Pandione</i> ,		
<i>Αιγιγίς</i> , ab <i>Egæo</i> ,		
<i>Ακαμαντίς</i> , ab <i>Acamante</i> , <i>Thesei</i> filio.		
<i>Λιοντίς</i> , à <i>Leonte</i> <i>Atheniensi</i> .		
<i>Ιπποθωντίς</i> , ab <i>Hippochoonte</i> <i>Neptuni</i> fil.		
<i>Αντιοχίς</i> , ab <i>Antiocho</i> <i>Herculis</i> fil.		
<i>Αιαντίς</i> , ab <i>Ajace</i> <i>Telamonis</i> fil.		
<i>Οινίς</i> , ab <i>Oëneo</i> <i>Pandionis</i> fil.		

Ful. Pollux lib. 8. 9.

His additæ sunt duæ alteræ, *Αντηγνίς* quæ posteo *Απάλις*, & *Δημογυγίς*

I N D E X.

αἰας quæ postea Πτολεμαῖς vocabatur. *Plutarch. in Dimetrio, sub initio.* Singula Tribus in tres Curias, quas Τετρίους vocant, erat divisa.

Φυλὴ, *Æ.* 62, 63, 65. *Phile.* Pagus *Atticus* in tribu *Oeneide*, *Tanagrae* finitimus; *Strabo* lib. 9. ab *Athenis* 100 stad. distabat; in eâ castellum erat valde munitum; quod *Thrasylbulus* contra *Tyrannos* occupavit. *Steph. Byz.*

Φωκικὸς Πόλεμος, *Æ.* 47. *D.* 7. *Phocense* Bellum quod & *Sacrum* vocatur; *Phoces* enim cū Templum *Delphicum* spoliassent, & campum *Cirrhæum* excoluissent, in *Amphictyonom* Concilio damnati sunt, & à *Locris* & *Bæotis* finitimis populis bello petiti *Olymp.* 106. *An.* 2. tandem, cū variâ fortunâ per decennium dimicassent, à *Philippo Macedone* victi sunt. *Diodor. Sicul. Histor.* lib. 16.

X.

Χαιρώνεια, *Æ.* 21, 62. *Cheronæa.* Celebris illa apud *Cheronæam* pugna, in quâ *Philippus Thebanos* & *Athenienses* fudit, commissâ erat, *Olymp.* 110. *Simson. in Chronico.*

Χειροτονεῖν, *Æ.* 7. *D.* 9. *Suffragiis creare.* Χειροτονία, *Manum porrectio*, suffragium, nimirum ut in quem plures manum sustulissent, quemque ejusmodi voluntatis indicio probassent, is magistratum adeptus diceretur. Ad leges etiam jubendas & decreta de *Republ.* scienda adhibebatur. *Sigon.* lib. 4. 1.

Χορηγός, *Æ.* 20. *Ludi præfectus* seu *editor*, qui *Dionysii* & *Panathenæis choros* curabat & ducebat: victum etiam saltantibus suppeditabat. Designabat autem *Χορηγός* singula Tribus suos. Maximus hujus officii & honor & præmium. *Sigon.* lib. 4. 4. Pro chororum varietate erant quoque diversi. Alii enim præfuerunt.

Χοροὶ κυκλικοί, *Æ.* 85. *Choris Cyclicis*, seu orbicularibus; quos & *Dionysiacos* appellant *Athenienses*. Solus *Dithyrambicus* chorus erat *Cyclicus*, ceteri enim ferè *Τετραγώνοι*. Aliquando solutis, aliquando confertis manibus saltabant. *Hofmannus in Lex. univers.* Variis flexibus in numerum se movebant, quos nominabant *Στροφάς*, *Αντιστροφάς*, & *Επωδούς*. *Lyrici* enim *Poëtæ* cum tibiis & choris versus suos canebant, quos ideo appellat *Aristophanes in Numb.* 332.

Κυκλίων χορῶν ὁσµολογία.

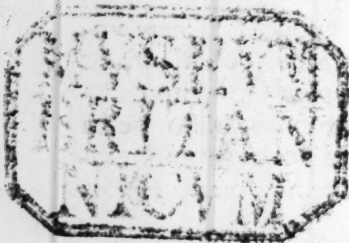
Χρηματίζειν, *D.* 53. *de rebus ad Rempublicam spectantibus consultare, deliberare.* Unde *Χρήματα* dicuntur *πράγματα*, *res*, *negotia*.

Υ.

Υἰφισµα, (*passim*) *Decretum*, *plebiscitum*: tempori ac necessitatibus populi accommodatum; nullis receptis legibus adversari debet. *Petitus in Leges Atticas.* Erant etiam *Senatūs Υἰφισµατα* (dict. etiam *Προβουλίσµατα*) sine consensu populi scripta; quæ si in *Concione* populi non promulgarentur, ejusque suffragiis confirmarentur, non erant plusquam annua: sin populi accideret calculus, diutius valebant. Scribebant non tantum *Prytanes*, sed & alii *Senatores*. *Sigon.* lib. 2. 3. Hujus autem scribendi ratio ea fuit, ut

I N D E X.

ut Oratoris aut Senatoris, qui scisceret, & Tribus *Prytaneatum* gerentis nomen ei affigeretur. Ut est in *Demosth.* cap. 9. *Archonte Mnesiphilo, Hecatombaionis die ultimo, Pandionia tribu Prytanicam potestatem exercente, Demosthenes Demosthenis F. Pæaniensis retulit &c. Sigon. 2. 4.*

F I N I S.

M. T. Ciceronis de Oratore ad Q. Fratrem Dialogi, seu Libri Tres, cum Interpretatione ac Notis quas in Usus Serenissimi Delphini Edidit *Jacobus Proust*, è Societate Jesu. *Oxonii*, è Typographeo Clarendoniano, *An. Dom. 1714.* Impensis *Stephani Fletcher* Bibliopolæ.

E Typographeo Clarendoniano, Impensis *Steph. Fletcher*, Bibliopolæ *Oxonienfis*, nuper prodierunt Libri sequentes.

M. T. Ciceronis Omnes, qui ad artem Oratoriam pertinent, Libri, Tribus Voluminibus comprehensi:

Continentur in

Vol. I. *Incerti Auctoris, seu, ut doctis quibusdam videtur, Conificii, Rhetoricorum ad C. Herennium libri IV.*

Rhetorica, seu de Inventione Rhetorica libri II.

Vol. II. *De oratore ad Q. Fratrem dialogi, seu Libri III.*

Vol. III. *Liber de claris Oratoribus, qui dicitur Brutus.*

Ad M. Brutum Orator.

Ad C. Trebatium Topica.

Oratoriæ Partitiones.

Liber de optimi genere Oratorum.

Interpretatio & Notæ, quas in usum Serenissimi Delphini edidit *Jacobus Proust* è Societate Jesu, in hac Editione plurimis in Locis auctæ prodeunt & emendatæ.

Epicteti Enchiridion Latinis Versibus adumbratum. Editio Secunda priori Emendatior. Per *Edvardum Ivis*, A. M. *Ædis Christi Alumu.* & Rev. Dom. *Episc. Bristol*, à sacris domesticis.

Φαλαρέου & Απορραντίων τυραννικῶν ἐπιστολῶν. *Phalaridis Agrigentinarum Tyranni epistolæ:* ex MSS. Recensuit, versione, annotationibus, et vita insuper authoris donavit *CAR. BOYLE* ex *Æde Christi.*

